

ŽIVOT CTIHODNĚ
ANNY KATEŘINY EMMERICHOVÉ

Sepsal

P. K. E. SCHMÖGER

II.

**ŽIVOT CTIHODNÉ
ANNY KATEŘINY EMMERICHOVÉ**

Díl druhý

ŽIVOT
CTIHODNÉ
ANNY KATEŘINY
EMMERICHOVÉ

SEPSAL
P.K.E. SCHMÖGER

ŽIVOT
. CTIHODNÉ
ANNY KATEŘINY
EMMERICHOVÉ,
ŘEHOLNICE
KLÁŠTERA AUGUSTINIÁNSKÉHO
V DÜLMENU

SEPSAL
P. K. E. SCHMÖGER
Z KONGREGACE
NEJSVĚTĚJŠÍHO VYKUPITELE

DÍL DRUHÝ
POSLEDNÍ LÉTA ŽIVOTA

Se svolením představených řádových
a s approbací nejdůst. pána biskupa limburského

PŘELOŽIL
P. MATĚJ FENCL,
KAPLAN V UHŘINĚVSI

L. P. 1921
Dobré Dílo v Staré Říši na Moravě

P a n u J a n u F l o r i a n o v i ,

r o l n í k u n a H l a d o v ě ,

prvnímu spoluzakladateli Dobrého Díla,
jemuž vzácným uměním orná půda rodí zlato duchovní:
vytrvalostí až do konce vyprošují
a tento svazek vděčně připisují

V y d a v a t e l é

Ježto druhý svazek díla, sepsaného od pana P. E. Schmögera : „Život ctihodné Anny Kateřiny Emmerichové...“, právě tak jako první svazek tohoto díla, neobsahuje ničeho proti zjevené věrouce a mravouce, naopak, bude-li čten se zbožnou myslí, nemálo vzdělá věřící, ochotně udělujeme po předběžném prozkoumání také tomuto dílu vyžádané biskupské schválení.

V Limburgu, dne 21. července 1870.

✠ Petr Josef,
biskup limburský

N i b i l o b s t a t.

Pragae, 23. Novembris 1918

D r. C a r o l u s V r á t n ý,
censor

I m p r i m a t u r.

Ex archiepiscopali Ordinariatu
Pragae, 27. Novembris 1918

D r. M a u r i t i u s P i c h a,
vicarius generalis

PŘEDMLUVA

Jest novým důkazem úcty a lásky, jaké se dostává jménu Anny Kateřiny Emmerichové mezi věřícími nejrozmanitějších zemí, že brzy po vydání prvního svazku jejího životopisu vyšel francouzský* a italský** překlad s biskupským schválením, a že druhý svazek tiskne se současně ve třech řečech. Tato potěšitelná skutečnost ukládala spisovateli dvojnásobnou povinnost, aby nelekaje se žádné námahy, vyličil co nejsvědomitěji celou bytost a veškero působení této omilostněné duše. Bez vynášení dovoli si tvrditi, že by v naší psavé době poměrně velmi málo knih bylo vydáno na veřejnost, kdyby jejich sepsání bylo spojeno s takovými obtížemi, jako sepsání této knihy. Vždyť příliš krušná práce odradila i Poutníka, že se neodhodlal k vydání svých deníků, které byly nejpřednějším pramenem tohoto svazku, a podobně i pokusy jiných ztroskotaly na obtížích, kterých vyžadovalo prozkoumání látky, v nich nahromaděných. Také spisovatel klesal kolikráte myslí, nevěda v tom bludišti kudy kam; jedině pevné přesvědčení, že vydává svědectví o cestách Božích, a rady a povzbuzování P. Kapistrana von Kaltern, člověka to zkušného v těchto věcech, ale zvláště ustavičná modlitba, kterou Marie von Mörl už od roku 1858 dílo toto provázela a podporovala, dodaly mu síly, aby dokončil dílo už začaté.

Anna Kateřina sama pravila o zápiscích Poutníkůvých, že »jest to zahrada, ve které jest nasázeno plno rostlin, ale není tam cesty«. Už v březnu 1820 vyslovila to obrazem, který jest hoden zmínky pro své překvapující naplnění: »Byla jsem v zahradě, Poutník ji oséval. Vzešlo tam spousty bylin, hustě a pěkně; ale Poutník naseł toho tak hustě, že nebylo možno tam vkročiti. Poutník odnesl mě do zahradního domečku, kolem něhož strašně hustě naseł řeršnice.«*** Později opakovala ještě několikrát: »Spatřila jsem zahradu Poutníkovu; vzešlo tam mnoho. Ale není tam cesty, všecko bylo oseto. Ale jen ať sbírá dále.« Nebo: »Viděla

* Vie d'Anne Catherine Emmerich, traduite de l'allemand par E. de Cazales, Vicaire-Général et Chanoine de Versailles. Paris. Ambroise Bray 1868.

** Vita della serva di Dio Anna Caterina Emmerich, tradotta dall' Originale tedesco dal Marchese Cesare Boccella. Torino. Pietro di G. Marietti. 1869.

*** O naplnění tohoto obrazu dočte se čtenář v předposlední hlavě III. dílu.

jsem zahradu, kterou Poutník osel tak hustě, že jen on tam má cestu; ostatní si nařikali, že nelze tam choditi. Zahrada, kvetoucí a zdárně prospívající, rozkládala se vedle zpusťované země. U vchodu do zahrady stál růžový keř, zarostlý trním. Poutník a jiní rádi by byli měli nějaké růže, ale popíchali se o trny. Spatřila jsem člověka, jenž si také trhal růže; ale popíchal se tak, že řval. « Nad tyto obrazy nemůže býti výstižnějších. Cesta, kterou měl jedině Poutník ve své hustě oseté zahradě, to jest sedm dní v týdnu, na které navazuje bez rozdílu vše, čeho zažil u Anny Kateřiny, co mu vypravovala ze svých vidění, s jakými pocity přijímal tato vypravování, jak osoby z jejího bližšího okolí a návštěvy, s kterými se setkával u bolestného lůžka, buď ho odpuzovaly nebo poutaly, a posléze starosti své vlastní i svých blízkých přátel. Tato pestrá směsice jest obsahem jeho zápisků, z nichž spisovateli bylo vybrati to, čeho potřeboval ke svému účelu. Poutník nemohl vůbec předem voliti jiného plánu, nežli plán co nejvěrnějšího a nejúplnějšího zpravodajství; a ježto vnitřní život a činnost omilostněné byly mu tajemstvím, z něhož poznával jen tolik, co mu sama vyjevovala se svolením svých zpovědníků, Overberga a Limberga, zapisoval to, jak dle okolností mohl, a co mu zůstávalo ještě temným a nesrozumitelným, to si ponechával pro příští, hlubší pochopení. Čině si výpisky, držel se spisovatel co nejvěrněji písmeny původního zápisu. Než nepochybně jen pramálo vidění vypravovala Anna Kateřina najednou a Poutník je zapsal v jednom kuse. Kolik dní, často podlouhých přestávkách, následovaly doplňky, dodatky, opravy; a nezděka nalézal spisovatel klíč některého obrazu až po dlouhém, svízelném hledání v některém výroku jasnovidčiny, který Poutník jen náhodou zachytil a jehož sotva si povšíml, nebo srovnal-li pečlivě obraz ten s jinými viděními, dříve či později zapsanými. Toho zvláště bylo třeba při obraze nejdůležitějším, totiž při obraze tak řečeného *Svatebního domu**, kterýžto jeví se středem veškerých vidění Anny Kateřiny. Tento obraz nešel Poutníkovi na rozum, než na štěstí zachoval z toho, co o této věci Anna Kateřina vypravovala, tolik, že spisovateli po nevýslovné námaze se posléze přece podařilo naléztí hlubší smysl tohoto vidění. Teprve teď byl s to, aby pochopil vnitřní řád a význam úžasných modliteb, které omilostněná konala za celou církev i jednotlivé její údy, a aby dle toho vyličil události jejího života.

Při tom vidí se spisovateli poznamenati, že každý rys z dětství, dospě-

*Viz kap. VIII.

nejšího mládí i z pozdějšího věku Anny Kateřiny, jak v prvním, tak i v druhém (a arci i třetím) svazku čerpal nejen z pramenů, v textu uvedených, ale také ze zápisků Wesenerových a Poutníkových, ve kterých pečlivě zachytili každé slovíčko, které jakkoliv se týkalo jejich okolností životních, a kterého se dopídili ať už u ní samé, nebo u zpovědníka, u bývalých jejích sester řeholních, jakož i u jiných, ji blízkých osobností. Mimo to byl tak šťasten, že měl v rukou značný počet nelištěných dopisů Poutníkových, které od svého pobytu v Dülmenu až skoro do samé smrti psal osobám, k nimž měl důvěru, úctu a lásku jako k málokomu jinému. Zavázav se svým kněžským slovem k největší mlčelivosti vzhledem k tajemství těchto dopisů jemu svěřených, může spisovatel tuto jen napovědět, že z nich poznal nad slunce jasněji, jaký požehnaný a nepomíjející vliv na Poutníka měly jeho styky s Annou Kateřinou. Z vrstevníků, kteří se stýkali s Annou Kateřinou poněkud důvěrněji, než snad nahodili návštěvníci, byvše neobyčejnou měrou poctěni její láskou a důvěrou, žijí ještě dvě osoby: slečny Apollonie Diepenbrocková a Luisa Henselová. Obě předobrotivě podporovaly spisovatele ústními i písemnými zprávami.

Poutník sám zpracoval roku 1831 toliko první měsíce svého pobytu v Dülmenu, ale spisovatel nemohl použití tohoto zpracování z toho důvodu, že nesouhlasí doslovně s původními zápisky. Poutník totiž nechtěl prostě opisovat, co sám napsal, a proto přepracoval svůj deník dle pozdějších názorů a zážitků, ale tak, že sám se cítil nespokojen a navždy se vzdal jakéhokoliv dalšího pokusu. Ale tuto práci si znesnadnil mimo to ještě jinými zápisky, jichž nelze tuto pominouti mlčením. Kdykoliv totiž vnější nějaká překážka bránila Anně Kateřině, aby mu nevypravovala svých vidění, plnil deník nářky na zpovědníka a její přátele, kteří v jeho očích byli vlastní příčinou přestávek, jichž nemohl snést. Ježto podobné nářky opakoval také v důvěrných dopisech, které byly uveřejněny po jeho smrti, nemohl jich spisovatel nedbat. Původní příjemci dopisů znali arci podrážděnost Poutníkovu, jakož i bližší okolnosti a poměry, ve kterých byly listy napsány; a tak v jejich očích pozbývaly oné příkrosti, kterou nezbytně v nich nalézají všichni vzdálenější čtenáři. Proto nestranná spravedlnost ukládala spisovatelům, aby jasně a svědomitě vyličil, jak vskutku se věci měly, aby každý čtenář si utvořil pravý a určitý úsudek o vině či nevině osob, jež Poutník často tak přísně posuzuje, a o veškerých vnějších okolnostech Anny Kateřiny. Spisovatel viděl to tím potřebnějším, ježto sám jen stěží stíral dojem tak častých

nářků Poutníkových, a až po dlouhém, velmi zevrubném zkoumání objevil čistou, nezkalenou pravdu. Jest pevně přesvědčen, že takto dokonale vyhověl vlastním záměrům Poutníka, jenž už deset let před smrtí zabýval se myšlenkou, že někomu jinému svěří zpracování svých zápisů, a že jeho svědomitému uvážení odevzdá všechny deníky bez výhrady, aby ocenil jejich obsah s nestrannou nepředpojatostí. Čím více se prodlužovala doba odloučení Poutníkovy od Anny Kateřiny, tím klidněji pohlížel na uplynulá léta svého pobytu v Dülmenu, a tím těžším se mu arci stávalo rozhodnutí znovu se popíchatí o »trny«, které z lidské křehkosti nasázel kolem »růží své zahrady«. Kdyby, jsa už takto umírněn a uklidněn, nebyl cítil, že by k úplnému ocenění Anny Kateřiny chyběl příspěvek velmi důležitý, když by ve svých denících zničil vše, co se týká jeho osobního poměru k ní a ke zpovědníku, byl by se bezpochyby k tomu odhodlal. Ale měl vzácnou upřímnost a sílu duše, že ponechal všechno nezkráceno, aby jeho hana jako chvála byla svědectvím služebnici Boží.

Na konec prohlašuje spisovatel (a také arci překladatel), že podrobuje se úplně a zcela dekretům Urbana VIII., žádnému z mimořádných zjevů a událostí, o nichž v této knize se mluví, nepřičítá jiné hodnověrnosti leda toliko lidskou, a chce, aby každý o těchto věcech takto smýšlel.

V klášteře Garském na sv. Jana Křtitele 1870.

P. Schmöger.

NÁVRAT POUTNÍKA DO DÜLMENU PŘEDZVĚSTI NOVÉHO ZKOUMÁNÍ

Rozloučení s Dülménem nesl Poutník velmi těžce; ale dobrotivá slova Anny Kateřiny: »Zase se shledáme. Ještě se tu dožijete mnohé útěchy a mnoho se u mne napíšete. Víím, že bych už byla zemřela, kdyby skrze vás nemělo býti oznámeno vše, co mně jest říci«, tato slova ho uklidnila. Také P. Limberg mu slíbil, že bude zase rád viděn; jenom že se neměl vrátiti příliš brzy a měl se zaručiti, že jeho přítomnost nebude zase nesnesitelným břemenem ani nemocné ani jejím přátelům. Arci zpovědník právě jako abbé Lambert a Dr. Wesener, byl by viděl nejraději, aby Poutník se už ani neukázal; vždyť za půlčtvrtého měsíce zažil příliš mnoho, aby přes všechna Poutníkova ujišťování nepředvídal, co mu nastává; než před pevným přesvědčením, že Anna Kateřina naplní svůj úkol jen přispěním Poutníkovým, umlkaly všechny úvahy. Ale jak těžko bylo Anně Kateřině samé, dovoliti zase návrat Poutníku, a co jí bylo až do té chvíle vytrpěti, o tom neměl asi ani ponětí. I když si netajil, že jeho přítomnost, jeho otázky a vášnivé projevy jeho netrpělivé zvědavosti nemocnou nezřídka nejmučivěji vyrušovaly a nejtrudněji namáhaly, přece tento dojem vždy zase záhy v něm mizel. Ještě dne 24. prosince 1818 zapsal si do deníku: »Dnes ráno zastihl jsem ji velmi ochablou. Celou noc šla a krejčovala na chudé děti. K tomu teď moje otázky, které poslouchala s nevylicitelnou trpělivostí. Jevila se všechna umdlená a zrovna hořela a sotva odpovídala; také se mě později tázala, zda snad ze slabosti neřekla leccos dvakráte. Nepozoroval jsem sice této veliké ochablosti, ale přece jsem viděl tolik, že tázaje se jí, po každé jsem jí poprosil za odpuštění; ale říkala: „To nic není!“ — než z této dlouhé poznámky nepamatoval si leč tato její slova: „To není nic, zhola nic!“ Kdykoliv si Anna Kateřina udobřovala tohoto muže, tak snadno popudlivého, jenž se ještě ani nenaučil držeti na uzdě svých citův, jenž na ruky obrácení z největší veselosti upadal v nejtěžší trdnomyslnost a dával se v nárek nejtrpčího bolu, říkajíc mu: »Ještě nikdy jsem s nikým tak důvěrně neobcovala jako s vámi; ještě nikdy jsem se nikomu nesvěřovala jako vám; ale jest mi poručeno, abych takto jednala«, — tato její slova sváděla samolibého Poutníka, aby tuto důvěru

připisoval blahodárným účinkům své přítomnosti, a aby se ještě více utvrzoval v přesvědčení, že on, jsa jediný, jenž ji rozumí, má právo, aby pokud lze zapudil z jejího okolí všechno, co ji vyrušuje, to jest všechny ostatní. Sotvaže pobyl několik neděl zase v Berlíně, nechtěl už zůstatí odloučen od Dülmenu, odkudž byl odešel 12. ledna 1819, nýbrž konal přípravy, aby se tam co nejdříve trvale usadil. Pisemná zpráva o tom udělala na abbé Lamberta dojem, který lze těžko popsati. Se slzami v očích zapísal nemocnou, aby zabránila návratu nezvaného hosta. Nepodařilo se jí, uklidniti stařečka, přece tak vlídného a ostýchavého; neboť Wesener podporoval jeho prosbu. Oba mužové totiž nedoufali nemocné už dlouhého života, a proto o živý svět nechtěli dopustiti, aby ubíhající chvíle útěchy, kterou čerpali, s ní obcujice, zkracoval jim ve-třelec, jehož duševní povýšenost je tísnila, a jenž ustavičně jim nazna-čoval, že nejsou s to, aby pochopili úlohu a význam Omilostněné.

Ale mimo to zběhly se události, které starci už tak dost polekanému naháněly strachu ještě většího: že snad totiž on i nemocná ještě jednou zakusí muk nového zkoumání. A kdyby se Poutník vrátil, lekal se, že by těchto muk vůbec nepřežil. Neboť Poutník nejen že už všude po Münstersku obracel na sebe pozornost, nýbrž nešetrou svobodomy-slností svých řečí popouzel mnohé proti sobě a budil podezření. V Dül-menu samém byla jeho osoba i jeho chování nezvyklým, ano tajemným zjevem, že nikdo nechápal, jakže tomu cizinci se tak často otevírají dveře komůrky Trpitelčiny. Nebylo proto divu, že o něm obíhaly úsudky zcela si odporující. Jen jeho dobročinnost k chudým, jeho zbožnost a neobyčejná prostota jeho života zase si usmířila mnohého hánce. A ne-byl to planý strach, obával-li se abbé Lambert nového zkoumání, neboť právě vinou Poutníkovou rozneslo se po Münsteru, že od Vánoc 1818 nastala změna v krvácení ran. Dne 6. prosince řekla Anna Kateřina v extasi: »Můj Vůdce mi pravil: Chceš-li se zbaviti ran, budeš mítí v nich trýzeň mnohem větší. Řekni to zpovědníku a učiň, co bude chtítí. Ach, odpověděla, raději chci trýzeň než rány; jsem tak hloupá, tak se tydím.«

Ještě 23. prosince doplnil si Wesener dosti dlouhou mezeru ve svých denících těmito slovy: »Od konce října navštěvoval jsem nemocnou denně; než na její tělesné schránce neshledal jsem žádné zvláštní změny nebo nového zjevu. Začátkem listopadu přichystali jsme ji jinou svět-nici k obývání a přenesli jsme ji do vedlejší menší jizby. Ježto při tomto

stěhování se nadělalo mnoho hluku, přesvědčili jsme se opět, jak slabé a citlivé jsou její nervy; neboť hřmotem byla všechna zmámena, zvracela, a trvalo asi čtrnáct dní, než se zase poněkud zotavila. Rány na ruku a nohou krvácely jako obvykle každého pátku, a také hlava krvácela vždycky. « Než už v pátek, 25. prosince, si zapsal: »Dnes, na Hod Boží Vánoční, krvácela hlava, kříž na prsou a rána v boku mnohem více, jak už dávno nekrvácely; ale při tom zůstaly rány na ruku i na nohou v celém obvodu bílé a suché, strupy byly světle hnědé.« — 28. prosince: »Dnes se odlouply strupy ran na ruku i na nohou. Na vrchu rukou i nohou prosvítá v kůži podlouhlý puntík; ale na dlaních jakož i na šlapadlech nahmatá se v místech, kde jsou rány, malá, podlouhlá zatvrdlina. I když strupy se odlouply, nikterak neustaly bolesti, nýbrž zdá se, že jich ještě přibývá.« V pátek, dne 1. ledna: »Rány na hlavě a v boku krvácejí jako obvykle. Rány na ruku i na nohou jsou suché.« Na Veliký Pátek, 9. dubna: »Celý týden byla nemocná nevýslovně zubožená. Trpěla tak hroznou bolestí v ranách. Kromě toho měla katarrh průdušek s kašlem a bolestí v krku a na prsou. Rány na ruku i na nohou se dnes zase otevřely. Ráno o desáté jsem shledal, že krvácejí. Nemocná ukázala mi je všechna zarmoucená a prosila mě, abych to choval v tajnosti. . . Ale od pátku nejbližšího přístižního byly rány na ruku i na nohou zase jako od Vánoc zaceleny.«

Nemocná měla věru proč se strachovati, neboť sotva se v Münsteru rozhlásila pověst, že ustalo krvácení ran na ruku i na nohou, považovala to pruská policie za vítanou příležitost, aby vykonala, co už dávno zamýšlela, dostati totiž trpitelku do rukou.

Už 18. února oznamoval Wesener: »Dnes vzkázala si pro mne nemocná, aby se mě otázala na radu, má-li či nemá-li k sobě pustiti dva muže, totiž krajského fysika pana Dr. Rave z Ramsdorfu a vikáře Roseriho, kteří přišli s tajným rozkazem vrchního presidenta pana von Vinke, aby zkoumali nynější stav nemocné. Prosil jsem nemocné, aby jim dovolila přístup; což také učinila. Odpoledne navštívili řešení pánové také mne a dotazovali se mě na krvácení a na jiné věci o nemocné. Na Dr. Rave bylo viděti, že si vzal do hlavy a že si přál, aby objevil podvod. Prosil jsem ho, aby počkal do zítřka, kdy sám bude moci býti svědkem krvácení.« V pátek, 19. února: »Oba pánové obtěžovali celé dopoledne nemocnou, aby ještě jednou se jí vyptali na to, co dávno jest obecně známo, ano i vytištěno. Ale místo aby čekali na krvácení, odjeli

už k polednímu. Odpoledne asi o třetí krvácel kříž a hlava; rána v boku nikoliv. Pokrývky hlavy s krevními skvrnami poslal jsem po P. Limbergovi panu Overbergovi, ukázav je dříve starostovi Möllmannovi. — Roseri* jest jak říkáme z osvícenců; ale odcházeje byl jiný, než jaký přišel. Zdálo se, jako by se Bůh byl dotkl jeho srdce.** Lékař jest světák, druhý Bodde; přání, aby našel podvod, bylo mu viděti na očích. Zvláště si podezřele vykládal, že jsem neuschoval strupů s ran na rukou a na nohou. Kdo má zrno, odpověděl jsem, ten s lehkým srdcem oželi plev. Od té, co jsem na nemocné pozoroval zjevy významnější, nezajímaly mě už tak zjevy na jejím těle. Pro to neměl však smyslu. Před několika dny bylo abbé Lambertovi poručeno, aby poslal starostovi své nationale. Příslušný rozkaz přišel přímo od vrchního presidenta a bylo v něm toto: „... doslechl jsem se, že v Dülmenu se zdržuje jakýsi francouzský vystěhovalc, kněz, jménem Lambert, pochybného postavení...“ Snadno se domyslíte, jak takové události rozrušují ubohou sesláblou trpitelku a pokojného Lamberta. Po celém kraji zase kolují o ní klepy a pomluvy: než ona doufá v milosrdenství Boží, a my se utěšujeme, že snášíme hanbu pro Ježíše a pro pravdu.«

Ježto Dr. Rave kromě úředního protokolu sepsal a rozšířil ještě soukromou zprávu,** která od úřední se lišila a zněla nemocné velmi nepříznivě, a která, obnoví-li vzpomínku na dřívější útoky Boddeovy, byla by snad na novo rozdmýchala bouřky, zamýšlel Wesener zastati se neviny veřejným prohlášením a pamětním spisem, který chtěl odevzdati

* Z Wesenerova dopisu Poutníkovi.

** V dalším uvidíme, jak se dobromyslný Wesener velice mýlil. Nemocné dostalo se o těchto pánech, jakož i o jiných osobách, které zasáhly do jejího života, výstražného vidění z něhož vypravovala: »Viděla jsem, že Rave jest vtělená potměšilost, a že chtěje se zabít šlechtě, mluvil proti svému přesvědčení a mě pomlouval. O Roserim jsem se domnívala, že se změnil, ale byl to člověk venkoncem falešný, a mluvil, jak se mu právě hodilo. Když jsem si pomyslela: Jak může takový kněz pomoci obci, dostala jsem za odpověď: Pomůže zrovna tak málo, jako krásná kniha nepomůže odštěpencům. Nemá požehnání, než i když sám nic nemá, může aspoň rozdávat, co má církev. Šlechtu této země viděla jsem ve zlém. Vrchní president má dobré úmysly, má šlechtelné srdce; ale má kolem sebe zlou hář. Kdyby přišel ke mně sám, neměla bych strachu, že bych jeho poctivého smýšlení nepřesvědčila o pravdě.

*** Zemský rada Bönninghausen, s nímž se záhy více seznámíme, vyznal o tom: »Kromě protokolu napsal Dr. Rave soukromý dopis panu Borgesovi v Münsteru, ve kterém své mínění vykládal pontěkd volněji.«

vrchnímu prezidentu v Münsteru. Ale Anna Kateřina odporovala jeho záměru, pročež obrátil se k Overbergovi, prose o radu. Kterýž mu odpověděl:

»Velmi, velmi toužím už drahý čas, zase jednou navštívit milované Dülmenské, mezi nimiž Vaše Blahorodí není nejposlednější. Ale zdá se, že Bůh tomu ještě nechce, neboť buď ochuravím, nebo se vyskytne jiná překážka. Rád bych Vám vyložil důvody, proč neradím psátí vrchnímu prezidentovi. Ponechám si to však, až si o tom úsně promluvíme. A rovněž neradím dáti do novin prohlášení, které jste mi poslal. Každá odpověď jest do jisté míry splátkou. Za olovo nebo za něco, co má hodnotu ještě menší olova, nezaplatíme přec ryzím zlatem, přibližně stejné váhy. Také jest psáno: Neházejte svatého psům aniž perel sviním. Jsem arci dalek toho, abych toho či onoho člověka přirovnával ke psu nebo ke svině, ale jsou asi přece lidé, jež v jistém smyslu lze přirovnati ke jmenovaným zvířatům, sice by Spasitel, Syn nejvyšší moudrého Boha, nebyl dal svrchu zmíněné výstrahy. . . Nic tak nepotěší a neoblaží člověka, jako trpě-li pro Krista něco z toho, co trpěl On. Ale proč Vaše Blahorodí přikládá spíšu Boddeovu význam tak veliký, že ho pokládáte za bolestnou urážku? Od mnoha lidí jsem slyšel, že z tohoto spíšu zrovna do očí bije, čím vlastně jest, že by rád sklídl pochvalu a někomu na cti utrhal.«

Když později před Annou Kateřinou ještě jednou se zmínil Wesener o řečech a spisech, kterými je veřejně ostouzena, a ve jménu všech jejích přátel prohlásil obranu za nezbytnou, odpověděla vážně a truchlivě: »Ach, moji zlatí přátelé, děkuji vám všem, že máte takovou účast na tom, co se se mnou děje; ale přiznám se vám, že mě všichni, všichni bez rozdílu, něčím velmi zarmucujete, že totiž se věci chápete s domýšlivostí, se samolibostí a proto s hořkostí. Chcete nejenom hájiti pravdy, nýbrž také svého mínění, uhájiti své cti. Potíráte nejenom lži, nýbrž i osoby, které jsou proti vám. Zkrátka, vy hledáte sami sebe, a nikoliv jen a jen cti Boží.«

Také generální vikář pán von Droste pokládal za svou povinnost, vydati se do Dülmenu, aby se očitě přesvědčil, jak jest s nemocnou. Doneslyť se mu k sluchu rozličné klepy, jako že prý abbé Lambert odepřel děkanovi a některým jeptiškám přístupu k nemocné a že prý se večer beseduje u jejího lůžka; než Anně Kateřině bylo lehké, na všechny jeho otázky dáti uspokojivou odpověď. Její dětinná prostota jako dříve tak i teď působila naň okouzlejícím dojmem, že polo žertovně polo vážně

vyznal: »Rozhněval jsem se na vás, poněvadž tolik věcí ve vašem okolí mě ruší.« Odtušila prostě: »To mě bolí; ale znáte pramálo mé postavení, a není ani možno, abych je vyličila byt jen zběžně.« Po té označil některé věci, které pokládal za zvláště závadné, jako na př.: »že starý Lambert jest věčně okolo ní, že Poutník se tu tak dlouho zdržoval, že sem přichází pořád tolik návštěv, že ona, nemocná, leží v jizbě (a nikoliv v nějaké odlehlé nepřístupné světnici)«. Když se ho tedy tázala na radu a jak to zaříditi, by to nějak změnila, aby ubohého staříčkého kněze vzdálila a návštěvám, které ji samé jsou tak na obtíž, zabránila, tu arci ani on nevěděl si rady; ale když mu oznámila úmysl Poutníkův a pokyn Boží, už tolikrát daný, by ho užila za nástroj ke sdělení svých vidění, prosíc generálního vikáře, aby jsa její duchovní vrchností ráčil o tom rozhodnouti, vyjádřil se: „Nemohu přec Poutníku brániti, aby u ní nebyl.« Odešel upokojen, nebo jak vypravovala Anna Kateřina: »Všecko bylo dobře. Byli jsme zajedno, Odešel a zůstal při svém dobrém mínění.«

Tak tomu bylo, když mezi nemnoha přáteli Dülmenskými veliký, ale snadno pochopitelný rozruch vyvolala zpráva o brzkém návratu Poutníkově. P. Limberg byl zamklý, ponechávaje nemocné, aby ukonejšila mysl. Ježto se jí to však nedařilo tak snadno, vzala útočiště k Overbergovi, svému zpovědníku, jenž za takových okolností býval její jedinou a poslední oporou mezi lidmi. Už tak často zkusila, že všichni se ochotně podrobovali jeho výroku, proto ještě v posledních dnech přítomnosti Poutníkovy toužila po návštěvě Overbergově, aby z jeho úst dostalo se jejím přátelům vysvětlení, že nikterak není zůstaveno její libovůli, Poutníka přijmouti nebo odmítnouti. Abbé Lambert a Wesener dali se sice pohnouti, aby za rozhodčího byl povolán úctyhodný Overberg, než zároveň obrátili se také k Poutníkovi, rozmlouvajíce mu jeho záměr. Zatím co psali, vysílala Anna Kateřina vroucí prosby k Bohu, aby sjednotil mysl i přivodil to, co nejvíc prospěje jeho cti a spáse bližního.

Abbé Lambert psal Poutníkovi takto: »Milý pane, nemějte mi ve zlě, že Vás už nemohu přijmouti; ale necítím už síly ani odvahy, ještě jednou snést vše to, co jsem vytrpěl za celou dobu, co jste byl zde. Tolik let žili jsme, sestra Emmerichová a já, v nejlepším pokoji, a v pokoji chceme také zemřít. Bylo mi velmi krušno, že za Vašeho pobytu mohl jsem ji jen tak říkajíc úkradmo vídati a s ní mluvit. Nedovolím, abyste sem opět přišel. Nikoliv, nikoliv, milý pane, nikoliv! Co tuto píší, byl

bych Vám řekl dávno z úst v uši, kdybyste byl chtěl mě vyslechnouti. Častokráte jsem si přál, promluvit si s Vámi o tom; ale nepřipustil jste mě k slovu.«

Francouzsky psaný list doprovodil Wesener tímto přípisem: » Ani mé psaní nemá jiného účelu, než abych Vám rozmluvil Váš záměr vrátiti se. Usmíváte se tomu; ale Vaše nepodajná vůle nemůže přec býti stále správným a bezpečným vodítkem Vašeho jednání! Vypsal jsem Overbergovi, jak jste zde žil a jak jste se choval k nám všem, nuže, poslechněte jeho rady! Všichni zdejší i Münsterští přátelé Emmerichové jsou svorní v mínění, že Váš návrat bude mít v zápětí nejhorší. Tím jste sám vinen. V Münsteru vyjádřil jste se o tamějším i zdejším duchovenstvu tak bez ostychu a příkře, že jest o Vás jediný hlas, a to nikterak příznivý. Toho Vám nechce napsati nikdo, nezbývá tedy, než abych to napsal já. Na doléhání mého srdce jest mi říci, že škoda, jež vzešla Emmerichové ze styků s Vámi, převažuje nesmírně všechen zisk. Proto jsme všichni rozhodnutí, že vrátíte-li se přece, nedopustíme, abyste navázal Emmerichovou oněch důvěrných styků, do kterých jste se prve byl vetřel. Emmerichová Vás miluje pro Vaše truchlivé osudy a pro Vaše důkladné obrácení; ale s hrůzou a s nesmírným žalem vidí také nemoc Vaši mysli a leká se Vaši umíněnosti. Jest pevně odhodlána, že vrátíte-li se, bude Vás přijímati denně jen na hodinu. A mimo to bude třeba, abyste se ani slovíčkem nepletl do její domácnosti. Se sestrou jest arci veliká potíž; ale Emmerichová ji chce trpěti, jsouc pevně přesvědčena, že jest nástrojem v rukou Božích, aby vybrousila kazy její duše a překonala slabosti její povahy. Staříčkový abbé Lambert mnoho se pro Vás natrpal, pravda, od Vás to nebylo naschvál, myslil jste to zajisté dobře. Než tak to nelze, aspoň tak ne, jak Vy si to myslíte. Také Overberg jest téhož mínění; vybiďte ho, aby Vám řekl své mínění o Vašem návratu.«

Ale Overbergovi psal Wesener o Poutníkovi: » Naše drahá nemocná mě požádala, abych Vám dopsal a tak říkajíc vložil list pana Lamberta; než nejenom to, také mé vlastní city a má láska k nemocné mě pobádají, abych Vám podal krátkou zprávu o jejím nynějším stavu. Pan Klement Brentano byl u Vás; napovídal Vám o nemocné podivných věcí a zmínil se, jak velmi prospívá ve vnitřním životě. Jest ovšem pravda, ten člověk svou štědrostí a společností nemálo prospěl nemocné, opatřil jí pohodlný byt a více klidu, a svým bystrým pozorováním a badáním poskytl snad světu veliký užitek, velikolepý požitek; než nemocná pozbyla

při tom skoro všeho domácího pokoje, ano i tu trošku zdraví a života. Jest to člověk dobrý, víru má železnou, jeho skutky jsou šlechetné a křesťanské; než jeho básnický duch nehodí se do prostínek občanské domácnosti. Nemocná ví velmi dobře, že v jejím okolí není všechno právě v pořádku. Očitě zří bídu, v níž vězi její sestra, a pocituje pro ni nevýslovná muka; než jest také přesvědčena, že příkrost nebo nátlak nejsou cestami, které by ji přivedly k nápravě. Čeho nedokáže u sestry láskou a svorností, to jest ochotna snášeti pokorně a trpělivě. Nemocná snášela se s tím člověkem a mlčela ke všemu jedině z toho úmyslu, aby prospěla jemu i ostatním. Ráda zapomene všech těžkostí a obětuje je Bohu a bližnímu; ale bojí se jeho návratu. On neví, co jest mírnost; všechno chtěl by jenom násilím. Ale nemocná jest odhodlána, že už s takovou k ní nesmí a že mu nebude už všeho trpěti. Ale že budiž nemalou úctu i postrach zároveň, a že její přátelé nemohou stále býti kolem ní, obává se přec, že se mu neubrání, a přemýšlí, jak překaziti jeho návrat. Miluje ji a váží si jí velice a k Vám má neobmezenou důvěru, proto Vás nemocná naléhavě prosí, abyste mu dopsal, náležitě mu vysvětlil, jak věci se mají a návrat mu dovolil jen za určitých podmínek.»

Overberg na to odpověděl: „Bylo mi velmi milo, že nejenom pan Klement Brentano, ale že také jiný mi něco pověděl o naší drahé nemocné. Podle toho, co mi pan Brentano vyprávěl, byl bych bezmála uvěřil, že ho viděla nejraději u sebe a že byla s jeho chováním dokonale spokojena. Ale pamatoval jsem se na zásadu právníků: *Audiat et altera pars*. Také mě ujišťoval, že co nevidět se vrátí a bude dále konati svá pozorování. Nadobro mu zabrániti návrat, jestliže Bůh mu cesty nějak nepřekazí, nebo přiměti ho, aby se ubytoval v Münsteru, to pokládám za nemožné. Aby se zmohlo, že po svém návratu bude se jinak chovati k nemocné a jejímu okolí, nezbývá než aby mu sama určila, v kterou hodinu denní smí k ní přicházeti, a aby mu prohlásila, že jest nezbytno, aby se přestal míchati do její domácnosti. Toho však nemůže než ona sama, neboť kdybych to učinil já, jistě by to nebylo uznáno, a to z tohoto důvodu. Pan Brentano jest přesvědčen, nebo aspoň si tak namlouvá, že ho vidí nejraději kolem sebe a že jest s jeho chováním spokojena, nebo aspoň že jeho chování jest jí nejvš prospěšným. Ví, že nemohu k ní přijíti, abych s ní ústně pohovořil; proto vše, co jsem mu řekl, jak nemocná smýšlí o něm a o jeho chování, bude pokládati, a nemůže ani jinak, za projev osob s ní se stýkajících. Což však v něm snadno vznítí

podezření, že ze žárливosti, závisti apd. chtějí ho od nemocné vytisknouti. A tu by se snadno chytil myšlenky, že jest tím naléhavějším, aby se ujal trpitelky, kdyžť se jí ani nedopřává útěchy jeho přítomnosti a jeho úsilí o její klid. A bude-li třeba, bylo by snad nejlépe, kdyby prohlášení výše zmíněné se vykonalo před Vámi a před panem P. Limbergem. Ale potom bude také třeba, aspoň v prvních dnech, přísně bdíti, aby se dbalo ustanovené hodiny. Uznávám sice, že nemocná spočátku nevyhne se zápasu s ním, ale neznám lepší cesty, i doufám, bude-li Emmerichová hned s počátku pevná, že také Brentano poněmáhlu bude pozbývatí své dotěrnosti. Prosím však, abyste ho v tom všem naprosto neodkazoval na mé rozhodnutí; to by jen ještě zmatek zvětšovalo a udržovalo ho v přesvědčení, že by nemocné bylo nejmilejším, kdyby vše zůstalo při starém; a že se vyjadřuje jen proto jinak, aby tu nebo onde nenarazila. Nechť tu rozhodne jen její cit a její svobodná vůle. Pan Klement Brentano se mi něco zmínil za řeči o změně ran. Jestliže jste, Vaše Blahorodí, zapisoval toto období, prosím velice, abyste mi dobrotivě zaslal ten list na několik dní. Dnes jsem slyšel, že nemocná také už zase jedla.* Kéž by jen Bůh ji zase pomohl na nohy. Vřele ji, prosím, pozdravujte. Můj list asi dostala.*

Jak byl Poutník pobouřen psaním Wesenerovým a Lambertovým, to dokazují prudké žaloby, kterými si stěžoval přátelům v dopisech.** Ale jakmile se přehnala první bouřka, zaslal také do Dülmenu psaní, které se bohužel nezachovalo; než z odpovědi Wesenerovy a Limbergovy lze dosti jasně vyčísti, jak skroušené a pokorně bylo psáno, a jak snadno bylo lze usmířiti prosté duše, které jistě nezasluhovaly příkrých výčitek, v prvním návalu vášnivého rozrušení proti nim vznesených a po smrti Poutníkově i tištěných.

Wesener odpověděl: »Četl jsem Váš list. Děkuji Bohu, že jsem ho četl; dojal nás všechny až k slzám, všechny nás usmířil. . . Minil jste to dobře. Máte na mysli jen dobro; než Váš silný duch zapomněl, že my jsme jen ubohé slaboučké mušky, které nestačí Vašemu mocnému letu. . . Buďte pokojný, mírný, snášlivý a budete mečem a světlem v naší svaté Církvi.«

* Tato slova vztahují se na Wesenerovy pokusy, tehda vykonané, vpravit ji lehčí pokrm, jako mléko rozředěné vodou, polévku ječnou nebo sagovou. Poslušně se podrobila jeho pokusům, které se však nezdařily, a Wesener se jich vzdal už navždy.

** Klemens Brentano's »Gesammelte Briefe« Svaz. I. str. 334 a 340.

Ale od P. Limberga dostalo se Poutníkovi odpovědi tak dobrotivé, že sám vyznal: »Také od Limberga jsem dostal překrásný, klidný dopis; jest neobyčejně rozvážný, laskavý, biblický a prostý; vane v něm velmi ušlechtilý, čistý duch kněze. Také on se těší na můj návrat; než podrobím se cele vůli Overbergově.«*

Když se tedy v první polovici měsíce května 1819 vrátil do Dülmenu, byl ode všech velmi přátelsky uvítán; než zrakům nemocné neušlo, že v něm zůstal pocit podráždění, který při nejmenším podnětu hrozil vzplanutím se zvýšenou prudkostí. Proto nelitovala námahy, aby z jeho srdce jakož i z mysli všech osob, kolem ní žijících, vypudila vše, co by snad sváry na novo roznítilo. Až do únavy pracovala, by přiměla sestru Gertrudu, aby se s mlčelivou trpělivostí chovala k cizinci, jenž se jí zdál nesnesitelným. Na Dr. Wesenerovi si vyžádala obnovení slibu, že Poutníku věnuje onu lásku, kterou mu sám byl písemně slíbil. Ale ani vůči Poutníkovi nešetřila proseb ni napomínání, aby se nepodával svým vrtochům, prchlivosti a podezírání, aby zápolil o klid a mírnost, a zvláště aby nepřehližel dobrých vlastností v oněch lidech, jichž nezaviněně slabosti brával tak vážně. Pohnut byv jednou z takových rozmluv, zapsal si několik dní po svém příchodu do deníku: »Kéž by jen srdce zpovědníka, tohoto dobráka od kosti, jenž má nejlepší úmysly, se otevřelo dokořán, aby pocítil, že jsem mu věrným přítelem! Toužím po tom ze srdce. Nemám přece v nitru před ním prázdných tajností, kéž by ani on neměl žádných. Nemám, co bych před ním skrýval. Jak blaženě by žili spolu dva lidé, kteří si úplně v Kristu důvěřují a se povzbuzují. Nechť Hospodin požehná mé upřímné snaze, zasloužit si lásky tohoto člověka.«

Ale když oznámil nemocné tyto úmysly, nedovedla skrýti obav, že se zas zvklají a že mír potrvá krátce. »Viděla jsem Poutníka«, odušila, »pod tykví, bujně rostoucí, ale rychle vadnoucí, a vzpomněla jsem si při tom na Jonáše.« Jistě vytušil hlubší význam těchto slov, ale nepřiznával si ho a poznamenal: »Tato vrtošivá bázeň mě znepokojuje. Nemocná plakala a já jsem byl velmi zarmoucen; neboť vnitřní skličenosť ji bránila, aby mi nevypověděla svých starostí. Bůh ji potěš a dej pokoj, důvěru všem srdcím a mně sílu a neobmezenou lásku ke všem mým bratřím. Zpovědník jest velmi dobrotivý a vldný. Ukazovala by snad Jonášova tykev rychle vadnoucí na pokoj jen kratinký?«

* 1. c. str. 344.

Ano, až příliš záhy se naplnil tento výklad a příliš často se ukázalo, že bylo úkolem Anny Kateřiny, aby nejenom získala Poutníka životu podle víry, nýbrž také, aby vedouc ho, vykonala skutek smíření, ježto v řadách kněžstva nebylo nikoho, kdo by jejímu daru vidění, propůjčenému ku vzdělání věřících, zajistil ovoce a požehnání křesťanstvu. Kněžské spolupůsobení jest jako koryto, kterým mimořádné dary a zásluhy omilostněných duší dle řádu Božího přitékají veškerenstvu věřících; proto bylo Anně Kateřině doplňovati, v čem toto spolupůsobení bylo neúplným, a trpěti vše, co by nahradilo opomenutí zaviněné kněžstvem. Na ní, nástroji Božím, měla se zjevití skoro už zapomenutá síla a sláva kněžského důstojenství v oné zázračné moci, kterou Bůh propůjčil kněžstvu nad jejími dary a jejich užíváním, a proto velmi zhusta v událostech zdánlivě nahodilých poznáme cesty a vedení Boží Moudrosti, jež všechno řídila, aby naplnění jejího životního úkolu spíjala s mocí stavu kněžského. Tak jsme právě slyšeli, že ještě před příchodem Poutníkovým Anna Kateřina vyslechla výrok své nejvyšší duchovní vrchnosti, generálního vikáře von Droste, aby oznamovala Poutníku, co jí Bůh ukáže. Když její duchovní vůdce Overberg nemohl po návratu Poutníkovu přibýti do Dülmenu ihned, jakmile o to požádala, poslala do Münsteru P. Limberga, aby se, jsa jejím zpovědníkem, porozuměl s Overbergem, a také aby si vyžádal od něho potvrzení, že co jí se týče, jest to vůle Boží, aby se Poutníkovi svěřovala. Abbé Lambertovi připomněla, co jí bylo už tak často oznamováno ve vidění, že totiž »bude zaznamenáno, jak Pán se jí ve svém utrpení ukazuje«; a vetřchý stařec jí nanovo přislíbil, že seč bude se přičiní, aby žádné vyrušení tohoto díla nezmařilo. Proto Overberg přišel 6. června 1819, velmi snadno utvrdil všechny muže kolem Anny Kateřiny shromážděné v přesvědčení, že pobyt Poutníkův a jeho zápisky jsou v úmyslech Božích. Sama Anna Kateřina byla tímto výrokem tak potěšena, že Poutník si zaznamenal: »Overberg zase odejel. Jest tak unavena, že nemůže vypravovati; než přece mluví o uspokojení, které jí poskytla rozmluva s Overbergem.«

Neporovnatelně těžší úlohou než obnovení vnějšího pokoje, bylo Anně Kateřině náležitě vyličiti Poutníku samému, co nevyhnutelně plynulo pro jeho chování z té okolnosti, že nebyl knězem, neměl tudíž působnosti ani moci kněžského důstojenství. Tisíckráte mu připomínala, že jen tehdy dostojí svému úkolu, zapisovati totiž její vypravování, jestliže se, právě

jako ona sama, podrobí kněžské autoritě, již mu byl Overberg a její zpovědník. Už když poprvé přišel do Dülmenu, nejednou a velmi vážně pronesla tuto poznámku, která s počátku ho velmi zarazila: »Vy nejste knězem! — Toužím po Overbergovi, neboť tento má moc kněžskou, která Vám chybí! — Vy mně nepomůžete, nejste duchovním. Kdybyste byl knězem, rozuměl byste mi« : ale trvalo dlouho, než pochopil hlubší smysl těchto slov a jimi se řídil. Ještě v posledních dvou letech jejího života doprovázel taková napomenutí ve svém deníku tímto výkřikem: »Kde však jest kněz, jenž ji porozuměl? To hned se vytasi s výčitkou: Kdybyste byl duchovním, rozuměl byste mě a ušetřil byste mně kolikrát mnohého soužení; ale žádný ji neporozuměl!« Než její nadlidské trpělivosti podařilo se přec, nepodajného ducha, který tak špatně se uměl ovládati, skrotiti a udržeti v mezích autority a jí náležité poslušnosti, že úkol svůj vykonal s hojným požehnáním, pro bližní i pro jeho vlastní duši. On, jenž přirozenými dary, věděním i zkušeností nesmírně vynikal nad prostinkým Limbergem, viděl se bez jeho pomoci a rozkazu, kněžskou autoritou Anně Kateřině daného, neschopným, aby od ní dostal slovíčko; a denně se přesvědčoval, že vůli a sílu k vypravování jí propůjčovala jediné kněžská moc Limbergova a nikoliv jeho nezkrotná touha nebo jeho úpěnlivé prosby. I kdyby se byl pokládal za sebe více oprávněného ke svým vášnivým žalobám na Limberga, že prý není vůbec ani s to, aby posoudil dary své kajicnice, nemohl si přece zapřítí, že prostý, neučený kněz měl silou své živé víry a prostotou svého srdce nesmírně větší důležitost pro Annu Kateřinu, než všechno jeho vlastní snažení, až sám pocítoval, že mu nezbude než aby leccos v sobě vykořenil a naopak zase leccos si osvojil, aby důkladněji porozuměl jak jí samé tak i své vlastní úloze. Jest úžasno, jak moudře byla Anna Kateřina Poutníku v tom nápomocna, a jak vytrvale potírala nejnebezpečnější vlastnosti jeho povahy, že takto celý směr jeho ducha poněmáhle se měnil. Na svá napominání, k nimž se odhodlávala jediné na rozkaz svého neviditelného Vůdce, obyčejně ho připravovala, aby je vyslechl se srdcem ochotným a bez výmluv a vytáček; ale zpravidla mluvila mu do svědomí v obrazech a vhodných podobenstvích, nebo v zásadách a mravních pravidlech, která duchaplného muže přiváděla u vytržení a tak ho nadchla, že je skoro bezděky přijímal. Tak na příklad, ježto každý dojem, kterým jeho jemně vyvinutý smysl pro krásu byl uražen, hluboce ho v duši rozrušoval, dala mu toto napomenutí: »Nedůstojně zpívaná slavná Mše

svatá nebo pohoršlivá hra na varhany snadno někoho popudí k zlosti, kdežto jiného zase povznáší. Ale takovou zlost dlužno potíratí modlitbou. Kdo v sobě potlačuje nevoli, kterou zavinil někdo nedbalostí v kostelní službě, získává si veliké zásluhy a sám zdvihne milost, kterou jiný pohodil.« Sprostnost víry připomenula mu slovy: »Kdo se chce předsvědčiti o pravdě sám svými schopnostmi a nikoliv milostí Boží, ten se sice zuby nehty drží svého mínění, ale pravda ho nepronikla.«

Za několik neděl po jeho příchodu mu oznámila: »Každého večera se mi připomíná, abych ještě o tom neb onom porozjíkala, a tak také včera večer. Celou noc dostávalo se mi napomenutí, která se týkala mne a zvláště mnoho Poutníka. Jest žádoucno, aby ještě v mnohém se polepšil; a bylo mi řečeno, jak bychom ho svým obcováním učinili lepším a tak také lehčím a užitečnějším. Když jsem tedy přemýšlela, jak se chovati k Poutníku, jak to zaříditi, abych naplnila jeho úlohu i svou vlastní, a jak bychom získali obsáhlejší vypravování na bohatší prospěch, dostalo se mi poučení, abychom měli vespolek trpělivost v strastech, jež na nás ještě přikvačí, a aby Poutník přijímal Velebnou Svátost na můj úmysl, neboť tak že se duchovní společenství utuží. Čiň, co můžeš, bylo mi řečeno; ostatní ponech Poutníkovi, neboť mnoho lidí tajně touží, promluvit s tebou, a přijdou-li, jest třeba, abys je zkoumala, prospěje-li jim to... Nezbyvá ti než se modliti, aby se Poutník rozhodl, býti pokorným a trpělivým. Nechť zlomí svou umíněnost, a ty stůj na tom, aby ji zdolal docela. Střež se, z falešné povolnosti přisvědčovati ke krásným slovům. Odporuj a vytrvej, aby se Poutník rozhodl. Tys příliš dobromyslnou; dobromyslnost byla vždycky tvou chybou. Chraň se, abys se nedala unést a neviděla dobra tam, kde nalézáš chyby... Můj Vůdce mi také řekl, že arci ještě mnoho běd se na mne přivalí, ale abych se proto nelekala, nýbrž abych všecko očekávala bez obav ve jménu Božím. Dostala jsem také nejednu důtku pro své chyby: že z nepravé pokory mnoho zamlčuji, to prý jest tajná pýcha. Nechť prý věci беру a dávám, jako jsem je brala a dávala v dětských letech, kdy se mi přece dostávalo mnohem víc než teď. Ať prý bez ostychu řeknu vše, co jsem zamlčela, jakmile si na to vzpomenu. Také zpovědníku ať si prý požalují na vše, co mě tísní, třeba by se někdy zdálo, že toho neposlouchá; ať prý ho poprosím, aby mě vyslechl, pak že se mi prý dostane mnohem častěji pomoci. Vytkl mi také, že k mnohým lidem bývá ráda povolnou, a že proto zanedbávám svých povinností v modlitbě

a k bližním. Jest prý nadobro špatné, říkám-li: Ležím tu a nic nemohu. Že prý ví dobře, že bych večer, zahalena do velikého šátku, ráda se vláčela městem rozdávat almužnu, a že jest mi tobo líto, poněvadž jsem to ráda dělávala. Ale co mi uloží Bůh, to prý se mi nijak nelíbí. Ať prý uvážím, že tu neležím zbůhdarma, mým úkolem prý jest, abych pracovala modlitbou, a abych řekla vše, čeho se mi dostává. Záhy prý mi bude svěřeno nové poselství, které prý se mi bude zdáti ještě nesnadnějším: jsem povinna je povědět. Ženou prý se hrozná bouřka, nebe se strašlivě zatahuje. Málo kdo se prý modlí a jest tak zle, duchovenstvo upadá hloub a hloub. Ať vyběžím všechny dobré lidi, aby se vroucně modlili. Na konec mi ještě také řekl, že jest třeba, abych bližícího se utrpení očekávala klidněji a zmužileji, sice prý by mě někdy náhle zabilo, ale můj úkol prý není ještě dokonán; a kdybych vlastní nedbalostí zemřela dříve, bylo by mi zbytek vytrpět si v očistci, a tam prý jest to trpčí než zde.«

Ale Anna Kateřina dodávala mysli Poutníkovi, ukazujíc mu také požeňání, které, jak viděla, přýštilo se z jeho námah a prací. Tak brzy po jeho návratu vypravovala mu vidění, kterého se jí dostalo v obraze zahrady, v němž viděla všechno jeho konání v dřívějších letech, jaká jest jeho nynější úloha a jak teprve po jeho smrti bude tato úloha dovršena. Zapisuje její vypravování, ani arci netušil rozsahu a plnosti vztahů tohoto prorockého obrazu; než právě proto jest zapsání tohoto obrazu tím hodnověrnějším.

»Viděla jsem Poutníka, an daleko odtud sám a sám sedí zarmoucen ve své jizbě. Ničeho se ani nedotekl, ničeho si ani nevšiml, všechno kolem něho bylo zpřeházeno. Tak ráda bych mu byla pomohla, něco udělala, poklidila; ale nemohla jsem k němu, nemohla jsem mu pomoci. Po té zřela jsem obraz jakési zahrady. Byla to veliká zahrada, uprostřed rozdělena plotem, přes který se lidé dívali a který by rádi byli přelezli, ale nemohli. Můj Vůdce a já jsme chodili v jedné půlce zahrady. Nikdo by nevěřil, co tam rostlo bylin a květů a jaká to byla krása a bujnost. Všude stálo hustě tučných, zelených bylin; ale mezi nimi bylo právě tolik koukole: mezi jinými bylinami jsem poznávala boby a hrách. Také tam pučelo a rašilo bylin a květů spousty, ale nikde nebylo ani známky nějakého plodu. Mezi těmito bylinami, zarostlými v hejli, viděla jsem mnohé samolibě se procházeti. Když jsem obešla s Vůdcem bujnou nivu poprvé, řekl mi: Hle, tak to bývá: samé vznešené, neplodné, krásné

květiny řeči, nadbytek beze žní, plnost bez obsahu! Ach, řekla jsem, což všechna ta velká práce bude zmařena? Nikoliv, odpověděl, nic se nezmaří. To všechno se překopá a přeryje, bude z toho hnůj. Měla jsem z toho radost i lítost. Obcházejíce podruhé, našli jsme v polovici cesty chyšku z ořeší, přikrytou plátnem. Oříšky na ní byly jedinými plody zahrady. Byl to zakrslý keř. Opoдал stála dvojice stromů, jablono a třešně; také tam poletovaly včelky, které pilně nosily; ale jinak bylo to místo pusté. Můj Vůdce řekl: Hle, ať zpovědník si otrhá tyto oříšky a ať si vezme příklad ze včel. Ale zpovědník se bál, že bude pobodán od včel, i pomyslila jsem si ještě, když se tak bojí, že ho jistě pobodají; kdyby jímí nevinně prošel, ti tvorečkové Boží by mu neublížili. Vskutku docela nic neutrhli; plodů ani neviděl, běhaje od keře ke keři. Když jsem s Vůdcem obcházela po třetí, byliny všechny ještě více zbužněly a se rozmohly. Ale s radostí jsem viděla, jak Poutník s některých neobyčejně krásných bylin, které vyrůstaly v rozích záhonků a div se stínem nezadusily, přece však měly nejvíce ovoce, trhal. Velice jsem se potěšila, vidouc Poutníka při této práci. Vrátila jsem se do zahrady; všechno ještě kypělo ve svém tuku, ale pro bujnost už to vadlo a zahnívalo; ale po té bylo všechno pošlapáno a překopáno, i viděla jsem Poutníka, an s neochabujícím úsilím kopal a pracoval. Vráťvši se zase, shledala jsem, že zahrada jest úplně předělána. Poutník sázel pěkně do záhonků květinu vedle květiny, a to mě těšilo velice. Viděla jsem, že Poutník odešel ze zahrady, a že se tam hrne mnoho lidí, mně povědomých, aniž jsem znala jejich jmen. Ti se na mne sesypali jako diví a dali mi všelijakých jmen hanlivých a potupných až Bůh bránil. Nenechali na mne ani vlásku bez hany, že se spřáhám s Poutníkem, že prý bude z toho zase nová sekta, a co si prý o mne pomyslí! Jejich naduté a hanlivé řeči nebraly konce. Klidně jsem všechno poslouchala ani nehlesnuvši. Rovněž tak spílali i Poutníku. Bylo mi, jako by byl nedaleko a slyšel to také. Těšilo mě, že jsem všechno přijímala tak trpělivě, stále říkajíc: Díky Bohu! Díky Bohu! snesu to; jiný snad by toho nesnesl. Po té usedla jsem v blízkém houští na kámen. Tu jsem slyšela, že přišel nějaký kněz, statný muž, plný života, postavy převorovy, silný a zdravé barvy v obličeji. Divil se, že všechnu tu hanbu jsem snášela nebráníc se. Chvilí všechno bedlivě pozoroval a řekl: Tato osoba snáší všechno tak pokojně; jest jistě rozumná a poctivá. Co dělá Poutník, jest asi jistě něco zcela jiného, než myslíme. Zpovědník jest přec také hodný muž, ten by toho přece netrpěl, kdyby to nebylo dobré.

A když tak onen neznámý kněz pořád se přimlouval za Poutníka, oni křiklouni se vytráceli. Já jsem však viděla pílí Poutníkovu, a jak rostliny pěkně rostly a se lepšily. Teď pravil můj Vůdce: „Na sebe obrať tuto nebeskou výstrahu. Tato hana a polupa se přivalí na tebe. Připrav se na to. Nějaký čas budeš arci žít s Poutníkem v pokoji; ale střežte se, abyste toho času nepromeškali a z hojných milostí ani jediné neutratili; neboť po tom čase brzy přijde tvůj konec.“ Co však Poutník sbírá, roznese daleko odtud; neboť tady není pro to pražádného pochopení. Ale tam to bude působiti, a odtamtud to pronikne i sem.«

Jak jen ponenáhlu se Poutníku vyjasňoval význam tohoto vidění, dokazují jeho nářky, zhusta opakované, že »čas pokoje« nepřichází a nepřichází; neboť těm slovům o pokoji rozuměl tak, že to bude pokoj od vnějšího vyrušování, kdežto ta slova se vztahovala na vnitřní usebrání a onen pokoj jeho ducha, v kterémž jediné mohl býti s to, aby vyslechl vypravování jejích vidění o Životě Božského Spasitele. Ale až do toho času uplynulo více než dvanácte měsíců, neboť až v červenci 1820 nastala ona chvíle, kdy Anna Kateřina na rozkaz svého duchovního vůdce s tím začala. Do té doby pravda mnoho se nasázel a mnoho nalopotil, ale velikou část z toho bylo mu později vytrhati a zakopati. Byl s počátku ještě příliš zaměstnán sám sebou, svými náklonostmi a navyklými názory; jeho obraznost byla ještě pramálo zkrocena a příliš činná, aby vypravování zapisoval právě tak prostě, jak mu je Anna Kateřina podávala, ničeho o své újmě nevykládaje, nepřiměšuje ani nezakaluje. Nezřídka pokládal vlastní výklad za tak bezpečný a jistý, že snadno přehlížel výstrahu; a to zvláště když zapisoval její práce, v modlitbách konané za Církev, kterážto vypravování zabrala skoro celý první rok. Ač mu sebe častěji bylo naznačováno, že Anna Kateřina si vymodlila na Bohu tu milost, aby neznala jmen osob a církevních stavů, za něž ji bylo modliti se a trpěti, přece bylo třeba dlouhých a mnohých domluv, nežli ustal ve vypravovaných obrazech obecným označením jako »nevěsta, ženich, pastýř« podkládati vlastní jména určitých osob, pro něž byl právě zvláště zaujat, a na něž se právě proto dle jeho mínění nepochybně hodilo všecko, co ze svých vidění vypravovala. Proto tedy vnášel do těchto vidění vztahy, kterých v nich dle pravdy nebylo, pročez také později, nabyv hlubšího porozumění, vyškrtl ve svých denících ne jeden odstavec, ježto nebyl k potřebě. Až když ve svém nitru zprostněl a se uklidnil, nemohl se už uzavírali poznání, jak nesmírně daleko zů-

stává nejmělejší let jeho fantasie za čistým světlem, ve kterém omilostněná zřela své obrazy; a teprve od té doby arci žádná námaha nezdála se mu přílišnou, aby co nejvěrněji a nejsvědomitěji nezapisoval, čeho se mu z toho světla dostalo, aby to rozšířil.

Vůbec působí zvláštním dojmem, který hluboce zahanbuje lidskou pýchu, zakládající si na přirozených vlastnostech a přednostech ducha, pozorujeme-li tohoto genialního muže a obdivovaného básníka, v jeho postavení u ubohé nemocné řeholnice. Jak zcela jinou, jak neskonale vyšší jest oblast, ve které ona žije nežli oblast Poutníkova a všech lidí, kteří obtíženi svými náklonnostmi a přichylnostmi, jsou tím tak vrtošiví, nestálí a slabí. Její odtržení od tvorů, v čemž už od mládež se cvičila, její nesmírná, ale s největší oddaností snášená utrpení dala jí svobodu srdce, jasnost a sílu ducha, jimiž jest ozbrojena proti každému vlivu nižšího řádu, ale naopak jest stále hodnější, aby byla naplněna světlem prorokování. Proto sice ji Poutník zarmoutí, nadělá jí vyrušování a rozličných útrap, ale její nitro, její vidění zůstávají mu oblastí zhola nepřístupnou, a sotva jest výtky, která by byla už sama sebou tak nesmyslná a tak odporovala skutečnému stavu věci, jako jest výtky, že bezděčný vliv jeho mocné osobnosti působil na Annu Kateřinu jakýmsi magnetickým rapportem, a že z ní jen vysoukával, co byl sám dříve do ní vpravil. Jest tak bezmocný, jako kterýkoliv jiný člověk, jenž kněžským povoláním není v jejích očích zástupcem Božím; a trpí ho u sebe jako by trpěla u sebe chorého chudáka, kterého jí posílá Bůh, by skrze ni byl uzdraven a osvěcen, aby vykonal úlohu mu uloženou. Tak od prvního dne až do posledního jest to Poutník, jenž přijímá, jenž jest obdarováván a veden; ona však jest vůdkyní, ona jest dárkyní, totiž ona jest nástrojem Moudrosti a Slitování Božího, nástrojem vyvoleným k tomu, aby jednoho z nejskvělejších duchů století vyrvala z poblouzení doby, překazila mu marnění vlastních schopností a získala ho k oslavení nejsvětějšího Jména JEŽÍŠ.

Posléze nelze pominouti mlčením jednoho rysu povahy Poutníkovy, kterýž nahradí sta a sta svědectví, běží-li o to, dokázati jedinečnou, zářnou čistotu a duševní velikost Anny Kateřiny a ryzost povahy jejích přátel. Nikdo neměl bystřejšího zraku pro slabosti a vady bližního, než Poutník, jenž se často se slzami nejtrpčího žalu viní z této hrozné vlastnosti a jejích účinků. Přišel do Dülmenu, dovede se ještě tak málo ovládati, že od nejhonivějšího obdivování do nepřikřejšího odsouzení

jedné a téže osoby nemívá než krok. Jest nejnešetrnějším a nejurážlivějším pozorovatelem, přicházejícím k ní a mezi její nemnohé přátele; jenž se pídí po každyčké skvrnce, kterou jeho vždy bdělá podezíravost na nich objevuje. Jeho zprvu tak horoucí nadšení pohasíná s vadnoucím půvabem novoty; proto běda nemocné, kdyby na ní spatřil třeba nejmenší zdání nějakého kolísání nebo vůbec něčeho podezřelého! Ihned by ji odsoudil s neúprosnou tvrdostí. Vždyť až do její smrti nemine skoro ani týden, ve kterém by neplnil deníků nekonečnými nářky, zapisuje s únavnou rozvlácností každé slovíčko, každý posunek, každý krůček zpovědníkův a s nemilosrdnou přísností odsuzuje ubožáka; než nikdy neviní ho z jiného přčinu, než z toho, že se pramálo staral o jeho zápisky, že by mu bylo bývalo milejším, kdyby jeho kajicnice nebyla měla ani vidění ani povinnosti, vypravovati, co spatřila, a že zpravidla zůstal ledově lhostejným, když Poutník nějakým významným odhalením byl u vytržení. A stejnou měří také Anně Kateřině. Každé slovíčko útěchy, dané ubohým a zarmouceným, každyčký projev laskavé a vlídné účasti, s kterou se snaží vyslechnouti potřeby, prosby, nářky všech, kteří k ní přicházejí a na ně odpovídati, každyčskou známku únavy, každyčké zastenání, to vše jí Poutník přičítá za zpronevěru vlastního úkolu, za rozmhrávání milostí, ano za loupež na něm samém, jenž arcí jen zřídka se přiznává, jakou trýzní bývá sám kolikrát trpitelce, a co jí bere času i síl, aby uchlácholila jeho divost. A jestliže překonán byv její neporovnatelnou mírností, přizná se k tomu, dává skoro proti své vůli o ní svědectví: »Jest vtělená dobrota a trpělivost, ano nejzáračnější nádobou milostí.«

ANNA KATEŘINA JEST ZAVLEČENA DO ŽALÁŘE. JEJÍ PŘEDZVĚSTNÁ VIDĚNÍ O TOM. CO TO MĚLO V ZÁPĚTÍ

Počátkem církevního roku 1818/19 připravoval Bůh Annu Kateřinu na veliká smírná utrpení, která jí očekávají. Byla jí ukázána jako úkol v tomto období, a měla se ho bez váhání ujmouti. Byť by se nebyly ještě přihnaly strašlivé události plnou, citelnou silou, nýbrž tajily se ještě v lůně budoucnosti, přec už rozvíjely horečnou činnost neviditelné, nepřátelské mocnosti, od nichž vycházely jak plány tak i přípravy na ně.

Bylo tedy jejím úkolem, aby tyto mocnosti podstoupila bojem, aby proti jejich útokům se postavila, aby tak odvrátila od Církve nebezpečí a skřížila plány jejich zlých a mocných nepřátel. Tajemství zloby, které dle svědectví Apoštola (II. Sol. II, 7) neodpočívá, napíjalo právě tehdy všechno úsilí, aby v mnohých osadách stádce Kristova zkazilo svěřený statek víry právě těmi prostředky lstivosti, lži a násilí, kterým, jak uvidíme, Anna Kateřina byla dána na pospas. A jako vždy a všude také teď byli to odpadlí kněží, vstoupivší do služeb tajné sekty nebo lžicírkve, kteří vymýšleli rozličná opatření a propůjčovali se i za nástroje k vykonávání těchto opatření, která ať už slula 'Základy' nebo 'Služební řád' nebo 'Úmluvy' nebo 'Listy zakládací' nebo jakkoliv, neměla jiného účelu, než aby v největší tichosti zahladila Církev Kristovu. Čím více se blížil nejtěžší oddíl tohoto strašného boje, tím zřetelnější a obsáhlejší byla předzvěstná vidění, ve kterých Bohu zasvěcená panna, beze vší lidské pomoci zůstavená, byla vyzbrojena silou ducha, aby utrpením vybojovala vítězství nad nepřáteli Božími. Tato vidění nebyly však obrazy, které by jí pouze poučovaly nebo příští události prostě naznačovaly, nýbrž byly to vskutku důležité a závažné příhody, neboť se v nich jevil ustavičný rozvoj jejího velikého boje za Církev; vždyť Anna Kateřina ve skutečnosti trpěla, konala a plnila, co zřela ve viděních. Byla jí ukázána smýšlení, záměry a opatření osob proti Církvi pracujících, aby zápolila s nimi zásluhami svého utrpení a silou své modlitby. Jako tedy vidění nebyla jí jen pouhými mátohami snu, tak ani to, co ona při tom konala, nebylo jen nějakým jalovým úkonem ve snu, nýbrž spíše důkazem jejího zázračně mocného života duševního, kterýž pokud byl zaujat patřením, byl jednotný a také působil jedno a totéž, byť i zasahoval do dvou rozličných oblastí a řídil se dvojími zákony, totiž zákony světa smyslového a zákony světa nadsmyslného, duchovního. Její modlitby, utrpení a boje u vidění jsou skutky, zásluhami, účinky, vítězstvím a požehnáním pro Církev, a to zrovna tak dobrými jako to, co trpí prostě bdíc, nebo jako to, co jest jí vykonati dle obyčejného tělesného řádu a dle jeho požadavků a okolností; neboť tu jako tam, v každém řádu, jest úplně a dokonale svobodnou, úplně se ovládá, a v nejvyšším smyslu jest ozbrojena všemi přirozenými i nadpřirozenými schopnostmi, kterých jest potřeba člověku, žijícímu v těle, aby vykonal skutky hodné věčného života. Její vnější život uspořádal Bůh dle celé její úlohy; a proto denní, vnější události, příhody, utrpení a skutky jsou k vnitřnímu, nadsmy-

slovému, vidoucimu životu ducha as v takovém poměru, jako obraz k tomu, co znázorňuje, jako podobenství ku pravdě, kterou ozřejmuje, jako schrána k tomu, co obsahuje; a osoby, které k ní přicházejí jen v tomto světě vnějším, které se k ní chovají nepřátelsky, její nepřátelé a utiskovatelé, jsou, ani toho netušíce, ba ani toho nezamýšlejíce, představiteli rozličných časových směrů, stavů a mocností, které slovem i skutkem bojují proti katolické víře, čistotě mravů a Církvi Boží, nebo opomíjením, liknavostí a zanedbáváním povinností je poškozují.

Jsou to arci jen krátké úryvky těchto výstražných vidění, které Anna Kateřina vypravovala; ale jako Poutník, tak i čtenář bude nemálo překvapen, uvidě, jak přesně se naplňovalo vše do písmenky, co jí vzhledem k příštím útrapám bylo ve viděních prorokováno.

V Adventě r. 1818 vypravovala Anna Kateřina: »Od mého Vůdce dostalo se mi pokynu, abych se připravovala na těžký boj. Ať prý vzývám Ducha Svatého, aby mi všechno vnukl, co mi bude odpovídati. Vzývám ho tedy denně; zvěděla jsem, jaký to bude boj. Přijdou na mne mnozí, s nejzchytralejší lstivostí a pod pláštíkem svatosti, a budou usilovati, aby mě polapili zamotanými otázkami. Uzkostí dív se mi prsa nerozskočila; ale obrátila jsem se na svého nebeského Ženicha, řkouc: Ty jsi to začal, ty to také skoncuješ; tobě se úplně svěruji. I bylo mi, jako bych to složila do jeho rukou, i pocítila jsem veliké uklidnění a posílení v Bohu, i řekla jsem: S radostí se dám rozčtvrtiti, jestliže tím nějak světu prospěji. Mezi trapiči byl mi ukázán jakýsi lékař a kněz, kteří přišli po sobě, aby mě odtud odvedli. Tvářili se velmi přívětivě; ale viděla jsem úskočnost v jejich srdcích.«

19. května. »Dnes v noci bylo se mnou velmi zle. Se všech stran se na mne všechno shrnulo a týralo mě, a posléze mne na kousičky rozsápati. Při tom jsem byla klidná a radovala jsem se, že jest teď se mnou konec. Viděla jsem a poznala jsem ty, kteří zosnovali tu půtku, a viděla jsem, proč zvláště. Tlachali a běsnili kolem mne a posléze mne rozškubali na kousičky. Nebylo tu nikoho z mých přátel. Nikdo mi nepomáhal, ani žádný kněz. Pocítila jsem zármutek a vzpomínala jsem na Petra, jak opustil svého Pána. Viděla jsem, jak někteří se radí a vesele se smějí svému dobře vymyšlenému úskoku, kterým mně chtěli lapiti. Chtěli zkusiti něco, co by nikdy nebylo zkoušeno. Můj Vůdce mi řekl, abych jen byla bez starosti, že dojde-li k tomu, obrátí se to k jejich největšímu zahanbení a dobrou věci.«

Dne 28. května 1819: »Viděla jsem se zcela opuštěnou po tu dobu, co trvalo souzení, a co mi bylo nejkrušnější, ani zpovědník nesměl ke mně. Zdálo se, že mu nebylo dovoleno ani se mnou se rozloučiti. Měla jsem obraz, jako bych byla samotinká v nějaké jizbě, jen panna Neuhausová byla, jak se mi zdálo, u mne. Lidé přicházeli ke mně, stavějice se vpravo a k nobám lože. Byla jsem beze vší pomoci.«

Dne 6. června: »Měla jsem prabídnou noc; viděla jsem, že mě ztýrali hrozněji, než kdykoliv jindy. Bez hrůzy ani nevypovím, co mi dělali. Při tom byla jsem ode všech přátel opuštěna. Mé lůžko stálo střed jakési jizby, a jen cizí lidé mi posluhovali. Věděla jsem, že jsem upadla do této bídý pro svár mezi duchovními a lidmi světskými. Trhali mě, aby se navzájem hanobili. Overberga viděla jsem v dálce, tiše a smutně seděti. Zdálo se, že jest docela se mnou konec.«

Dne 17. července 1819: »Měla jsem zase obrazy souzení mi hrozičoho. Viděla jsem, jak mě navštěvovaly všechny jeptišky, s nimiž jsem žila v klášteře, a jak hovořily o tom, zda někdy něco se mnou měly, a zda jsem jim v klášteře to neb ono pověděla o svém stavu a podobně. Nevěděla jsem dobře, co vlastně chtěly, a řekla jsem, že Bůh ví, co jsem dělala já a co dělaly ony. Po té jsem je viděla, jak všechny šly ke sv. Zpovědi a k sv. Přijímání, a jak zase všechny přicházely ke mně. Ostatně nebyly lepší než dříve, a rády by se byly ode mne něčeho dověděly, nevím čeho. Řekla jsem jim, nevědí-li, že jsem přece dávno před tím měla v rukou i v nohou bolesti, kterých jsem sama nechápala, že jsem jim přece často dávala ohmatati svou rozpálenou dlaň, že jsem mívala prsty docela jako odumřelé, nemajíc nejmenší potuchy, co z toho bude. Zda to není pravda, že jsem dlouhý čas nemohla požití žádného pokrmu, a že jsem každý zvracela, což trvalo jistě sedm měsíců, aniž bych v tom všem byla více viděla než nemoc, která mi zřídka kdy zabránila, abych nekonala své povinnosti, a nikdy vůbec, abych se nemodlila k Bohu, což bylo mou rozkoší. Ale shledala jsem, že všechny tyto řeholnice vypovídaly nejistě a nesprávně, a jen hleděly vytáhnouti se z té léčky, vyjímajíc představenou a Neuhausovou, které byly poctivy. Teď se přihnul veliký zástup mých známých a počínali si, jako si počínali vždycky, a mluvíti páté přes deváté. Nebylo tu nikoho, kdo by byl úplně při mně. Lambert nemohl pomoci, ani si ho nevšíмали. Zpovědník byl nedaleko, ale všecek utrápený a rozmrzelý. Teď přišlo ke mně asi šest mužů, světských to lidí i duchovních, mezi nimi asi dva protestanti. Přichá-

zeli také po sobě, a někteří mezi nimi byli tak faleš-ní a zlomyslní, že toho nelze ani vypověděti. A to byli právě ti, kteří si počínali nejúlisnější a nejmírněji, a kteří mě týrali nejkrutěji. Ale do jizby vešel muž, jenž řekl: Všecko, co se děje s touto osobou, ať se děje také se mnou. Neznala jsem ho, ale on se položil celým tělem vedle mne, a byl ke mně zcela poctivý a věrný a na všecko se díval se mnou. Ale nemohl mi pomoci. A když mě obcházel (mé lože stálo uprostřed), dávali pozor, aby on nezavadil. S počátku vyptávali se mě zase na leccos, ale já jsem jim jen odpověděla, že jsem už třikrát říkala odpovědi do protokolu a že už nemám čeho ještě říci. Generální vikář byl na blízku a měl také na tom podíl. Také děkan, jak jsem viděla, byl na tom účasten; poroučel při tom, a ani on nebyl na mé straně. Overberg byl daleko a modlil se za mne. Obě jeptišky, Františka a Ludvika, těšily mě a stále říkaly: Odvahu, jen odvahu, vše bude zase dobře. Teď jali se mi s rukou a s nohou stahovati kůži, i objevili, že pod kůží jsou rány mnohem červenější než na kůži. Stáhli mi také kůži s prsou, i shledali, že pod kůží jest kříž mnohem zřetelnější než na kůži. Toho se tak zděsili, že nevěděli, co počítí. Zkrotli načisto a druh po druhu se vytratil, a zase každý byl mezi svými stoupenci, jež tak nebo onak balamutil. Všichni byli zahanbeni. Zatím, co jsem tu tak ležela, očekávajíc nastávající operace ran, a co mě jímala nesmírná úzkost, a co mi dodávaly odvahy svaté jeptišky, že to nebude ani dost málo boletí, přišel ke mně překrásný pacholík. Jeho obličej zářil sluncem, na sobě měl dlouhou řízu, i vzal mě za ruku a řekl: Pojď, poděkujeme milému Otci. A vedl mě podpíraje mě. S jeho pomocí dokulhala jsem se do krásně ozdobené kaple, která neměla přední stěny, a která jsouc teprve do polu vystavěna, byla jako rozříznuta. Na oltáři spatřila jsem obrazy svaté Barbory a svaté Kateřiny. I řekla jsem pacholíkovi: Aj, ta kaple jest jako rozříznuta! A on řekl: Ano, jest ji teprve polovička. — Měla jsem pocit, že na blízku jest nádherný příbytek, v němž jsem od mnohých očekávána. Kolkolem se rozkládaly zahrady a ohrazená pole, s cestami a křovisky, jako malý selský statek. Než cítila jsem, že to vše jest ještě vzdáleno, a že tam nemám ještě zařízeného trvalého příbytku. Jen to vím určitě, že jsem se s pacholíkem dívala do kaple a že jsem viděla obrazy. To všecko bylo, jako bych byla duchem u vytržení, zatím co mi s ran stahovali kůži; neboť necítila jsem nic, a po té jsem spatřila ležeti přehnuté krvavé úřezky kůže a viděla jsem zděšení lidí, když spatřili zna-

mení pod kůží, a jak se drbali za ušima. A v tomto smíšeném dojmu kaple a operace, jsem procitla. Obraz jeptišek a měšťanů ztemněl, a bylo to jako uvědoměním, že jsou vyslycháni o mně. Také jsem spatřila něco jako pozdvížení v městě. Pacholík také povídal: Tak se jen podívej! všechno, co ti nahánělo strachu a co tě trápilo, trvalo takovou chvilíčku, ale věčnost nemá žádného konce. Dodej si tedy odvahy! Čeká tě ještě jedno zlé přepadení; ale dobře je přetrpíš a nebude tak kruté, jak je vidíš. A lze ještě mnoho odvrátiti modlitbami, buď dobré mysli! A bylo mi ještě řečeno, jak se modliti, když v noci bdím; neboť zahyne prý mnoho lidí, přijde prý veliká bouřka. Nestyd' se, mluv to otevřeně, každého vybízej k modlitbě!»

Za několik dní po té měla Anna Kateřina zvláště úchvatné vidění o mučnické smrti jakési něžné panny, které ji vliło velikou sílu pro její blízký boj a touhu po téže koruně. »Byla jsem na modlitbách. Tu přišli ke mně dva neznámí mně mužové, kteří mě zvali, abych šla s nimi do Říma na popraviště, že jest dnes veliký boj, že jsou tam mezi nimi jejich příbuzní, a že oni rádi by je viděli umíratí smrtí pro Ježíše. Tázala jsem se jich, proč že se vydávají v nebezpečí. Řekli mi, že jsou tajnými křesťany, že toho není o nich známo, a žeťto jsou z přibuzenstva, že jest jim dovoleno vejít do zvláštní místnosti, aby tresty byli zastrašeni. Ale šli tam, aby smrti svých příbuzných se posilili a také, aby umírajících svou přítomností povzbuzovali; tak mě uvedli do amfiteatru. Nad vnitřní prostor, naproti vchodu, po pravé straně soudcova sedadla v okrouhlé ohradě byly dveře mezi dvěma okny. Těmi dveřmi jsme vstoupili do čisté velké jizby, v níž bylo shromážděno asi třicet hodných lidí, mužů, žen a jinochů a děvčat. Všichni byli tajnými křesťany a přišli sem za týmž účelem. Soudce, tyranský stařec, zamávl holi a na toto zamávnutí dali se pochopové, dole v ohradě už shromáždění, do díla; bylo jich asi dvanácte. Vlevo, v ohradě proti našim oknům, spatřila jsem cosi jako modlu; nevím, co to bylo, jenom že to na mne udělalo ošklivý dojem. Na této straně byly také žaláře. Mučieníky tahali ze žalářů po dvou a železnými bodci hnali je před sebou. Nejprve byli přiváděni předsoudce a po nemnoha slovech mučení. Okrouhlá budova byla celá až nahoru obsazena diváky, kteří na stupních nad sebou vystupujících povykovali a řádili.

»První byla mučena dvanáctiletá něžná dívenka. Kat ji povalil na zem; položiv jí levou paži na prsa, klekl na ni. Po té širokým krátkým

nástrojem jí vyřízl kolem zápěstí prstenec a stáhl jí kůži až k loktí, a tak také jí stáhl kůži na pravé paži, po té na obou nohou. Strašlivým utrpením útlého dítky, byla jsem všechna bez sebe: vyběhla jsem dveřmi a letěla jsem k ní a volala jsem o smilování a chtěla jsem, aby mě mučili s ní, a katan mě odstrčil, až mě zabolelo. Kvílení dívčino rozrývalo mi srdce, že jsem prosila, abych byla umučena místo ní. Vůbec bylo mi, jako bych byla také odsouzena a jako by záhy došlo také na mne. Ani nevypravím, jakou úzkostí jsem byla jímána, vidouc toto dření kůže. Po té jí svázal katan ruce křížem, i zdálo se mi, že jí je chce uříznouti. Když jsem se vrátila do komnaty — byla vzadu okrouhlá a vpředu rovná, a byla v ní rozestavena čtyřhranná a trojhranná kamenná sedadla — těšili mě hodní lidé, byli to otec a matka děvčátka, a pravili, že muka jejich něžné dcerušky arci rozdírají srdce strašlivě, ale že si je sama zavinila přílišnou smělostí. Že mají veliký žal, že jest to jejich jedináček, že pořád chodila do katakomb neopatrně, aby byla vyučována v křesťanství, a potom že mluvila tak směle a odvážně. Vyhledávala prý muk úsilně. Teď jí uchopili dva a položili jí na hranici, která byla uprostřed narovnána do kruhu. Byla položena nohama ke středu hranice; vespod bylo mnoho klestí, které rychle chytalo a plamen šlehal narovnaným dřívím. — Hodní lidé okolo mne velmi mě dojímali svou odevzdaností. Nějaká žena mezi nimi vytáhla svitek as loket zdělí, uprostřed převázaný širokým řemenem; tři nebo čtyři sklánějíce hlavy nad svítkem modlili se z něho potichu v pozadí komory, a tak šel svitek z ruky do ruky, ani vždy jiní poodešli do zadu. Co čtli, tomu jsem rozuměla velmi dobře, byly to samé krátce sepsané věty, tak obsažné a povznášející, ani toho nelze vysloviti. Smysl byl vždy ten, že trpící teď šli rovnou k Bohu s tohoto bídneho světa. Měla jsem za jisto, že těchto slov nikdy nezapomenu, a přece je teď už jen cítím a nemohu jich už vysloviti. Čtenářka ustávala často po některé krátké větě tážíc se: Co teď myslíte? Tyto modlitby rozmlouvaly neobyčejně mocně s Bohem. Také jsem nahlédla do svitku, ale nepoznala jsem ani písmenky; bylo to červené písmo.

Co trvala mučení, trnula jsem nevýslovnou úzkostí; nikdy mi toto divadlo tak nerozdíralo srdce, jako tentokrát. Stále jsem viděla pannu se sedřenou kůží na pažích a nohou, stále jsem slyšela její kvílení. Nemohla jsem odtud, nepustili nás přes popraviště. — Poté byli ještě mnozí mučeni, železnými bodci sem tam strkáni, krev stříkala daleko na všechny strany; byli ubíjeni těžkými kyji, a byly jim zpřeráženy ruce i nohy.

Posléze se zdvihl zuřivý povyk lidu a řev jednoho člověka. Byl to člověk naposledy mučený; tak ho týrali, kolisal se ve víře, klnul, křičel na katany, skýtal hrozný pohled zoufalství, hněvu a bolesti. Hodní lidé, kolem mne shromáždění, byli pro něj velmi zarmoucení. A přece neušel smrti. Když všechny naházeli na hořící hranici, byla jsem velmi zarmoucená pro tohoto člověka; měla jsem tušení, že jeho duše nedojde slávy. Když bylo po všem, opustili mě lidé, kteří byli u mně. Těla nebyla spalena na prach, viděla jsem po té, jak vykopali jámu na zahrabání kostí. Ale s nebe, jak jsem viděla, snesl se bílý, stkvoucí jehlan světla, po kterém duše umučených vzlétly s neobyčejnou radostí jako děti. Ale jednoho viděla jsem spadnouti do ohně, který zmizel a proměnil se v temné místo, kde ubožáka přijali jiní. Byl to padlý mučovník. Není ztracen, jest v očistci, to mě velice potěšilo. Ach, snad jest tam ještě. Vždycky se modlívám za takové, na něž si nikdo ani nevzpomene.

«Mám tušení, že mi byla tato muka ukázána, abych byla povzbuzena k trpělivosti ve svých trýzních, a také proto, že jsem nedávno viděla, jak také mně stahovali kůži s rukou a s nohou. Tihle staří Římané byli zrovna ze železa, katané jako diváci, mučovníci jako jejich přátelé. Teď jest každý zvlažnělý, zženštilý a zbabělý, a klanějí se Bohu tak špatně jako bohům.»

Od svátku Navštívení Panny Marie až do konce července bylo Anně Kateřině trpěti tak prudkým zánětem prsou, že už nejslabší průvan, vzniklý třeba, otevřely-li se dveře nebo přicházel-li někdo, podráždil ji k bolestnému, křečovitému kašli. Z tohoto tělesného utrpení vznikalo neobyčejně hojné prsní pocení, kterým ještě více slábla; ale zároveň vzmáhala se bezděčná úzkost z události nyní nastávajících, tak že jen s velikou námahou odolávala sklíčenosti. 2. srpna našel ji Poutník velmi zarmoucenou a rozechvělou; snažil se ji potěšiti, ale ona sama ho připravila na příští věci. Již druhého dne přibyla do Dülmenu pruská, jak říkají, vyšetřovací komise, majíc v čele zemského radu von Bönninghausena. Ostatními členy byli: lékař Rave z Ramsdorfu a Busch z Münsteru, duchovní: pastor Niesert z Velenu, vikář Roseri z Leydenu a profesor Roling z Münsteru. Bönninghausen a Roseri odebralise k Anně Kateřině, aby jí ohlásili »nové vyšetřování.« Odpověděla, že »neví, co vlastně chtějí vyšetřovati, neboť ona že jest ochotna, dáti jim vysvětlení o všem, cokoliv by si přáli věděti. Že také není ničeho, co už by nebylo vyšetřeno.»

»To nestačí,« odpověděl rada, »vyšetřování jest už nařízeno a tedy nezbyvá, než aby se neprodleně s ním začalo. Proto ať panua Emmerichová svolí bez zdráhání, aby byla ihned přenesena do domu dvorního komorního rady Mersmanna.«

»Jest-li to rozkaz mé duchovní vrchnosti,« namítala, »ráda se všemu podrobím, věříc, že Bůh to vidí nevyhnutelným. Jsem řeholnice, a i když klášter byl zrušen, přece zůstávám jeptiškou a nemohu nic bez své duchovní vrchnosti. Už jednou navrhl vikariát společné vyšetřování; kdyby bylo bývalo přijato, byla bych svolila; neboť mně jest zajisté milo, aby pravda vyšla na bílý den.«

Rada: »Do toho teď duchovní vrchnosti není pranic. Ale přece jsou v komisi tři katoličtí kněží.« Při těchto slovech obrátila se Anna Kateřina na vikáře Roseriho řkouc: »Jak můžete vy, jsa knězem, býti v komisi, když duchovenstvu do ní nic není! Účastnil jste se už posledního zkoumání, a to ne právě, jak na kněze by se slušelo, a proto mě to tím více zarmucuje, že vás tu vidím zase. Tím jste pozbyl u mne víry.« Roseri se omlouval, že prý posledně jen náhodou se k tomu namanul; ale teď že prý byl k tomu vybidnut, a na jeho dotaz že prý se mu dostalo od vikariátu prohlášení: že se mu nejen dovozuje, nýbrž že jest dokonce velmi vítáno, účastní-li se vyšetřování; a že prý lituje, že tohoto dopisu nemá právě s sebou.* Po té opakovala Anna Kateřina zemskému radovi prohlášení, že nemůže svoliti k tomu, aby byla přenesena do jiného domu, ježto ani její lékař by jí toho neschválil. Po té rada odešel, prohlašuje, že o tom podá zprávu do Münsteru.

Wesenerův deník oznamuje dne 3. srpna: »Přišel večer k nemocné, shledal jsem, že jest velmi vzrušena, nikoliv však na rozpacích; jen se obávala, aby staříckého Lamberta jenž právě postonává, nebylo snad zanedbáváno.« A ve středu 4. srpna: »Dnes zastihl jsem nemocnou připravenou na všecko. Dnešní noci bylo jí ukázáno ve vidění, že jí s počátku budou slibovati hory doly, ale později že budou na ni tak zle dohlížeti, že se strašně zhorší a zeslábne na smrt. V tom stavu ať požádá o pomoc zpovědníkovu.«

Těmito událostmi byl Poutník dotčen velmi bolestně, že se přičiňoval seč byl, aby trpícího tak těžce zkoušené poskytl nějaké pomoci. Ještě

* Tato slova byla nesprávná, jak vysvitne z listin, níže otištěných, a proto Anna Kateřina, jež viděla žalostný duševní stav tohoto ještě mladého muže, nemohla mu odpověděti jinak, než že u ní pozbyl veškeré víry.

večer dne 3. srpna zaslal jí okázalý dopis*, aby ho navrhla komisi za svědka, jenž by byl ochoten a schopen, účastnit se vyšetřování a kde komu dosvědčiti, že komise si počínala zákonně a lidsky. Ale když Anna Kateřina ukázala tento dopis zemskému radovi, prohlásil, že Poutník jest »výslovně vyloučen.« Poutník se tedy obrátil se stejnou prosbou na pruského vrchního presidenta v Münsteru von Vinkeho, jenž mu vlastní rukou odepsal: »Na ctěný Váš dopis ze dne 4. t. m. nemohu než Vás ujistiti o mém politování, že mi nelze vyhověti Vaší prosbě, abyste byl přibrán k ustanovenému zkoumání stavu panny Emmerichové. S vyšších míst bylo mi výslovně uloženo vyloučení dosavadního jejího okolí, a toto vyloučení jest také tak podstatnou podmínkou dosažení účelu, že nemohu od toho ani upustiti. A nemohu se ani zbýti obav, že Vaše přítomnost mohla by býti Emmerichové nepřijemnou, ježto při lékařské prohlídce, která se konala loňské zimy, vždy, jak se zdálo, se znepokojila, kdykoliv bylo vysloveno Vaše jméno. — Komisařům bylo uloženo za povinnost, aby s nemocnou jednali co nejšetrněji a nejmírněji, a jejich osobnosti jsou mi zárukou, že nebylo ani třeba takového rozkazu. Bude mi vždy vítáno, seznámím-li se osobně se švagrem důstojného Savigny, i doufám, že se mi dostane té cti, jakmile zavítám do Dülmenu.«

Ježto ani ústní prosba, kterou Poutník přednesl zemskému radovi, nic neprospekla, odebral se na prosbu nemocné do Bockholtu do otcovského domu kardinála Diepenbrocka, aby tu očekával dalších událostí.

Dne 4. srpna opět vyzval zemský rada Annu Kateřinu, aby se dobrovolně dala odnésti ze svého bytu; než Anna Kateřina ještě pevněji stála na svém, zpěčujíc se, podrobiti se nějakému opatření bez vědomí církevní vrchnosti. »Žádám si«, prohlásila, »rozkazu a osoby od vikariátu a nestranných svědků; pak nechť se ve jménu Božím děje se mnou cokoli, neboť nemám čeho se báti.« Zemský rada neodvažoval se ještě žádného násilí; ale po něm přišel Roseri a pastor Niesert. Roseri se tážal: »Jak tedy chcete aby se to dělalo?«

Anna Kateřina: »Proč se tážete? Či máte snad rozkaz, jednati se mnou tak, jak chci já? Žádám si kněží, kteří jsou vysláni duchovní

* V díle »Gesammelte Briefe des Clemens Brentano« sv. I. na str. 361—380 jest také zařazen obšírný dopis generálnímu vikáři. Ježto tento dopis nebyl odeslán adresátovi, nýbrž zůstal pouhým náčrtem, nelze nám k němu vůbec přiklížeti.

vrchností, a dvou svědků, kteří by také mně psali a četli protokol, abych věděla, co se mi přisuzuje.«

»Nemáte proč si stěžovati«, vpadl jí do řeči pastor Niesert, »máte tu přece všechno pohodlí a jak se zdá, vede se vám dobře.«

»Jak mi jest«, odpověděla, »to ví Bůh!« a obrátivši se k Roserimu, řekla: »Z úst pana děkana (Rensinga) už vím, že nemáte od vikariátu dovolení, abyste tu byl.«

V pátek, dne 6. srpna, přišel z Münsteru do Dülmenu medicínální rada Borges, protestant, provázen magnetiseurem. Sotva vešel na poštu, mínil, vyjadřuje se slovy neomaleného opovržení, že to s tím děvčetem brzy skončuje a že nebude s ní žertovati. Že prý ji přivede do Berlína četníkem, a že jí to nijak neuškodí. Tyto řeči se rychle roznesly po Dülmenu a naplnily občanstvo obavou, aby se snad neužilo násilí, a nejživější účasti s pronásledovanou. Měšťané konali shromáždění, na kterém se sjednotili na řádném protestu proti bezprávnému a nezákonnému počínání, a požádali justičního komisaře Keuse, aby tento protest sestavil. Protest byl odevzdán zemskému radovi Bönninghausenovi, jenž ho přijal a svatosvatě slíbil, že ho podá úřadům. Tímto slibem se myslí uklidnily, a mnozí oddávali se naději, že od ubohé šestřičky odvrátili takto nejtěžší ránu.

Zatím však Borges se svým průvodčím a s Bönninghausenem odebrali se s pošty k Anně Kateřině, aby ji znovu a znovu nutili, by bez odporu strpěla, aby ji odvezli. Přítomnost tohoto Borgesa, jenž měl vysoké důstojenství mezi svobodnými zednáři, a cosi nevolného, čím byla obestřena jeho bytost, působily jí nepopsatelná muka, a mnohem snáze snášela vyhrůžky a spílání než lichocení, k nimž se rovněž uchýlil, aby na ní vyloudil svolení k jejímu odvezení. »Jak nesmyslně si počínáte«, posmíval se jí, »odmítající nabídku tak skvělou, býti totiž mezi samými šlechtnými, znamenitými muži, a na místě mnohem příjemnějším přijímatí od nich samé dobro.«

»Dobrotu těchto pánů zůstavuji úsudku Božímu«, odpověděla. »Přeji jim všeho dobrého. Než nezpozorovala jsem dosud dobrého nic. Záleželi vám na pravdě, můžete mě pozorovati také tady, v této jizbě. Ale vím, že vám nezáleží na pravdě, kterou byste našel sám. Pídlil-li jste po pravdě, proč jste ji tedy nehledal tady u mne?« Když se oba zase otázali, čeho by si přála při zkoumání, odpověděla: »Jsouc těžce nemocna, žádám, aby byl u mne můj lékař a můj zpovědník, jedna z mých

sester pro mé ošetřování, a dva kněží a dva světští páni za svědky. Než prohlašuji znovu, že nedopustím, abych byla z tohoto domu odvedena jinak leč násilím.« Po těchto slovech ohradila se ještě proti tomu, aby byl přibrán Dr. Rave, ježto kromě úředního protokolu z měsíce února sepsal ještě jiný, zcela odlišný spis, a dav ho do veřejnosti, nemocné velice ublížil. Jak dalece prospělo toto ohrazení, ukáže se záhy. Zatím co oba páni vyjednávali s Annou Kateřinou, dával magnetiseur svým zdrželivým a skromným chováním na srozuměnou, že na Anně Kateřině nepozoruje ani nejmenší známky, která by v jeho očích prozrazovala náměšičnici.*

Z tohoto dne oznamuje Wesener: »Ráno zastihl jsem nemocnou tak ještě dost při síle. Nechtěla ani slyšeti o přání Borgesovu, aby se dala odvézti. Borges přemlouval také mne; ale když jsem mu do očí řekl, že nelze nemocné převézt, rozkřikl se a prohlásil, že užije násilí. O půlnoci chtěli ji vskutku násilím odvéci, ale že se lidé sbíhali, zatím ještě od toho upustili. Nemocná ještě jednou výslovně protestovala proti odvezení.«

Očitý svědek, pan von Schilgen, vypravuje o tomto nočním přepadení takto: »Poukazující na to, že protestace byla zemským radou přijata, chlácholili jsme já a všichni poctivě smýšlející občané dülmenské obyvatelstvo, teď že už netřeba se báti nezákonného násilného činu. Sám jsem byl o tom přesvědčen tak, že jsem se odebral na lože; ale před půlnocí vzbudil mě četník, jenž přišel pro druhá, v mém domě ubytovaného, a řekl mi, že má rozkaz, shromáždit všechny četníky na stanoveném místě. Užasl jsem, vida, že násilí jest tedy už blízko, i odebral jsem se do domu nemocné, před nímž se shromáždil zástup lidí, vyčkávajících, jak se vše skončí. Četníci byli v plné činnosti. O půlnoci dostavili se Borges, Bönninghausen a Busch. Přistoupili ke dveřím, které vedou do příbytku nemocné, ale zase se vrátili, když byli klepali bezky dlouho, a nikdo jim neotvíral. Po té odebrali se do kuchyně hospodářovy, požádali ho, aby jim ukázal světnici do ulice, prohlásili, že tento pokoj se velmi hodí pro nové zkoumání, a tak v hospodáří i v lidech před domem shromážděných vzbudili (arci schválně) domněnku, že nemocná

* Dokonce i Bönninghausen prohlásil veřejně: »O zvířecím magnetismu nelze u Emmerichové mluvit. Aby už unikl spor o této věci, poznamenávám, že se jí hnuší zvířecí magnetismus a všichni jeho přívrženci vůbec, dokud se s kajícím srdcem neodvrátí od svého pohloupení.«

bude podrobena zkoumání v domě samém, a že nebude převezena do jiného obydlí. Než přes to zůstalo ještě mnoho lidí na ulicích, v hloučcích, až ranní úsvit povolal každého k jeho práci. Druhého dne ráno jsem slyšel, že v osm hodin bude pryč odvezena násilím. Abych aspoň mohl později příslušnému soudci vydati počet z toho, co se tu dalo, odebral jsem se o půl osmé k opuštěné, jež uvítavši mě na mou otázku, na čem se ustanovila, odpověděla: „Už dočista nevím, co si počítí; zemský rada naléhal na našeho pana děkana*, by mě přemluvil, abych se dobrovolně dala odvésti a podrobila se novému zkoumání. Děkan sem proto přišel; nevím si rady.“ Když jsem namítal: „Jest přece nevyhnutelné, na něčem se rozhodnouti,“ odtušila: „Nikoliv! k tomu nikdy nepřivolím! Trvám na svém protestu.“ Prosila mě, abych zůstal u ní, a abych požádal justičního úředníka Keuse, aby vykonal vše, co vůbec pro ni vykonati může. Po té vešel zemský rada a namáhal se opětně ze všech sil, aby na ní vyloudil svolení. Ujal jsem se slova a odvolal jsem se na protest, který byl včera podán a který právě zase nemocná opakovala. Nadarmo. Zemský rada sám uchopil nemocnou, zavinutou do jejích ložních pokrývek, u hlavy, přivolaná ošetřovatelka chopila ji za nohy, a odnesli ji po točitých schodech do stodoly, a položili ji na připravené lůžko, které ihned zdvihnuvše odnášeli čtyři policejní sluhové. Průvod, který zavíral četnický důstojník se svými lidmi, dal se do domu dvorního komorního rady Mersmanna. Klid nebyl porušen, neboť sta diváků projevovalo své účastensství pouze pláčem a vzlykotem. Ke své radosti jsem zpozoroval, že nemocná ve chvíli, kdy byla zavinuta, upadla do známého kataleptického stavu, který ji činil necitelnou k tomu, co se s ní zevně dalo.“**

Později vypravovala o tom Anna Kateřina sama: »Odpoledne toho dne před svým odvečením bdíc viděla jsem v obraze, jak nastává událost, jež se druhého dne přihodila skutečně. Tím jsem trpěla tolik, že jsem nebyla mocna pověděti, co mně tak svírá. Děkan Rensing chtěl, abych ochotně poslechla; také zemský rada mi pravil, že pozbude úřadu

* Děkan Rensing řekl nemocné: »Zemský rada plakal a nařikal, že pozbude svého úřadu, nedáte-li se převézt!« Pozn. Poutnikova.

** Zavítav v září 1859 do příbytku ctihodné sestry v Dülmenu, našel spisovatel na dveřích ještě stopy někdejšího úředního zapečetění. Také mu vyprávěl žijící ještě bratr P. Limberga, majitel domu, že krávy v blízkém chlévě daly se do žalostného bučení, když odnášeli pannu Emmerichovou.

a že jest vela po něm, nepoddám-li se ochotně. Ale prohlásila jsem, že ustoupím jen násilí. Když se mě zemský rada chopil, v tu chvíli byla jsem z tohoto bídného světa vytržena, i cítila jsem se v obraze z mládí, který jsem mívala často, než jsem šla do kláštera. Zůstávala jsem stále v tomto obraze, a procitnuvši druhého dne a vidouc se v cizí jizbě, myslila jsem, že jsem dítětem, a že vše, co jsem dosud zažila, jest pouhým snem. Po celou dobu svého zajetí byla jsem v jakémsi povznesení myslí, což mně samé bylo podivno. Často jsem se rezveselila, cítila jsem převelikou soustrast s těmi slepými slidily, modlila jsem se za ně. Uminila jsem si, že všechno budu snášeti za duše v očištění, aby se modlily za mé trýznitele. Často také jsem se pohroužila do očištění, i viděla jsem, že trpím podobně jako duše tam. Čím prudčeji doráželi trýznitelé, tím jsem byla odhodlanější a spokojenější. A to teprve zemského radu rozběsňovalo. Bůh mě chránil hlasitého mluvení ze sna, milosti byly mlčelivý. Bez požehnání a bez svatyně dostalo se mi od Boha proudu síly, mně skoro nepovědomého, a všech slov, která bych mluvila; než předem nevěděla jsem ani slovíčka. Kdykoliv moji utiskovatelé s jednoho boku na mne se vrhli, zasypávající mě otázkami a posměchem, spatřila jsem s druhého boku světlou postavu, od níž proudila na mne síla a milost. A tu také bylo mi dáno každé slovíčko, které bych řekla, a pokaždé to bylo slovo krátké, určité a mírné, i rozplývala jsem se soucitem. Ale promluvila-li jsem sama od sebe, pocítila jsem živý rozdíl, byl to jiný hlas, nízký, tvrdý a příkrý. Na svátek svatého Vavřince spatřila jsem jeho mučení. Viděla jsem také nanebevzetí Marie Panny, a na svatou Annu*, svátek to mé matky, byla jsem přenesena k ní, na její blažené bydliště. Přála jsem si, zůstatí u ní; ale těšila mě a řekla mi: 'Třeba ti působí mnoho zlého, přec jen pro modlitby byla jsi mnoha hrozných věcí ušetřena, a to pravíc ukázala mi mnoho míst, kde se za mne modlili. Nejhorší už jsi arci přetrpěla, ale ještě mnohého jest ti zakusiti a mnoho vykonati.'

»Na svátek mého svatého Patrona řádového měla jsem vidění o tom, jaký by měl býti můj stav podle přání mých nepřátel. Někteří z nich, jak jsem viděla, byli pevní a jistí; domnívali se, že majíce mě, mají vlastně katolíky všechny, a že je náležitě zostudí. Viděla jsem, že dokonce i kněží, kteří byli mezi nimi, jsou velmi zlého smýšlení. Viděla jsem se

* Svátek svaté Anny připadá dle Münsterského kalendáře na den 16. srpna.

v tmavé, hluboké díře, a bylo to, jako bych už nikdy neměla z ní vyvážnouti. Ale denně jsem vystupovala vždy výše a kolem mne se stále více rozsvěťovalo. Ale moji pronásledovatelé padali stále hlouběji do noci a do temnot, zaplétali se a vráželi druh do druhu a seděli jako v nějaké hluboké díře. Svátý Augustin, k němuž jsem volala o pomoc, byl o svém svátku u mé postele a stál proti muži, jenž mne tak krutě trápil. Také Jan byl o svém svátku u mne a zvěštoval mi vysvobození. Ale viděla jsem také, že kdykoliv přišli, byl také stále zlý duch přítomen. Byl, jako by v něm byli všichni zlí duchové: brzy se smál, brzy plakal, brzy klnul, brzy dělal svatouška, brzy lhal, přetvařoval se, brzy lákal, šťval. Jest ďáblem tajné sekty.

»V obraze byla jsem dítětem a můj Vůdce vodil mě za ruku. Snesl mne s okna otcovy chalupy, vedl loukou, písčinou, pastvištěm, pak dloubou, nebezpečnou cestou rozličnými pustými krajinami, na konec do příkrého vrchu. Nezbyvalo mu, než táhnouti mě za sebou, abych neuvázla. To mi bylo podivno, že pořád jsem si myslila, že jsem dítětem a přec už tak stará. Když jsme byli nahoře, řekl mi: Pohleď, kdybys nebyla dítětem, nebyl bych tě mohl sem tak přivést. Než teď se ohlédni, z jakých nekonečných nebezpečí, jež by tě byly zničily, jsi sem šťastně přišla vedením Božím. Ohlédnuvši se, spatřila jsem celou vykonanou cestu plnou obrazů nejrozmanitějších nebezpečí padnutí do hříchu i spatřila jsem, jak podivuhodně byla jsem toho uchráněna věrným vedením mého Anděla. Co se mi na mé pouti zdálo pouhou neschůdností cesty, to, jak jsem teď spatřila, bylo obrazy lidí znázorněno jako pokušení ke hříchu. Spatřila jsem nejrozmanitější soužení, jimž jsem ušla milostí Boží. Viděla jsem také lidi se zavázanýma očima, což znamenalo jejich vnitřní zatemnělost a slepotu, jak dlouho byli chráněni mezi propastmi motající se a na konec přec do nich spadli. Užřela jsem některé, jimž jsem se stala záchranou. Pohled na tato strašlivá nebezpečí nesmírně mne skličil, ani jsem nechápala, jak jsem z toho všeho vyvázla.

»Ukázav mi to všechno, řekl mi můj Vůdce, abych se nehýbala s místa a poodešel několik kroků. Ale v tu chvíli cítila jsem se tak slabou a vetchou, že jsem se zapotácěla a padala jako dítě, jež neumí ještě chodit a jež pustí vedoucí je ruka. Dala jsem se do nářku a do pláče jako děcko. Tu se zase vrátil můj Vůdce a podáváje mi ruku, řekl: „Teď vidíš, jak jsi hned bezmocnou, když nikdo tě nevede. A teď si pomysli, jak

obezřelého vedení jsi potřebovala, abys vyšla ze všech těch nebezpečí, která jsi spatřila za sebou.'

•Teď mě svedl po druhém boku hory, i kráčeli jsme po krásné louce, jež byla samý květ, bílý, žlutý a červený. Květinčky byly tak hustě, že jsem se pořád bála, abych některých nepošlapala, a že jsem někdy ani nevěděla, kam vkročit. Také tu byly řady kvetoucích jablek a rozličných jiných stromů. Přešedše louku, přišli jsme do tmavého úvozu, porostlého planými vysokými křovisky; a cesta byla samý kámen, samé bláto. Ale držíc se ruky Vůdcovy, šťastně jsem přešla, neboť ani jsem se nedotekla bláta, nýbrž jen jsem se nad ním vznášela. Urazivše tuto cestu, přišli jsme zase na horu, velmi rozkošnou, dosti vysokou, vydlážděnou samými krásnými, třeptivými kaménky. Když jsme byli na hoře, přehlížela jsem louku a dřívější nebezpečnou cestu, a Vůdce mi pravil, že poslední příjemná cesta se svými květinami a ovocnými stromy jest duchovní útěcha a posílení a rozličné působení milosti, rozlévající se v mysl člověkově po přestálém pokušení a nebezpečí. Ale že jsem se tak bála, šlápnouti na květiny, to že jest úzkostlivost a zvrácená svědomitost (dětinny, Bohu v prostotě zcela oddaný duch kráčí přes všechny květiny, nemysle na to, že snad některou zlomí nebo ohne, a vskutku ani jedné nepoškodí). Řekla jsem svému Vůdci, že už jistě celý rok jsem s ním z domu, tak dlouhou že se mi zdá cesta. Odpověděl mi: 'Na cestu, kterou přehlížíš, potřebovala bys nejméně deseti let.'

•Teď jsem se podívala na druhou stranu hory i spatřila jsem cestu, kterou jsem měla ještě před sebou. Byla velmi krátká; na jejím blízkém cíli přímo před sebou spatřila jsem nebeský Jerusalema, a tak s této hory spatřila jsem na jedné straně temnou dráhu životní, plnou nebezpečí, kterou jsem prošla, a na druhé straně krátký, ještě zbývající její konec, se zázračně krásným Městem Božím v modrém nebeském vzduchu. Rovina, kterou mi ještě zbývalo projít, byla krátká, měreno přímo po cestě, kterou jsem rovněž viděla před sebou; ale vlevo i vpravo viděla jsem velmi četné oklíky, sem tam se uhýbající, a přece vždycky do přímé cesty ústící, že by člověk po nich ještě hezkou chvíli prochodil. Tyto cesty nezdály se už příliš nebezpečnými, třeba že mohl člověk na nich i klopýtnouti. S velikou radostí hleděla jsem do nebeského Jerusalema, který jsem odtud viděla mnohem větším a blíže než jindy. Teď mě vedl Vůdce s hory šikmo; zdálo se, jako by hrozilo nějaké nebezpečí, a v dálce spatřila jsem Poutníka kamsi se ubírat, jako by něco odklízal,

i zatoužila jsem po něm. Ale Vůdce uvedl mě do chaloupky, ve které mi dvě známé řeholnice ustlaly a uložily mne do postele. Byla jsem zase řeholnicí a usnula jsem klidně, ani nevycházejíc z blaženého patření na nebeský Jerusalema, a to mě probudilo. Ještě připomínám, že cestou, co trvalo mé putování, podala jsem někdy ruku jiným osobám a že jsem je táhla za sebou kus cesty.

»Nebeský Jerusalema, jak jsem viděla, bylo bleskotající, průhledné, zlaté město v modrém vzduchu, bez pozemských základů. Kolkolem byly hradby a brány; ale viděla jsem skrze hradby a brány a také skrze všechno, co bylo za nimi. Toto patření jest spíše současným uvědoměním si celku, nežli postupným patřením, jak to zde musím popisovati. Bylo tam mnoho ulic a paláců a síní, a všechno se hemžilo lidskými zjevy rozličných rodů, důstojností a řádů. Poznávala jsem dokonce celé souvislé třídy a společnosti. Čím hlouběji jsem seděla doměsta, tím bylo vše nádhernějším a podivuhodnějším. Postavy, které jsem zřela, byly všechny bez barvy, oblitý třeptem, ale přece se lišily tvarem svých šatů a rozličnými oznamy, které nosily, jako žezly, korunami, věnci, berlemi zahnutými nebo s kříži, mučidly apd. Střed celého toho zjevení vznášelo se cosi jako strom, na jehož větvích jako na nějakých stolicích ukázaly se postavy ještě nádhernější. Strom se rozkládal jako žebra nějakého listu, ale ve vrcholu se zase sbíhal zakulacuje se. Čím výše byly postavy, tím byly nádhernější a tím hlouběji se klaněly, bylo to, jako by tam nahoře byli svatí starci, a také jsem spatřila nahoře kouli, s křížem zobrazující celý svět, a jako by tam byla Matka Boží, ale mnohem nádhernější, než jindy. Ale celek jest vůbec nevýslovný.

»Do tohoto patření jsouc zabrána, usnula jsem v chaloupce, až jsem se zase v čase probudila.«

JAK SE ZACHOVAL VIKARIÁT

Zde dlužno přetřhnouti nit vypravování, abychom si povšimli, jak se vůči jeptišce, tak nezákonnitě trýzněné zachovala duchovní vrchnost, již se ubohá sestra jsouc duchovní osobou tak často dovolávala.

Dne 3. srpna psal generální vikář Droste Rensingovi: »Slyším, že s pannou Emmerichovou začíná se nové zkoumání. Proto Vám oznamuji, poručuje, abyste neprodleně o tom zpravil pannu Emmerichovou, že

toto zkoumání děje se úplně bez mého uvědomění, že proto ani žádný kněz nebyl ode mne k tomu vyslán.«

Zároveň dostalo se vikáři Roserimu přísné důtky, že o své újmě a nevyčkav poručení duchovní vrchnosti, odebral se do Dülmenu. »Žádnému knězi«, rozhodl generální vikář, »není dovoleno přijmouti podobného úkolu od světské vrchnosti, a kněz, jenž vykonává služby policejní, snižuje a zapírá svůj vznešený stav.«

Roserimu tedy nezbývalo, než zase odejít z Dülmenu. Rovněž pastoru Niesertovi a profesorovi Rolingovi, jimž oběma dostalo se stejného rozkazu. Profesor váhal poslechnouti generálního vikáře, neboť vrchní president a Bönninghausen se ho ujal; než Klement von Droste neznal odporu. Byl tedy Rensingovi vydán ihned nový rozkaz: »Přání pana von Vinke, abych dovolil kněžím, by se účastnili zkoumání, nelze mi naprosto vyhověti. . . Nemohu žádnému duchovnímu, a tedy ani panu Rolingovi dovoliti, aby se účastnili, ježto ani pan von Vinke nadobro se nezmínuje o komisi opravdu smíšené. Vůbec jednou pro vždy budiž řečeno: dokud já Vám nenapiši opaku, dotud platí do písmenky, co jsem Vám psal. . . Než doufám, že pan Roling neposlechne rozkazu liknavěji než Niesert a Roseri.«

Na prosby o radu a pomoc těžce soužené sestře odpověděl generální vikář dopisem, adresovaným Rensingovi: »Vaši důstojnosti odpovídám ve spěchu, že jest mi nemožno, dáti podrobných pokynů pro budoucnost, ježto mi není nic známo o postupu zamýšleného zkoumání; ostatně se mi zdá zcela vhodným, co panna Emmerichová dosud učinila a co učiniti hodlá. . . Jest to zase nesprávné domnění, praví-li panna Emmerichová, abych ji přece zhola neopouštěl.«

A když na to prostřednictvím Rensingovým zaslala generálnímu vikáři opis protestu, podaného komisi, aby se jí mohl ujmouti, vydal v Darfeldu toto rozhodnutí: »Právě mne tu došly zprávy Vaší důstojnosti ze dne 5. a 7. srpna, s protestem panny Emmerichové, připojeným ke zprávě poslední. Odpovím na obě co nejkratěji a nejurčitěji. Toto zkoumání jest číře světské, neboť bylo poručeno a jest vedeno venkoncem stranicky světskou vrchností; i kdyby se ho účastnili kněží, protivíce se všem rozkazům, nezměnila by se povaha zkoumání, které by přece bylo číře světským, a jest velmi důležité, aby tomuto zkoumání se žádnou měrou neposkytlo ani nejmenšího zdání, že jest to zkoumání smíšené. Proto

1. ani Vám ani žádnému knězi nedovolují, míchat se nějak do této věci, ať už ve prospěch nebo proti ní, nýbrž všem kněžím příkazují, aby ji dočista ignorovali. Jestliže tedy panna Emmerichová Vás nebo kanovníka Hackebrama nebo kteréhokoliv kněze požádá o duchovní pomoc a radu, jest arci na bile dni, že jí není dovoleno odepřítí; ale žádosti komise, o níž nesmíte ani věděti, nemůžete ani Vy ani kterýkoliv duchovní vyhověti. Račte se postarati, aby kněží byli o tom zpraveni.

2. Nevidím, jaké právo mají přátelé Emmerichové, aby podali u vrchního zemského soudu žalobu na komisi; nýbrž jest-li už něčeho takového třeba, jest nevyhnutelno, aby žalobu podala panna Emmerichová sama, nebo aby oni přátelé byli od ní aspoň formálně a písemně vybídnuti.

3. Jest radno, aby kněží, s nimiž panna Emmerichová se radí, nebyli u ní v té chvíli sami.«

Generální vikář nemohl ani učiniti jiného rozhodnutí; neboť už před rokem na podnět pruského vrchního presidenta navrhl smíšenou zkušební komisi, kterou vrchní president sám zmařil pro nic za nic: »Panu von Vinke na jeho žádost učinil jsem návrh na smíšenou zkušební komisi, která však nebyla sestavena, ježto svobodný pán von Vinke tvrdil, že nemůže naléztí čtyř mužů (projevil jsem přání, aby v komisi byli také protestanti), kteří by střídavě se čtyřmi ode mne jmenovanými muži aspoň týden hlídali pannu Emmerichovou.«

Pominuv tedy úmyslně a okázale církevní vrchnost, vrchní president zvolil komisi, jejíž vlastní vůdčí osobnosti i záměry generální vikář prohlédl příliš dobře, aby nebyl nucen pro uhájení vážnosti Církve nej přísněji zakázati jakékoliv účastenství kněží. Také věděl, že vůči nové vládě v Münsteru nemohl by se odvážiti nejmenšího kroku na obranu pronásledované, aby jí neuvrhl do nebezpečí ještě mnohem většího; proto na pruské policejní zkoumání hleděl, jako by ho ani nebylo, koje se naději (jak Anna Kateřina byla na útěchu o tom poučena), že »co z Boha jest, jen od Boha bude míti jistou pomoc.«

Když Bodde vystoupil na veřejnost se svými útoky na Annu Kateřinu a tím i na církevní vrchnost, už tenkrát, aby zabránil hrozícímu zakročení nových policejních úřadů, pomýšlel generální vikář zase na svůj starý záměr, že totiž na vždy odveze Annu Kateřinu z jejího stálého okolí a že jí upraví tichý příbytek v úplné odloučenosti od světa. Těžko si to srovnával, že sám Bůh by byl ubohé jeptišce vtiskl rány,

kteřé jemu dělaly tolik starostí, a přes to ji ponechal v postavení a v okolnostech, které dle toho, co on soudil o omilostnění tak velikém, byly pramálo vhodné. Do skrytosti přísné klauzury klášterní nemohl už arci trpitelky uvést; ale kdyby se podařilo, vyvést ji ze středu jejich přátel, na něž bohužel všichni, kteří odpírali jejím znamením, svalovali podezření, že v nich tkví původ podvodu, byla by, tak soudil, pomluvačům odňata nejsilnější záminka k jejich útokům, a když by se, což by bylo asi nezbytným, vykonalo nové zkoumání, on sám měl by zajištěnu »úplně volnou ruku«. Že sám Bůh zmařil jeho první záměr, totiž přesídlení do Darfeldu, toho si generální vikář nepřiznával, kloně se naopak k podezření, že abbé Lambert* a P. Limberg, tito bázlivi a bezelstní starci, měli na tom podíl, že nemocná nesvolila k převezení do Darfeldu. Ale když po několika letech klepy jedné z bývalých sester trpitelčiných která si přičítala velikou důležitost, dostala se do Münsteru, lichá pověst, že Anna Kateřina prý zamýšlí, ubytovat se v známé poustevně u Dülmenu, zaslal 10. července 1817 do Dülmenu přísný rozkaz: »Uslyšev, že panna Emmerichová zamýšlí, bydlet v poustevně u Dülmenu s P. Lambertem nebo Limbergem nebo s oběma, přikazuji Vám, pane děkane, tímto, abyste ihned panně Emmerichové a oběma jmenovaným kněžím oznámil: že sice panně Emmerichové ponechávám na vůli, chce-li se odstěhovati do oné poustevny; ale že tímto nejen ji co nejprísněji zakazuji, aby žádného z obou jmenovaných duchovních nebrala s sebou do této poustevny, nýbrž že také oněm kněžím pod trestem,

* Ježto tomuto šlechtnému starci bylo tolik trpěti, budiž nám dovoleno, otisknouti tuto dva dopisy, které Overberg poslal Dru Wesenerovi, a které jsou důkazem dojemné lásky a péče, s kterou se tento kněz, nejctihodnější na Münstersku, ujímal Anny Kateřiny a jejich nemnohých přátel.

I. dopis ze dne 6. září 1818: »Ctěný pane, promínete zajisté, požádám-li Vás, abyste mi, jakmile se Vám naskytne, oznámil: 1. kolik ještě dluhuje p. Lambert v lékárně. — 2. Zda a kolik z tohoto dluhu už splatila naše milovaná sestra nebo p. Lambert. — 3. Zda a kolik dluhuje v lékárně naše sestra na své jméno. — Pokusím se, aspoň něčím přispěti na zaplacení dluhu. Prosím, abyste naši sestru ode mne co nejvříveji pozdravoval a ujistil ji, že dá-li Bůh, budu ji brzy psáti. Raději bych arci sám k ní přišel, ráci-li Bůh mé nohy tak uzdravit, abych se mohl pustiti na tu krátkou cestu. Velice by mě potěšilo, kdybyste mi, ctěný pane, zaslal výpisky ze svého deníku o nemocné za několik měsíců. — Panu Lambertovi nepíši o lékárně, nýbrž o něčem jiném. Tělesná poloha, které vyžaduje psaní, nedělá nohám dobře a psaní ztěžuje. Také proto píši krátce. Bůh s námi!»

II. z 13. září 1818: »Ctěný pane, dovoluji si Vám v dopise zaslati nejen zbytek dluhu,

který určím, zakazují, aby nebydlili v poustevně vůbec, a zvláště bude-li tam bydliti panna Emmerichová, a pokud tam bude, a to ani přes jedinkou noc.«

Takové a podobné, rozmanité se křižující pověsti, podezírání a vyhrožování, které na Annu Kateřinu a její okolí donášely generálnímu vikáři ústně i písemně osoby nejrozličnější, zvětšovaly jen víc a více jeho obavy, že z toho všeho mohlo by se kořistiti na škodu Církve, a v duchu jindy tak jasném tohoto neobyčejného muže kalila se nestranost pohledu, neboť, aby dostal nemocnou z Dülmenu docela po dobrém a aby hned předem vyloučil po té stránce jakékoliv zdráhání a míchání se cizích osob, vymyslel si opatření, k jakému církevní vrchnost v takových věcech už dokonce nemá bráti útočiště. Dne 21. října 1817 psal Rensingovi: »Na poslední dopis Vaší Důstojnosti stran panny Emmerichové jest mi ještě kromě vřelého díku, odpověděti: že jsem si hned toho jitra, kdy jsem mluvil s Vaší Důstojností, zapsal a zapečetil, co mám s ní v úmyslu, a že nezamýšlím dříve listku rozpečetiti, než před očima Vaší Důstojností. . . Prosím, abyste ji mým jménem vyřídil, že ji já jako její duchovní vrchnost přikazují, aby znovu prosila Boha, aby ji ráčil oznámiti, co do způsobu i počtu, co s ní zamýšlím. A zvláště jí řekněte, že z poslušnosti nemůže pochybiti. — Jakmile se mi naskytne, dovolím si Vám zaslati exemplář spisu o Církvi a státu, který sepsal můj bratr. — Bůh přikaz větru a moři!«

Tedy na tom, budou-li uhodnuty jeho myšlenky, zakládal generální v lékárně splatného, per 8 tol. 23 gr., nýbrž celou sumu za léky, jež spotřeboval p. Lambert, scilicet 25 tolarů. Neboť také víno, jehož mu bude třeba za rekonvalescence, lze jaksi počítati v léky. Aby tedy naše sestra pro víno neměla nedostatku ve věcech nezbytných, nebo aspoň aby byla zbavena znepokojujících obav, že bude chyběti věci nezbytných, ať za to, co zbude po zaplacení ještě zbývajícího dluhu v lékárně, nakoupí panu Lambertovi vína, kolik bude vyžadovati jeho zdraví, než si zase poněnáhu uvykne na pivo. Ani jediný nemocný nebo chudý neutrpí tím, že v tomto dopise něco posílám. Jistě bude při modlitbách pamětlivá dárce, jímž já nejsem. Až někdy ji povím jeho jméno. Než Vy, ctěný pane, ráčíte za jisté dovoliti, abych ho jmenoval, a račte jeho jméno pověděti naší sestře. Jest to kníže-biskup hildesheimský, jemuž jsem dopsal o účtu v lékárně. Jest-li vhodno, řici panu Lambertovi, že naše sestra má něco peněz na víno pro něj, to posouditi zůstavuji Vám, ct. pane, a já. Ráčí-li Pán Bůh zahojiti mé nohy tak, abych se mohl dáti na cestu do Dülmenu, neprodleně se vydám, abych se zase shledal se všemi drahými. Bůh s námi!

NB. Netřeba zvláště vytýkati, že nikdo nebude žádati, aby se něco z těch peněz vracelo, i kdyby se snad nenakoupilo za všechny vína p. Lambertovi.«

vikář vykonání svého záměru. Necítil, že se tím více blížil oboru ha-dačství než přísnému pravidlu viry a osvědčeným zásadám askese, které jediné mohou být měřítkem a hranicemi církevního zkoumání. Ano, necítil ani vnitřního rozporu vymyšleného plánu, v jehož pojetí by bylo vysloveno sice nejvyšší uznání Anně Kateřině, ale v jehož vykonání bylo by vyřčeno její odsouzení; neboť zjeví-li jí Bůh tajený záměr, bude mu to nejvyšším zpečetěním pravosti jejich darů, a tím méně bude mu dovoleno, překážeti Bohu, po jakých cestách povede svůj nástroj. Než neubráníme se podivu, pozorujice, jak žárlivě i tentokráte uhájil Bůh autority církevní vrchnosti. Bůh schválil čistotu úmyslu, který byl v onom plánu zahrnut; a tento úmysl se teď vykonává za policejního zkoumání, které vyrvalo Annu Kateřinu z jejího obyčejného okolí na tak dlouho, že každé podezírání nezbytně umlká na vždy. Ale co v onom záměru odporovalo cestám Božím, aby totiž Anna Kateřina na celý svůj život byla ukryta v úplné odloučenosti, toho Bůh nedopustí, ježto jí zbývá vykonati ještě jednu úlohu: vypravovati totiž Život Ježíšův. Než odvrácení tohoto ustanovení nemůže si zasloužiti než utrpením, z jehož strašlivé prudkosti lze poznati, jakého smírného pokání bylo požadováno, aby křesťanskému světu se dostalo milosti tohoto zjevení. Sotva totiž Rensing oznámil nemocné nahoře uvedený rozkaz, byla sice ihned osvícením Andělovým poučena o tajném záměru generálního vikáře, ale hned druhého dne zapisuje si do deníku Dr. Wesener: »25. října: Zastihl jsem nemocnou sesláblou na smrt. Řekla mi, že celou noc byla velmi bídna, a že spatřila, jak její konec se hodně přiblížil. Že sice nemůže přesně říci dne své smrti; než myslí, že není už daleko. 26. října: Nemocná upadá do převeliké slabosti. Umluvili jsme se, že na noc povoláme k ní ošetřovatelku. . . Noc měla prabídnou. Měla tři záchvaty křečovitého ztrnutí, za nichž břišní svaly se natáhly až k páteři. Každý záchvat předpověděla ujišťujíc, že jest nezbytno, aby to trpěla, ale že jí Bůh propůjčuje k tomu trpělivosti.«

Tato utrpení, jimž přibývalo prudkosti, trvala až do prvního týdne listopadového, a několikrát uvrhla nemocnou ve stav smrti podobný, že lékař i zpovědník najisto očekávali její skcn. Než dne 6. listopadu píše Wesener: »Přišel dnes k nemocné, shledal jsem, že jest sice dosud ještě slába, ale zcela svěží. Řekla: „Za svých posledních utrpení byla jsem stále u vidění. Jdouc za svým Vůdcem, lezla jsem do příkrého vrchu. Cestou viděla jsem v pravo i v levo stezky ubíhati do hlubiny,

i viděla jsem bídu zbloudilých, za něž bylo mi uloženo se modliti. V polovičce hory nalezla jsem město s nádherným kostelem; ale nežli jsem mohla vkročiti do kostela, obklopily mě nebožky jeptišky z mého řádu, jež mi oblékly skvoucí bílý šat. Svěřila jsem se jim se svou obavou, že se mi sotva podaří, šatu toho uchrániti skvrn. Ale řekly mi: Dělej, co můžeš. Arci že se ještě potřísní mnoha skvrnami, ale ty bude ti vyprati slzami. . . Také jsme hovořili s Vůdcem o tajemném rozkazu, který mi od vikariátu přinesl náš pan děkan, i bylo mi řečeno, že především nesmím nikomu bez výjimky hlesnouti o tom ani slůvkem. Ale kdyby snad, řekl můj Vůdce, zašli ještě dále, udělá tomu konec Bůh.‘«

Mlčení, které nyní nemocná ustavičně zachovávala o tom, co jí bylo sděleno o tajemném záměru, sice zviklalo generálního vikáře, že psal 5. dubna 1818 Rensingovi: »Nemám úsudku o té věci. S mé strany se stalo, co bylo možno, aby byla ta věc náležitě prozkoumána. Že smíšené zkoumání se nestalo skutkem, stalo se vinou pana von Vinke, jenž tu věc zmařil pod nicotnou záminkou, že nemůže sehnati čtyř světských hlídačů. Myslím, že Bůh se té věci ujme«, — ale přes to jako na potvrzenou, že mu nelze pochybovati o pravosti jejího mimořádného poslání a o její vlastní poctivosti, připsal v téže chvíli do psaní tato slova: »Doručitel, kníže Salm Reifferscheid, snad se svým synem a s panem von Willi, duchovním, rádi by viděli panu Emmerichovou, rádi by si s ní pohovořili, a také by rádi viděli aspoň jednu ránu na ruce; ježto jsou to lidé velmi bohobojní, nebylo mi možno jim nepřislíbiti, že Vás požádám, abyste jmenované uvedl k Emmerichové. Pro jistotu zmínil jsem se o dědičném princí a jeho opravdu moudrém vychovateli; neboť nevím, nejdou-li s ním.«

Když příštího podzimku přišel do Dülmenu Sailer, a Overberg ho požádal, aby s Annou Kateřinou prozpytoval svědomí, svěřila se mu s tajemstvím, jakož i s poučením, kterého se jí dostalo. Utvrdil ji v jejím mlčení, a generální vikář konec konců od toho upustil.

V ZAJETÍ

V domě dvorního komorního rady Mersmanna byla Anna Kateřina* donesena do komnaty v druhém poschodí, která měla ze síně jediný vchod. Postel, na níž byla položena, byla prostřed pokoje, se všech stran přístupna, a ze síně bylo ji lze velmi dobře pozorovati. Vrchní president poručil, aby v siní prodlévali stále dva komisaři, nespouštějící nemocné ani na chvíli s očí. Každých šest hodin měly se dvojice vystřídati. Postel s příslušenstvím, ano i potřebné prádlo prohledala komise velmi pečlivě, aby snad někde nebyly schovány bodné nástroje nebo chemické preparáty, kterými by si podle jejich mínění nemocná mohla přivoditi krvácení. Ano i nehty na jejich rukou byly dobře prohlédnuty, nejsou-li snad dost dlouhy, aby si jimi rozedřela kůži.

Vrchní presidium poslalo z Münsteru zvláštní ošetřovatelku, paní Wiltnerovou, kterou navrhl profesor Bodde, že prý se k tomu nejlépe hodí. Paní Wiltnerová nikdy před tím Anny Kateřiny ani okem nespátřila, a komisaři ji tedy poučili, že jest to podvodnice, prikazující ji, aby měla na ni bedlivý pozor, aby tak pomohla, podvod posléze dokonale odhaliti; neboť v instrukci, udělené vrchním presidiem komisi bylo, že jest nezbytno, aby zkoumání konalo se nepřetržitě až do konečného výsledku.

K večeru prvního dne vrátila se Anna Kateřina vědomím do vnějšího světa a zpozorovala své změněné postavení a nové okolí; než jen na krátký čas, neboť brzy zas přišla do vidění a to až do rána příštího dne. Tím nabyla tolik sil, že byla s to, aby s jasným klidem přehlédla poslední události, své nynější postavení a další možné následky. Aby byla na všechno připravena, požádala, aby jí zpovědník přinesl svaté Přijímání. Obětovala sebe a všechno, co ji očekávalo, Bohu, modlila se za své tryznitele, a po svatém Přijímání cítila se tak posílenou, že úplně uklidněna v duši a zcela odevzdána do nejsvětější vůle Boží vyčkávala věci

* Pro toto líčení měl pisatel po ruce mimo současné tisky v textu uvedené také velmi pečlivé zápisky Poutnikovy a zvláště deník Dra Wesenera, jemuž Anna Kateřina od 5. září 1819 několik neděl vypravovala o svém zajetí. Wesener předčítal jí denně své zápisky, aby dle jejich pokynů je doplňoval nebo opravoval, že jeho zprávy jsou nejen skoro úplné, ale také, což jest důležitější, velmi věrné a pravdivé.

budoucích. Byla neděle, osmého srpna. Tento den minul klidně, ježto pozorovatelé přicházeli k ní sice často, ale zdvořile. Profesor Roling z Münsteru nevycházel ani z úžasu, vida veselou náladu nemocné, a svůj podiv vyjádřil slovy: »Nechápu, že v tomto stavení jste tak posilněná a tak veselá.« Také posluhovačka, pani Wiltnerová z Münsteru, netajila svého podivu nad tím; a Anna Kateřina pozorujíc, jak bedlivý má pozor na každé její hnutí a na každé její slovo, zaradovala se z toho a pomyslíla si: Posléze tedy vyjde pravda na jevo!

Noc na pondělek, na 9., byla velmi neklidná, ježto pozorovatelé přicházeli k ní druh po druhu v krátkých přestávkách, svítili jí do obličeje a volali jí. Z toho se pak ustavičně bezděky lekala, že nadobro zmalátněla. »Než ani tam, vypravovala, nebyla jsem bez pomoci. Když chodili kolem mne se světlem, byl můj dobrý duch pokaždé přítomen, za tím jsem se dívala, toho jsem poslouchala, tomu jsem odpovídala. Ten mi často říkal: Probuď se! A bylo-li třeba, abych mluvila, a dávali-li mi moji utiskovatelé lstivé otázky, říkal mi, co mám odpovídati.«

Ráno začalo se vyslýchání. Dr. Rave, marně odmítaný, učinil začátek. Anně Kateřině nezbývalo, než aby opětně strpěla prohlížení svých ran, které jejimu nevýslovně útlému citu bylo tak hrozným, a které bylo vykonáno s nešetrou drsností. Rave ihned zapsal každou odpověď, které se mu dostalo. Nemocnou zastal tak slábu, že nemohl necítiti, jak obtížno jest jí mluvit. Co chvíle se jí dotazoval, má-li snad ustati; než prosila ho, aby se vyptával dále. »Neboť«, pravila, »když jsem se odhodlala, již vytrvám.« Časem přicházeli také Borges a Bönninghausen; sedali si k nohám postele a nespouštěli jí s očí. Snažila se, aby na každou otázku dala nejpřesnější odpověď, kojíc se stále nadějí, že pravda a nevinnost na konec přece jen zvítězí. Výslech trval celý den až do večera, kdy nemocná vysílením padla do mdlob. Rave a Bönninghausen vytkli si ten den za úkol, že druh druhu nepřítomného bude Anně Kateřině vychvalovati, svatosvatě jí ujišťovati, jak dobře s ní smýšlí, a že vůbec budou voliti taková slova a své chování zařídí tak, aby nemocná uvěřila, že jsou jejími nejupřímnějšími ochránci a přáteli. Borges byl jí svým cynismem strašlivou mukou. V něm spatřovala hlavní příčinu celého, tak bezprávného počínání, a on kdykoliv se mu naskytlo urážel ji nejhanebnější drzostí. Večer tohoto třetího dne bylo jí ohlášeno, že sestra Neuhausova a P. Limberg nebudou už k ní míti přístupu. Jen děkanu Rensingovi byl nadále dovolen přístup k ní; a on jí přinášel

každého týdne Nejsvětější Svátost. Noc minula za téhož vyrušování jako včera. Nemocné se zmocňovala zas stejná úzkost. Tentokrát zvláště bedlivě si všímali ran na rukou, které pozorovatelé ustavičně ohmatávali a prohlíželi. Všecko strpěla mlčky.*

V úterý dne 10. ráno zas začalo se vyslýchání a prohlížení. Ačkoliv Dr. Rave včera večer prohlásil, že jeho úkol jest skončen, přece provázen jsa Borgesem a Bönninghausenem, znovu se dotazoval a prohlížel. Byly to staré otázky, než byly pozměněny a tak kladeny, aby nemocná byla zapletena do rozporu s odpověďmi předešlými. Ježto Rave vúnorupustil o nemocné povést, že má ošlapané nohy, což prý jest důkazem, že tajně chodí, otázala se ho, když zase prohlížel její nohy: »Co se Vám zdá, pane doktore, mohu choditi po svých nohou?« načež on volky nevolky vyznal před přítomnými: »Ani pomyšlení! jste příliš slabá a churavá.« Když výslech trval dvě hodiny, svolal Borges všechny členy komise, aby byli při čtení protokolů. To zabralo plné čtyři hodiny bez přerušení, od 10 hodin dopoledne až do 2 odpoledne; neboť každý z komisařů si počínal, jako by bylo nezbytno, aby na vlastní oči se přesvědčil, že údaje jsou správný a popis ran že jest věrný. Jako s kusem dřeva, nakládali s mučeným tělem trpitelčiným tito lidé, kteří ze surovosti ani netrpěli, aby si cudná, Bohu zasvěcená panna zahalila prsa; a kdykoliv se chvějíc přikrývala, pokaždé s ní strhli necitelně plátno, a na její nařikavé prosby odpovídali cynickým posměchem. Asi ve dvě hodiny posléze prohlásili, že ji popřejí oddechu a klidu; ale už za hodinu všichni se zase vrátili a muka se začala na novo. Než Bůh ji povolal do vidění, i nevěděla už, co se ve světě kolem ní dalo. Viděla muka svatého Vavřince. Jen na to se ještě upamatovala, že jí večer bylo řečeno: Tak jest to odbyto, a do soboty se snad zase vrátí domů.

* Toto mlčelivé tiché trpění bylo arci zemskému radovi Bönninghausenovi prvním a nejpádntějším důkazem, že jest podvodníci, neboť kdyby ji to bylo bůželo, byla by přece křičela. »Jediný podvod«, psal, »jediná přetvářka stačila, aby nám ukázala, jak o celé té věci souditi. Osvětlo se nám to dříve, než jsme se nadáli, a to malíčností na pohled. Ona i její okolí dříve vypovídali, že prý ji to vždy nesmírně zabolí, dotkne-li se kdo jen dost málo zahojených jizev jejích ran, a že prý několikrát si hlasitě nařikala na bolesti, sáhli ji někdo na rány. Ale zaujavše několikrát její pozornost chytavým hovorem nebo zcela jinými věcmi, silně jsme, já sám i druzí, mačkali i hnětli jizvy na rukou, aniž by se byla ukázala nejmenší známka nějaké bolesti.« (Vorläufige Resultate der Untersuchung, mitgeteilt von C. von Bönninghausen, Ham 1819.

»To byl nejtěžší den mého života«, vyznala. »Žrovna jsem se propá-
dala studem a zármutkem z toho, co mi bylo snášet, a ze slov, jaká
jsem vyslechla. Když mi nezbývalo než trpět, jak nestoudně se mnou
nakládali, myslila jsem si: Má duše vězí v těle jako v žaláři; ale toto
tělo jest teď samo v žaláři, a duši, schoulené na pramalém místěčku,
nezbývá než odletět z hříšného těla. Křížujte si je, tupte si je, není to
než nahnilé dřevo.«

Ve středu, dne 11. srpna, začali komisaři zase jinou. Výsledek vče-
rejšího dne nedovoloval už popírat, že rány vskutku jsou, proto se roz-
hodli, že úskočně vymámí na Anně Kateřině doznání, že rány prý uměle
udělali vystěhovali francouzští kněží. Dr. Rave podjal se toho, vylouditi
na nemocné toto doznání. Ráno o deváté přišel, tváře se velice přívětivě,
sedl si k jejímu lůžku, a projevil úmysl, »jednou si s ní docela důvěrně
pohovořiti.« Poprosil ošetřovatelky, aby odešla, a jal se s nesmírným
vychvalováním velebiti ctnosti, rozumnost a vůbec celý život choré se-
stry. Uderiv se v prsa, zvolal: »Na mou věru! mám s vámi upřímný
soucit, neboť jste tak nemocna a tak trpíte; myslím to s vámi poctivě,
a pomohu vám, co mohu. Také zemský rada si vás váží, a lituje vás,
také on jest hotov, všechno pro vás učiniti. A rovněž i pan vrchní presi-
dent von Vinke, jenž teprve včera večer nám zvláště psal, jak se postará
o vás a o celou vaši rodinu. Jen o to prosím, abyste nám důvěřovala, a
abyste byla k nám zcela přímou a upřímnou.«

Při těchto slovech ho přerušila Anna Kateřina a řekla: »Přála bych
si velmi, abyste vy a druzí pání mohli pohledět do mého srdce, abyste
se přesvědčili, že není v něm ukryto nic zlého ani nic tajného.«

»Ano«, mluvil dále »mně můžete se svěřiti jako svému zpovědníku,
budu mlčet jako hrob; ani zemský rada nezví, co svěříte mně. Všecko
obrátím k dobrému, a brzo se to skončí.«

»Nechápu«, odtušila, »jak zatajíte komisi něco o mně. Jest žádoucnó
a nezbytno, aby komise zvěděla vše, co povím.« — Teď procházel celý
její život, aby časem ji chytl vsunutými otázkami. »Není-liž pravda, v
klášteře jste si také dávala disciplínu (tj. bičovala jste se důtkami)?«

A. K.: »Má nejpřednější disciplína týkala se vnitřního sebezpřemáhání
a vykořeňování mých chyb a zvrácených náklonností.«

Dr. R.: Ale měla jste přece velikou úctu ke svatým Pěti Ranám, a
máme také příklady, že zbožné osoby z převelické lásky vtiskly si na
tělo tyto rány viditelně.«

A. K: »O tom nevím nic. A už jsem pověděla, co mohu říci o původu ran.«

Dr. R: »Ach, nemyslete si, prosím, že se snad domnívám, že jste si udělala rány ve zlém úmyslu nebo z pokrytectví. Nikoliv, znám vás příliš dobře; kde kdo mi vás chválí, že od dětství jste velmi ctnostná. To přec není nic zlého, připodobnit se svému Spasiteli; lze přece učiniti takovou věc ze zbožnosti.«

A. K: »Nikoliv, takto nikoliv. Bylo by to hříšným a nedovoleným.«

Dr. R: »Ano, také tak myslím. Pokládám vás za příliš zbožnou a spravedlivou. Ale jest mi velice líto, že jste teď od svých přátel tak vzdálena a opuštěna. Nepřejete si, abych vzkázal pro vaši sestru nebo pro abbé Lamberta?«

A. K: »Nikoliv, nechť zůstanou, abych neuvrhla na ně podezření.«

Dr. R: »Ale vás navštěvovali také jiní francouzští kněží, a ležíc v bezvědomí, nemohla jste přece věděti, co činí.«

A. K: »První čas po zrušení kláštera bývala jsem arci dlouho ve mdlobách; ale jsem si jista, že nikdo mi nic neučinil. Sedávala u mne jen ošetřovatelka, jež první spatřila krvácení.«

Dr. R: »Není možno, aby taková věc povstala sama sebou. Francouzští kněží jsou velmi zbožní; dají mnoho na takové věci, udělali to z dobrého úmyslu, a vy jste to ze zbožnosti strpěla.«

A. K: »Nikoliv, to by nebyl ani dobrý úmysl, ani zbožnost. Bylo by to bezprávi takové, že bych si raději přála smrti, než abych něco takového dopustila.«

Dr. R: »Rozvažte si přece, v jakém jste postavení. Nežeňte to až ke přísaze, které duchovní vrchnost může na vás požadovati.«

A. K: »Co mluvím, odpřisáhnu kdykoliv. Nechť přijde duchovní vrchnost.«

Dr. R: »Tedy my, my všichni byli bychom ve tmách, a jenom vy ve světle?«

A. K: »Co myslíte těmi slovy?«

Dr. R: »Vy jste tak bídná, tak plná bolestí, tak týrána se všech stran! Jest to snad povoláním člověkovým?«

A. K: »Ach, vy se mnohem více soužíte a trápíte špatnými, světskými věcmi, a bez přestání se znepokojujete a hlavu si lámete věcmi, kterých nemůžete vyzkoumat. Život není mi tak těžkým, neboť vím, proč trpím.«

Dr. R: »Nikoliv, povídám vám, rány nevznikly tak, jak vy pravíte! To jest nemožno! Neudělala-li jste jich vy, udělali je jiní!«

A. K: »Teď posléze vidím, co zamýšlíte, a jak obojakou hru jste se mnou stropil již loňské zimy.«

Dr. R: »Ale přece budeme dobrými přáteli.«

A. K: »Nebudeme! Tak neobstojí žádné přátelství. Ke lži mě nepřinutíte.«

Když Rave odešel, přišel zemský rada Bönninghausen, jenž na prohlášení nemocné sestry, že jest s to, aby každé slovíčko přísahou stvrdila, odpověděl: »O, to není nic! Taková přísaha nic neplatí. Nebudete ani vzata do přísahy!« A když poukázala na to, že pro neupřímnost Raveovu jest nezbytno, aby se přísedním svědectvím chránila, odpověděl: »Dr. Rave nenapsal o vás nic zlého; jeho protokol byl dobrý. Ostatně ať si mluvil nebo psal cokoliv a jakkoliv; jen když úřední zpráva jest přísná a pravdivá.«

Ve čtvrtek dne 12. srpna byla od komisařů méně obtěžována. Celé dopoledne trpěla prudkým zvracením; než přec ji neušlo, že komisaři jen málo se o ni starali. Časem přicházel ten neb onen, ale brzy zase odcházel. Jen mladík sotva škole odrostlý přicházel často a trápil ji se studentskou ješitností: »Nuže, bude ráno krváceti? Jakže? Neví toho? Budou-li rány krváceti, ať mi to bez meškání řekne!...« S počátku bránila se mu přísnou, mlčelivou vážností, a když to nic nepomáhalo, domlouvala mu těmito slovy: »Mladiku! mějte se na pozor! Nedejte se svěsti k nespravedlnosti a k opovážlivému posuzování. Není tak snadno, rozhodovati o takových věcech, o nichž zkušení, starší muži zdrželi se úsudku. Vy jste začátečník, a právě mladému lékaři sluší především skromnost a klidné pozorování.« Cítil se dotčen a ošetřovatelce se vyjádřil: »Nemocná umí člověku bezky sáhnouti do svědomí. Jest-li nevinna, plakal bych krvavé slzy.« Než přemáhal toto pohnutí a choval se ještě drsněji a urážlivěji než staří. Ale ošetřovatelka se od této chvíle už neubránila, aby nedávala na jevo účast a úctu ke trýzněné nevinności.

Odpoledne přinesl jí Rave ovesnou polévku, aby ji vypila. Zdráhala se ji pít. Neustal ji nutiti. I napila se a vrhnutí se počalo nanovo.

13. srpna. Na tento den, poněvadž to byl první pátek jejího zajetí, byla komise svrchované zvědavou; ať by nastalo nebo nenastalo krvácení, strojila se, že buď jak buď odhalí podvod. V noci před tímto dnem ko-

nal zemský rada Bönnighausen s doktorem Rave u ní stráž, a by, jak se domníval, Anně Kateřině dodal myslí, znovu a znovu projevil toužebné přání, že zítra najisto bude ně která rána krváceli.

»Víte«, pravil, »nepřeji si toho k vůli sobě, nýbrž k vůli panu Borge-sovi. Ještě včera jsem s ním o tom mluvil; uvidí-li krvácení, stane se najisto katolíkem. Ujistil mě o tom.«

Velmi rozhorlena, dala mu Anna Kateřina v odpověď: »Tomuto muži povede se v den soudu snad lépe, zůstane-li, čím jest, než oněm, kteří mají zákon a jím se neřídí. Snad není tak hoden trestu jako vy.«

Celou noc na pátek byla u vidění, že za svítání cítila se posilněnou. »Chtějíc se umýt«, vypravovala, »prosila jsem ošetřovatelky, aby mi podala vody. Podávajíc mi ji pravila: „Dejž Bůh a Matička Boží, aby hlava krvácela, tu jistě se ti páni přesvědčí o vaší nevině.“ S vnitřní bolestí pokárala jsem ji za toto její přání a řekla jsem: Doufám, že žádná rána nebude krváceli. Co také by to pomohlo? Ani tím by se páni nepřesvědčili. Než podrobme se vůli Boží. Myjíc se, prohodila jsem žertem, že čelo si umyjí zvlášť čistě. Po té jsem si nasadila čepec, a ošetřovatelka uvázala mi okolo hlavy čistý bílý šátek. Brzy po té přišel Dr. Busch se svými starými otázkami a řekl: „Nezbývá jí, než aby začala krvácel.“ Později, asi za dobrou čtvrthodinku, řekl ošetřovatelce, aby mi sňala s hlavy vinutí, a hle, byly na něm krvavé tečky. Tento zjev byl mi velmi nevídaným; doufala jsem, že nenastane krvácení. Nedomnívali mi už pokrýti hlavy a povolal všechny komisaře. Prohlíželi čepec i hlavu, a bez meškání mi omývali čelo, nejprve teplou, potom studenou tekutinou, což mi působilo prudké bolesti. (Dle výpovědi ošetřovatelčiny bylo čelo natíráno nejprve slinami, po té zhuštěným octem a na konec naftou vitriolovou, při čemž nemocná zvolala: »To páli jako oheň!«) A jak mi řekla ošetřovatelka, ukázaly se červené pruhy. Prohlížení, omývání a hnětení čela trvalo celé dopoledne, že bolestmi byla jsem téměř bez smyslů. Páni komisaři nemohli zakrýti svých rozpaků. Ošetřovatelku vyslýchali a velmi důkladně se vyptávali, jak se dostala krev do čepce. Vypravovala vše, jak se to sběhlo, a co jsme hovořily; než páni rozsoudili, že jsem se sama poranila. Vyjevena přišla ošetřovatelka ke mně a lomíc rukama zvolala: „Panno Emmerichová, jste zrazena a prodána. Krev v čepci způsobila prý jste si sama. O, já nešťastnice, mezi jaké lidi jsem se to dostala! Ale mám radost, že jsem vás teď poznala, a že vám mohu pomáhati.“ Těšila jsem paní, ujišťujíc

ji, že jsem si myslila, že to asi tak udělají, a prosila jsem ji, aby důvěřovala v Boha.«

Toto upřímné svědectví pravdy bylo komisařům svrchovaně protivno; proto druhého dne předvolali paní Wiltnerovou ještě jednou, znovu se ji vyptávali, a lstí i domluvami na ni doléhali, aby vypověděla, že před příchodem doktora Busche odešla na dvě minuty od nemocné, aby vyliła vodu z umyvadla. Než paní Wiltnerová odolala, ničím nedala se svést ke lži, která jí byla vkládána do úst, ano dokonce se nabízela, že přísežně potvrdí, že ze světnice neodešla. A byla hotova, přísežným svědectvím se zaručiti také za to, že když jí ovinula hlavu, nemocná ani jednou si už na ni nesáhla, nýbrž že po celou tu dobu ležela s rukama na prsou skříženými. Ano, naléhala na Dr. Busche, aby doznal, že když vešel, umyvadlo s vodou stálo ještě na stolici. Ale marně! Do protokolu bylo zapsáno, že ošetřovatelka vypovídala prý v tato slova: »Paní Wiltnerová vzdálila se na dvě minuty, aby vyliła vodu, kterou se nemocná umyla.« Když později po zkoumání ošetřovatelka požádala Dr. Theodora Lutterbecka z Dülmenu, aby jejím jménem opakoval veřejně její svědectví spolu s prohlášením, že jest ochotna, potvrditi je přísežně před kterýmkoliv soudem, měl zemský rada Bönninghausen odvahu, dáti do tisku prohlášení: »Že pan Lutterbeck upírá komisi veřejnou víru, tomu bezpochyby nemnozí uvěří jako orakulu. Já pro sebe žádám tím více veřejné víry, ježto jsem zcela nestranně a úplně nepředpojatě zkoumal každý úkaz. Dá-li se více víry výpovědem ošetřovatelčiným, které celkem ničeho nedokazují, než mně, to ponechávám čtenáři. Jen tolik poznamenávám, že paní Wiltnerová už v prvním týdnu měla tolik řeči a takovou úctu k Emmerichové, že komise konala poradu o to, nebylo-li by lépe, místo ní poslati pro jinou osobu, mlčelivější a méně bigotní. Ježto však paní Wiltnerová udržovala jeptišku v dobré míře, a nám velmi na tom záleželo, aby jeptiška ani zdaleka netušila nic zlého, ponechali jsme ji.«*

Odpoledne sešli se zase komisaři u lůžka trpitelčina. Pokusem, který Dr. Rave sám na sobě vykonal, nabyli prý jistoty, že ranní krvácení jest umělé, Annou Kateřinou úmyslně způsobené. Zemský rada Bönninghausen podal o tom tuto zprávu: »Fakt**«, kterým byl celkem dokázán podvod, možno-li ještě přesvědčivěji, a kterým zároveň vyšlo na

* Geschichte und vorläufige Resultate, str. 46.

** I. c. str. 34—39.

jevo, že Anna Kateřina Emmerichová jest nejen trpnou, nýbrž vsutku činnou účastnicí podvodu, byl dovozen takto. Jedině okolnost, že krvácení hlavy nepřestalo prý dočista jako krvácení ostatních ran, skýtala jakýsi základ pokusu, který snad bylo lze vykonati. Šlo jediné o umění, způsobiti krvácení hlavy, což jistě nebylo nic lehkého, neboť nejen že Emmerichová byla v postavení, které už samo vyžadovalo největší ostražitosti, nýbrž také jeden člen, jednaje zcela proti úmyslu komise, pořád si počínal velmi nezapně, chtěl do všeho jen přímo, což samo sebou nebudilo v Emmerichové důvěry, naopak nabádalo ji ke stále větší ostražitosti. Zatím nezbyvalo než učiniti pokus, a proto bylo ji dáno na srozuměnou, že komise se nerozejde dříve, dokud nebude míti jistého výsledku; sama že řekla, že hlava pořád ještě krvácívá, a kdyby se ukázalo toto krvácení, to že by ji i nás velmi záhy vysvobodilo z nemilého vyšetřování; at tedy prosí Boha, aby toho už neoddaloval. Když tato řeč byla dost příznivě vyslechnuta — nemalou pohnutkou toho byla bezpochyby potřeba hojnější potavy, stále naléhavěji se ozývající — byla, arci že se úzkostlivě zachovalo zdání bezelstnosti, opakována večer ještě jednou, a tu jsme již postřehli prorocké naznačování: že jest dosti možno, že druhého dne, v pátek 13. srpna, se ukáže na čele něco krve. Naděje na žádoucí výsledek byla tedy vzbuzena, aby Anně Kateřině Emmerichové nepřekáželo snad příliš bedlivé hlídání, měl jsem hlídku sám, a když všecko spalo, rovněž jsem si klidně ulehl v před-síni. O půlnoci slyšel jsem něco zaharašiti, vstal jsem tiše a chvíli díval jsem se otevřenými dveřmi, jak Anna Kateřina Emmerichová, jež si lehla na druhý bok a obrátila se ke mně zády, se přehrabuje ve svém prádle na posteli, až mě spatřila. Světlo od lampičky jí nepadalo do tváře a proto nepovím, na kolik asi jsem tenkrát přerušil její přípravy, ale druhého dne ráno v šest hodin nebylo ještě nic viděti na její hlavě. Už jsem se pro tentokrát vzdával naděje, když za půl hodiny ošetřovatelka, všecka vyjevena, přinesla zprávu, která mně byla velmi vítanou, ale některé z ostatních poděsila, že totiž Anna Kateřina Emmerichová má na hlavě něco jako krvácení. Tento zjev byl ihned ode všech velmi pečlivě zkoumán, a po té byl každý zvláště vybídnut, aby pisemně prohlásil, jak se mu to jeví a co o tom soudí. Pokládal jsem to za nejdůležitější a nejvýznamnější ze všeho, co bychom našli při zkoumání, a proto ve srozumění s druhými členy staral jsem se o to, aby při tom nebylo ničeho opomenuto. Výsledek našeho zkoumání a jednolas-

ný úsudek byl, že červené skvrny, které se nalézaly na čele Anny Kateřiny Emmerichové, na vlas se podobaly oněm skvrnám, které lze si způsobiti drhnutím nebo škrábáním, a že mezi nimi byly dvě tam, kde pokožka byla rozškrábnuta a vytryskla obyčejná lymfa, která dílem vsákla do čepce, dílem se už srážela v škaloup. Toto písemné prohlášení, do slova souhlasící, od bezúhonných, nestranných mužů zdravých smyslů, bylo by snad už stačilo, přesvědčiti dokonce i toho, kdo za živý svět nevěří; než přece bylo uznáno za prospěšno, pozorovati právě tak důkladně průběh. Abychom při tom měli nějaké měřítko pro bezpečné srovnání, třel si téhož rána Dr. Rave vlastní čelo na dvou místech, až se odřela pokožka a ukázala se lymfa. Na obou hlavách byl účinek týž; rudé skvrny, vzniklé třením, zmizely už po několika dnech, na ostatních místech zůstaly po šest dní škaloupky, které se utvořily z lymfy, a když se zase obnovila pokožka, odlouply se na obou hlavách sedmého dne, tedy úplně stejně.

»Zatím co takto byla zjednána nejpřesvědčivější jistota, že zjev na hlavě netoliko se dočista liší od krvácení, jak dříve byla jednohlasně popisována, nýbrž že jest to lidská dosti neobratně provedená práce, byl na druhé zosnován plán, abychom viděli, jak dlouho asi bude Anna Kateřina Emmerichová zapíratí. Snadno jsme vypátrali, jak to dokazují příslušné protokoly, že ona poranění mohla si způsobiti jen v krátké době dvou tří minut, kdy úplně bděla a byla zcela při smyslech, a kdy vyšla ošetřovatelka vytlít vodu, kterou se nemocná umyla. Po té jsem ji před několika členy protokolárně vyslechl, a tu prohlásila, že těchto skvrn a poranění na čele ani sama si neudělala, ani jich ji neudělal někdo jiný, a že tuto výpověď, ježto stále bděla od časného rána, kdy ještě ničeho nebylo na čele, bez váhání i přísahou potvrdí.

»Až mě zamrazilo, když jsem slyšel z úst osoby, již bych byl vzhledem k jejímu truchlivému postavení ze soustrastí tak rád pomohl, přisežné dokládání s takovou chladností a s úšklebkem na usmívající se tváři, jak potvrzuje lež tak makavou. V té chvíli se nám ukázala podvodnicí venkoncem zatvrzelou, která už nezasluhovala ani soustrastí ani šetrnosti. Ale tak veliká jest moc, kterou má na člověka pohled na lidskou bídu, že zanedlouho její zbědovanost zapudila z nás skoro načisto onu ošklivost, a za to tím křiklavějšími barvami vynikla zloba podvodníků, kteří ubožačku tak zkazili.«

Ale ježto také na košili nemocné sestry byly zpozorovány krvavé

skvrny, způsobené krvácením rány v boku, nezbývalo, než aby původ těchto skvrn byl nějak vysvětlen. Bönninghausen prostě prohlásil, že jsou to skvrny od vyvrhnuté kávy. Ale paní Wiltnerová prohlásila, hned tenkrát, a později ještě skrze Dra Lutterbecka veřejně světu, že jest hotova přísězně potvrditi, že bělavou, slabou kávu, kterou nemocná sotva pozřevši hned zvracela, zachycovala do modrého šátku, který měla stále po ruce, že ani kapička této tekutiny nemohla čtvrtým příkrytím prosáknouti až do košile. Prikázali ji, aby nemocná svlékla košili, a ačkoliv všichni komisaři se přesvědčili, že skvrny na košili mají rudou barvu krve, a ačkoliv paní Wiltnerová ukázala později vodu, ve které vypírala skvrny z košile a která byla krví zbarvena, přes to přese všechno zpěchoval se Bönninghausen živou mocí ustoupiti od skvrn od kávy, a přísně zakázal paní Wiltnerové, aby neukazovala košile a vody, v které ji prala, Dru Zumbrinkovi, jenž nazítří přišel z Münsteru. Než přece říkala mu do protokolu vše, co a jak se sběhlo, dodavši výslovně, že může a jest ochotna svá slova přísězně potvrditi.*

Když tedy odpoledne komisaři u lůžka nemocné už už chtěli nanovo začíti týráni ranní, odporovala Anna Kateřina důrazně, načež zemský rada ji napomínal, aby byla poslušna a trpělivá, řka: »Každému jest plniti, co jest mu uloženo. My všichni jsme služebníky státu, i sluší se, aby druh pracoval pro druhu. Také vy jste povinna vydati státu počet z toho, co jest na vás neobyčejného.«

A. K.: »Čtím světskou vrchnost, a ráda vykonám svou povinnost; ale vás, jak jste zde, žádného neuznávám za oprávněné soudce v této věci.«

Po té tlachali ještě chvíli; ale Anna Kateřina zvrátila jim všechny důvody, kterými dokazovali svou oprávněnost ke zkoumání. Tu zase zemský rada ujal se slova, tázaje se: »Ale za koho nás tedy máte?« Aní se nerozmýšlejíc, odpověděla slavnostně: »Mám vás všechny za sluhy satanovy!«**

* Na veřejné prohlášení, které později učinila paní Wiltnerová skrze Dra Theodora Lutterbecka, prohlásil Bönninghausen: »Čelné podvody, které už byly odhaleny, a nejasnosti, které nebyly ještě vysvětleny, opravňují mě k podezření, že načervenalé skvrny, které byly zpozorovány jak na košili, tak na šátcích Anny Kateřiny Emmerichové, jsou asi od krve ze zubů. Buď jak buď, toto tvrzení není tak směšným jako důkaz, jinde uvedený, který na zákl. kladě známého zákona o kapilaritě tvrdí, že krev rozhodně prýštila z vnitra, ježto košile byla nejvíce zbarvena na vnější straně. Arciže nikterak netvrdím, že i pot Anny Kateřiny Emmerichové nemohl by býti jistou měrou krvavý.« (str. 52.)

Tato slova z úst panny, zůstatvené bez pomoci, a bez ochrany vydané na pospas svým mučitelům, dojala jednoho z komisařů, totiž důlního lékaře Nagelschmidta, tak mocně, že zvolav: »Nikoliv, nechci býti sluhou satanovým!« odešel ze síně a odmítl jakékoliv další účastenství na tomto díle nespravedlnosti. Všichni zaražení umlkli, ano, ani pan rada nenalézal vhodného slova, aby přerušil náhlé ticho. Druh po druhu se vytráceli, a Anna Kateřina měla pokoj.

Pozdě večer přišel ještě mladý Dr. Busch, tvářil se, jako by měl soucit s nemocnou, a nabídl jí svou pomoc. Poprosil ošetřovatelky, aby jí sňala čepce a nakapal jí na temeno několik kapek tekutiny, že z děsné bolesti upadla do mdlob, a ošetřovatelka ji pokládala za mrtvou. »Kapky způsobily mi bolest«, řekla Anna Kateřina, »která mi náhle projela celým tělem, a zbavila mě všech smyslů. Později řekla mi ošetřovatelka, že jsem dobrou hodinu ležela v hluboké mdlobě, a že se bála, že jsem mrtva.«

V sobotu dne 14. ráno, zase se dali do tření, omývání a ohledávání hlavy. Přišel z Münsteru nový lékař, Dr. Zumbring, jenž všechno pečlivě ohledával; než choval se tak slušně, že Anna Kateřina pojala k němu důvěru; a už odpoledne, pohovořivši si s ním přesvědčila se, že se v citu svém neklamala. »Než přišel«, vypravovala, »spatřila jsem ho ve vidění, jako by přicházel ke mně vytáhlý, černý muž, jenž mi podal ruku. Myslila jsem, že jest poslán od Boha, aby mě zachránil, a vypravovala jsem to ošetřovateli. A vskutku přišel, a byl to muž poctivý; ostatní se měli před ním na pozoru, a se vším se před ním tajili. Pan rada nazval ho jízlivě svým doktorem, že drží se mnou, jsem-li mu zvláště oddána a podobně. Odvětila jsem, že doufám, že každý bude jednati dle své povinnosti. Tento muž neuměl lichotiti, byl pozornější i pilnější než všichni ostatní, a řekl mi za hodinu po svém příchodu: »Napiši, co naleznou, ať nevinnu nebo podvod. Ať se nedá ničím zmásti, ani lichocením ani hrozbami. Ať zůstane při pravdě, pravda nikoho ne-

^{**} Vypravujíc Pontniku v příštím září o tomto výstupu, připojila Anna Kateřina: »S počátku seděl zemský rada, kouře, po pravé straně mého lože, vedle něho stál lékař. Pan rada dělal, jako by mě litoval, že moji přátelé mě uvrhli do takové bíd; že prý však nejsem ještě tak stará, abych se neuzdravila; také zase začal s pochlebováním. Tu jsem náhle spatřila za zemským radou dábla. Polekala jsem se, že jsem v tu chvíli nemohla promluvit; ošetřovatelka odběhla pro vodu, domnívaje se, že omdlévám. Po té se obrátila řeč na vrchnost, a já jsem pravila: Napřed jest Báh...«

zahubila.* Ostatní spatřila jsem u vidění v černém, špinavém, čtyřhranném lži-kostele bez věží, s vysokou střechou, se štíty a ve velikém společenství s duchem tohoto kostela. Tento kostel jest samé bláto, samá nicotnost, samá všednost, samá noc. Skoro žádný neví v jaké temnotě pracuje. Vše jest jalová ješitnost. Stěny jsou příkré, zejice prázdnotou. Jakási stolice jest oltářem. Na stole jest lebka, přikrytá, mezi svícemi. Často ji odkrývají; při svých svěceních potřebují obnažených kordů. Vše jest zlé venkonce, jest to obcování nesvatých. Nepovím, jak ohavné, škodlivé, ničemné jsou všechny jejich rejdy, jichž mnozí z nich ani neznají. Chtějí se sjednotiti v tělo v čemsi jiném než v Pánu. Proto že se jeden od nich odtrhl, tak se na mne rozlítli. Když věda se odtrhla od víry, vzniklo sdružení této církve bez Spasitele, spásonosnost skutků bez víry, společenství nevěreckých skutkařů, povstala vzdorocírkev, jejíž střed může zaujmouti zloba, blud, lež, pokrytectví, slabost, lest démona kteréhokoliv věku. Vzniklo tělo, vznikla společnost mimo tělo Ježíšovo, mimo Církev, vznikla lžicírkev bez Spasitele, jejímž tajemstvím jest, nemít tajemství, a proto její rejdy jsou všude jiné, časné, konečné, pyšné, ješitné a právě proto škodí a s veškerým skutkařením vedou do záhuby. Nebezpečna jest na ní její zdánlivá nevinnost. Konají a chtějí všude něco jiného, někde si počínají zcela beze lsti, jinde v několika vědoucích chystají zkázu; a tak se všichni svým jednáním sejdou v jediném centru, ve zlém od počátku, v konání skutků mimo Ježíše Krista, skrze něhož jedině každý život se posvěcuje, a mimo něhož každé konání zůstává konáním ve smrti a v ďáblu.«

Tohoto dne večer připomenula zemskému radovi jeho slib, že v sobotu bude dovezena domů. »Tobu nelze«, dal jí v odpověď. »Věc není ještě skončena. Není nám ještě dosti jasna.« Ale druhého dne před ostatními komisary prohodil žertem o Anně Kateřině tato slova: »Emmerichová nám odtud přece neutěče; není třeba, abychom tu byli kolem ní celý den a hlídali ji tak přísně.« Ale Zumbrink projevil své rozhořčení těmito slovy: »Jakže, je tohle opravdové zkoumání? Páni si jedí,

* Ve svém druhém spisku »Abgenötigte Zuschrift an Herrn von Bönninghausen« prohlásil dr. Lutterbeck veřejně, že čel vyjádření, které podal Dr. Zumbrink, v němž vypovídá takto: »že ani pkem nespátiv Emmerichové v posledních sedmi letech, nemůže souditi, jak rány povstaly, že však za tohoto zkoumání nepozoroval žádného podvodu, jakož i že Emmerichové, soudě dle její povahy, jaký na něj v té době činila dojem, nepokládá za schopnou podvodu.«

pijí, spí, chodí na procházku, dělají si pohodlí. To není správné. Nedůvěřuji těmto lidem!»

Na svátek Nanebevzetí Marie Panny a po oba následující dny byla Anna Kateřina obtěžována méně než jindy. Komisaři nemohli se dohodnouti, co teď s ní dále. Zemský rada přicházel časem, ale dlouho se nezdržel a mluvil jen o lhostejných věcech.

Dne 17. srpna žádala Anna Kateřina, aby řízení bylo skončeno; ukazujíc na vytrpěná muka, tázala se, čeho že mohou komisaři ještě od ní žádati. Zemský rada odpověděl: »Z Münsteru přišlo ještě tolik nových otázek, které dlužno dáti vám, abbé Lambertovi, P. Limbergovi, a vaši sestře, že nevidím ještě konce.

Zarmoucená odpověděla: »Den ode dne balamutili jste mě planými sliby, a teď se mi konec jen a jen oddaluje.«

Teď zemský rada rozvzteklén vpadl jí do řeči a vyražel hrozby: »Jen se opovažte, dělati mi výčitky, pak s vámi zatočím! Pak se na mne podíváte! Vy sama a vaši francouzští kněží jsou vinni, že nejste propuštěna.«

Příchod děkanův přerušil další tupení, neboť Anna Kateřina obrátila se na něho se stížností: »Žádají po mně přiznání, jichž nemohu učiniti.«

Děkan: »Záleží-li na vašem přiznání, můžete přece své výroky potvrditi přísahou.«

A. K.: »Arciže, ale řekli mi, že má přísaha není platná.«

»Kdo vám to řekl?« osopil se na ni zemský rada.

»Kdo to řekl«, odpověděla, »ten to asi ví.«

Čtvrtek, dne 19. srpna. Tento den minul bez dalšího souzení, leda že zemský rada, kdykoliv vstoupil do pokoje, zahrnul nemocnou a zpovědníka, jenž tam nebyl, výčitkami a hrozbami, k čemuž ani nehlesla. Večer přišli Borges a Busch, aby bděli celou noc* u jejího lůžka, neboť bylo před pátkem, i očekávali krvácení. Na štěstí byl v pokoji také Dr. Zumbrink, jehož přítomnost držela v mezích divokost obou dvou. Nemocná měla pro hrůzná vidění noc velmi bolestnou; ale očekávání ko-

* »V noci, vypravovala, vnucovali mi lahvičku v černém hedvábném hadříku, předstírajíce, že jí posílá Overberg, a abych si ji prý položila na nějaký čásek na prsa. Měla jsem před tím nevýslovnou osklivost, zvlášť před hadříkem, jako by byl od člověka venkoncem netetěho. Když na mae doléhali, abych si položila láhev na prsa, pocítila jsem náhle takové tlučení srdce a takovou úzkost, že jsem ji odhodila.«

misarů se nesplnilo. Na útěchu nemocné nenastalo krvácení. »Tato okolnost«, vypravovala Anna Kateřina, »byla, jak se zdálo, zemskému radovi velmi vítanou, neboť se domníval, že jest tím potvrzena jeho domněnka o podvodu. Snad také doufal, že se toho možná ode mne doví; neboť jinak jsem si nemohla vysvětliti zdvořilosti a pochlebování, kterými mě druhého dne zahrnoval, zapomenuv dřívějších výstupů. Ale tato pochlebování byla mi nesnesitelnější, než jeho vyhrožování.« Borges, jehož noční bdění velmi unavilo, poněvadž byl churav, odešel z Dülmenu velmi rozmrzelý, že v očekávání byl sklamán, a vrátil se do Münsteru.

V pátek večer ukázal se zase také Rave, jenž byl odešel na celý týden. Spatřiv ji, nemohl skrýti dojmu, který na něj učinila její utrpení. »Jak jste zbědovaná a utrápená!« zvolal, a obrátiv se k zemskému radovi, opakoval: »Jest neobyčejně zbědovaná a sešlá. Má denně horečku. Neručím za to, že to ještě dlouho snese.« Ale když mu Anna Kateřina připomenula, že zítra to bude už třetí sobota, co tu leží, a aby splnili konečně slib a odnesli ji domů, rozdurdil se a zvolal: »Nemohu za to! Také mě unavuje, abych tu ještě zůstával. Jestliže vy nám už nedůvěřujete, ani my vám nedůvěřujeme...«

Anna Kateřina ukazovala oběma mužům, jak hanebně si počínají, a tázala se jich velmi vážně: »Ale kdo z vás může mě vinitize lži?« I odešli od tazatelky, nedávše jí odpovědi.

V sobotu, 21. srpna, přišlo se zemským radou několik komisařů k lůžku nemocné, ani vlastně nevědouce, co počítí. Rozmlouvali o tom, že se toho nabažili, a přáli si konce zkoumání. Ošetřovatelka nemohla k tomu mlčet a namítla: »Co z toho všeho bude vydání! A kde se naberou peníze, kterými si dají páni zaplatiti?« »To vše zaplatí král«, odtušil jeden. »Král«, odpověděla Anna Kateřina, »jest od těchto svých služebníků špatně obsluhován. Jest klamán a šízen o peníze, na nichž lpí krev sedláka, vyssávaného až do krve. K čemu jest takové zkoumání se vším tím škrabáním, které konají lidé, kteří přece tomu ani za mák nerozumějí, kteří nemají pro to ani smyslu ani vysvětlení. Peníze ať se raději rozdají chudým, tajní zločinci, zchytrali podvodníci ať se ženou k odpovídání, to by zajisté přineslo užitek a požehnání.«

Promluvila ještě nejedno vážné slovo, jemuž komisaři neodporovali ani blesnutím; ano, z jejich pozdějšího chování pozorovala, že dojem byl hluboký. Ale zemskému radovi Bönninghausenovi, jenž byl hlavou

komise, byla celá ta záležitost pořád trapnější a trapnější a uváděla ho do podrážděnosti, které každé chvíle přibývalo. Borges odešel všecek rozmrzelý, že nebylo lze pohnouti nemocné k přiznání, že byl spáchán podvod; Rave viděl, že jeho úskok se nezdařil, Nagelschmidta Zumbrink prohlásili dokonce její nevinnost, ostatní byli ochromeni, a sám pan rada přes všechno lichocení, přes spílání a vyhrožování neobjevil ještě ničeho, co by bylo třeba jen zdánlivým odůvodněním jeho úsudku, už hned před zkoumáním nezvratně utvořeného, že jest to totiž podvod. Jak ob stojí před slavným presidiem, jemuž sliboval jistý úspěch zkoumání? Jest mu uvažovati, jak by došel cíle. Tři dni, totiž od 21. do 23. srpna, pokoušel se tedy pomásti nemocnou ustavičnými, urážlivými pichlavými řeči a nenadálým vyrušováním. Přicházel k ní jen, aby ji haněl, dráždil, uváděl ve zmatek. »Jak to zase ležíte«, říkával, »tak ani zdravý člověk nemůže ležeti. Na vás jest všechno jenom přetvářkou. Nemodlíte se, nepracujete, a přece jste tak mdlá a chatrná. Ale mne bohda neoklamete. Mně neujde, že máte dost síly na vše, jen když chcete! Můžete mluvit tak hlasitě a tak dlouho, jak se vám líbí. Už doma jsem vás přece přistihl, že jste šla. . .«

Anna Kateřina jen zřídka kdy odpovídala slovíčkem; ale její soustrast s ubožákem byla tak veliká, že když jeho žena, jež trpěla prsní rakovinou, přišla těch dní na návštěvu, jen stěží přemáhala prudkou žádost, vyssátí jí ránu a tak ji uzdravit. Už otevírala ústa, aby si to vyprosila na paní jako nějaké milosti, a jenom jistota, že její prosba bude zamítnuta, jí v tom zabránila.

Také Dr. Busch pomáhal mu spílati nemocné. »Chovala se zajisté velmi dobře za zkoumání«, řekl, »netrpí ničím a neztratí ničeho.« Jednou ji překvapil právě když vydávala krev, což se stalo už častěji dříve, otevřel jí ústa, jezdil v nich držátkem lžice, a prohlížel dutinu ústní a dásně, ani neudav nemocné, proč se dopustil takového násilného činu. Až z toho, co jí po té vyčítal zemský rada, se dohadovala, co zamýšlel. »S vámi jest to na vlas takové, začal pan rada, jako s podvodnicí, nedávno někde u Osnabrücku odhalenou; ta měla také pořád takové suché, pukající se rty, a vrhnutí krve; ale ukázalo se, že si vyssávala krev z dásní; a vy to děláte právě tak.« Zmírniv pak poněkud ton řeči, mluvil: »A přece jest mi vás líto; vás nemám za tak trestuhodnou. Ale francouzští kněží zpozorovali, že jste zbožná, trpělivá osoba, jež snese všechno; domnívali se tudíž, že by obyčejům Církve katolické a věře v le-

gendy a v takové věci pomohli k bývalé vážnosti, kdyby se vytasili teď zase, že na vás se ději takové věci.«

Dr. Zumbring býval často všecek bez sebe rozhořčením nad takovým týráním, a ošetřovatelka bědovala: »Zemský rada má ji za nejsprostší podvodnici!« Než Anna Kateřina nepozbývala rozvahy, dostávajíc útěchy od Boha. »Jednou«, tak vypravovala, »uchopil mě stařec s dítětem v náručí, odvedl mě a schoval do kopce kopřiv. Když mě kopřivy popálily, byla jsem tak ráda, bylo to tak dobré na řeči onoho člověka. Byl to svatý Josef a Ježíšek. Jednou v noci přišel ke mě také týž pacholík, jenž mi pomáhal pásti krávy, když jsem byla děvčátkem. Byl velmi veselý a rozmarný. V ruce držel hůlčičku a radostně poskakoval kolem mne. Řekla jsem mu: ‚Ach, zlatý hošíčku, teď to není, jako tenkrát na louce, teď jsem ve vězení!‘ Po té jsme si požvatlali docela vesele a bezstarostně. Jindy měla jsem u sebe malé, světlem oblitě děťátko ve skvoucí kolébce. Kolébala jsem je a chovala jsem je. Mělo na sobě kříž, a když jsem se ho ptala, proč to, řeklo mi: ‚To jest tvůj kříž, kterého ty nechceš nésti.‘ Ve třetím týdnu, v kterýžto čas jsem byla velmi nemocna a velmi jsem toužila po Nejsvětější Svátosti, měla jsem vidění, že po rovné, úzké stezce, pod korunami listnatých stromů ubíhající, ubírám se na ohrazený ostrov. A tam přišlo ke mně několik duchů, mezi nimi byly, myslím, také ženy, a ježto jsem byla velmi slabá, podali mi s mističky několik soust. Vzpomínám si, že jsem ošetřovatelce, jež spala vedle mne, zakryla hlavu svým šátkem, aby jich snad nespatřila, neboť duchové přicházeli se strany, kde ona ležela.«

Dne 25. srpna pocítila takového posilnění, že vyznala: »Všecka házeň, všecka touha po čemkoliv, ano všecka úzkost, všecka truchlivost mne přešla. Nabývám síly a veselosti tou měrou, jak přibývá útisku.« Jsouc v takové míře, sama vybidla zemského radu, aby jí dal už otázky, které, jak tvrdí, má už několik dní v rukou. »Jste přece příliš slabá a bídna! Ani nemůžete odpovídati!« »Přikáže-li se mi, abych odpovídala«, odtušila, »budu odpovídati: Pán mě bude siliti!« Za několik hodin přišel tedy s Ravem, aby začal výslech. Bylo to asi padesáte věcí, z nichž bylo jí se odpovídati. Zatím Rave přecházel po pokoji, aby, jak řekl ošetřovatelce, pozoroval sílu a schopnost řeči.*

* Poznamenal také svým způsobem v protokole: »Zapomene-li se Emmerichová, mluví velmi hlasitě a dlouho; ale obyčejně mluví jen potichu a šepem. Důkaz, jak znamenitě se umí přetvařovati.«

Anna Kateřina vyprávěla, jak se vše sběhlo: »Před výslechem byla jsem velmi mdlá a zbědována, ale když mi byly dávány otázky, byla jsem zřejmě posilována. Ale tyto otázky byly tak zvláštní a často tak směšné, že jsem se při tom docela rozveselila a často jsem se z nich upřímně rozesmála. Tak na př. se mě tázali: »Co dělávali se mnou nebo s ranami, když návštěvám, které zaklepaly, bývalo často dlouho čekatí?« a podobně. Když jsem odpověděla na všechny otázky, byl protokol přečten a já jsem ho podepsala, když bylo opraveno, co nesouhlasilo s mými odpověďmi. Po výslechu padla na mě zase veliká slabost.«

V pátek, dne 27. srpna, byla obnovena stará trápení, zvláště mladý Busch ji trýznil. »Musí krvácet«, volal. »Ano, jen krvácela! Jsme tu zbůhdarma, a nic z toho nemáme! Co řekneme? Co jsme viděli?...« »Nemám toho nikterak v moci«, odpověděla, »měl jste přijít dříve, chtěli jste vidět krvácení. Kdybych vám všem mohla pomoci svou krví, učinila bych to ráda; ale nemám už tolik krve, kolik jí všichni žádáte.«

Zemský rada, jak se zdálo, vybral si tento den k svému poslednímu útoku; neboť když v deset hodin dopoledne nemohl ještě objevit krvácení, rozkřikl se hněvivě: »Co z toho bude? ještě jsme nespatriili nic jistého!« I dal se do vyhrožování, kdyby snad nemocná mu posléze nepřiznala pravdy.

Odpoledne ve tři hodiny se vrátil, kázal ošetřovatelce, aby odešla, a zamkl dvěře za sebou. Anna Kateřina, jež právě se chystala vypít kapku čaje, zprvu se velmi poděsila divokostí toho člověka, než sebrala se a rychle nabývala nepřemožitelné síly. »Každého dne, každé hodiny« začal, »vychází teď tak dalece na jevo, že ta záležitost jest pořád vážnější a zamotanější. Spády těchto Francouzů jsou teď úplně odhaleny. Lambert, ten starý lišák, přece se teď prozradil; jsem ještě chytřejší než on. Také už víme, co jest s růženci, které rozdává on a abbé Chan-nes a také P. Limberg. Limbergovi jsem už na stopě, že v kolatuře darupské zaklíná duchy. Ano, pravím vám, francouzové to na vás udělali, nebo vy sama jste to učinila. Teď se přiznat.«

Anna Kateřina dala s největším klidem za odpověď: »Co jsem řekla, při tom trvám. Nemohu a nikdy nebudu jinak mluvit. P. Limberg jakživ nebyl v kolatuře darupské.«

Po té začal velmi slavnostně říka: »Panno Emmerichová, napomínám vás, nalévám vám čistého vína, jest to podvod a dílo těch Francouzů!«

Anna Kateřina nalila si bezstarostně trochu čaje do šálku a mlčela.

Změnil tedy úlohu, zmírnil tedy tón a snažil se mluvití přívětivě: »Nic se vám nestane, všechno se hned skončí, přiznáte-li se. Nebojte se ničeho! O vás i o vaše přátele bude postaráno. Jsme odhodláni, vám i vašim přátelům prokazovati jen dobro!«

A. K.: Čeho vy žádáte, k tomu se nemohu přiznati, byla by to nejha-nebnější lež.«

Zemský rada nejvyšší měrou rozhněván: »Přiznala se! Neudělali-li toho Francouzi, udělali to Němci! Ale nikoliv! Němci nejsou tak špatní, aby spáchali podvod! Ale přiznala, že sama si onehdy způsobila krvácení na hlavě!«

A. K.: »Také to byla by lež. Ptejte se ošetřovatelky, jež byla u mne, když hlava krvácela, a komisařů!«

Z. r.: »Ošetřovatelka tu nic není! A váš dobrý doktor Zumbrink? Ten vás také nenechá na holičkách!«

A. K.: »Nenamáhejte se už! Vidím, kam míříte! Jest to nadarmo! Nepořídíte ničeho!«

Z. r.: »Arciže, licoměrnice, prohnaná k...! Mám ji! Pozoroval jsem ji dost přísně a často jsem ohmatával puls. Jsem přesvědčen, že má dost sil, chce-li a jde-li to podle její hlavy...«

Ona mlčela. Vyzuřiv se, nesnesl nevyrušeného klidu mlčící nevinno-sti; znovu se tedy obořil na ni slovy: »Jakžel ani odpovědi mi už nedá?«

A. K.: »Nemám, co vám říci. Pravdy nechcete! Vás se bojím více, než celého pekla; než Bůh stojí při mně, a proto se vším svým rouháním a vyhrožováním nic u mne nedokážete!«

Z. r.: »A přec jest to podvod a zůstane to podvodem.* Přiznala se! Ta věc nemůže býti z Boha. Bůh nedělá takových věcí; a o Boha, který by tohle dělal, o toho nestojím! Čistého vína ji nalévám! Jaké to má svědomí? Také mne něco tíží, ale nechtěl bych býti v její kůži!«

A. K.: »Nikoliv čistého vína, žluči mi naléváte. Rád byste mě uvrhl do záhuby; ale Bůh mě zachová. Pravda zvítězí. S vámi nemám už čeho mluvití.« Odmlčela se a odvrátila se od něho. Odcházejce, řekl pan rada toto: »Bude jí toho líto, velmi líto! Než dám jí ještě do zítřka čas na rozmyšlenou. Ale ať jest rozumná a poslechne dobré rady!«

Tato hrozná scena trvala přes dvě hodiny. Když odešel, ošetřova-

* Za několik neděl vytiskl Bönninghausen slova: »Sama Emmerichová mi dosvědčí, že po skončeném vyšetřování jsem ji nepokrytě vyznal své přesvědčení, opírající se o nepopíratelné důvody.« I. c. str. 10.

telka, jež v siní všecko vyslechla, vběhla do pokoje, hlasitě plačíc a rukama lomíc, aby potěšila Annu Kateřinu; ale byvši naopak od nemocné uklidněna, viděla, jak zázračně byla Bohem posilována. Neboť Anna Kateřina vypravujíc dne 28. listopadu jakési vidění Poutníku, zmínila se: »Za vyšetřování přišly ke mně obě svaté jeptišky, jež mi už tolikrát pomohly, a nabídly se, že mě tamodtud vyvedou. Arci že jsem si hned pomyslela, jako také svatý Petr byl vyveden ze žaláře; ale řekla jsem: Co jsem já proti Petrovi! Zůstanu až do konce.«

Dne 28. srpna přišel Rave naposledy. »Čisté nadělení«, mluvil posměšně, »čisté nadělení! Nebudu se už do toho plést. Půjdu domů. Rád uslyším, že se jí vede dobře.« Když odešel, přišel zemský rada, ohlašuje na večer nový výstup slovy: »Dopadá to s ní bleď. Předně se nevrátí domů, ba snad už jakživa ne. Než do večera ji dávám čas na rozmyšlenou.«

A. K.: »Ani dnes večer nedostanete ode mne žádné jiné odpovědi.«

Toho dne snažil se tedy starosta Möllmann, přesvědčiti nemocnou o dobrých úmyslech, o šlechetné mysli zemského rady, a přemluvit ji, aby mu prohlásila, že jest spokojena a že souhlasí se vším, co se dosud stalo. Důrazně odmítla tento záměr. V šest hodin večer přišel zemský rada divoce podrážděn. Zase zamkl dveře a osopil se na nemocnou: »Víš, co jsem jí řekl?«

A. K.: »Nemám už, co bych vám odpověděla.«

Z. r.: »Povázila, co činí. Lambert se řádně zakopal. Toho si podám.«

A. K.: »Jen ho držte dobře! Jenom mě dovedte domů na tak dlouho, až vyžvaní všecko do puntíku, to budu mít dlouho pokoj.«

Z. r.: »Tedy potom se také přizná?«

A. K.: »Ani potom nebudu vám arci moci říci nic jiného než teď.«

Z. r.: »Ona jest podvodnicí! Není nemocná. Umí se chytře přetvářovati: ale já jsem ještě chytřejší. Lafil jsem ji, pozoroval jsem každý úder pulsu, každý dech. Jest nezbytno, aby byla odstraněna z Důlmeņu. Do smrti už se nevrátí mezi své příbuzné a dobré přátele, ty Francouze! Ano, tihle Francouzi, ti ji přivedli do zkázy...«

Takto zuril zase asi dvě hodiny; ale Anna Kateřina naproti tomu vytrvale mlčela. Posléze skončil slovy: »Teď jest konec mé trpělivosti. Ještě dnes v noci bude odvezena.«

A. K.: »Máte opravdu plnou moc tak obsáhlou? Vždyť jste ustavičně

tvrdil, že jest vám se přesně držeti daného rozkazu, ježto jste služebníkem státu!»

»Teď jdu napsat zprávu«, přerušil ji. »Vidím do toho dokonale. Nemůže se přiznati, poněvadž ji váží strašlivé přísahy! Ale já to odhalím. Půjde z Důlmenu!«

A. K.: »Čiňte si, co jest libo, beze studu a bez váhání. Nebojím se ničeho. Pravíte, že jste katolickým křesťanem; ale co jest vašim náboženstvím? Vidíte, že přijímám velebnou Svátost! A já že bych si vyhlala znamení spásy! Já že bych se zavázala přísahami, že uzavru v sobě tuto lež, tento strašlivý zločin!! Co že jest vašim náboženstvím?«

Odešel, nedav odpovědi. Za hodinu se vrátil, nesa v ruce spis, a znovu začal starou písničku: »Chce, abych poslal zprávu? Teď má ještě čas, uvážila to dobře!«

A. K.: »Ano! pošlete ji!«

Z. r.: »Varuji ji! Uvážila to dobře!«

A. K.: »I s Pánem Bohem pošlete si ji!«

Z. r. velmi slavnostně: »Znovu a znovu se vás táží: Chce, abych tedy poslal zprávu? Uvážila co z toho vzejde!«

A. K.: »S Pánem Bohem: pošlete!«

Odešel, hrozně ji spilaje; než vrátil se zase s papírem, a ještě dvakrát opakoval tutéž hru, až sám vyčerpán odešel od ní, vyhrožuje ji, která, uchovavši si nezkalené oči a klidnou mysl, poznala veškeru ubohost nastudované úlohy, že těšila ulekanou ošetřovatelku, a spala klidným a občerstvujícím spánkem dvě hodiny, což bylo poprvé za celý ten čas. »Pravím jistojistě«, vypravovala, »že jsem byla zcela klidná a spokojená a za výstupu tak veselá, jako nikdy před tím celý ten čas.«

Noc na neděli, na 29., minula klidně. O desáté ráno dostavil se zase zemský rada a začal: »Nuže, chce odtud?«

A. K.: »Arciže! Ovšem do svého obydlí!«

Z. r.: »To ne! Ale z města!«

A. K.: »K tomu nesvolím!«

Z. r.: »Ale jak se dostane domů? Jest přece příliš slabá.«

A. K.: »To nechte mně na starosti! Vy jste se postaral, abych byla dopravena sem; nechte teď mne, abych se postarala o svůj návrat! Služka domácích mě odnese.«

Z. r.: »Ale jest neděle! Jak se vyhnouti pozornosti!«

A. K. : »Jen ruce k dílu! Lidé jsou ještě na Velké a na ulicích jest тихо a prázdno.«

Z. r. : »Budiž tedy! Ale jest nezbytno, abyste mi nejprve jednu věc slíbila.«

A. K. : »Budu-li moci, slíbím.«

Z. r. : »To můžete. Slibte mi, že mi ihned oznámíte, nastane-li zase krvácení.« Slíbila to; ale tím se zemský rada nespokojil, nýbrž podal jí spis pravě : »Tady jsem slib napsal písemně, podepište to svým jménem, aby váš podpis mi zaručoval slib.« Z touhy, přijíti domů, zapomněla ubožáčka, nic zlého netušící, přesvědčiti se o obsahu zápisu, než podepíše. Podepsala, nestarajíc se už dále o to, co jí bylo předloženo. Než už dne 14. října vydal Bönninghausen veřejné prohlášení : »Emmerichová dala mi písemně a rukou dáním slavnostní příslibení, že mě okamžitě zpravi o každé další změně na svém těle ; a zároveň mi dala výslovně plnou moc, abych proti všemu, co by se bez mého vědomí o ní rozhlašovalo, veřejně vystoupil a původce takových zpráv nazval lhářem.«* (!!!)

Když zemský rada měl v rukou žádaný podpis, odpověděl : »Sám vás donesu domů ; přivezl jsem vás, také vás zase odnesu«, a řka to, uchopil ložní pokrývku, zabalil do ní nemocnou přes to, že se zpěchovala, vzal ji s postele, snesl po schodech, a až v domovních dveřích odevzdal ji služce, jež nevzbudivši nikde pozorností, donesla ji zpět do jejího příbytku. Ve chvíli, kdy byla uchopena, pozbyla vnějšího vědomí. Zemský rada šel za ní do příbytku, a když se vzpamatovala, řekl : »Zůstávám při mém mínění; ale přes to budeme dobrými přáteli!« Mlčela. On odešel.

Za několik neděl přišel znovu, neohlášen vrazil do světnice choré sestry, jež se z toho tak polekala, že div nepadla do mdlob. »Než« — vypravovala Poutniku i Wesenerovi, kteří oba líčí tento výstup — »o- brátila jsem své myšlenky k Bohu a byla jsem posílena a uklidněna. Naprosto nechápu toho člověka. Choval se velmi přívětivě, vypravoval s pláčem o nemoci své ženy, prohlásil, že jest mi přátelsky nakloněn a jak se pěkně ke mně choval, a řekl : „Ale od vyšetřování jste nekrvácela, sice byste mi to byla na jisto ohlásila?“ Pak začal o veřejných oznámeních a mínil, že psaní a tisknutí by mělo pro mne zvláště zlé následky; ano prosil mě naléhavě a se slzami v očích, abych zradila svým přáte-

* Geschichte und vorläufige Resultate. . . str. 43.

lům veřejná oznamování. Já jsem odpověděla: „Mojí nejbližší přátelé jistě nepíší ničeho pro veřejnost, to sám víte předobře. Co činí jiní, toho si nevšímám; a ani nevím, jak tomu zabrániti.“ Po té, jak se zdálo, změkl ještě více, neboť řekl: „Ale vašeho postavení lituji velice; smýšlím s vámi tak dobře.“ „Nikoliv“, vskočila jsem mu do řeči, „o tom jsem se právě nepřesvědčila, v tom jste velice na omylu.“ „Ale pravdu — od-
tušil — pravdu řekl jsem vám najisto.“ „Nikoliv, přetrhla jsem mu zase řeč, toho neuznávám za pravdu.“ „Pomlčme o tom, řekl, já mám své pevné mínění, a ani se nebudu stydět, veřejně je napsati. Než slyšte a poslechněte mě! Dám vám, co si budete přát, a budu také podporovati vašeho bratra, jenž jest na otcovské chalupě; ale jest nezbytno, abyste odtud odešla. Vaší přátelé jsou vám na škodu, a Francouzi vás vedou na scestí. Vy jste taková dobračka, vždycky jste byla hodnou dcerou, řádnou služkou a dokonalou řeholnicí. Znáám celý váš život, jest vzor-
ný; ale právě proto jest mi tak líto, v jakých okolnostech a v jakém stavu se ocitáte nyní.“ Odpověděla jsem mu docela klidně: „Nemohu jinak mluvit a jednati, než jsem mluvila a jednala. Nikdo z těch, kdo jsou kolem mne, nikdy ničeho neučinil na zjevech, které jsou na mně. Ale teď jsem se svým postavením spokojena; od nikoho nevezmu a ne-
žádám ani nejmenšího, leda pokoje. Ani můj bratr nepotřebuje vašich peněz, jest šťasten ve své chudobě, neboť jest spokojen.“ Na to promlu-
vil velmi významně a vážně: „Panno Emmerichová, budete litovati, že jste mne neposlechla, uvažte, co činíte!“ „Svoje rozhodnutí, dala jsem v odpověď, jest pevné, spoléhám na Boha.“ Po té ode mne odešel.*

Za několik neděl po této návštěvě vyšlo prohlášení Bönninghause-
novo: „Emmerichová odejde, jak mi sama pravila, z místa, kde ji po-
tkalo tolik utrpení a bíd. Uchýlí se do neznámé chalupy svého bratra,
jenž jest nepatrným baráčníkem poblíž města Koesfeldu, jakmile mír-
nější jarní vzduch dovolí jejímu slabému tělu tuto cestu. Už jest posta-
vena tichá jizba, ve které hodlá prožiti zbytek svého života, o jehož ra-
dosti byla ošizena, a kdo by si nepřál se mnou, aby tam zase našla
pokoj, jehož ztrátou není snad sama zcela bez viny.“*

Posouzení tohoto muže, jenž tak často a tak okatě si odporoval ve
skutcích i v slovech, značně si ulehčíme, povšimneme-li si jeho pře-
svědčení, které si vytvořil už přede vším zkoumáním, a z něhož vyznal
nezakrytý: „Zjevý na Emmerichové, jsouce v příkrém odporu s nejzná-

* J. c. str. 43.

mějšími zákony přírodními, nemohou býti přirozené: buď jest to zázrak nebo — podvod!* Ale uznati, že jest tu zázrak nebo přímé působení Boží, tohomu nedovolovaly jeho pojmy náboženské, dle nichž měl za věc dokázanou, že Bůh takových věcí nečiní, že nepokrytě prohlásil vůči nemocné: »O Boha, který by tohle dělal, o toho nestojím.« Tak mu zbýval jedině podvod, a pouze ta otázka zdála se mu hodnou zkoumání: pokud jest Anna Kateřina činnou nebo pouze trpnou spoluvinnici zločinu podvodu? Klonil se k tomu, rozhodnouti se pro trpnou spoluvinu, neboť každý dojem, který naň učinila týraná nevinnost, i při nejprudších výstupech, pokaždé mu zase vyrval z ruky zbraně, kterými, jak myslil, ji zničí. Necht' nejdívější hněv nenadále přecházel v slzy soucitu, necht' vztekla spílání přecházela v ohnivě chvalořeči, necht' děsné vyhrůžky přecházely v pozorné službičky lásky: o tajemnou sílu nevýslovné čistoty a duševní velikosti trpitelky, jež byla bez ochrany a bez obrany, rozbíjely se všechny jeho vášně, které probudil, aby odhalil důkazy podvodu. Proto prohlásil bez pokrytectví: »Kdo byl by tak necitelným, aby ji odepřel soustrasti? Mě jest líto její bíd, a učiním vše, abych jí pomohl z léčky, kterou jí nastražil možná jen fanatismus, možná pekelná zloba.«*

Ale kdyby byl vskutku mohl ukázati vrchnímu prezidentovi třeba, jen stin důvodné pochybnosti o její poctivosti, nebyl by jistě vrchní prezident nikdy dovolil, aby Bönninghausen veřejně doznal: »Pan vrchní prezident dal mi plnou moc, abych jí zajistil, že nebude trestána, přizná-li se upřímně a udá-li hlavní podvodníky, kteří s nebohou tak zle nakládali, ale i abych jí upokojil její obavy, z čeho bude živa.«*

Bönninghausen se nestaral o rozumné vysvětlení, jak by v jedné a téže osobě mohly přebývati vedle sebe ďábelský podvod a největší čistota duševní. Tuto záhadu ponechal děkanu Rensingovi, jehož ponenáblu uměl získati pro své nazírání, kdežto Overberg a pan von Druffel se od nynějška prohlašovali tím rozhodněji pro Annu Kateřinu. Ještě loňského roku vzal ji Rensing veřejně v ochranu proti pomluvám Boddeovým těmito slovy:** »Až do této chvíle nenalezl jsem důvodu, abych pochyboval, že řečené zjevy nebyly způsobeny uměle. — Nemohu se chlubit zvláštní znalostí věd přírodních; ale rovněž tak nemohu se vi-

* I. c. str. 42.

* I. c. str. 54.

** Zpráva o zjevech na Anně Kateřině Emmerichové... napsal Rensing, Dorsten 1818.

niti z vášnivé touhy po zázracích, která se šmahem všemu, na čem jest třeba jen stín mimořádnosti, podivuje, vidouc v tom cosi nadpřirozeného. Nebo abych mluvil, jak myslím: Emmerichová není podvodnicí. Dosud jsem se rozpakoval, uctívati jako zázrak neobyčejný zjev, který jest na ní, ale vysvětliti jej přirozeně, na to nestačí ani má ubohá znalost přírodních sil, ani to, co jsem o tom slyšel a četl u důmyslných přírodopyskců. Ve zprávě páně profesorově nevidím ani stopy úmyslu, vrhnouti světlo na tyto temné stránky, proto ji necením více než myslící křesťané výklady, kterými vysvětlovali zázraky mnozí vykladači Bible v době, kdy vládla zuřivá záliba, všudy spatřovati působení přírody.« A dne 29. května 1816 vyjádřil se Rensing v obšírném dopise, zaslaném generálnímu vikáři takto: »Jak pevně jsem byl přesvědčen už před třemi lety, tak pevně jsem přesvědčen dosud, že panna Emmerichová není podvodnicí. Několikrát vyskytly se okolnosti, které zviklaly poněkud toto mé přesvědčení; než když jsem přísně prozkoumal tyto okolnosti, nespouštěje se zřetele pravidel kritiky, pokaždé takové zviklání mého přesvědčení ještě je více utvrdilo.«

Ale Bönninghausen uměl teď úzkostlivému muži položití most, po kterém by od hájení přešel k útoku a tak by ušel obávanému pokárání od nových vrchností a nesnesitelné výčitce, že jest lehkověrný. Vzdal mu totiž tuto dvojsmyslnou chválu: »Nemohu tuto neučiniti čestné zmínky o děkanu Rensingovi, v každé příčině úctyhodném, tím spíše, že dřívější literární boj s Boddem dal podnět k falešným výkladům. Neboť nejen že s počátku přemlouval Emmerichovou, aby se dobrovolně podrobila zkoumání, nýbrž také později se přičiňoval, seč byl, aby se dosáhlo cíle.«*

Tato veřejná chvála, kterou se teď děkan viděl před celým světem postaven po bok komisařům, byla mu s počátku ještě tak nemilou, že se osobně z toho Anně Kateřině ospravedlňoval; ale to byla jeho poslední návštěva. Od té doby vyhýbal se všemu, co by mělo třeba jen zdání nějakých styků s ní. Ano do března 1821, tedy několik neděl po smrti abbé Lamberta, sepsal pojednání, které má titul: »Kritická revise podivného příběhu Anny Kateřiny Emmerichové«,** a ve kterém, odvo-

* Geschichte und vorläufige Resultate... str. 18.

** Úplný titul zní: Kritische Revision der seltsamen Geschichte der A. K. Emmerich, Conventualin des aufgehobenen Augustinessen-Klosters in Dülmen, geschrieben im März des Jahres 1821.

lávaje se na Bönninghausena, dokazoval, že Anna Kateřina jest podvodnicí. * Hluboké, rozrušující dojmy, které naň učinily mimořádné ctnosti trpitelčiny, když před sedmi lety na rozkaz duchovní vrchnosti sám ji zkoumal, nesčetná svědectví, která jednak sám ve svém úředním postavení dle své povinnosti a dle svého svědomí vydal svým církevním představeným, jednak si jich od jiných o ní vyžádal, to vše pozbylo teď významu, poněvadž tento člověk se obával, že uvalí na sebe nelibost nové vrchnosti.

»Teď když (to jsou jeho vlastní slova) stopy hluboko založeného podvodu, jak je ve svém spise ředitel vyšetřovací komise oznámil obecnstvu, více odůvodnily podezření, že to není asi všechno právě tak, jak praví Emmerichová, a příliš zviklaly také jeho víru v její bezelstnou poctivost, nelze prý mu už déle odporovati, nutkáni, aby s pochodní kritiky nevnikl hlouběji do tajemství.« A tak tedy shledal, že »už velmi záhy vzplanula neobyčejnou láskou k tělesným skutkům kajícím, k bolestným sebetřzáním a k utrpením, která brala dobrovolně na sebe, kterážto mocná touha po tuhé kajcnosti a tělesném umrtvování není nikterak slabým důvodem domněnky těch, kteří prostě hledají pravdy, že totiž zvláštní zjevy na jejím těle vzaly původ spíše uměle než z obraznosti. . . I kdyby její dokázaná zbožná mysl, její od mládí ukazovaná snaha, žití zbožným, bohulibým životem, a dokázané faktum, že senikdy nezpronevěřila tomuto od mládí chovanému předsevzetí, ji sprostily nařčení úmyslného podvodu, aby si získala pověst vynikající svatosti,

* Spisovatel nikdy by se nebyl odbodlal, zmíniti se o tajemném poblouzení Rensingově, kdyby po vydání 1. dílu tohoto životopisu se mu nebylo pohrozilo z Vestfalska oním pojednáním. Rensing sám zavřel si svou „Kritickou revizi“, když ji přísně odsoudili Overberg a Katerkamp, do stolu, a měl ji tam až do své smrti, která ho zachvátila roku 1826. Před desíti lety odevzdal děkan katedrální kapituly, vldp. Krabbe, spisovateli opis, který byl učiněn za jeho dozoru, a který, jak sám dosvědčil, s originalem doslovně souhlasí, aby mohl správně posouditi stav věci, kdyby snad něco o tom bylo prozrazeno. Pan D. Krabbe, který znal velmi dobře Rensinga, často a často opakoval spisovateli, že vznik »Kritické revise« vysvětlí jen tím, že pan von Bönninghausen, jenž uměl neobyčejně lidi přemlouvat, měl vliv na Rensinga; ale že jest přesvědčen, že Rensing sám poznal své poblouzení, a proto že se nikdy neodvážil užití spisku úředně ať u duchovní nebo světské vrchnosti. Jak správný byl tento úsudek pana děkana kathed. kapituly, vysvětlá z toho prostého fakta, že Rensing tři neděle po smrti Anny Kateřiny, v neděli dne 29. února 1824, bez pobízení a sám od sebe prohlásil Poutníku: „Ano, zvěčná Emmerichová jest zajisté jednou z nejznamenitějších osobností století!“

přece lze asi míti za to, že se na návrh svého francouzského duchovního rádce nebo s jeho schválením odhodlala k vyumělkování některých přemrštěností a zvláštních zjevů na sobě, aby znamení na jejím těle tím častěji jí připomínala utrpení našeho Vykupitele, aby zdržováním se všeho pokrmu, záhadným chováním ve stavu kataleptickém a zjevením, která prý měla, dodávala oněm znamením síly tím vlivnější na věřící duše, a tak zdánlivou svatostí, takto získanou, vykonávala tím více dobrého. Jestliže, klamnými důvody ve svědomí uklidněna, se už uvolila k tomu, hráti tuto fanatickou úlohu, a spoléhajíc na svůj dobrý úmysl, vzala si do hlavy, že koná dílo záslužné, tu arci nebylo těžko ji přemluvit, aby nejstrašlivější přísahou se zavázala k nejpřísnější mlčelivosti děj se co děj, aby neprozradila sebe ani svých pomahačů* a aby náboženství, jemuž chtěla prokázati prospěšné služby, nestrhla v posměch a hanbu. To by arci bylo hanebným zneužitím přísahy, ale případy, že fanaticové takto zneužili přísahy, nejsou neslyšány, a k čemu se nedají svěsti růženečkárky, jestliže, zaslepeny důvěrou v náboženskou horlivost a v správnější úsudek svých rádců, každým hnutím svědomí opovrhují jako daremnou skrupulí, ježto, jak myslí, pracují o dosažení účelu zdánlivě svatého.«

Ale Rensing býval přece svědkem, jak poslušně se Anna Kateřina podrobovala rozličným pokusům, vyléčiti rány, z ustanovení generálního vikáře, a tak často býval hluboce dojat, pozoruje její utrpení a krvácení ran, které se vymykalo všemu lidskému vlivu! Ale i proto »pochodní kritiky« nalezl teď vysvětlení — »ďábla«!!! »Netaž se«, volá, »jak může Bůh připustiti, aby ďábel tak strašlivým způsobem zavedl osobu, jež od dětství se snažila, aby byla dobrá a aby se líbila Bohu; neboť myšlenky Boží nejsou našimi myšlenkami, a naše cesty nejsou jeho cestami. — Upíráme-li ďáblu takový vliv na lidi, pracujeme (třeba i proti své vůli) nevěřícímu duchu času do rukou, a právě tím rozšiřujeme říši knížete temnot a světa, čím horlivěji popíráme jeho moc.«

»Pochodeň kritiky« nedovedla tedy bystrého muže ochrániti strašlivého poblouzení, že ďábel může posednouti a k ďábelským skutkům zneužiti duše, jež jest upřímně zbožná a od mládí zůstala věrna Bohu! A světlo této pochodně mu neukázalo, že svým výrokem se právě tak

* A přece nemohl Rensing opomenouti, v tomtož pojednání napsati o tomto pomahači, šlechtetném abbé Lambertovi, že jest »pro svou zbožnost obecně váženým knězem«.

rouhal Bohu, a neméně poskvrňoval čistotu víry, jako nevěřící duch času, jemuž, jak praví, nerad by pracoval do rukou.

Nelze tu pominouti mlčením, jak ani toto, třeba že hned v zárodku potlačené pronásledování neušlo omilostněnému zraku trpitelčinu, a čeho použila Prozřetelnost Boží, jež nad ní bděla tak podivuhodně, aby ji ochránila dalších následků této potupné pomluvy. Dne 24. ledna 1822 vypravuje deník Poutníkův: »Děkuje Bohu za svá veliká utrpení, raduje se, že má mnoho práce (pro Církev), a jak se jí od Nového roku práce daří a kolik už má vykonáno. Dnes v noci dostalo se jí zase nové práce, a také měla obraz o švestkách, který ji zprvu velmi postrašil. Seděla jsem u studně uprostřed velikého žitného pole, na kterém klasy velmi vypadávaly. Můj zpovědník zacházel daleko do pole a mnoho klasů zachoval; veliký kus dočista požal; já jsem mu držela klobouk; neboť zbývalo ještě mnoho míst, kde mu bylo žíti. Každé chvíle přehnalo se přese mne temné mračno s děsným krupobitím, jež mi hrozilo rozdrčením; než padlo na mne jen několik kapek. Také jsem spatřila pytel, naplněný malými, špatnými švestkami, které jako by byly určeny mně, a kterým se u nás říká padavky. Tyto švestky natrhali mi a upravili vynikající lidé, ale pouze jeden člověk naplnil jimi pytel. Jsou to škodlivé, dvojsmyslné, lichotné plody, plné přetvářky a klamu. Také pořád vytéká z těchto kmenů tolik smoly, která jest na pohled pěkná, ale rozežirá strom. Pytel ležel přes příkop, ležel zcela na kacířské půdě. Spatřila jsem lidi, kteří měli s pytlem činiti, znám je, ale nechci jich znáti (to jest: jejich jména zapomenou a zamlčím). Tento pytel znamenal velké klepy a pomluvy, které mi stropil jistý člověk. Lekať mě a já jsem se styděla pro ty švestky. Za to však mě pokárala duše jedné dávno zemřelé chudé ženy, která pracovala v klášteře, a jež teď přišla ke mně, poněvadž jsem měla něco pro ni vykonati. Řekla, že tenkrát nebyla bych si všímala tak velikých švestek, jako bych se teď ráda najedla těchto padavčat až do roznožení! Po té jsem viděla, jak kněží přikryli pytel bílým plátnem, abych ho už neviděla. Mezi nimi jsem viděla Overberga, Katerkampu, pana pátera a jiné, které jsem znala; ale lidí, kteří mi způsobili žal, jsem zapomněla a nepohoršila jsem se nad nimi. Polní práce páterovy vztahovaly se na jeho duchovní správu ve Fischbecku a na rozptýlené kajícíky, kteří k němu přicházeli z jiných farností. Držela jsem mu klobouk jako zástavu, aby si snad nezamanul, odejít s pole, neboť stále ho tak prosím, aby neodbýval lidí, i kdyby

se sebe více unavil. Roční doba, obili na poli a vše bylo tak, jako tenkrát, když tu byl Overberg.

»Ku podivu«, poznamenal Poutník ke svým zápiskům, »obraz o švestkách vztahuje se na událost, která jest jí dosud docela neznáma. Když děkan byl v Münsteru, dal do oběhu spis, ve kterém prohlašuje, že duchaplný spisec zemského rady změnil jeho mínění, a vinu svaluje na nebožtíka abbé Lamberta. Ale tímto spisem utržil si jen opovržení; Overberg, Katerkamp a jiní vystoupili proti němu. Ale ona neví ničeho o tom.«

31. ledna 1822, »Její synovec přišel z Münsteru, kamž pronikla pověst o její těžké nemoci. Vypravoval o děkanově spisu proti ní. Rozmlouvala s ním o tom docela vesele a bez hněvu a řekla, že má v tom prsty donašečka jedné z jejích řeholních sester. Söntgenová každému předčítala dopisy, které napsal děkan na obhájení tohoto spisu. Za tohoto hovoru se synovcem vypravovala tuto událost ze svého zajetí: »Když jsem vzkázala děkanovi, prosíc ho, aby mě vyzpovídal, přišel sice, ale nechtěl mě zpovídati. Přišla jsem do vidění a z touhy po kněžské ruce zatoužila jsem po jeho ruce. Před zemským radou podal mi prst. Chopila jsem ruku řkouc: Nedostanu té ruky? On řekl: Té ještě nikdy neměla. Tu jsem odstrčila jeho ruku, řkouc: Ale já vím, co se od této ruky žádá. Šeptal si cosi se zemským radou. Ošetřovatelka mi to potom vypravovala.«

Söntgenová byla arci nejvíc vinna, že Rensing, jenž hned se urazil, pojal nelibost k abbé Lambertovi, jenž byl opravdu zbožný a dobrák od kosti, ano i k samé Anně Kateřině, kterážto ošklihost se stupňovala až k nejhroznějšímu podezírání; neboť ona to byla, jež od prvního zkoumání v roce 1813 donášela děkanovi každé slovíčko, které promluvil nebo prý promluvil Lambert, Wesener a později Poutník, a jež zvláště za ním běžela se svým nepokojem, se svými skrupulemi o nedokonalostech a okolí nemocné, kdykoliv myslila, že ji Lambert nebo Poutník urazili. Ježto povídatost Söntgenové pokládal abbé Lambert za jedinou příčinu, že se rozhlásila zpráva o ranách, a všecka soužení, jež z toho vznikla, která jemu, churavému knězi bez vlasti, tak velice ztrpčila poslední léta života, trnul hrůzou, kdykoliv ji spatřil přicházeti do obydlí nemocné sestry, a krutě tísněn pomluvami, tak často se opakujícími, neuměl se vždy náležitě ovládati, aby se před Söntgenovou zdržel nářků. Ale tím bývala Söntgenová tím vážněji uražena, čím

méně byla ztrestána za své klepy; neboť dostalo se jí tak lichotivého a tak skvělého uznání, že duše slabé ženy div pod nimi neklesla. Sotva že totiž skrze ni dostala se do veřejnosti zpráva o ranách, ustanovil duchovní představený Münsterska, aby za zkoumání jím poručeného, ona mu podávala tajné, přímé zprávy, a takto ji povznesl nad skromný okruh jejího všedního života tak vysoko, že stůj co stůj snažila se udržeti v tomto novém, velmi čestném postavení. Koncem zkoumání psal generálnímu vikáři: »Velmi ráda bych Vaši Milosti svěřila něco ústně v největší důvěrnosti, ale napsati toho nemohu.« Ale když generální vikář žádal bez okolků písemní sdělení, odpověděla: »Co bych byla ráda řekla Vaši Milosti mezi čtyřma očima, jest hlavně toto: Již delší čas pozorovala jsem na Emmerichové rozličné malé nedokonalosti, které mě často znepokojovaly; nebylo-li by dobře, abych se o tom Emmerichové zmínila? Často jsem si pomyslila, že snad jí křivdím, zvláště když jsem zaslechla rozličné úsudky těch, kteří jsou kolem ní; než stále zase mi to bilo do očí, i měla jsem o ní starost, že snad by jí to v jejím stavu překáželo. Také děkan už to na ni zpozoroval; řekl mi, že by i-ště Emmerichovou upozornil, kdyby byl jejím zpovědníkem.« A za několik měsíců: »Vaše Milost promíne, že píši ještě jednou. Jest arci pravda, také Emmerichová dosud se dopouští svých všedních slabostí, jako jiní lidé; ale znáte přec také její okolí — a kdož ví, proč Bůh dopouští, že toho ještě nepoznává, a že nemá dosti sil, zbaviti se těch lidí. Děkan, hádám-li dobře, také se jim vyhýbá docela a málo kdy tam zajde.«

Ale že generální vikář nemínil rozuměti pokynů a nezahnal těch, kteří byli okolo ní, to jest abbé Lamberta, opakovala Söntgenová bez vnějšího popudu své sdělení za půl roku zase, jen jiným tónem: »Již dávno vidělo se mi toho potřeba, psáti Vaši Milosti. Opravdu denně víc a více plesá má duše, pozoruji-li tiše utrpení své drahé sestry a jak se její duše zdokonaluje. Jest věru škoda, že má už jen tak málo sil mluvit.« A později: »Už mnohem více než dříve lze pozorovati, že Emmerichová nemá vlastní vůle. A leccos, co bylo velmi zajímavé, událo se tenkrát, když pan děkan tam tak zřídka docházel. Ke svému převelikému žalu často jsem toho litovala pro dobrou věc. Ale dozajista přijde ještě na bílý den, co bude ke cti Boží. Docházejíc tam stále ještě denně, pozoruji ještě mnohé, zvláště její vnitřní klid a zdokonalování. Ale od Dr. Wesenera bylo trochu neopatrné, že předčítal Emmerichové

nějaký lékařský týdeník, ve kterém bylo pojednání o ní. To přece nebylo od toho člověka správné; to té osobě jen přitěžuje. Pan děkan neví že píší.»

Ale ani generální vikář nechtěl už více vědět, a tak byla tato úloha skoncována.

Nemenší zájem budily v Söntgenové návštěvy, které u Anny Kateřiny konaly zbožné osoby z vyšších stavů. Ohlásil-li Rensing takovou návštěvu, zpravidla dostavila se také Söntgenová; a ona, jež dříve se starala o nemocnou právě tak málo jako ostatní sestry, dělala před cizími, jako by byla její neidůvěrnější přítelkyní, jež přenězně o ni pečuje a jejíž pomoci jest prý Anna Kateřina zavázána, že se vůbec mohla stát jeptiškou. Tento poměr k Anně Kateřině získal Söntgenové přístup do nejváženějších rodin; ale okolí Anny Kateřiny vidělo do větší hloubky a nálada ani tím se dost málo nezlepšila. Na důkaz toho jen jedinou událost: »Söntgenová«, vypravuje Wesener, »přijala na rozličných místech dary pro nemocnou, ukázala ji je s okolkováním a s namítáním, a po té je podržela pro sebe. Nemocná měla starost, aby z přijímání takových darů nebylo zlých řečí. Vybídl jsem ji, aby si ty věci vyžádala od Söntgenové a vrátila je dárčům. Ach, vzdychla si, nemohu býti tak příkrá k osobám, s nimiž jsem byla v tak důvěrném vztahu. Arciže, vmísil se abbé Lambert do hovoru, víť dobře, že Söntgenová nejedná správně, ale přec nestrpí, aby se na ni žalovalo! Nemocná mě prosila, abych o tom pomlčel.«

Wesener a abbé Lambert pokaždé poslechli chlácholivých proseb Anny Kateřiny, aby prudkými slovy neporušili míru; ale takový nebyl Poutník, jenž myslil, že už Bůh ví co učinil, když mlčel, setkal-li se nenadále v jizbě trpitelčině se Söntgenovou nebo některou jinou sestrou. Ale nejposupnější nevole, která se rozložila po jeho tváři, a pronikavé pohledy jeho koulejších se očí vystrkovaly takové návštěvy zase za dveře právě tak rychle, jako slova nebo násilí. Anna Kateřina, jež v srdci pocítovala bodání těchto němých pohledů, pokaždé překypovala bolestí i starostí, a příliš jasně poznávala, že konec konců všechno se shrne na její hlavu.

Sotva že Anna Kateřina byla zase vysvobozena ze zajetí, zaslal jí Overberg dopis s těmito slovy útěchy: »Co pak se Vám přihodilo osobně tak zlého, do čeho by si Vám bylo nařikati? Tuto otázku dávám duši, jež si nepřeje nic tak toužebně, než aby svému nebeskému Ženichu byla

pořád podobnější. Nejednali s Vámi mnohem mírněji, než s Vaším Ženichem? Nečini Vám, duchovně totiž, radost, že jsou Vám nápomocni, abyste byla svému Ženichu podobnější a tudíž také milejší? Bolesti vytrpěla jste už dříve mnoho s Kristem, ale pohany poměrně málo. Trnová koruna byla pořád ještě bez purpurového pláště a bez posměšného obleku. Pořád ještě nebylo slyšení pokřiku: Jen s ní na kříž! Nepochybují, že jako já smýšlíte i Vy!«

Jakmile zdraví dovolilo, přišel sám do Dülmenu, provázen svým přítelem panem von Druffelem. Pan von Druffel chtěl viděti na vlastní oči, jak se jí vede a co jest s ranami, aby vydal pro ni svědectví, kdyby snad bylo toho potřeba. Druhého dne svého pobytu podal jí Overberg svaté Přijímání a strávil celé dopoledne u ní.

»Pověděla mu všechno, podle slov Poutníkůvých, co měla na srdci, i dostalo se jí útěchy, jakou dává světec, třeba že nepoví nic jiného, než její přátelé, kteří znají její okolnosti,« ba kolikrát, jak se zdá, ani tolik ne. Svěřila se mu všemi svými starostmi. Mluvila o Poutníkovi a zase dostalo se jí za odpověď: Necht' mu poví vše! Radila se s ním o sestře: nevyjádřil se na určito, a přece byla potěšena a posílena. Rozmlouval vážně a důstojně, o jejím daru poznávati ostatky, a jak jest důležité, aby Poutník zapisoval. To mluvil před zpovědníkem, a to tak, aby to slyšel. — Wesener vypravoval zevrubně, jak bylo nemocné po zajetí a jak zvracela... Než odejeli, vypravovala panu Overbergovi mnoho ze svých rozličných vidění. Poslouchal ji rozradostněn a pohnut. Zanechal jí tři zapečetěné balíčky s ostatky. Dostalo se jí mnoho útěchy od něho.«

Ježto také Overberg podal generálnímu vikáři zprávu, jakých útrap zakusila Anna Kateřina v zajetí, vybídl ji, »aby si vyžádala od Bönninghausena opisu protokolu komise, a kdyby jí ho snad odepřel, aby žalobou u vrchního zemského soudu si vynutila vydání této listiny«; než Bönninghausen uměl zmařiti každý podobný záměr prohlášením, které si vytiskl v předmluvě své knihy »Vypsání a předběžné výsledky...«: »Veškeré spisy, za zkoumání sepsané, byly zaslány sl. vrchnímu presidiu, a tamodtud byly už dávno poslány královskému mini-

* Spisovatel uvádí slova Poutnikova na důkaz, jak těžko Poutník uvykal skutečnosti, které tolikrát zažil, že totiž Anna Kateřina cítila se nekonečně více posílena a potěšena prostými slovy ctihodného staříckého kněze, než-li jeho vlastními rozmluvami s ní, poněvadž byl laikem, nikoliv knězem.

sterstvu, proto předem podotýkám, že píší jen po paměti, a proto nechť nikdo se nehorší, nenalezne-li přesně uvedených dat a čísel.*

V Dülmenu samém byla dojemně projevena účast i úcta, kterou kde které srdce překypovalo vůči týrané sestřičce. Na svátek svatého Vavřince konalo se veřejné procesí do kaple sv. Kříže za šťastné vysvobození ze zajetí. A v den jejího vysvobození zaslal pan von Schilgen »Rýnsko-Westfalskému Oznamovateli« zprávu o této události těmito slovy: »Dnes ráno, dne 29. srpna po desáté, za velkých Služeb Božích, služka pana Mersmanna odnesla chorou sestru, dobře zabalenou a přikrytou pláštěm, zase do její postele. Nejsem s to, abych vyličil účastenství, které každý nepodjatý na tom měl, a obecnou radost. Obecně se soudí, že kdyby z tohoto zkoumání, které se konalo nepřetržitě tři neděle a 24 hodin, a z vykonaných výsledků bylo vyšlo něco na jevo, co by jakkoliv bylo na újmu Emmerichové, a co by snad bylo důkazem, že jest podvodníci nebo podvedenou, že by jí nebyli už pustili na svobodu.«

Snadno si pomyslíme, s jakým napětím očekávalo se nejen v Dülmenu, nýbrž v celém Münstersku uveřejnění výsledků tak zvaného zkoumání. Nezávislý muž, Dr. Theodor Lutterbeck z Münsteru, vyjádřil tuto touhu, jakož i rozhořčení, kterému se žádný poctivě smýšlející muž neubráníl, dovídaje se o neslýchaném týrání nevinné, těmito slovy:** »Ježto Anně Kateřině Emmerichové už od nejranějšího mládí (teď jest jí 44 let) dávalo se souhlasné svědectví, že vede život bezúhonný, nelíčený, tichý a skrytý; ježto nikdy netěžila z toho úkazu ni nejmenšího zisku (vím, praví Cramer, arcikněz z Hollandska, ve svěm

* Pánové kapitulní děkan Krabbe a ředitel Aulike neobtěžovali si pátrati po těchto protokolech komise v Münsteru a v Berlíně; než nadarmo. Nikde nebylo už po nich ani sledu ani vidu. 13. května 1860 psal p. Aulike z Berlína pisateli: »Všude, kdekoliv by snad mohla býti akta jednání, kdysi s nebožkou úředně zavedeného, pátral jsem po nich, nejen prose, aby mi byla laskavě vyhledána, nýbrž žádaje jich také z moci úřední, což mi dovoluje mé postavení. Ale se všech stran bylo mi oznámeno, že tam takových aktů není. Nejstarší z úředníků registratury, ustanovených u příslušných úřadů, ctihodný, hodnověrný starzec, pamatoval se ještě, že akta arci byla, ale, jak prý mu bylo s jistotou potvrzeno, u kteréhos vyššího úředníka (jehož jméno mi udal), před více než 30 lety zemřelého, byla založena, i nebylo už možno, dostati jich z jeho porážalosti.«

** Die jüngste Untersuchung, die Nonne zu Dülmen betreffend im August 1819. Von dem Arzte Theodor Lutterbeck. Dorsten.

spise o Emmerichové, že ji odtud byly nabízeny darem nemalé sumy peněz, ale že je pokaždé zamítla) — a ježto opravdu se nikdy ani nestavěla na odív, nýbrž naopak, pokud ji bylo možno, nikoho k sobě nepouštěla, kdo k ní přicházel ze zvědavosti; ani by mi nebylo na mysl vstoupilo, že světský vyšší úřad policejní byl by se sám pokládal za oprávněna, takovou trpící holubičku, jež státu nepoložila ani stěbla přes cestu, prohlásiti jen na chvíli za zbavenu práva na domov a pokoj, a rozhodnouti, aby byla celé tři neděle vězněna a veřejně, násilně vyšetřována, jako snad nejpodezřelejší policejní zločinec. Vždyť jsme přece těchto dní pozorovali, že každý občan, i ten, jemuž byl onen zjev na Emmerichové lhostejný, mněl se býti zkracován ve vlastních domácích právech a jítíl se takovým jednáním s nevinnou sestrou, zvláště když bylo možno dosáhnouti téhož účelu způsobem mnohem mírnějším. Dle někdejší ústavy, na Münstersku platné, byly by soudy takové zatčení osoby, i kdyby je přikázal vyšší policejní úřad, pokládaly za zasáhnutí do vlastních práv, a byly by ihned vystoupily proti takové komisi; tak mluví ctihodní právníci staré doby. Když v novější době vikariáty v Německu po právu a spravedlnosti zavedly proti svým kacířským poddaným soudní řízení mnohem mírnější, jaký pokřik se zdvihl, jaká opatření se učinila proti tomu se strany světských vlád a soudů? ... A tedy tím méně dnes jest volno vyššímu úřadu světské policie, starati se o jeptišku Emmerichovou, jež žijíc klidně v ústraní, nežádá ničeho od světa, ani o úkazy na ní, jejichž pravost byla už dostatečně potvrzena mnohaletým pozorováním nepoctivějších mužů, totiž děkana a faráře Rensingena, hraběte Stollberga, medicínalního rady a profesora von Druffel, krajského fysika Wesenera, a celé řady cizích i domácích lékařů i nelékařů, a jež ani nejúsilnějšími pokusy některých lstivých odpůrců nebylo lze dosud zvrátiti. — Ježto přes to přese všecko pořád ještě mnozí z obecnstva se domnívali, že na její nejbližší přátele, totiž na zbožné kněze Lamberta a Limberga, padá podezření zbožného podvodu, bylo obecným přáním, aby s jeptiškou Emmerichovou, odloučenou od osobního i místního okolí, zavedlo se řádné zákonité vyšetřování, aby tak, pokud lze, i tato strana byla upokojena. Ale ježto teď náleželo zkoumati vinu či nevinu kněží, měl bezpochyby vikariát, jsa duchovní vrchností, plné právo žádáti, aby do takové vyšetřovací komise sám, a nikoliv vyšší úřad policejní, vyvolil a vyslal zástupce a také prozkoumal instrukce jim dané; slovem, jen tehdy byla by smi-

šená komise zákonitou, a to tím spíše, že se utvořila jen komise policejní, nikoliv však soudní, mívající fidem publicam. — Než nehlédě k tomu, obecnstvo se ptá, jakých pozorování, jakých důsledků se dopracovala komise, když tedy už byla poručena?«

Ježto k tomuto veřejnému dotazu Lutterbeck připojil výpovědi ošetřovatelky Wiltnerové, poznamenav k tomu, že se nabídla, své výpovědi na oprávněném úřadě odpřisáhnouti, nemohl Bönnighausen arci déle mlčeti. Sám vrchní president ho požádal, aby odpověděl. A tak vznikl spis, psaný prý po paměti, »Vypsání a předběžné výsledky zkoumání«, který známe už s dostatek, a po kterém nikdy nebylo vydáno vyličení akty doložené nebo úřední.

Jaký byl dojem, který tyto »předběžné výsledky způsobily na Münstersku, lze poznati ze slov Lutterbecka, jenž proti zprávám páně radovým zmužile čelil prohlášením: »Ten, jenž Emmerichovou veřejně prohlásí za podvodnici a nemá pro to ani nejmenšího důkazu — veškeré vzdělané obecnstvo jistě souhlasí se mnou — ten nechť mě poslaví vedle ní. Čas i obecnstvo budou mě z toho souditi!«

A 14. listopadu 1819 čteme v deníku Poutníkovu: »Dnes šlehal jsem nemocnou neobyčejně veselou. Jak se přiznala, čtla spis radův a jest úplně klidna.«

Nyní jest nám si všimnouti ještě, jak bylo nemocné, když byla vysvobozena ze zajetí. Wesener, jenž ji navštívil 29. srpna, tedy hned po té, když zemský rada odejel, vypravuje o ní: »Zděsil jsem se, když jsem spatřil nemocnou. Byla doslova kost a kůže; oči strhané, tváře jako stěna bledé a vpadlé; než její duch nebyl zakalen. Mluvila důrazně a živě. Vypravovala o přetrpěném utrpení, které budilo v nás úžas, zármutek a žal. — 2. září: K našemu úžasu uchovala si nemocná do dnešního dne sílu ducha a pevnou mysl; ale její puls jest velmi slabounký, její ruce a nohy jsou jako led, a cítí velikou ochablost. Večer velmi seslábla a bylo jí zle. — 3. září: V noci na dnešek byl jsem zavolán k nemocné i zastal jsem ji, ona pracovala k smrti; najisto jsem očekával, že co nevidět skoná, ačkoliv P. Limberg, jenž přišel o čtvrt hodinku dříve než já, mi řekl, že se už zase zotavila poněkud, neboť když přišel, domníval se, že už skonala. A byla nadobro jako umírající. Časem zvracela páchnoucí tekutinu. Poručil jsem, aby procedili víno heřmánkovými květy a přiložili na žaludek obklady v něm namáčené, což, jak se zdálo, jí ulehčilo. Nežli jsem odešel, otázel jsem se jí, od-

pouští-li všem lidem a nemá-li v srdci hořkosti proti nikomu. Odpověď přívětivým úsměvem. Rozloučil jsem se s ní, ježto také ona čekala, že zcela jistě zemře. P. Limberg zůstal u ní, aby jí udělil Poslední Pomazání. 4. září: Nemocná se přece poněkud zotavila; ale jest na smrt zesláblá. Dávení už ustalo. 5. září: Dnes přijímala; shledal jsem ji ku podivu posilenu. Začínám psát vše, co zkusila za posledního zkoumání.»

Zvracení páchnoucí tekutiny bylo bezděčným dávením* vařených nápojů, které pila nemocná, aby ukojila komisary, ačkoliv skoro pokaždé je zvrátila. Ježto totiž její neschopnost jísti byla prohlášena za šalbu a přetvářku, nezpěchovala se nikdy, okusiti tekutých pokrmů, které jí byly předloženy, ačkoliv skoro všechno zvracela, sotva že něco pozřela.

DALŠÍ UTRPENÍ DO KONCE CÍRKEVNÍHO ROKU

Sotvaže Anna Kateřina nadpřirozenou pomocí vyvázla z nebezpečí jisté smrti, už jí bylo s novou odvahou zase podstoupiti duchovně krutý boj a bojovati jej bez přestání až do konce církevního roku. »Ty zde ležiš«, řekl jí jednoho dne Božský Ženich, »a jsi pronásledována, aby rozdvojené myslí se shodly o tobě a aby mnozí poznali svůj blud.« Nezbyvalo tedy, než aby dílo, již začaté, bylo doděláno co nejdokonaleji, a aby všechny úklady ďáblovy a jeho náhončích byly zmařeny trpělivostí a konáním všelikých ctností. Běželo nejen o bojování a trpělivé snášení, nýbrž také o vzbuzování nejhrdinnější lásky, a že byla nástrojem usmíření, bylo jí tím doplňovati a napravovati vše, co před přísným zrakem spravedlivého Boha na jejím díle objevovalo by se snad vadného. Nejen v žáru utrpení, mnohem více bylo potřebí v ohni lásky očistiti to, co platila za své bližní. K této nesmírné úloze měla veškeru pomoc, jaká jest věrnému dítku Církve uchystána v obcování svatých: dostávalo se jí pomoci světců a světic, ochrany a přimluvy dušiček v očistci, které svými oběťmi a kajícími skutky potěšila a vysvobodila, a které jí takto vracely požehnání a ovoce jejich vlastních skutků lásky, a posléze dostávalo se jí duchovních almužen od bratří a sester, žijících s ní na zemi; co však ti, k nimž jí poutal určitý vztah, Bohem stanovený,

* Bönnighausen napsal o tom 14. října: »Toto dávení vauklo mi myšlenku, že Emmrichová asi příliš záhy upustila od přísné diety, kterou u nás zachovávala.«

opomenuli nebo zameškali, to nahrazovali jejich dávno zesnuli předkové, neboť obcování věřících se netrhá ani v minulosti ani v budoucnosti. Akdyž myslí pozbývají, téměř už tone ve vlnách soužení, nesnáží a zmatků nejbližších přátel, úkladů svých mocných a neúnavných nepřátel, jako člun z vln, tak ona vedením nebes vynoří se zase z běd a muk, aby s novým rozběhem zaměřila k cíli, věčnosti jí určenému. Kolikrát se zabědovala: »Nevidím konce svého utrpení, stále ho přibývá. Celý svůj život viděla jsem je ustavičně růsti, jako strom, který tím bujněji vyráží, čím více se ořezává. Častokrát jsem to pozorovala, když jsouc děvčátkem chodila jsem po ohrazeném poli a později jsouc jeptiškou, chodila jsem po zahradě, i viděla jsem utrpení uvnitř růsti až do konce. Už jsem daleko; trápí mne však, že byla propasena nejedna vhodná možnost, vyhnouti se zlu, a že nejedna milost byla zmařena. Bylo mi často ukázáno, že veliká škoda pochází jak z toho, nedbá-li se milostí, muě udělených, tak z toho, nesbírají-li se moje vidění, svědčící o tolikéře skryté souvislosti věcí. Častokrát jsem se proto velmi rmoutila, i dostávalo se mi útěchy, že jsem nevinna. Ale přec jsem svou dobrosrdečností také těžce chybovala.«

Ustavičně měla nejrozmanitější obrazy o dalších úmyslech a záměrech svých utiskovatelů, viděla všechny jejich rejdy a jejich hlubší souvislost se všemi současnými, Církvi, víře a křesťanskému životu nepřátelskými směry, jimž čeliti bojem, utrpením a modlitbou bylo jejím úkolem. Tak vypravovala: »Viděla jsem vášnivé vyhrůžky, abych byla zase odnesena, násilím nebo po dobrém. Kdosi postavil se přede mne a řekl: Živa nebo mrtva, neujdeš tomu!« I padla jsem svému Spasiteli do náruči, volajíc úsilně k němu. I přišly ještě jiné obrazy. Spatřila jsem kohosi, jenž číhaje sbíral všechny řeči po městečku. Viděla jsem lidi, kteří přicházeli a trápili mě otázkami a úštěpkami. Viděla jsem zcela přicházeti lstivé návštěvy a viděla jsem blízko sebe falešné přátele, ani mi mnoho kazili. Všude samé trápení. Duchovenstvo viděla jsem v hlubokém spánku, a co dělali, to zdálo se mi pavučinou. Viděla jsem, že namnoze tak se rozmohla úskočnost, potutelnost a násilnost, že sami se prozrazovali, vážli a na konec hynuli. Viděla jsem, že někteří pozbývali svých míst a jiní že přicházeli místo nich, i viděla jsem ve světě celé sřetězení hanebností, nahoře počínaje. Vlekla jsem se, vidouc, že moji přátelé mě opustili. V tom však jsem spatřila hromadu lidí, jako by přicházeli po širé louce, na kterou jsem viděla. Jeden vynikal nade

všecky ostatní. Bylo jich skoro více než sto. Pomyslíla jsem si: Není to ono místo, kde Pán Ježíš nasytil tisíce? Pán Ježíš přišel mi vstříc se všemi učeníky; i viděla jsem ho, jak z mnohých si vyvoluje dvanácte. Viděla jsem, jak po nich bloudil očima. Zase jsem je všechny poznala: prostinké starce a osmahlé mladší silné muže. Viděla jsem, jak je vyslal na všechny strany daleko do světa a díval se za nimi dlouho, až byli mezi národy. A když jsem si pomyslíla: Ach, co si počne ta hrstka v nesmírném množství lidu? řekl mi Pán asi tolik, že jejich hlas rozléhá se daleko široko. Tak také teď je jich mnoho vysíláno; ať jest to kdokoliv, muž nebo žena, vykoná své poslání. Hle spásu, kterou přinášelo oněch dvanáct mužů, tu spásu přinášejí také v tvé době, třeba skryti a hanobeni, oni, které vysílám já! — Cítila jsem, že jsem měla toto vidění, abych si vzala z něho útěchu.*

Spatřivši brozící přepadnutí nebo opakování nového a horšího trápení, které zamýšleli její utiskovatelé, posilovala se modlitbou: »Což mi udělají lidé? Chtějí-li roztrhati toto mé tělo, nuže pro tebe, můj Spasiteli, je ráda obětují. Jsem tvoje služka, Pane!«

A na její útěchu dostalo se jí po takové modlitbě vidění, ve kterém jí bylo ukázáno, co všechno zmůže, třeba jest tak bídná: Byla jsem v rozsáhlé místnosti, ve které však nebylo ani stopy nějaké podobnosti k místnosti pozemské. Podlaha, která mě nesla, nebo nad níž jsem se vznášela, byla průhledná jako flor. Pod nohama viděla jsem zemi jako noc, a přece jsem na ní viděla mnoho obrazů. Kolem středu, ve kterém jsem stála, objevily se zástupy duchů průhledných v řadách v neohraňčeném prostoru. Nebyli to vlastně svatí, zdálo se, že jsou to prosící duše, které braly se sbora i zdola a vyměňovaly, co přijímaly. Přijímaly modlitby, modlily se, chránily a žádaly pomoci u vyšších řádů, kteří na jejich žádost sesílají pomoc s vyšších oblastí, vstupovali brzy do většího, brzy do menšího světla. Tito vyšší byli světci a světice. Ti, kteří stáli kolem mne, byly, jak se zdálo, duše, jež určuje Pán k tomu, aby pozorovaly rozličná nebezpečí na zemi a žádaly pomoci. Zdálo se, že každý úřad, každý stav na zemi má tam prosící duše. Všecko kolem mne konalo dobrodiní; já jsem se modlíla také, vidouc tisíceroú bídu, a Bůh poslal také pomoc skrze své svaté a pomoc také ihned účinkovala tím, že nenadále vyskytly se překážky zla, zdánlivé nahodilosti, změna mysli a podobně. Tak viděla jsem na příklad lidi na smrt nemocné, nekající, ani na modlitbu se obrátili, Svátosti přijímali. Viděla

jsem lidi, kteří nebezpečně padli, spadli do vody a kteří modlitbou byli zachráněni, a pokaždé se mi zdálo, že jest to skoro nemožno. Viděla jsem, že modlitba jako nějaká motyka odklízela, co by jednotlivcům bylo přineslo zkázu, i obdivovala jsem se Boží Spravedlnosti. «

V obraze beránka uzřela podobenství svého postavení. »Prohlížela jsem širošírou krajinu jako mapu, i spatřila jsem křoviny, louky a stáda s jejich pastýři. Hned vedle sebe viděla jsem pastýře s velikým stádem, a kolem stáda bylo ještě nějaké menší hejno. Pastýř měl pod sebou ovčáky. Byl poněkud pohodlný. Mezi služebníky byli někteří činnější. Jeho stádo bylo ještě tak tak. V jeho stádu byl beránek, ten byl tlustší a hezčí než ostatní, a měl cosi zvláštního do sebe, a ostatní mnoho se tlačili kolem něho. Ale ve stádě byly také ovce prašivé. Pasouc se, blížilo se stádo jedním bokem ke křovisku, ve kterém číhal ošklivý vlk, a za ním v druhém křovisku číhal ještě druhý vlk. Byli to vlci a také jako lidé, rozuměli si a chvílemi se sbíhali a stále číhali na beránka a ani si nevšíмали prašivých ovcí. Beránka bylo mi velice líto, a dočista jsem nechápala, proč byli pastýři tak bezstarostní. Jen jediný ovčák staral se o beránka; ale nemohl mnoho dělati, třeba že dobře dohlížel na svěřené stádo. Několikrát jsem zpozorovala, že oba vlci se seběhli, aby chňapli beránka, ale ostatní ovce pokaždé hned přiskákavše shlukly se kolem něho a spustily takový bekot, že vlci si netroufali. Ale pastýři nedělali nic, aby mu pomohli, toho jsem nechápala. Jednou už jej skoro vlci měli, ale ovce bečely tak, že ho přece nedostali. Nechápala jsem, proč hnali beránka tak daleko, skoro až do samého nebezpečí. Jindy popadli ho vlci za chřtán, a dávili ho a odvěkli ho už kus cesty, ale ostatní přiběhli všichni za ním, a tu majíc s ním soucit, pocítila jsem, že jsem to já. Ale shůry sestoupil jakýsi muž, a vlci utekli před ním, a v tu chvíli jsem spatřila, že jsem měla při sobě jeho kosti, i divila jsem se, že jeho tělo bylo u mne a jeho duch tam. Po té přišel také ovčák a beránka odnesli. «

Ježto tento beránek byl tak špatně chráněn svými pastýři, dostávalo se mu mimořádné pomoci od duchů blažených, kteří za starých dob trpěli na téměř místě a za podobných okolností jako Anna Kateřina.

Tak vypravovala 9. října: »Byla u mne jakási blažená vdova, jež žila v residenci dülmenské a tam také zemřela v žaláři. Žena mluvila se mnou velmi dlouho a ještě jsme si nepověděly všeho. Vykládala, že její doba a zajetí jsou jaksi předobrazem nynější doby; ani tenkrát

nikdo neposlouchal, kde běželo o spravedlnost a víru; proto bylo také jí souzeno trpěti. Řekla mi své příjmení, slula Galenová, a ukázala mi žaláře, dílem nad zemí, dílem pod zemí, ve kterých byla uvězněna ona i její dům. Dlouho hovořila se mnou o mém příběhu, jak bylo potřeba, aby se to tak stalo, by se naplnily úřadky Boží. Ať prý nikdy neřeknu nic jiného, než co mi právě přijde na mysl, ať se nikdy nerozmýšlím. Jak podivuhodně jsi přežila, pravila, nebezpečí; kdybys je byla znala, byla bys hrůzou zemřela. Ukáží se mimo tebe ještě jiné zázračné věci. Doba nevěry dosáhla vrcholu; zmatek se ještě rozmůže neuvěřitelně; ale po bouři se víra zase obnoví. Žena, jak se zdálo, znala mě dobře, vysvětlila mě leckterou událost z mého života; také mě těšila, že není mi se hned tak něčeho zvláštního báti. Mluvila o tom, jaké je duchovenstvo, a také o ostatcích; že by bylo dobře, kdyby byly sebrány a zase vystaveny v kostele; že prý sice ochraňují, ať jsou kde jsou, ale přece prý je na velkou škodu, jsou-li v neváznosti. Prach, ve kterém se válí, ať prý se zakope do posvěcené země. Jest prý ještě mnoho ostatků v domě pánů dülmenských. Žena měla na sobě řízu, vpředu na přič nabíranou, vystřiženou, vzadu vzdouvajícími záhyby splývající a končící se vlečkou. Rukávy byly úzké, s tuhým okružím kolem rukou, od něhož visely dlouhé rukávcové přívěsky. Zemřela nevinně ve vězení tajného spolku nebo soudu, který za jejich dob plodil mnoho zla a děsu. Bylo to cosi skoro jako zednářstvo, ale mnohem násilnější.«

21. října: »Hodná žena, tajným soudem odsouzená, zjevila se mi zase a dlouho se mnou rozmlouvala. Zase mi pravila, že sluje Galenová. Nechrání, jako svaté statky, ale pomáhá, varuje. Řekla mi, abych neměla pražádného strachu, neboť moji utiskovatelé bojí prý se mne více, než já jich. Přicházejí prý jen ze smělé drzosti, ježto se nepodniklo pranic proti nim.— Přišla jsem také do styku s mužem, jenž byl vrstevníkem oné ženy, souzené tajným soudem. Vidala jsem ho v jejím příbytku v domě pánů dülmenských. Přicházel často a zůstával dlouho u ní a proto zahynul. Byl z nejpřednějších mužů v zemi, a z hlav tajného soudu. . . Tento muž byl potají velmi zbožný a dobrý a kolikrát se mu doneslo, jaké zločiny a ukrutné vraždy páchal tajný soud. Bránil jim pomocí oné ženy, souzené tajným soudem, jež varovala a zachraňovala seč byla. Když jednou prodléval u ní proto příliš dlouho, vzali zlosynové podezření a usnesli se na jeho smrti. Viděla jsem tajné, noční porady a všelijaké zakuklené lidi, ani tady v našem kraji se plížili s místa na

místo. Po té zřela jsem obraz zahrady a zámku před Münsterem. Byl to starý zámek s věžemi. Tam onen vznešený muž bydlil. Spatřila jsem ho v zahradě zahaleného do pláště, jako by chtěl do shromáždění. Přistoupili k němu tři zakuklenci a probodli ho. Zavlekli ho do příkopu, který dvojmo zahýbal do této zahrady. Vytéklo z něho přehojně krve a srazila se na zemi. Namáhali se, aby shladili krvavé stopy, ale krev se pokaždé zase ukázala. Zem, krvi nasáklou, nandali do pytle, který i s mrtvolou přinesli do residence dülmenské, kdež ho pohřbili ve sklepení u kostela, ve kterém odpočívá mnoho kostí lidí takto povražděných. Byl z rodu pánů von Droste. . . Žena tajným soudem odsouzená mi pravila, že jest štěstím toho muže, že tenkrát zemřel, neboť byl zbožný a v milosti Boží. Neboj se, pravila mi, nemohlo ani jinak býti. Tvoji utiskovatelé nemají práva ani důvodu, aby ti něco udělali. Nerozmýšlej se pranic, táží-li se tě na něco, a řekni, co ti přijde na mysl!«

Jsouc pokorná, velmi mnoho se Anna Kateřina obírala myšlenkou: »Čím jsem já nebohá hříšnice zavinila, že utiskovatelé se na mně tolik prohřešují?« až dokonce prosila Boha o utrpení, aby se kála za svou vinu, i když musila hned vyznati, jak se jí dostalo od Boha útěchy, že nemá viny na oněch hříších. Ale její soucit se zaslepenými nepřáteli byl tak hluboký a živý, a její čisté srdce bylo tak vzdáleno hořkosti nebo touhy po pomstě, že doslova nikdy neustála za ně se modliti a svá utrpení obětovati. Avšak jak veliká a rozmanitá byla tato utrpení, ukázalo se zvláště od posledního týdne říjnového. Bylať postižena největší vnitřní opuštěností a zároveň trýzněna takovou horečkou, že často v noci myslila, že žizní zahyne. Jazyk se jí lepil na patro, a neměla síly, aby si vzala vodu, vedle ní stojící. Bolesti na prsou, v rukou a nohou nabývaly takové palčivosti, že se často z nich rozplakala a zúplna pozbývala vědomí. Když jí bylo zase lépe, přiznala se, že toužila trpěti, aby činila zadost za ty, za které se modlí. Její bolesti že jsou, jako by tisíce špendlíků ji píchalo v každé částce těla. Že cítí, jako by uvnitř i zevně byla spálena, a jako by hltn měla celý popraskaný. Naložila prý na sebe tolik utrpení za jiné; i nemůže slyšeti o žádném utrpení, o žádném hříchu, aby neprosila, by to bylo složeno na ni.

Když nouze byla nejvyšší, dostalo se jí útěchy od blahoslaveného Mikuláše z Příkré stěny. Přišel k ní a řekl: »Budu tvým velmi dobrým přítelem a poněkud ti pomohu.« Dal jí přivoněti ke kytičce bylinek, a

lím se cítila posilněna. »Trpiš«, řekl, »na všech údech, ježto jsou tak rozmanitě nedoslatky, pro které trpiš.«

Noc před nedělí 19. po svatém Duchu, v kterou se čte evangelium o svatební hostině a svatebním rouše, vedl ji Mikuláš na posílenou do tohoto vidění: »Blahoslavený Mikeš ukázal se mi v podobě velikého starce, jenž měl vlasy jako mléko a měl je pokryty nízkou, zubovitou, drahými kameny se třpytící korunou. Byl oděn v řízu, bílou jako snih, sahající až po kotníky, a v ruce držel korunu poněkud vyšší, posázenou drahými kameny. Otázala jsem se ho, jak to, že teď místo bylinnek má korunu tak se blyštící. Mluvil vážně a stručně o mé smrti a o mém určení a že mě povede na hlučnou svatbu. Vstavit mi korunu na hlavu, a já jsem se s ním vznesla do paláce, který jsem spatřila před sebou, jako by se vznášel ve vzduchu. Vyvolili mě tam za nevěstu, ale já jsem se styděla tak strašně a byla jsem tak nesmělá, že jsem byla dočista bez sebe. V paláci konala se neobyčejně nádherná svatba. Bylo to, jak se mi zdálo, proto, abych tam za svatební hostiny spatřila, jak jest souzeno každé hnutí všech stavů světa a jak zesnulí předkové všech lidí působí na své potomky. Na předním místě byla tam prostřena svatební tabule duchovenstvu. Viděla jsem kolem stolu seděti papeže a biskupy, s berlami a v ornatech, a velmi mnoho jiných duchovních, vznešených i proslých, a každý měl nad sebou ve vyšším kůru blahoslavence a světce svého rodu, ze svých předků a své svaté patrony jakož i svaté patrony osad, jež spravoval, a úřadů, které zastával, a ti všichni naň působili a soudili ho a rozhodovali o něm. Za tímto stolem seděly také duchovní nevěsty z nejvznešenějšího stavu, a mně nezbývalo než posadit se s korunou mezi ně, jako bych jim byla rovna, proč jsem se velice styděla. Tito stolující byli všichni na živu, neměli však korun. Nade mnou stál muž, jenž mě pozval, a že jsem byla tak nesmělá, konal a dělal vše za mne. Pokrmy na stole měly sice podobu pozemských jídel, ale přece to nebyla skutečná pozemská jídla. Všem jsem viděla do duše a čtla jsem v srdcích všech. Za jídelnou jsem spatřila ještě mnoho komnat a síní rozličných, ve kterých byli lidé a přicházeli odtud k nám. Tu bylo velmi mnoho duchovních zapuzeno od svatebního stolu pro nehodnost, poněvadž se pletli mezi světáky a sloužili jim více nežli Církvi. Tito světáci byli potrestáni první, a po té byli duchovní od stolu odehnáni a zapuzeni do jiných komnat bližších nebo vzdálenějších. Počet spravedlivých byl velmi malý. To byl první stůl a první hodina.

»Duchovní odstoupili. Byl přichystán druhý stůl, za kterým jsem už neseděla s hodovníky, nýbrž stála jsem mezi diváky na zemi. Svatý Mikeš stále se vznášel nade mnou a neustával býti mým pomocníkem. Ale nyní nahrnulo se ke stolu mnoho císařů, králů a vladařů, jimž posluhovali jiní urození páni. Nad každým z nich objevili se oni z jeho předků, kteří byli svatí. Někteří z těchto vladařů si mne povšimli. Já jsem byla rozpačitá, Mikeš pokaždé odpovídal za mne. Neseděli dlouho za stolem. Všichni byli skoro na jedno brdo, a jejich činy nebyly dobré, naopak byly ubohé a zmatené, a jestliže některý z nich poněkud více nad ostatní vynikal, nevynikal ctností. Někteří se ani nedostali ke stolu a hned ještě za dveřmi byli rozesláni na svá místa. Pamatuji se, že zvláště jsem viděla rodinu Croy-ů, kteří měli bezpochyby mezi svými předky stigmatizovanou Světici; neboť tato Světice mi pravila: ‚Hle, tu jsou Croy-ové.‘

»Po té objevila se tabule urozené šlechty; a tu mezi jinými spatřila jsem onu dobrou paní, odsouzenou tajným soudem, ana se vznášela nad svou rodinou.

»Po té byla tabule bohatých měšťanů. Nepovím, jak ohavný byl tento stav. Viděla jsem, že většinou byli od stolu odehnáni a se šlechtici, kteří byli jako oni zavřeni do jakési díry, stoce podobné, kde se brodili v neřádu.

»Po té došlo na tabuli stavu dosti dobrého: byli to staří, poctiví měšťané a sedláci. Bylo mezi nimi mnoho hodných lidí, také někteří z mého přátelstva. Můj otec a má matka také stáli nad mými přáteli. Tu přišli také potomci bratra Mikše, lidičky od srdce dobří, urostlí, občanského stavu; ale on přece mnohé vyloučil. Po té přišli ještě žebráci a mrzáci, mezi nimiž bylo mnoho zbožných a také zlých, kteří byli odmitnuti. Měla jsem s nimi mnoho činiti. Nad nimi spatřila jsem lidi i soudů bez počtu, nevypravím toho všeho. — Po tomto šesterém stolování odvedl mě svatý Muž. Uložil mě zase do mé postele, z níž mě odnesl. Pozbyla jsem všech svých sil i vědomí, nemohla jsem se ani hnouti ani obrátiti, nemohla jsem dáti ani známky života, bylo mi jako bych umírala. Mikeš mi určil života na mále, ale ještě neurčitě.«

8. listopadu: »Měla jsem zase veliký obraz pronásledování, i viděla jsem, jak mé bídý přibývá. Viděla jsem číhati, zda mi někdo pomůže, a viděla jsem své nepřátele, jak sbírali všechny řeči a výpovědi proti mně. Při tom jsem viděla, jak ďábel proti mě zuřil, jak se s zejícím jícnem vrhal na lidi, mátl je a šťval; ale nejvíce mě bolelo, že moji nejbližší přátelé

sypali na mne výčitky, a tak i onak hádajice a mě z leccého viníce, mě mátlí a uráželi. Ti, kteří by byli rádi pomohli, byli roztroušeni a nemohli ničeho učiniti. Moji pronásledovatelé se na mne vrhli, když jsem byla bez pomoci. Zatarasili mi veškeru duchovní i světskou ochranu. Nepřátelé se mi posmívali, teď že ucítím, čeho jsem minule nezkusila. Kam se prý teď poděla moje duchovní vrchnost a můj duchovní úřad? Ponechali prý jí dosti času, aby něco pro mne učinila. Kdo z duchovenstva mě prý ochraňoval? a podobně. Tato slova byla by mě málem přivedla do netrpělivosti, a byla jsem nevýslovně trápena a drásána. Nejvíce mě hnětlo, že mě opustili všichni do jednoho, a i moji nejbližší přátelé. Když takto moje bída dosáhla nejvyššího stupně a já jsem si div už nezoufala, dostalo se mi útěchy. Zjevil se mi Mikuláš z Příkré stěny. Pravil mi, abych děkovala Pánu Bohu, že mi to ukazuje předem, a abych se strojila k trpělivosti; především abych ve svých odpovědích se střežila všelikého hněvu a stále odpovídala skromně. Čím trpělivěji budu držeti, tím rychleji že to mine. Už předem prý budu mnoho trpěti od svých přátel, kteří budou mítí za to, abych udělala to neb ono, a kteří mi učiní rozličná příkoří ve vši nevinnosti srdce. To prý ať klidně snáším, že mi to velmi pomůže. Slibuje prý mně, že už to nebude dlouho trvati, a pomůže mi. Po té dal mně lístek s modlitbičkou, přikazuje mi, abych se ji modlila. Modlila jsem se ji už od mládí ustavičně, bývala to kdysi jeho vlastní modlitba: „Pane, vezmi mně mou vůli. . .“ Také mi dal obrázek, asi jako dlaň; nahoře bylo slunce, pod ním stála Spravedlnost. I viděla jsem, že Boží spravedlnost skončí mé pronásledování. Dole byla přívětivá tvář, pod níž bylo napsáno: Milosrdenství. Uhodla jsem, že se mi dostane milosrdenství. Pod touto tváří stála rakev a kolem ní hořely čtyři svíčky.«

Na vyplnění tohoto věšteckého vidění nebylo jí dlouho čekat, neboť už za týden vyšel hanopis zemského rady, kterýžto spis, poněvadž v něm chybělo jakéhokoli, třeba jen zdánlivého důkazu domnělé viny, a poněvadž jen špatně ukrýval rozpaky spisovatelovy i celé komise vůbec*, vzbudil jak v duchovní vrchnosti, tak i ve všech přátelích trpělivých přání, aby nyní zavedla u vrchního zemského soudu řádnou žalobu proti zemskému radovi z příkoří v zajetí vytrpěných. Tento zámysl, který byl se všech stran tím naléhavěji opětován, čím méně pokyny ne-

* »Vidím«, vypravovala, »že moji nepřátelé se pro tento spis pohaštěří, že se rozešli, ani dost málo se nepohodnuvše. Zemský rada jest osamocen.«

viditelného, duchovního Vůdce Anny Kateřiny ji dovoľovaly jej splnití, působil ji převeliká muka. Tato muka byla ji ukázána v podobě hustého trní, kterým bylo ji projítí po cestě, šípy poseté.

»Pojala mě taková úzkost z toho trní«, vypravovala, »ale můj Vůdce mi řekl: „Takový kus cesty už jsi urazila, a teď snad pobudeš odvahy na samém konci!“ Klekla jsem si a modlila jsem se a za modlitby jsem prošla trním, nevědouc ani jak. Ale měla jsem pocit, že mám kolem sebe neviditelné pomocníky. Po té spatřila jsem tři muže, kteří přišli ke mně a na mně vyzvídali, co asi podniknu proti zemskému radovi. Řekla jsem jim, že si jeho spis přečtu a uvidím, srovnává-li se s jeho povahou. A otáže-li se mne má vrchnost, že ji povím pravdu. Bylo mi také řečeno, že o příštím Velikém pátku a ještě jiného dne budu krváceti, že nepřátelé teď už číhají na toto krvácení. Ale byla jsem ubezpečena, že nikdy nespátří krvácení, poněvadž nehledají pravdy. Viděla jsem také mnoho dětí, které přicházely z Münsteru, podívat se na podvodníci; ale všechny si mě zamilovaly a měly podvodníci rády. Bylo, jako bych je vyučovala, a byli mezi nimi také dospělí. Za tohoto vidění bylo několik světců kolem mne. A, což mi udělalo velikou radost, zjevil se mi svatý František. Byl oděn dlouhým, hrubým šatem. Jeho čelo bylo velmi široké, tváře vpadlé, brada také široká. Dlouho mě těšil, abych si nenaříkala, že byl také pronásledován. Pečlivě prý skrýval své rány, ale přece že často stékala mu krev proudem z boku až na nohy, že spatřili jeho rány a přece neuvěřili. Jest prý mnohem lepší věřití a nevidětí; neboť vidění nenadělá věřících z těch, kteří nemají milosti víry. Jest vysoký, vyhublý, ale jarý, jeho vpadlé tváře se zapálily jako tomu, v němž hárá vnitřní plamen. Měl černé oči, viděla jsem malé vousy. Nebyl chatrný, měl do sebe cosi velmi přívětivého a živého.«

Doslechnuvši po prvé z úst některého přítele, že duchovní vrchnost si přeje, aby žalovala — bylo to v neděli dopoledne — zavřela Anna Kateřina náhle oči a s výrazem nejhlubší vážnosti zahlubala se do modlitby exstatické. »Volala jsem k Bohu Otci«, vypravovala procitnuvši, »aby ráčil shlédnouti na svého Syna, jenž každé minuty činí zadost za hříšníky, jenž právě se zase obětoval, jenž se obětuje každé minutky! Aby přec neráčil tak přísně bráti hříchu ubohého, zaslepeného zemského rady! Aby pro svého Syna mu pomohl, jej osvitil! V tu chvíli spatřila jsem nad oltářem kněze, sloužícího Mši svatou, živý obraz Velikého pátku, jak Kristus Pán se obětuje na kříži, a pod křížem viděla jsem Marii a Učed-

níka. Toto vidám každé hodiny ve dne v noci, a vidím celou obec, jak se modlí, dobře nebo špatně, a vidím také, jak kněz slouží Mši svatou. Nejdříve spatřím zdejší kostel, potom kostely a obce okolní, asi jako když člověk spalí na blízku strom, osypaný ovocem a ozářený sluncem, a v dáli jiné stromy, ve skupinách nebo v lese rostoucí. Každé hodiny denní i noční vidám sloužití Mši svatou po světě, ano vidávám vzdálené obce, kde se slouží docela ještě tak, jako ji sloužili Apoštolové. Nad oltářem vidám bohoslužbu nebeskou, při které Andělé doplňují vše, co kněz opomine. Za ty členy obce, kteří nejsou pobožní, obětuji arci své srdce a úpím k Bohu o slitování. Vidívám mnoho kněží sloužití Mši svatou uboze. Škrobení, kteří jsou velmi pilní toho, aby zevně v ničem nechybili, zanedbávají často pro tuto péči vnitřní usebranosti. Stále myslí: Jak mne lid vidí, a Boha proto nevidí. Úzkostliví se snaží, aby si byli stále vědomi své zbožnosti. Tento pocit mám od mládí. Bývám kolikrát za dne zaujata tímto zbožným jasnozřením Mše svaté, a osloví-li mě někdo za tohoto patření, bývá mi, jako když člověk za práce odpovídá dotazujícimu se dítěti. Ježíš miluje nás tak, že své vykupitelské dílo koná věčně dále ve Mši svaté; Mše svatá jest dějinným vykoupením, jež jsouc zastřeno, stalo se Tajemstvím. To vše viděla jsem už od nejútlejšího mládí, i domnívala jsem se, že kde kdo to tak vidí.»

Odpoledne téhož dne mluvila v extasi: »Nazývají mě neposlušnou; ale není mi dovoleno, jednati jinak. Abych prý žalovala! Nyní by pomáhali, když už jest příliš pozdě! Vidím, jak se přičiňuje zloduch o to, aby došlo k žalobě; jest to jeho přání, aby mě přiměl žalovati; jinak se mnou nic nesvede. Vidím, že zemru, bude-li z toho soudní pře, a že po té všechno bude potlačeno. Můj Vůdce mi řekl: „Tvoji nejlepší přátelé budou tě přemlouvati; ale měj se na pozoru! Ne z a p o m e ň, že známky, které máš na sobě, nejsou známkami obžaloby, nýbrž známkami usmíření. Nejsou ti dány proto, abys se přela, nýbrž proto, abys smířovala. Napiš si do svých modliteb dvě písmena: L a N! L á s k a a N e z a p o m e ň! Tato písmena nechť sama žalují, nikoliv ty!“

Jak oddaně poslouchala tohoto napomenutí svého Vůdce, vysvítá ze zprávy Poutníka, jenž za několik dní zapsal si do deníku: »Jest samá bolest. Chrli krev; čelo a rány ji páli a bolesti v ranách jsou tak prudké, že lože se chvěje, jak se nemocná třese na celém těle. Při tom jest silná a veselá. Nechce si teď pomáhati ostatky, chce snášeti utrpení, neboť trpí, obětovavši utrpení s určitým úmyslem za duše v očistci a za své nepřátele.«

Duše v očistci poděkovaly jí noc potom. »Dala jsem«, vypravovala, »podnět k velmi velikému procesí, ve kterém šly samé duše očistcové. Byli to samí moji známí, kteří se za mne modlili. Vzala jsem těžký kříž z koesfeldského kostela, sňala jsem Tělo Kristovo a nesla jsem je. Na procesí byla jsem jediná z živých. Duše neměly na sobě oděvu, který nosily za živa, ale každá byla jinak oděna, jakož i jejich obličej byl každý jiný. Všecky kráčely bosy, a družka družky byla bledší nebo sivější. Kráčela jsem s procesím za bránu a měla jsem po té mnoho činiti s dušemi v očistci. Tak jsem šla ke dvěma Jezuitům, jimž jsem se za mlada zpovídávala. Jeden z nich bydlil u svých sester, které byly modličkami a prodávaly kávu, jen tak pod rukou; neotevřeli si krámu. Duch starců ukázal mi domek, a jak se teď všechno změnilo. Řekl mi, že se na mne dobře pamatuje, že vždycky mi byl nakloněn, a že se také za mne modlí. Druhý hovořil se mnou podobně.«

Ponenáhlu byly jí ukazovány všecky následky, které by byla měla žaloba, od ní podaná. Viděla, jak hanopis páně radův odhalil úplný nezdar komise, a že jejím mocným nepřátelům nebylo by nic vítanějšího, než aby pod záminkou nového a nerušeného vyšetřování odvezli jiz Dülmenu. Viděla příslušné plány svých nepřátel se všemi podrobnostmi takřka už v práci, a trpěla při tom tím větší vnitřní stísněností, ježto svým nejbližším přátelům nemohla ani srozumitelně vyliciti své úzkosti a starosti.

»Mám jediné Boha«, zabědovala si kolikráte, »jenž mi může pomoci, kromě něho nikdo mě ni nepotěší ni nepomůže!« Při takových obrazech bylo jí přimlouváno: »To jest výstraha! takhle to zamýšlejí«; ale byla jí ukázána také druhá utrpení, kterými jí bylo odvrátiti nebezpečí od nepřátel jí hrozící. »Co z utrpení, která ti chystají nepřátelé, odvrátíš modlitbou«, řekl jí jednoho dne její nebeský Ženich, »to nahradí jiná utrpení a protivensství od tvých přátel. Bude ti někdy krušno, že div nezmalomysluš.« A už druhého dne ráno přišla na ni rodná sestra s výčitkami, »že všechno rozdá chudým, že jest marnotratnice, že dům přijde na mizinu, že se poddává zlému duchu«.

»Zastihl jsem ji«, vypravuje o tom Poutník, »velmi nemocnou. Líce měla od slz rozbrázděny, chrlila krev, prahne žízni a pro bolesti zadržetí nemůže pít. Zlý duch ztrhal ji zle. Byl u ní od té chvíle, když sestra jí vyčítala. Byla-li jsem sama, vypravovala mi, modlila jsem se, zbavila jsem se ho na chvílku, nebo také, sáhla-li jsem po ostatcích; ale

jakmile jsem je odložila, byl už tu zase. Celý den jsem se mu bránila. Když Poutník mě těšil, napadlo mě zjevení zase prudceji. Byl to týž ďábel, který také v Mersmannově domě byl pořád při komisi. Když posléze zlý duch byl přinucen se odkliditi, viděla, že její životní cesta až do nebeského Jerusalema příkrě stoupá, jest samá nebezpečná rokle, že přítel i nepřítel ji zatáhli provazy, aby ji chytli nebo ji podrazili nohy. Ale na některých provazích spatřila průpovídky, zavěšené ji na výstrahu, jako: Mlč, varuj se, snášej trpělivě! — Neohlížej se, dívej se na cestu! — Nezapomínej mne příliš často! — Tato poslední slova stala se podnětem, že se rozhovořila se svým nebeským Ženichem. Stala se takořka novým člověkem, překypujíc láskou a trpělivostí ke svým mukám. „Ano, tu to vidím, zvolala, ukazuje mi, co vše jsem už přežila.“ „Kdo tě tedy z toho ze všeho vytrhl, řekl mi, jak si můžeš tak naříkati?“ „Ach, ty mne zapomínáš příliš často!“ — „Ach, můj nejmilejší Ženichu, teď vidím všechno jako na dlani. Bylo nezbytno, aby se to vše tak sběhlo, aby bylo lépe. Raději chci býti s tebou v opovržení a v pohanění, nežli se světem ve slávě.“

»Když za několik dní mně rozstesknlé ďábel zase ukazoval mou bídu v rozličných obrazech, že se mi jevila nesnesitelnou, tu jsem se téměř už poddávala. Pomyslíla jsem si: Vzdám se a odejdu odtud, ale neměla jsem k tomu pražádné síly a shroutila jsem se, poněvadž jsem chtěla jednati z vlastní moci. Ďábel stavěl mi pořád na oči nesnesitelnost mého stavu. Posléze jsem se těchto obrazů nabažila a řekla jsem: Nuže, ponesu tedy svou bídu se svým Pánem Ježíšem. V tu chvíli ukázal se mi Kristus Pán, vleka svůj kříž na Golgothu, tak unavený, tak bídny, tak bledý a vysílený, právě klesal. Tu přiskočila jsem rychle k němu, a poznavši, že nemám pravdy, politovala jsem svého hříchu a vzala konec jeho kříže na ramena. K tomu jsem měla sílu i pevnost, poněvadž jsem jednala pro Ježíše. Stavěl mi na oči, co trpí pro mne, má slabost mě krušila. Teď zase mi dodal odvahy.

»Na svátek svaté Cecilie zase se mne zmocňovala má malomyslnost, zase mě rozteskňovala výčitka, že jsem nebyla dosti trpělivou za zkoumání. I vzývala jsem svatou Cecilii o útěchu, a v tu chvíli vynořila se přede mnou ze vzduchu. Dojímavá podívaná. Její hlava, hlubokou ranou od krku napolo oddělená, klonila se na její levé ramě, světice nebyla příliš veliká, měla černé vlasy a oči, bílou pleť a byla sličná a útlá. Oděna byla rouchem přirozené bílé barvy, s velikými, neumělými, tlu-

stými zlatými květy, ve kterém byla jistě umučena. Řekla mi asi toto: „Buď trpěliva! Tvé chyby ti Pán Bůh jistě odpustí, pokud jich budeš litovati. Nermuť se tolik, že jsi pověděla pravdu svým pronásledovatelům. Kdo jest nevinný, tomu jest už dovoleno řádně domluvit nepříteli. Také já jsem svým nepřítelům řádně domluvila a odpovéděla jsem jim, když mi povídali o kvetoucím mládí a o zlatých květech na mých šatech, že toho vážím tak málo, jako prachu, z něhož jsou vyrobeni jejich boží, a že zlato vyměním ochotně za toto bláto. Pohled, s touto ranou žila jsem ještě tři dny, dostávajíc útěchy od služebníka Ježíše Krista. Přinesla jsem ti Trpělivost, děťátko v zelených šatečkách, měj je ráda, pomůže ti!“ — To pravivši zmizela, a já jsem plakala radostí. Ale děťátko zůstalo u mne. Posadilo se vedle mne na postel. Sedělo docela nepohodlně na malém místěčku, ručičky si zastrčilo do rukávů, a přivětivě zarmoučeno, svěřilo hlavičku, nežádajíc ničeho ani nenařikajíc. Dojímalo mě a utěšovalo nevýslovně. Pamatuji se, že jsem dítě Trpělivost už dříve měla u sebe. Když lidé z Holandska mě tak obtěžovali, že jsem už už padala, přinesla mi je Matička Boží. Ale tenkrát hovořilo se mnou řkouc: „Hle, já se dám bráti s lokte na loket, dám se posadit na klín a na zem, a jsem pořád spokojeno, čiň ty také tak! Od té doby, co mi bylo přineseno toto děťátko, vidám je také za bdění, ano sedí vedle mne, a vskutku dostalo se mi trpělivosti a pokoje.“

Ale ve viděních byla na ní vykonána ještě jiná mučení, kterými byla vyvážena vnější pronásledování, jež by ji byla postihla dle lidských úmyslů, kdyby se Boží Spravedlnosti nebylo dostalo úplnou náhradou utrpení vnitřních.

13. listopadu: „Viděla jsem, že moji nepřátelé mě s velikým pokřikem vyvlekli na vysoké popraviště, které bylo tak úzké, že jsem ležela velmi nebezpečně, a spadnouc, byla bych si jistě zlomila vaz. Vidouce mě nahoře, výskali a skákali radostí. Já jsem trnula svrchovanou úzkostí; posléze se mi zjevila Bohorodička v podobě Einsiedelského obrazu, popraviště velmi rozšířila, až jsem po něm mohla chodit; a já konečně z čista jasna slezla, což velmi nepřátele zahanbilo.“

25. listopadu: „Zase jsem viděla, jak mě položili na popraviště, kolem obité prkny, ale uprostřed mělo otvor, kterým bylo vidět do tmavého sklepení. Nikdo tam ani nedutal, nikoho jsem nezpозorovala; bylo to, jako by to bylo naličeno, abych tajně zahynula, spadnouc totiž otvorem do onoho sklepení. Ale přišly svatá Františka a Ludvika, které

mi už tak často pomohly, a pozdvihnuvše v koutě prkno, ukázaly mi tam otvor. Pak na jejich rozkaz jsem vstoupila na žebřík, který se se mnou snesl, že jsem se zas octla dole na zemi, kde jsem se zbavila všech muk. Tam mi umyla staříčká jeptiška z našeho kláštera nohy, na kterých jsem měla skvrny, jež bylo nezbytno smýtí; ale ran mi neomyla. Proto jsem se nesmírně styděla a nohy jsem schovala.«

27. listopadu: »Abych spatřila, jaká nebezpečí jsem už přežila, zavedl mě můj Vůdce do prázdného, čtyřhranného domu, stodole podobného. V domě stál stranou velikánský kotel, jistě tak veliký, jako tady ta moje jizba. Střed domu rozdělali oheň i chtěli, abych šla do něho. Nejprve přišly všechny mladice, které jsem znala, a přinesly třísky a štěpiny a rozdělaly oheň, který brzy zhasl. Po té přihrnulo se mnoho vdaných žen a stařen, které jsem kdy poznala, a přinesly tlusté klacky a silná polena a rozdělaly pořádný oheň. Ale ani do toho jsem nešla, a zhasl tak rychle, že ani všecko neshořelo, nýbrž polena zůstala dopolu ohořelá. I přišly všechny jeptišky a rozdělaly ohniček docela směšný. Potají snesly všelijaké roští, rákosí, suché listí, zvadlou trávu, samou jalovinu bez jádra, co snadno a potají unesly; zatím se pořád modlily a odbíhaly do kostela a sestra sestře to skrývala a přec to dělaly všechny. Bylo to docela směšné rozdělávání ohně, i poznávala jsem, že každá ho rozdělává jinak. Ale zvláště Söntgenová přišla a přiložila pořádné náručí dříví, že dokonce zase chytlo nejedno staré, ohořelé, uhaslé polínko. Po té se jeptišky rozešly, a také já jsem odešla od ohniště. Než zase jsem se tam brzy vrátila. I přijeli rozliční lidé v kočárech a také doktoři. Pozorovali všelicos, postavili kotel na oheň a časem sahali, bude-li už brzy horký. Jednou sama jsem si sáhla dovnitř, ohřívá-li se. I vrátila se také Söntgenová a topila, povídajíc mi při tom věci tak sladounké, až mě posléze přemluvila, že jsem sama přinesla na oheň pořádné poleno. Po té přišli rozliční slidiči. Mezi nimi zpozorovala jsem zemského radu, a nenadále mě popadli a hodili do kotlu. I bylo mi arci velmi zle. Každé chvíle jsem myslela, že to má hodinka poslední. Brzy mě vytáhli až po kyčle, brzy mě tam strčili až po krk, brzy mě tam pohroužili celičkou, a já trnouc děsným strachem, každé chvíle jsem myslela, že dokonám. Jednou přišly obě svaté jeptišky, Františka a Ludvíka, které mi už tak častokráte pomohly, a chtěly mi odtamtud pomoci; ale minila jsem vydržet do konce. Posléze však mi přece odtamtud pomohly. Vzaly mě v podpaždí, jedna s leva druhá s prava, a vytáhly mě, a kuchaři byli s

tím proti své vůli spokojeni. Odešli řkouce: „Nezbývá nám, než jinde znovu se dát do toho, tady jest příliš mnoho lidí.“ A vskutku jsem viděla, že si prohlíželi vysokou pevnou jizbu, do které mě chtěli strčit. Ale také jsem viděla, že mě tam nedostanou.

»Myslím, že chtěl jsem mne potěšiti za můj děsný strach, svatá Ludvika odnesla mne do Říma, do velikého sklepení, kdež mne zanechala. Bylo tam velmi mnoho kostí světců, kostí ramenných a kůstek, srovnaných podle tvaru i velikosti, a také velmi mnoho hrnečků, džbánkovitých popelníc a skleniček rozličného tvaru, na jejichž dně byla uschlá, ssedlá krev světců a světic, čehož jsem si dříve nikdy nevšimla. Našla jsem tam kosti, z nichž také mám některé částechy, a také krev z těla, z nichž mám ostatky. Sklepení bylo jasně osvětleno a ozářeno posvátnými ostatky. Pořádala jsem je a uctívala a už jsem přemýšlela, jak se odtamtud dostat, když nenadále se tam zjevila duše známé mi selky. Duch této ženy přistoupil ke mně a řekl mi, abych ji dobrotivě pomohla z nouze, že mě hledala už všude a nikde mě nenalezla až teprve tam. Jednou prý nějaké chudé ženě, jež byla těhotná a již se zachtělo chleba s máslem, odepřela tohoto chleba s máslem, který by jí byla mohla zcela dobře dát, a nyní prý se její duše trápi nevýslovným hladem po tomto chlebě, a nemá prý chvilku pokoje; abych tedy já ji pomohla! Zároveň se mi zjevila duše oné těhotné a prosila mě velmi vroucně, abych té ženě pomohla. Také ji jsem znala. Měla jsem ve sklepení svatých ostatků velikou starost, kde seženu chléb s máslem. Ale že jsem upřímně toužila ji pomoci, přišel ke mně krásný, stkvoucí jínoc, a ten mi v koutě vězení ukázal vše, čeho jsem si přála. Tož našla jsem tam vejčitý chléb, zšíří dlaně a ztlouští asi dvou prstů, nažloutlý, dočista nepodobný našemu chlebu, a jako v nějakém obalu pečený v popelu. Vedle něho bylo v hrnečku máslo, jako přepuštěné, a nůž. Chtěla jsem té ženě tlustě namazati, ale máslo mi pořád padalo s chleba do hrnečku; a když jsem přes to stále mazala tak tlustě, spadlo mi do bláta, a jínoc mi řekl: „Hleď, to jest proto, že pořád chceš dělati příliš mnoho!“ I přikázal mi, abych máslo zdvihla a očistila je. Když jsem ženě dala chleba s máslem, děkovala a řekla, že nyní brzy se ji polepší a že

* Duše zjevují se jí na místě, kde sama jest přítomna jako duše. Může ještě pomáhati, poněvadž žije. Jest pozorována míra, poněvadž se na ní jen žádá, aby učinila zadosť. Některé duši dává více, než potřebuje, značí, vzíti to jiné duši. Bere ze zásluh svatých Mučedníků, a Mučedníci dávají z toho, co měli za pozemského života, a jaké to měli tenkrát.

se bude za mne modlití. Po ní přišla tam ještě jiná, mně známá nebožka, se slánkou. Byla poněkud lakomá i nařikala si mi, že jednou chudé ženě odepřela špetky soli, nyní jest odsouzena, žebratí soli. Prosila mě o sůl, a jinoch ukázal mi na témž místě nádobu se soli. Ale to byla jiná sůl, než jakou máme my. Byla mokrá, žlutá a ve velikých krušcích. Vybírala jsem drobné soli a chtěla jsem ji dáti plničkou, vrchovatou hrst, ale několikrát se mi vysypalo na zem všecko, co jsem si nasbírala, jako by mi to někdo smetl, i dostalo se mi též výtky od jinocha. Když jsem jí dala soli, zmizela spokojena a také mi přislíbila modlitbu. Všude mezi těmi zářícími věcmi byla noc, jen ony samy zářily. A jinoch provedl mě ještě po rozličných starých mučírňách a kostnicích, které byly takové, jak jsem je spatřila jindy, aby mi ukázal, že to všecko vskutku takové jest, a po té mě odnesl na mou postel.◀

28. listopadu: »Viděla jsem veliké nebezpečí požáru. Dům zemského rady stál celý v plamenech. Na všechny strany litaly velikánské chumáče jisker a oharků, a popálily lidi na blízku i v dáli, ale nic nezapálily. Bylo mi velmi líto toho člověka, že ohněm utrpěl škodu; ale záhy jsem viděla, jako by mu oheň neublížil. Zdálo se mi, jako by byl oheň vyšel proto, aby popálil mne. Zatím přiletěl ke mně ohromný hořící kus dřeva, jako hořící bocheň slaniny, a padal mi na hlavu; ale nějaká duše postavila se vedle mne a nastavila ruku, že hořící dřevo sklouzlo jí po ní na zem vedle mne. Duše řekla: »Tobě mě nepálí, přetrpěla jsem jiný oheň, ale nyní jest mi dobře.« Ke své veliké radosti poznala jsem teď, že jest to duše staré selky, jež za mého dětství mě vždycky velice milovala a často si mi nařikala, jaké má soužení s dcerou. Prokazovala jsem jí všeliké službičky lásky a začasté jsem jí vyčesávala vši. Tato duše, jež už asi před třiceti lety vyšla z těla, byla neobyčejně jasná a krásná a děkujíc mi, zářila čistou a prostinkou radostí. Řekla, jak se raduje, mohouc teď zase mně pomoci, když má modlitba pomohla jí tak dobře. Řekla mi, abych se jen nebála, že sice zakusím ještě rozličných soužení, ale abych všecko přijímala od Boha klidně a bez reptání, že bude chrániti a pomáhati, jak jen bude moci, a já, pravila, nejsem jediná, jež pomáhá. Ach, máš jich tak nesmírně mnoho! hle, tu jsou ještě tyto, za něž jsi se modlila, a ony, jimž jsi pomohla, a ty budou ještě všechny pomáhati svým časem. Při tom ukazovala kolem na mnoho různých duší, které jsem znala a v různých stavech viděla, jež by mi všechny pomohly. Žádným slovem nevypravím, jakou radost a útěchu jsem čerpala z jas-

nosti a krásy duše hodné té stařenky, které u nás všechno říkali Möh-nová. Ale vidouc zatím, že dům páně radův hoří pořád jasněji, a cítíc, že jest to obraz následků jeho zvráceného jednání, které pohlcuje jej i jeho štěstí, měla jsem s ním upřímnou soustrast, i řekla jsem té duši, ať přece prosí Boha, a ať také jiné duše, u kterých něco zmůže, pohne ke stejné modlitbě, aby totiž Bůh neráčil přičítati zemskému radovi ani zbla z toho, co zlého mi učinil nebo ještě učiní. Ať mu počítá, jako by mi nebyl prokazoval než největší dobrodiní, za to že vezmu všechno na sebe. I slíbila mi to vskutku a opustila mě. Po té mi bylo snéstí zemského radu s největší námahou. To mi bylo činiti už mnoha lidmi. Tak nosila jsem Poutníka ve vidění dávno před tím, než přišel ke mně. Toto nošení znamená, někoho s velikou námahou vésti k jeho spáse. Také František Xaverský nosil často ve vidění na ramenou černochoy, nežli byl poslán, obracet pohany.«

V prvním týdnu adventním měla poslední vidění o svých pronásledovatelích. Vypravovala: »Dnes v noci bylo mi stále bojovati, a jsem ještě všechna unavena, jak jsem se bránila smutným obrazům, které jsem měla. Můj Vůdce vedl mě kolem celé země, a to ustavičně prostornými jeskyněmi, které zbudovala temnota, a ve kterých zřela jsem nesčetné lidi sem tam bloudící a obírající se skutky noci. Bylo to, jako bych kráčela pode všemi obydlými místy země a neviděla nic než svět neřestí. Chvillemi spatřila jsem, jako by nové zástupy spadly s výšin do této slepoty neřestí. Polepšení nespatriila jsem žádného. Celkem viděla jsem více mužů než žen, děti skorem žádných. Časem, když už mi div nepukalo srdce zármutkem, vynesl mě můj Vůdce chvilku na světlo. I octla jsem se na louce nebo vůbec v krásné krajině, kde svítilo slunce. Po té bylo mi zase sestoupiti do temnot a divati se na potutelnost, zaslepenost, zlobu, úklady, pomstychtivost, pýchu, podvody, závist, lakomství, sváry, vraždy, smilnění a strašlivou bezbožnost, čímž přece nezískali dočista nic, naopak byli stále zaslepenější, stále bídňější a padali do hlubších a hlubších temnot. Časem mívala jsem pocit, jako by stála celá města jen na velmi tenké kůře zemské a jako by se co nevidět mohla propadnouti do hlubin. Viděla jsem je, že sami kopali jiným jámy a lehce je pokrývali; ale nespatriila jsem žádného dobrého člověka tam v té noci a proto ani nikoho spadnouti do jámy. Viděla jsem, že všichni tito zlí jako v nějakých velikých, širokých, na všechny strany se rozprostírajících místnostech, jako v povyku a shonu na tržištích druh

s druhem hřeší v rozličných skupinách i v davech se míchajících, a jak hřích se zapléтал do hříchu. Časem se mi zdálo, jako bych klesala ještě hlouběji do noci. Cesta se strmě skláněla, byla to hrůza hrůzoucí, a tak to bylo kolem celé země. Viděla jsem národy všelikých barev a krojů, a všechny v takové hrůze. Často jsem se probouzela úzkostí i hrůzou, a spatřila jsem měsíc tak klidně svítiti do oken, i nařikala jsem Bohu, aby mi přec neukazoval těch strašlivých obrazů. Ale brzy zase bylo mi sestoupiti do prostor strašlivé noci a patřiti na tu hrůzu. Jednou byla jsem v tak strašlivém světě hříchu, až jsem myslila, že jsem v pekle, a dala jsem se do hlasitého nářku. I řekl můj Vůdce: Já jsem s tebou, a kde jsem já, tam není ještě ani památky po pekle. S velikou touhou ve své duši obrátila jsem se tedy k dušičkám v očištění, prahnouc po tom, abych byla raději u nich. I byla jsem přenesena k nim. Zdálo se mi, jako by to místo bylo vedle země. Také tam jsem spatřila nevýslovná muka, ale byly to přece duše Bohu zasvěcené, ty přece nehřešily. Viděla jsem nesmírné toužení, hladování, žíznění po vykoupení. Všecky zajisté viděly, co jim bylo odňato, ale bylo jim vytrvatí v trpělivosti. Jejich oddané trpění a na druhé straně jejich uznávání vlastní viny a naprostá neschopnost, pomoci sobě, byla nevýslovně dojemná. Spatřila jsem také všechny jejich hříchy. Vězely nestejně hluboko v utrpení nebo v bezmocnosti, některé až po krk, jiné až po prsa. . . a tak úpěly o pomoc. Pomodlivši se za ně a procitnuvši, doufala jsem, že už neuvidím strašlivých obrazů, i prosila jsem vroucně Boha za to. Ale sotva jsem usnula, už jsem byla zase zavedena na temné cesty. Satan mě vyhrožoval a děsil obrazy bez počtu. Jednou mi vkročil do cesty drzý ďábel a řekl mi asi toto: Na moutě, to tak ještě, abys ty sem chodila a všechno si prohlédla, a potom tam nahoře snad se tím vychloubala a dokonce to někomu říkala do pera. Řekla jsem mu, aby mi dal se svými hloupostmi pokoj. Na jednom místě se mi zdálo, jako by jedno veliké město, které zvláště bylo samá zloba, bylo zcela podkopáno. Tam bylo mnoho ďáblů v práci. Podkopali se už daleko, i domnívala jsem se, že najisto co nevidět se propadne v těch místech, kde snad stojí těžké budovy. Již často měla jsem pocit, že Paříž najisto se propadne; vidím pod ní tolik jeskyň, ale nevidím tam jeskyň se sochařskými díly, jako pod Římem.

»Konečně se mi zdálo, že vidím místo, které bylo velmi veliké, a jako by bylo blíže dne. Bylo to jako obraz města z našeho dílu světa. Náhle byla mi ukázána strašlivá podívaná. Viděla jsem křížovati Pána Ježíše

Krista. Třásla jsem se na všech údech; neboť byli to vesměs lidé z naší doby. Bylo to mnohem horší a strašlivější mučení Páně, než za doby židovské. Díky Bohu, byl to jen obraz. „Takto, pravil můj Vůdce, by teď činili s Pánem, kdyby mohl ještě trpětí“. K svému zděšení spatřila jsem při tom velmi mnoho lidí, které jsem znala; dokonce i kněze. Přechýlnými řadami a proudy tihli k tomu místu ti, kteří kráčeli ve tmách. Také jsem spatřila své pronásledovatele, jak by se mnou zacházeli, kdyby mě dostali do své moci. Mučením by mě nutili, abych lžemi potvrdila jejich zvrácené mínění.«

Ke konci tohoto strašlivého vidění, jistě hrozného, když při vzpomínce na ně srdce jí bije křečovitě a když za živý svět jí nelze pohnouti, aby je vypravovala celé, praví: »Můj Vůdce mi řekl: Teď jsi spatřila brůzu zaslepenosti a temnot lidí; nereptej tedy už na svůj úděl; modli se! tvůj úděl jest velmi mírný. — Vstupem do tohoto vidění byla starost, kterou začasté se trápím, že snad jsem se něčím provinila, že k vůli mně se páše tolik hříchů. Výčitka neposlušnosti souží mě ustavičně. Můj Vůdce řekl: „Jest to pýcha, domníváš-li se, že pojde od tebe jen samé dobro. A chybiš-li z neposlušnosti, jest to moje vina a tobě do toho nic není.“«

Za několik dní prohlásila: »Pronásledovatelé nechají mne teď asi na pokoji. Viděla jsem, jak zamýšleli mě přepadnouti; ale popadl je všecky a každého zvláště strach a rozdvojení se rozešli. Spatřila jsem to v obraze ohně, který vyšel mezi nimi. Druh druhu nedůvěřuje a bojí se, že ho snad zradí. Nebojím se už ničeho. Můj Ženich mi řekl, abych vytrvala v trpělivosti. Budu mít na chvíli pokoj, abych ve své velikánské knize dočetla posledních pět listů. Jest nezbytno, abych měla pokoj, bych podržela v paměti, co obsahují. Mám ještě mnoho, velmi mnoho práce.«

Dne 14. prosince měla vidění o duchovním zkoumání, konaném až po její smrti, kteréž vypravovala Poutniku v jasnozření: »Viděla jsem, jako by duchovenstvu dostalo se z Říma písemného rozkazu ke zkoumání, a že duchovní tedy s veškerou plnou mocí a důstojností chystali se do díla. Po té jsem spatřila kostel, ve kterém nebylo lavic a který, jak se mi zdálo, byl buď znesvěcen nebo snad obnoven. Byl pevný a starý a samý kout, ale krásný, a nebylo v něm ani dutých dřev ani pozlátka. Duchovenstvo vešlo tam zcela potichu. Kromě nich nebylo v kostele nikoho, jen má duše a mnoho svatých. Z hrobky přinesli k oltáři rakev; duchovní ji otevřeli; měli v úmyslu něco jako zkoušku. Ra-

kev nechali otevřenu, sloužili Mši svatou s přísluhou, a po té odňali od těla posvěcený prst: byl to svatý biskup. Ostatěk položili na oltář, a rakev byla zase spuštěna do hrobky. Tušila jsem, že s tím půjdou asi ke mně, i pospíšila jsem domů. Přišli vskutku, a byli velmi přísní a vážní. Nevím, co se mnou dělali, neboť jsem byla na výsostech, jako na krásných lukách a přec zároveň vysoko jako v oblacích, a to u téhož starého biskupa, jehož prst měli u sebe. Byl zabalen do rudého sametu a jeden z kněží nesl ho na prsou. Tu znenadání byla jsem od svatého biskupa stržena do svého těla, i vzpřímila jsem se a pohlédla jsem udiveně na pány. Po skončeném zkoumání viděla jsem duchovenstvo zase v kostele, odkud vzali prst, uložili ho zase do rakve pod oltář. I konala se tam slavná děkovná bohoslužba. Bylo na ní mnoho lidí a velmi mnoho svatých a duší. A když duše pěly, zpívala jsem s nimi také latinsky.

»Po té měla jsem ještě obraz o novém klášteře. Než zdálo mi se, jako by to vše bylo až po mé smrti. Byla bych žila ještě déle, ale bylo ustanoveno, že budu ještě jednou podrobena zkoumání; proto jsem směla zemřít, než na to došlo. Než po mé smrti bude všeho dosaženo právě tak dobře. Také jsem viděla, že po mé smrti řezali mi ruku; a jak tam onde v kostelích dály se rozličné změny, neboť svaté ostatky byly více uctívány a zase vytaženy.«

Když Poutník mluvil se zpovědníkem o tomto vidění, řekl zpovědník: »Už častěji, kdykoliv se totiž domnívala, že zemře, a já jsem jí udělal svaté Svátosti, poručila mi v extasi, abych jí po smrti uřízl ruku. Nevím opravdu, proč to; ale myslím si, že ruka snad podrží schopnost, rozeznávat svaté ostatky. Už častěji mi totiž řekla, že její tělo také po smrti bude ještě poslušno mých duchovních rozkazů. A o kněžských prstech říkala mi často, že i kdyby celé tělo knězovo se rozpadlo v prach a duše byla v pekle, že přece posvěcení prstů bude lze poznati i na kostech a že tyto prsty budou hořeti zvláštním ohněm; tak velmi hluboko proniká posvěcení a tak je nezahladitelné.«

ZÁZRAČNÝ ÚČINEK STROUPKŮ ZE STIGMAT NA RUKOU I NOHOU OPADLÝCH 28. PROSINCE 1818.*

Dne 15. prosince večer, když nemocná byla zaujata modlitbou v ekstasi, položil jí Poutník na prsa svatý ostatek, který, jak dříve určila, byl ostatkem svatého Ludgera, a stroupky z ran, zaobalené v papíru. Ihned pocítila jejich účinnost a mluvila, neprobouzejíc se z vidění: »Ach, jak dobrý pastýř! Přišel sem přes širokou vodu. Jeho tělo odpočívá v mé zemi ve starém kostele. Jest to týž, jemuž včera vzali prst. — Ale jest tu ještě jiná osoba! té jsem neviděla už dávno. Jest to zvláštní, dělají se mi mžitky před očima. Má stigmata, jest z řádu Augustinek. Jest oblečena, jako já jsem bývala, na polo ještě jako jeptiška. Jest to zvláštní, jistě ještě žije, jistě ještě někde v nějakém koutečku se krčí. Dělají se mi mžitky před očima. Ach, jaké utrpení má tato osoba. Tu abych si vzala příklad, tu všecken můj život není ničím proti tomu! a to jest zvláštní, na venek jest tak vesela, neví o tom ani človíček. Zdá se mi, že ani sama toho neví. Vidím u ní tolik ubožáků a dětí. Zdá se mi, že některé z těch lidí znám. Přede mnou asi tu osobu skrývali. Moji přátelé a známí ji také asi dobře znají. Ach, jak jest poraněno její srdce, celé celičké jest ovinuto věncem trní a jest samá bodlina. Má kolem sebe takové zvláštní lidi, a kolik lidí, kteří tajně číhají a úklady strojí! a jest ji snášeti vše, také věci vzdálené, a jak jest při tom veselá a šťastná! poskakuje jako laňka! Z ní abych si vzala vzor; tu vidím vlastně, jak jsem bídná.«

Po těchto slovech Poutník odešel; zanechal jí však zabalené stroupky. Když pak druhého dne ráno se vrátil, vypravovala mu nemocná: »V noci měla jsem podivný obraz, nejde a nejde mi to na rozum. Jistě se tu někde skrývá osoba, jež měla mnoho nesnází, právě jako já. Také měla stigmata a pozbyla jich. Celou noc stále jsem ji viděla s veškerým jejím utrpením. Ano najisto byla v našem klášteře. Viděla jsem kolem ní všechny jeptišky vyjma sebe. Měla hrozné, ale tajné utrpení, a nikdo toho nevěděl, a pořád byla tak veselá. Ani si nedovedu pomyslit, co to

* Takto nadepsal Poutník své zápisky ze dne 15., 16. a 17. prosince 1819. Spisovatel ponechal tento nadpis, spatřuje více než pouhou náhodu v tom, že trpitelce bylo dopřáno tohoto podivného vidění o ni samé na konci strašlivých utrpení.

bylo. Tolik utrpení a milostí neměla jsem jakživa. Nezbyvalo mi, než se stydět velice pro mou malomyslnost. Snad byla taková osoba v našem klášteře, než jsem tam vstoupila já; ale nesnáze podobaly se přece mým nesnázím tak, že jest mi to hrozně podivno a lámu si hlavu, kdo to asi jest.«

Poutník odpověděl: »To byl, myslím, obraz jí samé, jak by byla mohla snášeti svá utrpení, kdyby byla dokonalou, a zároveň ji bylo asi ukázáno, kolik milostí měla od Boha, kterých nedbala a zapomněla.« Na to ona, že asi má pravdu, a na jeho prosby vypravovala posléze dále toto vidění o sobě samé takto: »Viděla jsem tu osobu, když byla jeptiškou, po té, jak byla vypuzena z kláštera, jak stonala, a také než vstoupila do kláštera. V klášteře viděla jsem ji hned od počátku jejího noviciátu v nevýslovném tajném utrpení. Jednou jsem spatřila, že její srdce jest ověněno samými růžemi, a po té jsem viděla, že růže se proměnily v samé trny, a viděla jsem, že srdce jest všechno dohodáno, a mimo to v něm a v prsou spatřila jsem množství bodlin a šípů. Viděla jsem, že ostatní všickni, ať byli okolo ní, ať daleko od ní, ustavičně ji záštiplně podezírali a pomlouvali; a všechny tyto myšlenky, ji nepřátelské, i když se nestaly skutkem, přece vrývaly se do ní ostrými šípky; nebylo na ní zdravého místečka. Vskutku jsem viděla, že vzdálená jednání vrývala se do ní jako šípky. Jednou jsem spatřila, jak její srdce bylo celé jako rozryto. Při tom jsem ji viděla pořád veselou a přívětivou ke každému, jako by o tom všem ani nevěděla, a vskutku, jak se zdálo, ani o tom nevěděla. Pocítila jsem takovou soustrast s ní, že všechny její bolesti jsem cítila ve vlastních prsou. Viděla jsem celou její duši průhlednou, ale přišlo-li na ni nové utrpení, spatřila jsem v ní, zvláště v prsou a srdci, rudé a ohnivé pruhy a skvrny. Kolem její hlavy viděla jsem stále věnec, upletený ze tří různých trnových prutů: jeden prut měl bílé kvítky se žlutými tyčinkami, druhý měl širší listky a také bílé kvítky, třetí byl jako šípkový a měl poupátka. A někdy tiskla si tento věnec na hlavu, a tu jsem spatřila trny zarývati se hluboko.

»Viděla jsem ji choditi po klášteře a pracovati, a viděla jsem, že ptáčkové si na ni sedali a k ní se tulili. Viděla jsem, že tam onde stála nebo ležela všechna ztrnulá, i spatřila jsem často muže, jenž přišel a zdvihl ji a odnesl ji do její cely, která se mi nikdy neukázala zřetelně; bylo to, jako by vězela ve zdi. Stále jsem viděla u ní ducha, jenž ji střehl. Viděla jsem ďábla, an obcházeje všude šel proti ní a také sám na ni dorážel

a lomozil v její komůrce. Ale její nitro bylo stále někde jinde. Viděla jsem ji, ana v kostele až ku podivu vystupuje a vylézá po oltáři, po stěnách a oknech, kde měla co na práci anebo kde chtěla smýčiti, a kam nemohla lidská noha a kde nebylo ani možno státi, tam byla vyzdvížena a tam stála. Viděla jsem, že ji pořád drželi duchové. Mnohokrát viděla jsem ji zdvojenou, v kostele před Velebnou Svátostí Oltářní a zároveň nahoře v její jizbě nebo v kuchyni nebo na jiných místech. Jednou jsem také spatřila, že zli duchové jako by ji bili. Viděla jsem velmi často a velmi dlouho svaté i světice kolem ní. Viděla jsem ji, ana dlouho chovala Ježíška v náruči. Viděla jsem ji, že si stále chodí mezi všemi ostatními jeptiškami, majíc Ježíška po boku. Jednou jsem ji spatřila za stolem, kde všechny po ní střílely šípy a kolem ní se shluklo mnoho svatých a světic. Viděla jsem ji, jak těžce nemocná pekla hostie a jak duch jí pomáhal. Viděla jsem, jak ležela a ode všech byla opuštěna a jak duše dvou jeptišek jí stlaly postel a nosily ji po cele. Viděla jsem, jak duchové ji zdvihli s postele a jak prostřed jizby ji položili naznak, že se vznášela ve vzduchu, a spatřila jsem, jak vstoupila jiná osoba a ona spadla na zem. Přechasto jsem viděla, že je blízka smrti, že měla už duši na jazyku, a viděla jsem, jak pokaždé to zaviniily přirozené léky, i viděla jsem, že k ní přistupovala zjevení, často krásná, skvoucí paní, nebo krásný jinoch, jak vidávám svého Ženicha. Ti jí přinášeli léky v lahvičkách nebo koření nebo sousta a dávali je za hlavu její postele, kde byla skrytá polička. Viděla jsem, jak jedno zjevení jí podávalo obraz Matky Boží, když všechna ztuhlá se modlila u stolu. Viděla jsem, jak jinoch snes se k ní vzduchem s pravé strany, podal jí srdce, ve kterém byl obraz Mariin. Viděla jsem, že tento nebeský Ženich přišel k ní, navlékl jí na prst prsten s drahým kamenem, ve kterém byl vyřezán obraz Mariin, a že vrátil se k ní za nějaký čas, zase jí prsten stáhl. Viděla jsem, jak ještě velmi často duchové za nemoci kladli jí na prsa rozličné dary a obrazy a zase je odnášeli, i pozdravovala se z nemoci. Viděla jsem mnohokrát, že v nebezpečí smrti byla zázračně chráněna. Jednou stála na půdě ve vikýři, aby vytáhla koš mokrého prádla, dole stála jeptiška, jež pomáhala táhnouti. Koš byl skoro nahoře. Jednou rukou táhla koš k sobě a druhou držela provaz. Znenadání, jak jsem viděla, zahrmotil ďábel na dvoře, že jeptiška dole stojící se ohlédla a pustila provaz. Ta, jež stála nahoře, byla náhle stržena, ale někdo jiný uchopil provaz, a tak ochranou Boží zůstala ona i koš nahoře, čehož nebyti, byla by se pádem za-

bila. Jenom v těle si něco pochroumala a trpěla veliké bolesti. Tak vidala jsem ji ještě mnohokrát a za rozmanitých okolností, jak její Anděl Strážce ji chránil v nebezpečí těla i duše; neboť často jsem ji vidala, ana skrytým bolem z pronásledování div nepadla v zoufalství. Po té jsem viděla, jak dva ji nesli na smrt nemocnou z kláštera, a nebyli by ji vynesli živu, kdyby nebyly pomáhaly mocnější bytosti.

»Mimo klášter vidala jsem ji v takovém obleku, jaký jsem tenkrát nosila já. Také tam vidala jsem ji pořád s takovým tajným bolem a v takových milostech. Vidala jsem ji často bez veškeré pomoci až na smrt nemocnou.

»Viděla jsem také, jak u poustevníka omdlela, jak ji odvedli domů a jak její přítelkyně objevila kříž. Také jsem ji tam v její jizbě spatřila jednou zdvojenou, ana totiž ležíc v posteli zároveň chodila po jizbě, kdežto několik lidí číhalo u dveří. Viděla jsem ji těžce nemocnou a ztuhlou s rozpiatýma pažema ležeti na posteli. Její obličej byl rozpálen jako růže, náhle snesl se v pravo od lůžka skvoucí kříž, na němž byl Spasitel, a z ran na jeho rukou a nohou vytryskly skvoucí rudé paprsky k jejím rukám a nohám, a z rány v jeho boku vytryskly paprsky k jejímu boku; z každé rány po třech paprscích, jako jemné nitky, které se spojily dole, kde se dotkly jejího těla, v hrot. Tři paprsky z rány v boku byly dále od sebe a širší a končily se kopinatě. Ve chvíli doteku spatřila jsem na jejích rukou a nohou a pod pravou stranou jejich prsou vytrysknouti kapky krve. Viděla jsem, že se to rozhlásilo, že byl z toho v městě nepokoj a že všechno bylo zase utajeno a utuláno. Viděla jsem, že zpovědník jest té osobě tělem duši věrný, ale že jest stále nesmělý a plachý a že bez ustání ji nedůvěřivě zkoumá. Viděla jsem přijíti k ní duchovní komisi, velmi vážnou a přísnou, i zaradovala jsem se vidouc, jak všichni záhy byli úplně přesvědčeni o pravdě. Viděla jsem, jak ji hlídali občané, a jak nadpřirozené bytosti ji také tehdy podporovaly tak jako vždycky. Později viděla jsem u ní muže, jenž potají psal; než nebyl to duchovní.

»Viděla jsem ji zase ve vyšetřování i viděla jsem, že začalo se docela sladounce; ale uvnitř všude neviděla jsem než dábla. Také za tohoto vyšetřování jsem viděla, jak zjevení často v nebezpečí smrti ji uzdravovala a nasycovala. Viděla jsem, jak bylo určeno, že tamodtud už nevyjde, a už ji očekávali jinde. Viděla jsem, že ji tam všelikým způsobem klamali a špatně s ní nakládali, a že také tam bývalo její srdce zlobou všechno rozsápáno, ale často tvářila se vesele. Ano tak si vedla, že paní,

jež byla u ní, nezpозorovala dočista nic. Viděla jsem, že také tamodtud byla zanesena domů nadpřirozenou pomocí. Po té spatřila jsem ji zase ve velikém nebezpečí. Spatřila jsem, jak její nepřátelé shromáždívše se chtěli ji přepadnouti, a spatřila jsem, že se znesvářili a rozběhli. Viděla jsem, jak strůjce všeho toho pronásledování, všecek se třesa zlostí, šel na ni, jako by jí chtěl vynadati nebo ji dokonce spráskati, a najednou jsem ho spatřila, an z vnitřního popudu se zastavil a obrátil. Viděla jsem, že kromě toho ještě ji ustavičně zarmucovala její sestra, v níž jsem zpозorovala nepochopitelnou, tajnou zvrácenost a potměšilost. Viděla jsem tuto osobu také v duchovním spojení s mnoha osobami.

»Měla jsem velikou soustrast s touto osobou a divila jsem se, jak může vše snášeti tak klidně a tiše. Všecka její utrpení cítila jsem sama ve svých prsou. Velmi ráda bych se jí byla otázala, jak si asi počíná. I otázala jsem se svého Vůdce, smím-li se jí otázati a smím-li jí tykati. Řekl mi, že smím. I otázala jsem se jí tedy, jak to přece dělá, že všechno tak skrytě snáší a vytrpí, a ona mi neodpověděla než tato slova: Jako ty! Čemuž jsem se velmi podivila. Jednou mi bylo řečeno, že Matka Boží také tajně tolik trpěla.

»Po té viděla jsem tuto osobu, jak bydlila u švadleny, jež byla dobrá a přísná. Spatřila jsem, jak jednou na ulici svlékla sukni a dala ji chudé ženě. Viděla jsem také, jak ďábel jí strojil léčky. Sám k ní nechodil, ale posílal na ni muže. Tak dokonce jeden ženatý muž jí strojil léčky. Ale ona nerozuměla těm lidem. Třikráte, jak jsem viděla, ukládal jí zlý duch o život. Dvakráte chtěl ji shoditi s půdy, na které spala a na kterou lezla po žebří. Často vstávala, aby se modlila, a tu jsem náhle spatřila, jak černá, odporná postava dvakráte ji strčila až na samičký kraj, že už už padala, ale jak její Anděl Strážce ji ještě zachránil. Jindy, když modlic se křížovou cestu ubírala se stále podél vody, kudy chodilo málo lidí, spatřila jsem, jak právě tam, kde se říká „u srubu“, chtěl ji shodit do hluboké strouhy, a jak její Anděl Strážce ji zase zachytil. V této době jsem viděla, jak často a něžně obcovala se svým nejmilejším nebeským Ženichem a jak jednou se mu také zaslíbila. Nevím, zda v tyto zasnuby byly vyměněny prsteny. Obcovali spolu, jak jsem je viděla, docela jako děti a prostince. Viděla jsem, jak o polednách se modlila v kostele u Jesuitů; Söntgenová byla také v kostele. Byla všecka zabrána, tak se rozněžnila a tak se rozpálila. Skvoucí pacholík, její Ženich, sestoupil s oltáře z Nejsvětější Svátosti. Nesl věnec z květin a věnec z trní, i spa-

řila jsem ji, že sáhla po věnci z trní. Posadil ji ho na hlavu, a ona si ho přitlačila, pocítujíc při tom pronikavou bolest. Mladý kostelník už dlouho chřestil klíči. Söntgenová, jak se zdálo, zpozorovala něco z jejího stavu; ale ačkoliv věděla, že se s ní dějí podivné věci, přece vnitřní jejich význam byl ji neznám. O krvácení nezvěděla dříve, až jí její družky řekly, že má na čepci rzivé skvrny. Než přece skrývala toto krvácení, až přišla do kláštera, a dokonce i tam zvěděla to jen jediná osoba. Viděla jsem ji také u Söntgenů a viděla jsem, jak jim dávala vše, a jak rozvaděné manžely smířila, z čehož měla radost.

»Viděla jsem ji pracovati na poli, a jak její touha po klášteře nesmírně se rozmohla, a jak se velmi rozstonala a pevně se rozhodla. Odešla domů a stále zvracela a byla tak smutná, že matka se jí vyptávala. I řekla jí tedy, že chce vstoupiti do kláštera. Ale matka se velice rozhořčila a řekla, jak že by se tam dostala, s holýma rukama a se svým stonáním. I řekla to otci, a rodiče ji vyplísili. I řekla jim: Bůh má dosti! Ale rozstonala se, i viděla jsem ji ležeti v posteli. Bylo k polednímu. Matka byla sama doma, sluníčko svítilo do malého okénka. I viděla jsem ji spáti, a náhle jsem viděla, jak muž a dvě řeholnice, všichni zářící, přicházejí do komůrky k posteli. Měli velikou knihu. Byla pergamenová, s rudými, zlatými písmeny. Na prvním listu byl vyobrazen muž; bylo jich tam vyobrazeno ještě několik. Byla vázána do žluté kůže a neměla spon. Přinesli ji tu knihu a řekli, bude-li ji moci prostudovati, že zví, čeho je potřebí řeholnici. Řekla, že si ji tedy přečte, a položila si knihu na kolena. Byla latinská; ale rozuměla všemu a četla v ní velmi pilně. Viděla jsem, že si vezla tu knihu i do kláštera. Tam četla v knize pilně; když přečtla odstavec, kniha vždycky zmizela. Jednou přece jsem ji spatřila na stole a řeholnice ji vyslidily a chtěly ji tajně odnésti; ale nemohly ji dostat s místa. Po té jsem ji viděla zase jinde a viděla jsem, jak velebný pán ji často zastal, ona se modlí a leží, jsouc ztuhlá. Na svátek svatého Augustina jsem viděla, jak se jí zjevil Pán, pokřížoval ji na žaludku, a když po té přijala z jeho ruky kříž, přitiskla si ho na prsa a vrátila mu ho. Byl bílý a měkký jako vosk. Potom se rozstonala na smrt a stonala skoro až do Vánoc. Viděla jsem, že byla zaopatřena všemi svátostmi. Usnula a zdálo se jí, že vidí Marii seděti pod stromem v Betlémě. Mluvila s ní, přála si velmi toužebně zemříti a zůstatí u ní. Maria pravila, že tak vroucně si žádá smrti, když Ježíš zemřel, a přec si ji nevyprosila; a ona že bude ještě dlouho na živu a že jí bude mnoho

trpěti. Po té procitla, i spatřila jsem, jak se k ní blíží kříž, a spatřila jsem, jak přijala sligmata. Po té jsem ji zase viděla celou dobu vyšetřování, a zase jsem viděla, že přečetla mnoho ze své knihy. Po té jsem ji viděla tady v domě a u Mersmannů, viděla jsem častá nebezpečí smrti a nebeská zachránění. Také tam měla knihu. Posléze viděla jsem ještě věci budoucí, vyšetřování duchovní, i bylo, jako by také něco dělali s papíry, které položili na ni.*

Když 15. června 1821 měla Anna Kateřina vidění o životě svatě Ludgardy, dostalo se jí zase řady obrazů z jejího vlastního života. »Při tom«, vypravovala, »zřela jsem také obrazy ze života osoby, již, jak jsem posléze odhalila, byla jsem já sama. Někdy stávaly tyto obrazy vedle obrazů o svatě Ludgardě, a tak jsem na rozličných lidech pozorovala podobnost milostí Božích i podobnost způsobu, jak se přijímají. Viděla jsem, že tato osoba v dětství byla stále pronásledována od zlého ducha. Viděla jsem děvčátko, ano se modlí v polích tam onde na určitých místech, pocíťujíc na nich nějakou kletbu, nějakou zlou sílu. Spatřila jsem, jak náhle ďábel se hnál kolem děvčátka, jak je tloukl a porazil; jak po té odešlo, ale jak se zase rozmyslilo a s dětinnou důvěrou a silnou vírou se vrátilo: „Jak mě můžeš odtud vyháněti, bídničku! nemáš podílu na mně a nebudeš už ani míti žádného na tomto místě!“ Zase si kleklo na též místě a modlilo se dále zcela statečně a satan táhl.

»Viděla jsem, jak ďábel, nemoha děvčátko přiměti ke změkčilosti, radil mu, aby se oslabovalo nemírnou sebetrýzní, a tím se zahubilo; ale děvčátko jemu na vzdory stále zdvojnásobovalo svá úsilí. Jednou viděla jsem děvčátko samo doma, matka svěřila mu dům, aby hlídalo. Viděla jsem, jak ďábel poslal k němu stařenu ze sousedství, jež zamýšlel v domě cosi kutiti, co nebylo v pořádku, řekla mu: „Zaskoč si do mého sadu a natrhej si žlutých hrušek! ale houem, než přijde matka!“ Děvčátko běželo skokem a vrazilo prsou do pluhu, který stál blízko sadu přikryt slamou, tak prudce, že leželo na zemi bez sebe. Viděla jsem, že matka vracejíc se nalezla děvčátko tak ležící a že notným výpraskem vrátila mu zase vědomí. Děvčátko dlouho bolestně cítilo tuto ránu.

»Viděla jsem, jak ďábel obloudil matku děvčátka, že nějakou dobu

* Tímto zcela nenadálým sdělením byl Poutník tak dojat, že ve svém deníku poznamenal: »Ach, káž by nebylo toho bídného vyrušování! a kdybychom měli tato vidění, na její osobu se vztahující, úplná, měli bychom neobyčejně mnoho, ano měli bychom věrný obraz celého duchovního života této podivuhodné duše.«

bylo jí zrovna trnem v oku a že je často nevinně bila a jím strkala. Viděla jsem, že děvčátko to všechno dětinně snášelo a Bohu obětovalo a tak nepřítele unavovalo.

„Viděla jsem, jak děvčátko v noci se modlilo v polích a jak ďábel pohnul nějakého chlapce, který je vyrušoval a chtěl se k němu míti neslušně, ale jak ho zahnal a modlilo se dále.

»Viděla jsem, jak ďábel shodil děvčátko s žebříku naznak, a jak jeho Anděl je zachytil. Viděla jsem, jak kráčelo, aby nepošlapalo žita, po úzkém břehu vedle hluboké strouhy plné vody, a jak ďábel je tam strčil a ono si přece neublížilo. Viděla jsem, jak ďábel je shodil do tůně jistě dvou mužů zhloubí, jak je třikrát strčil ke dnu; ale pokaždé bylo vyneseno Andělem.

»Viděla jsem, jak večer, když děvčátko modlíc se lezlo do postele, ďábel zpod postele je ledovými rukama chytal za nohy a podrážel. Ještě dobře si to pamatuji; děvčátko nikdy proto nespustilo křiku, nýbrž vše zůstalo ticho a děvčátko hned po té, aniž by mu byl někdo něco řekl, zdvojnásobilo svou modlitbu a nepřítele přemohlo.

»Pořád jsem viděla, že kolem děvčátka jsou duše očistcové, jemu viditelné, a viděla jsem, že se řádně modlí, ale nepřítel je vyrušoval. Dnes v noci v tomto obraze přiblížila se ke mně také duše jedné selky a děkovala mi za vysvobození.

»Viděla jsem, jak děvčátko, dospěvší v pannu, bylo z návodu ďáblová přepadeno hochem v noci na bělidle, a jak dva Andělé stáli při ní. Viděla jsem, jak ji ďábel smýkal po koesfeldském hřbitově, kde se modlivala, a jak za návratu ji shazoval do jámy na kůze.

»Viděla jsem všechna pokušení a pronásledování v klášteře; také jak ďábel ji shodil vikýřem a jak se zázračně v něm zachytila oběma rukama. Nikdy jsem nespatriila, že by býval ďábel s to, aby v ní vzbudil nejmenšího tělesného pokušení, ba že by se byl o to jen pokusil. Viděla jsem celé vyšetřování, s ní zavedené, a viděla jsem, že ve všech těch piklech měl ďábel své spáry. Nepochopila bych, jak by to byla přetrpěla, kdyby nebyla stále kolem sebe viděla světcův a Andělův. Viděla jsem také smýšlení lidí, jejich řeči, jejich ustavičné ohmatávání, jejich vztek, když nenalezali ničeho, jak ve dne v noci jí nedávali pokoje, ustavičně chodíce kolem ní se světlem. Viděla jsem, jak zemský rada až hrůzy naháněl, pravě: „Lamberta už jsem chytil, ten se přiznal ke všemu, jen se teď hezky přiznala také ona!“ Viděla jsem, jak strašně zuřil

a ji lichotil a ji nutil, aby z té osoby dostal nějaké slovíčko, které by si mohli nějak překroutiti. Ale několikráte jsem spatřila, jak zjevení ji položilo ruku na ústa. Viděla jsem, jak Lanibert na smrt zarmoucen se přemáhal, i viděla jsem, že to velmi prospělo jeho duši. Její dráhu životní viděla jsem velmi krátkou. Viděla jsem knihu Poutníkovu, ze které mnoho bylo vybráno, aby to bylo uveřejněno.»

ADVENT A VÁNOCE ROKU 1819 CESTY VE VIDĚNÍ DO ŽIDOVSKÉHO MĚSTA V ABESSINII A ZA TIBET NA HORU ŘEČENOU PROROKŮ PRÁCE NA CHUDÉ DĚTI (SLAVENÍ POSVÁTNÉ DOBY) MYSTICKÁ UTRPENÍ

Na první neděli adventní ohlásila se u Anny Kateřiny chudá stará Židovka z Dülmenu, prosíc ji o almužnu pro svého těžce nemocného muže. Přijala zarmoucenou ženu velmi laskavě, obdarovala ji několika stříbrnými groši a propustila ji dojatou a potěšivši ji přelaskavými slovy. Tato Židovka byla u ní už také dříve, aby si ji požalovala na svou bídu, a pojala k Anně Kateřině důvěru velmi velikou. A žena pomoci hledající vnukla zase Anně Kateřině takový soucit s ubohými Židy, že se obrátila k Bohu, vřele volajíc o jejich spásu. Této modlitbě dostalo se podivuhodného vyslyšení. Za několik dní vypravovala Poutníku dále uvedené vidění, které s počátku měla za pouhý sen, a nevěděla si s ním rady; než záhy se ukázalo, že v tomto »snu« ji byla uložena veliká modlitba pro církevní rok, právě počínající, a že Židovka přišla k ní jako poslice Boží, aby nejen sama pro sebe, ale pro celý svůj kmen přijala pomoc omilostněné panny. Láska, kterou nalezla, otevřela opuštěné, chudé ženě srdce k přijetí pravdy; toužila po spáse, a Boží milosrdenství klestilo ji teď mimořádné cesty, kterými by došla spásy.

„Bylo, jako by mi přišla poděkovat duše staré Židovky Meyerové, které jsem dala almužnu, toť jako by byla právě zemřela a přišla do očiště; neboť skrze mne uvěřila v Ježíše Krista. Přemítala, že já jsem ji tak často udělila almužnu, a chudým Židům se přece almužen nedávám, i pojala náhle živé přání, zemřít pro Ježíše, je-li víra v Ježíše věrou pravou; a její srdce prý bylo skrze mne pohnuto. Bylo to tak, jako by se to už bylo stalo nebo jako by se to mohlo státi; neboť bylo to k tomu,

abych byla povzbuzena k díkům za to a k modlitbě o to. Stará Meyerová nezemřela, ale ve snu se její duše oddělila od těla, by mě vedla, aby přišla, zemře-li v tomto smýšlení, do očištnice. Její matka, vypravovala mi, před smrtí také něco tušila o pravdivosti křesťanství a jistě nezahynula. Spatřila jsem také duši této její matky na smutném, temném místě, kdež jí nebylo lze nikterak pomoci v době nejbližší. Byla jako zazděna, nemohouc si nikterak pomoci nebo cokoliv počítí, a vedle ní, nad ní a pod ní bylo bez počtu duší v témže stavu. Měla jsem radostné tušení, že není úplně ztracena duše, jež pouze z nevědomosti nezná Ježíše, má však neurčitou touhu znáti ho a nežije v těžkých hříších. Duše Židovky mi řekla ještě, že mě povede na místo, odkud pochází její rodina a odkud její předkové po přeslici byli vyhnáni pro nějakou ukrutnost. Také řekla, že mě povede někam, kde žijí lidé její víry, mezi nimiž prý jsou duše velmi zbožné; ale nebyvše od pranikoho poučení, že nutně vězí stále ve svém bludu. Abych se prý pokusila, pohnouti jejich srdcem. Šla jsem s ní ráda; duše byla mnohem krásnější na pohled, než chudá stařena, jak nyní žije. Můj Vůdce byl u mne, a kdykoliv mi Židovka chybně řekla něco, co nebylo úplná pravda, spatřila jsem ho, že se ukázal jasnějším, a že mi pověděl, jak tomu jest. I zdálo se, že také ona pak upozorovala Vůdce, neboť se mě tázala pokaždé: Kdo ti to řekl? Byl to Mesiáš? Letěly jsme dále, směrem přes Řím, přes moře, po té jsme prošly Egyptem. Tam nespátřila jsem mnoho vod, jenom uprostřed široký, bílý veletok, který se často rozlévá, a tam jest zirný kraj. Všude jinde jest skoro samý písek a celé pahorky písku, které se navějí brzy tam brzy onde. Tam také strmí v poušti vysokánská stavení, tak tlustá a těžká a vysoká, že nikde neuzříš podobných, zbudovaná z těžkých, velikých kamenů. Nejsou to domy, a uvnitř jest plno rozsáhlých sklepů a chodeb, ve kterých jest nesmírně mnoho mrtvol. Ale všechno jest tam dočista jinak, než v Římských pohřebištích podzemních. Tu jsou těla všechna úplně zavinuta jako malé děti, jsou ztuhlá a ztvrdlá jako kámen, zahnědlá, skoro až zčernalá a jsou pomalována rozličnými obrazy. Na těchto budovách jsou tam onde vytesáni lidé docela ztrnuli, neohrabaní. Zavedli mě do takového stavení, i spatřila jsem tam velmi mnoho takových těl, ale ani jedno z nich nezáří. Ubíraly jsme se pořád dál a dále na poledne, širošířými písečnatými pouštěmi, po kterých, jak jsem přechosto spatřila, bleskem pobíhala strakatá zvířata, velikým kočkám podobná. Tam onde spatřila jsem také na kopcích vysoké, okrouhlé

budovy, pokryté slamou, kolem nichž strměly věže a rostly stromy. I stoupaly jsme výš a výše a byl tam bílý písek a v něm se válely zelené, hladké kameny jako sklo. Po té jsme přišly do hor, které byly příkré jako stěna a rozervané a stoupaly stále výše; divila jsem se, jak mezi skalními stěnami byla někde půda tak úrodná. Stále stoupajíce, dorazily jsme posléze do velikého, opravdu neobyčejného města, v kterém bylo plno Židů. Co do úzkých a temných uliček, velikých a křížem krážem nastavených domů, nelze tohoto města přirovnati k ničemu, co jsem dosud spatřila. Nikde se tu neprojde vozem. V něm čnějí hory a skály, které div se na člověka nesřítí; a všude samá jeskyně, samé sklepení, samé skalní doupě. Každým krokem abys se otáčel a něco přelézal. Jest to spíše rozsáhlá hora, která jest rozryta a zastavěna rozličnými doupaty, věžemi, sklepy a čtyřhrannými kamennými baráky, než město. Neubíraly jsme se právě po zemi, ale ani jsme neletěly nad domy, nýbrž držely jsme se skoro pořád mezi domy nad uličkami, stále stoupajíce. Bylo mi při tom, jako by bylo celé město podkopáno a jako by vše se mohlo propadnouti a shroutiti. Křesťanů tu nebylo, jak se zdálo, dočista žádných, jenom na jednom výběžku bydlila, jak se zdá, hrstka lidí, kteří nebyli Židy. V jedné končině spatřila jsem dlouhou, vysokou čtyřhrannou, kamennou budovu, s kulatými otvory nahoře, před nimiž byly zasazeny železné tyče. Měla jsem ji za židovský kostel. Tu onde na domech a za nimi byly na skalních plošinách zahrady. Duše Meyrové vypravovala mi už cestou, že prý jest svatosvatá pravda, že před mnoha lety povraždili Židé také u nás mnoho křesťanů a zvláště děti, tropíce s jejich krví rozličné pověry a čáry. Také prý věřila, že jest to nezbytno, ale teď prý ví, že jest to ohavná pověra a vražda. Zde na venkově a v jiných vzdálených krajinách páší prý to dosud, ale jen v největší tajnosti, jsouce nuceni s křesťany obchodovati. Hned za branou prošli jsme v tomto městě dlouhou úzkou soutokou mezi domy, ve které bylo velmi nebezpečno; neboť člověk by se domníval, že jest to ulička, že které zase vyjde, ale její konec zabíhal v kout, který byl samá jeskyně, samé doupě, rozkládající se ve skalách. Na těchto skalních doupatech byly vytesány rozličné postavy. Cítila jsem, že už ne jeden člověk byl v nich zavražděn, a že málokterý cestující vyšel odtud živ. Nezašla jsem do těch doupat, neboť z nich číselo na mne hrůza. Ani už nevím, jak a kudy jsme se odtamtud vypletly.

»Duše Židovky Meyrové řekla mi po té, že mě uvede do velmi zbožné

rodiny, která žije až svatě; všichni údové tohoto židovského národu dívají se na ni jako na svou naději a věří, že z ní jim přijde vysvoboditel, snad dokonce Messiáš. Tato rodina jest prý velmi zbožna a rovněž i všichni ti, kteří obcují s ní důvěrněji. Že mi ji ukáže. I braly jsme se tedy na poledne stoupajíce horským městem, do kterého jsme přišly od strany půlnocní. A přišly jsme na planinku, s níž byla volná vyhlídka na polední stranu. Tam stála řada domů, na jejímž poledním konci zdvihala se rozsáhlá, neobyčejně pevná budova, která uzavírala to prostranství a nad kterou zase čnely hory a rozkládaly se zahrady. Duše mi řekla, tu že bydlí těch sedm sester. Pocházejí prý od Judity a nejstarší neprovdanou nazývají prý také Juditou, a celé židovské město prý od ní očekává, že jim bude jednou tím, čím byla Judit jejich předkům; bydlí prý v tom velikém, pevném domě, který uzavíral prostranství. Duše mě prosila, abych jen byla laskava k těmto zbožným lidičkám, kteří zhoľa nic nevědí o Messiáši, a abych pohnula jejich srdcem, jako jsem pohnula jejím. Zapomněla jsem říci, že za tohoto putování městem byla noc, a že jsem viděla lidi spáti ve všech doupatech i koutech. Ale mezi tímto lidem viděla jsem mnohé, kteří byli prostí a zbožní a zcela jiní, než Židé u nás. Byli mnohem svobodnější a šlechtetnější a někteří byli jako zlato u porovnání s mědí a s olovem; než bylo mezi nimi také mnoho pověry, ohavnosti a děsné špiny a jako čáry.

»Přišedše na prostranství, vešly jsme do prvního domu jedné ze sedmi sester. Byl to dům rohový, a my, prošedše okrouhlou předsíní, přišly jsme do čtyřhrané síně, kde měla ta žena ložnici. Měla ohnutý nos. Duše Židovky povídala mi ještě jednou o veliké výbornosti této osoby. Ale kdykoliv mi řekla něco nesprávného, přistoupil můj Vůdce blíže ke mně, to jest ukázal se mi a opravil to. Zdálo, že také viděla tento zjev, a když jsem pak její omyl vyvrátila, ptala se mě zvědavě a zároveň nevědoma a žádostiva dobrého: „Byl to Messiáš, jenž ti to řekl?“ Odpovídala jsem: „Nikoliv, jeho služebník.“ — Pohleděvši na spící sestru Juditinu, upozorovala jsem hned, že to není dobrá osoba. Viděla jsem, že byla zlou cizoložnicí, jež tajně přijímala ve svém domě cizí muže. Jak se zdálo, cítila, že jsme tam, neboť se zdvihla a polekána se rozhlížela. Také vstala a chodila domem. I řekla jsem duši Židovky, že uvidí, jak zle s tou osobou jest. A upozorovavši to, projevila podivení, a otázala se mně, řekl-li mi to také Messiáš. — Po té šly jsme ještě do blízkých domů dalších šesti sester, které měly také ohnuté nosy, ale následující vždy méně než

předcházející. Všecky byly více méně lepší než ona první, jež byla nejhorší. Nepamatuji se přesně, jakou jsem každou z nich shledala. Vím jen, že všechny byly provdány a že některé měly několik dětí. Neměly nouze, jejich příbytky byly vystlány dobrými koběrci, měly také dobré nádobí a v jizbách měly zavěšeny krásné, lesklé lampy. Ale všechny žily z toho, co jim přinášela nejstarší sestra Judit, jež bydlila v onom velikém domě. Šesté sestry, již jsme navštívily, nebylo doma, byla u společné matky všech, jež bydlila v domečku, stojícím před samým domem Juditíným. V tomto domečku vešly jsme do malého, kulatého dvorku, i spatřila jsem oknem v jizbě matku, starou židovku, ona se šestou dcerou šeredně naříká a laje na dceru Juditu, že ostatním donáší více než jí, že té darebné holce dává nejvíce a že jí, matku, vyhodila z domu. Byla to šeredná podívaná na starou Židovku, tak zlostně hubující a spilající.

„Odešly jsme od těchto vadivých žen a chtěly jsme teď do zámku k Juditě samé. Ale mezi námi a ohromným, pevným, kamenným domem zela závratně hluboká, velmi široká propast, nebo spíše široká skalní rokle, do níž když se člověk podíval, jímala ho závat; vedl přes ni most, který byl uzavřen železnou mříží. Podlaha tohoto mostu byla jen mřížová a bylo jí viděti do nebezpečné hlubiny, kam se házely všelijaký neřád a odpadky, kosti a smetí. Chtěla jsem přejíti, ale nemohla jsem na mříž. Něco mi bránilo; zdálo se mi, že bez Judity tam nevstoupím. Bylo mně ji tu očekávati; neboť to bylo mé určení. Zatím už se rozednívalo, i shledala jsem, že celé to úbočí hory, na kterém jsme stály, bylo přívětivější a úrodnější. Ubočí severní, odkud jsme přišly, bylo mnohem divočejší a pustší. Zpozorovala jsem, že dveře zámku byly zataraseny velikou kladou v podobě kříže, čemuž jsem se podívala. Tu znenadání přišla k nám k mostu Judita, nejstarší dcera. Nepřišla s té strany, se které jsme přišly my. Vyšla, aby v městě tajně rozdávala almužnu, a teď se vracela. Jest asi třicetiletá a opravdu neobyčejně vysoká a vznešená. Jakživa jsem nespatriła ženy tak silné a smělé: jest to opravdu od hlavy k patě žena hrdinná a statečná. Obličej má velmi ušlechtilý; než její nos jest také, třebaže sotva znatelně, zahnut na stranu. Celý její zjev a všechny její pohyby mají do sebe cosi mimořádného, hrdinského. A při tom jest prostomyslná, prostá, čistá a smělá. Sotva jsem ji spatřila, nemohla jsem ji odepřítí své náklonnosti. Měla na sobě plášť. Její oděv od krku až dolů k bokům byl velmi těsný a přiléhavý a jako sešněrovaný, na prsou byl pevně a ztuhla napiat, jako by měla na těle

tuhou, širokou šněrovačku. Na krku jí visel nějaký šperk, zlatý řetěz nebo cosi podobného a v uších velké perly. Měla široké rukávy, stažené řetízky nebo sponkami. Sukně byla dlouhá, a celý její oděv byl z látky široce pestře pruhované; kolem hlavy měla ovitý pestrý šátek a měla také závoj. Na ruce nesla koš, dosti veliký, průhledný, z černých hůlek s bílými obloučky. Tato žena právě vcházela do svého zámku ze své noční pochůzky, když mě upozorovala u mostní brány. Polekala se velmi, jak se zdálo, a couvla, ale neutekla, a řekla asi toto: „Bože můj čeho žádáš ode mne? odkud mi to?“ Než záhy se vzpamatovala, i ptala se mě, kdo jsem a kde jsem se tam vzala. Pravila jsem jí, že jsem křesťanka a duchovní panna, a že jsem tam byla přivedena, poněvadž oni jsou prý dobrými lidmi, žádostivými spásy, ale bez poučení. Slyšíc, že jsem křesťankou, podivila se nemálo, jak jsem se tam dostala takovými nebezpečnými cestami, neboť žádný křesťan se tam nedostane tak snadno živ a zdrav. Řekla jsem jí, že tam nejsem ze zvědavosti; duše, jež jest se mnou, ta mě tam uvedla, abych pohnula jejím srdcem. Teď že jest výroční doba příchodu Kristova, Mesiášova, a že Mesiáš přichází každého roku. Ať jen pohlédne na bídu svého lidu a obrátí se k Vykupiteli... Má řeč pořád víc a více dojímala Juditu, která se stále jasněji přesvědčovala, že mluvim k ní v duchu a nikoliv v těle. I zdálo se mi, že pravila nebo si pomyslíla, že zkouší, jsem-li člověk v těle nebo zjevení. I vedla mě po mostě do domu. Otevřela jen uzounký chodniček; ale bylo lze most i rozšířit. Velikou křížovou kládu před branou jen pozdvihla, a dveře se rozletěly. Nejprve jsme přišly na nádvoříčko, na které vedlo několik dveří. Tam onde bylo viděti rozličné sochy: vyřezávané zažloutlé staré hlavy. Nejdříve mě zavedla do jizby, ve které podél úzkého, dlouhého, nízkého stolu sedělo na zemi mnoho žen na skřížených nohou, jež něco jedly. Tam mě chtěla Judita podrobiti zkoušce. Pustila mě do jizby napřed, šla jsem za ženy, jež tam seděly okolo stolu. Ale když vstoupila Judita, povstaly, vyšly jí vstříc a lehce se jí na její počest uklonily; ale mne si vůbec ani nevšímly. Před nimi stály černé šálky, z nichž pily; i vzala Judita jeden šálek, obešla ženy a strkala mi ho stále k prsoum, chtějíc věděti, jsem-li tam duchovně nebo tělesně. Vidouc pak, že jsem se všude uhnula jejím pobízení, a že žádá z žen mě neupozorovala, zvažněla velice a odešla se mnou do vlastní jizby. Ustavičně se klamala, jako kdo jest sám, chce se přesvědčiti, že jest vskutku sám a posléze se přesvědčí, že není. Hovořila se mnou ostýchavě, ni-

koliv však bázlivě. Byla to pravá Judita, velmi zmužilá. Její jizba byla velmi prostá, všude se povalovaly polštáře a na stěnách byla zavěšena také taková stará poprsí. Tam se dlouho bavila se mnou. Řekla jsem jí o jedné její sestře, že vede špatný život. Litovala toho a umínila si, že to překazí. Povíдалa jsem jí také o její matce, již jsem slyšela tak spílati. Řekla mi, že byla nucena, této ženě pro její hašteřivost dáti přistavěti k zámku malou chaloupku. Vadila se prý proto, že ji ona, Judita, vykázala ze zámku, a že prý jedné prokazuje více dobra než druhé, neboť všechny žijí z jejích darů, poněvadž si nepřeje, aby snad lichvařily. Apeníze nosila jim v noci. Ostatně velmi mnoho lidí v tomto městě také prý dostávají od ní na živobytí; neboť její nebožtík otec zanechal jí veliký poklad, o kterém mimo ni neví žádný člověk na zemi. Její otec prý ji velice miloval a odkázal jí všechno. Obyvatelé tohoto města vsutku prý kladli v ni naděje k velikým událostem, a pro skrytá dobrodiní zdá prý se jim bytosti ještě nadpřirozenější, neboť neznali pokladu, který má. Už jednou byl prý její lid v městě krvavou válkou poroben a těžce skrušen. Jest odhodlána učiniti pro něj vše, a k tomu také jí dal nebožtík otec (jmenovala ho jménem) poklad. Kde kdo si prý přeje, aby se vdala; neboť doufají, že se jím z ní narodí zachránce; ale jakýsi vnitřní cit prý ji stále od toho zbraňuje. Co se s ní děje od té chvíle, kdy jsem se jí zjevila, toť prý něco, čeho dosud nezažila, i tuší prý, že v Kristu se snad přece už zrodil Mesiáš. Teď bude prý pátrati dále, a přesvědčí-li se úplně, že se vynasnaží, aby svůj lid přivedla ke spáse. Ví prý určitě, že za ní půjdou všickni; snad prý to jest spása, které od ní očekávali. Takto hovořila se mnou a skrytými dveřmi v podlaze jizby zavedla mě do jakéhosi sklepení. V ruce držela lampu a ukazovala mi svůj nesmírný poklad. Jaktěživa jsem nespátřila tolik zlata pohromadě. Podlaha i stěny byly zlatem takřka obloženy, a bylo tam také nesmírné množství drahých kamenů. Brala-li něco z toho, bylo jí to z té spousty vylámati. Po té mě vodila po celém domě, také mě zavedla do jizby, ve které seděli mužové, kteří majíce na hlavách ovinuty nachumlané šátky a jsouce oděni v šaty, lemované kožešinou, kouřili z dlouhých dýmek a pili, jako ženy v první jizbě. Mezi nimi byli mouřenínové. V jiné jizbě byli muži a ženy pohromadě. Ve druhém poschodí ukázala mě jizbu, která byla velmi veliká a podivuhodně zařízená. Kolkolem na stěnách a nade dveřmi byly vytesány rozličné hlavy pradávných bradatých mužů. Byly žluté a v jejich výrazu bylo cosi důstojného. V této jizbě stálo plno ná-

bytku, velmi zvláštního, a vesměs velmi uměle a po starodávnu vyřezávaného. Hned jsem si vzpomněla na jezuitský kostel v Koesfeldu; ale tu bylo všecko ještě mnohem umělejší. Střed síně visela také veliká lampa, a jak myslím, ještě sedm lamp kolem ní. Také tam stálo cosi jako oltář, na němž ležely svítky: byla to místnost velmi podivuhodná. Hned vedle této jizby byla jiná, v níž leželo mnoho sivých, vetchých stařečků, jako by tam byli ošetřováni. Z této jizby se vystupovalo na střechu celého domu. — Za domem táhla se zahrada, rozložená stupňovitě po hoře vzhůru. Rostly v ní veliké stromy, uměle ostříhované a rozkládané. Na této straně vyvedla mě Judita z domu, i vystupovaly jsme stále výše. Také mi ukázala v dálce staré rozvalené zdivo s pobořenými věžemi a řekla mi, že až tam sabaly kdysi hranice tohoto lidu; ale její lid byl tam od sousedního národa poražen a zatlačen, i obávají prý se stále, aby se jim to zase nepříhodilo, proto jsou jim tyto zdi ustavičnou výstrahou. Viděla jsem tyto zdi a spatřila jsem v dálce také vodu. Stále stoupajíc prošly jsme divokými roklemi a podivnými budovami. Mistry kupily se nad našimi hlavami balvany jako domy se hroutící, a na kraji rostly stromy. Přišly jsme také do jiné čtvrti městské, a tam vystupovala příkrá široká skála jako vysoká zeď, po které vedly vzhůru jako schody. Po stranách i ve středu tryskaly z ní pramínky čisté vody. Pravila mi, že se vypravuje, když toto město mnoho trpělo nedostatkem vody, že jakýsi podivný muž, křesťan, jenž před věky žil v těchto krajinách, slézaje s této skály svou holí za sebou do ní tloukl, i vytryskly tyto prameny, a všem bylo pomoheno od nouze. Dříve byly prý několika kanály všude rozváděny k potřebě; ale teď se některé ztratily a tryská už jen první pramen. Tam u toho pramene opustila mě Judita, vrátivši se, a já jsem se brala dále. Ani jsme se nerozloučily. Dělal stále, jako by kráčela ve snách, a odešla ode mne, jako by mě už neviděla. Má cesta dlouho ještě vedla vzhůru. Tam onde spatřila jsem stromy, pod nimiž se válely veliké žluté plody, také lány úrodných polí a mnoho krásných květin, také celé roje včel, ale jiné úle než u nás (čtyřhranné skřínky se špičatou stříškou, černé, jakoby něčím natřené). Vyšedši posléze ze židovských hor, spatřila jsem tam onde lidi, kteří žili pod velikými košatými stromy jako v domech. Měli pramálo nářadí, viděla jsem je přisti, také měli někde nějaký stojan, na kterém, jak se zdálo, tkali. Okolo nich pobíhala jejich stáda, mezi nimiž byla taková zvířata, jaká měli Mudrcové od východu. Byla tam také zvířata, podobná velikým oslům.

Zvířata chovala se k nim docela důvěrně. Tito lidé žili také dilem v boudách, ověšených bouněmi. Nezůstávali dlouho na jednom místě a dali se zahrnouti všude. Tam také někudy kamením a křovím dopletla jsem se do rozsáhlé, podzemní prostory, sklepení podobné, docela dobře zachovalé, na přechytných čtyřhranných krátkých sloupech, na kterých byly vytesány rozličné obrazy a nápisy. Stál tam také jakýsi oltář, totiž veliký balvan, do něhož nahoře i po stranách byly vytesány veliké díry ne nepodobné pecem, i divila jsem se nemálo, že lidé ani neužívali takové krásné prostory. Ti kočovníci byli velmi dobří a prostomyslní, a mysli si, že mají Bůh ví jakou pravou víru. Tak jsem posléze došla až k moři a přes moře domů.»

21. června 1820: »Také dnes v noci konala jsem ještě dalekou cestu. Byla jsem v městě na vysokých horách v zámku Juditině. Nenalezla jsem už jejích sester v domech, stojících vedle cesty do zámku. Nevím, kde byly. Pamatuji si, jak jednou svatosvatě slíbila, že učiní přítrž nepořádnému životu jedné ze sester, jinak shledala jsem vše jako prve, leda že bylo už více světla. V domě zase bylo plno cizích Židů, byli nahoře, v jizbě upravené na modlitebnu, a modlili se. Byla jsem u Judity, seděla dole samotna ve své jizbě a čtla v knize. Cítila jsem, že její bytost jest nevýslovně ušlechtilá, vznešená a úchvatná; radostně jsem na ni pohledla a už jsem nepochybovala, že se stane křesťankou, jakmile ji Bůh dá možnost, a tehda najisto půjde za ní veliká část jejího lidu. Vždy pocítím k této ženě velikou lásku a naději, kdykoliv spatřím její krásu, vznešený zjev, statečnost, vroucnost, pokoru a na druhé straně vrozenou schopnost vládnouti. Za své předposlední dlouhé nemoci jsem ji také jednou spatřila, což jsem zapomněla vypravovati; také jsem vykonala celou, s tím spojenou cestu.«

V druhém týdnu adventním zavedl Anděl Annu Kateřinu na nejvyšší vrchol hor, kdesi v Tibetu se zdvihajících, ale člověku zcela nepřístupných. Tam viděla, jak Eliáš strřeže pokladů všech svatých poznání, kterých skrze Anděly a Proroky dostávalo se lidem od počátku časů, i pochopila, že také tajemná kniha proroctví, jí propůjčená, byla vzata od tamtud. Nebylo to po prvé, že přibyla na toto podivuhodné místo, neboť každého církevního roku, opět a opět vodil ji tam Anděl a rovněž i do Ráje, který tamodtud nezdál se jí už daleko. Povahu obou míst shledávala velmi podobnou, a na obou místech setkávala se s týmiž svatými strážci. Přišla tam, ježto vlitým světlem prorokování a smírnou úlohou, kte-

rou jí v tomto světle bylo vykonatí, nabyta práva podílu na statky tam chované, a ježto potřebovala nadzemských sil a darů, tam jí poskyto-
vaných, aby dostála svému tak těžkému a tak obsáhlému povolání.

Jak se přiznala častokráte, mohla si přinést na zem jen obecný po-
cit toho, co tam spatřila, a byla s to, aby jen matnými obrysy vylíčila
obraz, ve kterém zřela prorockou činnost Božího muže Eliáše, nepřetr-
žitě až do plnosti časů trvající a svůj osobní vztah k němu a k jeho pro-
rockému úřadu.

9. a 10. prosince 1819: »Dnes v noci prošla jsem křížem krážem
Zaslíbenou Zemí, jak byla za doby Krista Pána. Nejprve přišla jsem do
Betléma, jako bych šla naproti svaté Rodině. Ale po té kráčela jsem
všemi povědomými cestami od obce k obci a viděla jsem obrazy z uči-
telské činnosti Krista Pána. Tak jsem ho spatřila, an skrze dva učení-
ky, kteří byli s ním, rozdával chleba shromážděnému lidu, a po té vy-
pravoval podobenství. Lidé se rozsadili po pahorku, pod vysoké štíhlé
stromy, které měly koruny až na samém vrcholu; pod stromy rostly
křoviny s rozličnými červenými a žlutými jahodami, podobnými skoro
ostružinám; po stráni bublalo několik potůčků. Rostla tu tráva tak
měkká, hebká, jako hedvábí, vyrůstávající, jak se zdálo, z hustého me-
chu; tuto trávu jsem vzala do ruky, ale sáhla-li jsem rukou po jiných
předmětech, uklouzly mi, i viděla jsem, že byly jenom obrazem minulosti.
Ale trávu jsem nahmatala. Kristus Pán byl jako obyčejně oděn v dlou-
hou řízu ze žlutavé vlny, vlasy, pěšinkou rozdělené, padaly mu až na
ramena, jeho obličej byl klidný, zářící, vážný; čelo jeho bylo neobyčejně
bílé a skvoucí. Ti dva, kteří rozdávali chleba, lámali z něho kusy; lidé,
ženy i děti, přicházeli, posilovali se a po té si sedali. Za Kristem Pánem
byla voda. Tak jsem spatřila ještě několik obrazů, i spěchala jsem s
místa na místo. Ubírala jsem se z Jerusalema daleko na východ. Něko-
likrát jsem přišla blízko velikých vod a přešla jsem hory, přes které
přišli Mudrcové od východu. Také jsem prošla zeměmi, ve kterých bydlí-
lo mnoho lidu, ale k jejich bydlištím jsem nepřišla; většinou byla poušť,
kudy jsem se brala. Po té přišla jsem do krajiny, kde bylo velmi chlad-
no, a byla jsem vedena stále výš a výše. Tam byla půda neobyčejně
zvýšena; ale podél pohoří od západu na východ vinula se široká cesta,
po které jsem viděla ubírat se zástupy lidí. Jedni byli malí, ale velmi
hbití, nesli s sebou praporečky; ale druzí byli velmi urostlí; nebyli to
křesťané. Tato cesta skláněla se do údolí; má cesta stoupala vzhůru

do neobyčejně krásné krajiny. Tam bylo teplo a všude samá zeleň, samý plod a byly tam nevýslovně krásné květiny a mnoho krásných křovin a lesů; celá stáda zvířat tam volně pobíhala a, jak se zdálo, nebyla ani zlá. V té krajině lidé nebydlili a také tam nikdy nepřicházeli; neboť s široké cesty bylo viděti jen oblaka. Spatřila jsem tam stáda zvířat, podobných malým srnkám s velmi štíhlými nožkami, bez růžků, světle hnědá a temně kropenatá. Byla velmi hbitá. Také jsem spatřila krátké černé zvíře, velmi podobné svini; také zvířata, podobná velikým kozlům, nebo spíše podobnější srnám, velmi roztomilá s jasnými očima a velmi rychlá; zvířata podobná ovcím, velmi široká, s chuchvalcem vlny na hlavách a s přetlustými ocasy; zvířata podobná oslům, ale strakatá; také stáda nějakých zvířat, podobných žlutým kozičkám a malé koniky; veliké ptáky na dlouhých nohách, kteří rychle běhali, také ptáky, podobné slepicím, krásně kropenaté, a kromě toho celá hejna krásných, pestrých a drobných ptáčků. Všecka tato zvířátka byla velmi veselá a ani dost málo plachá, jako by dočista nic nevěděla o lidech. Z této rajske krajiny bylo mi stoupati ještě výše, i zdálo mi se, že jsem ještě jednou vedena oblastí mračen. A tak jsem vylezla na vrchol této vysoké horské krajiny, kdež jsem spatřila věci velmi podivuhodné. Na hoře rozkládala se širošířá rovina, v rovině zrcadlilo se jezero, a v jezeře zelenal se ostrůvek, který byl zelenou šíjí spojen s vnější pevninou. Tento ostrůvek byl olemován vysokými stromy, podobnými cedrům. Byla jsem vyzdvížena na jeden z těchto stromů a držíc se pevně větví přehlédla jsem odtamtud celý ostrůvek. Zdvíhaly se na něm rozličné štíhlé věže; před každou věží byla nízká přístavba, asi tak, jako by nade dveřmi byla zbudována nízká kaplička. Tyto přístavby byly úplně porostlé živou zelení, mechem nebo břečtanem a stále to rostlo, stále žilo. Věže byly asi tak vysoké jako obyčejná kostelní věžka, ale velmi štíhlé, že mi připomínaly vysoké sloupy, které jsem spatřila cestou u rozbořených starých měst. Tvarů byly rozličných, byly kulaté a také osmihranné; kulaté měly stříšky jako cibulovité, osmihranné měly široké přístřešky. Kulaté byly z hlazených, žilkovaných, velikých kamenů, na ostatních byly rozličné výstupky a kameny byly skládány v důmyslné obrazce; po kamenech kolkolem vyčnívajících bylo lze vylézt nahoru. Tyto kameny byly rozličných barev: hnědé, červené, černé, a byly z nich složeny vzorce rozmanité. Věžky nepřecházely stromů, nesmírně vysokých, na jednom z nichž jsem stála v jeho koruně. Dle mého

odhadu bylo na ostrůvku právě tolik věží, kolik stromů rostlo kolem něho. Stromy se podobaly jedlím a měly jehličí; rostly na nich žluté, šupinaté plody, ne tak dlouhé jako jedlové šišky, spíše podobné jablkům. Dole byly stromy velmi tlusté a ne hladké, nahoře mezi větvemi byly hladší; větve seděly velmi pravidelně v kruhu kolem pně, a vůbec měly stromy do sebe něco pravidelného a byly rovné jako svička; nestály blízko sebe a chybělo velmi mnoho, aby se dotýkaly korunami. Veškera půda ostrůvku byla porostlá hustou, jemnou, krátkou zelení, nebyla to však tráva, nýbrž kadeřavá bylinka s drobounkými lístky, jako mech tak hustá a rozkošná jako nejkrásnější polštář. A nikde na ostrůvku a vůbec v celé krajině nebylo zřítí nejnepatrnější známky pěšinky nebo cesty. U každé věžky byla zahrádka, kolem níž kruhem nebo v jiné podobě rostly krásné kvetoucí stromy a v níž na rozkošných záhoncích rostly rozličné keře a křoviny. Ale i tam byla všude samá zelen, a každá zahrádka měla do sebe cosi zvláštního, čím se lišila od ostatních, právě tak, jako věž, u které byla. Když jsem se se svého stromu podívala přes ostrov, spatřila jsem sice za jeho druhým břehem vodu, ale okraje hory jsem nedohlédla. Tato voda byla živá a neobyčejně čistá, protékala ostrůvkem v rozličných potůčcích a několika širokými a úzkými prameny ztrácela se pod zemí.

• Proti úzké šíji na zeleném poli stál veliký, do dálky protáhlý stan, jako ze šedé látky, který na vnitřní straně zadní stěny měl široká, pestrá pole a byl pomalován nebo vyšit rozličnými obrazy. Kolem stolu, střed stanu postaveného, stály kamenné židle bez opěradel, vytesané ve tvaru podušek; také to vše bylo porostlo živou zelení. Na prostředním, význačném sedadle za nízkým, vejčitým, kamenným stolem seděla po způsobu Východanů, totiž na skřížených nohou, mužská postava, oblitá svatozáří a psala rákosovým perem na veliký svitek. Pero bylo jako větvička. Po pravici i po levici ležely kupy velikých knih a svitků, navinutých na hůlčičky s knoflíčky, a vedle stanu byl v zemi vyhrabán důlek jako vyzděný, ve kterém hořel oheň; plamen nevýšlehoval nad okraj. A zase celá ta krajina sama byla jako zelený ostrůvek, položený mezi mraky. Nebe nade mnou bylo nevýslovně jasné. Viděla jsem, jak od slunce za mraky skrytého vyšlehoval polokruh paprsků. Tento polokruh měl objem zdánlivě mnohem větší než u nás. Celý kraj byl zalit jakýmsi posvátným nádechem, zamlklostí samoty, a přec zase jakousi nezkalenou radostí. Když jsem se rozhlížela tím krajem, bylo mi také,

jako bych dobře věděla a chápala, co to vše jest a co to znamená; ale tohoto poznání nemohla jsem s sebou vzít na zem. Můj Vůdce provázel mě až nahoru, ale u stanu mi zmizel.

»Prohlížejc to vše, pomyslíla jsem si: „Proč asi tu jsem? A proč právě já ubožačka jsem vyvolena, abych to vše viděla?“ Tu mi řekla postava ze stanu: „Proto že máš na tom podíl!“ Tomu jsem se divila ještě více, i slezla nebo snesla jsem se k ní do stanu, ve kterém seděla. Oděna byla asi tak, jak vidám duchy; vzezřením a celým zjevem připomínala Jana Křtitele nebo Eliáše. Knihy a svitky, jichž vedle ní leželo hromadu, byly prastaré a drahocenné. Na některých knihách byly povydané ozdoby a obrazce kovové, jako muž s knihou v ruce. Postava mi pravila, nebo jsem vyčtla z jejího pohledu, že tyto knihy obsahují všechny nejsvětější pravdy lidí, a on že všechno zkoumá a srovnává, a co jest lživého že páli na ohni vedle stanu. Privil mi, že jest tam proto, aby se tam žádný člověk nedostal; že jest mu poručeno, všeho toho strážiti a hlídati, až nastane čas, kdy se toho použije. Tento čas, pravil, mohl už několikrát nastati, ale pořád ještě brání tomu veliké překážky. Otázala jsem se ho, necítí-li snad, že jest mu čekati tak dlouho? Řekl mi: „V Bobu není času.“ Také mi řekl, abych si tam vše prohlédla, i vyvedl mne ze stanu a kynul rukou kolkolem. Také mi řekl, že lidé dosud nezasluhují všeho, co se tam uchovává. I obešla jsem celý ostrov. Stan byl zvýší asi dvou mužů a tak dlouhý, jako odtud k farnímu kostelu; a asi polovinu toho byl široký; střecha byla asi uprostřed jako svázána a jako ve výši držena provazcem, který byl napiat do výše a ztrácel se ve vzduchu, že jsem se až divila, na čem jest asi uvázán. Čtyřmi rohy stanu byly sloupy, které bylo lze oběma rukama skoro obejmouti. Také ony byly žilkovány, jako hladké vížky, a nahoře měly zelené knoflíky; vpředu i po stranách byl stan otevřen. Střed stolu ležela obrovská kniha, která se otvírala a zavírala; zdálo se, že jest ke stolu přikována. V této knize hledal muž vše, jest-li to správným. Všecko se mi zdá, že pod stolem byly dveře a že tam byl ještě schováván veliký posvátný poklad, nějaká svatá věc. Sedadla, zelení porostlá, stála okolo stolu tak, že mezi nimi a stolem bylo lze choditi. Hromady knih válely se za sedadly po pravé i po levé straně; na levé straně byly knihy, určené k spálení. Vedl mě okolo knih; na deskách byly rozličné obrazce: muži, kteří nesli schůdky nebo knihy nebo kostelíčky nebo vížky nebo desky. Řekl mi, že to všecko zkoumá a srovnává, a zbytečné a nepravé že páli; že ještě není

možno, aby se toho dostalo lidem, a že jest nejprve nezbytno, aby přišel jiný. Co bylo zavrženo, leželo po levici. Po té mi kynul kolkolem, i oběšla jsem vnější břeh jezera, jehož hladina byla stejně vysoko s povrchem ostrova. Tato voda, cítila jsem pod nohama, odtékala četnými proudy pod horou, a níže vycházela většími a menšími prameny na světlo denní, i zdálo mi se, že celému našemu světu přináší spásu a pozhénání; nahore nikde nepřetékala. Na straně východní a polední byla samá zeleň, samý krásný květ, na straně západní a půlnocní také se zelenalo, ale nebylo květů. Ze zadní krajiny přešla jsem na ostrov, kráčejić po vodě bez mostu, i chodila jsem mezi všemi věžemi. Zdálo se mi, jako by veškera půda byla jenom pevným, tlustým kobercem mechovým; zdálo se mi, jako by pod tímto kobercem byla ohromná dutina, věže všecky vyrůstaly z mechu, a okolo každé věže byla zahrádka, kterou protékaly potůčky, buď do jezera se vlévající nebo z jezera tekoucí, čehož jsem neviděla dobře. Ani v těchto zahrádkách nebylo cestiček, nýbrž byly tam pěkně rozsázené stromy a keře a květiny. Viděla jsem růže, ale mnohem větší než u nás: červené, bílé, žluté, ba i tmavé; viděla jsem liliovité, velmi vysoké květiny, mezi nimi modré, bílé pruhované, také stonek se širokými, palmovými listy, na jehož vrcholu seděl květ, jako velikánský talíř. Cítila jsem, jako by ve věžích byly schovávány největší poklady lidstva; zdálo mi se, jako by tam odpočívala svatá těla. Mezi jedněmi věžemi viděla jsem státi prapodivný vůz o čtyřech nízkých kolech; čtyři lidé byli by na něm seděli pohodlně, byly na něm dvě lavičky, vpředu ještě malé sedadlo. Jako vše, co tam bylo, byl tento vůz celý porostlý zelení nebo nabíhal do zelena. Byl bez oje a všecěk ozdoben vyřezávanými obrazci, že na první pohled jsem se domnívala, že na něm sedí lidé. Korba byla utvořena vůbec jen z těchto prolamovaných obrazců, byla tenounká jako kov, kola byla tlustší, jako u vozů římských. Měla jsem za to, že byl dosti lehký, aby jej utáhli lidé. Prohlížela jsem si všecko tak podrobně, poněvadž mi ten muž řekl: „Máš na tom podíl a můžeš se ho ihned ujmouti.“ Co počítí s tím prapodivným vozem, pomyslíla jsem si, a s věžemi a knihami? Ale hluboce jsem pocítovala posvátnost místa. Zdálo mi se, jako by s touto vodou sestupovala do údolí spása mnohých dob a jako by dokonce i lidé byli přišli z těchto hor, a jako by byli klesali tím hlouběji, čím níže slézali. Také jsem cítila, jako by tam byly lidem chovány, střezeny, čištěny, chystány Boží dary. Měla jsem velmi čistý pocit všeho toho; ale zdálo

mi se, že nemohu si vzít této čistoty na zemi, uchovála jsem si jen obecný dojem.

»Když jsem zase vstoupila do stanu, opakoval mi muž ještě jednou totéž: „Máš na tom podíl a můžeš se ho hned ujmouti.“ A když jsem mu prohlásila, že na to nestačím, řekl mi s klidnou jistotou: „Brzy se zase ke mně vrátíš.“ Co jsem tam byla, nevyšel ani na chvíli ze stanu, nýbrž stále se vznášel kolem stolu a knih. Stůl nenabíhal tak do zelena jako židle, které vůbec byly méně zelené než věci u věží, neboť ve stanu nebylo tak vlhko. Než také ve stanu a kolem něho byla veškerá půda pokryta mechem. Stůl, tak jako židle měl cosi do sebe, jako by byl samorostlý. Noha stolu byla jako skříňka, a bylo také něco svatého v ní. Ve stanu jsem měla pocit, že jest tam zakopáno svaté tělo; zdálo mi se, jako by tam byla dutina, jako by tam ze svatého hrobu vonělo něco skvostného. Měla jsem pocit, jako by ten muž nebyl stále ve stanu u knih. Uvítal mě a rozmlouval se mnou, jako by mě znal a jako by věděl o mém příchodu; právě tak určitě řekl mi o mém návratu a ukázal mi cestu dolů. Šla jsem k poledni, a zase nejprve jsem slezla po příkrém svahu hory, a prošeďší mraky, přišla jsem do veselé krajiny, kde bylo tolik zvířat. Tam nahoře nebylo ani jedinkého zvířátka. Viděla jsem vodu četnými potůčky stékati s hory a říti se vodopády a dále plynouti, také ptáky, větší husy, se třemi drápy v předu a s jedním vzadu, barvy asi polních koroptví, s ocasem poněkud skloněným a s dlouhým krkem, také ptáky, podobné skoro pštrosu, ale menší, s namodralým peřím, a všechna ostatní zvířata.

»Na této cestě viděla jsem zase velmi mnoho lidí, ano více, než na cestě první. Jednou přešla jsem říčku, která vyvěrala nahoře z jezera, to jsem cítila; později ubírala jsem se podél ní, a také jsem ji zase ztratila s dohledu. Po té přišla jsem na místo, kde v chatrčích bydleli ubožáci rozličných barev. Všecko se mi zdálo, že to jsou pochytní křesťané. Viděla jsem, jak přicházeli k nim jiní lidé snědé pleti, mající okolo hlavy bílé šátky; přinášeli jim pokrmy v pletených koších, ruce jako bázlívě daleko napřahující, a po té prchali ze strachu, jako by se byli odvážili něčeho nebezpečného. Tito lidé žili v rozbořeném městě v lehkých chatrčích. Spatřila jsem také vodu, ve které rostlo rákosí opravdu nevidané tloušťky a pevnosti. Po té přišla jsem zase k řece, byla tam velmi široká, a bylo v ní mnoho úskalí i výsep, a krásných zelených křovin, mezi nimiž zvolna plynula. Byla to táž řeka, která tekla s vy-

soké hory, a kterou jsem přešla nahoře, kde byla úzká. Na ostrůvkách i úskalích hemžilo se snědých lidí, mužů i žen i dětí, rozmanitě oděných, kteří o překot pili a se koupali. Zdálo se, že přišli z daleka. Byl tu ruch as takový, jaký jsem vídala na březích Jordanských ve Svaté Zemi, a také tu stál veliký muž, jenž, jak se zdálo, byl jejich knězem; ten nabíral vodu do nádob, které odnášeli. Spatřila jsem ještě mnoho věcí, a nebyla jsem daleko od země, ve které byl svatý František Xaverský, a přešla jsem moře po úžasném množství ostrovů.«

22. prosince: »Vím, proč jsem byla na hoře: mezi knihami na stole leží také má kniha; bude mi vrácena, abych přečla posledních pět listů. Muž, jenž sedí za stolem, přijde zase svým časem. Jeho vůz stojí tam na věčnou pamět. Na něm vyjel vzhůru, a žasnouce uží ho lidé zase sjeti na zem, na tomto voze. Tam, na tuto nejvyšší horu světa, kam lidská noha nevstoupí, byly zachráněny posvátné poklady a tajemství, vzrůstala-li se zkáza. Voda, ostrov, věže jsou proto, aby tyto poklady byly bezpečně a jistě chovány. Z této vody tam nahoře se také všechno občerství a obnoví. Řeka, která odtamtud přitéká, jejíž vodu lidé v takové účtě chovají, má vsutku sílu a posiluje lidi; proto váží si jí více než svého vína. Všichni lidé, všechno dobré přišlo odtamtud shůry, a tam bylo zachráněno vše, co bylo vyvoleno k zachránění od zkázy.

»Muž na hoře mě znal; neboť mám na tom podíl. My všichni se známe, my náležíme k sobě. Neumím to tak říci; ale jsme jako símě, které jest roztroušeno po celém světě. Ráj jest nedaleko odtamtud. Už častěji jsem spatřila, jak Eliáš žije v zahradě před Rájem.«

26. prosince: »Zase jsem spatřila Horu Proroků. Muž ve staně podával jakési postavě, jež se snesla s nebe a nad ním se vznášela, listy a knihy a bral za ně jiné. Tento duch svou bytostí se lišil od něho. Bytost nahoře se vznášející připomínala mi živě Jana. Byla pohyblivější, hbitější, milejší, lehčí než muž ve stanu, jenž měl do sebe cosi pevnějšího, vážnějšího, ztrnulejšího, přikřejšího. Onen měl se k tomuto jako Nový Zákon k Starému, proto nazvala bych ho Janem, druhého pak Eliášem. Zdálo se, že Eliáš podává Janovi zjevení naplněná, a že přijímá od něho zjevení nová. Po té jsem spatřila, jak náhle z bílého jezera vytryskl kolmo do výše jako vodotrysk pramen paprskem jako křišťálovým, který nahoře se rozstříkl v nescíslné paprsky a kapky, které dlouhými oblouky dopadaly na nejrozmanitější místa země; i spatřila jsem v domech a v chatrčích, ve městech, v rozmanitých dílech světa

osvícené lidi. Také jsem viděla, že někteří hlubší protestanté jsou tím osvécováni; začíná se to v nich býbat i kličiti.»

Dne 27. prosince, na svátek svatého Jana Evandělisty, spatřila římskou církev, zářící sluncem. Tryskaly z ní paprsky, které se šířily po celém světě. „Bylo mi řečeno, že se to vztahuje na Zjevení svatého Jana, o němž některým údům Církve dostává se prý světla, a veškeré toto světlo prý osvíti církev. Měla jsem obraz velmi určitý, ale nedovedu ho vysloviti.«

Po celý oktáv svátku měla ustavičně obrazy o Církvi, než poněkud obšírněji mohla vypravovati jen, co uvedeme. Nebyla s to, aby podrobněji udala, v jakém vnitřním vztahu byla tato vidění k viděním o Hoře Proroků; než z těch stručných poznámek lze poznati, že Poutník zachránil tu aspoň zlomky z velkolepého okruhu vidění.

»Viděla jsem chrám svatého Petra a nesmírný dav lidí, kteří jej bouřili; ale také jiné lidi, kteří jej zase opravovali. Od podavačů táhly se linie celým světem, i divila jsem se souvislosti. Ti, kteří bořili, vytrhávali veliké kusy, a mezi nimi bylo zvláště mnoho bludařů a odpadlíků. Ale lidé, kteří bořili, a kteří měli uvázané bílé, modře olemované zástěry s kapsami, a za pasem měli zastrčené zednické lžice, bořili jako podle předpisu a pravidla. Ostatně byli oděni rozmanitě, a byli mezi nimi velcí a tlustí, hodnostáři ve stejnokrojích a s hvězdami, kteří však sami nepracovali, nýbrž zednickou lžicí jen označovali místa, kde a jak trhati. K mému úžasu byli mezi nimi i katoličtí kněží. Ale někdy, nevěděli-li honem, jak se do toho pustiti, přicházeli si pro radu a poučení k jednomu z jejich středu, jenž měl velikou knihu, jako by v této knize bylo vypsáno, jak jest chrám postaven a jak jej zbořiti. A po té zase přesně označili zednickou lžicí místo, které bylo strhnouti, a v tu chvíli bylo dole. Tito lidé bořili zcela klidně a jistě, ale bázkivě a tajně a číhavě. Papeže viděla jsem na modlitbách a kolem něho pokrytecké přátele, kteří často dělali pravý opak toho, co poroučel. Spatřila jsem malé, černé, světské chlapisko v plné práci proti kostelu. Zatím co kostel byl takto na jedné straně bořen, byl zase na druhé straně budován, ale s velmi malým úsilím. Spatřila jsem velmi mnoho duchovních, jež jsem znala. Z generálního vikáře měla jsem velikou radost. Nedáda se másti, chodil mezi ty, kteří bořili, a poroučel, čeho bylo třeba k zachování nebo opravení. Také jsem spatřila svého zpovědníka, jak velikou oklikou vlekl tam balvan. Jiné jsem viděla, jak lenivě se modlili svůj breviář a jak za modlitby přinesli pod

pláštěm třeba kamínek nebo podali jej jiným. Nikdo, jak se zdálo, neměl důvěry, chuti, poučení, ba ani nevěděl, oč běží. Byla to bída! Už celá přední část kostela byla zbořena a už stálo jen Nejsvětější. Byla jsem velmi zarmoucená, i myslila jsem si stále, kde že vězí muž, oděný červeným rouchem a s bílou korouhví v ruce, jehož jsem jindy vidala státi na kostele a ochraňovati ho? A v té jsem spatřila po velikém náměstí před kostelem ubíratí se vznešenou ženu. Držíc si široký plášť na obou ramenou, vznesla se pomalu do vzduchu. Postavila se na kupoli a plášť, který se třpytil jako zlatý, roztáhla nad celým prostranstvím kostelním. Ti kteří bořili, právě poustali. I chtěli se zase dáti do boření, ale nikterak se nemohli přiblížiti k prostranství, zakrytému pláštěm. Za to na druhé straně rozvinuli nesmírnou činnost ti, kteří kostel obnovovali. Přicházeli stařečkové, schromlí a zapomenutí, a mnohosilných mladíků, žen a dětí, duchovních i světských, a záhy byl kostel úplně vybudován. Po té spatřila jsem nového papeže přicházeti s procesím. Byl mladší a mnohem přísnější předešlého. Víтали ho velmi slavnostně. Zdálo se, že přichází, aby posvětil kostel, ale slyšela jsem hlas, že není třeba nového posvěcení, Nejsvětější že se zachovalo. Měla právě býti dvojí veliká církevní slavnost: obecné jubileum a obnovení církve. Než papež začal slavnost, poučil dříve svých lidí, kteří vyloučili a zapudili ze shromážděných bez jakéhokoliv odporu množství vznešených i prostých duchovních. I viděla jsem, že odcházeli ze shromáždění, pukaříce hněvem a reptající. A vzal do svých služeb lidi načisto jiné, duchovní a také světské. Po té začala se veliká slavnost v chrámě svatého Petra. Ti s bílými zástěrami pracovali dále potichu a opatrně, bázkivě a číhající až by se druzí nedívali. «

30. prosince: »Zase jsem viděla svatopeterský chrám s jeho vysokou kupolí. Stál na ní Michael, svitě svým krvavým oděvem a drže v ruce velikou válečnou korouhev. Na zemi zuřil lýtý boj. Zelení a Modří bojovali s Bílými, a tito Bílí, nad jejichž hlavami stál rudý, ohnivý meč, jak se zdálo, už už prohrávali; ale nikdo z nich nevěděl, proč bojují. Chrám byl všecek krvavý, jako Anděl, i bylo mi řečeno: Omývá se krví. Čím déle trval boj, tím více mizela krvavá záplava s chrámu, který jasněji a jasněji prosvítal. Ale Anděl sestoupil na zem a přistoupil k Bílým a začasté spatřila jsem ho v čele všech shluků. I roznítili se podivuhodnou statečností, nevěděli ani, kde se v nich vzala; byl to Anděl, jenž bil do nepřátel, i dávali se na útěk na všech stranách. Ohnivý meč, který stál nad

Bílými, zmizel teď, když vítězili. Za boje ustavičně k nim přebíhaly tlupy nepřátel, a jednou přeběhl velikánský zástup. Nad bojujícími ukázaly se ve vzduchu také zástupy světců, kteří ukazovali a rukama dávali znamení a kynuli, každý jiný, a přece všichni byli ovládáni a oživováni a zaujati jedním a týmž duchem.

»Když Anděl sestoupil se střechy chrámu, spatřila jsem v nebi nad chrámem veliký zářící kříž, na kterém pněl Spasitel, z jehož ran tryskaly na svět proudy zářících paprsků. Rány byly rudé jako skvoucí brány se středem slunečně žlutým. Neměl trnové koruny; ale ze všech ran na hlavě tryskaly paprsky vodorovně do světa. Z rukou, z boku a z nohou tryskaly paprsky duhových barev a dělily se ve vlasové praménky, ale také po několika se spojujice letěly celým světem do vsí, do měst, do domů. Viděla jsem je, jak tam onde, blízko i daleko padaly na rozličné umírající, a jak vssály duše, jež po jedné z těchto barev vklouzaly do rány Kristovy. Paprsky z rány v boku proudily přebohatým a širokým proudem na chrám dole stojící. Chrám všecek od nich zářil a tímto proudem paprsků viděla jsem většinu duší vcházeťi v Krista.

»A viděla jsem na nebi vznášeti se také rudé, zářící srdce, z něhož pruh bílých paprsků se řinul do rány v boku, a od něhož jiný pruh paprsků se rozléval na chrám a četné krajiny; a tyto paprsky ssály přčetné duše, jež srdcem a pruhem paprsků vcházely do boku Ježíšova. Bylo mi řečeno, že toto srdce jest Maria. Kromě těchto paprsků viděla jsem žebříky se všech ran spuštěné na zem; některé nedosahovaly až dolů. Tyto žebříky měly rozmanité tvary, byly úzké i široké, měly přičle blízko i daleko od sebe. Stály po jednom a také pohromadě, bylo jich jistě na třicet. Byly barev očišcových, tmavé a světlejší, šedé až nahoru stále se jasnící. Viděla jsem mnoho duší po nich klopotně vylézati. Některé vystupovaly rychle, jako by měly pomoc ve stálém postupování, jiné se hrnuly v nepořádku a proto zase padaly na nižší přičle, a některé padaly dočista do noci. Proti radostnému vssávání byla dojemná podívaná na klopotně vylézání. Zdálo se, jako by ty, které ustavičně a s pomocí vylézaly, byly Církvi bližší než ony, které klopýtaly o překážky a vázly, které čekaly, byly opuštěny a padaly. Také jsem viděla, že mnoho duší těch, kteří zůstali v boji, každá svou cestou se pustila do těla Kristova. A za křížem, v dalekých hlubinách nebes, spatřila jsem celé shluky obrazů, které stále ve větších dálkách znázorňovaly přípravu díla vykoupení a kterých nelze mi vysloviti. Bylo jako by to byla zastavení na

cestě, kterou se ubírala Boží Milost dějinami světa až do svého naplnění ve vykoupení. Já jsem nezůstávala na jednom místě. Pohybovala jsem se skrze paprsky i mezi nimi a spatřila jsem všechno. Ach, spatřila jsem věci nesmírné, nevýslovné. — Také jsem nenadále spatřila, jako by se Hora Proroků byla posunula vedle kříže, jako by se byla přisunula; než svou patou opírala se o zem a souvisela s ní. Viděla jsem ji, jako v prvním obraze, a za ní, poněkud výše, spatřila jsem zářící, podivuhodné zahrady, ve kterých jsem spatřila stkvoucí zvířata a ptáky; i cítila jsem, že jest to Ráj.

»Když boj na zemi byl dobojován, chrám i Anděl, jenž nyní zmizel, zběleli a zastkvěli se. Také kříž zmizel, a na jeho místě stála na chrámně veliká skvoucí Paní a rozprostřela široko přes něj svůj zlatý, blyskotavý plášť. Při službách Božích bylo viděti, jak druh s druhem se smíruje a před ním se pokořuje. Viděla jsem, jak biskupové a pastýři přicházejí k sobě a vyměňují si knihy, a sekty poznaly Církev ze zázračného vítězství a ze světél zjevení, která, jak na vlastní oči viděly, na ni zářila. Tato světla byla z paprsků vodotrysku, který tryskal z jezera od svatého Jana na Hoře Proroků. Vidouc toto sjednocení, pocítila jsem hluboce blízkost Království Božího. Pocítila jsem v celé přírodě jas a vyšší život a ve všech lidech vyšší pohnutí, jako za času blízkého narození Kristova, a cítila jsem blízkost Království Božího tak, že jsem byla nucena, běžeti mu vstříc a vítati je jásetem.* Přicházení Mariino cítila jsem už v jejích nejranějších předcích. Viděla jsem, jak její kmen se zušlechťoval pro tento jediný květ a pro žádný jiný. Viděla jsem Marii přicházeti; nevypovím jak; právě tak stále jsem pocítovala, jak Království Boží se více blíží. Mohu to srovnati pouze s oním pocitem. Viděla jsem, jak se blíží touhou mnoha pokorných, milujících, věřících křesťanů; touha je přitahovala. Viděla jsem, jak na zemi pásli pastýři četná zářící stádečka beránků, i viděla jsem, že všichni pastýřové byli pastýři toho, jenž sám jsa Beránkem, dal svou krev za nás, i byla v lidech láska a síla Boží opravdu bez konce. Ale viděla jsem pastýře, které jsem znala, a mi byli blízcí, kteří však nic z toho netušili; i přála jsem si toužebně, probuditi je ze spánku. Zaradovala jsem se opravdu, že Církev jest mou matkou, že se mi z dětských let vynořil obraz našeho kantora, jenž říkával: „Kdo nemá Církev za matku, ten nemá Boha za otce.“ Té chvíle byla jsem zase malým děvčátkem a přemýšlela jsem jako ten-

* Což projevila za vidění hlasitou modlitbou.

kráte: Kostel* jest přece kamenný, jak může býti tedy tvou matkou? Ale přec jest tomu tak, jest tvou matkou! a tak myslila jsem do opravdy, že vcházím do své matky, šla-li jsem do kostela. Proto také teď při vidění řekla jsem nablas: „Ano, nepochybně jest tvou matkou!“ I spatřila jsem nenadále Církev jako krásnou a urostlou paní, a vyčítala jsem jí, že dopouští, aby její čeládka jí tak zanedbávala a tak ji týrala. Také jsem jí poprosila o jejího syna, i položila mi Ježíška do náruči, a dlouho jsem s ním hovořila. Tu se mi dostalo krásného ujištění, že Maria jest Církví, a Církev že jest naší matkou, a Bůh naším otcem a Ježíš naším bratrem. I byla jsem velmi ráda, že jsouc dítětem, vešla jsem do kamenné matky, do kostela totiž, a že jsem si z milosti Boží pomyslně: „Tak tedy vcházím do své svaté matky.“

Po té jsem spatřila velikou slavnost v kostele, který po přestálém boji všecek zářil sluncem. Viděla jsem vcházeť do něho mnoho procesí. Viděla jsem nového papeže, velmi vážného a přísného. Viděla jsem, že před slavností vyvrhl mnoho biskupů a pastýřů, poněvadž byli špatní. Viděla jsem, že tuto slavnost v kostele s nimi slavili zvláště svatí apoštolové. I spatřila jsem blízkým vyplnění prosby: Přijď království tvé! Zdálo se mi, že vidím, jak shůry sestupují na zem nebeské, stkvoucí zahrady a jak se spojují na zemi s místy, na kterých byl rozdělán oheň, a jak dole všechno zaplavují prvotním světlem. Nepřátelé, kteří uprchli z boje, nebyli pronásledováni, ale odloučili se.«

Tyto obrazy o Církvi přešly teď ve veliké vidění o nebeském Jerusalemu.

»Viděla jsem blyskotající ulice Božího Města, samý stkvoucí palác, samá zářící zahrada, v nichž se pohybují nesčetné zástupy svatých, chválice Boha a působice na Církev. V nebeském Jerusalemě není kostela; Kristus sám jest kostelem. Maria trůní nad Božím Městem a nad ní Kristus a nejsvětější Trojice. Z ní padá na Marii jako světelná rosa, rozprašující se od Marie na celé svaté Město. Pod Božím Městem viděla jsem chrám svatého Petra i plesala jsem, že přes všechnu nedbalost lidí přece stále ještě přijímá shůry pravé světlo. Viděla jsem cesty, které vedou do nebeského Jerusalema, a viděla jsem svaté pastýře, kteří tam vedli dokonalé duše ze svých stád. Na těchto cestách nebylo příliš plno.

»Spatřila jsem také svou cestu do Božího Města a s této cesty jako

* Německé slovo »die Kirche« značí Církev i kostel; z toho hříčka, které arci nelze přeložit, nechtěl-li překladatel dáti slova ruského.

ze středu širokého kruhu viděla jsem všechny, jimž jsem nějak pomohla. Spatřila jsem všechny děti a chudáky, jimž jsem ušila nějaký kus šatu, a zvláště s potěšením jsem se podívala rozličným modám, podle nichž jsem už krejčovala. Dále viděla jsem také všechny obrazy ze svého života, kdy jsem radou, příkladem, podporou, modlitbou, utrpením někomu prokázala službičku sebe menší; a prospěch, který jim z toho vzešel, viděla jsem v podobě zahrad, které jim z toho vzrostly. Tyto zahrady si rozmanitě udržovali, pěstovali nebo je nechali zpustnouti. A spatřila jsem každého, jehož jsem kdysi dojala, což z toho vzešlo. «

Prozrazuje opravdu dětinnou prostotu omilostněné a v utrpeních tak statečné duše, že z velikého vidění cesty do nebeského Jerusalema se zvláště živě rozpomenula na ony události, ze kterých také v obyčejném životě mívala radost nejdojemnější: totiž na své ruční práce pro chudé nemocné a děti. Těmito skutky lásky zabývala se ustavičně ve dne v noci, za každého utrpení, ať bděla nebo byla zaujata patřením, a snad nikde neobjevovala se nevědomá, pokorná čistota jejího srdce tak roztomile, jako v sladké radosti, kterou bývala naplněna, kdykoliv měla pohromadě několik kousků oděvu, které vlastníma rukama ušila nebo upletla chudým dětem. Poutník zapsal si do deníku za prvního čerstvého dojmu nejedno takové pozorování, která tuto nezkrácena otiskujeme.

18. listopadu: »Zastihl jsem ji, ana vlnou spravovala staré, tlusté punčochy, které chtěla rozdati. Myslil jsem, že takovou zbytečnou práci něco zanedbá. Ale vysvětlila mi krásně, jak láska si žádá skutků.«

13. prosince: »Dnes ráno byla neobyčejně veselá. Z rozličných hadříčků sešívala velmi pilně čepičky a jak říkají holubičky dětem a chudým ženám k Vánocům. Nad prací se velmi rozveselila, usmívala, ano téměř rozzářila. Její obličej byl jasný a čistý, a měl povědomý dobrácký, potutelný výraz, jako někdo, kdo druhého chce překvapiti přítelem, kterého skryl. Řekla mi, že jest vždycky tak veselá, kdykoliv něco chystá dětem; ale že se s ní zároveň děje cosi prapodivného. Stále prý jest nepřítomna a bezděky vidí prý tolik věcí. Každé chvíli aby prý se pamaťovala a dívala na svou poličku a po světničce, aby se tak přesvědčila, že jest v ní. Ale hned prý zase všechno mizí, a ona jest v okolí dočista jiném.«

14. prosince vypravovala: »Dnes večer viděla jsem, jak žena, kterou už čekali do kouta, světila se jiné ženě, že jest dočista chudá a že ani nemá, do čeho zavinouti dítě, až přijde na svět. Pomyslíla jsem si: ,Kdyby

tak přišla ke mně! Odpověděla druhá žena: „Uvidím, seženu-li ti něco.“ A tak dnes přišla tato žena ke mně, vypravovala mi o bidě oné ženy, a já jsem měla radost, že jsem jí mohla obstarat všechno.«

15. prosince: „Také dnes jsem ji shledal velmi veselou. Stále ještě křečkuje na chudé děti. Oplývá radostí nad starými šaty a hadříky, které dostala darem, aby z nich něco ušila. Také se jí zase zázračně rozmnožily peníze. Předevčirem ještě nevěděla, jak vystačí; měla už jen čtyři tolary. Ponechala to Bohu, a tu najednou spatřila, že má deset tolarů v drobných; myslí, to že proto, aby je hned vydala. Divila se, kolik už našila. Tyto hadříky jsou prý jí milejší než nejvzácnější poklady. Za práce jest prý stále tak zaujata patřením, že jako ve snu vidí stíhající nůžky běžeti po plátně, a někdy prý se domnívá, že prostřihuje předměty, které jsou kolem ní.«

18. prosince: „Zastihl jsem ji v hovoru s neteří, jež jí vypravovala o chudých dětech. Byla ve svých bolestech velmi veselá a pravila děvčátku: „Dnes v noci spatřila jsem dítě, jež mělo na sobě kazajku, která však neměla rukávu.“ „Aj, odušila neteř, to jest Gertrudička, již jsi věnovala látku na kazajku, a které se už nedostalo na jeden rukáv. Povídala mi to dnes ve škole.“ To dojalo nemocnou k slzám; a potom se mi přiznala, že za krátkého rozhovoru s nevinným dítětem pocítila takové radosti, že div nevykřikla, a že několikrát poslala děvče ven, aby ho nepletla.«

20. prosince: „Pro dnešek skončila práce, žehnajíc, co tak namáhavě vyrobila, a všechno pěkně složila. Dopřel zimy, řekla, schystala jsem skoro všechny své dárky; pak se dám znova do práce. Nestydím se, žebratí na chudé; Lidvínka zebrala také. Viděla jsem ji v její přízemní jizbě, která byla jistě ještě jednou tak veliká jako má. Stěny byly bídně slepeny z hlíny, a všechno bylo tak praubohé. Vstoupil-lis dveřmi, měl jsi její lůžko po pravici, a před ním viselo se stropu černé sukno, jako nějaká záclona. Proti posteli byla dvě čtyřhranná okénka s kulatými tabulkami, kterými bylo viděti na dvůr. U této stěny mezi oběma okénky stálo cosi jako oltáříček, s křížkem a nějakou ozdůbkou. Dobrá Lidvínka ležela v čiré tmě. Neměla peřiny, měla na sobě černou tlustou pokrývku, na několika místech prošitou. A všechna, i s rukama, byla ještě přikryta černým pláštěm. Byla prabidná, a v obličeji měla mnoho skvrn, do krvava rozpálených. Také jsem u ní viděla její neteř. Bylo to nevýslovně dobré a roztomilé děvčátko, asi tak veliké, jako moje neteř. A posluho-

vala ji tak soucítě. Lidvína poslala ji k jakémusi muži, aby od něho vyprosila masa chudým. A vskutku přinesla vepřové plece a ještě hrách. Viděla jsem, jak oboji vařila v širokém hrnci nebo kotli na ohništi, které bylo v koutě v levo za dveřmi do světnice. Po té měla jsem jiný obraz, jak panna přenáramně zatoužila po Ženichu, a také viděla ho přicházeti. Já jsem ho spalčila také; byl dočista takový, jako můj. Ale nějaký člověk se schoval mezi dveřmi a jejím lůžkem, jenž ji zabránil, aby se nesešla se Ženichem, a z toho se velice zarmoutila a rozplakala se proto. Nezdržela jsem se smíchu, neboť i mně děje se tak často. Viděla jsem, že její rty jsou velmi oteklé.«

21. prosince: »Pocíivši v noci velikou zimu, myslila jsem na chudé, kteří mrznou. I spatřila jsem svého Ženicha, jenž mi řekl: Nemáš ke mně pravé důvěry. Nechal jsem tě někdy mrznouti? Nedal jsem ti všeho, čeho potřebuješ? Proč nerozdáš chudým ostatních peřin? Budeš-li jich potřebovat, zase ti je vrátím.« I zastyděla jsem se a umínila jsem si, že rozdám peřiny, jichž nepotřebuji, i proti vůli sestřině.«

A vskutku, večer to také vykonala a pravila: »Chtějí-li příbuzní mě navštěvovati, ať spí na slavníku, nebo ať si zůstanou doma.«

22. prosince volala z vidění: »Tu vidím všechny dětičky, jimž jsem něco ušila. Jsou tak veselé a mají na sobě všechny čepičky a kabátky a punčošky a to všecko září a mé pachole jest také mezi nimi. Pojď sem, mé pacholátko, posaď se sem! (Ukazuje mu, kam se posaditi.) Ach, jakou žízeň mám po Spasiteli! Jest to palčivá žízeň, ale jest sladká. Jiná žízeň jest odporna. Ach, jakou asi žízeň měla Maria po svém Dítěti! A přec je nosila jen devět měsíců pod srdcem, a já je mohu tolikrát přijmouti ve svatém Přijímání! Na zemi jest takový pokrm a takové nasyčování, a přece mnozí umírají hladu a žizní, a země, ve které tato Spása sestoupila k lidem, jest tak zpusťlá a tak zchátralá, jako celý nynější svět! Ale blažení nedopustí, aby něco upadlo ve zkázu, a kde kdysi stával kostel, tam jest dosud. Ach, kolik kostelů vidím tam v okolí Betléma a po celém světě vznášeti se ve vzduchu nad těmi místy, kde se kdysi tyčily kostely, a konají se v nich bohoslužby. Tam také jest kostel, ve kterém se tak krásně oslavovalo Početí Marie Panny. A to jest její neposkvrněnost, že neměla v sobě ani břichu ani vášně, a že její svaté tělo nikdy nebylo postiženo nemocí. Kromě toho však neměla milosti, bez svého spolupůsobení, leda že počala Pána Ježíše Krista.«

Po té měla vidění, jak celou její dosavadní pouti životem, až do dnešního dne, provázelo ji pachole.

»Co jsem teď viděla v obraze,« podotkla vypravujíc toto vidění, »to se mi vskutku kdysi tak přiházelo. Když jsem byla ještě děvčátkem, pracovalo pachole se mnou...* — Když mi bylo deset let, řeklo pachole: Nepodiváme se, co je s jesličkami, které jste si před lety postavili? I kdož ví, kam se poděly, na to já, ale pachole řeklo, abych jen šla s ním, že je bohda najdeme. A když jsme je našli, byly z květin**, kterými jsme je obložili, už věnce a koruny. Ale některé nebyly ještě dodělány, a pachole řeklo: Vpředu chybějí ještě perly. Jen jediná korunka z perel byla dodělána načisto, a tu jsem si nastrčila na prst. Ale popadla mě úzkost a bázeň, poněvadž jsem jí už nestáhla. Prosila jsem pachole, aby mi ji snálo; bála jsem se, že nebudu už moci pracovat. Snálo mi ji tedy, a zase jsme všechno přikryli. Myslím, že to byl jen obraz. Nepamatuji si, že by se mi byla tato událost vskutku přihodila. Po té jsem stonala, jsouc už dospělou pannou, a chtěla jsem jít do kláštera, a poněvadž jsem ničeho neměla a byla jsem zarmoucená, řeklo mi pachole, že to nic nevádí, jeho otec že má dosti a Jezulátko že také nemělo ničeho, a že se bohda do kláštera dostanu. A vskutku jsem se tam dostala a byla svatba. Když později, jsouc jeptiškou, jsem stonávala a velmi se rmoutila, poněvadž mi chybělo kde čeho, říkala jsem si: Vida, tu to máme. Chtělo jsi se o všechno postarat, budu prý mít stále dostatek, a teď nejdeš a nedostávám ničeho! I přicházelo pachole ke mně v noci a přinášelo mi zlata a perel a květin a rozličných šperků, že mě pokaždé pojímala úzkost, kam to vše poschovati. Přijímala jsem sice začasť ve vidění takové věci, nevím však, kam se poděly. Snad byly tyto dary obrazy darů, jichž se mi dostávalo, a které se zázračně rozmnožovaly, jako peníze od Galena a jako káva na svatou Kateřinu.*** Také jsem stále stonala a zase jsem bývala několik dní zdráva. V tom stavu jsem mívala rozličné obrazy o Ježíškově, a častokrát jsem byla uzdravena. Po té zase v jiných okolnostech, jsouc už z kláštera, bývala jsem velmi nemocná a nejednou jsem vězela ve veliké tísní a bídě, a pokaždé přišlo ke mně pachole a poradilo i pomohlo. Posléze přišel obraz o budoucnosti. Pachole vedlo mě zase do jakési sakristie

* Toto vidění zevrubněji jest v I. díle na str. 22.

** Květiny jsou symbolem utrpení.

*** Viz I. díl, str. 135.

k věncům a květinám jesliček z dětských let. Viděla jsem, že jsou v podobě zlatých korun a šperků chovány ve skříni, a pachole zase pravilo: Tady na tom nechybějí už leč perly, a po té se toho všeho bude užívatí v kostele. Zvěděla jsem, že potom zemru (t. j. až se nabude všech perel).»

Jakmile nastal Advent, měla jako ode dnů nejtěplejšího dětství, vidění o cestě Marie Panny a svatého Josefa z Nazareta do Betléma, která se rok co rok vždy na vlas stejně opakovala.

27. listopadu: »Přišla jsem do Betléma a šla jsem hezký kus cesty naproti Matce Boží a svatému Josefovi. Věděla jsem, že se uchýlí do pastušky ovčáků, i šla jsem s nedočkavým srdcem naproti svatým poutníkům. Zase jsem je zřela tak zřetelně a tiše a mile přicházeti s oslíčkem, jako vždy, i zaradovala jsem se, že jsem všechno zase spatřila tak, jak jsem to vídala od nejranějšího dětství. Urazivši veliký kus cesty, našla jsem pastušku ovčáků. Pustila jsem se k ní a daleko dalekánsko spatřila jsem Josefa a Marii, ani obklopeni světlem putují se svým soumarem nocí. Jest to, jako by kruh světla, ve kterém se ubírala svatá Rodina, bral se s nimi nocí, a kam jdou, tam se osvětlí cesta pod jejich kroky jako od svítilny. Anna a Joachim přichystali přesvaté Panně vše potřebné k jejímu slehnutí, bohatě se o ni postaravše. Doufali, že se snad před porodem vrátí. Ale Maria tušila, že neporodí u rodičů, a s podivnou pokornou upřímností vzala s sebou ze všech příprav jen dva kousky. Měla nevýslovný pocit, že ji nezbyvá jiné volby než chudoba. Nemohla mít nic vnějšího, neboť všechno měla v sobě. Věděla nebo cítila nebo jí tanulo v neuvědomění, že jako skrze ženu přišel na svět hřích, tak že také skrze ženu zrodí se usmíření, a toto cítíc řekla: Aj já dívka Páně! Tak stále poslouchala vnitřního hlasu, který v takovém stavu milostivého vedení neodolatelně volá a pudí. Také mě často daleko volal a pudil tento hlas a nikdy nadarmo.«

13. prosince: »Dnes byla jsem v čtyřhranné pastušce ovčáků s plochou střechou blízko Betléma. Bylo v ní hrstka starých lidí. Bydlili vlevo v komoře, oddělené šikmou, černou, hliněnou zdí. Bylo tam ohniště a vedle něho visely na stěně pastýřské hole a několik misek. Z této komory vyšel pastýř a ukázal mi do druhé protější komory. Tam na zemi u zdi seděli Maria a Josef na skřížených nohou a mlčeli. Maria měla založené ruce pod prsoma, měla bělavý oděv a závoj. Pobyla jsem u nich

chvilíčku, abych je uctíla, a po té jsem zase od nich odešla. Za domem bylo křoví.«

14. prosince: »Z Flamske, jako bych byla dítětem, pustila jsem se do Zaslíbené Země. Běžela jsem naproti Marii. Tak jsem měla naspěch, tak jsem byla žádostiva příchodu Ježíškova, že jsem proběhla Jerusalemem a Betlémem prostovlasá. Chtěla jsem jim vyhledati opravdu dobré hospody na tuto noc. Od předešlého domu k tomuto, který jsem našla, nebylo příliš daleko; ale mezi oběma stálo několik domů. Vešla jsem do veliké pastušky ovčáků, k jejíž přední straně byl přistaven ovčín. Ovčák a jeho žena byli mladí lidé. Také jsem viděla přijíti svatou Rodinu, bylo pozdě v noci. Pastýř vytýkal, ale vřídě, svatému Josefovi, že cestuje s Marií tak dlouho do noci. Maria seděla na oslu bokem, bylo na něm zřízeno sedadlo a dole viselo u něho nějaké prkénko, na které se kladly nohy. Maria, soudě podle její postavy, neměla už daleko do narození Ježíškova. Zanechali hovádka za dveřmi a ovčák zavedl oslika tuším do ovčína. Byli uvítáni velmi vřídě, i odešli do přístěnku, kde si pohodlně uvolnili a posadili se. Nikdy jsem neviděla, že by mnoho jedli, měli s sebou malé tenké chleby. Ale já jsem hovořila s Matkou Boží docela prostince; a majíc s sebou svou práci, řekla jsem jí: Víím arcí, že ty nepotřebuješ ode mne ničeho, ale velice ráda bych ušila něco chudým dětem, buď tak hodna a ukaž mi ty, které mají toho nejvíce potřebí. Vskutku mi řekla, abych jen klidně šla dále, a že mi už ukáže ty, které toho potřebují. I sedla jsem si do tmavého koutku, kde mne nikdo neviděl a dala jsem se statečně do práce, také jsem mnoho ušila. Viděla jsem svatou Rodinu, jak se chystala k odchodu.«

16. prosince: »Putovala jsem k Betlému a cestu konala jsem vskutku klopotně, ale velmi rychle. Po té šla jsem k pastušce, do které, jak jsem věděla, dnes v noci přibude Maria. Spatřila jsem ji už v dále, ana sedíc na oslu a světlem oblitá, blíží se s Josefem. Tato pastuška byla z lepších domů, odtud bylo už viděti Betlém. Uvnitř byla zařízena jako všechny ostatní, ohniště s rozličným nádobím a náradím pastýřským bylo ve zvláštním přístěnku, na protilehlé straně byl také takový přístěnek, do kterého, jak jsem se domnívala, se asi uchýlí Maria a Josef. U domu byla také štěpnice, a za ní byl ovčín, ale nebyl zděn, nýbrž stál na čtyřech sloupech. Obyvateli domu byli mladý muž a žena a lidé velmi zdvořilí. Hned když jsem přišla, tázali se mne, co že chci. Řekla jsem jim, že chci očekávati Josefa a Marie, kteří tam dnes dojístají. Řekli mi,

to že se přihodilo dávno, teď že se to už nestane; a byli poněkud hrubí. Ale řekla jsem jim, že se to opakuje každého roku, neboť se to oslavuje. Jevili také hned zase přívětivost a ochotu, a ježto jsem si se šitím usedla do koutka, mimo který bylo jim choditi, chtěli mi dáti světlo k práci. Ale řekla jsem, že nepotřebuji žádného, a sedla jsem si do tmy a pracovala jsem a krejčovala jsem, neboť jsem viděla velmi dobře. Ale že ti lidé mi řekli, že to bylo kdysi dávno a nikoliv teď, to bylo asi proto, že také já, vstupujíc do domu, jsem si pomyslíla: Jak tomu vlastně jest? Tito lidé byli tu před dávnými časy a jsou tu ještě, vždyť přece už nežijí! Ale po té jsem si řekla: Aj, jaké tu dlouhé mudrování! vezmi co máš! I uklidnila jsem se a nabyla jsem jistoty; ale mé pochybování bylo mi oplaceno těmi lidmi. Bylo to zrcadlo: Co chceš, aby lidé činili tobě, to čini také jim.

»Když Josef a Maria přibyli, uvítali je ti lidé vlídně. Maria slezla s osla a Josef zanesl ranečky do domu. Vešli do malé komůrky vpravo a Josef si sedl na svůj raneček, ale Maria si sedla na zem u zdi. Tito lidé byli také první, kteří jim podali něco k jídlu. Postavili před ně nízkou podnožku, na které stály podlouhlé, mělké čišky, v jedné ležely kulaté chlebičky, ve druhé drobné ovoce. Ale nepojedli z toho ničeho. Viděla jsem, že Josef něco z toho vynesl z komůrky. Myslím, že za dveřmi stál žebřák. Osel byl uvázan za dveřmi. Ačkoliv nejedli, přece přijali dary pokorně a s pohautím. Kdykoliv něco přijímali, vždycky jsem se podívala, s jakou pokorou to činí. Po té jsem k nim přistoupila a byla jsem nesmělá a uctivší je, řekla jsem přesvaté Panně, až bude mít svého Syna, aby snažně prosila, ať mi nedopouští nic jiného činiti, ni žádati, než co jest jeho nejsvětější Vůle. Také jsem jí řekla o své práci, aby mi dobrotvě řekla, jak vše udělati a rozdělití. I řekla mi, abych jen pracovala, že se všechno bohdá spraví. Tu jsem si zase sedla do svého koutečka všechna rozpačitá a pracovala jsem dále pilně. Nečekala jsem na odchod svatě Rodiny.«

»Můj Vůdce mne poodvedl od Betléma na stranu polední. Bylo tam pusto, byli jsme v dnešní době. Ale před sebou spatřila jsem zahradu, kolem níž rostly stromy, ke koruně se úzící, s hustým listím. V zahradě byly krásné záhonky, celé porostlé zelení, s malými kvítky. Střed zahrady na sloupu, po kterém se vinula silná réva, spatřila jsem osmihraný kosteliček, kolkolem obrostlý révou. Zvenčí nebylo viděti než listí, ale na stranu ke kostelu visely hrozny na loket zděli, že člověk věru ani

nechápal, jak to, že svou tíží nepolámaly větvi. Réva byla najisto tak silná, jako slabé rámě. Ode všech osmi stěn tohoto kostelíčka, který neměl dveří a jehož stěny byly průhledny a prostupny, vedly vzhůru cesty. V kostelíku stál oltář, na kterém se ukázaly tři obrazy z této posvátné doby. Nejprve cesta Marie a Josefa do Betléma; po té Ježíšek v jesličkách a posléze útěk do Egypta. Tyto obrazy stály na oltáři jako živé. Od každé z osmi stěn vznášelo se po dvanácti předcích Mariiných a Josefových, oslavujících tyto obrazy. Můj Vůdce mi řekl, že tam před dávnými lety stál kostel, ve kterém příbuzní a potomci ze svaté Rodiny každého roku slavili památku těchto svatých tajemství. Ale když byl zbořen, slaví prý tuto slavnost tito blažení duchovně dále až na konec časů. Po té jsem byla zase rychle přenesena domů.

»Těchto dnů se děje se mnou cosi prazvláštního. Ani chvilky nejsem vlastně na zemi, stále vidím kolem sebe na blízku i v dálce mnoho lidí i obrazů. Vidím lidi umírat duchovním hladem. Vidím rozšiřovati se béd bez počtu. Vidím lidi brzy zde, brzy vidím je na ostrovech v chyších nebo v lesích. Vidím je, jak tamo se učí a tu zapomínají. Ale všude vidím bídu a zatemnění. Po té zas vidím nebesa otevřena a vidím, že všichni jsou tak ubozí, tak nejapní. Obírají se kde s jakým trusem, a páší zlořlosti. Potom ženu všechny ty lidi napřed a sama zůstávám vzadu, a zatím se mi zdá všechno opravdu velmi zasmušilým a temným. A při tom stále pocituji hlubokou osklivost života. A všechno, co náleží zemi, jeví se mi až hrůza ohavným a krutě na mne doráží hlad; ale není odporný, jest sladký. Tělesný hlad jest tak odporný.«

23. prosince: »Bylo k večeru, když jsem za Betlémem zastihla Josefa a Marii. Zastavili se pod stromem stranou cesty před vchodem do města. Maria slezla s osla a Josef šel sám do města, aby hledal noclehu v prvních domech. Tam nebylo vlastně brány do městečka; ale i tak běžela tam cesta mezi několika kusy zdí, že se to podobalo pobožené bráně. Josef hledal tam nadarmo přístřeší, neboť v Betlémě bylo plno cizinců. Zůstala jsem zatím u Matky Boží. Přišel zase z města, řekl Josef Marii, že tam nenalezl ani místečka, kam by se uchýlili, i šla s ním tedy nyní do Betléma pěšky a on vedl osla. Když vstoupili do města, šel Josef s Marií, aby se dali zapsati; ten člověk se na něj osopil, proč že vláčí s sebou ženu, toho prý není třeba. Josef se zastyděl před Marií, obávaje se, aby si snad nemyslila, že tam má špatnou pověst. Ale řekl, že viděl všude tolik lidí, odeberou prý se na druhou stranu, tam že bohdá nalez-

nou ještě přistřeší. Skromňounce brali se ulicí, která byla spíše polní cestou než ulicí, neboť domy stály na návrších. Na druhé straně, kde domy stály tam onde osaměle, stál na místě poněkud pustém v dolíku překrásný, košatý, stinný strom; peň byl hladký a větve se rozkládaly kolkolem jako střecha. Pod tento strom zavedl Josef Marii a soumaru a znovu ji opustil, aby hledal hospody. Ona zprvu opírala se zády o strom, její šaty byly sám záhyb nejsouce poutány pasem a hlava její byla zastřena bílým závojem. Osel byl obrácen hlavou ke stromu, mnoho lidí přecházelo mimo a ohlíželo se po ní, nevědouce, že Spasitel jim byl tak blízko. Byla tak trpělivá, tichá a všechna pohroužena v očekávání, tak pokorná. Ach, bylo jí čekati dlouho, ba že dlouho, i sedla si na skřížené nohy, skříživši ruce na životě a svěsivši hlavu. Josef zase přišel zarmoucen, nenalezl hospody, a odešel ještě jednou a ona ještě jednou čekala velmi trpělivě, a on se vrátil ještě jednou bez útěchy. Teď řekl, že dále za městem ví o místě, kam pastýři někdy zahánějí stáda, tam že najisto dostanou přistřeší; i kdyby přišli pastýři, že se s nimi snadno dohodne. I dali se mírným obloukem kolem města, a to pěšinou, na které nebylo zřítí ani človíčka; cesta zase mírně stoupala, tam před pahrbkem rostly rozličné stromy, terebinty nebo cedry a stromy s drobnými lístky jako zimostřáz. V tomto pahorku byla sluj nebo vyzdžené sklepení, které bylo uzavřeno proutěnými dveřmi. Josef vešel dovnitř a nejprve všelicos vyklidil. Maria a soumar čekali za dveřmi. Po té je tam uvedl. Byl velmi zarmoucen. Jeskyně nebyla vyšší než asi deset stop, ne-li ještě nižší; tam, kde stály jesle, byla půda malounko povýšena. Maria si sedla na houni a vedle sebe měla položen svůj uzlík, o který se opřela. Bylo už jistě devět hodin, když přišli do jeskyně. Josef zase vyšel a přinesl otýpečku tenkých klacíčků, která byla hezky svázána širokým sítim nebo rákosím; také v čemsi jako v nějaké pušce s násadou přinesl řěravé uhlí, nasypal je na zem v šíji jeskyně a rozdělal oheň. Tuto pušku na oheň, jako všechno takové drobné nářadí, měli s sebou. Neviděla jsem, že by byli něco vařili nebo jedli. Ale Josef ještě jednou vyšel a vrátiv se plakal. Byla už asi půlnoc. Tam poprvé spatřila jsem přesvatou Pannu, ona ležíc na kolenou se modlila; po té si ulehla na koberec spolehnuvši hlavou a ramenem na svůj uzlík. Ale Josef z pokory ležel vpředu v šíji jeskyně. Jeskyně měla nahoře ve stropě stranou asi tři kulaté otvory na větrání, zakryté mřížemi. Vyšel-lis ze dveří a obrátil-lis se vlevo, přišel-lis ještě k jedné takové jeskyni v tomto

pahorku či skále, jejíž vchod byl větší, a od níž také vycházela cesta na pole, s kterého přišli pastýři, a tam onde po pahorcích stály ještě chaloupky, také kůlny na čtyřech, šesti nebo osmi sloupech, pletivem ohrazené.

»Po té byla jsem přenesena do obrazu načisto jiného. Viděla jsem Betlém, jakým jest teď; sotva jsem ho poznávala, tak jest ubohý a pobořený. Jesličky byly podzemní kaplí. Ještě se v ní sloužila Mše svatá; byla rozšířena a bylo v ní všelicos z bílého mramoru a sochy. Nahoře nad ní na zemi stál kostel, podobný starému rozvalenému klášteru. Bohoslužba konalase jen v jesličkách; ale ve vzduchu spatřila jsem vznášeti se krásný, duchovní kostel. Byl osmihranný a měl pouze jediný oltář. Nahoře jej vyplňovaly kůry světců a světic; na oltáři byly znázorněny jesličky, u kterých klečeli pastýři, a vzduchem vanuli do tohoto obrazu beránci jako bílé obláčky. Bohoslužbu konal přívětivý stařeček se šedivými vlasy a dlouhou bradou, oblečený ve starodávný, široký kostelní ornát. Na hlavě měl kapuci, která vybíhala špičkou do čela a těsně přiléhala na obě tváře. Byl to Jeronym. Při slavnosti se okuřovalo častěji než u nás. Při tom také přijímali Tělo Páně, i viděla jsem, jako u Apoštolů, že malinké tělíčko jako zářící děťátko vešlo do úst těch, kteří přijímali. Bylo asi šest kněží, kteří konali obřady s Jeronymem. Ke konci postavili se před oltářem jako dva chory proti sobě a zpívali. A v tom se obraz změnil. Jeronym byl tam sám a střed kostela se plnil jeptiškami z rozličných řádů. Stály jako v choru třemi řadami a zpívaly. Mezi nimi jsem také spatřila annunciatky a Janu, jež mi pravila, že od mládí stále vidala takto všechna tato tajemství a velikou spásu, jež z nich vzešla lidem, a proto že založila svůj řád; teď že tam jest se všemi jeptiškami, jež si právě tak počínaly, aby dále slavily slavnost, ježto mezi lidmi upadla. Jen ať se prý podívám, co vzešlo z její lásky; ať prý také tak učím své duchovní děti. Napovídala mi ještě mnoho takových věcí, i umínala jsem si, že vskutku všechno zůstavím svým klášterním sestrám. Dej to Bůh! Na slavnosti jsem také viděla svatou Františku a jiné jeptišky, které jsem znala.«

Dne 24. prosince večer strávil Poutník se zpovědníkem několik hodin u Anny Kateřiny, jež celý ten čas byla zaujata patřením.*

* Byl tak dojat, že než si zapsal, co zažil, poznamenal ve svém deníku: „Zapisuje toto, pocíťuji hluboký zármutek nad bídou, ve které žijeme, v níž následky a účinky zatemnělosti mi brání klidně zachytiti a tlumočiti pohledy, které bytost zázračně Bohem omilostněná,

»Měla, tak vypravuje Poutník, prudké bolesti ve všech ranách a údech, snášela je, radostně s nimi bojujíc. Několikrát divoce vykřikla. Její ruce a prsty se bolestí třáslы, škubaly sebou a trhaly. Rozdala všechny své dary, skončila všechny své práce, odklízela a skládala každý hadřík, každou nitku, které zbyly, a po té sklesla na postel unavena, aby teď přinesla k jesličkám vlastní vánoční oběť, totiž své nekonečné bolesti, které vždycky vidá v podobě květinek. Začala: Dorota jde semnou k jesličkám. Přišla ke mně. Řekla mi, jak se jí mnoho naposmívali, že vždycky ozdobila Oltář tolika květinami; ale že posměváčkům odpovídala: Květina povadne, ale barvu a vůni přijme Bůh, jenž je dal; tak nechť Bůh způsobí, aby povadly všechny hříchy, ale dobré nechť jest mu obětováno, neboť to jest od něho. A také vždycky toužila prý v duchu po jesličkách Páně a všechno u nich obětovala. Také Poutník ať prý přinese Ježíškovi všechno své utrpení, všechny své slabosti a všechny své chyby, a ať nic z toho si neodnese. Ať prý všechno počne znovu a ať si vyprosí od Ježíška darem ohnivou lásku, aby nalezl u Boha většího potěšení. Vidím také svatého Jeronyma. Ten tam dlouho žil a vyprosil si na Bohu takový oheň lásky, že ho láska téměř stravovala.

»Ach, kdo spatří lásku, čistotu a bezelstnou hloubku Mariinu! Víť vše, a přece se zdá, že neví pranic, tak jest dětinná! Sklopí oči, a zadívá-li se na něco, její pohled pronikne venkoncem jako paprsek, jako pravda, jako nezkalené světlo! Ale to proto, že jest načisto nevinná a plná Boha a bez obmyslů. Tomuto pohledu neodolá nikdo.

»Vidím jesličky a nad nimi v podivuhodném, duchovním kostele oslavují svatvečer narození Spasitelova všichni blažení, kteří při narození se poklonili Ježíškovi, též oni blažení, kteří později uctívali tam to místo, a také všichni, kteří tam byli jen svou touhou a zbožností, zastupující tak Církev i všechny, kteří touží, aby toto posvátné místo a tato posvátná doba byly oslavovány. Tak pracuje Církev vítězná za Církev bojující; tak má také Církev bojující pracovat za Církev trpící. Ach, jak jest to nevýslovně krásné! Jaká to oblažující jistota! Vidím kolko-

prostínek, dětinná, vrhá do nejsvětějších tajemství. Nedovedu zachrániti než rozervané stíny obrazů, které dokazují věčnou přítomnost a skutečnost všech tajemství našeho ztraceného vztahu k Bohu, a tyto stíny abych ještě kradl a loučil. Nejsem s to, abych řekl, co sám při tom cítím. Ti, kteří léta potlačovali tyto milosti a posmívali se jim, ti, jimž teď nezbyvá, než je uznati, a kteří přes to jim kladou překážky a nevyhledávají jich aniž jich ctí, ti zaplácí se mnou, až jejich zrcadlo se zakalí smrtí. — Ježíši, Dítě, Spasiteli, dej mi trpělivost.“

lem, na blízku i v dáli, takové duchovní kostely. Oltáře Páně nerozdrť žádná mocnost! Kde už není Oltáře viditelného, tam jest udržován blaženými duchy, a to neviditelný. Nic nepomíjí z toho, co se děje v Církvi pro Ježíše. Kde lidé nejsou už hodni, aby slavili, slaví za ně blažení; a všechna srdce, která touží, aby tam byla na bohoslužbě, ta tam jsou, a nalézají svatý kostel a nebeskou slavnost, i když jejich hmotné tělo toho netuší; dostane se jim odměny za jejich zbožnost.

»Ale v nebi vidím Marii, ona sedíc na nádherném trůnu obětuje svému Božskému Synu, jenž se před ní zjevuje jako právě narozené dítětko, jako jinoch a jako ukřižovaný Spasitel, všechna srdce, která ho milovala a někdy se účastnila této slavnosti . . .«

»Po těchto slovech se nemocná téměř rozzářila radostí a její duch, její slovo, její tvář byly nevýslovné veselosti a živosti, i dostalo se jí takové hloubky a pohotovosti řeči, vyjádření nejvyšší a nejtajnější pravdy, že Poutník jen pocítoval, co ho hluboce uchvacovalo. Bohužel zachytil jen matné stíny z toho, co vynášela čímsi zářivějším než barvami, co šlehalo plameny za její řeči z noci života.

»Hle, zvolala, jak všechna příroda září a se směje nevinností a radostí. Jest to, jako by umrléc, zahalený v rubáš, povstával z hniloby, z prachu a noci hrobu, a jako by svým zjevem dával svědectví, že byl čímsi více než tvorem živoucím, oblečeným v tělo, mladým, kvetoucím, směřícím se, že byl nesmrtelným, nevinným, čistým, že byl neposkvřeným obrazem Božím! Vše žije a jest spojeno nevinností a díkem. Ach, těch krásných pahorků, mimo něž běží stromy, jako by spěchaly, aby Tvůrci, jenž navštěvuje tvory, sypaly k nohám své vůně, květy a ovoce, které mají od něho! Kde jaká květinka otevírá svůj kalíšek, a svůj tvar, svou barvu, svou vůni obětuje Pánu, jenž brzy přijde, aby chodil mezi nimi. Prameny žádostivě bublají a vodotrysky tančí z radostné nedočkavosti, jako děti, které očekávají, co jim nadělí Ježíšek. Ptáci zpívají sladce a radostně. Beránci mečí a poskakují. Všecka zvířátka zkrotla a radují se. Všecka krev proudí čistěji a živěji. Všecka zbožná srdce, která byla stísněna svatou touhou, bijí nevědomky spáse vstříc. Všecko jest pohnuto. Hříšníkům zmocňuje se zámčivost, pohnutí, lítost, naděje; a nepolepšitelní, zatvrzelí, nepřátelé, budoucí katané upadají v úzkost a nepokoj a ve zmatek, kterého nechápu; neboť také oni pocíťují nepochopitelné pohnutí v čase, jehož naplnění se blíží; ale toto naplnění a jeho všechna blaženost jest v pokorném, čistém, lidském srdci Mariině, které se modlí

nad Spasitelem světa, jenž pod ním stal se člověkem a za několik hodin jako světlo, kteréž tělem stalo se, vstoupí do tohoto života, do svého majetku, kdež jeho vlastní lidé ho nepoznali. Co teď všechna příroda praví, jak teď mluví před mýma očima, kdy přichází její Tvůrce, aby v ní bydlil, tak to jest psáno v knihách tam nahoře, ve kterých jest chována pravda až do naplnění času. Jako v rodu Davidově bylo chováno příslibení až do naplnění času v Marii, a jako tento rod byl ošetřován, střežen, očišťován, až v přesvaté Panně vydal Světlo světa, tak onen Svátý očišťuje a opatruje všechny poklady stvoření a příslibení, a význam a podstatu každého slova a tvora až do naplnění času. Vyčišťuje a vymazává všechno živé a zlé, i plyne pak vše tak čistě jako z Boha — tak jako to teď plyne v celé přírodě. Jak to, že badatelé hledají a nenalézají? Sem ať pohlédnou, jak dobré věčně plodí dobré a zlé jak plodí zlé, nezlomí-li se lítostí a Krví Kristovou. Jako blažení v nebi a zbožní lidé na zemi a duše v očistci žijí skrze Ježíše Krista v ustavičném styku, pomáhajíce si, uzdravující a jsouce uzdravováni, totéž vidím také v celé přírodě. Jest nevýslovno, co vidím. Každý prostodušný člověk, jenž následuje Ježíše, dostane to darem. Ale toto jest podivuhodná milost tohoto času na celou věčnost: ďábel jest spoután těchto dní, plazí a třese se, proto také nenávidím všech plazících se zvířat. Ba i ten protivný ďábel - štváček chodí teď tak schliplý a nemůže těchto dnů ničeho dělati. Toť věčná milost tohoto času. «

Po těchto slovech byl Poutník nucen ji opustiti; ale za dva dni mu vypravovala :

»Spatřila jsem svatého Josefa, an večer vyšel s košem a několika hrnečky, jako by chtěl hledati něčeho k jídlu. Nelze vypověditi jeho prostoty, přívětivosti a pokory. Marii spatřila jsem v témže koutku, ana ležíc na kolenou byla všechna vytržena v modlitbách, ruce měla maličko pozdvíženy. Oheň ještě hořel. Do stěny byla zaražena krátká hůlka, na které visel hořící kahan nebo lampička. Ale viděla jsem, že všechno bylo zalito světlem a nikde nebylo stínu, a viděla jsem, že světlo lampičky bylo kalnější, než vidíme hořící lampu za dne. V plameni bylo cosi tělesného. Maria byla samotinká. I myslila jsem na všechno, co jsem chtěla přivést bližícímu se Spasiteli k jesličkám, a bylo mi vykonati dlouhou cestu. Prošla jsem rozličnými obcemi, které jsem často spatřila za života Krista Pána. Viděla jsem v lidech nepokoj a zmatek a nepochopitelnou úzkost. Viděla jsem, že Židé v synagogách upadali ve zmatek, a že pře-

stávali konati bohoslužbu. Také jsem byla v jedné obci v oněch končinách, kde obětovali v modlářském chrámu. Tam byla modla s tlamou až hrůza širokou. Nacpali jí do tlamy obětního masa a ona pukla, i padlo na ně zděšení a zmatení a rozutekli se.

»Přišla jsem také do krajiny Nazaretské do domu Annina. Bylo to před samým narozením Spasitelovým. Viděla jsem Annu a Joachima, ani spali každý ve zvláštní komůrce. Nad Annou se rozzářilo světlo, i dostalo se jí ve snu poučení, že Maria porodila synáčka. Procitla a běžela k Joachimovi, jenž se s ní setkal ve dveřích, a jemuž se dostalo stejného ujištění. Modlili se a chválili Boha společně s pažema zdvíženými. Také jiných obyvatel domku zmocnilo se podivuhodné pohnutí, i vyšli ze svých komůrek a našli Joachima a Annu zářící velikou radostí a dověděvše se od nich o narození, chválili Boha s nimi za Dítě. Žádný z těchto lidí nevěděl určitě, že ten, jenž se narodil, jest Boží Syn; ale věděli, že jest to Dítě Spásy, že jest to Dítě Přislíbení, a to pocítovali všichni ve svém nitru, neumějíce toho vysloviti. Mimo to zmocňovalo se jich zázračné hnutí v přírodě, a ta noc byla jim opravdu nocí posvátnou. A vůbec tam onde po celém okolí Nazaretském spatřila jsem lidi, ani povstávají na svých lůžkách, probuzeni byvše sladkou vnitřní radostí, a vědomě i nevědomě modlitbou oslavují vstup vtěleného Slova do časného života.

»Celá má cesta na této pouti nocí zázračně pohnutou srážela se s nejrozmanitějšími obrazy lidí nejroztříčnějších národů, lidí v noci pohnutých, sbíhajících se, radujících se, modlících se nebo znepokojených. Moje cesta ubíhala velmi rychle na východ, uhýbajíc více na poledne, než tehdy, kdy jsem putovala k Hoře Eliášově. Jednou ve velikém, rozvaleném městě, ve kterém mezi vysokánskými sloupy a pobořenými nádhernými budovami bydlilo mnoho lidí v příbytcích, jednak v rozvalinách zřízených, jednak k troskám přistavených, spatřila jsem všecko v přepodivném pohnutí na volném prostranství mezi sloupy. Muži a ženy se sbíhali a s polí přicházely zástupy do města a všichni hleděli k nebi a přemnozí dívali se na nebe rourami, které byly asi osm stop dlouhé, a které u toho konce, kde se kladly k očím, byly malounko rozšířeny, a jiní si ukazovali k nebi a všichni mluvili asi v ten smysl: Jaká zázračná noc! Jistě pozorovali nějaké zjevení na nebi, snad nějakou kometu; snad pro ni byl všude ten nepokoj. Ale nepamatuji se, že bych byla pohlédla vzhůru.

„Odtamtud spěchala jsem v onu krajinu, kde si lidé nabírali ve svatě řece vodu sami a dávali si také nabíratí od kněze. Tentokrát bylo jich tam mnohem více i podobalo se, že se koná nějaká slavnost. Když jsem tam přišla, nebyla noc, nýbrž právě poledne.* Se žádným z těch lidí, které jsem viděla dříve, nemohla jsem mluvit. S těmito jsem mluvila, i poznali, že jsem tam, a byli pohnuti skrze mne. Řekla jsem jim, teď aby už dále nečerpali svaté vody, aby se raději obrátili ke Spasiteli, jenž se narodil. Nevím už, jak jsem jim to pravila; ale byli pohnuti a udiveni a ostýchali se mne, totiž mnozí, kteří byli velmi vroucní a zbožní v sobě. Byly mezi nimi duše velmi, velmi nevinné, hluboce citící. A tyto viděla jsem, ani odcházeli do chrámů, ve kterých neviděla jsem model, než cosi podobného oltářů. A klekli, muži, ženy a děti. A matky vzaly si děti na klín, a pozdvihly jim ruček jako k modlitbě, což byla dojemná podívaná.

„Po té jsem byla přivedena zpět k jesličkám. Spasitel se narodil. Přesvatá Panna zahalena velmi širokým závojem seděla na místě, na kterém byla prve, a na klíně držela Ježíška, zavinutého také do velmi širokých plének. Nebylo viděti jeho obličej. Seděla jako socha a zdálo se, že jest u vytržení. V bázlivé uctivé vzdálenosti stáli dva tři pastýři a někteří dívali se otvory ve stropě. Tíše jsem se klaněla. Když pastýři odešli, přišel svatý Josef, nesa přes ruku cosi jako houni a v koši také nějaké jídlo. Odloživ to, přistoupil k Marii a ona mu podala Dítě do náručí. Podržel je s nekonečnou radostí a zbožností a pokorou. I viděla jsem, že nevěděl, že jest to druhá Osoba v Bohu; ale tušil, že jest to Dítě Přislíbení, jež přinese světu spásu, že jest to Dítě svaté.

„Zatím jsem klečela, modlíc se k Matce Boží, aby dobrotivě přivedla k svému Dítěti všechny ty, o nichž jsem věděla, že potřebují spásy. A v duchu viděla jsem všechny, na něž jsem vzpomněla, a mé myšlení bylo dílem jejich vyslyšení. Vzpomněla jsem Judity na horách a té chvíle jsem ji spatřila v jejím domě v oné síni, ve které visely lampy, s přemnoha lidmi, mezi nimiž, jak se zdálo, byli také cizinci. Zdálo se, že jsou shromážděni jako k poradě. Zdálo se, že o něčem uvažují, i bylo mezi nimi veliké hnutí. Viděla jsem také Juditu, jako by si vzpomínala

* Dle všeho jest v oné krajině poledne, když jest u nás půlnoc. Vidíť o naší půlnoci Kristovo narození v Betlémě v obraze. Všecky tehdejší události vidí v obrazech v noci. Avšak přibýví do tamější krajiny, vyjde z času zobrazeného a vstoupí do času skutečného, tedy do onoho, který byl tehda na Gangu, když její duše tam přibýla.

na mé zjevení a jako by si ostýchavě přála, abych přišla opět. Zdálo se, že si myslí, přišel-li už vskutku Messiáš, a nabude-li nezvratné jistoty o tom, co jí řeklo zjevení, že učiní, co řekla, aby mohla pomoci svému lidu.

„Byl den. Maria seděla, kde sedávala, s nohama skříženými, a na kolenou ležel jí Ježíšek zavnutý, až na ručičky a na obličej, které měl volné. V rukou držela cosi jako plátno, které si rovnala nebo na něco chystala. Josef byl v šiji proti ohništi, něco tam chystaje, robě snad stojan na zavěšení nářadí. Ještě jsem si pomyslíla : Ach, drahý stařečku, nebudeš dlouho pracovat, brzy bude ti odejít. Stála jsem vedle osla. Teď přišly s té strany, odkud přišla Maria, tři letilé ženy. Byly asi, jak se zdálo, známými, neboť byly uvítány velmi přátelsky. Maria nevstala. Přinášely hromadu darů: malé plody také kachny, veliké ptáky s červenými, šidlovitými zobáky, které nesly pod pažím nebo za křídla, dále podlouhlé, kulaté, asi palec tlusté chlebičky, také plátno a jiné látky. Všecko bylo přijato s neobyčejnou pokorou a díkem. Byly velmi tiché, dobré a zanícené. Pohnuty zadívaly se na Dítě, ale nesáhly na ně, a po té odešly bez dlouhého loučení a vyprovázení. Zatím jsem si zevrubně prohlédla osla. Měl velmi široká záda, i pomyslíla jsem bezděky: Milé hovádko, ty jsi se už něco nanosilo! Také jsem chtěla zkusit, jestli to opravdu skutečné zvíře, a pohládila jsem ho po srsti. Cítila jsem, že jest jemná jako hedvábí, i vzpomněla jsem bezděky trávy, kterou jsem jednou ohmatala. Teď přišly s té strany, odkud přišli pastýři, kde byly zahrady s balšámovými keřiky, dvě panímámy se třemi asi osmiletými děvčátky. Zdály se vznešenějšími, cizejšími, než předešlé, a také bylo velmi podobno pravdě, že přišly, byvše přiváběny podivuhodnou pověstí. Josef je uvítal velmi pokorně. Přinášely dary, cennější vnitřní hodnotou a menší objemem: zrna v čišce, malé plody, také sloupek trojhranných tlustých zlatých plíšků, na nichž bylo otištěno razítko jako pečeť. Bezděky jsem si pomyslíla: Opravdu podivné! To jest skoro takové, jak se zobrazuje Oko Boží! Avšak nikoliv! Jak bych mohla Oko Boží přirovnat k červené hlině! Maria vstala a podala jim Dítě do náruči. Každá je chvilku podržela a modlila se potíchu s myslí pozdvíženou, také je políbila. Tři divenky byly tiché a dojaty. Josef a Maria s nimi hovořili, a když odcházely, vyprovodil je Josef několik kroků. Všichni ti lidé přicházeli jako potají a měli se na pozoru, aby nevzbudili v městě pozornosti. Aspoň se zdálo, že tyto ženy přišly zda-

leka, urazivše několik mil. Za takových návštěv býval Josef vždy velmi pokorný, odcházel do svého koutku a tam odtud se díval.

»Když Josef vyprovodil ženy, modlila jsem se a posteskla jsem si Marii na svou bižu zcela důvěrně. Potěšila mne a odpověděla mi zcela krátce, takřka třemi slovy na tři otázky. Tento způsob řeči jest nespasitelně vysloviti, jest to jakési vnitřní vnímání a jest to asi takto: Kdyby na příklad chtěla říci: 'Tato utrpení tě posílí na duchu, nepřemohou tě, naopak učiní tě světlejší a vítěznější', nedostalo by se mi nic jiného než pocitu podstaty, příčiny, pružnosti, pro kterou palma tlakem břemene ve větvích nabývá prý větší pružnosti a síly. I řekla mi takto asi toto: Boj se sestrou bude velmi těžký, budeš mít ještě velmi těžký boj a hořký. Utěcha. Se zápasem a s utrpením rozmnoží se nadpřirozená síla. Čím krutěji trpíš, tím jasněji a hlouběji a s tím větším pochopením budeš patřiti. Považ, jaký vzejde z toho prospěch. Tohoto poučení dostalo se mi v pocitu kořene zákona, z něhož vychází čistota kutého zlata a hladkost zrcadel. Po té mi řekla, abych všecko pověděla, ničeho nezamlčovala, i kdyby se mi to zdálo sebe nepatrnějším. Každá věc že má svůj účel, a ať prý mě neodstraší, myslím-li si, že toho dobře nevím, ať to prý jen povím, i když se zdá, že jest to neúčelným a kusým. Po mé smrti že bude s protestanty jinak a k tomu nemálo prý pomůže přesvědčení, totiž přesvědčení o mých stavech, proto ať prý ničeho nezamlčím.«

Na Hod Boží Vánoční večer byla ji ve vidění ohlášena nová utrpení. »Přišly, vypravovala, tři svaté jeptišky, mezi nimi Františka Římská, a přinesly mi čisté, bílé šaty, které byly dole vroubkovány, na levém boku pak byly označeny rudým, růžemi ověnceným srdcem. Když jsem se dotkla růží, pobodaly mě jejich trny do krve. Ve chvílce mě šaty oblékly a pravily, že jest třeba, abych je nosila až do Nového Roku, po té že dostanu šaty šedivé s těžkým železným křížem. Odevzdám-li na Nový Rok tyto šaty tak čisté, jako jsou teď, že bude tím kříž na šedivých šatech snad o něco lehčí. Ale já jsem se domnívala, že to znamená mou smrt, i otázala jsem se: 'Není-liž pravda, teď mi bude dovoleno zemřít?' Ale ony odpověděly: 'Nikoliv, budeš ještě mnoho trpět!' Po těchto slovech mě opustily; ale můj Vůdce ohlásil mně těžká utrpení přísnými, určitými slovy, která mě meči bodala hluboko do duše. Právě, že mne tato utrpení nezmohou, ale že si je sama přivodím, ježto беру na sebe tolik na dosti učinění za jiné. Abych se prý více mírnila,

abych nechtěla dobrého příliš a povážila, že to může jen Ježíš. Potom mě zachvátily bolesti, jež trvaly až do dvou hodin po půlnoci. Ležela jsem na branách k vláčení, opletených trním, jehož trny bodaly až do kostí.«

V krátkých přestávkách bylo jí prožiti trojí takové utrpení ; a dne 29. prosince zastihl ji Poutník, ona měla obličej těmito nevýslovnými tělesnými a duševními mukami všecek strhaný. Všecky rysy byly nepřirozeně prodlouženy, na čele mezi očima bylo patrnó, jak se křečovitě usebírá, a mezi jednotlivými bodnutími a ranami bylo viděti známky škubání. »Nespala jsem celou noc, vypravovala, a div jsem nezemřela; než dostalo se mi vnitřní, nadpřirozené útěchy. Sladkost utrpení, vycházející z Boha, stoupala mi bez viditelného obrazu vnitřním kořenem duše. Také mě těšila přesvatá Panna. Viděla jsem její nevýslovné utrpení v noci, kdy byl zajat Kristus Pán, zvláště, když ho Petr zapřel. Viděla jsem, jak si stýskala Janovi, jemu si stýskala vždycky. Také jsem se tázala tuto noc, proč stav mé sestry mě tak zvláště bolí a tak hluboce zraňuje, ba olupuje mě o všecken klid, kdyžtě přece věci mnohem horší statečně snáším. I bylo mi odpověděno : „Jako vnímáš světlo z kostí Svatých svou schopností, cítiti obcování údů v těle Ježíše Krista, právě tak bolestněji pocítuješ noc a zlost a odloučení ve stavu své sestry, poněvadž tento stav vychází z kořene tvého hříšného, smyslného těla, které máš v přímé linii svých předků po padlém Adamovi. Svým tělem pocítuješ její hříchy v těle svých rodičů a předků až ke zdroji všech hříchů. Jest to hřích, který kořen tvého těla si odnesl z prvotního hříchu.“ Trpěla jsem a bděla jsem i upadala v dřímoty a zase jsem procítala a počítala jsem hodiny. Ráno jsem mocně křičela ke svému Ženichu, aby mě neopouštěl. Viděla jsem ho, jak se loučil s Matkou, viděla jsem bolesti Mariiny, viděla jsem ho na Hoře Olivetské. Řekl mi : „Chceš více než Maria, jež jest nejčistší, nejmilejší mezi všemi tvojí? Jaké bolesti trpíš proti ní?“ Po té mi ukázal bídy a hříchů bez počtu a bez míry a stavy umírajících a těch, kteří nebyli vyzbrojeni, aby trpěli, a řekl mi : „Chceš pomoci? nuže trp, neboť jak jinak učiniti zadosť spravedlnosti?“ Ukázal mi těžkou budoucnost, jak málo jest těch, kteří se modlí a trpí za odvrácení zlého. I děkovala jsem a nabyla jsem odvahy a trpěla jsem radostně, neboť jsem ho viděla. Také mi ještě řekl : „Pohled tam, tolik umírajících a v jakém stavu!“ I ukázal mi umírajícího kněze z našeho kraje, který zapadl tak hluboko, že ani ke svatému Při-

jímání nemohl přijít s vírou a očištěným srdcem. Neznala jsem ho a Pán Ježíš mi řekl: „Trp za tyto až do poledne!“ I trpěla jsem pak radostně a trpím ještě a už se to mírní.

Kolem poledne se její obličej měnil, bodavé a trhavé bolesti jaksi splývaly, bolesti se rozbáněly a ponenáhlu mizely jako sluncem vysšavaná, vypařující se voda. Rysy obličejce, ostře vyhrocené, splývaly a zaokrouhovaly se, její výraz stával se klidným, milým, mírným, tichým jako spícího dítěte a úderem dvanácté bylo po všem. Na všech údech byla necitná a ztrnulá, zmocňovala se jí únava, bolesti slably, až pocelém těle stejnoměrně rozšířil se pocit necitnosti a ztrnulosti všech údů.

Večer posledního dne roku nevycházela z pocitu, že se ubírá do nebeského Jerusalema, a často odříkávala z hymnů breviáře verše na Boží Město. Jednou řekla: „Jest nezbytno, abych byla někdy pošlapána, v mé zahradě raší vše tak prudce, že by jinak byla samé růže.“ V tomto vidění přecho často vidá sama sebe ve všelikých stavech života a vždycky se srdcem prořezaným. Říkává: „Tato osoba mě tak dojíhá, často nemohu se už ani dívat na její utrpení; prosím Boha, aby ji skryl mým očím.“

V noci dne 1. ledna 1820 přišly zase ony tři svaté jeptišky a svlékly jí bílé šaty. Zůstaly bez poskvrny. Oblékly jí slíbené šedivé šaty s černým těžkým křížem, aby je zbělila slzami. Spatřila veliký zástup duší v očištcích, které jí přišly poděkovat za své vykoupení, mezi nimi také velmi starou paní ze své vesničky, za kterou se stále velmi mnoho modlíla. Cítila, že zachránila tyto duše, zachovavši šaty čistými, i byla tím velmi pohnuta. „Přijavši šedivé šaty, vypravovala, spatřila jsem ještě jednou všecka muka, jež na mne přijdou. Také jsem měla zjevení svaté Teresie, jež mě velice potěšila svým vlastním utrpením. Také mě uklidňovala v příčině mých vidění: ať prý se nedám rušit a všechno ať řeknu; jí prý se vedlo právě tak, čím více vidění vypravovala, tím se stávala jasnějšími. Také můj Ženich rozmlouval se mnou laskavě a vysvětloval mi šedivé šaty. Že jsou hedvábné, řekl, poněvadž celé mé tělo jest samá rána. Ať prý jich netrpělivostí někde neroztrhnu. Jsou prý šedivé, poněvadž jest to roucho kajícího a pokoření. Také řekl, že jsouc nemocna dělám, čeho žádá; ale kdybych byla zdráva, že bych svou povolností si dala v tom překážeti. Také ať prý všechno povím, co se mi ukáže; i když prý to bude vydáno na pospas posměchu sebe většímu, přece se tak naplní jeho vůle. Všecko prý nese užitek. I bylo mi, jako

bych bývala přeložena s trnového lůžka na jiné trnové. Všecko jsem obětovala za duše v očistci.“

2. ledna. Poutník ji zastal všecku zmučenu bolestmi. Bylo by marno, poznamenává jeho deník, popisovati, jak se jeví na venek ustavičná duševní muka, neboť bylo by třeba, dříve se všech stran pozorovati stav této osoby, nám nepochopitelný, abychom tomu rozuměli. Trpí bolestmi nejdrásavější a není jí dovoleno ani vzdechem se prozraditi, nikdo ji nerozumí, i nezbývá jí, než prodírali se životem nevšimavým, všedním. Měla stále tak živý pocit trnové koruny, posazené na hlavu, že i v úplné ztrnulosti ustavičně držela hlavu pozdvíženu, aby si do ní nezabodla trnů; a při tom po celém těle byla drásána a drcena, do rukou se jí zařezávala pouta, kolem těla měla zadrhnuty provazy, o čemž chvillemi pronesla slůvko s největší trpělivostí za ustavičného studeného potu úzkosti. Znenadání roztáhla paže do kříže s tak silným napětím, až jsme myslili, že v ní všecko popraská. Složivši zase paže podél těla, pořád ještě nebyla s to, aby si korunovanou hlavu opřela, i svěsila ji posléze na prsa jako v umírání, a všechny její údy byly bez vůle a bez života. Jsem u duší v očistci, vzdychla. Pookrávši zase, vypravovala jen s námahou toto: »Měla jsem tři prudké záchvaty bolesti, trpěla jsem všecko právě tak, jako trpěl můj Ženich. Když už jsem se téměř vzdávala a zbaběle jsem naříkala, spatřila jsem ihned jeho utrpení podobné, buď v obraze nebo jako ve skutečnosti, a tak jsem zase viděla celé jeho utrpení, a to na vlas tak, jak je vidám vždy na Veliký Pátek. I byla jsem bičováním rozdrásána, trním korunována, v poutech smýkána, upadala jsem, byla jsem uvržena na kříž a přibita, viděla jsem, jak Kristus Pán sestoupil do předpekli, a také jsem přišla do očistce. I viděla jsem, že mnozí byli osvobozeni, z nichž některé jsem znala, jiných jsem neznala. Viděla jsem, že byly zachráněny duše, které upadly nejlouběji v zapomenutí a temnotu. To bylo mi útěchou. Druhý záchvat měla jsem za všechny ty, kteří nebyli s to, aby trpělivě k spáse svých duší snášeli urpení, která jim po zásluze náležela, za umírající a za ty, jimž se nedostalo Nejsvětější Svátosti. A viděla jsem mnohé, jimž jsem pomohla.

»Po té mě zachvátilo utrpení po třetí, a to za Církev. Při tom viděla jsem obraz velikého kostela s vysokánskou, uměleckou věží, který stál ve velikém městě u široké řeky. Patronem kostela byl svatý Štěpán, i spatřila jsem vedle něho ještě jednoho světce, jenž byl umučen po něm.

I viděla jsem kolem tohoto kostela velice mnoho vznešených lidí, mezi nimiž bylo několik cizinců se zástěrami a lžicemi, kteří tam cosi kutili, jako by byli posláni, aby zbořili kostel, pokrytý břidlou, i s jeho uměleckou věží. K nim se přidružili rozliční venkované, také byli mezi nimi i kněží, ba dokonce i řádoví duchovní. Z toho mě pojal takový zármutek, že jsem řekla svému Ženichu, aby přece pomohl; vždyť svatý František Xaverský dokázal všechno s křížem v ruce, nuže ať tedy On nedopusť, aby tu nepřítel zvítězil. Pomodlivši se takto, spatřila jsem, jak do tohoto kostela vešlo patero obrazů lidí, z nichž tři byli oblečeni do starých těžkých paramentů, jako by byli kněží, a dva byli mladínci duchovní, jako by teprve povolání. Také se zdálo, že tito přijali Tělo Páně, a že jsou povolání, aby vzbudili nový život. A vskutku, znenadání vyšlehl z věže plamen a zahálil celou střechu, i zdálo se, že všechno neodvratně shoří. Ivzpomněla jsem si na širokou řeku, která s jedné strany obtékala město, nebudou-li snad hasiti ohně vodou z řeky. Ale plameny popálily přemnohé z těch, kteří přiložili ruce k bourání kostela, a rozehnaly je, kdežto kostel byl zachován. K této záchráně, jak mi bylo zjeveno, dojde až po veliké bouři, která se blížila. Požár, který byl hrozný, věstil především veliké nebezpečí, a pak nový lesk v Církvi po bouři. Ničení Církve začali tam už ve školách, vydávající je na pospas nevěře.

»Viděla jsem, jak od půlnoci se žene veliká bouře. Stahovala se polokruhem kolem města s vysokou věží a šířila se na západ. Na nebi široko daleko nad četnými městy spatřila jsem boje a krvavé pruhy, i poznala jsem, že Církvi nastávají bědy a žal bez konce. Protestanté počínají všude útočit na Církev; ale sluhové Církve jsou tak líní a neuzívají své kněžské moci. Vidouc to, nemohla jsem se ubránit usadavému pláči.«

Plakala dosud, vypravujíc to, a vroucně prosila Boha, aby byla ušetřena těchto obrazů. Také plakala nad tolika stádcí bez pastýřů, a vybízela k modlitbě, k pokání a k pokoření, aby modlitbou bylo aspoň něco z nastávajících běd odvráceno.*

* Neznámý majitel exempláře této knihy, který má nyní překladatel, připsal si na okraj těchto odstavců: »Wien—1866?« A ku podivu, i francouzský překladatel přičítuje tuto poznámku: »Ces détails semblent indiquer Vienne, capitale de l'Autriche.«

MODLITBY A UTRPENÍ ZA CÍRKEV. SVATEBNÍ DŮM. ČINNOST VE VIDĚNÍ, JEJÍ POVAHA A ÚČINEK.

V listopadu roku 1820 pravila Anna Kateřina: »Jest tomu nyní dvacet let, co můj Ženich mě uvedl do svatebního domu a položil mě na tvrdé svatební lůžko, na kterém ležím dosud.« Tím rozuměla své modlitby a utrpení za celou církev, k níž ji povolal Bůh, jakmile vstoupila do kláštera Agnetenbergského. Celý ten čas nikdo od ní nepožádal počtu o této skryté činnosti, ano nikdo jí ani nedopřál sluchu, aby se mu s tím svěřila, a tak až teď, na samém sklonku života, jest jí možno vydati svědectví o cestách, kterými ji vodi Bůh k požehnání Církve. Až teď se snímá naším očím závoj s tajemné činnosti, kteráž, ačkoliv byla konána ve vidění, přece kořeny, zásluhy, význam i účinek měla výhradně v božské ctnosti víry. Dokud se Anna Kateřina připravovala na stav řeholní a dokud jí bylo s převelikou námahou raziti si cestu do některé klášterní obce, nejprřednějším jejím úkolem byla smírná utrpení za povolání do řehole a za sliby; ale když se sama stala řeholnicí, rozšířil Bůh její činnost na celou církev a na její časné bědy a potřeby. Nemožná vhodněji označiti této obsáhlé úlohy nežli těmito slovy: »Můj Božský Ženich zavedl mě do svatebního domu;« neboť bylo jí zjeveno, že právě vztah Církve jako Nevěsty ke Kristu Ježíši, jejímu Ženichu a její Hlavě jest nesmírnou, nejrozmanitějšími vztahy, přebohatou oblastí, v níž by ona zastupujíc Nevěstu Církev, svým utrpením doplňovala a napravovala, co rozličné stavy dluhují nebeskému Ženichu. Kristus slaví svou svatbu, to jest své nerozlučné spojení s Církví, ustavičně je obnovuje, a aby ukázal Bohu Otcí, že ve všech svých údech jest čista a neposkvrněna, zavádí do ní ustavičně proudy své Milosti. Ale z každého daru dlužno vydati počet, a jen málokterí z příjemců by při tomto počtu obstáli, kdyby Ženich Církve za všech dob si nepřipravoval nástrojů, kteří sbírají, co jiní ztrácejí, kteří lichvaří s talenty, jež jiní zakopávají, kteří splácejí, co jiní dluží. Ještě než v plnosti času se zjevil v těle, aby vstoupil v nové manželství ve své Krvi, tajemstvím neposkvrněného Početí učinil Marii Pannu věčně neposkvrněným pravzorem Církve, a uložil do ní takovou plnost Milostí, že její úpění ury-

chvíli jeho příchodu na zem, že její čistota a věrnost zadržely jej, Nejsvětějšího, mezi lidmi, kteří ho nepřijali, kteří mu odporovali a pronásledovali ho až na smrt. A od té chvíle, kdy Kristus, dobrý Pastýř, shromažďoval své stádce, byla to Maria Panna, jež se ujímala právě nejnužnějších, jež obcovala s nejubožejšími a s nejopuštěnějšími, aby je získala spásu, jež věrně vytrvala a byla silou a oporou všech, když Petr zapřel svého Pána a peklo už už triumfovalo. Proto když její Syn se vrátil k Otci, prodlévala ještě tolik let na zemi, až pod její ochranou Církve sesílila, aby krví mučedníků zpečetila vítězství kříže. A až do jeho druhého příchodu na zem nedopustí, aby Církve měla někdy nouzi o takové údy, kteří vstupující v její šlépěje stali by se obcí zdrojem požehnání. Jest to tedy tato Matka Milosrdenství, jež dle potřeb a béd Nevěstinych povoláním nástrojům určuje úkoly, které jest jim v církevním roce vykonati; a tak na počátku každého roku v domě nazývaném svatebním dostávalo se také Anně Kateřině údělu utrpení za Církve jí určeného. Všecko, co jí bylo konati, bylo jí dříve velmi zevrubně zobrazeno; nebylo dovoleno, aby něco zůstalo nedokončeno, aby byl někdy překročen čas, každé práci přesně vymezený; neboť volba a trvání nezávisely na její libosti. Tento pevně stanovený řád byl už naznačen v povšechném rozdělení a v místnostech svatebního domu, kterýž však neměl významu pouze obrazného, nýbrž měl také význam dějepisný. Byl to totiž dům Jesse, stojící za Betlémem, tedy rodný dům Davidův, ve kterém David vedením nebes byl připravován na svůj prorocký stav, a ze kterého sám nebeský Ženich dle svého přesvatého člověčenství vyšel; byl to dům, z něhož vyšli královští předkové neposkvrněné Panny a Matky Církve, a zároveň otcovský dům svatého Josefa, a který z té příčiny nejlépe ze všech domů na světě hodil se k tomu, aby v něm Anna Kateřina vidala v obrazech přítomný stav Církve a přijímala za ni své úkoly, právě tak jako jeho dřevní svatí obyvatelé tam vídali budoucí spásu a její daleké dějiny a od Boha přijímali své poslání k přivedení této spásy.

Tento dům se svými rozmanitými místnostmi a komorami, se svými zahradami, roli a pastvinami, kolem něho široko daleko se rozkládajícími, byl povšechně obrazem duchovní domácnosti nebo hospodaření, správy Církve, a proto bylo arci možno, aby ve změnách jeho rozmanitých součástí, aby ve střídání se osob, které tam hospodařily a náležely, nebo cizinců, kteří vedravše se tam překáželi domácím a ničili, co

jim bylo v cestě, zřela Vidoucí obraz, skutečnosti dokonale odpovídající, obraz dočasných církevních okolností a poměrů jak obecně, tak i v jednotlivých zemích a provinciích, určitých stavů, řádů, osob, a vůbec všech církevních potřeb, které Bůh postavil v oblast její smírné činnosti. Všechna provinění proti Církvi, proti jejímu řádu, jejím právům a statkům, proti čistotě víry a křesťanské kázni a křesťanského mravu, jichž se dopouštěli vlastní její údové liknavosti, bezstarostnosti, zbabělosti a zradou; všechno ohrožování a boření řádu Božího na zemi, které pochází od vetřelců, to jest od nepravé vědy, špatného osvícenství, nevěreckého vychovávání, od koketování se současnými bludy, se zásadami a názory knížete tohoto světa... to vše jest jí ukazováno v zázračně prostých a přece hlubokých obrazech v síních domu, do kterého ji její Anděl uvádí denně, aby vyslechla, co odvrátiti, komu pomoci, výstrahu dáti, koho vyléčiti, zač se kátí pro Církev a za Církev, Nevěstu Kristovu. Opodál kolem svatebního domu a jeho pozemků táhnou se všemi směry neplodné půdy, pustiny, špatně obdělaná pole, kdež ti, kteří se odtrhli od Církve, mají svá shromáždění nebo své spolkové budovy tak stavěné a v takovém stavu, že také tyto budovy věrně odpovídají pravým a skutečným poměrům odtržených společností a sekt. Také na ně vztahuje se činnost věrné služby nebeského Ženicha, jenž skrze ni do pravého stádece vrací ony duše, jež sice slyší jeho volání, ale bez mimořádné pomoci přece neposlechnou.

Avšak než budeme zevrubně uvažovati tuto mnohotvárnou činnost, jest nezbytno, abychom si osvětlili její vnitřní povahu a význam. Už dříve jsme poznamenali, že co Anně Kateřině bylo trpěti nebo konati ve vidění, a to ve způsobech a obrazech, odpovídajících tomuto vidění, to že byla právě tak podstatná, záslužná a skutečným zdarem korunovaná práce, jako vůbec všechno, co konala v řádě obyčejném a za stavu a podmínek záslužné činnosti, všem ostatním lidem společných; ale zbývá ještě náležitě osvětliti vnitřní vztah nebo jeden společný kořen tohoto dvojího, zdánlivě tak daleko od sebe vzdáleného života a působení. Než to bude nám možno jen tehdy, budeme-li se podrobněji zabývatí jejím darem patření. A o tomto daru poučí nás konec konců nejlépe její vlastní vypravování, která jsou nejen dosti četná, ale také dosti podrobná, aby bylo lze je oceniti jak podle vypravování a zkušeností jiných takových podobně omilostněných osob, tak zvláště podle výroků svatých Otců a zásad, kterými se Církev řídí, posuzuje-li takové zjevy.

Dle její výpovědi přijala světlo vidění jako dar Ducha Svatého ve Křtu svatém a už v mateřském lůně připravil Bůh její tělo i duši tak, aby s tímto darem pracovala nebo aby působila ve vidění. O této přípravě pravila kdysi, že »jest to tajemství přírodní, které padlý člověk těžko pochopí, které do vnitřního, tajemného a vzájemného vztahu přivádí všechny ty, kteří si zachovali čistotu těla i duše neporušenu«. V této dokonale neporušenosti nebo v nezkaleném lesku Milosti křestní a jejich účincích spatřovala první a nejpřednější podmínku, aby člověk přijal světlo prorokování a tak v sobě uvolnil a rozvinul vlohu nebo vlastnost, už od prvotního hříchu v člověku poutanou, totiž schopnost, aby neruše nebo snad neniče přirozeného vztahu mezi tělem a duší, vstoupil ve vzájemné styky se světem nadpřirozeným, čistě duchovním, a tak v jistém smyslu se povznese k účasti na poznání a působení pouhých duchů, andělů. Jest sice každému člověku vrozena schopnost, že od andělů přijímá dojmy, pomysly, obrazy, že od nich bývá pohnut i osvětčován*; než sám od sebe nemůže vykročit z mezi tělesnosti, které ho dělí od oblasti nadpřirozených. Jedině Bůh jest s to, aby vlil svým vyvoleným vyšší světlo, než které náleží lidskému duchu přirozeně, aby zrušil tyto meze, aniž by porušil řád, který sám stanovil, totiž řád mezi tělem a duší, těmito dvěma podstatnými částkami lidské přirozenosti; ale toto světlo bývá propůjčováno prazdíka; neboť jen pramálo jest těch, kteří odpovídají požadavkům, jež Bůh neúprosně klade člověku za podmínku k přijetí jeho světla prorokování.

Budiž zde hned předem podotčeno, že dle učení velikých theologů a dle zásad a veškerého nazírání, z nichž se vytvořila církevní praxe, papežem Benediktem XIV. vyložená, není vůbec přirozeného vidění; ano Benedikt XIV. ani nepožaduje přirozené dispoice jakožto předpoklad dočasného vlití světla prorocství.** Vůbec není, jak říkáme, dvojího vidu jako zmocněné vlohy vrozené; neboť všechny zjevy v této oblasti bez vý-

* *Secundum quod intellectus humanus ex illuminatione intellectuum separatorum, utpote inferior, natus est instrui et ad alia cognoscenda elevari; et haec prophetia modo praedictio potest dici naturalis.* S. Thomas in quaest. disp. qu. XIII. de veritate c. 3.

** Přísne se drží učení sv. Tomáše. »S. Thomas docet, quod, sicuti Prophetia est ex inspiratione divina, et Deus, qui est causa universalis in agendo, non praeeiguit materiam, nec aliquam materiae dispositionem, sed potest simul et materiam et dispositionem et formam inducere, ita potest simul animam creare et in ipsa creatione disponere ad prophetiam et dere ei gratiam prophetandi.« De serv. Dei beatif. l. III. cap. XLV. n. 9.

jímky jsou buď jen následky chorobných poruch, jako na př. v animalním somnambulismu, a už proto samy o sobě jsou čímsi velmi nedokonalým, ano abnormálním, nebo jest to zbystření vnitřního smyslu, vy-pěstované uměle magnetickými vlivy, a tímto způsobené zvýšení smyslné vnímavosti na úkor vyšších mohutností tělesných; nebo posléze jest to jasnozření démonické, do kterého jasnozření magnetické nezbytně a neodvratně přechází, neboť zaviněné ohrožení a hluboké zneuctění, jemuž lidská duše magnetickými vlivy jest vydána na pospas, nemůže mít jiného následku. Jen kdo se zřekne pravdy, totiž učení o lidské duši, které nám velicí učitelé dochovali a které Církev ve svých procesech kanonisačních podnes uznávala a jím se spravovala, jen takový přijde na domněnku o přirozeném jasnozření, domněnku stejně bludnou, jako nebezpečnou, a ze skutků nejnejistějších a pramálo ověřených odvozuje nauky nepravdivé.

Přihlédajíc nejprve k tělesné přípravě Anny Kateřiny na působení ve vidění, vyslechněme svědectví blahoslavené Hildegardy, největší učitelky v tomto oboru, neboť shoda, která se jeví ve vedení těchto obou omilostněných v nejdůležitějších a rozhodných vztazích, poskytne nám jistoty tím větší. Když na rozkaz Boží bylo Hildegardě napsati její vidění, zaslechla slova: »Já, živoucí a všelikou temnotu osvětlující světlo, povolal jsem tě podle své vůle a podle zalíbení svého jsem tě vyvolil k zázračným věcem vyšší měrou, než mnohé ve starých dobách; ale ponížil jsem tě do prachu, abys se snad nepovyšovala pýchou ducha. A není dovoleno ani světu, aby nalézal v tobě radost nebo zalíbení, ani tobě, abys se zabývala jeho věcmi; neboť jsem tě chránil slepě opovázlivostí, držel jsem tě v bázni a zahrnoval jsem tě útrapami. V celém tvém těle až do čísy kostí řádí bolesti, tvá duše a tvé smysly jsou spoutány, a jest ti snášeti tolik tělesných muk, že není ani možno, aby v tobě přebývala falešná jistota, nýbrž že ve všem všudy pokládáš se za vinnou. Tvého srdce chránil jsem plotem od zmatku, aby tvůj duch se nepozdvihl pýchou a marnou ctižádostí, nýbrž ve všem aby spíše pocítoval bázeň a bolest než radost a povznesení. Proto, ó člověče, piš, co vidíš a slyšíš, neboť nikoliv v nepokoji zmatku, nýbrž v čistotě prostoty přijímáš, co jest určeno k projevení skrytého.«*

Také opat Theodorich, její vrstevník a životopisec, svědčí o ní: »Již v nejútlejším mládí byla její čistota tak dokonalá, že, jak se zdálo, ne-

* Scivias, lib. I. praef. Ed. Migne.

měla podílu v přirozenosti těla. Zasnoubivši se s Kristem řádovými sliby a posvěcením svatého závoje, kráčela od ctností ke ctnosti. V jejích prsou planula nejdobrotivější láska, jež nikoho nevyklučovala ze svého širokého okruhu. Zeď pokory chránila věže jejího panenství; proto zachovávala zdrželivost v nápoji i pokrmu a nosila chudíček oděv . . . Ježto nádoby hrnčířovy zkouší se v peci a síla se osvědčuje ve slabosti, nikdy od nejranějšího dětství nechybělo jí častých, ano ustavičných bolestí, i mohla jen zřídka kdy choditi; a ježto se zdálo, že její tělo jest ustavičně blízko smrti, poskytoval její život obraz drahocenného umírání. Ale čím více mizely síly vnějšího člověka, tím více se rozvíjel vnitřní člověk duchem, vědomostí a statečností a co se tělo stravovalo, rozhořival se podivuhodnou silou oheň jejího ducha.«*

Sama Hildegarda prohlásila za božský řád, že bez ustavičného a mimořádného utrpení nelze přijímati světla prorockví: »Duše jest taková, že tihne k nekonečnému životu, ale tělo zavírá v sobě život pomíjející, a tak oba nejsou jedné mysli; neboť i když tělo a duše spolu tvoří člověka, přece jsou rozděleny ve dvě části. Proto Bůh navštěvuje tělo člověka, jemuž vlévá svého ducha světlem prorokování, moudrosti nebo darem zázraků, častým utrpením, aby v něm mohl bydliti Duch Svatý. Není-li tělo spoutáno utrpením, snadno bere podíl na svěťáckém mravu, jako se to přihodilo Samsonovi a Šalomounovi, kteřížto, majíce náklonnost k potěšení těla, ochabli ve vzdeších ducha; neboť prorockví, moudrost a dar zázraků potěšují k radosti. Já ubohé stvoření milovala jsem a zývala jsem především ony, kteří své tělo křížovali v duchu; nikdy jsem se neoddala klidu, nýbrž nesčíslnými útrapami bývám drcena, dokud Bůh sesílá na mne rosu Milosti. Útrapami a mukami jest mé tělo tak rozmělněno, jako když bahno se smísí s vodou.«**

A jinde dří: »Dalších slov nemluví samá se sebe, nýbrž pravá moudrost mluví je ze mne; neboť takto hovoří ke mně: Slyš o člověče tato slova a vyslov je, nevydávaje jich za svá vlastní, nýbrž za slova má; a mnou poučena byvši, vyslov svými ústy, co nyní napíšeš: V první chvíli, když jsem byla utvářena, když Bůh*** v lůně matčině mě vzbudil de-

* Víta s. Hild. lib. I. cap. I. n. 2. 3.

** I. c. lib. II. cap. III. n. 31.

*** Také ve svém jedinečně krásném hlubokém psaní Mohučské kapitule prohlásila: »Ve světle vidění, které Bůh Stvořitel vložil do mé duše ještě před mým zrozením, jsem nucena Vám psáti.«

chem života, vtiskl v duši mou toto vidění. Při mém narození dali mě rodiče Bohu v obět. Když mi byla tři léta, zpozorovala jsem v sobě takové světlo, že má duše se z toho zachvěla; ale jsouc ještě skoro nemluvnětem, nebyla jsem s to, abych vypravovala, co jsem spatřila. Když mi bylo osm let, byla jsem Bohu obětována k duchovnímu životu, a až do svého patnáctého roku spatřila jsem množství tajemství, z nichž jsem mnohá vypravovala v prostnosti srdce, že ti, kdož to slyšeli, se divili, kde že se to ve mně bere. Tenkrát jsem trnula sama nad sebou, že zatím co jsem patřila uvnitř skrze duši, přece jsem spolu vnímala také vnějšími smysly; a neslyšíc o nikom na světě nic podobného, také jsem tajila svá vidění, jak jsem uměla nejlépe. Mnoho vnějších věcí jsem nepoznala vůbec pro ustavičné postonávání, kterým trpím už ode dnů, kdy jsem požívala mateřského prsu, až dosavad, kterým se stravuje mé tělo a mizejí mé síly. Kdykoliv jsem byla zcela proniknuta světlem vidění, mluvila jsem leccos, co posluchačům bylo cizím; avšak když mně opustilo vidění, při kterém měla jsem spíše vzezření dítěte než vzezření děvčete už dospělého, převelice jsem se zastyděla a dlouho jsem plakávala a zhusta bych byla raději mlčela, kdyby mi to bývalo bylo dovoleno. Ale pro velikou ostýchavost, kterou jsem měla před lidmi, netroufala jsem si nikomu říci, jak jsem viděla.*

Jak výstižně tato slova líčí také veškeren tělesný život Anny Kateřiny, toho není zajisté potřebí ještě zvlášť dokazovati po všem tom, co jsme dosavad o ní slyšeli. Od narození bylo její tělo nádobou bolestí; a jako Hildegardě tak i jí se dostalo od nebeského Ženicha poučení, proč trpí. »Tvé tělo, řekl jí, jest svázáno bolestí a nemocí jako břímě, aby duše pracovala tím účinněji. Člověk zdravý aby vláčel s sebou tělo jako těžký ranec.« A když za církevního vyšetřování projevil generální vikář svůj podiv, jak prý nevěděla, že se jí na prsou otevřela rána, dala prostinkou odpověď: »Arciže jsem pocítila na prsou pálení jako od rány, ale nikdy jsem se nepodívala, co by to bylo. V tom mi bránil přílišný stud. Vůbec od dětství jsem se styděla, podívat se na sebe; jakživa jsem si neprohližela svého těla; jakživa jsem nemyslíla na své tělo, nevěděla jsem nic o svém těle!« A vskutku, od nejranějšího mládí Anna Kateřina jakživa nepomyslíla na své tělo jinak, než jak by mu odpírala všeho příjemného, jak by na ně bez ustání přenášela bolesti cizích lidí, které si vyprošovala, ano, jak by mu dokonce ukracovala nejnezbytnější po-

* Acta s. Hild. ed. Migne p. 13., 14.

třeby spánku a potravy. Jest těžko pomyslit si takové sebezapírání, které konalo slabé dítě, skoro ještě nemluvně, a nikoliv snad muich v plné mužné síle, ani stařec, jenž potřebuje už pramálo potravy a kratin-kého spánku, a jenž se oddává tichému rozjímání v klášterní cele nebo se uchýlil v odloučenost pouště: dítě, jemuž bylo vše, cokoliv konalo, skrývatí od domácích, nebo aspoň vykonati to tak, aby si toho nikdo nepovšiml; dítě, jež zvenčí nemělo ani popudu ani vzoru k takovému jednání; dítě, plně živého ohnivého ducha, jež jakmile se jen mohlo hnouti, ochotně konalo hrubou práci celé dni. Jakou asi sílu vložil Duch Svatý do tohoto srdce, že vykonalo, čemu se přece obdivujeme jen u velikých kajících pouští! Mysliváme si rádi svaté v nepřístupné dálce, díváme se na ně, jako by bydlili v oblacích, a nikoliv v křehkosti, slabosti a ve všelikých útrapách a bédách tohoto slzavého údolí; my si jen učiníme obraz svatosti právě dovršené, a nepomyslíme, s jakými nevýslovnými útrapami bylo nutno vybojovati tento stupeň, a že tiho stateční zápasníci byli oděni touž přirozeností, kterou také my jsme oblečení, a že dosáhli vysokého cíle jen proto, že s touto přirozeností zápasili. Tak všechna ta hrdinská cvičení byla Anně Kateřině tak obtížnými, jako třeba blahoslavené Kláře Gambacortové z Pisy (1362—1419), jež se přiznala, že půst ji býval v dětských letech tak krušným, že se kdysi uhodila o hranu stoličky do žaludku jen proto, aby touto bolestí oblušila zuřivost bladu; také jen stěží Klára dokázala zdržeti se požívání ovoce, které jedla právě tak ráda jako děti jejího věku. A co práce asi dalo Anně Kateřině, aby už tak záhy zatarasila svému tělu všechny přirozené cesty, po nichž se mu mělo dostávatí všeho, čeho potřebovalo ke svému trvání a vzrůstu, neboť s houževnatostí rostliny zapouštělo kořeny do půdy, která dle řádu přírody jest určena k životu! Než vytrvala a konec konců zdolala přirozenost svého těla tak, že muka pokání a odříkání byla mu takorůzka potravou, a dar neporušitelnosti jí samé osobními zásluhami. V bolestech a utrpeních nabývalo toto tělo takového zjemnění a zduchovnění, že z plnosti života duše nebralo pouze síly k životu, nýbrž také schopnost býti nástrojem jejího jednání ve vidění.

Nelze dosti přísně držeti se pravdy, že v nadsmyslných oblastech které se otevírají světlem vidění, nejedná duše samotna, jako by byla vskutku mimo tělo nebo bez těla, nýbrž že také tam se zachovává neporušený řád Boží, dle něhož tělesnému organismu jest sloužiti za nástroj duševní činnosti. Tato pravda jest požadavkem víry, dle níž člověk jen

tak dlouho může konati skutky záslužné, smírné nebo náměstné, pokud jest viator, to jest pokud jedná v těle a s tělem. Tato pravda vysvítá zvláště jasně ze skutků, které zaznamenali životopisci svaté Lidviny: »Vrátila-li se Lidvina, vypravuje očitý svědek, se svatých míst, která navštívila, jako ze zahrady na Hoře Olivetské nebo s Kalvarie, bývaly její rty oprýskané, ruce a nohy rozpukané, kolena rozbodaná, a bylo viděti netoliko, jak jest na těle poškrabána od trní, nýbrž dokonce ještě úlomky trnů. Její Anděl Strážce ji o tom poučil, jak v trnech přináší si viditelné a hmatatelné důkazy toho, že byla na posvátných místech nikoliv pouze ve snu nebo v myšlení, nýbrž skutečně a se schopností smyslových, tělesných dojmů. Když jednou ve vidění bylo jí ubíratí se pěšínkami, po kterých pro kluzkost nebylo možno ani jíti, padla na zem a vymkla si pravou nohu; a vrátivši se z vidění, shledala, že jedno oko má oteklé a že má na něm modřinu, a několik dní potrvaly bolesti v noze, očitě poraněné, i v ostatních údech. Na svých dalekých cestách zraňovala se brzy na rukou brzy na nohou, a podivuhodná vůně, která vycházela od ní, prozrazovala, kam ji vodil její Anděl. Tak se tedy stalo dle Božího řádu, že její duše, pronikající tělem nejen mu poskytovala útěchy, která jí zbývala z plnosti duchovních darů, nýbrž dovoľovala mu také, aby, jsouc jejím nástrojem nebo soumarem na cestách, bralo účast i v utrpeních. Neboť duše této svaté panny zápasila s tělem a rovněž tělo zápasilo s duší, a to do posledního zápasu smrtelného; běželyť společně na závodisti; soužily se navzájem, jsouce ubytovány v jednom stanu. Proto není divu, bylo-li jim dovoleno, aby společně konaly své cesty, aby společně požívaly útěchy, plesaly v Pánu, aby společně už předem okusily budoucí slávy, přijaly prvotiny ducha, zasedly za stůl dítek v rosném dešti padajícím s nebe, tělo a duše totiž, které přece společně se vydaly na pout pozemského života.

»Na všech takových cestách byl jejím průvodcem anděl, s nímž obcovala jako přítel s přítelem. Pokaždé se jí zjevil, obklopen jsa převelikou jasností, která bývala až taková, že před ní by bývalo zbledlo tisíc sluncí. Na jeho čele zářilo znamení kříže, aby panna nebyla oklamána zloduchem, jenž tak rád běže na sebe podobu anděla světla. První čas pocítovala ve chvíli, kdy přicházela do vytržení, takovou tíseň na prsou, že nebyla s to, aby vydechla, a myslila nejínak než že zemře; ale později, přivyknuvši poněkud tomuto vytržení, nepocítovala už žádné stísněnosti. Zatím co tedy duch byl u vytržení, spočívalo její tělo, na pohled

mrtvé a bez života, na svém lůžku, že by nebyla pocítila, kdyby se jí byl kdo dotkl. Nejprve uvedl ji anděl do schiedamského kostela, před oltář Matky Boží, odkudž po kratičké modlitbě pustili se na další pout. Ale panně, jež pro slabost nemohla nikdy učiniti krůčku ani sléztí s postele, dostávalo se přece začasť a rozličným způsobem jistoty, že byla u vytržení nejenom duchovně, ale i tělesně. Tak vypravovala, že kolikrát síla duchovního pozdvížení vyzdvihne ji ke stropu její komůrky tak, jak leží na posteli, s postelí i s tělem. A o svých přechýlných tělesných ranách, které si přinášela se svých cest, říkávala podle slov andělových, že se domnívá, že byla u vytržení také dle těla. Ale jak to bylo, to ví jen anděl, jenž dával za pravdu, že vskutku byla tělesně u vytržení, a jenž na důkaz toho uvádíval tělesné rány paniny.*

Při tom arci nikterak nelze pomýšleti na celičké tělo, jako by panna byla přicházela do vytržení celá; anděl chtěl pouze říci, že duše, vycházejíc z těla, či jak se vyjadřovala svatá Hildegarda, že vyzařujíc do nejzazších končin prostoru asi tak, jako světelné paprsky, nepozbyla dotyku s tělem, nepozbyla tedy spojení s oním přejemným fluidem, jak říkáme s duchy životními, kteří sice náležejí tělu, ale přibližují se přirozenosti duševní tak, že jsou jejím nejpřednější, nejvýznačnějším nástrojem, pokud jde o její činnost vitální. Vůbec čím více zjemněl a zduchovněl všelikým umrtvováním všechen tělesný organismus omilostněné, tím pronikavějšími, ohnivějšími, a proto také přirozenosti duše podobnějšími jsou oni duchové životní, že duši, jež jest činná ve vidění, a jež jest zdánlivě mimo tělo a bez těla, jest možno, aby, neoddělujíc se vskutku od těla a netrhajíc vlastně pouta, které ji nezbytně s ním pojí, vcházela vlastně tělesně do světa nadmyslného a nedbajíc mezi prostoru a neprostupnosti těles, aby byla činná v těle a s tělem, to jest, aby vykonávala skutky smysly postřehnutelné a přijímala dojmy smysly postřehnutelné. Zduchovnělé vnitřní smysly nekladou už zvýšené síle duše žádného odporu, nýbrž jdou tam, kam je táhne její dech, že celý člověk, s tělem s duší, jest činný ve vidění, trpí a přijímá, i když vnější nástroje smyslů zůstávají nečinnny a uzavřeny, a těžší váha těla nemůže už následovati za vyzařováním ohnivě přirozenosti duše do takových dálek. Zvrátil by načisto přirozený vztah těla a duše, kdo by se domníval, že duše může přijímati dojmy těles bez pomoci smyslů, a dokonce ještě

* Acta SS. die 14. Aprilis, vita prior c. V., vita posterior c. III.

dojmy tak silné, že by teprve z duše vcházely do těla, aby v něm vyvolaly nový dojem.

Obrátíme-li se teď k duchovní a nadpřirozené přípravě na přijetí světla prorokování, mimo milost posvěcující byla to vlitá cnost božské víry, která Annu Kateřinu uschopňovala, přijímati a užívatí onoho světla. Než vlitá víra nebyla pouhou podmínkou, nýbrž spíše ještě vlastní příčinou a účelem, pro který Bůh ji vyzbrojil darem vidění. Světlo víry jest člověku prvním a nejnezbytnějším darem Božím, aby byl spasen; proto všechny mimořádné dary z milosti mají se k víře, jako nižší k vyššímu, jako prostředek k účelu, třebaže mnohdy vnější účinky oněch darů z milosti bývají na pohled úžasnějšími a podivuhodnějšími, než neviditelné, ale neporovnatelně vyšší jsou účinky světla víry. Víra a nikoliv vidění jest počátkem a kořenem ospravedlnění; bez víry nikdo se nemůže Bohu přiblížit a jemu se zalíbiti; neboť skrze víru bydlí Kristus v srdcích, a nikoliv vidění, nýbrž víra se zmocní a ujme držení všech statků spásy, která se nám stala v Něm. Proto také svatý Pavel v listě k Židům nazývá víru základem, to jest skutečným a opravdovým držením statků nadějných, a přesvědčením o věcech neviditelných. I když ve vlitém světle božské víry nedostane se nám jasného a zevrubného názoru o tajemstvích a činech naší spásy, přece nás osvíti toto světlo tak, že vylučuje každý blud a každou pochybnost, a věřícího uschopní, aby se ujal držení celého nesmírného obsahu zjevení a zaslíbení Božích, jak nám je hlásá neomylná Církev. Věřící pokud věří, jest ve skutečném držení všech statků spásy, nechť jsou sebe rozmanitější a podivuhodnější; ale pro přirozenou slabost lidského poznání jsou očím ještě zastřeny a uzavřeny, jako v jádru jest povaha i vlastnosti příštího stromu. Jest-li žádoucno, aby věřící dosáhl jasného názoru o všech částkách svého nesmírného pokladu, a aby každou tuto částku tak ctil a tak se jí podívoval, jak toho vyžaduje její nekonečná cena, potřebuje světla,* které by jeho duchovní schopnosti vyzdvihlo nad přirozené meze, a které by mu umožnilo, aby vnikl do skrytého, a svým zrakem dohlédl toho, co jsouc událostí jest pohřbeno v nejdávnější minulosti, nebo co jsouc příslibem leží v budoucnosti. Toto světlo uděluje Bůh skrze svatého Anděla Strážce, jenž svým vedením a ustavičnou pomocí podporuje slabost lidského du-

* Cum prophetia pertineat ad cognitionem, quae supra naturalem rationem existit, consequens est, ut ad prophetiam requiratur quoddam lumen intellectuale excedens lumen naturale rationis. S. Thomas, Summa 2. 2. qu. 171 ad 2.

cha a uschopňuje ji, aby snesla oslňující jas onoho světla a jeho účinky.* Úkolem andělovým jest, aby takoruka zmiřňoval jeho lesk a duši teprve zaučoval, jak ho užívat, neboť bez takového přispění a vedení nepoznala by se v oněch nekonečně širých, zázračných oblastech, které se jí ve viděních otevírají. Ale prvním, co toto andělské poučování působí ve vidoucí duši, jest vzbuzování a cvičení Božských ctností; neboť duši dostalo se světla nikoliv k vůli ní samé, nýbrž pro rozšíření a osvětlení víry. Proto ani v Anně Kateřině vlitá víra nebyla nikdy pouhým nečinným stavem, který by teprve čekal na přirozený, duchovní vývoj, nýbrž právě působením andělovým od chvíle svatého Křtu nepřetržitým řetězem úkonů víry a lásky, úkonů stále dokonalejších, ježto žádný pomíjející, zračitý statek neodvracel už od Boha duše, zázračně nadané. A vskutku, dle slov andělského Učitele, jest v duchovním životě na prvním místě víra, neboť jenom víra spojuje duši s Bohem, jenž jest prapříčinou a zdrojem jejího života. Jako totiž tělo má život z duše, tak duše má život z Boha, a duši dává život to, co ji spojuje s Bohem, to jest víra. Tak prostřednictvím andělovým prorocké světlo otevřelo Anně Kateřině všechn i nehlubší smysl dvanácti článků apoštolského vyznání víry, a jako v nejvyšších zásadách té či oné vědy jest zahrnut veškeren její obsah, tak v těchto člancích se tají souhrn všech tajemství a skutků řádu spásy, který od věčnosti byl ukryt v Bohu, a pořadem předem stanoveným byl uveden do světa jako slib a příprava, ale v Ježíši Kristu byl naplněn. Veškery dějiny spásy se všemi okolnostmi času, místa, súčasťných osob byly jí předvedeny před duši v obrazech tak věrně a dokonale, jak se všechno sběhlo ve skutečnosti. A tyto události prožívala, jako by byla vrstevníci, ačkoliv ji od nich oddělovala tisíciletí. Ale její pohled pronikal hlouběji, než pohled pouhého svědka, neboť viděla věric, a tedy také chápajíc celý vnitřní řád a vzájemný poměr, dle kterého nejdávější a nejnovější události spásy mají se k sobě jako předobraz, příslibení a naplnění. A jak vnímala vnitřní souvislost těchto událostí a jejich postavení

* *Ipsum propheticum lumen, quo mens prophetae illustratur, a Deo originaliter procedit; sed tamen ad ejus congruam susceptionem mens humana angelico lumine confortatur, et quodammodo praeparatur. Cum enim lumen divinum sit simplicissimum et universalissimum in virtute, non est proportionatum ad hoc, quod ab anima humana in statu viae percipiat, nisi quodammodo contrahatur et specificetur per conjunctionem ad lumen angelicum, quod est magis contractum et humanae menti magis proportionatum. S. Thom. qu. XII. de veritate art. 8.*

ve věčných úradcích Božích o spáse, tak vnikal její pohled do pravd spásy, neboť viděla v zásadách celou řadu důsledků a v posledním členu této řady počátek a střed současně. A že nebyla beze světla ani chvíličku, mohl každý vnější podnět v ní obnoviti jeho účinky. Spatřila-li udílení některé svátosti, ukázaly se jí její účinky ve výronech světla, a po tom, zda tyto výrony vtékaly do křesťana, svátost přijímajícího, nebo se mu uhýbaly, poznávala, přijímá-li hodně či nehodně. Padl-li zrak její na obraz světce, tajemství, posvátné události nebo něčeho podobného, ukázal se vnitřnímu smyslu obraz nekonečně věrnější než onen, na který se dívala očima tělesnými, neboť v duši vynořil se z paměti víry věrný obraz pravzoru, právě jako pohled na podobiznu, na obraz historický nebo na obraz krajiny vyvolá v paměti pozorovatelově mnohem věrnější obraz osobnosti či krajiny, které dříve poznal, nebo události, kterou sám prožil. Duchovní rozmluvy, čtení, modlitba breviáře, zpěv žalmů, vůbec každická církevní pobožnost vyvolávaly v její duši příslušné obrazy kolikráte s takovou silou a živostí, že jen s největším úsilím se ubránila, aby se nepohrouzila ve vidění hlouběji.

Jakým způsobem viděla, to se snažila Anna Kateřina přecasto Poutníku objasniti; ale nebylo jí možno, úplně popsati, jak postupuje a vůbec se projevuje tato duševní činnost za vlévání nadpřirozeného světla. Co Poutník zaznamenal z jejích výroků, které o tom učinila za rozličných podnětů, jest toto :

»Spatřila jsem ještě nekonečně více, čehož nelze ani vysloviti. Kdož může vysloviti jazykem, co vidí jinak, než očima...?

»Nevidím toho očima, nýbrž zdá se mi, jako bych to viděla srdcem, asi uprostřed prsou. Tady mi také vyrazí pot. Současně vidím očima předměty a osoby kolem sebe; ale o ty se nestarám; nevím, kdo a co jsou. Ještě teď mluvíc vidím...

»Už několik dní jsem stále zaujata patřením, brzy smyslovým, brzy nadsmyslným. Jsem nucena, abych se velice přemáhala; neboť za hovoření s lidmi spatřím před sebou nenadále dočista jiné věci a obrazy a tehda slyším vlastní slova, jako by to byla slova jiného člověka, jenž mluví drsně a temně z prázdného sudu. Také jest mi, jako bych byla opilá a už už padala. Můj hovor s těmi, kteří rozmlouvají se mnou, plyne dále klidně a někdy živěji než obyčejně, aniž vím po té, co jsem mluvila, a přece hovořím docela souvisle. Tak tak že se v tomto dvojím stavu nepodřeknu. Co jest kolem mne, to vidím očima matně, jako ten, na

něž přichází spaní a se spaním sen. Vidění nadpřirozené unáší mě násilně a jest jasnější, než vidění přirozené ; ale toho nezřím očima . . .

»Když dopověděla vidění, odložila svou práci a pravila : Celičský den tak litám a vidím, že každé chvíle spatřím Poutníka a hned zas mi zmizí. Neslyší tehda zpěvu ? Mně jest, jako bych byla na krásné louce* a jako by se nade mnou klenuly stromy. Slyším tak zázračně krásný zpěv, jako by to byly sladké hlásky dětské. Jest mi, jako by mé nejbližší, skutečné okolí bylo snem ; všechno v něm jest mi tak matným, neprůhledným a nesouvislým, že se zdá býti drsným snem, skrze nějž zřím svět, jasný, všecek pochopitelný a vždy a všudy pochopitelný až do nejhlubšího původu a spojení všech jeho zjevů, svět, v němž dobré a svaté potěšuje hlouběji, poněvadž poznáváš, jak to z Boha vychází a k Bohu se vrací, a ve kterém všechno zlé a nesvaté hlouběji zarmucuje, poněvadž poznáváš, jak to z ďábla vychází a k ďáblu se vrací a jak se to obrací proti Bohu a tvorstvu. Tento život, ve kterém ti nic nepřekáží, ani čas, ani prostor, ani těleso, ani mlčelivost, ve kterém všechno mluví a všechno září, zdá se mi tak dokonalým a svobodným, že slepá, kulhavá, brebtající skutečnost jeví se v něm mátožným snem. Za takového bdění spatřím pokaždé vedle sebe zářiti svaté ostatky, a někdy vidám, jak zástupy maličkých, vzdálených lidiček, až někde v oblacích se zjevívších, vznášejí se vedle mne nad ostatky, a seberu-li se náležitě, vynoří se mi zase v duši podoby skříní a místností, kde odpočívají zářící kosti.

»Když jednou Poutník jí podal balíček, do kterého bez jejího vědomí zabalil svatý ostatek, vzala jej do ruky, usmívajíc se, jako by ji nemohl oklamati, a přivinula jej k srdci řkouc : Hned jsem zpozorovala, co jste mi podal. Nemohu popsati toho pocitu ; nejen že vidím, já cítím světlo, jako blůdičku, někdy jasnější, někdy kalnější, a jest to, jako by toto světlo zabývalo ke mně, jako se plamen ohýbá průvanem. Ale také cítím, že tento paprsek nějak souvisí s nějakým svítícím tělesem, a toto těleso se světlým světem, který vznikl ze světla. Kdož to vypoví ? Tento paprsek mě strhuje, i nemohu jinak než paprsek si přivinouti k srdci, a čím hlouběji se pohružuji, tím více se mi zdá, že paprskem vcházím do tělesa, jemuž náleží, a do obrazů jeho života a do jeho zápasů a utrpení nebo vítězství. Po té se obracím ve vidění tam, kam se líbí Bohu. Mezi naším tělem a naší duší jest podivuhodný, tajemný

* Louka jest obrazem slavnosti.

vztah. Duše totiž posvěcuje a znesvěcuje tělo, jinak by nemohlo tělo ani snést pokuty ani konati pokání. Jako svatí působili skrze své tělo za živa, tak působí skrze ně na věřící i teď ještě, když jsou od něho odloučeni; ale vira jest podmínkou jakéhokoliv přijímání svatých účinků.

Častokráte jsouc zabrána hovorem s lidmi a dočista odvrácena od takových věcí, spatřím duši některého nebožtíka, ana se ke mně blíží z veliké dálky, a tehda jako z přinucení musím na toho člověka náhle mysliti. Tehda umlкну a zvážním; také svatí se mi takto zjevují . . .

Jednou dostalo se mi překrásného poučení o tom, že vidění očima není žádným viděním, že jest druhé, vnitřní vidění. To jest velmi jasné a světlé; ale kdykoliv jsem bez denního svatého Přijímání a nemohu-li se pak už vroucně modliti, a poleví-li moje zbožnost, tehda často mrak zastře mé jasné vnitřní vidění. Tehda zapomínám důležitých věcí a pokynů a poučení, a vidám vnější klamavý obal věcí, což na mne působí brozně. Mám hlad po Nejsvětější Svátosti, hlad, který mi drásá útroby, a často, pohlednu-li ke kostelu, jest mi, jako by mi srdce z prsou chtělo uletěti za mým Spasitelem . . .

Vidouc vznikati velikou nevoli, ježto můj Vůdce mi zakázal, abych nesvolila býti přenesena do jiného přibytku, volala jsem k Bohu, aby mě přece vedl; že vzniká tolik nevole, a přece že vidím tolik svatých obrazů, a jest mi nemožno, něco k tomu přidati nebo z toho ubrati. Za této modlitby jsem se uklidnila, i spatřila jsem obličej, který se mi blížil; a vešel do mých prsou, jako by se mnou splýval. I bylo mi, jako by duše, splývající s tímto obličejem v jedno, vcházela do sebe a stále se zmenšovala, a naproti tomu mé tělo se mi jevilo jako velikánské nemešlo, veliké jako dům. Obličej,* zjev, který byl ve mně, byl, jak se zdálo, trojdílný, rozmnožoval se a bohatl bez konce, a přece byl stále jeden. Rozptyloval se (to jest jeho paprsky, jeho pohledy) do všech sborů andělů a svatých. Z toho jsem pocítila útěchu i radost, i pomyslíla jsem si: Aby to vše tak bylo od zlého ducha! A co jsem o tom přemýšlela, táhly všechny obrazy, jasné a zřetelné, jako řada bílých obláčků, ještě jednou mou duši, i cítila jsem, že teď stály ve světlém kruhu mimo mne, po mém boku. Také jsem pocítila, že jsem byla zase větší a že mé tělo se mi už nejevilo tak nemotorným. Teď to bylo, jako by vedle mne se vznášel svět, do kterého jsem mohla nahlédnouti jakýmsi okénkem. I přistoupila ke

* Tento obličej jest dar vidění, prorocké světlo, vycházející od Boha, ve kterém mohla Anna Kateřina obcovati se svatými a anděly a vnímati jejich sdělení.

mně panna, jež mi vysvětlovala tento světelný svět a jež mi v něm ukazovala brzy to brzy ono. A z tohoto světa ukázala mi vinici svatého biskupa, na níž mi tento čas bylo pracovati. Ale teď také po levici jsem spatřila druhý svět, ve kterém se jen jen hemžilo pitvornými figurkami, obrazy špatností, pomluvy, posměchu a potupy. Táhlý hejnem, jehož čelo bylo obráceno proti mně. A ze všeho, co z toho kruhu se na mne dralo, nemohla jsem nic přijmouti, nic uznati, neboť pravé, dobré bylo v čistém, jasném kruhu, který se vznášel po mé pravici. A mezi těmito oběma kruhy, já ubohá a opuštěná jsem visela, houpajíc se na jednom rameni, jako mezi nebem a zemí, dlouho a za velikých bolestí; než nepozbyla jsem trpělivosti. Posléze přišla zase ze světlého kruhu svatá Zuzana* s Liboriem, na jehož vinici mi bylo pracovati. Bylo mi, jako by mě odvázáli, i zavedli mě zase na vinici, která byla všeska zpustlá a zarostlá. Bylo mi uloženo, abych stromkům na vinici vylámala divoké, bujné výhonky, aby slunce lépe svítilo na révu. S největší námahou prolámala jsem si do plotu otvor. Listí se zkaženými hrozny házela jsem na jednu hromadu, jiné hrozny splesnivělé bylo mi otíratí jemným plátnem, i nemajíc jiného, vzala jsem na to svůj šátek s hlavy. Tím vším jsem se tak unavila, že ráno probudivši se v posteli, byla jsem jako zmlácená a rozlámaná, a už jsem se ani necítila. Ještě teď mě bolí ramena. . .

»Jest těžko říci, jak člověk přijímá ve vidění sdělení od blažených duchů. Všecko, co se mluví, jest neobyčejně krátké. Jediné slůvko poví mi více než třicet slov lidských. Vidiš pojem těch, kteří mluví, ale nevidíš ho očima, a přece všecko vidíš jasněji, zřetelněji než teď. A přijmeš to s rozkoší, jako chladný váněk za parného léta. Slovy nelze toho nijakž vysloviti. . .«

»Vše, co mi tato ubohá duše řekla, bylo sice také krátké, jako ve všech takových sděleních, než jest větší potíž porozuměti řečem duší v očištění; jejich hlas jest jako zastřený, jako by procházel rouškou, tlumící zvuk, nebo jako by někdo mluvil ze studny, ze sudu. Mimo to jest obtížnější, pochopiti smysl, i jest mi míti mnohem bedlivější pozor, než mluví-li můj, Vůdce, nebo Pán nebo některý světec; tehda totiž slova jako by pronikala člověkem jako čistý proud vzduchu, a člověk vidí a ví vše, co mluví. Jediné slůvko zanechá v duši více než dlouhá řeč. . .«

* Anna Kateřina měla toto vidění dne 11. srpna 1821, na kterýžto den připadá památka svatě Zuzany mučence.

POZNAVÁNÍ CIZÍCH MYŠLENEK.

V zimě roku 1813 zašel zpovědník Limberg pozdě večer k Anně Kateřině. Celičský den za praošklivého počasí navštěvoval nemocné a nepomodlil se ještě breviáře. Posadiv se v její jizbě, myslil si: »Jsem tak unaven a abych se ještě tolik modlil; kdybych jen věděl, že to není hřích, nechal bych toho!« Jen si to pomyslel, sedě od ní daleko, už na něj volala: »Modlete se přec!« Odpověděl: »Co pak?« Odpověděla: »Inu co, breviář? Proč se mě ptáte?« Tehdy poprvé, vypravoval Limberg, mě překvapila touto zvláštností.

Dne 25. července 1821 zvolala Anna Kateřina na Poutníka: »Poutník neumí pranic slaviti a v úzkosti zkracuje své modlitby pleta páté přes deváté. Často spatřím jeho hlavou proběhnouti všelijaké ošklivé myšlenky; na pohled jsou jako prapodivná, ošklivá zvířata. Poutník jich nechytá, ani jich rychle neodhání; zdá se, jako by jim byl zvyklý. Běhají hlavou napříč, jako by cestou už ušlapanou«. K tomu poznamenal Poutník: Bohužel, do slovíčka pravda!

»Vidám, jak z úst modlících se lidí vychází řada slov ohnivým paprskem a vystupuje k Bohu. Ve slovech vidám a poznávám, jak ten nebo onen z modlících se píše, i čtu to. Toto písmo jest u každého člověka jiné. V proudu samém leccos se rozžhaví, leccos pobledne, hned se to rozšíří, hned zase zúží a plyne prudčeji. Slovem, jest to tak, jako když člověk píše.«

Označivši své vidění »jako vidění nikoliv očima, nýbrž v duši jako skrze srdce«, chtěla Anna Kateřina poukázati nejen na počátek a konec této činnosti, nýbrž také na její nadpřirozenou, zásluhoupovahu. V srdci jest totiž kořen a začátek každého dobrého skutku; neboť v srdci postřehne věřící křesťan vyzvání i pobídku k němu, od Boha vycházející, každou pohnutku k zásluhné činnosti vnitřní, nebo k takové, již dlužno vnějším skutkem projevit; vnukáním do srdce obcuje Anděl Strážce s člověkem, a ze srdce vystupuje dojem, pohnutka k rozvažování, k přemýšlení, aby po té zase v srdci uzrála k rozhodnutí a k činu. V srdci přebývá Duch Svatý; do srdce vlévá své dary, které odtud se rozšiřují po vnitřním člověku; neboť také ze srdce vychází pouto lásky, které v Duchu Svatém poji obec věřících s jejíž neviditelnou hlavou Ježíšem

Kristem, jakož i jednotlivé věřící pospolu jako ratolesti révy. Nikoliv na bystrosti rozumu nebo na množství vědění, nýbrž na vlastnostech srdce, to jest na jeho čistotě, svobodě, síle a ohni jeho lásky závisí, čím člověk před Bohem jest, co koná a co dovede. Tak vnímala Anna Kateřina v srdci všechny dojmy, smyslné i nadsmyslné, kterých se jí dostávalo od Boha, od anděla, od svatých jako od lidí z blízka i z nejzazších dálek. Tu zaslechla za přirozeného bdění hlas svého Anděla; ale také rozkaz svého zpovědníka, který ji volal z extase do života, uslyšela v srdci, nechť byl tento rozkaz pronesen slovy, nebo pouze z dálky myšlenkou vysloven. Ať zpovědník byl kdekoliv, stačil jeho rozkaz, pouze v myšlenkách vyslovený, aby ihned povolal Annu Kateřinu dokonce i z nejhlubší extase do přirozené bdělosti.* V srdci slyšela také všechna volání o pomoc těch, kteří byli ohroženi nebezpečím, a jimž dle úmyslů Božích měla pomoci, i když je od ní oddělovala moře nebo celé dily světa. V srdci cítila úzkost umírajících, jimž požehnání její modlitby mělo přinést šťastnou hodinku smrti. Na její srdce útočily prosby a vzdechy všech, kteří na blízku i v dálce se porouchali do její modlitby, nebo kteří v bídě a opuštěnosti volali k Bobu, aby jim ráčil poslati záchrance. Hrozící nebezpečí nebo bližící se neštěstí a zkázu, nastražené Církvě i jednotlivým duším, postřehla v srdci v dojmech hlubokého utrpení, a často byla jata nevýslovnou bází a úzkostí, dříve než se jí dostalo jasného názoru o příštích událostech. V srdci cítila myšlenky, záměry, smýšlení, vůbec celý mravní stav lidí, kteří přicházeli k ní nebo k nimž byla v duchu posílána, aby je pohnula k dobrému nebo k obrácení; ale tam také slyšela všechna slova bezbožníků, všechny kletby, rouhání, křivé přísahy a podobné, na jichž usmíření chtěl Bůh vzítí muka jejího přecistého srdce. Tak tedy v srdci uslyšela každé volání, které způsobilo, že přicházela do vytržení, do vidění a extasy, a tak rychle a tak dokonale poslechla tohoto vyzvání, že hned na první nejslabší popud sbírala své duševní síly, aby s plnou nerozdělenou silou, za nejvyšší svobody vůle, a s nejjasnějším vědomím svého skvěle osvětleného ducha sloužila Bohu a vykonala, čeho by teď od ní požádal. Tak její nekonečně bohaté vidění rozvinulo se ze srdce všemi stupni této podivuhodné oblasti, od pouhého

* Totéž dalo se také s omilostněnou pannou Marií v Mörlu u Kaltern, jejíž zpovědník, ctihodný P. Kapistran, častokrátě dosvědčoval spisovateli, že ať byl kdekoliv, dokonce i z největší dálky, mohl svým kněžským rozkazem vidoucí vytrhnouti z extase.

vidění do dálky až do nejvyššího rozumového patření v živoucím světle nebo za osobního obcování s nebeským Ženichem.

Tato neobyčejná pohyblivost, snadnost a pohotovost Anny Kateřiny, která ji uschopňovala, aby náhle a takorba bezděky přecházela do stavů docela opačných, a aby takorba krom všeho nadání ocitala se mimo smyslový svět, tato její vlastnost nebyla čímsi nedobrovolným nebo snad čímsi, co by pouze vyplývalo z jejího stavu, nýbrž darem a účinkem Ducha Svatého a zásluhou její dokonalé poslušnosti a ohnivé lásky k Bohu. Vždyť jest to duše, jež nikdy nepoznala svůdné zvědavosti ani přichylnosti ke statku pomíjejícímu, duše, jež mimo Boha a božské věci nic nechce a nic nezná, jež, živena jsouc nebeskými viděními, nepocítí ni nejmenší touhy, aby se světskými věcmi potěšovala a rozptylovala, duše, jež ve světle víry všechno tvorstvo posuzuje po stránce Boží a měří je měrou Božích příkázání, duše, jež proto, jak praví Hildegarda, jest jako pírkó, které, jsouc zbaveno veškeré tíže, větrem, to jest dechem Ducha Svatého, jest hnáno od údolí do údolí, od zásluhy do zásluhy. Proto veškero její jednání, všechny projevy její nadpřirozené, záslužné činnosti, ať už za bdění nebo za vidění, berou původ v přibytku Ducha Svatého v člověku, totiž v srdci; a toto srdce bylo ohništěm, kde láskou a utrpením se stravovala oběť jejího života.

Které místo zaujímá srdce člověkovó v přirozeném řádě, o tom učí svatá Hildegarda*: »Když dle tajemného řádu svrchovaného Tvůrce jest vdechnuta duše do útvaru lidského těla v lůně mateřském, duše v podobě ohnivé koule, která nemá obrysů lidského těla, ujme se držení srdce tohoto útvaru, stoupá k mozku a rozleje se do všech údů. Ujme se držení srdce, ježto záříc ohněm své hluboké poznávací schopnosti, rozeznává rozličné věci v okruhu svého bytování (to jest poznává zračitě předměty). Rovněž nemá podoby údů tělesných; neboť sama jest netělesná a není pomíjející jako tělo. Dává sílu srdci, kteréž jako základ těla vládne celému tělu, a jako obloha nebe udržuje, co jest pod ním, a zakrývá, co jest nad ním. Také vystupuje k mozku člověkovu, neboť svou schopností chápe nejenom pozemské, nýbrž také nebeské, jsouc s to, aby v moudrosti poznala Boha. Rozleje se do všech údů, neboť celému tělu uděluje životní sílu čísu, žil a všech údů tak, jako strom ze svých kořenů do všech větví rozvádí mizu a zeleň.

»Duše přebývá v pevnosti srdce, jako v arkýři nějakého domu, právě

* Scivias, lib. I. visio IV.

také jako pán se usídlí v oné komnatě svého domu, odkud přehlédne celý dům a řídí všechny práce, a tu obrácen na východ a kyná pravici, ukazuje a poroučí, co jest ku prospěchu jeho domu. Tak si počíná také duše, hledíc k východu slunce, cestami (smysly) celého těla.

»Duše samotna jest povahy ohnivé a její oheň proniká celým tělem, ve kterém přebývá, žilami i krví, kostmi i čísem, masem i šlachami, a nelze ho uhasiti. Oheň duše hoří svou rozumností, z níž jest mluvené slovo, řeč. Kdyby duše nebyla povahy ohnivé, nepronikala by teplem chladné směsi a nemohla by z krve žil utvořiti těla. Ale ježto duše vane, plane v rozumnosti, rozděluje do všech částí těla své teplo rovnoměrné, aby tělo neshořelo.«*

Také o tom, jak se děje patření, vyjadřuje se svatá Hildegarda podobně jako Anna Kateřina, že obě vypravování se doplňují. »Smyslný, člověk, praví svatá Hildegarda,** těžko pochopí, jak se děje patření. Svá vidění mám nikoliv snad když sním nebo spím, nebo v horečce, ani skrze tělesná čidla vnějšího člověka, ani na skrytých místech, nýbrž dostává se mi jich podle vůle Boží, když bdím, když s nezkalenou jasností ducha o nich uvažuji, skrze oči a uši vnitřního člověka, na místech veřejných. . . Bůh působí, kde chce, k oslavě svého jména, nikoliv však pro čest pozemského člověka. Vždycky mě jímá úzkostlivá bázeň, ježto nepoznávám v sobě ani nejmenší jistoty jakékoliv schopnosti; ale vztáhnou ruce své k Bohu, aby mě nesl jako pírkó, které jsouc zhaveno jakékoliv tíže, letí vzduchem. A nejsem s to, abych dokonale pochopila, co vidím, jsem-li zaměstnána tělesně a není-li duše zaujata patřením; neboť v obojím dopouští se člověk chyby. Ale od svého dětství, kdy mé kosti, nervy a žíly nebyly ještě upevněny, až podnes, kdy jsem už sedmdesátnice, mám ve své duši toto světlo vidění. Je-li to vůle Boží, vystupuje má duše ve vidění postupně rozličnými vrstvami vzduchovými až k výšinám nebeským, a šine se k nejrozmanitějším národům, nechť jsou ode mne vzdáleni v krajinách nejdálnějších. A vidouc to takto svou duší, také to vnímám podle toho, jaké jsou vrstvy oblačné a jaké jest ostatní tvorstvo (to jest, ježto toto mé duchovní vidění není pouhou představou, nýbrž duchovním pronikáním, šinutím se nejvzdálenějšími prostorami, neujde mi nic z toho, co na této cestě potkám). Ale nevidím toho vnějším zrakem ani toho neslyším ušima, ani toho nečerpám z my-

* *Explanatio Symboli Athanas.* p. 1070 ed. Migne.

** *Acta s. Hildeg.* p. 17. 18.

šlenek svého srdce nebo z některé činnosti pěti smyslů, nýbrž jen duši, majíc otevřeny tělesné oči, že skrze ně nikdy není mi trpěti vyrušování v extasi; neboť vidím bdíc ve dne jako v noci.

»Světlo, které vidím, není ohraničeno místně, není tělesné, nýbrž jest mnohem jasnější než obláček na slunci; a nedovedu rozeznati v něm ni hloubky ni výšky ni délky ni šířky. Slyším je jmenovati stínem živého světla; a jako slunce, měsíc a hvězdy se zrcadlí ve vodě, tak mi z něho září v obrazech písmo a slovo, vlastnosti a díla lidí. Ale co v tomto vidění poznám nebo čemu se naučím, to nosím dlouhý čas ve vzpomínkách; a vidím a slyším a vím zároveň a v tu chvíli rozumím, co jest mi věděti. Ale čeho nevidím, tomu nerozumím; neboť jsem neučená, a to, co jest mi psáti ve vidění, nelze mi napsati jinými slovy, než těmi, která slyším, a nikoliv uhlazenou latinou. Neslyším snad slov tak, jak vycházejí z úst člověkových, nýbrž slova jsou jako paprsky nebo jako světlý obláček, plovoucí v čistém éteru. V tomto světle nedovedu rozeznati nějakého tvaru právě tak, jako nejsem s to, abych pohlédla do slunečního kotouče.

»Mimo to vidám časem v tomto světle jiné světlo, které slychám jmenovati živým světlem. Než nevidám ho tak často, a jeho podstatu vyličití jest mi ještě méně možno než podstatu světla prvního. Ale do-
stane-li mi se ho, ten tam jest z mysli všechen zármutek, to tam všechno soužení, že jsem jako prostinké dítě a nikoliv jako stařena. Ani na chvíličku není má duše beze světla prvnějšího, bez stínu živoucího světla, i vidím je, jako asi ve světlém obláčku spatřuji oblohu bez hvězd, a v tomto světle vidím to, co mluvím z jasu živoucího světla.«

Ačkoliv světlo tak jasné působí na duši velice mocně, proto přece nečiní nikdy vidoucího nepotřebným cvičení božské víry ani nikterak neoslabuje nebo neumenšuje víry, jako by snad na místo ní stavěla jiný záslušnější tvar nebo vyšší stupeň nadpřirozeného poznání tajemství, Bohem zjevených, nebo jako by tímto poznáním činilo konec všeliké víře. Naopak, ze světla prorockého tak jako ze světla vlité vědy nezbytně vzchází nezvratné utvrzení víry a svrchovaná radost z ní, neboť propůjčuje omilostněnému nejhlubší pochopení a jinak nedosažné potvrzení pravdy toho, čemu uvěřil, a ukazuje, že pro lidského ducha není vůbec úkonů vznešenějších a dokonalejších, než úkony vlitých Božských ctností, a že Bůh neotevřel smrtelnému člověku jiné cesty k věčné blaženosti než cestu víry. Tedy v omilostněném děje se konec

konců totéž, jen arci dokonaleji, co se děje v prostém věřícím, jenž nemaje světla vidění, ale uče se a přemýšleje, modle se a rozjímaje a svědomitě zachovávaje příkazy a předpisy víry, hlouběji a hlouběji vniká v pochopení jejích tajemství, lépe a lépe oceňuje neocenitelný statek víry, a proto jest hotov za víru dáti vše i život. Jako křesťanu za žádných okolností nelze si dovoliti, aby prostředkům, kterými se dopracoval této pevnosti a radosti ve víře, dával přednost před vírou samou, tak ani omilostněnému není dovoleno, víru stavěti za vidění; naopak, čím jasnější a obsáhlejší jsou jeho vidění, tím prostší a přísnější jest jeho víra a tím citlivější jest sám ke všemu, co jen dost málo se podobá nejmenšímu porušení čistoty víry. Důkazem toho jest svatá Kateřina Sienská, jež ve svých hovorech o vztahu víry k vidění, diktovaných v extasi, tedy ve vidění, vyjadřuje se v ten rozum, že jenom světlem víry lze poznati pravost daru prorockého světla: »O věčná Trojice, propasti lásky, rozptyl mrak mé tělesnosti. Tys ohněm, jenž odnímáš všechn chlad, a svým světlem osvětluješ ducha, kterýmžto světlem také mně jsi dala poznati pravdu. Tys ono světlo nade všecko světlo, totiž světlo nadpřirozené, kteréž ze svého světla propůjčuješ očím ducha takové hojnosti a dokonalosti, že dokonce i světlo víry ještě více se jím osvětluje, té víry, kterou vim, že má duše žije, a že v onom světle se jí dostalo tvého světla; neboť ve světle víry docházím moudrosti z moudrosti Slova, tvého Syna; ve světle víry nabývám statečnosti, stálosti a vytrvalosti; ve světle víry mám důvěru, že nedopustíš, abych se uchýlila s cesty; světlo víry učí mě cestě, kterou jest mi se bráti; a beze světla víry tápala bych ve tmách; proto, o věčný Otče, jsem tě prosila, abys mě osvětil světlem nejsvětější víry. O nejsvětější Trojice, ve světle (vidění), které jsi mi dala, a kterého se mi dostalo skrze světlo nejsvětější víry, postřehnu tebe, jež mi přechátným podivuhodným vysvětlováním ukazuješ cestu právě dokonalosti, abych ti nadále sloužila ve tvém světle a nikoliv v temnosti. Proč tě nezřím ve světle nejsvětější, přeslavné víry? Poněvadž temnota sebelásky zatemnila oči ducha. Avšak ty, o nejsvětější Trojice, tys svým světlem rozptýlila tuto temnotu! Jak ti poděkuji z tohoto nekonečného dobrodiní a z poučování v pravdě, které jsi mi právě udělila! Toto poučování (to jest to, kterého se mi dostalo od tebe ve světle prorockém) jest zvláštní (jenom mně udělenou) milosti mimo milost obecnou, kterou uděluješ ostatním tvorům.«*

* Acta SS. die 30. Aprilis. Vita p. III. c. 2.

Již od nejútlejšího mládí poučoval anděl Annu Kateřinu, jak ve světle víry cvičiti ctnost víry jako nejprvnější a nejnezbytnější požadavek duchovního života. Vypravovala o tom: „Když v pátém a šestém roce svého věku jsem rozjímal první článek katolického vyznání víry: Věříme v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, ukazovaly se mé duši rozličné obrazy ze stvoření nebe a země. Viděla jsem pád andělů, stvoření země a ráje, Adama a Evy, a první hřích. Nemyslíla jsem jinak, než že každický člověk vidí to tak, jako jiné věci kolem nás, a proto jsem také vypravovala o tom rodičům, sourozencům a družkám, na nic zlého nemyslíc, až jsem zpozorovala, že se mi vysmívali a tázali se mne, mám-li snad knihu, ve které jest to všecko psáno. Tehda jsem poněkud umlkala, myslíc si, že asi není slušno, rozprávěti o takových věcech, aniž bych se tím však zvláště znepokojovala. Tato vidění mívala jsem jak v noci, tak i za bílého dne, na poli, v domě, chodíc, pracujíc, za rozličného zaměstnání. Když jsem jednou ve škole mluvila o zmrtvýchvstání Páně zcela po dětsku, ale jinak než jsme se učily, a to s jistotou a v té prosté domněnce, že bezpochyby každý člověk to ví právě tak jako já, nemajíc ani potuchy, že to jest má osobní vlastnost, děti zaraženy se mi vysmály a žalovaly na mne kantorovi, jenž mi vážně domlouval, abych přestala s takovými výtvary obrazotvorností. Ale já jsem viděla dále tato vidění mlčky, jako dítě, které se dívá na obrázky a samo svým způsobem si je vykládá, nedotazujíc se mnoho, co to a ono znamená. Vidouc pak často, že obvyklé obrazy svatých nebo i obrazy z biblických dějin brzy tím brzy oním způsobem znázorňují tytéž předměty, a přece se tím nikterak nemění má víra, myslila jsem, že vidění, která mám, jsou mou obrázkovou knihou, i dívala jsem se na to zcela klidně, vzbuzujíc vždycky dobrý úmysl: Všecko k větší cti Boží! V duchovních věcech nikdy jsem nevěřila ničemu, než tomu, co Hospodin Bůh zjevil a čemu skrze svatou katolickou církev věřiti velí, ať jest to výslovně napsáno nebo není. Ale nikdy jsem nevěřivala stejně tak tomu, co jsem viděla ve viděních. Na tato vidění jsem se dívala, jako jsem si zbožně prohlížela tam onde rozličné jesličky, a nerušilo mě, bylo-li na jedné něco jinak než na druhé; u každých jsem se jen klaněla témuž milému Ježíškovi, a tak také se mi vedlo s těmito obrazy stvoření nebe a země a člověka: klaněla jsem se v nich Bohu Hospodinu, všemohoucímu Stvořiteli nebes i země. Z Evandélií a ze Starého Zákonu nepodržela jsem v živé paměti ani slovíčka, neboť všechno jsem na

vlastní oči viděla celý život, a to každý rok zase na vlas stejně a dočista za stejných okolností, třeba že někdy jiné výjevy. Kolikrát byla jsem na místě samém mezi posluchači a obcovala jsem události jako osoba, jež ji prožívá, přecházejíc s místa na místo, než nestála jsem pokadě na témž místě; neboť často jsem se vznášela nad výjevem ve vzduchu a hleděla jsem naň shůry. Co bylo při tom jiného, zvláště tajemného, to jsem viděla vnitřně, jaksi to sobě uvědomivši, podrobnosti v obrazech mimo výjev. Ale ať už tomu bylo jak bylo, všechno bylo mi průhledno, že těleso nezakrývalo tělesa, a přece nepošlo z toho žádného zmatení. V letech dětských a nežli jsem vstoupila do kláštera, měla jsem zvláště mnoho vidění ze Starého Zákona, později mívala jsem je řidčeji a za to víc a více vidění ze Života Páně. Ale znám také život Ježíšův a Mariin od jejich nejútlejšího mládí, a často jsem pozorovala přesvatou Pannu za jejich dětských let, co dělala, byla-li sama ve své komůrce. Také vím, jaké šaty nosila. Viděla jsem, že lidé v době Kristově byli mnohem hlouběji upadlí a mnohem horší než nyní; ale také naopak mnohem zbožnější a prostší. Byli rozděleni jako tigr a beránci. Teď vládne obecná vlažnost a otupělost, tehda pronásledovali zbožné popravováním, čtvrcením, teď však tupením, krčením ramen, úštěpky, pozvolným sváděním a ničením. Nynější muka jest věčné trápení."

Už v prvním dílu jsme zaznamenali ukázky mimořádné svědomitosti, s kterou Anna Kateřina hájila čistoty víry; ale obcování s Poutníkem poskytlo jí ještě přechasto příležitosti, aby se rozhodně opřela bludným názorům a předsudkům v tomto oboru. Budiž dovoleno zařaditi sem jen ještě tyto události. Když jednou Poutník tvrdil, uváděje pro to zdánlivé důvody, že ustanovení svátku Božího Těla nebylo Církvi nezbytně třeba, ježto přece na Zelený Čtvrtek, a vůbec při každé Mši svaté se oslavuje ustanovení Nejsvětější Svátosti Oltářní, Anna Kateřina zprvu vyslechla mlčky toto jeho mínění. Ale už příštího rána uvítala Poutníka slovy: „Utržila jsem si od svého Vůdce přísnu dátku. Nebylo prý dobře, že jsem souhlasila se slovy Poutníkovými, nebylo prý správně, že jsem byla srozuměna s takovými řeči: neboť to je kacířství. Vše, co Církev koná, a kdyby se snad z lidské slabosti vloudily i nekalé úmysly, koná to, vedena jsouc Duchem Svatým, z Boha a ku potřebě doby. Tak ovšem i svátek Božího Těla byl nezbytností, poněvadž tehda uctívání této Svátosti velice prý upadlo i bylo žádoucno, aby Církev veřejným uctíváním vyznala svou víru. Církev prý neprohlásí ani svátku

ani uctívání ani článku víry, který by nebyl naprosto pravdivý a nutný a pro zachování pravé víry v té době žádoucí; dokonce i jednotlivých nekalých vlivů užívá prý Pán jako sluhů svých svatých úmyslů, a to právě jest prý skála, na které jest založena Církev, že žádná lidská slabost jí neoloupí o poklad zaslíbení. Ať prý se už neopovázím souhlasit s takovým tvrzením, že to či ono jest zbytečno; neboť takové věty jsou prý kacířské. Když jsem vyslechla tuto přísnou důtku, bylo mi vytrpětí řádné bolesti za mou povolnost. — Poutník zaznamenal tuto událost do svého deníku připojil k tomu tato slova: „To budiž také mně napomenutím, co to jest, tak nazdařbůh mluvit o církevních věcech.“

Mělké osvícenství, které podle rozmaru a zvržle zavrhovalo posvátné obyčeje Církve, vysmívalo se zbožným cvičením, a usilovalo o to, aby pravá zbožnost a čistá bohoslužba se změnily v planá rčení a v jalové vykřikování frází, toto osvícenství potírala slovy: „Jest-li Církev pravá, jest také všechno v ní pravé; a kdo nevěří v jednu pravdu, ten nepřijímá ani víry v ostatní pravdy, a kdo mnohé věci má za nahodilé, ten popírá důsledky nezbytnosti, aby ji učinil nahodilou. Nic není pouhým obřadem, všechno jest podstatou, činností v nezbytném znamení. Často jsem slyšela učené kněze hovořiti: Není třeba chtít od lidí, aby rázem všemu uvěřili; jen když najdou nit, klubko pak už rozmotájí snadno. To jest řeč velice špatná, nesprávná. Většina uchopí nitku slaboučkou a rozmotávali klubko, až se nit přetrhne nebo se roztřepe na ulétající vlákna. Celé náboženství mnohých laiků a kněží, kteří mnoho namluví, připadá mi jako míč, nacpaný svatými věcmi, který vyhazují do výše, a který přece nepřijde do nebe. Zdává se mi někdy, že nad celými městy náboženství poletuje v balonech.

»O svatém kříži Koesfeldském byla jsem častokrát poučena, že Bůh ho zatkl na toto místo, aby tu odpíral zlu, jako všude, kde se uctívají takové posvátné věci. Ale co zrovna dělá zázraky, toť vášnivost důvěrné modlitby. Přechasto vidám, jak kříž jest uctíván duchovními průvody, a tu vidám, že bývají vyslyšeni a zla ochráněni oni, kteří skrze kříž důvěrně přijímají milosti; ale jiné, jak vidám, zahaluje noc.

»Jednou dostalo se mi také poučení, že živá, prostívká důvěra všechno přetvoří v bytnost a podstatu. Oba tyto výrazy objasnily mi neobyčejně zázrak a vyslyšení modlitby.«

Náklonnosti poutníkův, velebiti »zbožnost« Ochranovského bratrstva a ostře mluvit o »vadách Církve«, odpírala namítajíc: »Můj

Vůdce mě důtklivě pokáře, vyslechnu-li takové řeči mlčky. Bylo mi ukázáno, jak jsou takové úsudky opovážlivé, a že člověk takto usuzující dopouští se právě chyby prvních odpadlíků. Co se v Církvi promešká, bylo mi praveno, to ať nahradím sama, nebo bych zasluhovala ještě většího trestu, než oni, jimž nebylo ukázáno, co všechno já spatřím. Také jsem spatřila obec Ochranovských. Ti lidičky počínají si tam tak opatrně, jako ten, kdo by nerad jiného vzbudil. Domky jsou tam jako klícky, takové čisfounké a tichounké; lidé jsou na pohled takoví zbožní; ale bylo mi ukázáno, že v duši jsou mrtvější než chudáci Indiáni, za které jest mi teď se modliti. Kde není boje není ani vítězství. Činí si vše velmi pohodlným, proto jsou velmi ubozí a přes všechna krásná rčení a mluvení jest přece jenom s nimi zle. Spatřila jsem to ve svatebním domě. V obraze dvou nemocných poznávala jsem, jak rozdílny jsou duše, nitra před Bohem. Obec Ochranovských zřela jsem jako nemocnou, jež se však nepřiznávala ke své nemoci a zakrývala všechnu svou vnitřní hanbu. Zachovávajíc na venek veškeru slušnost a počestnost, úzkostlivě tajila své vady. Teď proti ní, jako v dálce, spatřila jsem jinou nemocnou; byla samý vřed, ale tyto vředy zářily a připadaly mi jako pokrývka ze samých perel. Lůžko, na němž ležela, zářilo, a podlaha a celá místnost, ve které byla, byla oslnivě bílá jako padlý sníh. Když sestra Ochranovská přicházela k této místnosti, pošpinila vše, kamkoliv vkročila; ale před svou špinou zavírala oči úmyslně a vytrvale. »

Ještě významnější než tyto projevy jest samo osobní chování Anny Kateřiny. Ona, již od jejího nebeského Ženicha dostalo se cti, den ode dne pozorovati jako na dlani jeho pozemské putování, život jeho přesvaté Matky, život apoštolů a svatých, ano dokonce i tělesně bráti podíl na jeho utrpení, pokládala si přece za největší pozemské štěstí, obcovala-li bohoslužbám ve svém klášterním kostelíku, a po zrušení kláštera záleželo jí mnohem více na tom, aby ve farním kostele důlmenském s ostatními věřícími podle církevní liturgie a jejich obyčejů oslavovala svatá tajemství svátků, řekněme pašijového týdne a doby velikonoční, než aby ve vidění jako vrstevnice vstupovala do minulosti, která se jí otevírala jako přítomnost. Proto div si nezoufala, když pro tělesnou slabost nebyla už s to, aby chodila do kostela. Vše, co jakkoliv souvisí s vírou a církevní kázní, nejneopatrnější předpis, cvičení a obyčej Církve, bylo jí věcí posvátnou, na niž se dívala a již vykonávala jen s nehlubší úctou a se svrchovanou vážností, až se zdálo, že své jedinečné světlo

vidění doslovně má jenom proto, aby náležitě ctila a více oživovala nekonečně cenný statek víry. Tak tedy se na ni opakovalo, co se také dalo na Marii Bagueské nebo Magdaleně z Pazziů, jež obě byly omilostněny tímž světlem. Zajít do kostela Zvěstování Marie Panny ve Florencii a uctít tamější milostný obraz, to si pokládala Maria Bagueská za milost tak velikou, že vroucími prosbami vyžádala si na Bohu milosti, aby aspoň ještě jednou mohla odejít se svého lůžka bolesti a vkročit do jmenovaného kostela. Byla vyslyšena, a když zašla do tohoto kostela a do některých jiných kostelů florentských, bylo splněno její poslední a nejvřelejší přání, které ještě měla její duše, jež odhodila všechny pozemské statky; a pokud se vláčela po své komůrce, skýtalo jí okrašlování domácího oltářiku ke slavení Mše svaté jediné ulehčení v mukách, která jí bylo trpět za jiné. Magdalena z Pazziů, ačkoliv se jí dostalo cti, že její anděl byl stále u ní viditelný a že ji osvětloval, v nejranějším dětství neznala vyšší radosti, než poslouchati duchovní hovory své matky a jiných zbožných žen, které nezdřídka uváděla do rozpaků svými důmyslnými otázkami o tajemstvích víry. Zdálo se jí, že se štěstím víry nic nelze srovnati, proto, právě jako Anna Kateřina, obcovala s jinými dětmi jen s tím úmyslem, aby v dětinské prostotě je naváděla k úkonům víry a poučovala je o jejich pravdách. Tyto a podobné rysy v životě omilostněných připadají snad mnohemu čtenáři příliš málo významnými; ale uvážíme-li kromobyčejné dary, utrpení a statečnost těchto duší, na nichž Bůh tak přísně požadoval tolik věrnosti a sebeobětování, kolik jim sám udělil milostí, poznáme v jejich veliké prostotě víry působení Ducha Svatého a týž stupeň ctnosti, který se také jevil v jejich čistotě a nevinnosti. Jako Hildegarda mohla říci: »Ve vidění podobám se spíše dítěti než ženě mých let«, tak Anna Kateřina ve viděních přechoť cítila se dítětem pětiletým nebo sedmiletým; a když, nemajíc ani tušení o hlubokém významu této skutečnosti, otázala se jednou svého anděla, jak to, že ve vidění stává se dítětem, dostalo se jí odpovědi: »Kdybys nebyla ve skutečnosti dítětem, nemohlo

* Jednoho dne spatřil Poutník Annu Kateřinu, ana v exaltické modlitbě nenadále tvář se jako dítě zdvihla ruce do výše a žadonila: »Dobrý den, Matičko! už dlouho jsi tu nebyla se svým Děťátkem! Ach, podej mi je! Dlouho jsem ho nechovala!« Procitnuvši, vypravovala radostně: »Viděla jsem Matku Boží s Ježíškem, ana ke mně přichází a z toho jsem se tak radovala. Chtěla jsem si vzít Dítě od ní, ale zmizela a já jsem za ní volala, prosíc ji o to.«

by se to státi. « Čtělť říci: kdybys nebyla tělem a duší tak čistá a neporušená, tak jasná, neposkvrněná a nezkalená, jako květinka, třpytící se perlami ranní rosy, nemohla bys se vrátiti k nevědomé prostotě nevinného dětství. Marie Bagneská rozhodnuvši se v osmnácti letech, že složí sliby jako sestra třetího řádu dominikánského, nevěděla ani, co znamená slib čistoty; a když na její prosby zpovědník ji vysvětlil, že to jest tolik, jako míti jediné Ježíše Krista ženichem, odpověděla usmívajíc se: »Ach, to jsem vlastně zachovávala tento slib od jakživa; neboť nikdy neznalo mé srdce jiné touhy, než milovati Ježíše.« Také Magdalena z Pazziů se přiznala na smrtelném loži, že jakživa nevěděla, co jest opakem čistoty nebo čím se čistota porušuje. Tak bylo tedy žádoucné, aby zrcadlo těchto duší nebylo ani zakaleno, ba ani ovanuto dechem pomíjejícího statku, aby vůbec byly schopny, míti světlo prorocké. Z toho poznáváme, jakým právem Církev, posuzujíc mimořádné dary, za neklamnou známku jejich pravosti pokládá ony ctnosti, jichž člověk se nikdy nedopracuje bez mimořádných utrpení a vytrvalého, svrchovaného úsilí: dokonale zřeknutí se všech tvorů a pokoru, která se stala takorba druhou přirozeností. Jest nemožno, poněvadž by to odporovalo svatosti Boží, aby světlo vidění přebývalo v člověku, jenž by nebyl odumřel všelikému smyslnému dráždění, všeliké náklonnosti ke tvorům a k vlastnímu já; a proto bývá tento dar tak vzácný, neboť jen v málokterém smrtelníku bývá čistota a pokora taková, jak nám září ze všech rysů Anny Kateřiny.

Její pokora, sama sebe zapomínající, a její úplná svoboda od veškeré sebelásky, není žádným jiným svědectvím tak skvěle doložena, jako časťmi, kolikrát až v trpkost se stupňujícím nářky Poutníkovými, že »všeho nechá, že nedovede oceniti největších milostí, že její povolnost ho olupuje o nejvýznačnější objasnění vnitřních událostí života tak omilostněného«, a podobně. Takový nářek spouštěl, kdykoliv postřehl, že Anna Kateřina neklade prázdné váhy na stav svého utrpení, kromobyčejného a většinou náhle se měnícího, že přes všechna poučování, jichž se jí dostávalo ve vidění, proč a za koho trpí, jen zřídka kdy dovedla vyvysvětliti, jaký že byl vnitřní vztah těchto či oněch muk k určitým duchovním nemocem a proviněním, která jí bylo zahojiti a za něž jí bylo pykati. Bedlivým pozorováním nabyl jistoty, že základem všech tělesných utrpení a nemocí, na ní se objevujících, byly cizí, duchovní příčiny a podněty; a čím více sám ponenáhlu nezbytně tušil skrytou sou-

vislost jednotlivých utrpení s určitým úkolem smíření, tím více žasl, když Anna Kateřina ani dost málo si nevšímalá mnoha událostí, v jeho očích velmi významných, jako by to bylo něco praobyčejného, samozřejmého, a když ani nechápala, proč se tomu diví. Svá utrpení měla pouze za vyslyšení svého ustavičného lkání o spásu bližního, než nikdy jí nepřišlo ani v myšlenkách, že jest to nějaké vyznamenání nebo aspoň věc zvláště důležitá, jež by snad zaujala její vlastní pozornost nebo dokonce pozornost jiných lidí. Ano, velmi často zakusil Poutník, přebolestného překvapení, které nelitostně ochladilo jeho podív, vida, že Anna Kateřina ani zdaleka nemyslí na to, že její utrpení jest cosi kromobyčejného, nebo že nepřemýšlela o tom, jaké jest vlastně povahy, když přece na zmírnění svých belestí nejen brala léky a prostředky Wesenerovy, ale dokonce si jich i žádala, místo aby spoléhala, jak by byl chtěl Poutník, jen na nebeské léky a pomoc mimořádnou; když přílišné bolesti vynutily na ní náрек, poněvadž nikdo nedovedl jí podati utišujícího léku.

Budiž nám dovoleno, abychom z četných takových příhod uvedli pouze tyto. Dne 20. ledna a dne 3. února 1823 zapisuje si Poutník: »Jejích bolestí přibývá, kdežto její odvahy ubývá. Celou noc leží nehnutě, a bolestmi křičí a nařiká, až ji položí jinak. Také jí trápí děsivé příznaky, jako by byla dítětem, jež jsouc pronásledováno dravými zvířaty a prchajíc před nimi, brodí se kalužemi a nikoho senedovolána pomoc... Až o vigilií Hromnic nastala změna. Místo prudkého dávení krve posledních dní oteklo jí náhle tělo. Jsem všechna jako podebrána, nařikala, ve všech údech, dokonce i v patách mám píchání. Tato náhlá změna se začala s večerním vyzváněním před svátkem Očišťování Marie Panny, a nastala úplně, když dozvonili. Než byla dobré mysli, a nemyslíla na tuto souvislost, a pravila, že to překvapuje. A takto se chová zpravidla, ať se jí vede jak vede, a jak se zdá, nehledá v tom nic zvláštního, proto také žádá si pomoci od lidí, a dosti často, ačkoliv nikoli dlouho, má jim za zlé, že jí nepomáhají léky. Není tu človíčka, jenž by vedl a spravoval její tajemný život, a z toho vznikají veliké nepříjemnosti, škody a zmatky.«

Tak z muk trpělivě snášených načerpala zase duševní síly, na nepopíratelný důkaz, že statečnosti a útěchy může se jí dostati jedině od Boha, jemůž její dětinná, opravdu nevědomá prostota byla nekonečně milejší, než Poutník sám snad tušil, ačkoliv často už byl svědkem po-

dobných událostí. Již před třemi lety, v lednu 1820, byv hluboce dojat jejím duševním pokojem, kterého žádná muka neporušila, zapsal si do deníku: „Jest neobyčejně srdnatá a prozářena zcela zvláštní dětinnou veselostí duše. Při tom jest stále pohroužena v patření, a vzpírá se tomu a raduje se velice, že žije a trpí. Jest nemožno, popsati tu její hovory a přechody z vnější skutečnosti do vidění, a její dětinnou radost, trpělivost, statečnost, odevzdanost, a její roztomilost a prostotu, kterou projevuje každickým hnutím a slovem. Kdo ji nezná a kdo ji nespatřil takto, neuvěří a nepochopí. Tu jest totiž docela bezděčným, dětinným obrazem duše, jež přetéká dobrotou, nevinností, slitováním, srdnatostí, důvěrou, a ani ne tak vírou, jako dokonalou jistotou: neboť to, čemu my věříme skrze milost, to ona zná tak, jako otce a matku a sourozence. Při tom nemá prázdného obmyslu, nemá ani nevělu ani hněvu, nemá nepřátel, překypuje pokojem a radostí a láskou, a jest prázdná všeliké strojené vznešenosti. Tu byla by sotva asi upokojila ty, kteří požadují úředního vzeřízení za důkaz, že Bůh tomu či onomu udělil milost, ačkoliv sami mají spíše vzeřízení úřední než úrad sám. Když ji Poutník navštívil, měla před sebou knihu, ale vlastně nečtla; chtěla se jen ubrániti hlubšímu pohroužení do vidění, což však často bývalo marno. Záhy se rozveselila i děkovala Bohu, že může žít, trpět a pomáhati; na věčnosti že už ji to možným nebude. Neznala zármutku. Přišlo jí na mysl mnoho obrazů, které zapomněla posledních dní. Tak poslední studené noci spatřila všechny lidi zdejší krajiny, kteří neměli peřin, a jejich velikou bidu, načež také rozdala peřiny. Spatřila také chudou vdovu, svou vzdálenou příbuznou, že nemá peřin, i požádala svého anděla strážce, aby poprosil anděla strážce jejího bratra, aby mu vložil na srdce, by vdově daroval peřinu. Druhého dne dostalo se jí útěchy, že bratr to vskutku učinil.“

Snadno pochopíme, že tento nadpřirozený, z Boha samého vytékající pramen útěchy a posily jest uzavřen nepravé, ličené svatosti; neboť jejím kořenem jest duchovní pýcha, tedy neřest nejnebezpečnější, které Bůh nenávidí nade vše. Proto také může prahnouti jediné po oné odplatě a útěše, kterou dovede dáti otec lži, totiž po ukojení marnivosti, po chvále a cti lidské a po smyslných požitcích. Jako jest známkou pravého světla vidění, že pořád hlouběji utvrzuje duši v poslušnosti a v opovrhování sebou, a ji naprosto znemožňuje, prozraditi něco ze skrytých projevů přízně a milosti Boží, že jen přísná povinnost duchovní poslušnosti může ji otevřítí ústa, tak s nocí duchovní pýchy jsou nerozlučně

spiaty marnivá ctižádost, vychloubačnost, neomalené, zpupné bažení, aby ji měli za cosi onačejšího a dle toho ji ctíli, a posléze neúprosná volba kteréhokoliv prostředku, aby dosáhla špatných cílů. A jako nezbytným ovocem pravého daru jest osvícení a rozmnožení víry a všech božských i mravních ctností, tak neodvratným následkem falešného světla a duchovní pýchy jest: lež, pokrytectví, kacířství, pověra se všemi ostatními zhoubami, do kterých kníže temnot vrhá slabého člověka, jež stihla tato téměř nezhojitelná zatemnělost ducha. Když jednou přílišnými mukami pozbyvši odvahy, Anna Kateřina prosila Pána, aby jí odůlal vidění, poněvadž jest jí patřiti na tak mnohé věci, kterým přece nerozumí, dostalo se jí odpovědi: *»Těchto vidění ti nedávám pro tebe, ale daruji ti je, abys je dala zachytiti: jest nezbytno, abys je vypravovala jiným. Teď není doba na vnější zázraky. Dávám ti tato vidění a dával jsem je každé doby, abych ukázal, že jsem u své Cirkve až do konce dnů. Ale vidění sama nikoho nespasí: cvič se tedy v lásce a trpělivosti a ve všelikých ctnostech.«*

Jindy vypravovala: »Modlila jsem se velmi vroucně, aby mi Bůh ráčil odejmouti vidění, abych byla zbavena odpovědnosti vypravovati je lidem. Ale nebyla jsem vyslyšena, naopak, bylo mi dáno na srozuměnou, že jest mou svatosvatou povinností, vypravovati vše, co vůbec dovedu, i kdyby se mi vysmáli, neboť nepochopím, jaký prospěch z toho vzejde. Také jsem zas znovu slyšela, že ještě nikdy nikdo neviděl všeho tak jasně a tak zevrubně, jako já, a že to nejsou mé věci, nýbrž věci Cirkve; když se toho tolik zmaří, to prý má za následek těžkou odpovědnost a velikou škodu, a mnozí lidé, kteří jsou tím vinni, že nemám pokoje, a duchovenstvo, které nemá ani lidí ani víry, aby to pochopilo, budou prý těžko skládati počet... Také jsem viděla, kolik překážek mi nahromadil ďábel.

»Už dříve bylo mi přikázáno, abych vypravovala vše, i kdyby svět mě měl za blázna; ale nikdy nikdo mě nechtěl vyslechnouti, a věci nejsvětější, jež jsem viděla, byly tak zpřevraceny a s takovým posměchem uvítány, že jsem s bolestí vše v sobě zavírala, strachujíc se znesvěcování. Později jsem viděla často v dálce obraz cizince, jenž ke mně přišel a mnoho u mně psal, jehož jsem uviděla a poznala v Poutníkovi. Od mládí jsem se večer modlívala pro všechny nehody, pro pády, tonutí, požáry a podobné, a tu pak vidávám pokaždé několik obrazů takových nehod, které se zvláště šťastně skončí, ale vynechám-li tuto modlitbu,

slýchám nebo vidám vždycky někde nějakou velikou škodu, z čehož poznávám nejenom nezbytnost modlitby zvláštní, nýbrž i prospěch, svě-
řím-li se s takovýmto svým přesvědčením a vnitřní výstrahou, neboť
taková slova povzbudí možná k modlitbě, konané z lásky k bližnímu,
i takové lidi, kteří nevidí účinků jako já. Četné podivuhodné události,
které jsem vypravovala ze Starého i z Nového zákona, nesčíslné obrazy
ze života svatých atd., to vše bylo mi dáno z milosrdenství Božího, ne-
toliko pouze k mému poučení — neboť leccemus jsem nerozuměla vůbec
— nýbrž proto, abych to vypravovala, by tak přišla zase na jevo leckterá
věc utajená a zapadlá. To mi bylo znovu a znovu prikazováno. A také
vskutku, vypravovala jsem, jak jsem uměla; ale nikdo si ani nedal
práce, aby to vyslechl, a tak mi nezbývalo, než abych to v sobě pohřbila,
a tak jsem mnoho zapoměla. Ale doufám, že Pán Bůh zase dá, čeho
bude třeba.«

Jak tedy Anna Kateřina ve vidění konala ctnosti, které její nebeský
Ženich jí doporučoval, to vysvitá z těchto zpráv. Kdykoliv ve vidění
přicházel k ní pokušitel, bránila se mu štítem víry. »Měla jsem, vypra-
vovala, v ranách takové bolesti, že div jsem nekřičela hlasitě; jen tak
tak, že jsem je snášela. Krev hnala se mi valem k ranám. Náhle přis-
toupil ke mně Šatan v podobě anděla světla, řka: „Chceš, proseknu ti
honem rány, zítra bude zase všecko v pořádku. Uvidíš, že už tě vůbec
nebudou tak bolet, nebudeš už s nimi mít tolik trápení.“ Ale poznala
jsem ho hned i řekla jsem: „Klid se! od tebe nepotřebuji ničeho! Ty jsi
mi neudělal těch ran! Od tebe nechci nic!“ Couvl tedy a zalezl jako pes
za skříň. Za chvíli vylezl a pravil: „Jen si nemysli, že jsi s Ježíšem tak
za dobře, domnívající se, že s ním stále běháš po světě. To všecko dělám
já. Já ti strojím všechny ty obrazy; mám také království.“ Zase jsem ho
zahnala svými odpověďmi. Byla už čirá tma, když přišel ještě jednou,
a pořád bylo ho viděti zřetelně, a pravil: „Co se tu stále trápiš, a jak-
živa nevíš, kdy a jak tě to popadne. Všecko, co máš a co vidíš, jest
přece ode mne. Jsi na tom bídne; ale já tě dostanu; k čemu se tak trá-
píš?“ I pravila jsem mu: „Odejdi ode mne! Chci náležeti Ježíšovi; jeho
budu milovati a tebe proklínati; chci trpěti a mít bolesti, jak on chce!“
Ale polekala jsem se tak nesmírně, že jsem zavolala zpovědníka; po-
žehnal mi, i odešel nepřítel ode mne. Ale dues ráno, když jsem se mo-
dlila Věřím, přistoupil zase nenadále ke mně, řka: „Co ti to pomůže,
když pořád odřikáváš Věřím? Nerozumíš přece ani slovíčku, ale já ti

ukážu vše docela jasně: pak uvidíš a poznáš.' Na to já: 'Nechci poznati, chci věřit.' Uvedl ještě nějaké místo z Písma svatého, ale vynechal jedno slovo, a já jsem se mu stále posmívala: 'Vyslov to slovo, řekni tu větu celou, můžeš-li!' Ale pojímala mě hrůza, až se mi kolena třásla. Posléze odešel...

*Kdykoliv spatřím v světle obcování svatých a všecku jejich činnost a lásku, jejich jednání a konání, spolu se doplňující a křížem krážem se protínající, a jak druh jest pro druhu a v něm, a jak každý jest všim a přece jednotlivcem v nekonečném jasu světla, pocítím nevýslovnou radost a jasnost. Tu spatřím na blízku i v dálce matné podoby, lidi, neodolatelná láska pudí mě k nim, abych za ně volala, úpěla k Bohu a ke svatým, kteří tak sladce, tak laskavě se snaží pomoci, že se mi srdce láskou div nerozskočí. A tu nad slunce živěji a jasněji pocítuji, že všichni žijeme v obcování svatých, a že jsme s nimi ve stálých stycích. I jímá mě nesmírný žal, že lidé jsou tak zaslepení a zatvrzení. Směle zvolám na Spasitele: 'Máš všecku moc, všecku lásku! Můžeš všechno, proto nedopouštěj, aby zahynuli! Pohled jen na svou drahocennou krev!' I ukazuje mi, jak předojemně se snaží, je získati. 'Pohled jen, tak mluví, že už neschází mnoho, abych pomohl, uzdravil, a že mě odhánějí násilně.' A tu cítím jeho spravedlnost jako milost se stejnou sladkostí a láskou...

*Často uvádí mě v duchu můj Vůdce k ubožákům do všech úhlů a koutů světa; brzy jsem mezi zajatci, brzy mezi umírajícími, brzy mezi nemocnými, mezi chudáky, v domácnostech, uprostřed hádek a hříchů. Také vidám špatné kněze, vidám špatnou modlitbu, znesvěcování posvátných věcí, svátostí. Vidám, jak padouši opovrhují milostmi, pomocí, útěchou, věčnou posilou Nejsvětější Svátosti, kterou jim Pán nabízí, vidám je, jak se odvracejí, jak násilně Pána od sebe odstrkují. I vidám, jak všichni svatí jsou zachvázeni sladkým, vroucím hnutím, aby pomáhali, i vidám, že bývá pro ně ztracena pomoc, která jim byla v tu chvíli udělena z pokladu zásluh Ježíšových, který světil Církvi. To mě pak neobyčejně dojíká i sbírám ve svém srdci všechny tyto ztracené milosti, a děkuji z nich a říkám Ježíšovi: 'Ach, slituj se nad svými zaslepenými, ubohými tvory! Nevědí ani, co činí! Ach, nehleď tentokráte na jejich bezpráví! Ach, Pane Ježíši, zachovej přec tyto milosti ubohým slepčům! Uchovej jim je na podruhé, aby jim pak bylo pomoheno! Ach, nedopouštěj, aby tvá drahocenná krev byla pro ně ztracena!' A tu často

vyslyší Pán Ježíš mé prosby i vidím, jak jim je posílá jindy, a to jest mi velikou útěchou.

»Modlím-li se za chudáky vůbec, konám křížovou cestu koesfeldskou, i prosívám u každého zastavení úpěnlivě Krista Pána za jiné chudáky, a tu se mi otevírají rozličné pohledy do bída a pomoci kolem mne, dle toho, kde se udál ten či onen případ, který užijím od zastavení na levo či na pravo v dálce jako na dlani. Tak jsem si dnes klekla u prvního zastavení a modlila jsem se za ty, kteří se chystají, že o pouti půjdou ke zpovědi, aby jim Bůh ráčil dát milost, aby upřímně želeli svých hříchů a nic nezamlčeli. I spatřila jsem, jak v rozmanitých krajinách lidé se modlí ve svých domech, nebo chodí po své práci, a také jsem je zase spatřila, jak jsou zabráni do svého svědomí i viděla jsem, jaké bylo jejich srdce a svou modlitbou jsem je popoháněla, aby zase neusnuli hříšným spánkem. Viděla jsem ty lidi tu dobu, co jsem se modlila. Dále vidávám také ty, kteří chtějí jíti k mému zpovědníku, i dostává se mi poučení, abych mu řekla, jak jest mu jednati s tou či onou osobou, kterou mu povšechnými rysy ohlásím. U druhého zastavení modlila jsem se za ty, kteří pro svou chudobu a bídu ani oka nezamhouří, aby jim Bůh ráčil udělití útěchy a naděje. I viděla jsem do nejedné bídné chatrče, ve které se lidé váleli na slámě, trápeni jsouce myšlenkou, že ráno vstanou zase k prázdné míse, a viděla jsem, že má úpěnlivá prosba přinášela jim spánek. U třetího zastavení modlila jsem se za odvrácení růžnic a svárů, i spatřila jsem v jednom selském statku muže a ženu v trpkém nesváru. Pomodlila jsem se za ně, a zlost je přešla, i odpustili si a podali si ruce. U čtvrtého zastavení modlila jsem se za cestující, aby už pustili z hlavy světské myšlenky a aby se svou duší putovali také do Betléma k Ježíškovi, a náhle spatřila jsem na všech stranách vdálce několik cestujících s ranci na zádech beroucích se rozličnými směry. Jeden z nich kráčel, v hlavě samé hříšné myšlenky. Pomodlila jsem se za něj, i spatřila jsem ho, an klopýtnuv o kámen natáhl se jak dlouhý tak široký a zahřešil: „To mi sám rohatý hodil kámen pod nohy.“ Ale v tom se už vzpamatoval, smekl a potichu se modlil a vzpomínal na Pána Boha. U pátého zastavení modlila jsem se za vězně, kteří v zoufalství nepamatují na tento svatý čas a připravují se o převýtečnou útěchu, a také tu jsem byla potěšena. Ostatní jsem zapomněla . . .

»Vzpomenuvši toho, jak sama tu bídně ležím, řikala jsem Bohu: „Co se mnou? Jiní pomáhají a pracují, ale já tu ležím jako mrzák.“ Prosila

jsem, aby mi Pán Bůh ráčil dáti nějakou práci, kterou bych mohla konati. I spatřila jsem znenadání hostinskou jizbu, ve které se lidé hádali, i modlila jsem se vroucně, aby utichli. A spatřila jsem, že se srovnali a uklidnili. Po té jsem vzpomněla ubohých, nuzných poutníků, a na jednou jsem spatřila zasmušilého ubožáka, jenž se vlekl silnicí, nevěda, co dáti do úst a kde složit hlavu na noc. Bylo mi ho velice líto, modlila jsem se za něj; tu znenadání přicválal pán na koni a jeda vedle onoho člověka, otázel se ho, odkud je a kam má namířeno. Člověk jmenoval mu města, kterých jsem zapomněla, i dal mu jezdec peníze a odcválal. Člověk stál jako z nebe spadlý a podíval se na peníze: byly to čtyři stříbrné toлары. Nechápal, jak to, že obdržel tolik peněz, a řekl: 'Bůh jest přece podivuhodný! Kdybych už byl dorazil do města, nebyl bych dostal peněz.' Po té jsem viděla, jak uvažuje, co vše si za peníze pořídí, a ještě pořád ho vidím před sebou. Po té mě zavedl můj Vůdce asi ke dvaceti nemocným, jimž jsem vyssála vředy, aby se zahojily. Kdykoliv mě můj Vůdce zavolá k takovým službám lásky, poslechnu slepě. Procházejíce zedmi a dveřmi, přicházíme k nemocným; Vůdce mi poví, co učiniti. Všim vidím jako sklem, a třeba by stálo u lože nemocného zástup lidí, to nevadí: všude jest místa dost, všude jest volno, prostor ničím není zužován. Zatím co nemocným pomáhám, zdá se, že spí nebo jsou ve mdlobách, ale okřivají. Dnes v noci pomohla jsem několika Koesfeldským. Některé z nich znám, byl také mezi nimi ubožák asi dvanáctiletý, pozeptám se na ně.

»Takovou pomoc vykonávám jen v zemích křesťanských; v dalekých pohanských zemích spíše se vznáším nad temnotami a velmi pohnuta ůpím o osvícení. Myslím, že každý, kdo se od srdce pomodlí za takové ubožáky, touže, aby jim poskytl takovou pomoc, kdyby jen mohl, že vskutku jim pomůže...

»Jest mi ošetřovati a uzdravovati také duševně nemocné; tak mě zavedl můj Vůdce do duševního špitálu, kde bylo plno nemocných s nejrozmanitějšími chorobami, obého pohlaví, každého věku i stavu. Bylo tu lidí bez počtu, z nichž některé jsem znala, některých neznala. Neměla jsem žádného pomocníka, jedině svého Vůdce, jenž mi posvětil vodu, kterou jsem si nesla v kropence. Také jsem měla s sebou kosti svatých, kterých jsem však užívala pouze v tichosti. Všichni tito nemocní byli choří na duši od hříchů a vášní, a tyto nemoci ukazovaly se vně zobrazeny na těle. Jejich postavení bylo poznati z chudobného nebo pohodl-

ného lůžka. Chudí váleli se na slámě na zemi, ostatní leželi na lůžkách, čistých nebo znečištěných, což bylo obrazem jejich lepšího nebo zkaženějšího okolí. Někteří leželi nataženi, jiní seděli zpřímá . . . Nemluvila jsem s nimi aniž oni se mnou; ale když jsem jim dala obvaz, nebo vyssála rány a vředy, pokropila je svčcenou vodou, tajně se jich dotkla svatými ostatky, zvlidněla jejich tvář a uzdravovali se. Ti, kteří hřešili leností, měli bolavé, schromlé ruce nebo nohy; ti, kteří byli nakloněni ke krádeži nebo ke špatným cestám, měli v těchto údech trhání nebo křeče nebo vředy. — Tajná utrpení skrývala se ve skrytých vředech, i bylo třeba rozháněti je obklady nebo vyssávat je zprýštidlem. Byli tam také lidé, v jichž hlavě to nebylo v pořádku, kteří se trdili daremným badáním. Vidám je tak, že zmateně o něčem uvažující vrávorají, a znenadání hlavou do něčeho vrazí a tak nabudou rozumu. Bylo mi s mnohými činiti, se zdejšími, vzdálenými i s protestanty; tak též s děvčetem, které trpělo jakousi ztrnulostí. Tvrdé podlitiny jako žily běžely jejím tělem, i byla, jakoby krví zalita od ran. Uzdravila jsem ji svčcenou vodou. Také jsem uzdravovala lidi, kteří byli jako mrtví; byli na třetím místě, a lišili se tím, že leželi ani nedutajíce, ale ani nejsouce s to, aby pohnuli třeba jen prstem, nemohli si pomoci. Také u nich v tělesných nemocech ukazovalo se, co bylo hojiti, i dala jsem jim obklady. Když už jsem skoro všechny ošetřila, přišlo mi na pomoc ještě několik panen. Po té mě zase přinesl můj Vůdce sem a znovu přísně mě pokáral, proč si myslím, že načisto zahálím, že to neb ono bych byla mohla vykonati, že Bůh používá každého jinak . . .

*Zase jsem přišla do velikého špitálu, ve kterém leželi rozliční vojáci. Bylo to jako pod kolnou, nevím už kde. Byli tam Němci a také jiných národností, byli jako zajatci a přijížděli na vozech. Ti, kteří jezdili s vozy, byli většinou otrhaní a měli na sobě šedé kytle. Zdálo se, že někteří z vojáků ve špitále se povznegli do vzduchu, a ti měli duševní choroby znázorněny tělesnými nemocemi, jako lidé v předešlém špitále. Obcházel jsem je tam, pomáhajíc a hojíc a přikládajíc obvazy a dělajíc cupaninu. Se mnou chodili svatí, kteří pomáhali a ukrývali přede mnou vše nepočestné a zastírali je jako nocí, neboť mnozí z těchto nešťastníků leželi, jak je Pán Bůh stvořil. Posléze přišlo také mnoho těch, kteří byli zraněni na těle; ale ti se nevznášeli ve vzduchu, nýbrž leželi na zemi. Rány těch, kteří jsou mravně nemocní, zapáchají mnohem odporněji a otevírají se od srdce, z hlubin; ale zevně nejeví se tak ohyzdnými,

třeba že jsou děsnější. Rány tělesné nejsou tak hluboké, nepáchnou tak odporně, ale jeví se tomu, kdo jim nerozumí, hroznějšími. Často se jim hojí mravní rány trpělivostí, s kterou je snášejí. Věnovala jsem jim vše, co jsem měla. Rozstříhala jsem svá prostěradla, věnovala jsem všecko své prádlo, také veškerý šaty Lambertovy. Ale čím více jsem rozdávala, tím více bídý se objevovalo, a pořád se mi nedostávalo. Ale také ještě jiní dobří lidé přinášeli mi mnoho. Byla tam také ještě jizba, ve které leželi důstojníci; bylo žádoucí, abych jim opatřila něco lepšího. Tam leželi také moji nepřátelé, i potěšilo mě, že jsem jim mohla prokázatí dobrodiní. Jednomu z nich nebylo pomoci, neboť chtěl mítí lékaře podle své hlavy, jakého nelze vůbec ani naléztí. Bylo s ním hrozně. Po té dopravili ke mně ještě rozličné nemocné, abych je vyléčila, mé známé, sedláky, měšťany a duchovní, také N. N. Už dávno bylo mi poručeno, abych mu něco řekla; schází vůčihledě. Pachtí se za vnější slávou a pro ni zanedbává duše.[«]

O významu a účinku takového uzdravování a pomoci ve vidění dala takovouto zprávu: »Byly mi ukázány všechny osoby, které jsem vyléčila, vyssávši jejich rány, ať už ve skutečnosti, ať v duchu. A můj Ženich mi řekl opětně, že pomáhám-li takto v duchu, živě toužíc pomoci, pomohu vskutku, a že nemohu-li toho času pomáhati osobně, nezbyvá mi než pomáhati v duchu.

»Když jsem za mlada pracovala na poli nebo jsouc už jeptiškou na zahradě, pudilo mě cosi k modlitbě, aby Bůh ráčil učiniti s lidmi, co já tam mohu učiniti jen s rostlinami. A často se mi dostalo jasného prohlášení: jako ve vztazích jednotlivých tvorů jsou jisté okolnosti, že některou věc lze pokládati za podobenství věci jiné, podobně za modlitby a v obcování s Bohem lze na obraze nebo podobenství některé věci s nábožností a láskou činiti to, čeho nemůžeme učiniti s věcí samou, nebo s osobami, poněvadž nám překáží lidské svazky. A tak jako obraz, jako podobenství mě poučí, dojme, vzbudí ve mně zájem o to, co jest obrazem či podobenstvím znázorněno, právě tak, nemohu-li lásky, péče, služeb prokázatí věci samé a přímo, prokáží je prostě jejímu obrazu a podobenství; neboť konám-li to v Ježíši a skrze něj, on sám pro své zásluby přenesl to na osoby, proto na mou prosbu a žádost pomáhati dává mi svrchovaně milosrdný Bůh obrazy přerозličných prací zrovna živé, a konajíc tyto práce prosím úpěnlivě o záchranu a pomoc tomu či onomu ...

»Bylo mi také ukázáno, jaká jest to nevýslovná Milost Boží, dává-li takové obrazy a práce, a že práci vykonanou na obraze nebo v duchu přijímá za provedenou a skutečnou práci, a že ji třeba připočte Církvi jako práci, jako pomoc z pokladu spolupůsobení jednoho z jejích údů. Ale jest prý nezbytno, aby o každou pomoc v Církvi se takto pracovalo a spolupůsobilo se zásluhami Ježíše Krista, ježto nutným, zbloudilým, údům to Těla Církve, může se dostat pomoci jedině z Církve samé, i jest tudíž nutno, aby se v ní, v Církvi totiž, probudila a rozproudila léčivá síla, a to že jest spolupůsobení. To se snáze cítí, než vysloví.

»Ježto mně samé bývalo s podivením, jak to, že téměř noc co noc jest mi tak daleko putovati a tak přerozmanité práce vykonati, a už často jsem si pomyslíla: Jsem-li tak na cestách nebo pomáhám-li někomu, připadá mi všechno tak pravdivým a skutečným, a přece ležím doma nemocná a bídna — dostalo se mi tedy poučení: vše, co člověk od srdce touží vykonati a vytrpěti pro Církev skrze Ježíše, to vykoná vskutku v modlitbě. A tak vidíš, jak to konáš.«

Tato poslední vypravování jsou klíčem k pochopení celé této činnosti v duchu nebo v obrazných viděních. Jest to modlitba, činnost v modlitbě, která bývá vykonána pro určité účely za největších utrpení a obětí dle pokynů, Bohem daných, a proto bývá vždycky vyslyšena a její přerozmanité účinky, ovoce a zásluby Bůh připočítává těm, za něž si na ni vyžádal této modlitby, a připočítává jim to skrze ni samu, ježto jest nástrojem jeho milosrdenství. Proto jest tato modlitba nekonečně více než pouhá obecná přimluva, jest to duševní práce, jest to lopocení, zápolení, bojování o určité, Bohem stanovené úkoly, a to za tělesných i duševních muk, která se co den, co hodinu s novou silou začínala, nebo jest to cena, kterou splácí v mincích nejdokonalejších úkonů lásky proto, aby ji Bůh vyslyšel a splnil, oč úpěnlivě prosí; jest to tedy modlitba, jejímž dovršením jest její vyslyšení, modlitba, která pokaždé přináší určitý účinek, uzrálý plod; slovem, jest to modlitba, která v Ježíši Kristu a skrze něj působí, smírjuje, koná dostiučinění. Anna Kateřina jest jako strom, zasazený u potoka, na kterém co den uzrávají hladovým nové plody: jest matkou, jejíž prsy denně se nalévají mlékem zásluh, od níž duchovní pokrm dostává lidí bez počtu. Ona sama nejednou vyložila, co znamená, tuto působivou modlitbu konati ve Spasiteli a skrze něj. Tak 7. července 1820 vypravuje deník Poutníkův:

»Už několik dní má nevýslovné bolesti. Mimo to dnes v noci strašně

krvácela z rány v boku a tak se spotila, že nezůstala ani nit na ní suchá. Bývali nucena, aby si sama převlékla košili, vezme nejprve několik kapek oleje svaté Valpurgy, které jí posílí, aby tuto obtížnou práci vykonala, nejsouc obtěžována prudkým kašlem. Dnes podobá se člověku, sšatému s mučidla, a přiznává se, že měla takové bolesti, že už hlasitě volala k Bohu, aby je zmínil, a úpěla, aby nebyla mučena více, než může snést. „Nejtíže snášeji se mi bolesti, pravila, nemohu-li jich snášeti tiše, a jsem-li nucena stenati; neboť tu si vždycky myslím, že jest asi mé utrpení bez lásky, a že tedy nemůže býti od Boha vyslyšeno. Bylo mi, jako by na mém těle plápolal oheň, a jako by v jemnoučkých, tenounkých paprscích procházel mými prsy, rameny i rukama, a všude strašně pálil.“ Když to mluvila, ronily se jí z očí slzy, ale ne pro její utrpení, nýbrž pro bolesti Páně, na které ustavičně patřila. Jest nad věškeru lidskou schopnost, pravila, pochopiti bolesti, které Ježíš trpěl od narození až do smrti, vidí-li je člověk tak, jak jsem je viděla já. V jeho utrpení bez reptání, jako utrpení beránka, jest cítiti jeho nekonečnou lásku. Jsem v hříších počata, jsem bídná hříšnice, a přece ode dávna život mě tak tiskl a každé bezpráví mě tak bolí, ale což teprve nepochopitelná dokonalost Ježíšova, jak ta byla od kde koho urážena a až na smrt mučena a tupena. Dnes v noci za stálých bolestí viděla jsem zase celé jeho utrpení od početí až do smrti. A nejen to, užívala jsem také jeho bolesti v jeho nitru a pocítila jsem, jaké byly tyto bolesti, pokud mi jich z milosti pochopiti dal. Jsem tak slába, že povím jen to, co se mi právě namane. Spatřila jsem pod srdcem Mariiným svatozář a v ní jasné zářící Dítě. A co jsem na ně hleděla, bylo, jako by Maria se vznášela nad ním a současně je obklopovala, i viděla jsem, jak Dítě roste a a jak se na něm vykonávají všechna muka ukřižování. Byla to hrozně smutná podívaná: hlasitě jsem vzlykala a stenala. Viděla jsem, jak jiné postavy Dítě bily, kopaly, bičovaly, korunovaly, kříž na ně vložily, na kříž je přibíjely, bok mu probodly; spatřila jsem celé utrpení Kristovo na Dítěti: byla to hrozná podívaná. A Dítě visíc na kříži, řeklo mi: „To jsem trpěl už od svého početí až do svého třicátého čtvrtého roku, kdy to bylo vykonáno na těle.“ Kristus Pán zemřel, když mu bylo 33 let a 3 měsíce. „Jdi a zvěstuj to lidem.“ Ale jakž to lidem zvěstovat?

* K této olázce poznamenává Poutník: „Nepovíží, že to vlastně už koná, a v tom, jak si dává tuto otázku, jest vyjádřen také způsob, jak vůbec plní takové rozkazy. Už často kráté bylo jí řečeno, aby řekla dokonce i to, co se zdá pošetilým.“

„Spatřila jsem ho také, když byl novorozenětem, i viděla jsem, jak mnohé děti, které přišly k jesličkám, trýznily Ježíška. Matka Boží nebyla u něho, aby ho chránila. Děti si přinesly rozličné metly a bičiky a bily ho do obličeje, že krvácel, a tu ještě zakrýval si ručičkami obličej, tímto prostívkým pohybem se chráně, a právě nejmenší děti bily ho ničemně po ručičkách. Některým z nich upletli a přichystali metly k tomu rodiče sami; ty si přinesly rozličné trní, kopřivy, bičiky, klacíčky a každá z těch věcí měla určitý význam. Jedno si přineslo metlu, tenounkou jako stéblo, a když mu chtělo tím nabít, ohnulo se stéblo a padlo na ně samo. Některé z dětí jsem znala; jiné se honosily tím, že měly na sobě navlečeno zbytečných šatů; svlékla jsem je, a některým jsem řádně nasekala.

„Po té jsem viděla Krista Pána, an se ubírá s učeníky, i vzpomněl bolesti, které vytrpěl už v lůně mateřském a které za jeho dětství i v letech, kdy veřejně učil, ustavičně mu působili lidé na potkání svou zatvrdlostí a zaslepeností, ale především fariseové svou potměšilostí a závistivým číháním. Rozmlouval s učeníky o svém utrpení a oni mu nerozuměli. Viděla jsem, jak Kristus Pán byl sžírán vnitřními bolestmi; viděla jsem, jak tyto bolesti, jako nějaké barvy a hořké, temné stíny, klouzaly po jeho zarmouceném, vážném obličejí do jeho prsou a do jeho svatého Srdce, a jak zachvacovaly kde jaké místočko. Nelze říci, jaká to podívaná; i spatřila jsem, jak při tom bledl a jak byl ve vnitru všecek mučen, a jak těchto bolestí duše bylo mnohem více, než později při ukřižování. Ale snášel je mlčky a s nekonečnou láskou a trpělivostí. Po té jsem ho viděla při Poslední Večeři, i viděla jsem jeho nekonečné bolesti nad zlobou Jidášovou. Viděla jsem, že by byl rád trpěl ještě mnohem více bolestí, jen kdyby ho nebyl zradil vlastní učeník, neboť také jeho Matka měla ráda Jidáše a pokaždé s ním dlouho rozmlouvala, a dala mu nejedno poučení a vysvětlení. To ho bolelo více než všechno ostatní, i viděla jsem, jak mu myl nohy s nekonečnou bolestí, s nekonečnou láskou, jak podáváje mu sousto, upřel naň pohled plný lásky. Slzy vstoupily mu do očí a bolesti zatínal zuby. Viděla jsem ho, jak k němu přišel Jidáš, a jak Kristus svému zrádci podával své Tělo a svou Krev a jak mu s nekonečným bolem řekl: „Co chceš učiniti, učin rychle!“ I viděla jsem, že po těchto slovech Jidáš odešel od Krista a pak i ze síně. Viděla jsem, že duši Kristovou při tom stále a stále proletovaly mraky a barvy a blesky vnitřních bolestí. Po té jsem ho viděla, jak

se s učeniky ubíral na Horu Olivetskou, i viděla jsem, že cestou stále plakal, že slzí kanuly mu potůčky, a jak Petr byl tak smělý a domýšlivý, když se holedbal, že sám srazí na zem všechny jeho nepřátele, že i taková řeč ho zarmucovala. Vědělt, že ho zapře. I viděla jsem, že své učeníky až na tři, které měl nejraději, zanechal v otevřené kolně, která stála blízko vchodu do zahrady na Hoře Olivetské. Řekl jim, aby se tam vyspali. Viděla jsem ho stále plakati. Po té šel dále do zahrady a opustil apoštoly, kteří se tak kasali. Viděla jsem, že záhy je přemohl spánek; ale Spasitele jsem viděla, jak všecek skrušen bolestmi, krví se potil, a viděla jsem anděla, jenž mu podával kalich...'

»Večer: Ještě se třese a chvěje bolestmi, ale v trpělivosti a lásce jest neobyčejně mírná a tichá, ano uprostřed všech těch muk byla jako prozářena ušlechtilostí.

»30. srpna: Nevýslovnými bolestmi byla všechna rozdrásána. Bylo jí ukázáno, jak každá z těchto bolestí má zvláštní význam podle toho, ve které určité části těla se rozpoutala; a jak také zvláštní význam má způsob muky, totiž píchání, loupání nebo pálení; a že všechna taková muka, jsou-li trpělivě snášena ve Jménu Ježíšovu a spojována s jeho utrpením, jsou obětí dosti činící za hříchy a nedostatky, za něž byla uložena: a že se těmito bolestmi nahradí Tělu Církve, co na něm zanedbá neležnost a zkaženost lidí.«

ZPŮSOBY ÚČINNÉ MODLITBY NEBO PRÁCE VE SVATEBNÍM DOMĚ

Anna Kateřina nerozhodovala sama, jakou účinnou modlitbu konati nebo, arci v jinotajných obrazech, jak pracovati ve svatebním domě na dostičinění za údy Církve, nýbrž to vyplývalo z povahy úkolů, které Pán Církve jí ukládal. Ale tyto úkoly jsou právě tak rozmanité jako podobení, kterými nám Božský Spasitel ve svatých Evangelích tak názorně líčí své spojení s Církví a s jednotlivými věřícími. Nazývá Církev svou nevěstou, svým tělem, svou vinicí, zahradou, rolí, svým stádem; sebe pak nazývá Pastýřem, Spasitelem, Lékařem, Zachráncem, Pomocníkem, Rozséváčem, Pánem vinice; kněžstvo solí a pod. Ale jako tato podobení nejsou jen planými obrazy, nýbrž jinotajným označením vnitřní povahy a jakosti jeho spojení s vykoupenými, jakož i vyličením

rozličných účinků tohoto spojení, tak také účinné modlitby, které jest konati Anně Kateřině v těchto podobenstvích, nejsou snad něčím nahodilým, libovolným nebo jalovým, nýbrž něčím nezbytným, neboť jsou ve vnitřním souhlasu s povahou i účelem jejího poslání. Tak když ji bylo v Církvi, na Vinici Syna Božího, napraviti škody, vzešlé z obmeškání bezstarostných služebníků, má veškera její činnost ve vidění povahu, to jest tvar, význam i účinek prací, které se konají na skutečné vinici; a na makavý důkaz, že útrapy a svizele práce, konané ve vidění, jsou tak skutečné, citelné a účinné, jako ve všedním životě, přinášela si Anna Kateřina na těle všechny následky svých klopot, tak viditelně vtisknuté, jako Lidvina, kdykoliv se vrátila se svých cest ve vidění.

Dne 20. června 1820 vypravovala: »Můj Vůdce zavedl mě na vinici, která jest na západě od svatebního domu. Vinice byla zpustlá; bylo tam sice několik dobrých, silných trsů, ale révy nebyly ani ořezány ani uvázány ani pohnoveny ani okopány, a všude bylo plno kopřiv, velikých i malých. Kde byly trsy dobré, tam byly kopřivy vysoké a bujné a nepálily tolik; ale kde větve špatných trsů padaly na zem, tam bylo hustě kopřiv, které byly sice malinké, ale pálily brozně. Na vinici nebylo ni pěšinky ni stezky, všechno všude bylo zpustlé a zarostlé. Viděla jsem tam několik krásných domů, ale kolem všech, až na dveře, vyrostlo plno kopřiv a jiného bylí, dosahujícího bezmála až samých oken. Uvnitř domů bylo vše, co náleží k životu, překrásně urovnáno; i viděla jsem tam duchovní, kteří sedíce za stoly, čtli a studovali v rozličných neužitečných knihách; ale ani jeden z nich nevyšel na vinici, aby tam jen prstem hnul. Střed vinice rozkládala se kolem kostelíčka selská dědinka; ale nikudy tam nevedla žádná cesta. Všecko kol kolem bylo zarostlé, a kostelík byl celý jako porostlý zelenou plisní. V kostele byla Nejsvětější Svátost, ale před oltářem nevisela lampa. Sotva jsem vstoupila na vinici, ihned jsem pocítila, že tam někde na blízku jsou kosti svatého Liboria, a skutku shledala jsem, že jsou uloženy v kostelíku; ale neprokazovala se jim tam už žádná zvláštní úcta. Biskup kostelíka byl dle všeho vzdálen, a nebylo už ani žádné cesty do kostela. Vinice dělala přezalostný dojem, i bylo mi řečeno, abych v ní pracovala. Byl tam zabodnut kostěný nůž, ohnutý skoro jako srp, na obě strany broušený, tím jsem měla ořezati révy. Také motýčka na okopávání a koše na nošení hnoje byly mi ukázány a bylo mi vysvětleno, co a jak dělati. S počátku bylo to nejtěžší, ke konci bude prý to lehčí. Bylo mi také poněkud vysvětleno sbírání

broznů a lisování. To jsem zase zapomněla. Od těch dob, co mám teď s vinicí činití, mé bolesti se mnoho změnily. Jest to, jako by mi někdo vrazil do těla špičatý trojhranný nůž; odtud se rozbíhají bolesti do všech údů, a zvláště mám nesnesitelné píchání v kostech a ve všech kloubech až do konečků prstů.«

22. července vypravuje deník Poutníkův: »Ustavičně jest zaujata těmito pracemi, které jí přinášejí utrpení; polož ji jak polož, stále má pocit, že leží v nejpálčivějších kopřivách a v nejbodavějším trní. Byla jsem, vypravovala jednou, na práci ve zpustlé vinici, a za práce jí měla mě bolest za bolesti: byly to nové bolesti. Nevěděla jsem zhoha nic o svém vnějším položení. Jak jsem cítila, udřela jsem se na vinici strašně a měla jsem bolestný pocit, že neležím ve své posteli, nýbrž v kopřivách; a spatřivši vedle sebe místočko, na kterém jsem už vytrhala kopřivy a byli, prosila jsem pro Boha, abymě tam položili. Uznali, jak jest se mnou zle, a řekli mi, že mi tedy vyhoví, a že mě položí, kde není kopřiv. I položili mě do mé postele, a já jsem nařikala: A přece jsi mě zas obelhal a položil jsi mě do samých kopřiv. Tak jsem viděla a cítila, nevědouc nic o svém vnějším položení; cítila jsem, že jsem na vinici. Byla jsem všechna popálена od toho, jak jsem trhala kopřivy; a od řezání ohnutým, kostěným nožem bolelo mě tělo a všechny klouby. Udělala jsem už kus až k prvnímu domu, tam kde vinice byla až hrůza zarostlá. Majíc ukrutné bolesti, položila jsem si na život kosti svatého Ignáce a svatého Františka Xaverského, a prosila jsem je úpěnlivě o ulehčení, a vskutku se mi také ulehčilo. Spatřila jsem oba světce v oblacích, shůry se vylilo na mne světlo, pronikajíc mě, jako když hrůza obchází člověka, i pocítila jsem úlevu ve všech údech.' Měla takové bolesti a byla tak zbědována, jak vypravuje Poutník, že domácí lidé byli velmi dojatí, ačkoliv už zvykli takovým stavům. Shledal jsem, že ruce a nohy má osypané puchýři zcela takovými, jaké naskakují po kopřivách. Když už udělala celý kus až ke kostelu, zjevila se jí svatá Františka Římská, vyhublá a vyzáblá, kost a kůže. 'Hle, pravila, bylo mně pracovat jako tobě, a to mě také tak strhalo, jako teď tebe; ale proto jsem neumřela'. Tato slova dodala jí útěchy, její bledý obličej se červenal, i nabyla živosti jako ten, kdo se prací rozpálí. Do prstů dostala škubání a trhání; prostřední prsty jsou křečovitě zafaty. Znenadání vykřikla, bolestně se usmívajíc: 'To jsem se pořádně uhodila do kolena! Má ubohá kost. To byla rána! To mám za to, že se vždycky do všeho tak ženu; uhodila jsem se o silný

kůl na vinici. Jest mi poručeno, abych plela a čistila a ořezávala. Ruka mne tak bolí od kostěného nože.' Prává ruka jí otekla, a její paže i ruce jsou samý puchýř od kopřiv.

»Dne 26. června pravila; 'Jest mi už jen několik dní pracovati. Přemáháním, které jsem si uložila, podařila se mi vlastně práce dvoji. Bylo mi poručeno, býti semliti na prach. Nejtěžší práci jsem měla u fary, ve které poroučí zlá pobožnístkárka. Tam se mi ukázala Klára Montefalcská a pravila, že už mám nejhorší za sebou.' Ale její utrpení bylo tak veliké, až se zpovědník obával, že z toho zemře.

»2. července: 'Práce na vinici jest skončena. Bylo mi doporučeno, abych modlitbou dále pomáhala révám. Kopřivy na vinici znamenají tělesné vášně. Můj Vůdce řekl: Pracovala jsi za dva, teď si odpočiň! Ale k tomu se sotva dostanu'.

»15. července: 'Dnes v noci bylo mi cosi vykonati modlitbou. Už dávno byl mi ukazován člověk, který jest mi povědom, a který jest dobrák od kosti, ale hluboce klesl. Modlila jsem se zaň, a jeho srdce se hnulo. Nemá o tom ani potuchy a už dlouho tu nebyl. Ale cítila jsem, že mi byl v noci ukázán jeho obraz, a tak dnes v noci jsem se zaň modlila vroucně, i změnil se ve svém smýšlení a rozhodl se, že půjde ke svatě Zpovědi. A dnes ráno přišel znenadáni ke mně, i potěšila jsem ho. Neví, že tuším, jaký jest jeho stav, a že jsem ho modlitbou pohnula; ale už se vrací k Bohu. Co jsem mu řekla, bylo od Boha.'

»29. července: 'Byla jsem ve štěpnici, kolem níž dokola se vlnily pahorky s vinicemi, některé na straně sluneční, jiné ve stínu. Ve štěpnici bylo kulaté stavení, cosi jako sklep. Byly v něm sudy a kádě, a pak velikánská, dřevěná nádoba, s otvory vespod. Měla dvojité dno, byl to lis. Jedna z oněch staříckých jeptišek, jež mi tak často pomáhají, šla se mnou do zahrady. Bylo mi poručeno natrhati jablek. Natrhala jsem je na vysokém stromě, a už mě velice bolely paže. Do sudu jsem nasypala teprve jednu zástěru. Bylo mi zakázáno, abych tam nedávala jablek nezralých. A když jsem myslila, že ta hrstka, co jsem nasbírala, nestojí ani za práci, bylo mi ukázáno, kolik šťávy už by z nich vyteklo. Nerozumím obrazu ani jeho významu, ale jest to začátek prací, které mi byly ohlášeny.'

»30. července: Bylo jí zase za vedení blažené jeptišky konati tutéž práci v obraze. Snášení jablek do lisu bylo tak namáhavé, že ruce jí bolí velice.

»31. července: ,Ve štěpnici stála jen jedna košatá jablň. Dnes jsem netrhala jablek, nýbrž bylo mi pouze nařizeno, abych květinčky, rostoucí dole pod stromem, zdvihala, přesazovala, hůlčičkami zpodírala, uschlé vytrhala, zvadlé zalila, zaclonila. Bylo mi ukázáno, jak se to všechno vztahovalo na sektáře (nepravé mystiky). Na stromě visela přezrálá a červivá jablka; přezrálá byla zkažena, poněvadž měla příliš mnoho šťávy, v červivých byli červi z pýchy, svěhlavosti a velmi nebezpečné společnosti. Kam tato jablka se stromu padla, tam potloukla květinčky na zemi rostoucí, a červíci se dali do květin. Ale byla-li utržena a vhozena do lisu, byl z nich osvěžující nápoj. Jablka byli učitelé ve svedených obcích, kteréžto obce byly znázorněny květinčkami. Při této práci byly mi staričké, blažené jeptišky z našeho kláštera průvodkyněmi. — Později měla jsem také obraz, jací byli ti lidé. Toho, jenž se pustil na sever, viděla jsem na cestách nejnebezpečnějších, jenž nejvíce se odtrhoval, i poznala jsem, jak snažně jest Boha prosit, aby pyšné, zpupné květiny byly z těchto obcí vytrhány, aby lepší květiny byly zachovány Církvi.'

»2. srpna : ,Dnes v noci jsem se napracovala v zahradě. Když jsem vybrala přezrálá jablka, bylo mi poručeno, abych se dala do práce na jednom z vinohradů, tam kolkolem se rozkládajících. Vedle mne stála putna, i bylo mi obíratí hrozen po hrozu, a zralá a přezrálá zrnka trhat a házet do putny, aby ta, která byla ještě kyselá, uzrála, a zralá aby nezahnívala. Bylo mi poručeno, abych putnu, až bude plná, vysypala do lisu, který byl menší než lis na jablka. Za takové práce ustavičně se modlím a rozjímám i mám vedlejší obrazy, ve kterých vidím, jak má práce pomáhá. Tato práce pořád ještě se vztahuje na novou sektu. Se mnou byl jedině můj Vůdce.'

»3. srpna : ,Zase jsem dlouho vybírala zrnka a dávala je do putny a z putny vysypala. Mnoho zpola zkažených zrněk bylo mi rozloupnouti a nahnílá místa odříznouti. Jedině můj Vůdce byl u mne. Udělala jsem už hodný kus práce, i bylo mi ukázáno, že nese ovoce.'

»5. srpna : ,Dnes v noci bylo mi pracovati na vinici s takovým úsilím, že jsem ještě velmi unavena. Byly to hrozny hrozitánsky veliké, skoro tak veliké, jako jsem já sama, byly tak těžké. Ani jsem nevěděla, jak je odnésti. Bylo mi řečeno, že jest to vinice biskupská a vskutku poznala jsem hrozen každého. Měla jsem činiti asi s deseti biskupy. Z nich si ještě pamatuji generálního vikáře, biskupa X-ského a ještě jednoho,

kteřý teprve bude biskupem. Při tom bylo mi vybratí ještě mnoho zrnků. Nevědouc, jak bych je odnesla, vzpomněla jsem si, jak jsem odnášela v dětství na hlavě shýbnuvši se, celé otepi kravského krmení, ačkoliv byly větší než já sama. Tak tedy jsem se shýbla pod hrozen, a obávajíc se, abych ho nerozmačkala, s nemalými obtížemi jsem jej vycpala mechem a listím, a tak jsem jej šťastně donesla do putny, u níž jsem zase trnula úzkostí, že mi praskne; ale byla jsem o tom potěšena, že nemůže býti jinak. To všechno jsem konala za stálé modlitby. Bylo mi dovoleno, abych si na posilněnou snědla ze tří hroznů po jednom zrnku, mezi nimi byl také hrozen generálního vikáře. Nevím, co to znamená.'

»8. srpna : Dnes v noci bylo mi s nevýslovnou klopotou obíratí vinné kmeny u koesfeldského stromofadí. Tam to bylo špatné až běda, skoro každé zrníčko bylo nahnilé. Nalezla jsem málo křesťanů opravdu zbožných. Duchovní vysedávali ve vinárně. Na jednom místě, mimo něž mi bylo jítí, stálo mnoho lidí a spílali mi; a přece mě poslali na tu práci. Spatřila jsem také starého N., jenž stále hlídal nahoru a nechal všechno kolem sebe uhynout.'

»10. srpna : Dnes v noci měla jsem klopotnou práci mezi vinohrady pro nedostatek lásky mezi duchovenstvem. Má muka byla zrovna taková, jako utrpení v zahradě Kláry Montefalcké, která rovněž byla u mně a ukázala mi záhon, který byl samé koření. Střed záhonu rostla reseda a ještě jiné, hezky vzrostlé koření, které v teplých krajinách vyrůstá vysoko. Na druhém záhoně bylo plno hladkého koření, pod nímž byly dlouhé trny. Když jsem si nevěděla vůbec rady, jak do toho, řekla mi Klára, abych se jen na to vrhla, že odměnou za to zachovám dobré koření v prostředku. Také mi vyprávěla a ukázala mnohé události ze svého života. Spatřila jsem ji, aua jsouc děvčátkem, klečela u růže a modlila se. Přišel Ježíšek a podal jí listek, na kterém byla napsána modlitbička. Chtěla si listek podržeti, ale Ježíšek si jej zase odnesl. Z modlitbičky vím ještě toto : Budiž pozdravena, Maria, skrze sladké Srdce Ježíšovo ! Budiž pozdravena, Maria, ke spáse všech duší v očistci ! Budiž pozdravena, Maria, ode všech Serafinův a Cherubinův ! Po každé větě musila políbiti zem. Krásné zakončení modlitbičky jsem zapomněla. Bylo jí poručeno, aby kdykoliv přijde mezi lidi, líbala jim ruce, pamtujíc, že jest prach a popel. I vrhla jsem se tedy na záhonek a byla jsem od trnů všechna rozdrásána. Měla jsem, zvláště v údech bolesti tak hrozné, že jsem hlasitě křičela. Tu mě Klára opustila; ale přišla ke mně

Františka Římská a řekla mi, jaké děsné bolesti a trápení bylo jí snášeti. Řekla, jako ji pomohl Aleš, tak že pomůže teď také mně! Také mi vypravovala, že měla právě tu nemoc, kterou měla žena kananejská, jež se dotkla lemu roucha Páně. Proto prý Aleš ji přioděl pláštěm a přikázal jí, aby si přečetla v evangelistáři ono místo, kde se vypráví o onom uzdravení. Také mi slíbila, že záhy se mi ulehčí. Dne 17. července, a to právě v tu hodinu, ve kterou roku 1398 se uzdravila Františka, měla o tomto zázračném uzdravení toto vidění: 'Viděla jsem svatou Františku Římskou, ona jsouc provdána, ale ještě mláda, už dlouho stonajíc na lůžku se modlí. Někáká starší žena spala ve vedlejší komoře, už se rozbřeskovalo. Viděla jsem, jak její jizba se zalévá světlem, a viděla jsem, jak svatý Aleš, oděn jsa jako poutník, přistoupil k jejímu lůžku. V ruce držel knihu, právě takovou, jako zlatý evangelistář, který mu darovala jeho matka. Nevím, byla-li to kniha skutečná či pouhý její obraz, ale myslím, že to byla kniha. Zavolal Františku jménem, ona se posadila. Řekl jí, že jest Aleš a že přichází, aby ji uzdravil, a řekl jí, že z této knihy čerpal všecku spásu, aby v ní čtla, i podržel jí knihu před očima. Nevím už určitě, co dělal dále. Ona se uzdravila a on zmizel. Slezla s lože a probudila onu ženu, jež se nesmírně divila jejímu uzdravení, a bez meškání, ještě za svítání šly do kostela svatého Aleše, aby poděkovaly Bohu v jeho svatých.'

»11. srpna: 'Dnes v noci zase jsem ležela, a to samotinká, na záhonu trní mezi vinohrady, znamenajíc nelaskavé duchovní. Ke třetí hodině jsem se, Bohu díky, probudila.'

»12. srpna: 'Dnes v noci snášela jsem velmi obtížná muka, a svatá Klára mě při tom posilovala a těšila. Bylo mi poručeno, abych si lehla na ratolesti rév, šikmo seříznuté, které mě přeukrutně bodaly a píchaly. Svatá Klára mi ukazovala, jak každý hrot značí faráře jedné osady, a kolik hroznů a zrnek by narostlo na těch ratolestech, kdybych spojíc své utrpení a svou lásku s utrpením Ježíšovým, obětovala je ve prospěch těchto kněží. I spatřila jsem neobyčejně mnoho obcí, jimž mé utrpení prospělo.'

»Dne 5. září mluvila v extasi: 'Od narození Marie Panny až do svatého Michaela jest mi mnoho pracovati a cestovati. Se všech končin přiletěli ke mně andělé, žádající na mně, abych přišla pracovati na tolik míst. Dnes v noci bylo mi řečeno, že už jsem sice v tolika farnostech vytrhala na vinicích kopřivy a trní, uvázala a prořezala vinné kmeny, že

už víno zraje, ale rozličná zvířata a zloději je mlsali, i nezbývá mi tedy, než modlitbou kolkolem uplésti ploty. Viděla jsem, že má práce jde vínu k dubu, hrozny zbrunátněly a byly lisovány i stékala rudá šťáva na zem, což jest obraz lidí, kteří utvrdivše se ve zbožnosti, bláší se k životu, ale přicházejí na ně boje, útlisky, pokušení. Bylo mi řečeno, že jsem vinice pohnojila i okopala, teď že mi nezbývá, než ještě je oplotiti, aby nebyly vydrancovány pokušením a pronásledováním. Že už jest čas, neboť hrozny zrají a dlužno jich hlídati. Proto jsem viděla nespočetné osady v podobě vinic, ve kterých jest mi to činiti, a to od narození Marie Panny do svatého Michaela.

7. září: Byla jsem uvedena na svou vinici, i bylo mi vyčítáno, že jsem své práce neohradila plotem, že jsem plevel naházela na mlýn, ale po té že jsem odběhla, byla ráda, že jsem se zase uzdravila, a že jsem se už nemodlila dále. Že bylo mým úkolem, abych z rumu a z vykopané země nasypala hráz a z bodláčí, trní a kopřiv na ní upletla plot, aby vinice byla ochráněna, když zraje. Teď jsem spatřila vinohrad Liboriův se všemi jeho jednotlivými vinicemi, a spatřila jsem ovoce své práce, po vesnicích nejedno procitnutí, ale v městě pramálo. Viděla jsem, že kostel, ve kterém odpočívá svatý Liborius, jest až hrůza zpustlý, jako by byl upadl do rukou protestantům. Bylo nezbytno, abych modlitbou pilně pletla ploty kolem vinic. Bůh mi také prokázal veliké milosrdenství, ukázav mi význam vinné révy i význam mnoha plodů. Vinná réva jest Ježíš Kristus v nás, a jest třeba, aby mnoho škodlivých výhonků bylo dle jistých zákonů ořezáno, aby tyto výhonky nestrávily šťávy, která jest k tomu, aby z ní byly hrozny a víno a Nejsvětější Svátost, Krev Kristova, která vykoupila naši hříšnou krev, a má způsobiti, aby naše krev z pádu povstala k rozkvětu, ze smrti k životu. Toto ořezávání dle jistých zákonů znamená duchovně zbavit se přebytkného kázně a umrtvováním, aby co svatého v nás, rostlo, kvetlo a víno přinášelo, neboť jinak zkažená přirozenost rodí jen dřevo a listy. Ale dlužno řezati dle zákonů, neboť jest potřebí, aby bylo vypleněno pouze nadbytečné, jehož mi v přirozenosti lidské bylo ukázáno až hrůza; kdyby se ořezalo více, bylo by to zkomolením, byl by to hřích. Kmen sám se neodřizne, neboť v přesvaté Panně byl vštípen v lidstvo a zůstane až na konec dnů, ano věčně, ježto jest s Marií v nebi. — Ještě mnoho jiných plodů bylo mi vysvětleno. Spatřila jsem duchovní strom barevného světla. Půda, ve které kořenil, byla jako hora nebo skála, která plula vzduchem a

skládala se z barevných drahých kamenů v krystalech. Kmenem byl trs žlutého světla, větvemi a ratolestmi až do žilek listů byly světelné paprsky, rozličné tloušťky, barvy i podoby. Listy byly ze zeleného a žlutého světla rozličné podoby. Byly ve třech řadách, tvořice jako tři skupiny větví, spodní, střední košatou a vrchol. Kolem větví vzušely se tři kůry andělské a nahoře na vrcholu stál Seraf, dokola zastřený křídly. Držel žezlo, kterým ukazoval. Na nejvyšší kůr andělský padaly paprsky, výrony světla a síly od Boha skrze Serafa, jako rosa nebes a požehnání. Kůr, který se vznášel kolem košaté koruny střed stromu, na kterém bylo všelikých květů a ovoce, byl před nimi. Oba tyto kůry byly bez hnutí, to jest pracovaly a působily nehýbající se s místa a dávaly rozkazy nejnižšímu kůru andělů, kteří obklopovali nejnižší věnec větví stromových. Tito andělé se pohybovali a roznášeli duchovní plody do zahrad bez počtu, každý plod do zahrady jemu určené, neboť každý druh měl svou vlastní zahradu, ve které se zase dělil v odrůdy. Tento strom byl obecným stromem, vyšlým z Boha, zahrady byly odrůdami plodů, uzrálých na tomto stromě; dole na zemi byly tytéž plody, ale zkažené v padlé přírodě, a více méně otrávené, ježto hříšným užíváním byly vydány působení planetárních duchů. Střed každé jednotlivé zahrady jsem zase spatřila strom, na jehož větvích se urodily plody všech odrůd jeho druhu, které se kolkolem rozplemenily ve svých rodech. Kolem těchto zahrad viděla jsem obrazy, znázorňující význam i podstatu toho, co těmito rostlinami bylo vyjádřeno. Viděla jsem smysl jejich jmen v obecné řeči. Podivuhodný účinek na rostliny mají svatí; bylo to, jako by svatí byli vykoupili jednotlivé rostliny od kletby a od působení planetárních duchů, a jako by vykoupené rostliny, užívají se jich s určitým náboženským vztahem na tyto svaté, byly léky a kazijedy v nemocech; a jako v nižší, pozemské oblasti bývají léky v nemocech, které vidám jakožto hříchy těla, tak v zahradách nebeských staly se dle významu svých tvarů léky a kazijedy na chyby a hříchy, které v oněch oblastech vidám jakožto nemoci duše. V každé zahradě stál domek nebo stan, který rovněž měl určitý význam. Také včely jsem viděla ve vysokém řádu. Viděla jsem, že některé byly velmi veliké a některé menší, že všechny jejich údy byly duchovní a jako ze světla utkány, nožičky jako paprsky, křídélka jako stříbrná; nevypovím toho. V zahradách ovocných i květinových byly pro ně přichystány úle, ve kterých měly své dílo, a všechno bylo průhledné, i byla jsem poučena o vše-

lách samých, o jejich díle, o jeho tvaru i významu po stránce mravní i fyzické, ale zapomněla jsem toho. Byla jsem uvedena do přemnoha těch ovocných zahrad a zřela jsem i poznala nevýslovně radostné zázraky, a všechny jsem je věděla, než mě vyrušili. — Tak jsem byla poučena, že o ř e c h y v obecné řeči a ve vidění znamenají spory a pronásledování; a proto prý jsem je často viděla růsti kolem kostela a sama jsem tam onde některý utrhla a podělila jimi jiné. A vskutku, kolem celé ořechové zahrady viděla jsem přecetné obrazy rozličných sporů a půtek celých zástupů a jednotlivých dvojic. Mezi jinými spatřila jsem dva, kteří se rvali, a pořád nemohl druh druhu zmoci, až jeden z nich svému odpůrci nasypal pisku do očí, čímž ho udolal. Jeho odpůrce chtěl se právě znovu dobýti nahoru, ale byl poražen. Tento obraz byl směšný, postavy byly oděny jako dnes. Také se mi dostalo vysvětlení, co znamenají rozličné spory, v jakém vztahu jsou k rozličným ořechům, a co znamená tento zápas dvou. Také se mi dostalo výkladu, jak z tohoto tajemství bojů a pronásledování a sporů, které jest v ořechách v duchovní zahradě, po pádu Adamově působením zlého ducha se zrodil boj z nenávisti a matka vraždy. V každé zahradě byla jsem uvedena do domečku a byla jsem jako nemocna, a v každé zahradě bylo mi ukázáno, jak povaha a tajemná síla plodů byvši za jistých podmínek a žebnání zbavena škodlivé moci a smíšena s jinými, jest velmi blahodárnou v nemocech. Bobužel nevím z toho už než drobty: tak bylo mi řečeno, a také jsem pochopila, proč jest nezbytno, na svatého Jana Křtitele tříštičkou nebo trnem propíchnouti do kříže zelené ořechy na stromě a ponechatí jich tam až do nejbližšího deště; po té je uvařiti v medu a naložiti, že jest z nich výtečný lék pro slabý žaludek. Než byly mi oznámeny ještě některé okolnosti, jak se ten lék připravuje, kterých jsem zapomněla. Jasně a zřetelně jsem viděla vnitřní příčinu toho všeho, což dle lidského, omezeného poznání jest mi nyní nepochopitelné. — Také jsem byla poučena, že ořechový olej škodí (řekla: otravuje), a věděla jsem proč, i bylo mi ukázáno, že jest převýtečným a naprosto neškodným, svaří-li se s kouskem chleba, který jedovatinu všecku vyssaje. Viděla jsem, že to má nějaký tajemný vztah na svatého Jana Křtitele. Že ořechy, na kříž jsouce propíchnuty a deští vystaveny, nabyly léčivé síly pro žaludek, to se vztahovalo na činnost Předchůdce Kristova, na jeho křest, chléb se vztahoval na Nejsvětější Svátost, olej na Poslední Pomazání a na Svěcení Kněžstva. Škodlivost stínu ořechů jsem už dříve pocítovala tělesně.

Nikdy jsem neměla stání ani pokoje ve stínu některého z ořechů na našem klášterním dvoře, kdežto jiné sestry tam docela klidně pracovaly a praly; mě tam vždycky cosi dusilo a tlačilo, a nejparnější vedro bývalo mi milejší. O jablkách dostalo mi se nejednoho poučení, a jako u ořechů bylo to všecko právě tak spořádáno a vymezeno a v nějakém vztahu. Viděla jsem obraz jablka, které má šest červených jader; požije-li se jedno z těchto jader v určitých nemocech, jak náleží, může zase uzdravit člověka, třebas už skonával. Viděla jsem před štěpníci obraz jablek, která byla velmi podobna citronům, nebo vskutku byly mezi nimi nějaké citrony. Viděla jsem totiž v Římě nemocnou světici, jež měla takové jablko; myslím, že měla o tom nějaké vidění. Spatřila jsem otroka, jenž pro nějaký zločin byl zaveden do díry mezi jedovaté hady, a že světice dala svému lékaři jablko, aby je donesl onomu člověku, neboť požije-li je, zůstane živ a zdrav. A také jsem spatřila, že po požití ovoce se mu zahojily rány od hadího uštknutí, a že byl ten člověk přiveden k císaři. Viděla jsem podobný příběh s takovým jablkem, které bylo uvařeno v mléce a medu a bylo lékem v neprudších horečkách. Tento lék byl v nějakém vztahu ke kterémusi Mariánskému svátku, myslím že k Početi Marie Panny; také nějak souvisel s tím, jak toto tajemství bylo zvěstováno. Také o fíkích jsem měla nějaké vidění, ale už nevím souvislosti. Fíky byly výtečným lékem, byly-li smíchány s určitým jablkem, samotny byly škodlivy. Bylo třeba na přípravu léku jablko odvážit. Na nebeském stromě, na kterém jsem viděla pod andělskými kůry duchovní plody všechny pohromadě, visely fíky a toto jablko vedle sebe. Také jsem měla nejedno vidění o ovoci stromu prvotního hříchu; v ráji byl tento strom velmi rozložitý a měl vysoký, do výšky se úžící vrchol. Ale po pádu Adamově změnil se dočista: žene do země. Jeho větve totiž sklonivše se k zemi, zapouštějí v ní kořeny, z nichž vyrůstá nový strom, který se stejně rozmnožuje svými větvemi, takže každý strom má záhy kolem sebe les samých loubí. V teplých krajinách východních viděla jsem mnoho lidí žít pod takovými stromy. Větve nemají ratolestí; na větvích vyrůstají přímo listy zvící pavězy, plody jsou načisto zakryty listím, abys jich hledal, a vždy pět a pět jest jich spojeno v hrozen. Jsou sladko kyselé a nikoliv zvláště chutné, jsou žluté a celičké protkané rudými žilkami jako krví. Měla jsem také obraz broskví. Viděla jsem, že v kteréši krajině své vlasti byly proklety, a že jsou smrtelně jedovaté. Viděla jsem, že tamější obyvatelstvo

zakopávalo je do země, do hnoje, štávu z nich několikrát přehánělo, a tak za kouzel a čar vařilo si z nich klatý nápoj na podráždění vilnosti. Viděla jsem, že proto upadli do nejděsnějších ohavností a proto byl plod proklet, že všichni, kteří z něho jedli, se rozzuřili a povraždili. Viděla jsem, že po té jednou přišli do oné země jiní, nevinní lidé, a že Peršané jim dali těchto plodů, aby se od nich zkažili: ale řízením Božím neuškodili jim ani dost málo. Viděla jsem, že vyváželi tyto plody také do ciziny, aby jimi natropili škod, ale toliko v domovině byly jedovaté. Viděla jsem dva druhy tohoto stromu, jeden druh tam rostl asi jako vrby s tenkými kmeny. Byla jsem také v třešňovce i viděla jsem, že třešně znamenají nevděk, cizoložství, zradu. Což ukazuje sladký plod a tvrdé, hořké jádro. O vavřínu jsem viděla, že jeden císař nosíval za bouřky vavřínový věnec, aby do něho neuhodilo. Dostalo mi se také poučení, ano viděla jsem to, že ve vůni tohoto stromu jest síla, rozhánějící bouře. Viděla jsem, že tento strom se nějak vztahuje na přesvatou Pannu. Vše, co jsem zřela, bylo jasné a podivuhodné. Viděla jsem, jaké tajemné síly byly v rostlinách před pádem lidí i přírody, která padla s člověkem, a viděla jsem, jak působí duchové planetární po pádu i na člověka i na rostliny. Viděla jsem, že pohanstvo užívalo dobře i špatně mnoha tajemných sil v rostlinách, a že Ježíš a jeho Církev bojujice s planetárními duchy, síly ty posvěcovali a vraceli jim bývalé vztahy na rozličné posvěcování a svatě.«

V měsících srpnu a září r. 1821 pracovala až do úpadu na pšeničných polích. Jednou vypravovala: »Jsem na smrt udřena a všecka ztrmácena těžkou prací na četných polích, jichž majitele jsem věděla. Sela jsem, vláčela jsem, ale bez koní, a to branami, kterých jsem neměla zač vzítí. Byla to pole zádušní; pro některá byla pšenice, pro jiná nebylo ničeho, i bylo mi pro ně teprve sháněti zrní na lepších polích, abych je měla čím osít.« Po té popisovala všecka odvětví velkého hospodářství jakož i všecko nezbytné nářadí dolnoněmeckými výrazy, kterých Poutník nemohl zapsati, líčíc zároveň úklady ďábla, jenž jí v práci překážel. »Ďábel mě uhodil, jak se mi zdálo, zednickou lžící, tak silně, že jsem hlasitě vykřikla. Ráno vidím, že jsem měla košili vmáčknutu do poranění od toho úderu pod ranou v pravém boku.« Ale úklady ďáblovy, nechť byly jakékoliv, jí nikterak nemátly, nýbrž neohroženě pustila se do práce ještě klopotnější. Bylo jí totiž uloženo, aby pro sklizení obilí zabrala jistý počet stodol. Velikost práce nebyla nijak podle času, za

který ji bylo vykonati ; bylo jí požínati klasy tak rychle, až myslila, že už ducha vypustí; než přece to dokázala. Bylo jí žítí, vázati, mlátiti, obilí nasypati do pytlů, dáti zvlášť obilí na setí a na mletí. Za práce pořádku cítila, jako by jí děsila a ke spěchu poháněla bouře nebo přeháňka zrovna jedovatá, od níž hrozila zkáza veškeré sklizni. Práce se sice zdařila, ale ubožačka byla tak vysílena, že nemohla ani vysvětliti jejího vnitřního významu. Pověděla pouze toto : »Viděla jsem, jak zrna se z klasů zrovna už sypou, a přec nikdo se nemá k tomu, aby obilí žal, i nemohouc se na to dívat, šla jsem pomoci. Při tom jsem viděla všechno tak zřetelně, také jsem znala lidi, jejich úkoly i co zanedbali, a věděla jsem, kde byla chyba. Z obrazu jsem rychle, jasně pochopila věc samu, znajíc všechnu práci v hospodářství, neboť sama jsem ji od dětských let konala. Se svou prací jsem spojovala vroucí modlitbu a modlíc se, věděla jsem o jiných lidech, kteří se mnou trpěli a zápasili. Často mi bylo, jako bych k nim poslala svého anděla, abych si vyprosila jejich podpory. Ale viděla jsem v obrazech také nedbalé, váhavé, zbabělé a nerozhodné, jež mi bylo zastati. Tam onde spatřila jsem duchovní správu, která se ke zkáze kolísala, to jest kolísala se, má-li podepsati, přikázati něco v dobrém či ve špatném smyslu, a mým úkolem bylo, abych svou modlitbou ji takorůz donucovala, aby volila pravé, hájila dobrého, zlého nečinila. Za tohoto vidění jevílo mi se vše tak jasným a přirozeným, a přec teď toho nevypovím.«

Jinou, rovněž častou prací, kterou jí bylo konati místo modlitby, bylo opravování a čištění všelikých kostelních rouch. Brzy to byla veliká bromaďa lněného prádla, které bylo se všech končin a koutů Münsterska sneseno do křížové chodby Münsterského dómu, kdež za nekonečného vyrušování bylo jí práti, žehliti a spravovati toto prádlo, aby bylo lze důstojně je obléci k bohoslužbám, brzy bylo jí šiti nové kasule, štoly, manipuly. »Takováto práce, říkávala, jest obrazem modlitby za kněžstvo, a to modlitby téhož významu a účinku, který pro Církev i kněžstvo mají tato posvěcená roucha.« Když jednou za rozmanitých, postupujících se bolestí, ušila taková roucha, dostalo se jí poučení o jejím úkolu, z čehož vypravovala toto :

»Už se pranic nedivím svým mukám; měla jsem nevýslovně veliký obraz o hříchu a spasení skrze Ježíše a o stavu kněžstva, i poznala jsem, jak jest nezbytno, za tisíce a statisíce útrap všechno nahrazovati, léčiti a přepracovati, aby to, co bylo zkaženo, zničeno, ztraceno, odr-

ženo, bylo zase zachyceno a uvedeno v náležité spojení se spásou. V nesmírném, souvislém obraze zřela jsem všechny hříchy a veškeru spásu; potřebovala bych celého roku, abych vše vypověděla, neboť jsem viděla všechna tajemství jasně a zřetelně, a rozuměla jsem jim; ale nedovedu toho znovu vyjádřit. Byla jsem ve svatebním domě a v jeho nesčetných komnatách, viděla jsem v jinotajných úkonech všelikou vinu a všeliké obnovení. Viděla jsem hřích od pádu andělů a prvotního hříchu Adama až po dnešní den v jeho nesčíslném rozvětvení a současně jsem zřela všechny přípravy spasení a obnovení až po Ježíšův příchod a jeho smrt na kříži. Viděla jsem jeho moc, odevzdávanou kněžím a vztahující se na uzdravování, a jak každý křesťan přijímá z Ježíše. Viděla jsem chyby a úpadek kněžstva, i příčiny toho. Viděla jsem nastávající tresty i ovoce dostiučinění, které se vykoná náměstným utrpením. Cítila jsem, jak do tkaniva mých bolestí jsou vetkány nitky viny i trestu. Viděla jsem budoucí válku a mnohá nebezpečí a ještě četná utrpení mně hrozící. — Všecka tato tajemství, všechny tyto nejrozmanitější pohledy do dějin, do přírody a do tajemství království Božího na zemi byly mi jasny a srozumitelný, poněvadž událost s událostí velmi přesně souvisela, událost z událostí následovala, vyrůstala; neboť jako v podobnostech, tak mi bylo všechno vysvětleno pracemi, úkony a skutky. Tak bylo mi utrpení, dostiučinění, obnovení ukázáno v obraze šití. Bylo mi za strašlivých nesnází a útrap páratí a zase přešívati nesčetná šití cizí i některá má vlastní, a bylo mi poznávati všechny špatnosti, ze kterých tyto krejčovské práce vzešly, potlačovati nevoli, a napravití to. Viděla jsem, že střih jednotlivých kusů oděvu, jakož i způsob, jak byly ušity, ozdobeny, spatřány, byl výronem a účinkem některého hříchu, a že přešívání bylo určením duchovního utrpení a prací v modlitbě. Poznávala jsem, že četné práce pocházely od mých bývalých přátel, kteří jsou už dávno mrtvi, práce, které byly vskutku vykonány a které mi přátelé přinášeli, abych je předělala. Bylo mi předělati také leckterou práci, kterou jsem vlastněma rukama vykonala, jako košili, kterou jsem podle marnivého přání jisté paní vyšila příliš bohatě, a jiné. Viděla jsem, že co jsem našla pro kostel a na chudé, bylo dobré. V tom domě, ať tak dím, byla má škola, a můj Ženich vysvětloval mi všechno; ukazoval mi všechno, co od počátku pádu konal na obnovení. Toto všechno zřela jsem ve velikých obrazech svatých dějin, jako by se to ještě jednou dalo před mý-

ma očima, než pořád se mi zdálo, jako bych to zřela v zrcadle, a tím obrazem jsem byla sama.

»Můj Ženich mi ukazoval, jak všechny věci jsou pomíchány páte přes deváté, a co všechno vykonal, aby obnovil vše od počátku. Za pádu andělů přišlo mnoho zlých duchů na zem a do vzduchu, i viděla jsem, že leckterá věc byla nasycena a posedlá rozličným jejich vztekem.

»První člověk byl obrazem Božím, byl jako nebe; všechno bylo jedno s ním a v něm, jeho podoba byla otiskem Boží podoby. Bylo určeno, aby měl tvory a užíval jich, ale z Boha a s díky. Byl však svoboděn a proto byl podroben zkoušce. Rajská zahrada a vše, co bylo kolem ní, byla dokonalým vypoobením obrazného Království Božího, a takovým byl též strom poznání, jehož ovoce svým obsahem, svými vlastnostmi a svým účinkem nesmělo přejíti v maso a v krev člověka, neboť tímto plodem stal se samostatným, stal se osobností, sám ze sebe tvořící, a tím vně Boha vešel sám do sebe, takže všechny věci, které jsou nekonečné, byly zajaty v něm, v konečném tvorů. Nevypravím toho tak, jak jsem to spatřila. Proto bylo mu zakázáno, jísti se stromu. S počátku byla všude rovina, jako na dlani. Když stkvoucí pahorek, na kterém Adam v ráji stál, se zdvihal a vyvyšoval, a když bílé, pylem poprášené údolí, ve kterém jsem viděla státi Evu, se prohlubovalo, to už se blížil škůdce. Po pádu byli jiní. Všecky formy tvoření, v nich ochably a jen rozptýlovaly, všechno jednotné bylo nejednotno, z jednoho bylo mnoho, i nepřijímali už jen z Boha, ale jen ze sebe. Až teď byli v skutku dva, a pak byli tři a posléze bylo jich bez počtu. Poněvadž chtěli býti jako Bůh, jako všechno v jednom, stali se množstvím, odtržením od Boha, které se opakovalo v nekonečném odtrhování. — Byli obrazy Božími a teď byli svými vlastními obrazy, které zplodily obrazy jejich hříchů. Teď byli pod vlivem okruhu padlých andělů; brali ze sebe a ze země, a na ně i na zem měli padlí andělé vliv. A v tom nekonečném pomísení a rozptýlení, které vzniklo jednak v lidech, jednak mezi lidmi a padlou přírodou, zrodila se nekonečná rozmanitost hříchu, viny a bídy. To všechno ukazoval mi můj Ženich docísta jasně, zřetelně a srozumitelně, jasněji, než vidíme denní život. A tenkrát jsem se domnívala, že to pochopím dítě a teď nevím z toho už ani slova. Také mi ukazoval záměr i směry vykoupení od počátku a všechno, co vykonal. Také se mi dostalo poučení, že není docela správně, říká-li se, že Bůh nepotřeboval se státi člověkem, a že nepotřeboval za nás umřít na kříži, že svou všemohoucností

mohl všechno udělati jinak. Viděla jsem, že to učinil z nekonečné dokonalosti a slitovnosti a spravedlnosti, že sice není v Bohu žádného nucení, ale že činí, co činí, a že jest, co jest. — Viděla jsem Melchisedecha jako anděla a předobraz Ježíšův jakožto kněze na zemi; pokud jest kněžství v Bohu, byl knězem věčného řádu jakožto anděl. Viděla jsem jeho přípravy, jeho zakládání, vzdělávání, rozdělování lidských kmenů, uvádění. Také jsem viděla, jaký význam měli a co konali Henoch a Noe, a vedle všeho toho zřela jsem činnost pekelné říše, a tisícové projevy a účinky pozemské, tělesné, ďábelské modloslužby a na tom na všem jisté podobné, ale morem nakažené, k ustavičnému rozptylování vedoucí a svádějící, poněvadž z tajné, vnitřní nutnosti vyplývající formy. Tak jsem viděla všechny hříchy a všechny přípravy a předobrazy obnovení, které svou podstatou zobrazovaly Boží síly právě tak, jako člověk sám byl obrazem Božím. Tak mi bylo ukázáno všechno, od Abrahama po Mojžíše, od Mojžíše po proroky, a to stále se zřetelem a s předobrazným vztahem ke všemu, co se děje u nás v naší době. Mezi jiným dostalo se mi také poučení, proč už kněží nepomáhají a neuzdravují a proč se jim to nedaří vůbec nebo jen tak všelijak. Tento dar kněžství i to, proč jest takový, byl mi ukázán mezi proroky. Tak jsem viděla tu událost, jak Elizeus podává Giezinu svou hůl, aby ji položil na mrtvé dítě ženy Sunamské. Ale v této holi byla duchovně uzavřena síla i poslání Elizeovo. Byla jeho paží nebo pokračováním jeho paže. Tady jsem viděla vnitřní příčinu berly biskupské, žezla královského a jejich moci, pokud je nosí víra, která je jistou měrou spojuje s tím, kdo je vysílá, a odděluje ode všeho ostatního. Ale Giezi nevěřil dosti pevně a matka se domnívala, že se jí může dostat pomoci pouze od Elizea, a tak mezi Elizeovu sílu, která byla z Boha, a jeho hůl vedraly se rušivé pochybnosti, vzešlé z lidské domýšlivosti, a hůl neuzdravila. I viděla jsem, jak Elizeus si lehl na chlapce, ruku na ruku, ústa na ústa, prsa na prsa, a jak se modlil a jak duše chlapcova se vrátila do těla. Také se mi dostalo vysvětlení o takovémto uzdravení, o jeho vztahu a předobrazném významu pro smrt Ježíšovu. V Elizeovi totiž vírou a darem Božím byly otevřeny všechny brány milosti a smíření, které jsou na člověku a které v Adamovi po hříchu byly zavřeny: hlava, prsa, ruce, nohy. A on jako živý, předobrazný kříž lehl si na mrtvý, zavřený kříž postavy chlapcovy, a svou modlitbou a vírou vdechl zase do něho život, uzdravení, a vykonal usmíření a pokání za hříchy rodičů, jichž se do-

pustili hlavou, srdcem, rukama i nohama, a tak zavinili chlapcovu smrt. A při tom stále jsem zřela obrazy, ukazující na Ježíšovu smrt na kříži a jeho rány, a jak ve všem jest harmonie a jak všechno spolu se vyrovnává. Ale viděla jsem, že od Ježíšovy smrti na kříži jest tento dar obnovovací a uzdravovací v kněžstvu jeho Církve plnou měrou uložen; a pokud my v něm žijeme a s ním jsme ukřižováni, jsou také v nás otevřeny tyto milostné brány jeho svatých ran. Dostalo se mi mnohého poučení o vzkládání rukou a o účincích požehnání a působení rukou do dálky, což mi bylo vysvětleno na holi Elizeově. Že dnešní kněží tak zřídka uzdravují a žehnají, to mi bylo ukázáno v příkladě, který rovněž byl vzat z podobnosti, na které jsou založeny všechny takové účinky. Viděla jsem troji malíře, kteří vtiskovali podoby do vosku. Jeden měl krásný bílý vosk a sám byl velmi chytrý a obratný, ale nemyslel než na sebe a neměl obrazu Kristova v sobě, a jeho obraz nebyl k ničemu. Druhý měl vosk nažloutlý a byl vlažný a umíněný a ani nehnul prstem. Jiný byl neobratný a všechno bral za nepravý konec, ale pracoval pilně a prostně na dočista žlutém, hrubém vosku, a jeho práce se mu dobře podařila, a obraz byl si dobře podoben, třebaže byl hrubých rysů. Tak jsem také viděla, že kněží, kteří mluví vznešeně, chlubí se světskou moudrostí, nic nedokáží, a že už jen tam onde nějaký sprostáček ještě udržuje moc kněžstva v žehnání a uzdravování.

•Při tom všem, co jsem zřela, bylo mi, jako bych ve svatebním domě chodila, ať tak dím, do školy, a jako by mi můj Ženich ukazoval, jak od svého Početí až do své Smrti trpěl a stále smířoval a konal dostiučinění. A to jsem viděla v samých obrazech z jeho života. Také jsem viděla, jak mnohou duší, jež na zemi nevykonala pranic, ještě v hodině smrti lze přivést k obrácení a lze ji zachrániti, pomodlí-li se někdo za ni nebo obětuje-li za ni bolesti.

•Také jsem viděla, že apoštolové byli posláni na převelikou část země, aby tam všude zlomili moc satanáša a přinesli tam požehnání, a že ony krajiny, kdež pracovali, byly nepřitelem otráveny nejvíce; ale že Ježíš svým dokonalým dostiučiněním získal a na věky založil tuto moc kněžím, kteří přijali a dosud přijímají jeho Svatého Ducha. A bylo mi ukázáno, že tento dar, kněžskou totiž silou a kněžským požehnáním vymaňovati zemi i krajiny z moci satanášovy jest naznačen výrazem »Vy jste soli země«, a že právě proto jest sůl součástí svěcené vody. Ale že ony země nesetřvaly v křesťanství a že teď leží úhorem, to také,

jak jsem viděla, stalo se z moudré prozívatelnosti. Bylo určeno, aby byly jen požehnány a pohnojeny pro budoucnost, a leží ladem, aby znovu jsouce osely přinášely bohaté ovoce, až zase ostatní zpustnou. Také jsem viděla, že David chápal, jak bude vykoupení vykonáno, avšak Šalomoun nikoliv, poněvadž si příliš liboval ve své moudrosti, a že také mnozí proroci, a zejména Malachiáš znali tajemství křesťanství, a viděla jsem ještě mnoho jiných věcí bez počtu. A všechno vnitřně spolu souviselo, a věc z věci přirozeně vyplývala. Zatím co jsem tak byla poučována, viděla jsem ještě asi dvacet jiných lidí, kteří jsouce v rozličných stavech duševních a daleko ode mne na rozličných místech chodíce a ležice — bylo mezi nimi více žen než mužů — byli, jak se zdálo, účastni téhož vyučování. Viděla jsem totiž, jak z okruhu těchto představ tryskaly na ně paprsky; ale každý přijímal je jinak. Ráda byla bych s nimi promluvila, ale nemohla jsem k nim. Pomyslíla jsem si: Teď bych přece ráda věděla, přijmou-li to bez pomísení. Ale viděla jsem bohužel, že každý z nich něco z toho pokalil. Pomyslíla jsem si: Já přece nic z toho nepomísím. Tu najednou přišla ke mně tělnatá žena, už je nebožka, přinášejíc mi košili, kterou ušila. Kolem krku jakož i na rukávech byla košile pěkně vyšívána, ale ostatně byla šita velmi nedbale a špatně. Hned jsem si pomyslíla: Tohle jest ubohá práce, tak špatně já přece nešiji! I pocítila jsem najednou, že jsem také přijaté smísila, že jsem byla marnivou, a že to pěkné, ovroubené, ale uvnitř špatné šití znázorňovalo, jak jsem já přijímala toto učení. To mě zarmucovalo. Ostatně v tomto obraze na příslušném místě jsem spatřila, že obřadní služba tělesného světského života koná se na výsost svědomitě, že kletbu, rub požehnání a zázraky v říši satanově, že uctívání přírody, pověry, kouzla, magnetismus, světskou vědu a světské umění a vůbec všechno, čím lze smrt nalíčiti, hřích přikrášlit i svědomí ukolébat, konají s přísnou, pověrečnou svědomitostí dokonce i ti, kteří mysteria katolické Cirkve prohlašují za pouhé formy pověry, jež bylo by lze slaviti také jinak, aniž by se jim dala nějaká újma, kdežto oni sami veškeré své konání a jednání odívají převelmí svědomitě do příslušných slavnostních forem, takže jen Království vtěleného Boha náleží dle jejich přání zanedbávati. A vskutku jsem viděla, že služba světa koná se dokonaleji, kdežto o službu Boží bývá tak často postaráno pohoršlivě. Ach, až jednou duše požádají svých práv od duchovních, kteří bezstarostností a lhostejností jim tolik rozmrhali, to bude strašlivé uleknutí!

Čím více se blížil konec církevního roku, tím více se množily a tím klopotnější byly práce zástupné modlitby, které ještě před koncem posvátné doby bylo Anně Kateřině dokonati, a to všeliké práce tak, jak je konala celičský rok. Že běží o dostiučinění, o nabytí ztraceného, o dohonění promeškaného, o sebrání rozmetaného, o obnovení roztržitého, slovem, o kající doplnění všech nedostatků, to se jevilo v stupňovaných mukách prací a v utrpeních je provázejících teď, kdy celé období se chýlílo ke konci, ještě více než kdykoliv před tím, neboť nyní jí bylo za mnohé dosazovati nejen v prostředcích spásy, v této době nabízených, nýbrž také dokonce i daremné strávení a promrhání času. Není snad stvořeného statku, který by bezmála všichni smrtelníci tak pramálo cenili a kterým by tak lehkomyšlně mrhali, jako prchavé, nenahraditelné chvílky kratinkého života, člověku vyměřeného proto, aby si získal věčnost; proto bylo Anně Kateřině konati pokání za slepotu nesčíslných, kteří bez její pomoci nebyli by snad došli cíle. V dalším vypravování rozvíjí se před našimi zraky symbolický obraz bohatého požehnání, které se z jejích prací, modlitby zastupujících rozlévalo na duchovní ubožáky:

»Dnes v noci byla jsem ve svatebním domě. Tam jsem nalezla tři krávy, podivocené a trkové; bylo mi poručeno, abych je podojila. Po té bylo mi s mého obličej, s mých rukou i nohou a s boku velmi svízelně stíratí mléko do objemné nádoby pro mnoho lidí ze všech stavů. Při tom bylo mi řečeno: Tito lidé rozmrhali a promarnili své dary a teď chybí jim toho všude; ale tys nasbírala v Církvi tolik, že jim zase můžeš nahraditi, čeho pozbyli. . . Zase jsem byla se svým Vůdcem ve svatebním domě, a dojila jsem ty tři krávy. Teď se ani nehnuly a byly krásné a stlaní pod nimi bylo tak čisté, že jsem měla tisíc chutí, lehnutí si tam. Nejprve jsem nadojila z prostřední krávy a po té z obou druhých tři veliké nádoby až po okraj, které mi bylo donéstí na místo, kde kněží odměřovali mléko do menších nádob, které počítali. Tím bylo poděleno mnoho lidí, kněží, učitelů i učitelek. Mléko se roznášelo z domu. Ptala jsem se ještě svého Vůdce, proč že nezůstane v domě žádného mléka, a proč jest mi stále dojíti. Ale dostalo se mi v odpověď, abych se neptala, nýbrž konala, co se mi uloží. Abych jen sloužila, jak jest mou povinností, a pohlédla na Isáka, jemuž Abraham přece rovněž neodpověděl, když se ho tázal na obět. Mléko, které jsem nadojila, prý se roznáší; neboť ženské pohlaví nepřináší ovoce, není prý na to připraveno; ať tedy jen

sbírá, schovává, stará se a pečuje. Ovoce práce roznáší kněžstvo. Proto doj a netaž se. Kněží toho upotřebí a skrze ně přináší to užitek . . . Přivedli mi také hubenou kravku, zrovna kost a kůže, až jsem myslila, že najisto padne. Zastavila se u mne a ne a ne se ode mne hnouti, a nevěděla jsem, co s ní. Vyzývala jsem vroucně Marii, jež se mi také ukázala a řekla: „Nezbývá ti než se ujmouti toho hovádka. Tato hubená kravka přišla samotna, poněvadž její hospodář, jehož povinnosti jest, postaratise o její ošetření, o modlitbu za ni, nechce o to poprositi.“ Také mi pravila, čím jest třeba ji krmiti; a byla to samá modlitba, rozličné bolesti, přemáhání, almužny a podobné, což bylo mi ukázáno v obrazech rozličných bylin a plodů. A vskutku, kolika a jiné bolesti způsobily mi noc tak bolestnou, že jsem se nemohla zdržeti pláče. Posléze mne muka div nezavala rozumu i vzala jsem na pomoc svěcený olej, po kterém se mi ulehčilo . . .

»Bylo mi zase mnoho činiti s kravami v chlévě svatebního domu, neboť mi bylo přikázáno, abych je vyhřebelcovala a nakrmila. Byla jsem bosa a nechtělo mi se do toho neřádu. Nezbyvalo mi než se protlačiti tak, že jsem se kolikrát na krávy div nepřilepila. Neudělaly mi nic. Měla jsem mnoho jiných duší, které mi pomáhaly. Ale Matka Boží dá při tom vždycky radu i pokyn. Ukázala mi tu neb onu bylinu, abych ji natrhala a dala té neb oné krávi. Také mi ukázala hořkou bylinu pro krávu, která byla příliš tučná. Dnes jsem nedojila, ale bylo nezbytno, abych bosky všechny bylinky krušně shledávala mezi kamením a trním, a to vše konala sice s bolestí, ale s láskou. A při tom stále na mou modlitbu zjevovala se Matka Boží ve vzduchu jako zjevení. Jest veliká a krásně urostlá a bílá jako sníh, její stkvoucí oděv není spjat pasem, ale od krku až po paty jest samý paprsek nebo záhyb; třeba že nelze rozoznati tělesných tvarů, přece jest to nadpřirozeně uslechtilá postava . . .

»Vešla jsem na vinici svatebního domu a shledala jsem, že všechny děti, na něž jsem pracovala a jež jsem oblékla, byly zapleteny do vinných keřů a s nimi srostly. Hoši, majíce paže roztažené do kříže, rukama i nohama přirostli k větvím, rozkládajícím se nad odnožemi rév; z jejich života vyrůstaly zase révy, na nichž visely hrozny. Z děvčat nevyrůstaly hrozny, nýbrž husté pšeničné klasy. Tam jsem měla těžkou práci; neboť kolem klasů a kolem vína ovinulo se ono dvoje býlí, od něhož Pán vystříhal sicharské svatebčany při pěstování vína a vzdělávání polí. Révu lze ještě toho zbaviti, ale pšenici už velmi těžko. Po té

jsem vzala pšenici, kterou mi podala děvčata, vymnula jsem zrna rukama a dala jsem je pod kámen, abych je semlela. Mouku, která mi byla příliš hrubou, prosívala jsem tenkým florem a přinesla jsem ji do kostelní sakristie zároveň s bečkou plnou vína, které jsem natlačila z hroznů. Také mi bylo řečeno, co znamená vinná réva s dětmi; ale pro své bolesti jsem zase všeho zapomněla. — Po té jsem viděla, jak s vinice vycházeli řeholníci a řeholnice a shromažďovali se v řeholních domech. Mezi nimi jsem poznávala ony, jimž jsem ušila šaty, které jsem schystala do školy, ke svaté Zpovědi a ke svatému Přijímání. Dívky, které daly pšenici na mletí a na upečení chleba, staly se řeholnicemi; hoši, kteří donesli hrozny do kostela, aby víno bylo proměněno v Krev jako se proměňuje chléb v Tělo Páně, stali se kněžími. Pšenice jest těžší, tižne více k zemi, ukazuje na výživu, toť tělo, víno jest duch, krev." Vypravujíc to, mluvila také o velikém nebezpečí Církve a vybízela Poutníka, aby modlitbou, přemáháním a mrtvením pracoval s ní. Prosila ho, aby usiloval o polepšení a napomínala ho: »Často nemohu přijíti k Poutníkovi, což mi brání, má duše nemůže k němu. To jest jistě pro naše hříchy.

»Přišedši zase později do svatebního domu, nalezla jsem ve dvou síních jinochy a panny, kteří se chystali vstoupiti do rozličných řádů. Byly to ony děti, které byly na vinných révách, ale které už nahradily zase jiné děti. V obou síních spatřila jsem zjevení Matky Boží na trůně. V obou místnostech bylo také plno nádherných, stkvoucích nebeských plodů; vycházely s budoucími řeholníky a řeholnicemi z toho domu a šířily se po Církvi. Ve vinných révách jsou všechny ty děti, které jsem ve svém životě až po dnešní den šatila a vodila.«

Všecky tyto práce, jak už bylo poznamenáno, byly bez přestání prováděny nejtěžšími a nejrozmanitějšími tělesnými mukami. »Jest teď posvátný čas«, povzdychla si začasťe, sama se utěšujíc, »nový církevní rok jest přede dveřmi, a ve starém bylo tolik zanedbáno, což jest zaplatiti utrpením. Vzala jsem na sebe příliš mnoho práce a proto jest mi tak trpěti.« Často už umírala; když jednou pocíivši na srdci a na žaludku mrazivý chlad, poprosila sestry o teplý šátek, přiložila jí sestra na žaludek plátno, namočené do horkého vína, čímž jí bylo způsobeno mučivé dávení. — Dne 27. listopadu probírala se z extase, hlasitě zalikavši a náhle tryskal z rány v boku bohatý proud krve. »Spatřila jsem, tak vypravovala, vysoko převysoko nad sebou stkvoucí postavu, jež

na mne sesílala jasné paprsky. Zahrotily se v šíp, který se mi zaryl do boku, že jsem vykřikla bolestí. Těchto dní mám stále před sebou dvojí obraz Církve. Vidám ji na hoře jako z drahých kamenů jako nebeskou, svrchovaně dokonalou církev, a v ní zřím svaté pastýře a anděly, kteří počítají na tabulkách a na svítcích. A jest, jako by to jejich počítání se týkalo druhé, pod nimi stojící, pozemské Církve, totiž jako by počítali vady a chyby věřících a všech církevních stavů, kteří ve všem všudy mají nedostatky. Po té mívám obraz nesčíslných dluhů a opomínutí všech povinností, kterých pastýři nesplnili na svých stádech. Vidám lidi, kteří jdou špatně připraveni ke Stolu Páně. Vidám jiné, kteří jsou špatně potěšeni ve zpovědnici. Vidám nedbalé kněze, špinavé oltářní příkrývky, nepotěšené nemocné, lidi, kteří dostávají svaté Přijímání příliš pozdě, pohozené ostatky a podobné. A po té se mne zmocňuje touha pomoci, i úpívám k Bohu, aby na mně vzal zadostiučinění své spravedlnosti a aby má dobrá vůle byla náhradou za chyby jiných slabých údů církevního těla, pak spojuji své bolesti s nevyčerpatelně dostičinícím utrpením Ježíšovým, a vidám, jak andělé a svatí všechny ty dluhy smazují a jak takto mimořádně se zase všechno nahradí, co kněžské chyby zanedbaly v službě Páně a spásy zanedbávaných duší... Matka Boží rozdělila práci sedmi osobám, většinou to ženám. Mezi nimi jsem spatřila stigmatizovanou z Cagliari a Růženu Marii Serrovou a jiné, jichž neumím jmenovat, jednoho tyrolského Františkána a kněze v duchovním domě v horách, jenž nevýslovně trpí vadami v Cirkvi. Já jsem také dostala svůj díl a věděla jsem, zač jest která bolest, a vždycky jsem viděla, co jsem konala, trpěla-li jsem. Ale ještě celý týden jest mi trpěti.»

2. prosince: »Až do dnešního odpoledne, praví Poutník ve svém deníku, trpěla nevýslovně. Od hlavy až po paty byla samá bolest, při čemž byly její ruce jako led. Měla vzezření osoby, jež zemřela na skřipci. Nejprudší byly bolesti hlavy, trpěla s nevýslovnou trpělivostí a láskou. Nemohla vypravovatí než pramalounko. Pravila: »Dnes v noci jsem spatřila Bibianu, nepomohla mi sice, ale ukázala se mi, aby mě její dobrota a veškeré její utrpení, které jsem zřela, posílilo v mém utrpení. Také jsem měla obraz nesčíslných způsobů muk, a viděla jsem, jak svatí mučedníci ze všelikých mučidel stavějí vysokánskou, podivuhodnou věž, a spatřila jsem, jak na vrcholu této věže se ukázal kříž. Viděla jsem, jak všichni mučedníci se postavili kolem tohoto vítězného lešení,

a jak nade všemi se ukázala svatá Panna Maria. Spatřila jsem také ty, kteří trpěli jako já, jakož i ony, kteří teď na konci církevního roku jsou zaujati právě takovými pracemi jako já. A zároveň jsem zřela sama sebe i cítila jsem, že od hlavy až po paty jsem probodána trny. Ani na chvíli nevycházím z palčeni obou Církví, i myslím, že jsem pracovala pro tři místa, kde se nedostávalo všeho. Posléze bylo mi s bodláčí sbírat med, to byla těžká, hořká práce; začala jsem s fíky na trní, skončila jsem s medem na bodláči. Ve velkých, uzrálých hlavičkách bodlákových bývá mezi semeny bělavý červíček, ten velmi prospívá v horečce, při rheumatismu a zvláště při nevyléčitelných bolestech v uších. Dětem se přivazuje k pulsu na ruce, velcí jej užívají.« Už dříve se jednou zmínila o tomto červu. Řekla, že žije samotářsky a že není v každém bodlaku.

K večeru povolily bolesti, které začaly dnes týden v tuto hodinu. Zmocnila se jí nevýslovná ochablost. Podřimovala jako v mrákotách a při tom měla neobyčejně mírné, dětsky přívětivé vzezření. Když jí podávali vody, aby se napila, odmítla ji, pravic usměvavě: »Netroufám si zalítí muk vodou, nebo se ještě vrátí. Právě je vidím odcházeti.«

3. prosince: »Jest ještě velmi unavena a trápena starostmi o domácnost, přece však vypravovala vidění, které měla v noci, o

Ukončení církevního roku.

»Měla jsem veliký obraz o súčtování mezi pozemskou a nebeskou Církví za tento rok. Spatřila jsem nebeskou Církev nikoliv jako budovu, nýbrž jako souhrn zjevů. Nahoře jsem spatřila Nejsvětější Trojici, a jak všechno plynulo z ní, po pravici stál Ježíš a také Maria, ale o něco níže. Po levici spatřila jsem kůry všech mučedníků a svatých. Kolem Ježíše spatřila jsem všechna jeho mučidla a po té jeho život, učení a utrpení v řadě obrazů, po sobě postupujících, a to vesměs úkony, které zavírají v sobě tajemství milosrdenství Božího a činy našeho vykoupení, a které jsou základem církevních slavností Církve bojující. Vidouc tyto obrazy zároveň jsem spatřila, že Církev vítězná jest základnou a věčným zdrojem milostným všech důležitých chvil vykupitelského, časného života Ježíšova, zdrojem, který věčně k nám přitéká a stále nás občerstvuje, ana Církev bojující o svých svátcích slavíc tajemně tyto chvíle, čerpala

z tohoto zdroje, děkovala zaň a Obětí a přijímáním svatých Svátostí jej v obci obnovovala. Viděla jsem, jak od Nejsvětější Trojice a od utrpení Kristova vycházejí výrony a vlivy opravdu nekonečné a na všechno vsudy. Také jsem spatřila, co velikého způsobila cesta Ježíšova Arabii před jeho utrpením, a jak lidem svatých Tří Králů řekl, že přijde člověk, který je pokřtí, a jak jim oznámil krajinu, do které by se odebrali a kde by se rozmnožili v národ. Zdálo mi se, že jim oznámil, ve které krajině by spíše dostali kněze a učitele. V jednom vidění jsem také viděla, jak později se brali směrem jihozápadním, nikoliv celý národ, nýbrž asi sto mužů, a také ti šli rozptýleni v jednotlivé hloučky. Nesli s sebou v truhlicích těla zemřelých pohlavárů, která jsem viděla docela zfetelně. Tato těla jako by ještě pranic nebyla porušena hnilobou a byla oděna dočista krojem těch lidí. Ruce a nohy bylo viděti, oděv byl bílý. Viděla jsem, že také ženy přišly za těmito Araby, ale později, když už totiž muži založili nový domov. Viděla jsem je, jak vzrůstali v národ, a spatřila jsem mezi nimi biskupa, který dříve byl zlatníkem. Tento biskup měl z nich velikou radost, že tak radostně přijímali veškero učení, a tak se vzácně vyznamenávali mezi ostatními obyvateli země. Ještě jsem dobře rozeznávala potomky kmeňů, který daroval myrhu, který kadidlo a který zlato.

• Ale spatřila jsem všechny svátky, kterými Církev oslavuje Tajemství ze života Ježíšova až do seslání Ducha Svatého, i dostalo mi se poučení, že dnešního dne, kdy se obnovuje pracovní okruh Církve, dostane se Ducha Svatého všem jejím čistým a připraveným údům, pokud arci o něj vroucně prosí, a že každý, kdo láskou a horlivostí přeje si nahraditi, co snad chybí, aby tento Duch Svatý všude byl přijat, kdo pro Ježíše snáší utrpení a spojiv je se zásluhami Kristovými, obětuje je proto za Církev, že každý takový jest s to, aby vymodlil Církvi tolik milosti Ducha Svatého, kolik dokáže jeho láska a jeho obětování v oběti Ježíšově. Po té jsem viděla, jak vyliti Ducha Svatého přecházelo v působení apoštolů, učedníků, mučedníků a svatých vůbec, i spatřila jsem, jak trpíce pro Ježíše, trpěli v Ježíši a v jeho těle Církve, a tak se stávali živými žilami, z nichž tryskaly milosti jeho smírného utrpení; ano, poněvadž trpěli v Ježíši, trpěl Ježíš v nich, a z Ježíše plynuly jim zásluby, které přinášeli Církvi. Viděla jsem, jak mnoho obrácení vykonali mučedníci; byli jako stružky, bolesti vyhloubené, které přiváděly živoucí krev vykoupení do tisícercých srdcí. Také jsem spatřila, jak se tyto obrazy mučení, kázání, modlení a kání objevovaly v nebeské Církvi jako podstata rozličných

cirkevních milostí, které Církvi bojující prospívaly, a o svátcích světců byly obnovovány nebo získávány. Viděla jsem, že v obrazech jsou utrpení krátká, i viděla jsem jejich časné působení, a ve věčnosti jejich obsahu a jejich ceny, plynoucí z utrpení Ježíšových, zřela jsem jejich věčné působení, a to spojující stružkou svátků, živé víry, modlitby, zbožnosti a bohuľibých skutků. Viděla jsem, jaké nevýslovné poklady a milosti má Církev, a jak zle jednotliví údové s nimi hospodaří. Jest to, jako by nad zpusťou krajinou se rozkládala nádherná zahrada, a jako by poušťela tisícere poklady, kterých by však země nepřijímala, i zůstala by pole zpusťlá a ony poklady by byly zmařeny. Viděla jsem, že Církev pozemská, to jest obcování věřících na zemi, stádce Kristovo, pokud jest ještě na zemi, jest všechna temná a pustá; a jako tam nahoře na výsostech spatřila jsem úplný roční okruh rozdávaní milostí, tak jsem zase dole viděla, jak tyto milosti přijímá lenost, nevěra a bezbožnost. Všecko se oslavovalo tak ospale a lehkomyšlně, že milosti, které o této slavnosti měly býti přijaty, padaly na zem, a mnohé poklady Církve změnily se v dluhy. To jsem spatřila vůbec a pak v nesčíslných obrazech. Také jsem viděla, že všeliké takové promeškání třeba usmířiti bolestmi, neboť jinak by Církev bojující nemohla za ten rok udělati pořádku s Církví vítěznou, a nezbytně by upadla ještě hlouběji. Ale viděla jsem, jak přesvatá Panna opatřila vyrovnání, a to bylo ukončením oné práce, kterou jsem na svatou Kateřinu s přesvatou Pannou podnikla ve svatebním domě; bylo to jednak klopotné sbírání všelikých plodů a bylin a jejich perná úprava všelikým způsobem, a jednak zase nesčíslné obrazy kostelního prádla a praní. Jest to těžko popsatí, neboť veškera příroda i lidé klesli tak, a jsou tak spoutáni a uzavřeni, že obrazy, ve kterých tam dělám něco docela podstatného, a co dělám, tomu také rozumím a nedivím se tomu, jakmile procitnouc bdím, tyto obrazy zdají se mi tak zvláštními, jako kterémukoliv člověku, jenž bdí. Tak na př. bylo mi poručeno, abych rukama lisovala z bodláčí med a tento med abych přinesla na vypořádání účtů Církve přesvaté Panně, jež ho zase potřebovala k vaření, a jež jeho jádro do pokrmu zadělané podávala těm, jimž chyběl. Ale to znamenalo asi toto: za církevní rok údové Církve promeškali, zkazili a zmrhali mnoho z oně milosti Boží, která s četných tvarů jeho lásky měla býti pilně sbírána a upravena v občerstvující sladkost, a mnoho duší, které by byly potřebovaly této milosti takto připravené, zchřadlo a zdivočilo; ale Kristus Pán dal k tomu vše z Církve vítězné, a Církvi bojující jest nyní vy-

dati počet a dary nahraditi i s úroky, a to s úroky lichvářskými. Tak při vyrovnání, jak užila a spravovala poklady Církve vítězné, chybí jí tolik medu, neboť ona milost, pocházející z Boha, byla to, co ve světě tělesném jeví se medem, a tento med třeba opatřiti. Ale čeho lze bez velikých těžkostí nashromáždit v čas květů, za pečlivého včelaření, teď, kdy vhodná chvíle byla promeškána, opatří se klopotně a namáhavě. Květiny jsou ty tam a stojí tu už jen bodlák. Milosrdný Ježíš užije údu těla Církve, který obětuje svá muka a své bolesti za promeškání druhých a okrvavělými rukama vymačkává z bodlinatých bodláků med; a přesvatá Panna, matka Církve, vařic posílá med tam, kde dar milosti, který jest medem znázorněn, Církev toho roku zadlužila. Takto tedy v těchto dnech a nocích bylo moje utrpení znázorněno obrazy přerozmanitých prací, i viděla jsem stále obě Církve i viděla jsem, jak spodní vystupuje z temnot podle toho, jak se smývá vina.

•A jako jsem viděla údy Církve vítězné, právě tak jsem zřela také údy Církve bojující. Viděla jsem ještě asi stotisíc těch, kteří opravdu věřili a konali prostě svou povinnost; těch pak, kteří pro Církev samu působí tak, jako pracuji já, těch viděla jsem, i sebe v to počítajíc, sedm, tři ženy a tři muže, stigmatisovanou z Cagliari, Růženu Marii Serrovu a jakousi velmi nemocnou ženu, s velikými vadami tělesnými, tyrolského františkána, který, jak jsem zřela, mívá často tytéž úmysly jako já, posléze jakéhos mladého kněze v domě, ve kterém přebývá ještě mnoho kněží, a který stojí v hornaté krajině. Jest to asi výtečná duše, má nevýslovný bol nad stavem Církve a z milosti Boží jest mu snášeti bolesti opravdu kromobyčejné. Večer co večer volá u vroucí modlitbě k Bohu, aby za všechny nedostatky, které dnes se dějí v Církvi, ráčil naň seslati utrpení. Třetí z nich byl vznešený, ženatý muž, jenž měl mnoho dětí, velice zlou, špatnou ženu a velikou domácnost; žije ve velikém městě, ve kterém jsou katolíci, protestanté, jansenisté a svobodomyslníci. V jeho domě jest všechno v nejlepším pořádku, jest velmi dobročinný k chudým a velmi šlechetně snáší kříž, který má se zlou ženou. V onom městě jest zvláštní ulice židovská, na obou koncích uzavřena branami; kvete tam hojně řemesel. Svě práce konala jsem většinou ve svatebním domě a v jeho zahradě. Obraz dojení, jak jsem ze všech údů tabala mléko a na konec tak seslábla, tento obraz vztahoval se na mé ustavičné krvácení v těchto dnech. Mezi pracemi bylo také prádlo. Právě si vzpomínám na jeden příběh. Nějaký člověk, říkáme růženečkář, jenž jde na kde jakou po-

božnost a běhá po poutech, přinesl také svůj uzlíček. Často si totiž pomyslí, proč ten nebo onen nejedná právě tak jako on. Viděla jsem, že měl sen, ve kterém viděl, že většina těch, nad něž se vynášel, ve svých řemeslech byla nad ním vysoko povznesena, a tak byl zahanben.

» Skončivši svou práci, spatřila jsem vedle Spasitele postavené dvě veliké tabule, na kterých bylo zaznamenáno vše, co bylo promeškáno a napraveno. Ale teď byla mi také obrazně ukázána všechna moje práce, i spatřila jsem tam všechno, co bylo ztraceno: na jedné straně nejkrásnější koruny, ornáty a květiny, na druhé roztrhané věnce, nedošíité špatné obleky a rozličnou rozsekanou zeleninu a travu. Na jedné straně jsem spatřila ozdobné lešeníčko s nejskvělejšími dary Božími, na druhé straně bezcenný rum a hromadu střepů. Spatřivši tuto ubohou náhradu, která nebyla než bromadou trosek, k jichž snášení jsem také od Krista dostala veškeru sílu; spatřivši, co bylo rozbito, roztrháno, pokáleno, zarmoutila jsem se na smrt; padla jsem na tvář a plakala jsem po dvě hodiny tak useдавě, že mi bylo, jako by v prsou srdce pukalo. Ale viděla jsem, že všechny tyto střepiny a hadříky objevily se za Ježíšem, a že tedy ležely za jeho zády. Když jsem tak plakala, přistoupil ke mně nejmilosrdnější Spasitel a řekl: Jen ještě tyto slzy chyběly. Ale toto jsem ti ukázal, abys si nemyslíla, že jsi něco vykonala; ale teď vzal jsem to na svá ramena. Viděla jsem, že všech šest druhých pomocníků právě tak pláče a že Spasitel je právě tak těší. Poté jsem viděla, jak přesvatá Panna přichází ke kostelu a jak svůj plášť nad ním rozestírá, a viděla jsem mnoho chudáků, neduživců a mrzáků, ani kostel takofka tlačí vzhůru, a tak vystupoval, jasný a stkvoucí, a vplynul do kostela druhého, nebo spíše druhý kostel spojil se s ním. Ale spatřila jsem, jak Ježíš a apoštolové ukázali se na vyšším kůru kostela, i viděla jsem, že se podává svaté Přijímání jako nová posila, i viděla jsem, že do kostela vchází mnoho duší z lůna Abrahamova, také duše knížat a králů. Vůbec mnohou duši, která už na zemi jest jmína svatou, vidám ještě v lůně Abrahamově a nikoliv v patření; jiné vidám po dvou, třech dnech očisťování stoupají rovnou do nebe. Ale v tomto obraze zřela jsem také Očistec jako Církev trpící, a spatřila jsem cosi jako ponuré, rozsáhlé sklepení, kamž, jak se zdálo, bývaly duše propouštěny z vazby. Tam byl načervenalý svit svící a cosi jako oltář, a viděla jsem, jak tam přicházel anděl a posiloval duše, cosi jim podáváje. To se děje několikrát do roka; ale odejde-li anděl, mizí také vše církevní. Také se mi dostalo poučení, že duše v Očistci, které

si samy nemohou pomoci, přece se modlí za Církev. Vidím-li takový povšechný obraz Církve, spatřím pokaždé mezi západem a půlnocí hlubokou černou rozsedlinu, kam nepadne ani jediný paprsek: i bývá mi, jako by tam bylo peklo. — Poté jsem spatřila velikou slavnost v Církvi a mnoho lidí, kteří se s ní spojovali. A spatřila jsem také ještě mnoho kostelů nebo spíše modliteben, s větrnými korouhvičkami na střechách, i viděla jsem, že lidé, kteří se nepodrobili řádu a nespojili se s nebeskou Církví, jen časem se sbíhali, jako žebráci, tam, kde se rozdává chléb, aniž by se však poté spojili s Církví vítěznou nebo trpící. Nebyli v žádné řádně založené a vyrostlé církevní budově některého svazu Církve bojující, trpící a vítězíci, a nepožívali Těla Páně v Přijímání, nýbrž pouhý chléb. Ale ti, kteří nevinno vězíce ve bludu, zbožně a prudce žádali si Těla Ježíšova, byli duchovně občerstveni, avšak nikoliv tímto Přijímáním; ti pak, kteří přijímají obyčejně bez prudké lásky, nepřijali ničeho, kdežto dítěti Církve dostává se ještě veliké posily.«

4. prosince: »Po tomto osmidenčním utrpení a namáhání jest nevýslovně slabá a a bídna. Celý ten čas den co den chrlila krev, také z její rány v boku tekla krev a potila se krví. Po usedavém pláči zbýval jí pocit, jako by měla v srdci hlubokou ránu. Za všech těch muk šla ustavičně v noci čepičky chudým dětem a dělala cupaninu Lambertovi. Obávala se, že nemoc se počne znovu. Celičkou noc na dnešek bděla a seděla zpříma v posteli, majíc hlavu opřenu o kolena a kývajíc se na tu i na onu stranu, neboť jest příliš slabá a nemůže zad udržeti zpříma. Po prudké bolesti v srdci a v prsou, které zvláště jejími slzami se rozmnožily, jest nucena už od několika dní v takovémto držení těla trávit část noci. Měla totiž obraz, jak s Církví, teď tak klopotně a bolestně očištěnou, kněží znovu nakládají špatně a nešlechtně. Při tom jí těšila svatá Barbora, jež jí řekla, aby nebyla tak smutna, že ona — Barbora — nemohla si na Bohu vyprositi ani obrácení vlastního otce. Po té měla obraz a poučení o mnoha kněžích, kteří, kdyby to záviselo jedině na nich, nedávali by už ani toho, co z milosti Boží dávatí musí; ale že z veškeré lásky, ze vši útěchy, z veškerého povzbuzování, napomínání, z veškerého poučování o předpisech víry, kterého nám nedávají, že z veškerého žehnání, které jest v nich skrze moc ruky Ježíšovy, kterého však neudělují, že ze všeho, co proměškají na obraze Ježíšově, bude jim klásti počet. Měla také práci, při které bylo jí velmi klopotně přenášení přes vodu mnoho kněží a modliti se za ty, kteří byli pokoušeni.«

Jako blahoslavené Hildegardě nebo Kateřině Sienské bývala Církev, jako nevěsta Kristova, ukazována v obraze panny nebo paní, jež trpíc nejrozmanitějším způsobem, byla pronásledována, týrána, olupována, nemocí a malomocenstvím zraňována, a dle toho bývalo jim konati uložené modlitby, tak také Anna Kateřina ve svatebním domě a v jeho okolí vídala Církev jako paní ve všelikém postavení a ve všech poměrech. Látka a střih oděvu, zdravotní stav, chůze, pobyt, vnější zjev, obcování a styky paní s ostatními postavami byly symboly dočasněho znásilňování, zohyžďování, zraňování, utiskování, jež bylo Církvi vskutku trpěti od vlastních příslušníků, jakož i symbolem postavení, do kterého ji naproti tomu přivedli odpadlíci, světské moci a všeliké nepřátelské vlivy vnější; a tím se také řídily jednotlivé úkony, které bylo jí konati na usmířenou bezpráví a urážek oné paní.

»Přišla jsem do Betléma«, vypravovala v posledním adventním týdnu r. 1819, »a cestou do svatebního domu nalezla jsem starou paní. Od hlavy až k patě byla samé vředy, které zakrývala špinavým pláštěm. Vyzývajíc svatého Františka Xaverského, překonala jsem ošklivost a vyssála jsem jí vředy; tu vytryskly z ní paprsky, které šířily jasnou zář. Vyssávání bylo mi kromobyčejně sladkým a milým, a po pravici snesla se s výšin jasně zářící paní, svlékla stařeň, jež měla už jen něco málo ran, její rozedraný, zablácený plášť, a přehodivši ji přes ramena svůj vlastní, zdaleka se lesknoucí, zmizela. Teď zase byla stará paní všechna zářící, a já jsem ji uvedla do zahrady svatebního domu. Bylo to, jako by byla tamodtud vyhnána a jako by bloudíc světem se byla tak rozstonala; než do domu jsem ji ještě nemohla uvést. Ale v zahradě shledala jsem mnoho býlí, a skoro všechny kvělinky byly udušeny, poněvadž zahradníci si všechno rozdělili a každý hospodařil sám pro sebe a starce, jenž byl ustanoven nad nimi, se už nezájali a pramálo ho dbali. I starce shledala jsem nemocným, a nevěděl nic o bujícím býlí, až pod jeho okny vyrazilo trní a bodláčí; tu chtěl, aby bylo vyplněno. Paní, jež od Matky Boží dostala plášť, nosila při sobě v pouzdru poklad, posvátnou věc, která ji zachovává, které však už sama ani dobře nezná: jest to tajemná, duchovní moc a síla Církve, kteréž ti, kdo jsou ve svatebním domě, už nepoužívají a ji nerozumějí. Ale zase poroste v skrytu a těm, kteří odporují, nezbude než se z domu odkliditi, a všechno bude obnoveno.«

Za tohoto vypravování otočila několikrát hlavu na stranu, naslouchajíc, ucítila příchod svého Ženicha, a teď náhle upadla do hluboké

extase, ve které na něm lichotivými slovy žadonila o utrpení za paní a také za »tři paní bez domova a jejich ubohé dítky«, kteréžto paní se jí zjevily jako symbol obcí, odtržených od Církve a bloudících mimo ovčinec. »Tam nemohu už trpěti«, modlila se, »tam jest samá radost! Nech mě tu ještě! Nech mě ještě pomáhati!« V tu chvíli přistoupila jedna z jejich bývalých sester, pro kterou si včera vzkázala, ke dveřím, ale hned zase odcházela; než Anna Kateřina, ani se z extase neprobírajíc, zvolala: »Tady jest ta osoba, té něco dám! toto jest jí a toto její domácí paní!« a to řkouc, vzala z nástěnné police několik balíčků kávy a podala je sestře. Sotvaže sestra zase odešla, dala se Anna Kateřina z převeliké radosti do děkování, neboť »za tento dáreček«, tak vypravovala, »daroval mi můj Žeňich jednu dušičku z očiště. Žadonila jsem o tolik dušiček, kolik tam bylo zrněk, než jednu jsem dostala přec!« Spatřila radost a slávu vykoupené duše.

O Vánocích vypravovala: »Byla jsem v zahradě svatebního domu. Paní byla ještě churava, ale přece tam onde v zahradě dělala pořádek, shrabovala listí a uklízela. Ovčinec u svatebního domu proměnil se, jak jsem viděla, v kostel. Ořeší*, které rostlo kolem ovčince, povadlo, a ořechy byly prázdné a zaschlé. Spatřila jsem mnoho svatých, oblečených do starých mešních rouch, kteří v kostele smýčili a smetali pavučiny. Dveře byly dokořán, kostel byl stále zářivější. Bylo to, jako by páni poznali práci služebníků; neboť ti, kteří byli ve svatebním domě, nedělali nic a někteří z nich se durdili; ale přece byl tam veliký nepokoj. Bylo to, jako by měli vejíti do kostela, až bude zcela upraven, ale někteří budou pak načisto zahrnání. Zatím co kostel byl stále čistší a skvělejší, utvořila se v něm náhle krásná čistá studna, z níž se na všechny strany rozlévala křišťálově čistá voda, která prosakujíc zdmi a zurčíc zahradou všechno svažovala. Když se rozlévala voda z této studně, celý kostel byl jaksi jasnější a veselejší a nad studnou spatřila jsem oltář, stkvoucí jako duch, jako budoucí zjevení a vzrůst, a všechno bylo, jako by to rostlo v kostele: stěny, střecha, ozdoby, podstata, všechno; a svatí pracovali stále dál, a ti, co byli ve svatebním domě, byli stále u větším nepokoji.«

O obcích odpadlíků vypravovala: »Nalezla jsem dům s větrnými korouhvičkami, z něhož vycházejí a do něhož vcházejí lidé s knihami. Tam není oltáře, i vypadá to tam opravdu ošklivě. Vedli mě tím domem, jest tam cosi jako veřejný průchod. Lavice a stolice jsou rozházeny, dílem

* Ořechy znamenají nesjednocenost.

pokradeny; strop spadl a trámy viděti modré nebe. I spatřila jsem dvě matky, vředy zohyzdění, z nichž každá držela za ruce dvě děti, a jež zmateně pobíhaly kolem. Ale třetí, nejubožejší z nich, ležela s malým dítětem dále vzadu u rozvalené modlitebny. Nemohla dobře na nohy. Tyto paní nebyly ještě právě staré, jejich šaty byly dlouhé a těsné a nebyly občanského, obyčejného střihu. Bylo to, jako by se byly zahalily do svých obleků jen proto, aby zakryly bídu svých vředů. Poznala jsem, že děti nebraly z nich žádné síly, nýbrž naopak, že matky braly sílu z dětí. Matky nebyly k ničemu, ale ubohé děti byly nevinny touto bídou. Žena za ženou vrávorala. Neměly už ani pořádného domu a tak se potloukaly světem a spávaly v bídných krčmách, kdež si ulovily všechny tyto nemoci. Později spatřila jsem je ještě jednou v noci, vyssála jsem jim jejich vředy a zavázala kořením. Byla bych je také ráda uvedla do kostela, ale přiliš se zdráhaly a bránily... Tito od Církve odtržení křesťané nemají ani místa u svatého Hrobu, třebaže se teď derou na mnohá místa; ale roztříštili si svěcení kněžstva, zavrhlí a pozbyli obětí Mše svaté, a to jest neštěstí těchto ubohých křesťanů...

»Mluvila jsem s ubožáčkami, jež se svými dětmi se tu potulují po louce, zajisté brzy bude jim lépe. Ony, které mají děti, jsou jako staré stromy, které vyhánějí z kořenů nové výhonky, a proto nebudou uvrženy na oheň. Děti znamenají duše, které touží zpět do Církve a táhnou za sebou své matky, které nemají potavy; neboť tyto ženy jsou bez síly a bez moci a děti jim poroučejí. Každá z obou zbloudilých žen, které jsou Církvi nejbližší, má už po dvou dětech, které běhají, proto je vodi za ruce, a které své matky úplně ovládají. Třetí, jež těžce stonajíc leží na cestě blízko zpustlé modlitebny beze stropu, má jen jediné dítě, jest ještě velmi malé, ale přece jest to aspoň dítě, a také ona přijde...

»Zase jsem nalezla ty dvě paní se čtyřmi dětmi. Byly bližší svatební zahrady. Děti nedaly a nedaly pokoje; tahaly je, aby šly do předu, a ony volky nevolky jdou. Až do zahrady nevešly; zmateny a zaraženy a obromeny zastavily se před ní. Co tam spatřily, o tom se jim ani nezdálo... Modlila jsem se zase u Jeslíček za ubohé matky, aby přece přišly do svatební zahrady, i spatřila jsem teď, jak paní vyšla jich hledat a pozvat, aby se zase sjednotily. Ale dělala s tím veliké tajnosti a tvářila se, jako by minila jenom na procházku; kráčela velmi ostýchavě a jako by se skrývala. To mě velmi znepokojovalo, zvláště když jsem viděla, že nejprve chce zajít k odtrženému pastýři, i bála jsem se, že nemá s se-

bou pouzdra a že jest teď zbavena všeliké síly, že tedy pastýř se jí snad zmocní a nepustí ji už do svatební zahrady. Ale já jsem si přála, kdyby přece nejprve šla k těm matkám s dětmi. Šla jsem jí tedy naproti a dlouho jsem s ní hovořila, radujíc se, že měla u sebe pouzdro. Ke své bolesti jsem spatřila, že nebyla ještě zcela zdráva; některé její rány zahojily se příliš záhy a zlo zůstalo uvnitř. Viděla jsem, že to jí bránilo, aby matkám nepřednesla vhodně svého pozvání, a z té příčiny se také tak kradla, tak ostýchala; neujala se toho s náležitou horlivostí ve jménu Ježíšově. Dlouho jsem s ní hovořila. Nepřekypovala láskou, měla na jazyku jen právo a majetek, takže jí nikdo nevěřil, mluvila-li o lásce. Vypravovala mi o všech svých právech a milostech, a když jsem se jí otázala, cože si nosí v pouzdru, řekla, že jest to tajemství, posvátná věc; a vlastně nevěděla, co to bylo, a ani toho nepoužívala, nýbrž nosila to s sebou uzavřeno. Také se durdila, že jsem jí nevyhojila dobře. Přece minouc pastýře, přivedla jsem ji k bloudícím matkám, jež své čtyři děti táhly naproti ní. Dala se s nimi do řeči, a ony byly zprvu poněkud upjaté a ostražitě. Vybízela je, aby se s ní sjednotily a smířily a šly do svatební zahrady. Děti byly by šly rády; ale matky chtěly si nejprve promluvit s tam tím pastýřem; šly tedy všechny k pastýři. Mluvila s ním stará paní, a já jsem se stále třásla strachy, aby stará paní, nejsouce ještě náležitě zdráva, se snad nepřenaáhnila a neprovedla nějaké hlouposti, a vskutku částečně se to splnilo, neboť vypravovala, že má všechno, že jí náleží všechno, síla a milost a statky a práva... Trojrohý pastýř nebyl tím hrubě nakloněn, řekl: »Co pak to nosíš tady v tom pouzdře?« Řekla, že jest to tajemství, a každý snadno poznal, že jí samé to bylo tajemstvím. I osopil se na ni pastýř řka: »Spustíš-li zase o svém tajemství, o tom nechci slyšeti už ani slova. Vždyť přece pro tvé tajemníkářství odloučili jsme se od tebe. Čeho nelze ukázati a vysvětliti veřejně za bílého dne přede všemi lidmi, to není k ničemu;« a s tím se rozešli. Teď také obě matky nechtěly už s ní. Stařena odešla se mnou do svatební zahrady. Ale děti matek nedaly se udržeti a přiběhly za námi. Měly neobyčejnou náklonnost ke staré paní a vešly s ní do zahrady. Tam si všechno prohlédly; než ještě tam nezůstaly, nýbrž vrátily se k matkám, aby zase všechno vypravovaly; ale byly hluboce dojaty.«

Poslední týden církevního roku, koncem listopadu 1820, spatřila Anna Kateřina ovoce své práce o obrácení odtrženců; vypravovala o tom: »Trýzněna bolestmi vzývala jsem Matičku Boží, aby dobrotivě pomohla,

by všechna srdce, jež jsou blízka pravdy, se přesvědčila a k Církvi se obrátila. Přišla za mnou do svatebního domu a poučovala mě, jak uvařili pro dvě stě dvacet rozličných hostů. Musila jsem přinést ze svatební zahrady rozličné zeleniny a plodiny, na které napadalo rosy se zahrad nebeských. Moje práce byla jako práce v nějaké lékárně: musila jsem to všelijak míchat a vařit z toho léky na rozličné duševní choroby. Ale to bylo dočista jiné vaření než jak se vaří obvyčejně. Oheň lásky musil strávit cosi pozemského na všech těch věcech; namáhavou, vysilující práci se dosahovalo, že se přerozmanité látky a podstaty promísily a pronikly. Maria vysvětlovala mi vše, co jsem konala, a poučovala mě také o významu a účelu rozličného koření, které mi bylo dávatí do jídel dle potřeb toho či onoho hosta. A všechny tyto symbolické úkony ve vidění projevovaly se na mém těle bolestným utrpením a rozmanitými mukami. Viděla jsem, jak zatím, co jsem vařila a pracovala, zároveň se v některých lidech stravovala jejich přikrost a vzdorovitost; a dle vad rozmanitých myslí byla má práce lopotnější a obtížnější. Posléze jsem je spatřila, jak všichni přišli do svatebního domu, a tam každý dostal svůj pokrm. A po té jsem je viděla, jak v krajinách nejrozmanitějších chodili s dětmi Církve ke stolu Páně.»

Obrácení staré sekty (Maronitů?)

»Cestovala jsem k Betlému a konala jsem cestu vskutku velmi klopotně, ale velmi rychle. V krajině, ve které stál svatební dům, zastihla jsem na cestě stařenku, jež málem se snad narodila někdy kolem Kristova narození. Od hlavy po patu byla tak utažena do těsných a ušněrovaných černých šatů, že sotva šla. Velmi si přála mé pomoci a vskutku také ji přijala, almužnu i šaty. Ale skrývala něco přede mnou, než já jsem to cítila a to mě vlastně k ní přitahovalo. A to bylo maličké děťátko pod jejím pláštěm, kterého nechtěla ukázati, jako by se za ně styděla nebo jako by se bála, že snad jí je vezmu; neboť zdálo se, že nemá ničeho než toto dítě a že čerpá život jediné z něho. Ukrývala je tak, jako by je byla ukradla. Ale nezbývalo jí, než mi je vydati. Ach, byla to bída, jak těsně a nepřírozeně bylo to dítě zavinuto, ani hnouti se nemohlo. Rozvinula jsem těsné povijany, od nichž bylo vyzáblé a stonavé. Vykoupala jsem je, a když mou péčí pookřálo, chtěla jsem si je také ponechat; ale stařena nechtěla za živý svět. Pomyslíla jsem si: kdyby bylo dítě na svobodě a kdyby bylo ve svatebním domě, jistě by rostlo jako z vody. Dítě mělo mě tak rádo a volaýma ručkama mě tak ovíjelo. Také jsem si pomyslíl a

kdybych měla stařenu ve svatební zahradě, že by mě mohla pomoci vypleti bodláčí. Také jsem jí řekla, že zase brzy přijdu, a shledám-li, že s dítětem činí rozumněji, že dostane ode mne ještě více. Její povaha byla dost podobna povaze svěhlavého starce s křížem. Slíbila mi, že učiní všecko. Zchátralá ta osoba jest tak hrda na to, že si zachovala a všeho porušení ochránila původní obyčje prvotní Církve, a proto jest tak pevně sešněrovaná a proto pobývá tam onde osaměle smalými osamělými hloučky. Nemysli to vlastně zle, ale jest až hrůza nevědomá a svěhlavá. Tak to bývá, uteče-li žena muži a chce-li kázati. Chodi v horách odloučena ode všech. Svě dítě zavinuje tak pevně a schovává je tak proto, aby se nestalo ničím než čím jest ona, a aby si zachovalo veškeru nevinnost dětství a původnost, jako ona, sešněrovaná stařena, udržela si ještě, jak si myslí, všechnu tuto nevinnost, a přece ubohá, stará osoba nemá ničeho, než svou ubohou, zaslchlou svěhlavost, a potlouká se pouští bez pomoci a útěchy. Vytkla jsem jí opravdu vliduň, soucitiň a ve vši lásce její špatnost, její chudobu, její svěhlavost až do zahynutí hladem, její pýchu, slovem všecku její bídu, a znovu a znovu jsem jí to vytýkala a prosila jsem jí, aby se přece ustrnula sama nad sebou, a aby ze svého nesmyslného odloučení se utekla k prameni života, ke svatě Svátosti Církve. Ale byla ještě svěhlavá a zatvrzelá a přikře se na mne osopila. Právila, že katolíci nejednají, jak učí; ale odpověděla jsem, že kdo by se pro nesprávný čin jednotlivců odvrátil od učení pravdy, jednal by právě tak zvráceně, jako kdo by se vyhýbal ctnosti k vůli zpustlíkům. Na to neuměla odpověděti, ale ještě zůstávala zatvrzelou. Tato ubohá žena byla vypuzena z kostela Božího Hrobu, tam už nemá místa, ale tam nahore v nadzemském, duchovním kostele, který jsem spatřila nad jeskyní jesliček v Betlémě, tam se ještě koná Bohoslužba za ni. To jest její štěstí, to jest ještě živoucí vlákénko, kterým jí přitéká občerstvení. Ach, doufám, že se ještě rozmyslí.«

Už v adventě minulého roku měla činiti s údy této sekty a její hlavou a při tom dostalo se jí modlitebního úkolu na pět let, který ukončila v říjnu 1822 posláním, které jí bylo vykonati proto, aby tato sekta byla sjednocena s Církví římskou. »Mezi lidmi, s nimiž bylo mi činiti cestou do svatebního domu«, vypravovala v prosinci 1818, »bylo více žen než mužů, čemuž jsem se divila. Měli na sobě dlouhý oděv, okolo hlavy otočeny šátky, od nichž splýval na záda úzký kus plátna. Byls nimi kněz, ale bez moci, jako by ani nebyl knězem. Četl a odříkával modlitby pra-

uhoze. A znenadání přivedli divokého, bujného oře, aby ho tento kněz zkrotl. Ale on se ulekl a couvl a všichni ostatní za ním. I poručil mi můj Vůdce, abych já vsedla na koně. Vyzdvihl mě a já jsem se posadila na koně bokem a hned zkrotl. Místo, na kterém ti lidé byli shromážděni, musila jsem pětikrát objeti, pokaždé širším a širším kruhem, abych jich chránila od nečistých zvířat, která jsem zaplašila, která však stále sezase plížila zpět. Posléze jsem je zahнала nadobro, a objíždějíc po páté, spatřila jsem ovčinec i pomyslíla jsem si, ten abych také zabrala, a tak jsem jej obejela také. Ale po té jsem se vrátila s koněm ke knězi. Kůň neměl sedla, ale měl uzdu, a byl krotký jako beránek.»

Tento stepní kůň jest symbolem nezkracené, divoké povahy, které bezmocný kněz nemůže ovládnouti. Ale ona naň vsedne a zkrotí ho na důkaz, že se ukrotí kázní pravé Církve, jež má božskou sílu a moc. Patero objíždění znamená oběh pěti církevních roků, a za pět let bude zbloudilé stádo přivedeno zase do ovčince.

Dne 4. října 1822 vypravovala : »Bylo mi konati cestu kromobyčejně klopotnou. Bylo mi uloženo cosi vyříditi, ale tisíceré překážky valily se mi v cestu. Byla jsem pronásledována, týrána, trpěla jsem hladem i žízní, úpalem i únavou, a byla jsem velmi trápena od zlých duchů : než přece jsem vyřídila, co mi bylo uloženo. Bylo mi uloženo, abych v podobě Maleacha, vyzvědače Mojžišova, putovala z Jagbeha ke staré křesťanské sektě, jež velmi toužila po pravém učiteli. Obkleli mi oděv Maleachův, a provázel mě prorok Malachiáš, jenž mě poučoval o všem, co mi bylo vyříditi. Brali jsme se zemí Judskou, pouští Sinajskou a podél Rudého moře. Cestou spatřila jsem všechny minulé události, které se tam přihodily a které se vztahovaly na obsah mého poselství. Spatřila jsem přechtné události ze života Malachiáše samotného. Lidé, k nimž jsem byla poslána, bydlili v pěti osadách, a byli pod duchovní hlavou, jež rozhodovala ve věcech duchovních. Tento kněz velice lpěl na starém Zákoně a na zákoně Mojžišově. Proto si na mně vyžádal vysvětlení některých prorockv, na př. slova : »Ty jsi knězem na věky podle řádu Melchisedechova ...« a zdali prý Aron byl takovým knězem ? zda prý se Mojžiš na Sinaji dostalo něčeho jiného než vnějšího kázeňského zákona pro národ, jenž věřil v dřívější obět chleba a vína ? zda prý tato obět není světější a není-li vlastním počátkem a koncem ? zda prý nedal Abraham desátku Melchisedechovi, jenž obětoval chléb a víno, a zda-li se tak nepokofil té oběti této Církve ? Dále také ještě některá místa v žalmech,

na př.: »Praví Pán ku Pánu mému...« a z Malachiáše ona místa, kde se mluví o nekrvavé oběti. Bylo mi uloženo, napomenouti ho, aby se odebral do Říma, tam se dal poučiti a požádal, aby místa, která jsem mu pověděla já, při vyučování byla vytčena zvláště. Spatřila jsem, že muž vyslechnuv mě, vstal, vyhledal Starý zákon a rozevřel si ta místa. Ti lidé neměli pevných sídel, nýbrž zdálo se, jako by pevná sídla byla u nich teprve v začátcích. Zabrali kusy země, nasypali kolkolem val a postavili si chatrče z proutí a hlíny. Všecko se mi zdálo, že pocházejí od Madianských. Dobro předků prospívá také dětem. Kdo koná zlo, přetrhne toto vlákno, kdo koná dobro a překonává v sobě zlo, vede prameny požehnání dále.«

R e c k é s c h i s m a popisuje takto: »Cestou z Betléma do zahrady svatebního domu nalezla jsem starce s bílými vlasy, jenž měl vznešené vzezření, byl velmi nemocen a samá rána; také on pobloudil. Poznala jsem, že ztratil nebo promrhal něco, co nenáleží jemu, nýbrž jeho rodině, a že toho musí bledati. Leželo to blizoučko něho a on toho nevěděl. Zdálo mi se, že náleží vlastně k paní, již, zahalenu do pláště, jsem spatřila u svatební zahrady. Jak se zdálo, nechtělo se mu k ní valně a měl větší nechuť ke spojení než ona. Ustavičně nosil s sebou starý, černý, dřevěný kříž as loket zděli, podoby Y. Pomyslíla jsem, že šel asi z ruky do ruky, neboť jest všecek ohmatán a úplně uhlazen. Na tomto kříži si neobyčejně mnoho zakládá. Ach, milý stařečku, co ti prospěje dřevěný kříž, když pro něj zapomínáš Spasitele! Jest tak zatvrzelý, umíněný a domýšlivý, člověk ho nedostane s místa a on sám rovněž neudělá ani kroku. Jest už tomu dosti dávno, co se rozešel se svou ženou; nechce jí vyhověti, ale ona nesmí mu povolit, co všecko chce. Bojím se, aby z toho ještě nepřišlo na svět veliké soužení. — Také jsem toho zvráceného starce vyhojila.«

Když Poutník, vyslechnuv předcházející vypravování, vyjádřil svůj podiv nad milosrdným vedením Božím, kterým se dostalo vypravovatelce milosti, že nejen tělesně podporovala a šatila chudé ženy a děti, nýbrž že také duchovním matkám a dětem přinášela duchovní pomoc, odpověděla: »To zdá se býti podivným tomu, kdo žije jen pro sebe; ale vždyť přece všecko jest jedno a totéž, co učiníme z lásky k Ježíšovi. Udělili někdo almužny údům Církve nebo pomůže-li, kde jest Církev zraněna, to všecko činí Církev samé, poněvadž jest tělem Ježíšovým.« Po té pokračovala: »Popletený, umíněný stařík s tím křížem nemá dětí. A pranic

si nevšímá pokynů. Konec konců ani tam nepřijde. Najisto se ještě octne u veliké bídě a zaplete se do těžkých sporů. — Ani paní s Tajemstvím v pouzdru nemá dětí. Jest to Církev sama, a to v té podobě, jak ve svých údech rozmanitě churaví, a jak od vlastních dětí sama jest trýzněna a odstrkována. Ale teď jest přece zase v zahradě.»

Abychom názorně ukázali vnitřní souhlas těchto vidění s viděními a s veškerým úkolem blahoslavené Hildegardy, budiž zde zařazen překrásný list, který Hildegarda kolem roku 1170 poslala proboštu Wernerovi v Kirchheimu. Konajíc na rozkaz Boží cestu, přišla do Šváb a v Kirchheimu líčila kléru stav Církve. Dojem jejích slov byl tak mocný, že Werner jménem svým a jménem »svých po farách Bohu sloužících bratří« požádal blahoslavenou dopisem, »aby slova, jež poučena Duchem Svatým, mluvila v Kirchheimu o nedbalosti kněží při nejsvětější Oběti Mše svaté, oznámila mu také písemně, aby je on i jeho bratři tím pozorněji mohli uvažovati«. Vyhověla této prosbě a psala :

»Jsouc dlouho poutána na lůžko bolesti, spatřila jsem roku od Vtělení Páně 1170, při tělesném i duševním vědomí, neobyčejně krásný obraz v podobě paní, jejíž ztepilost byla tak vybraně rozkošná a tak úchvatně líbezná, že žádný lidský duch toho nepochopí. Její postava dosahovala od země až k nebi. Její obličej zářil nejčistší jasností a její oči byly obráceny k nebi. Byla oblečena ve skvoucí roucho z bílého hedvábí a byla zahalena do pláště, který byl ozdoben nejdrahocennějšími kameny, smaragdy a safíry, zlatými květinami a perlami. Na nohou měla střevice z onyxu. Ale její obličej byl posypán popelem, její roucho bylo na pravém boku roztrženo, plášť pozbyl své stkvoucí krásy, a střevice byly počerněny. Hlasitě nařikajíc, volala k nebi: »Slyš, o nebe, že můj obličej jest pošpiněn, truchli, o země, že mé šaty jsou roztrženy, a zachvěj se, propasti, že moje střevice zčernaly! Lišky mají svá doupata a ptáci svá hnízda, ale já nemám pomocníka ani utěšitele ani holi, o kterou bych se opřela, a která by mě držela!« A zase pravila: »Byla jsem ukryta v srdci Otcově, dokud Syn člověka, jenž byl pannou počat a pannou zrozen, neprolil své Krve, skrze níž zasnoubil si také mě, a takové mi dal věno, abych v čistém a prostém znovuzrození z Ducha a z vody k novému životu rodila ony, kteří vssáli jed hada a jsou jím potřísněni. Ale moji pěstouni, totiž kněží, jichž jest povinnost, aby udrželi můj obličej zářícím jako jitřenka, mé šaty stkvělými jako blesk, můj plášť oslňujícím jako klenot, mé střevice bělostnými, ti posypali můj obličej popelem,

roztrhli mi šaty, pomazali mi plášť a počernili mi střevíce; a ti, jichž povinností bylo, aby mě ozdobovali podle sil svých, dopustili, aby všechno na mně zchátralo. Poskvvrňují můj obličej, ježto se dotýkají a požívají Těla a Krve mého Ženicha, jsouce sami potřísněni velikou nečistotou svého prostopášného života, jsouce poznamenáni nejhaubebnější hanbou svého smilnění a cizoložení, jsouce zatíženi nejmrzčí loupeží své lakoty, neboť prodávají a kupují, s čím jest zakázáno obchodovati, ano, zahrnují jeho Tělo a Krev takovými potupami, jako kdyby novorozené robě bylo hozeno do bláta sviním. Jako totiž člověk v té chvíli, když ho utvořil Bůh z prachu země a vdechl mu dech života, byl masem a krví, tak na slova kněze Božství vzývajícího táž Boží Moc obět chleba, vína a vody na Oltáři proměňuje v pravé Tělo a v pravou Krev Krista, mého Ženicha, čehož však člověk tělesnýma očima nespátří pro slepotu, kterou oslepl pádem Adamovým. Trbliny ran mého Ženicha se obnovují a jsou otevřeny, dokud budou otevřeny rány hříšných lidí. A tyto rány Kristovy poskvvrňují oni kněží, kteří místo aby mě zachovali čistou, a místo aby mi sloužili čistotou mravů, ze špinavé lakotnosti běhají s obročí na obročí. Trhají mi šaty, nezachovávající zákona, evangelia a kněžství; plášť mi potřísní blátem, neboť všelikým způsobem zanedbávají předpisů jim daných, místo aby dobrou vůlí a dokonalým životem je plnili zdrželivosti, která zdobí jako smaragd, udělováním almužen, což jest jako safír, konáním dobrých a spravedlivých skutků, čímž Bůh bývá uctíván jako by mu bylo podáváno všeliké drahé kamení. Střevíce mi svrchu začerní, nejdouce ani přímou cestou ani drsnou a obtížnou cestou spravedlnosti, nedávající dobrého příkladu poddaným; ale vespod svých střeviců, jako ve skrytu, tam pozorují u některých lesk pravdy. Falešní kněží sami se klamou; rádi by měli čest kněžského úřadu, avšak bez námah, s ním spojených. Ale to jest nemožno; neboť nikomu se nedostane odměny, nevykonali-li dříve práce, hodné mzdy. Dotkne-li se milost Boží kteréhokoliv člověka, pohání ho k práci, aby dosáhl mzdy. Ježto tedy trestaje nás dští Bůh rozmanitě, lidem škodlivé bědy a pokrývá jimi zemi jako mlhou, že mizejí její trávníky a zachází její ozdoba, tak také propast se zachvěje, až vybuchne jeho hněv a pohne nebesy i zemi ku pomstě a útrapám. Knižata a smělý lid přijdou na vás, kněží, kteří jste mne dosud zanedbávali; zapudí vás a zaženou, bohatství vám poberou za to, že jste nedbali doby, kdy vám bylo vykonávati úřad kněžský. A řeknou o vás: Vyvrzme z Církve tyto cizoložníky, tyto lupiče,

kteří jsou vtělenou nespravedlností. A počínajíce si takto, budou se domýšleti, že Bohu prokázali službu, neboť řeknou, že vy jste poskvřili Církev. Proto praví Písmo: Proč se bouří pohané a proč kuží pikle národové? Neboť z dopuštění Božího přčetné čeledi uradí se s hněvem, že se pozdvihnou proti vám, a mnozí budou kouti pikle proti vám, vaší kněžské důstojnosti a vašeho posvěcení pranic si nevážíce. A těm, kteří budou takto pracovati o vaši záhubu, budou pomáhati knižata země; a knižata, která vám vládnou, rozhodnou se jednomyslně, že vás zaženou za hranice svých území, poněvadž vy svými zločiny jste od sebe zapudili Beránka nevinného.« I slyšela jsem hlas s nebe: »Tento obraz znamená Církev. Proto, ženo, jež to zříš a slyšíš nářek, zvěstuj to kněžím, kteří jsou ustanoveni a posvěceni, aby vedli lid a poučovali ho, neboť také jim bylo řečeno, co bylo řečeno apoštolům: Jděte do celého světa a zvěstujte Evangelium všemu stvoření. Když totiž Bůh stvořil člověka, nakreslil v něm veškeré stvoření, jako na kousíček pergamenu se napíše doba i číslo celého roku; proto nazval Bůh člověka ‚vším stvořením‘.

»A zase spatřila jsem já, ubohá žena, ve vzduchu visetí tasený meč, jehož jedno ostří bylo obráceno k nebi, druhé pak k zemi. A ten meč byl tasen na duchovní lid, který kdysi prorok předzvěděl mluv v úžasu: Kdo jsou ti, kteří letí jako mraky a jako holubice k oknům? (Is. 60) Neboť jsou špatné skutky i mravy těch, kteří jsou vyvoleni, aby povznešeni nad zem a odděleni od obyčejných lidí, žili svatě a ve skutcích a ve svém obcování sprostně jako holubice. I uztřela jsem, jak meč na mnoha místech požínal duchovní lid, jako po utrpení Spasitelově byl rozbořen Jerusalems. Než spatřila jsem také, že za onoho soužení si Bůh zachová mnoho bohabojných, čistých a prostých kněží, jako to řekl Eliášovi, pravě, že si nechal v Israeli tisíc mužů, kteří nesklonili kolena před Baalem. Než teď nechť se do vás vylije neuhasitelný oheň Ducha Svatého, abyste se obrátili k lepší stránce.«

Tolik blahoslavená Hildegarda.

Ve svatebním domě nalezla Anna Kateřina kromě obrazů Církve obecné také stav Münsterské diecese, ukázaný přerozmanitými symbolickými obrazy, jakož i vše, co jest jí po diecesi vykonati. Z prvního obrazu, který se na to vztahoval a o kterém vypravovala v prosinci 1819, lze jasně poznati, jak bylo jejím úkolem, aby oživíc lásku a úctu k přesvaté Panně, obnovila starou zbožnost na Münstersku a připra-

vovala vzkříšení řádů řeholních. Ve svatebním domě spatřila zvláštní komnatu, tak řečenou komoru svatební, kamž ji bylo odnášeti svatební roucha, která jí byla uložena ušítí, a duchovní výbavu, aby tam byla uchovávána pro jisté osobnosti, až přijde čas skutečné obláčky. Toto chystání bylo symbolickým obrazem účinků a ovoce jejího utrpení a jejich modliteb, kterými čelným budoucím řeholníkům a řeholnicím vymohla milosti povolání a také vnější možnosti, aby vstoupíce do řádové obce vyhověli povolání. Dalším jejím úkolem bylo, aby potírala nebezpečí, jež vycházející z cizích vlivů, ohrožovala víru i kázeň, jakož i aby konala pokání za služebníky Církve, kteří ji zrazují, vydávají na pospas její statky a práva, zbaběle posluhují světu, ucházejí se o přízeň vrstevníků, a aby mařila následky, z těchto provinění vzešlé. V tomto zápase zastupovala diecesi a trpěla ve vidění i ve skutečnosti tytéž útoky a tatáž nebezpečí, která se chystala diecesi, a snažela je od představitelů nepřátelských zásad, názorů a moci, které zamýšlely zničit víru. Vypravovala :

»Putovala jsem do Betléma, naproti Marii a Josefovi, chtějíc jim ustlati na noc. Nesla jsem si plátno a pokrývky, a také jehly a nití, neboť ještě jsem všeho nedošla. Také jsem zašla do domu, o kterém jsem myslela, že tam Maria a Josef tu noc dorazí. Tento dům neměl ploché střechy, nýbrž vypadal jako veliký selský statek u nás. Hospodář a jeho žena byli hrubí a nevrlí. Obírali se velikým hospodářstvím, ale když jsem jim řekla, aby uchystali Josefovi a Marii nocleh, odvětili, že nemají prý místa a že čekají mnoho hostů. A vskutku se také přihrnulo mnoho hostů, všelijaká mladá, nezvedená čeládka a hned dali se do strojení, vaření, pečení a do bláznivého a divokého a neuspořádaného tance. Já jsem pořád ještě žadonila o nocleh Matce Boží, ale tanečníci šlapali mi po nohách a strkali mě sem tam. Tu přišlo ke mně zeleně oděné dítě, trpělivost, kterou mi jednou přivedla svatá Cecílie, a já jsem snesla vše klidně. Ti nezvedenci zdáli se mi nějak povědomými. Bylo mezi nimi mnoho protestantů a takových, kteří mě pronásledovali a se mi posmívali. Kdežto oni nechtěli mi vykliditi pro Marii a Josefa ani místčka, objevila jsem sama komůrku, ve které nebyl nikdo. Ale nechtěli mne tam pustiti a měli v ní, jak se zdálo, něco tajného. Než přece jsem tam vešla a ke svému podivení našla jsem v ní vetřchou stařenku, jež tam byla hanebně zavřena a byla samá pavučina. Smetla jsem s ní pavučiny a vyvedla jsem ji a zavedla na svatbu. I polekali se

všichni ti lidé náramně. Pokárala jsem je, co to činili se stařenkou, a tu oni odešli z domu; ale stařenka začala teď znovu hospodařit a vystrojila hostinu, i spatřila jsem přicházení zástupy jiných mladých lidí, zvláště dívek, kteří, jak jsem věděla, chtěli vésti duchovní život. Zároveň objevila jsem ještě druhou komoru, která se zázračně rozšiřovala a byla stále stkvělejší a stkvělejší. V této komoře jsem viděla jen duše zemřelých z naší krajiny a ze zdejšího okolí, také svou matku a paní od tajného soudu, a s nimi jejich anděly strážné. Všecky duše byly oblečeny do starofrancských šatů, jak se u nás nosívaly, ještě jsem si pomyslíla, že má matka nebude se v těch nádherných šatech ani ke mně znáti. V komoře jsem všechno přichystala svaté Rodině, a Josef a Maria vskutku přišli, a byli také velmi vlídně uvítáni; ale nevšímajíce si praničeho, odebrali se do tmavé komory a posadili se u stěny na zem. Ihned byla komora plna světla. Vzdala jsem jim poctu. Ale Maria a Josef nezůstali tam dlouho; starší z domácích lidí nablíželi na ně dveřmi. Odcházel, jak se zdálo, z pokory. Zatím ona stařena,* již jsem vysvobodila, všechna zkrásněla a omládla, a byla v domě první, ano byla nevěstou; také ona byla překrásně ustrojena, od hlavy po patu do starofrancských šatů, jak se u nás nosívaly. Celý dům se pohnal proměňoval jako v kostel; kde byl krb, tam se zdvihal oltář.

»Putovala jsem do Zaslíbené Země, i bylo mi se ubírat po moři. Náhle spatřila jsem v bouři člun bez paluby, ve kterém bylo plno hulákajících zlých lidí, i pomyslíla jsem si, tito lidé mají loď a přec nemají, kde se zachytiti, jak já nešťastná přejdu tu vodou! Sotva se ve mně vynořila tato pochybnost, už jsem spadla do vody až po krk. Bylo mi jako pochybujícímu Petrovi. Ale můj Vůdce přenesl mne na rukou až na pevninu, a vytkl mi mé pochybnosti. V okolí Belléma spatřila jsem svatební dům; chtěla jsem jej minouti, ale byla jsem uvedena dovnitř. Všecko jsem si prohlížela; ale v domě byli cizí lidé, muži a ženy. Mladý muž, pěkně urostlý, v modré uniformě, tam, jak se zdálo, poroučel; mimo něj tam byla ještě tělnatá, pánovitá žena, jež se všude drala drze a stále s nějakou prací, jež všechno chtěla dělati a všechno opravovala. Duchovní jako by byli z domu vyhnáni. Komora se svatebními šaty byla zavřena, než došla jsem se tam. Stěny byly všude samá pavučina; ale svatební šaty

* Stařena znamená starou zbožnost, starou, živou víru, staré náboženství v zemi, které má být omlazeno, to jest obnoveno, oživeno. Kroj, ve kterém se zjevují orodující duše, připomíná minulé doby, kdy byla v zemi zbožnost, kterou teď zase dlužno obnoviti.

byly tam všechny a byly dobře zachovány. Také jsem našla dvacet hotových svíček a čtyři ještě nehotové, rovněž dvacet plných pytlů a čtyři ještě prázdné. Když jsem tak chodila po domě, šel za mnou všude onen mladý muž, divě se všemu, co jsem dělala a mluvila. Ukázal mi díru, do které on a jeho lidé s velikou námahou sehnali nečistá zvířata, jako ropuchy, a bránil mi, abych díry neodklopovala, že bych byla v nebezpečí. Ale řekla jsem, to že mi neškodí, že jsem tam čistila už nejednou. Podívala jsem se na ošklivá zvířata a přirazila jsem poklop. Řekl mi, že jeho lidé nejsou s to, aby ta zvířata vypudili; odpovídajíc mu řekla jsem, že naši kněží by to dokázali, a aby uvážil, jakým je svěděctvím tato jejich síla. Také jsem našla balík zapečetěných knih, a mladý muž zase řekl, že jeho lidé nejsou vůbec s to, aby rozlomili pečetě; i upozornila jsem ho znovu na nedostatek veškeré síly. Odvětil mi, jsou-li jeho lidé vskutku tak bezmocní, pak že si počínají zcela nesprávně, že se tahali po domě s tou tělnatou, drzou pánovitou ženštinou. Tato žena byla na mne velmi rozzelená a hrůza rozhořčená, že ten muž tak dlouho se mnou jednal. Už se mne dosyta naplísnila a mi naspílala k vůli nevěstám, jež zvala slečinkami, a k vůli paní s pouzdrem a samým takovým věcem. Až když ji popadl strach, aby mladý muž, jenž byl pánem v domě, jí snad nevyhnal, jala se šukati po domě, aby rozličnými pracemi učinila senezbytnou a důležitou. Snesla šaty všech obyvatelů domu a dala se do velikého praní (životní zpověď). Ale necky padaly hned na tu, hned na onu stranu, a ona nevyprala ani jediného kousku, a všechno se zase rozebralo mokré a špinavé. Po té se dala do pečení chleba, ale také při tom padalo jí všechno z rukou a konec konců nebylo z chleba nic. Posléze pustila se ještě do vaření a rozdělala veliký oheň a zavěsila na něj veliký kotel a postavila se k ohništi velmi odhodlaně: nikdo nesměl k tomu. Vedla také bez ustání proti mně věčně omílané tlachy o papeži a Antikristu. Ale najednou spadl hák nad ohništěm a kotel a krb s takovým praskotem do uhlí a rozházel ohořelá polena, že ona i ostatní utekli z domu, vyjma mladého muže, jenž zůstal a řekl, že se uchýlí do kostela u svatební zahrady (to jest, že se obrátí, a stane se katolíkem). Tento mladý muž znamenal nový hlubší (moderně pietistický) názor protestantů o Církvi, jeho uniforma znamenala šat světa, jeho vláda ve svatebním domě tlak světské moci na Církev v naší zemi, drzá ženština starý luteránský kvas.

»Byla jsem ve svatebním domě a zametala jsem jizbu milostpána

vrchního. Vymetala jsem slámu, chrastí, jako odpadky od topení, a černou shnilotinu. Byla tam nebezpečná díra, musila jsem tam státí na uzoučkém okraji, do ní jsem všechno smetla. Stará luteránka, jež si zasedla jeden kout, zlobila se náramně, že už jsem tam zase, a spilala mně. Také mně na vzdory rozlíla špinu, která tekla ke mně, a když zameťajíc tuto špinu, zavadila jsem i o ni, řekla, že nepotřebuji u ní městi, že si zamete sama. Odvětila jsem, aby mi tedy nic neposílala. Její dcera (to jest jalový racionalismus) se ustavičně jen zdobila a krášlila a zakrývala svou špinu, aby jiným se zalíbila a je k sobě přilákala; nebyla čista. Nešťastný, přemoudřelý hošík byl mezi duchovními. Milostpán vrchní poznával teď lépe jeho rejdy a opravdově jim čelil. Zametla jsem tak jizbu děkanovu, která byla plna smetí, a kterou tam měl, když tam přišel. Byl v rozpacích a poněkud se styděl proto. Kantor (Overberg) měl jinou nevěstu, kterou chtěl pověsiti protestantům na krk. Tam jsem také spatřila, že milostpán vrchní pořád ještě by mě byl měl rád v Darfeldu; ale měla jsem obraz, jak bych tam byla ubohá, jsouc tam jako na paradní posteli; a jak zvláště panna Söntgenová chtěla vystupovati, kdybych tam byla.◀

V neděli, dne 6. února. Evangelium o rozsévání. »Viděla jsem tři zahrady, tři země, tři díly světa. První byla samá skalina, samý kopec, samý kámen; prostřední byla samé křovisko, samé trní, samé býli; jen tam onde byl záhonek květin. Třetí zahrada, největší a nejlépe vzdělávaná, byla samé jezero, samá voda, samé ostrůvky. Dostávalo se jí nejvíce a byla velmi úrodná. Já jsem byla v zahradě prostřední. Nejprve jsem šla nebo se podívala do skalnaté zahrady, která na první pohled zdála se býti zahradou, kusem země, z které však, kdybych tam byla déle prodlela nebo se procházela, byl by se stal celý svět, jako se děje při všech takových obrazech. Místy jsem tam spatřila v neúrodné půdě vzházející dobré semeno a v jedné končině zahrady spatřila jsem také lidi, kteří chtěli snéstí prospívající bylinky a zasázeti je do záhonku; ale přišel k nim muž a řekl, aby toho nečinili, neboť bylinky prý sklesnou na zem, nebude-li jich podíratí trní, kolem nich rostoucí. V zahradě s ostrůvky byla vlastně nejlepší půda. Co tam bylo naseto, dařilo se a rodilo se stonásobně; ale zase byla tam onde zcela vyklučena. Símě bylo přijímáno čistě a polička byla hustě oplocena. V této zahradě jsem poznávala ostatní díly světa a ostrovy, na kterých teď tak často vidávám šířiti se křesťanství. Prostřední zahrada, ve které jsem vlastně stála,

byla, jak jsem poznávala z býlí a ze zanedbanosti, zahradou, která má mnoho lenošivých zahradníků. Ničeho nechybělo, ale všechno bylo zanedbáno, zarostlo býlím, bodláčím a trním. V ní jsem poznávala stav všech obcí Evropských a viděla jsem dokonce, že ani zahrada papežova nebyla zvláštní. V oné části, ve které se rozkládala zahrada mé vlasti, viděla jsem pána, jenž sypal peníze do velikánské jámy, do které se shromažďoval výtěžek všech polí; ale na víku seděl ďábel. Ke svému nemalému podivení, a div jsem se nedala tomu do smíchu, spatřila jsem pět šest, čilých zchytralých, drobných chlapíků, kteří si vykopali dlouhatánské podzemní chodby až ke dnu této jámy, a v naprostém bezpečí odvlékali zase dolem, co byvší klopotně ze zahrady vydířeno, bylo horem do jámy vkládáno. Jednou jsem také viděla, že pán jednoho z nich spatřil, an se plížil odnášeje si v pytlí mnoho zlata. Podíval se proto po pokladnici, které nahoře přec tak bezky ostříhal ďábel a kterou dole vykrádali jeho zlodějové. Když se do ní podíval a divil se, že je v ní tak málo peněz, řekli mu, že prý už nic nepřichází ze zahrady, že zahrada už nic nenese, že prý je tak špatně vzdělávána a hnojena Po té jsem také přišla do oné části zahrady, ve které žijí, i spatřila jsem množství políček se zahradníky a rolníky, které jsem znala, a v políčkách zase záhonky, které byly svěřeny zahradnickým pomocníkům. Mállokterého jsem viděla, aby byl tak obstojně sil a květiny ošetřoval. Všecko viděla jsem samé býlí a samý neřád a povadlé a ubohé. Jdouc záhon od záhonu, obešla jsem všechny a poznala jsem všechny ty lidi i jací jsou. Viděla jsem mnohé u velikém nebezpečí, chodili vedle samých temných propastí, jiní spali, jiní pěstovali žito s hluchými klasy. Mezi nimi viděla jsem pobíhati lidi, kteří tam poroučeli a hospodařili, ale vlastně tam ani nenáleželi. Tito lidé okopávali, kopali a hnojili neobyčejně mnoho, ale nic se nedařilo. Znenadání přivlekli dítě, s nímž byli někteří z těchto lidí. Přivedli je potichoučku; a tu najednou se ukázalo, že místo, kde jsem spatřila dítě, bylo město Münster, a teď také jsem poznala většinu lidí. Toto dítě mělo cosi do sebe, co ve mně budilo neobyčejný odpor a úzkost. Spatřila jsem, že to bylo dítě nemanželské, jež neznalo otce, a že jeho matka žila prostopášně s mnoha muži. Zprvu si dítě jen hrálo; ale záhy se objevilo v celé své ošklivosti. Vypadalo sestárle, nemocné, bledé, od neštovic podobané, při tom bylo drzé, dotěrné, posměvačné, pyšné, a ani nevzkročilo do kostela. Všemmu se vysmívalo, vláčelo s sebou celé náručí knih a spisů. Duchovní posi-

lali je druh ke druhu, a ono se vlichocovalo všem. K svému podivení jsem spatřila, že dokonce i francouzští duchovní, jež jsem znala, se mu naklonili. Viděla jsem, že jen málo mužů bylo proti němu; neboť dovedlo se všude zalichotiti a rozumělo všemu a mluvilo všemi jazyky. Viděla jsem, že zvláště docházelo k učitelům, učitelky mýjelo nebo je tupilo, muš se vyhýbalo vůbec. Měla jsem z něho strach, že přináší velikou zhoubu; a vskutku viděla jsem, že všude, kam vkročilo, zahrada se ještě mnohem více zhoršovala a že vyrážely velmi špatné, bujné rostliny, které nenesly žádného ovoce. Viděla jsem, že zbožný kantor (Overberg) se úplně od něho odvrátil a že nechťel s ním nic míti. Milostpán (Droste) si ho ani nevšiml; jiný se s ním bavil s velikým zájmem; děkan uvítal dítě, velice mu lichotě, ano vydržoval je, i chtělo spáti v jeho domě. Dítě mě děsilo celý den; bylo přivedeno tak potichu a bylo ho všude plno tak záhy, že mi připadalo skutečnou morovou ranou. Pořád ještě mi nejde z hlavy se svými stařeckými, drzími, městskými způsoby. Vím, že znamená nové (rationalistické) školství, které se má zavést. Po té měla jsem obraz pronásledování, který mi nahnal strachu. Bylo to, jako bych byla v rukou zakuklených nepřátel, kteří mě tajně vlekli z domu. Už mě měli venku. Poručila jsem se do vůle Boží; ale přiletěla holubice, která se dala do takového vrkání a přivolala tolik jiných ptáků, že nepřátelé mě odnesli zase do domu. Bylo to, jako by bylo všechno vzhůru. Také jsem poznala ptáky, byli to moji staří přátelé: skřivánka, kterého můj zpovědník odklidil, aby mě umrtvoval, holubici, kterou jsem krmila v klášteře na okně, a pěnkavku a červenku, které mi přilétly na hlavu a na ramena, vyšla-li jsem v klášteře na dvůr nebo do zahrady.«

Tyto hrozné obrazy množily se tou měrou, jak nemanželské, zkázu věštící dítě nalézalo v diecesi přijetí a podporu, neboť, ježto Anna Kateřina zastupovala všechny duchovní statky, jím ohrožené, bylo nutno, aby na sobě samé zkoušela a trpěla, čeho se na diecesi dopouštěli duchovní ochránci a příznivci dítěte. Tak na příklad spatřila, jak její nepřátelé se zanášeli záměrem, že nová krvácení, nastanou-li, vezmou si za záminku, aby ji odklidili z Dülmenu a aby si (na návrh Rensingův) opatřili k tomu souhlas duchovní vrchností. Ale tento pohled vzbudil v ní takový soucit s jejími utiskovateli, že v extasi poklekla na kolena, aby se za ně pomodlila růženec. Jsouc však propocena do nití, nachlázila se při tom tak, že několik dní ji trápil křečovitý kašel. Jindy zase

měla pocit, že leží bez ochrany v širém poli, kde na ni byli štváni psi, mezi nimi chrt a dogga. Umírajíc strachy sledala posléze, že je obklopena čtyřiceti dětmi, které od Vánoc ošatila a které odháněly od ní psy. Také od svatého Benedikta dostalo se jí za takového duchovního utrpení zázračné pomoci.

»Bylo mi, tak vypravovala, podstoupiti tolik muk, že nebýti útěchy svatého Benedikta, byla bych zemřela. Slíbil mi pomoci, ale řekl mi, abych nepozbývala mysli, nedostavi-li se pomoc ihned. Po té jsem měla obraz o sobě, jako o nějaké cizí osobě. Viděla jsem sebe, jak sedíc na stolici a jsouc opřena o stěnu, jako bych umírala a nebyla s to, abych promluvila nebo se pohnula. Kolem mne stáli duchovní a dva tři světští páni, kteří holedbavě rokovali a pro samé klábosení nechávali mne hybnouti. Pociťila jsem s ubožáčkou nejživější soucit a náhle jsem spatřila svatého Benedikta*, jenž přistoupil k ní, hoře hněvem na duchovní. Rozmlouval s ní, i pociťila jsem, že já sama jsem tou osobou; řekl, že mi podá svaté Přijímání, i přivedl mi mladého, roztomilého kněze a mučedníka, oděného albou a štolou, jenž mi podal velebnou Svátost. Benedikt pravil: Nediv se jeho mládí, jest to kněz a mučedník, jest to můj učedník Placid. Cítila jsem i chutnala, že jsem přijala velebnou Svátost a že jsem zachráněna. Páni pozorovali, jak se zdálo, z toho, jak jsem seděla, co se se mnou dalo, a polekali se. Také přišel k nám cizinec, přioděný pláštěm, ten jim velmi domlouval a zahanbil je. Benedikt řekl: Taci jsou tito kněží. O úřady se derou a nuzáků si ani nevšimnou, říkájce: Já nemám kdy, nebo to není mou povinností, není to obyčejem, nemám rozkazu. Placid ukázal mi podobenství o Samaritánu, a že se mně vede podobně, kněz a levita, že si mne nevšimli, cizinec že musí pomoci.«

Počínajíc druhou neděli po Devítníku, měla celý ten týden bez ustání takové bolesti ve všech ranách, že často bývala dočista zmámena. A při tom byla stále pohroužena ve vidění a za jejích muk dostalo se jí dojemného obrazu na útěchu. Viděla, jak se k ní přibližovalo mnoho starých, chudých lidí, jimž za mlada prokazovala dobrodiní. Ti lidé vykládali na stole přijaté dárky. Pohled na ty lidi a na všecky ty šaty a na všechno to jídlo, co rozdala před lety, byl jí takovou útěchou, že za neiprudších bolestí nemohla se neusmívat, zvláště když všichni tito lidé připadali jí docela omládlými, kdežto ona sama si připadala sestárlou, a když šaty, kterými je podarovala, byly na pohled mnohem lepší než

* Toto zjevení velikého učitele Západu souvisí s tím, co trpí pro školáčka.

tehdy, když jim je dávala. Tak na příklad spatřila chudou ženu, již v kterémśi zákoutí Koesfeldském za bílého jasného dne darovala sukni, kterou si svlékla, potom churavého starce, jemuž ušila oblek, poslala preclíky, ježto sama churavíc neměla nic jiného v truhlici, a koupila baliček nejlepšího tabáku. Tyto preclíky, teď už přes dvacet let staré, objevily se zde zase na stole, což ji rozveselilo velice, a místo tabáku položil tam stařec kytku z květin (bolesti). Dále objevila se staříčká žena, teď rovněž omládlá, o níž pravila: »Dlouho, velmi dlouho jsem už ani nevzdychla na tuto ženu. Měla dceru, jež se zkazila. Žena si mi stýskala na své soužení a že ani prosbami ani brozbami nemůže přivést dceru opět na lepší cestu. Aby od Boha dosáhla vyléčení slepoty dceřiny, slíbila, že vykoná křížovou cestu, šoupajíc se po kolenou. Ale to jí bylo dočista nemožno, neboť to by byla její smrt. Byly to tři hodiny cesty, a ona byla stará a slabá. Stýskala si mi, jaký to udělala slib a jaký má strach, nemohouc ho vykonati. Těšila jsem ji a slíbila jsem jí, že místo toho něčím jiným učiním Bohu žádost. V noci jsem za ni několikrát oblezla na kolenou kříž, který u nás stál na poli.

»Přišla jsem do Svaté Země a spatřila jsem Krista Pána u Jordanu. Povidal, teď že přichází doba, kdy sám zachrání své ovce a uvede je v bezpečí; beránci že budou zachráněni na horu a ovečky budou postaveny kolem nich. Vidouc ho, jaké to má starosti o své beránky, vzpomněla jsem svých pronásledovatelů, i uzřela jsem je, jako by běželi pouští. Dobrý Pastýř řekl: Kdykoliv se k nim přiblížím, tupí mě a bijí mě. Ale já jala jsem se z celého srdce za ně se modlití a také se mi dostalo daru se modlití, i doufám, že jsem trochu pomohla. Poznala jsem, že moji nepřátelé mi v duši velmi prospěli. Když jsem se za ně modlila, byl mi ukázán také děkan, an osnoval pikle proti mně, čemuž jsem se nemálo divila*...

»Bylo mi poručeno, abych nosila mnoho lidí, nemocných, chromých, shrbených po hlavní silnici do kostela, ve kterém bylo všecko velmi hezky upraveno. Nesla jsem p. Rave, jehož jsem našla, an se topil; a p. zemského radu přenesla jsem přes močál, Roseriho našla jsem roztržštěného jako pádem do propasti; také s ním jsem se nadřela... Ve vidění byla jsem blízko žitného a pšeničného pole, které bylo vysoko

* Poutník poznamenává k těmto slovům: »Snad přece trochu přemrštěno«; než jak správně viděla Anna Kateřina, dokazuje skutečnost, výše na straně 65. a 66. dotčená, že Rensing se pokusil, vypáliti ji na čelo znamení podvodnice.

položeno, a nedaleko byly hluboké příkopy, močál a poušť, kde se jen jen hemžilo litými šelmami, které chtěly roztrhati lidi. A tyto šelmy bylo mi krmít, aby mi nezaběhly do polí. Pachtíc se a potíc, sháněla jsem každé jiné byliny, jiné bobule, a při tom všem trnula jsem úzkostí a ta zvířata stále na mne dorážela. Bylo mi nositi a krmít kočky, tigry, svině a kousavého psa. Za tohoto vidění div jsem se potem nerozplynula. Tato zvířata znamenají vášně lidí, kteří se snaží dostat mě do své moci. Uložila jsem si těžkou úlohu. Podjala jsem se totiž toho, že v této postní době vymodlím na Bohu polepšení svých nepřátel a smazání jejich vin. Posléze jsem se dopracovala toho, že za všechno, co zlého na mně spáchali, nebudou potrestáni, vejdou-li arci do sebe. Cítím, co to jest, nésti na sobě hříchy a utrpením je smířovati... Také jsem modlitbou odvrátila mnohé nebezpečí, jež mi chystali; o tom se mi dostalo určitého pokynu a také mi bylo řečeno, čím jsem zavázána ochraně svatých ostatků. Jsem zavázána svatým, že jsem ochráněna zamýšleného přepadení. Nemýlila jsem se, spatřila jsem jistojistě, že návrh k tomu vyšel od děkana. Už zas bylo ujednáno, že šest mužů, mezi nimiž byli dva duchovní, mě odtud odveleou a podrobí zkoumání; ale viděla jsem, že generalní vikář nechtěl dáti k tomu svého svolení.«

Anna Kateřina tak si byla jista, že její úpěnlivé prosby budou vyslyšeny, že beze strachu vzkázala děkanovi, když dne 9. března všecky rány krvácely. Poutník o tom píše:

»Večer dne 9. března krvácela ze všech ran, zvláště silně na hlavě. Přes dlouhé rokování není znepokojena, zda a jak to ohlásiti. Ustavičně, i když bdí, je pohroužena v patření a vidí na všech stranách, co lidé ve svých domech konají a mluví. Posléze přešla v úplnou extasi a při tom zcela omládla a rozkvetla a nezbylo ani stopy stáří a utrpení. Při tom byl na jejím obličejí zvláštní jas, usmívala se zbožně a vážně. Krvácela ještě v noci na 10. března a ráno vzkázala to po zpovědníku děkanovi, domnívající se, že tak učinila svou povinnost vůči zemskému radovi... Krvácí asi až do tří hodin odpoledne; než děkan nejde se přesvědčiti. Vzkázala mu po zpovědníku, aby sám to laskavě oznámil vikariátu nebo zemskému radovi.«

Velký Pátek, dne 30. března. »Jejích utrpení do tohoto dne stále více přibývalo. Jest ustavičně pohroužena ve vidění a při tom jest ji trpění návštěvy příbuzných. Pro hojnost svých bolestí a pro veliké úsilí ve svém organismu, který se musí přeměnit, aby vydal svědectví o

smrti Bohočlověka, pocituje méně vnější vyrušování; jež zcela oddána utrpení. V deset hodin dopoledne sledal Poutník, že je čelo její samá krev, splývaly po něm kapky; na obou rukou stály krůpěje krve a na dlaních prosákly krůpěje pod kůži. Rovněž tak to bylo na nohou. Otřel je, pokud to bylo možno při tak prudkých bolestech. Při tom byla ve stálých starostech, že bude přepadena. Toto krvácení skryla lékaři a Lambertovi, aby churavého, lekavého starce ušetřila leknutí. Zpravila o tom děkana, jenž jí vzkázal, aby jen byla klidna, a slíbil, co se týče toho, že nic neohlásila zemskému radovi, to že si už vezme na starost. Ale děkan, jemuž to bylo dvakrát ohlášeno, nepřišel se přesvědčiti.* Pravila, že Ježíš vypustil duši na kříži okolo jedné hodiny. Až asi do šesté hodiny pocítovala nepřetržitě nesmírnou úzkost. Když měla obraz snímání s kříže a viděla, jak Maria běře na klín mrtvolu svého Syna, minila: Jak jest silna, ani do mdlob nepadne! Ihned slyšela hlas svého Vůdce, jenž káraje ji pravil: Tož zkus, co ona zkusila. A ihned ucítila cosi jako bodnutí mečem naveskrz těla, že omdlela před očima Poutníkovými. Poutník položil jí pod krvácející, bolestné nohy šátek s ostatky a šátek byl potřísněn několika kapkami krve. Když pak večer ostatky, zabalené do tohoto šátku, položil jí na rameno, které jí zvláště bolelo, pravila v extasi: Jak podivno! tady v nebeském Jerusalemě vidím svého Ženicha živého mezi tisíci svatými a tam vidím ho mrtvého ležeti v hrobě. A co to? v zástupu svatých vidím osobu řeholnici, ta krvácí na rukou a na nohou a v boku a na hlavě, a svatí stojí vedle jejích rukou a nohou a boku a ramen!»

Příštího roku dostalo se jí ve vidění poučení: »Měj pozor, budeš trpěti krvácejíc o dni historickém, ne církevním.« Veliký Pátek připadl roku 1821 na 20. dubna, o kterémžto dni Poutník si zaznamenal: »Čeho se ještě nestalo, co má rány, nekrvácela na Velký Pátek a rány, před několika dny docela viditelné, byly jako zaceleny. Nechápala toho. Než hle, v té chvíli, když viděla Krista Pána přibíjeti na kříž, vešel do jízby purkmistr, a to, jak pravil, na vyšší rozkaz. Okukoval, pozeptal se na leccos a odešel. Jaký to zničující pocit, viděti toho ubožáka a nemocnou!« Ale minulého 30. března zapsal si Poutník: »Dnes slaví Veliký Pátek. V deset hodin ráno zastihl ji Poutník, ona měla obličej zalitý krví a tělo a ramena samu ránu jako od bičování. O druhé hodině vytryskla

* A přece tento člověk se opovážil odsouditi ji jako podvodnici ještě dříve, než minul rok.

krev z rukou a nohou. Byla v extasi, nevěděla ničeho o světě, neměla strachu, že to někdo odhalí. Bylať všecka pohroužena v patření vykupitelského díla.«

Utrpení pro smíšená manželství.

»Mnoho kostelů u nás v zemi viděla jsem ve zlém úpadku; bylo to, jako bych zřela jejich budoucí osud. Viděla jsem mladé kněze, kteří dělali všechno kratčeji a hůře, a mnohé osady vypadaly jako by hynuly nadobro. Viděla jsem Münsterský svatební dům. Stařena s dcerou tam nebyly, ale byl tam stařec (diplomat, vyjednaváč) tak pochlebný a tak chytrý, jako by ho byl ďábel vycvičil. Dokázal toho, že duchovní byli rozdvojeni. Konali jakýsi sněm, i viděla jsem, že milostpán a Overberg spojili se upřímně a byli svorní. Jednalo se o manželské věci. Nálada byla velmi ponurá; s těmito dvěma, to jest s právem, bylo zajedno nejvýš asi ještě pět, mezi nimi staříčký muž. Ostatní byli proti nim. Bylo jich shromážděno velmi mnoho, a dali se do takové hádky, že jsem se polekala. Přísnější odešli; ale ostatní se s Luterány zavřeli. Zarmucujícím bylo, že jednotlivci přece později ještě tajně souhlasili s horšími, na příklad R, což, jak jsem viděla, Drostei Overberga velmi rozhněvalo...

»Zase jsem přišla do svatebního domu. Bylo tam plno. Lidé byli rozděleni. Dole kupili se kolem Overberga a Droste lepší; mezi nimi byl také mladý muž v modré uniformě, jenž dělal, jako by se chtěl obrátiti. Uniformy teď už neměl, a páni nepřisahali na nikoho vyššího než na něj, byť jim všim. Dole byly také stoly s kalichy a mladí lidé byli vysíláni; než přes to jaksi nic se nedařilo. Do vyššího poschodí byly zvenčí přistaveny schody, po kterých valily se vzhůru zástupy lidí, mužů i žen, kněží i laiků, katolíků i protestantů. Tam nahoře byla mimořádná činnost, která však s Církví neměla činiti, ano byla namířena proti ní; a přece viděla jsem tu nahoře mnoho mi povědomých kněží, ani s protestanty tropili rejdy proti těm, kteří byli dole, a spatřila jsem mnohé, ani nosíce na obou ramenou, chodili nahoru i dolů a donášeli. Čeho jsem se však zvláště velice ulekla, bylo, že jsem spatřila, jak onen mladík, jenž se vydával za obráceného, na něhož dolejší páni tolik spoléhali, byl hanebným zrádcem, a nahoře všechno tajně prozrazoval, co dělali ti dole. Byla jsem tím tak pobouřena, že jsem tam chtěla běžeti, prodrali se zástupem a odhaliti jeho zradu. Nemohla jsem se zdržeti slz, tak mě to bolelo. Ale můj Vůdce mě zadržel a řekl mi: Ještě není čas, počkej, až se prozradí sám. Dlouho jsem tedy hleděla na tento obraz a

posléze jsem spatřila, že na ty, co byli nahoře, cosi přišlo, a že byli vyhnáni do jednoho. Všichni, kteří vylezli nahoru po schodech, kteří tedy nevešli do ovčince pravými dveřmi, byli vyhnáni i uprchli. Po té spatřila jsem na zahradě záhon květin a na něm úzké, k nebi vystupující schody, a spatřila jsem mnoho rozptýlených, kteří nebyli puštěni na schody. Spatřila jsem jiné, kteří vystupovali a zase sestupovali, aby přivedli jiné. Viděla jsem, že lidé na pohled velmi znamenití, byli odmrštěni, a že schody před nimi vznesly se do výše; neboť visely s nebe. Ale u žebříku stál jínoc s mečem, jenž odháněl ty, kteří neměli přístupu.»

Tento obraz vztahoval se na smíšená manželství, pro něž bylo Anně Kateřině trpěti nevýslovná muka. Tak měla jednou několik dní neobyčejně kruté bolesti v životě, i modlila se většinou s pažema rozpiatýma. Pracovala ve svatebním domě, viděla záměr kuchařky luteránky, spojití totiž svou nemanželskou dceru s dorůstajícím školákem. Viděla duchovní v rozmanitých souženích a útocích pro smíšená manželství, kterých přibývalo. Bylo jí přiměti mnoho jiných osob k usilovné modlitbě, aby kolísající se kněží byli přivedeni k rozhodnutí jednati správně. To vše zřela v obrazech. Byl jí také ukázán obraz celých dějin církevních, počínaje Mojžišem, jak Církev vyjma případy velmi nezbytné, nikdy nepřipouštěla smíšených manželství, a jak vždycky z nich vzházela veliká poškození a oslabení Církve. Tak vypravovala: »Viděla jsem, jak Mojžiš, ještě než přišli k hoře Sinaj, úplně z lidu vyloučil a vyobcoval ony zvrhlé Israelity, kteří se chtěli spojití nebo už spojili se ženami pohan-skými, a jak tito Israelité, spojení tuším s Madianskými, ani tu nesetřvali, nýbrž zase se trhli a přišli mezi Samaritány, kteří zase, jak jsem viděla, smísivše se s Assyřany, stali se kacíři a modláři. Viděla jsem, že v babylonském zajetí smíšení vzešlo z bída, ale k převeliké škodě. Viděla jsem, že v začátcích Církve připouštěla se manželství snoubenců rozličných věr jednak z nutnosti, jednak pro rozšíření víry; ale Církev netrpěla nikdy, aby děti byly pohany nebo kacíři, leda bylo-li ustoupiti násili.

•Ale jakmile se Církev upevnila, nikdy, jak jsem viděla, nedovoľovala takových manželství. Viděla jsem celé krajiny, odkud byla pravá víra takovým míšením dočista zatlačena; ano viděla jsem, zdařilo-li se záměr s manželstvími a školáčky, že za sto let také tady u nás bude to dopadatí velmi zle.

•Červenec 1821. Už celý týden trpí taková muka, že často stenajíc

převaluje se v loži s boku na bok. Nenalézá pokoje a ať si lehne, ať si sedne, nikde nevyráží mukami. A při tom stále zří a působí na dálku. Ve dne v noci jest zaměstnána s domácí cirkví, vidí všecku bídu na blízku i v dále. Pravila, jak jest jí těžko rozmlouvati s přáteli, ježto jest ustavičně nepřítomna.

»Musím hned tam hned onam k jednotlivým duchovním, farářům, radám a také, jsou-li shromážděni; každému musím něco pošeptati, a taková práce trvá často celý den. Přijdu-li do jejich porad, vidávám, jak některý kolikrát chce něco připovědět nebo podepsati, co není k ničemu, ale jak toho přece neučiní, nebo, záleží-li na tom, aby bylo provedeno to, co jest správné, jak musí aspoň zanechatí toho, co jest nesprávného. Také mám stále obrazy o školství; vidám, jak malí, ještě nezrození chlapečkové, jichž zplození však poznávám, šlapou po velikých hoších, a rovněž malá děvčátka po větších. Jsou to obrazy nových záměrů, které vzejdou z nemanželského spojení pýchy a osvícenství. Vidám to v samých figurách a většinou znám otce takových dětí nebo záměrů.« Jednou zrána zastihl ji Poutník úplně zkroucenou bolestmi a rozpálenou žárem horečky. Byla zaujata patřením a nevěděla, co se dalo kolem ní. Tu ohlásila sestra žebráka; Poutník dal mu jménem nemocné čtyři groše, aniž však nemocná něco o tom věděla nebo něco pozorovala. Sotva však sestra odnesla dárek žebráku, jenž čekal za dveřmi, pohnula nemocná jazykem i rty, jako by něčeho požívala, šeptajíc: »Jak sladké! Jak sladké! Kde jsi vzal to sousto, které jsi mi podal?« Po té ta, jež ještě před chvílečkou nepohnula ani rukou, zdvihla se a posadila zpřímá a pravila usmívajíc se, neprocítajíc však z extase: »Hle, jak jsi mě posílil tím sladkým soustem. Jest utrženo na nebeském stromě, já jsem ho dostala!« Poutník, jenž byl tímto výstupem velmi překvapen, zapsal si do deníku: »Jak úzké jest spojení této duše s Kristem, když tak očividně se na ní splňuje slovo: Co činíte jednomu z chudých, mně jste učinili!«

Podstata rationalismu.

»Byla jsem ve svatebním domě, a viděla jsem na mnoha vozích příjezďeti velikou, blučnou svatbu. Nevěstou, kolem níž byl zástup mužských a ženských, byla veliká, křiklavě vyfintěná, drzá osoba. Na hlavě

měla korunu, na hrudi množství šperků, tři řetězy a sponky z pozlátka, na nichž visela spousta nástrojů a figurek, jako raci, žáby, ropuchy, kobylky, také růžky, kružítko, píšťalky a podobné věci. Její šaty byly šarlatové; na jejích ramenou kývala se sova, brzy do levého, brzy do pravého ucha mluvíc, byla, jak se zdálo, jejím duchem. S celým svým průvodem a s mnohými věcmi vešla ta ženština do svatebního domu a vyhnala všechny, kteří tam byli. Staří páni a duchovní sotva měli čas sebrat své knihy a papíry. Všichni musili ven, mnozí s odporem proti nevěstce, jiní se zájmem pro ni.* Někteří se trousili do kostela, jiní se rozcházeli rozličnými směry, rozdělivše se v menší a větší hloučky. Ale ona tam všechno zpřevracela, i stoly s poháry. Jenom komora se svatebními šaty a místnost, která, jak jsem viděla se proměnila v kostel Matky Boží, zůstaly uzavřeny a neporušeny. Kromě jiných měla u sebe onoho zchytralého pokrytce, z něhož, jak jsem viděla, se vyklubal takový ramenář a který u ní zmohl všechno. Učený chlapec byl jejím dítětem, vyrostl a všude se nestydatě vtíral. Zvláštní bylo, že nevěstka a všechno její nářadí a všechny její knihy sehemžily svítivými červíky, a že smrděla jako svitivý brouk, kterému se říká u nás hovnivál. Ženštiny, které byly u ní, byly magnetickými prorokyněmi a prorokovaly a podporovaly ji. Jest dobře, že jsou takové osoby, ony popohánějí věci, až posléze to praskne a dobré se odloučí od zlého. Zpustošivši všechno v domě, šla do svatební zahrady a mnoho pošlapala se svým průvodem a kam vkročila, tam všechno uschlo a zčernalo, a všude bylo plno smradu a červů. Ale tato nevěsta hanebnice chtěla se vdát i chtěla si vzít zbožného a osvědčeného mladého kněze. Byl to, myslím, jeden ze dvanácti, kteří teď, jak vidám, často konávají důležité věci za vlivu Ducha Svatého. Také před ní z domu uprchl. Poručila, aby ho přivábili zpět nejsladšími řečmi. A když přišel, ukázala mu všechno a chtěla mu všechno odevzdati. Nějakou chvíli to snášel; ale když byla k němu drzou a dotěrnou a chtěla ho stůj co stůj přimět k tomu, aby se s ní oženil, vzal na sebe velmi důstojnou a vážnou tvář a prokrel ji i její rejdy, řka, tak že si počíná jen kletá nevěstka, a odešel. Tu jsem spatřila, že všechno, co bylo s ní, rázem se dalo na útěk a na ústup a umíralo a černalo. Celý svatební dům ztmavěl a zčernal a ta spousta červů dala se do kdečeho. A ona sama byla po

* Její matku viděla jednou vařit okrop z bylinek rychle vyrůstajících s hustými, žlutými, silně vonícími kvítky učenčům, kteří rovněž měli rychle vyrůstati. Vskutku přicházeli a jedli hodně okropu.

kouscích rozežrána červy a padla na zem a ležela na zemi jak široká tak dlouhá; a všechno, všecinko se na ní rozpadlo jako troudu. Také jsem rozmačkala několik červů, kteří na zemi leželi zciplí a na povrchu se leskli, byli uschlí a uvnitř zubelnatělí. Ale když všechno zpráchnivělo a nic se už nehýbalo, vrátil se mladý kněz a s ním přišli dva jiní kněží, z nichž jeden, stařec, byl, jak se zdálo, vyslán z Říma. Nesl kříž, i zasadil kříž před svatebním domem a sňal něco s kříže a vešel do svatebního domu, zotvíral všechna okna a dveře, izdalo se, že družičky před domem se modlily, vykropovali svěcenou vodou nebo konali exorcismus. Zadu vichr a zatočil se v domě i vyvalil se černý kouř a valil se daleko do velikého města, do kterého zapadl, rozdělen ve větší menší obláčky. Ale dům byl zase obsazen lidmi, vybranými z dřívějších obyvatelů; také někteří z těch, kteří přišli s vdavkou chytivou nevěstkou a obrátili se, byli tam uvedeni. Pročistilo se a začínalo se dařit. Také zahrada se zvelebovala.«

Tělo Církve. Žně.

Červenec 1820. »Byla jsem v kostele u svatebního domu. Byla tam nějaká slavnost, jako příprava na rozchod na žně. V kostele jsem spatřila Pána Ježíše jako Pastýře, apoštoly a učedníky, na vyšším choru mnoho svatých a duší, a na kostelní půdě spatřila jsem mnoho živých duchovních i laiků, z nichž znala jsem mnohé. A bylo to, jako by se konala modlitba za požehnání na žně, za dělníky na žně, a jako by Ježíš zval na žně, řka: »Žně jsou bohaté, ale dělníků jest málo; proto prostě pána žni, aby poslal dělníky na žně.« A bylo to, jako by Kristus Pán vysílal učedníky a apoštoly s církevním posláním, jako je vysílal dříve za svého života. A já jsem také vyšla s nimi na žně a také někteří ze žijících kněží a laiků. Ale mnozí nechtěli a omlouvali se a nešli. Ale na jejich místo, jak jsem viděla, nastoupilo mnoho světců a blahoslavenců. Po té spatřila jsem za svatebním domem pole, na kterém se sklízelo, a na tomto poli spatřila jsem tělo, trčící vzpříma k nebi. Bylo strašlivě zohaveno, články prstů na rukou a nohou byly mu uřezány, a na četných místech zely na něm velikánské díry. Některé z těchto ran byly čerstvé a ještě krvácely, některé byly zapálené, podebrané, některé byly jako zacelené a zchrupavčené. Ale na jednom boku bylo tělo všechno zčernalé a spálené a jako ožrané. Můj Vůdce mi vysvětloval, v jakém

smyslu jest tato věc tělem Církve a také tělem všech lidí, a při každé ráně a při každém zobavení ukázal mi na některou stranu světa. A jediným pohledem spatřila jsem v nejzazších dálkách národy a lidi, kteří se odtrbli, dle jejich mravů a obyčejů. I pocítila jsem bolest odtržení těchto údů jako by byli odříznuti od mého těla. Což se nesluší, aby úd toužil po údu; a soužil se pro něj a pracoval o to, aby se uzdravil a zase spojil s tělem? Což se nesluší, aby úd trpěl bolesti, aby jiný úd se uzdravil? podotkl můj Vůdce. Ale nejbližší, nejtěžší bolesti působící jsou ti z odtržených, kteří byli vyříznuti z prsou u samého srdce. Tu jsem si já bloupá pomyslíla, že jsou to příbuzní a sourozenci, a vzpomněla jsem si na sestru; ale bylo mi řečeno: Kdo jsou mými bratry? Ti, kdož konají přikázání mého Otce, ti jsou mými bratry, a pokrevenci, ti nejsou nejbližší mému srdci. Kristovými pokrevenci jsou ti, kteří smýšleli stejně, po katolicku, avšak odpadli. Ale viděla jsem, že zčernalý bok se bude brzy hojiti. Divý plamen, který pálí v ranách, jsou prý kacíři; ale ti, kteří se už ani necítí kacíři, ti jsou znázornění suchou snětí. Viděla jsem každý úd, každou ránu a její význam. Tělo sahalo až k nebi. Bylo také obrazem Těla Kristova. Vidouc to zapomínala jsem vlastních bolestí, i dala jsem se zhurta do práce, sekala jsem, vázala jsem, a snášela jsem všechno do svatebního domu. Viděla jsem, jak shůry pomáhali světci a jak dvanácte budoucích apoštolů druh po druhu odcházeli do práce. Žijících dělníků nespatriila jsem mnoho, a byli daleko od sebe. Já div jsem dřinou nepustila duše, a prsty mne tak bolely od vázání. Byla jsem zpocena, jen se se mne lilo. Právě jsem nesla snop krásné pšenice, klasy mne píchaly, a já jsem padala únavou; tu přistoupil ke mně ulízaný, nastrojený mužíček, a řekl mi, abych té práce nechala, že s ní ani nejsem, ba že to není ani moje věc. S počátku jsem ho nepoznávala, ale když se mi dvoril a sliboval mi u sebe dobré časy, viděla jsem, že to byl ďábel, a odbyla jsem ho zhurta, načež odtáhl. Ale viděla jsem, že celé pole, na kterém se sklízelo, bylo ohrazováno vinnou révou, jejížž konce nebylo zřítí, a viděla jsem, jak noví apoštolové pilně pracovali na poli a jak zase jiné k tomu naváděli. S počátku byli daleko od sebe. Po žních konali hluchou slavnost na poděkování všichni, kteří pracovali.“

Obraz její účinné modlitby jí na útěchu ukázaný.

»Jsem ještě všechna uondána a od práce mě bolí všechny údy. Na poli za svatebním domem přišla jsem do veliké, prázdné stodoly, a v jednom koutě padla jsem na hrstku ubožáků. Ti lidé hladověli, i přemýšlela jsem, jak jim pomoci; ale přicházelo stále víc a více lidí, vznešených i prostých, blízkých i vzdálených, známých i neznámých, duchovních i světských, lidí každého věku a stavu, a obého pohlaví, a všichni hledali u mne pomoci. Můj Vůdce řekl, že jim všem opatřím všeho dost, dám-li se do řádné práce. A ježto jsem byla k tomu hotova, zavedl mě přes pastviště na veliké žitniště a pšeničníště. Lidé šli za mnou a najedli se klasů; ale já jsem jim všem teď určila práci, jednomu aby žali, druhým aby vázali, jiným aby snášeli, a všechno jsem jim musila ukázati a obstarati. Vznešení měli jenom dozor. Ale ti lidé byli větším dílem líní a neobratní, jejich snopy nestály a nestály. Nezbyvalo mi, než doprostřed každé hromádky postaviti snop, o který se ostatní opíraly. Po té bylo obilí odneseno do stodoly, vymláčeno a rozděleno do množství přihrádek. Na hambalkách stodoly byla velká část přidělena papežům. Jiná část byla přidělena biskupům, mně nepovědomému, velmi zbožnému, a zase jiná část generálnímu vikáři a naší domovině. Po té jsem spatřila, jak každá obec a tam oně některý kněz v naší domovině si bere, co mu náleží. Některým dostalo se mnoho, jiným málo. Dobrým dostalo se mnoho, nejlepším více pšenice než žita, špatným zhořla ničeho. Sem přišlo pramaloučko; velmi mnoho dostalo se faráři H-skému, zpovědníku dostalo se koutečku tak na věrtel. Ostatně dostalo se všem, kteří o to žádali. Kolikrát dostalo se jen tomu neb onomu vikaristovi, kdežto farář vyšel s prázdnou. Můj Vůdce pracoval a rozděloval. Tou prací jsem se unavila tak, že se dosud nemohu zotaviti.«

PUTOVÁNÍ DO SVATEBNÍHO DOMU. UTRPENÍ NA USMÍŘENÍ ZNEUCTĚNÍ NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI OLTÁŘNÍ

Jakmile nastane podle církevního počítání nový den, provázena andělem strážným, vydává se Anna Kateřina na pout do svatebního domu ve Svaté Zemi. Věci jejího Vůdce jest zvoliti cestu tam i zpět, a v tom se řídí úkoly, které se mění denně a které jest Anně Kateřině vykonati na všelikých ubožácích a nemocných, na umírajících a duších v očistci, k nimž ji anděl podle vůle Boží vodí po celém světě. Žádné místo na světě, žádný úd Církve není vyloučen z požehnání jejího utrpení a jejich skutků z lásky; ale přede všemi jest to Hlava Církve, k níž je posílána v každém souzení a v každé tísni, aby přerozmanitými službami mu ulehčila břímě nejvyššího pastýřského úřadu. V Římě byla jako doma, právě tak jako ve Svaté Zemi, a Vatikán, kostely a svatyně ve věčném městě zná právě tak dobře, jako hrad Davidův, chrám, coenakulum a vůbec všechna posvátná místa v Jerusalemě a jeho okolí. Na svých cestách zaskočila také na ona místa, do oněch zemí a biskupství, kde žili a působili svatí, toho dne slavení, kde odpočívají jejich těla nebo kde utrpěli mučednickou smrt; bývá jimi provázena, osvěcována a dostává se jí milosti, že přejasně zří jejich život až do nejmenších rysů. Ano ježto mimo to neuplyne ani jediného dne, aby neměla přísně historických vidění o pozemském životě a působení našeho Božského Spasitele, jakož i o všech jednotlivých tajemstvích a událostech přesvatého díla vykoupení, které jsou oslavovány tím či oním svátkem církevního roku, lze tušiti, co vše denně zřela a sputovala, a jest pochopitelné, proč že vypravovala Poutníku jen pranepatrný zlomek těchto zážitků, které ustavičně byly provázeny duchovními i tělesnými mukami, jejichž velikost uvádí nás v úžas nemenší než bohatství vidění samotných. Proto putování do svatebního domu i cesta zpět jest tedy rámcem, který uzavírá působení, vidění a utrpení jednoho dne, a pouze ten, kdo by sám měl schopnost viděti, pouze ten by poznal veškeru plnost a rozmanitost toho, co obsahují, a tak by také postřehl vnitřní, živoucí souvislost, která jest mezi všemi dny jednoho církevního roku s pracemi, které v nich vykonala, a mezi veškerou životní úlohou omilostněné. Necht' pak úryvky,

které z těchto denních cest na následujících stránkách podáváme, jsou sebe kratší, jsou nicméně dosti názorné, aby čtenáře přesvědčily o podivuhodném vedení této pokorné duše, skrze niž chtěl Bůh vykonati věci tak úžasné, že až v den odplaty budou zjeveny k jeho většímu oslavení. Počneme s nejobsáhlejším viděním, které vůbec o svých cestách vypravovala, neboť sotva které objasní nám povahu a význam těchto cest tak jako ono.

V červenci 1820 vypravovala: »Ale bylo mi řečeno, že musím cestovati, že musím spatřiti bídu světa. I byla jsem tedy vedena z oblasti Ludgerovy do oblasti Petrovy, i zřela jsem všude truchlivý stav lidí i Církve v podobě temnoty, chladu, mlhy rozličné hustoty. Z těchto temnot vyzářovaly tam onde světlé body, světlí lidé, kteří, jak jsem viděla, se modlili a drželi. Tyto obrazy lidí spatřila jsem zase jednotlivě, a ať jsem přišla, kam jsem přišla, všude jsem byla voděna k nuzným, opuštěným, nemocným, sužovaným, zajatým, i bylo mi za ně se modliti a je těšiti a jim všelijak pomáhati. A všude jsem zřela stav Církve a všude jsem zřela svaté té které země, biskupy a mučedníky, řeholnice a poustevníky dávnych dob, slovem všechny lidi té které země, kteří svolávali milost Boží, a zvláště byli mi ukázáni všichni ti, kteří měli vidění, a mnohá z těchto vidění byla mi ukázána, jak se jiným zjevovali za modliteb a jiní zase jim, a jak takto působili, a jak Církev vždy od svého prapočátku a za všech dob až do dob prvních příslibení měla takové lidi, taková vidění, taková zjevení a takovou pomoc, a jak to jest z nejúčinnějších milostí k její spáse a k jejímu vnitřnímu spojení. Také jsem všude viděla odpočívati svatá těla, viděla jsem, jak působí a souvisí se světci, jaké požehnání šíří kolem sebe, ježto každé tělo je spojeno se svou duší a s duchem, a jak působí svou podstatou. Toť přibližný obraz toho, co jsem asi všude viděla; ale celou tu dobu, co jsem zřela ten podrobný obraz, neměla jsem téměř ani nejmenší radosti, leda tu, že Církev je založena na skále, a že milovati znamená poslouchati Církve a následovati Ježíše a věčně z něho rozdávat i přijímati požehnání. Bylo mi řečeno, že ve Starém Zákoně posílal Bůh k lidem anděly a dával jim sny; ale to vše že nebylo tak zřejmé a dokonalé, jako duchovní poučení mezi křesťany; a přece že tak věrně a prostodušně poslouchali těchto Božských vnuknutí.

»Přijdu-li tedy do některé země, spatřím obyčejně v jejím hlavním městě, jako v nějakém středu, v podobě noci a mlhy a chladna, jaká ta

země jest, a také spatřím velmi blizoučko jednotlivá blavní sídla zkázy a hned to pochopím ; i spatřím obrazy toho, co jest nejnebezpečnější. A vidám, jak od tohoto střediska zkázy jedovatými žilami se celou zemí rozlévají výtoky a kalužiny, a mezi tím vidám jednotlivce, ani se zbožně modlí, a kostely, ve kterých se chová Velebná Svátost, a nesčíslná těla světců a blahoslavenců, a všechny skutky nevinnosti, pokory a víry a podobné, které zase zhoubnou činnost oslabují, překonávají, kazí, a vůbec pomáhají, kde jest třeba. Po té mívám v obraze prchavé obrazy lidí jak dobrých, tak i zlých. Když jsem tak spatřila hřích a ohavnost některé země, některého spojeného kmene, když jsem spatřila dobré i zlé, a jed a nemoc procitla až do jejich zdrojů, vidám pak, jak nezbytným toho následkem jest utrpení, trest, zkáza, odříznutí, nebo úplné nebo jen nedokonalé vyléčení zkázy, dle toho, působí-li v zemi dobrá léčivá síla, či strhují-li z lásky Ježíšovy proud milosti a vykoupení jiná láska, jiné zásluby, jiné úsilí. A tak tedy vidávám, jak nad jednotlivými vesnicemi a městy v brozivých obrazech se vznáší nebezpečí, ano záhuba. Vidám jednu obec, ana se takofka propadá v noc ; v jiné zase vidám boj a potoky krve v oblačných preludech bitev, ze kterých zase začasté živěji se vynoří tam onde obraz, který má poněkud významu. A tato nebezpečí a tyto tresty nejsou dokonce, jak vidám, přervány, nýbrž, jak spatřuji, jest to souvislá řada jevů, pocházejících z jiných krajín, kde hřích se zmohl až na násilnost a boje, a tak vidám, že hřích se stává metlou viny.

»Zatím co se toto vyvíjí z temných, pozemských obrazů jednotlivých zemí, vidám, jak z dobrých a zářících zárodků v nich roztroušených se vyvíjí oblast obrazů, výše položená. Vidám, jak nad zeměmi zazáří stkvoucí svět, který zobrazuje všechno to, co svatí údivové té země pro ni učinili, co ze zásluh Ježíšových na ni svolaly církevní poklady milosti. Nad zpusťovanými kostely vidám vznášeti se kostely ve světle a vidám biskupy a učitele a mučedníky a modlíče a jasnovidce a všechny duše o-milostněné, kteří tam žili, i vstupují do obrazů jejich zázraků a milostí a vidám nejdůležitější vidění a odhalení a zjevení, kterých se jim dostalo, a vidám všechny jejich cesty a styky a jejich působení na sousedy i lidi vzdálené, a výrony a styky jejich prací až do nejzazších dálek ; a vidám všechno, co bylo učiněno, a jak to bylo zničeno, a jak stále ještě po jejich cestách kráčí požehnání, a jak skrze zbožné duše, které jsou jich pamětlivy, pořád ještě udržují styky se svou vlastí a se svým stádem ;

zvláště však, jak jejich kosti, kde odpočívají, jsou v jakémisi tajemném spojení s nimi, jsou zdrojem jejich lásky a jejich orodování. Ale bez milosti Boží jest nemožno, aby člověk nezemřel bolestí, vida vedle takové lásky a takového milosrdenství bídu a ohavnost.

»V oněch obcích, kudy vede má cesta, a ve kterých jest bída, za kterou Pán chce přijmouti modlitbu z rukou člověkových, bývám uváděna k těm, kdož jsou v nesnázi. I spatřím sídlo jejich zla, často hledím na to, co se s nimi právě děje. Přistupuji k jejich lůžku, spí-li, nebo si stoupnu vedle nich, bdí-li, a obětující se Bohu vroucí modlitbu, aby za ně ode mne dobrotivě přijal, čeho oni nemohou nebo neumějí. Často jest mi za ně vzítí na sebe také nějaké utrpení. Často bývají to také lidé, kteří prosili o modlitbu jiných lidí, nebo dokonce o modlitbu mou. To pak bývá příčinou takových cest na pomoc, které tak často konávám. Tu vidám lidi, ani se obracejí k Bohu a nalézají útěchu. Vidám, že se jim dostává, co jim chybí, buď později nebo hned, a to málokdy nějak nápadně, nýbrž zpravidla skrze věci, vzaté z přirozeného řádu, třebaže často velmi neočekávaně, z čehož plyne poučení, že nouze a bída, tělesná i duchovní, pochází spíše od rukou lidských, které se z nevěry, z nedůvěry zatínají, místo aby se napřahovaly k prosbě a po almužně, než od toho, že by ruka Boží nerada dávala nebo byla od nás odvrácena. Vždyť přece už v tom, že já, jež mám nezasloužený dar patření, jsem vysílána zakročiti, už v tom jest ruka Boží, která nejednomu slepému, uzavřenému srdci posílá člověka vidoucího, otevřeného, který jest mu takoruka kanálem k plnosti milosrdenství. Často také jest mi na mých cestách tam onde zabrániti zlu tím, že se do toho vmísím, že vzbudím hrůzu, že překvapím člověka, který už už se chystá spáchatí zlo. Často jsem vzbudila matky, jejichž děti byly v nesnázích nebo byly v nebezpečí, že od nich samých nebo od ospalých služek budou zalehnuty . . . «

Ačkoliv byla unavena, uvázly jí v paměti ještě tyto podrobnosti :

»Šla jsem vinicí svatého Ludgera (Münster), kdež jsem všechno zastala při starém hoři, a svou vinicí svatého Liboria (Paderborn), kterou jsem právě obdělala, a která, jak jsem shledala, se lepší. Prošla jsem městem, ve kterém odpočívají svatý Jan Nepomucký, Václav, Ludmila a jiní svatí. Bylo tam mnoho svatých, ale pramaloučko žijících zbožných kněží, i viděla jsem, jako by se dobří, zbožní lidé důkladně poschovávali. Kráčela jsem stále na poledne, i minula jsem veliké město s vysokánskou věží, kolem něhož se prostírá množství stromořadí a předměstí. Město

obtéká široká řeka. Toto město nechala jsem vlevo a překročivši vysoké pohoří, kdež tam onde, zvláště však mezi roztroušeným obyvatelstvem žil ještě ne jeden zbožný člověk, brala jsem se stále na poledne do města na moři, ve kterém jsem nedávno spatřila svatého Ignáce a jeho druhy. Také tam jsem spatřila velikou zkázu, i spatřila jsem tam svatého Marka a mnoho jiných svatých. Přišla jsem do vinice svatého Ambrože. Tusi vzpomínám na četná vidění a milosti, které se staly na přímluvu svatého Ambrože, zvláště na veškeré jeho působení na svatého Augustina. Dostalo se mi o něm nejednoho poučení, mimo jiné také toho, že znal jistou osobu, jež rovněž měla dar aspoň částečně poznávati ostatky svatých. Viděla jsem obrazy o této věci, a myslím, že také o tom jedná v některé knize. Také jsem byla poučena, že co svět světem stojí neměl člověk tohoto daru takovou měrou, jako mně jej propůjčil Bůh, a to proto, že tato věc tak hanebně upadla a jest nezbytno ji zase povznést. Na další své cestě na jih spatřila jsem nevýslovně mnoho kostelů a svatých s rozličnými milostmi. Zvláště jsem viděla rozsáhlé působení svatého Benedikta a jeho druhů, a také vidění a zjevení, jichž se jim dostávalo, a také jsem spatřila Kláru z Montefalka, Kateřinu Sienskou a Boloňskou, a mnoho vidění a zjevení, jichž se jim dostávalo. Za velikého vidění, které jsem měla v biskupství svatého Ambrože, jednou jako by byl mluvil Ambrož s nebe; neboť viděla jsem, jakou činnost vyvíjely a jaký úřad zastávaly v Církvi ženy a panny darem vidění a zjevování a prorokování. Pronesl také několik slov o rozeznávání pravých a lživých vidění. Nedovedu opakovati těchto slov. Jest mi ještě říci, že jsem v zemích zpravidla spatřila nejprve svaté biskupy, a potom kněze, a potom řeholníky a řeholnice, poustevníky a laiky, a zvláště zjevení jiných svatých, kterých se jim dostávalo ve zvláštních případech bídy, aby měli od Boha rady a poučení; a jak někteří z nich dokonce ještě za svého života se už jiným zjevovali. V této krajině spatřila jsem také Magdalenu z Pazzis a Ritu z Cassie. Spatřila jsem nejedno vidění a posláni svaté Kateřiny Sienské...

»Přišla jsem k svatému Petru a Pavlu i spatřila jsem temný svět bídy a zmatku a zkázy, který jako zářivými paprsky byl protkán nesčetnými milostmi mnoha tisíců svatých, kteří tam odpočívají. Kdybych mohla aspoň poněkud vyjádřiti slovy, co jsem tam spatřila, v tomto ohnisku Církve, celý život by měl člověk o čem rozjímati. Zvláště ony papeže, jichž kosti jsou tady u mne, spatřila jsem jasněji. Nepochybně mám také ještě kosti Kalixta Prvního, sedmnáctého papeže, kterých jsem dosud

nenalezla. Viděla jsem, že měl přemnoho vidění. Spatřila jsem také smrt Jana Evandělisty Páně, a jak se zjevil Kalixtovi, jednou s Marií a jednou se Spasitelem, aby ho posílil v nesnází. Spatřila jsem mnoho zjevení, která měl Sixtus, jehož jednu kost mám. Vůbec jsem viděla, jak apoštolové a učedníci v nesnázích se zjevovali a dávali poučení druh druhu i svým nástupcům, a také v těchto zjeveních spatřila jsem vyšší řád stavu a důstojnosti toho, jenž se zjevil, jakož i jeho vnitřního vzta- hu na potřeby toho, jemuž se zjevení dostalo. Viděla jsem, že také po- slové vítězné Církve se zjevovali jistým řádem, který arci určovala pou- ze podstatná, vnitřní hodnota příležitosti, při které se zjevovali, a niko- liv úsudek zaslepeného světa. Když už mluvím o poznávání svatých ostatků, jest mi ještě poznamenati, že, jak jsem zpozorovala, svatá Praxeda měla poněkud pro to cit.

»Spatřila jsem svatého Otce ve velikých nesnázích a úzkostech o Cír- kev. Viděla jsem, že kolem něho jest samá zrada. Viděla jsem, že ve ve- likých nesnázích mívá vidění a zjevení. Spatřila jsem mnoho dobrých a zbožných biskupů, ale byli slabí a povolní, a strana zloduchů nabývala často vrchu. Zase jsem spatřila rejdy černého chlapiska. Zase jsem u- zřela obraz těch, kteří bourali kostel svatopeterský, a jak posléze Maria s pláštěm se postavila na kostel, a jak byli zabrání ti to nepřátelé Boží. Spatřila jsem svatého Petra a Pavla, ani konají velké věci pro Církev. Spatřila jsem církev odpadlíků, ona se převelice vzdmáhá. Viděla jsem, jak se kolkolem ní šíří temnoty, a viděla jsem mnohé, kteří už nechodí do pravé Církve, nýbrž tihnou ke lživé, říkajíce: Tam je všecko krás- nější, přirozenější a spořádanější. Ještě jsem tam mezi nimi nespatri- la duchovních. Viděla jsem, že papež jest ještě pevný, ale ve velikých ne- snázích. Spatřila jsem, že smlouva, od které naši očekávají prospěch, nám nepomůže, naopak že bude ještě větší obecný úpadek. Viděla jsem, že papež teď více dána milostpána, a že mu byla doporučena pevnost až do smrti. Viděla jsem, že svou nedávnou statečností nabyl této pevno- sti, ale že posledním rozkazem ničeho nedokáže, maje příliš slabé posta- vení. Viděla jsem, že toto město je od plánci těžce ohroženo.

»Tamodtud brala jsem se přes vodu, dotýkajíc se ostrovů, šťastných i nešťastných, i shledala jsem nejosamělejší, nejšťastnější a nejzár- nější, i přibyla jsem do vlasti Xaveriovy, neboť moje cesta stočila se na západ. Spatřila jsem tam mnoho svatých, a spatřila jsem, že země je obsazena červenokabátníky. Její vladař byl za mořem na poled-

ne. Viděla jsem, že v této zemi byl klid ještě dost obstojný, přirovnám-li ji k vlasti Ignaciově, do které jsem po té vešla, a kterou jsem spatřila v hrozné bídě. Viděla jsem, že nad celou zemí, na které spočíval poklad Světce a jeho zásluh a milostí, byla rozprostřena temnota. Byla jsem ve středu země. Poznala jsem zase místo, kde před několika měsíci jsem spatřila obraz vrhání do ohnivé peci*, a jak posléze se všech stran přicházeli lidé, v srdci na sebe nevražící, a naházeli do peci ty, kteří ji roztápěli. Viděla jsem, jak celá země je zaplavována nevidanými hanebnostmi. Můj Vůdce mi řekl: Tu je teď Babel! I spatřila jsem, jak celou zemí se vine řetěz tajných sekt, a spatřila jsem rejdy jako v Babelu, a viděla jsem, jak všemi místy a celými dějinami až k babylonské věži se vine tkáň, jemná jako pavučinka, která všechno spojuje; než výkvětem všeho byla Semiramis, ta ďáblice. Viděla jsem v této zemi všechno hynouti. Viděla jsem, jak všechno svaté se hubí, a jak se ujímá bezbožnost a kacířství. Také občanská válka a úplný vnitřní rozvrat byly přede dveřmi. Spatřila jsem tam dřívější práce nesčetných svatých, a spatřila jsem také tyto svaté. Jmenuji pouze Isidora, Jana z Kříže, Janu z Ježíše a zvláště Terezii, jejíž mnohonásobnou působnost a vidění jsem spatřila. Byla mi ukázána činnost svatého Jakuba, jehož hrob je na kterémsi hoře, i spatřila jsem, jak četní poutníci našli tam uzdravení. Můj Vůdce mi také ukázal horu Monteserrato a staré poustevníky prvních dob, kteří tam bydleli, i viděla jsem velmi dojemný obraz o nich, jak nikdy nevěděli, který den v týdnu právě byl, a jak krájeli chléb na sedm částí a denně snědli po krajíčku a tak počítali dny, a jak začasť se přepočítali o celý den, byli-li totiž u vytržení, a jak se jim Matka Boží zjevovala a jim říkala, co mají lidem zvěstovati. Tento obraz byl velmi dojemný. Ale viděla jsem v zemi tolik bídy a viděla jsem tolik milostí šlapati nohama, a tolik svatých a tolik obrazů z jejich života, že se mi namanula myšlenka: Proč mně, ubohé hříšnici, jest souzeno, všechno to vidět, když přece nikomu toho nevypravím a tak mnohému neporozumím. I řekl mi můj Vůdce: Poviš, co dovedeš. Nikdy neposoudíš, kolik duší to jednou bude čisti, a bude tím potěšeno, povzbuzeno a pobídnuto. Jest napsáno mnoho knížek o takových milostech, ale větším dílem nejsou

* V uplynulém měsíci březnu bylo ji obrazem ohnivé peci, do které byly vrhány nevinné oběti, ukázáno odsuzování nevinných a kažení víry a dobrých mravů ve vlasti svatého Ignáce; při tom se jí dostalo poučení, že ty, kteří pec roztápěli, katany a nespravedlivé soudce stihne též osud, který strojí nevinným svým obětím.

náležitě napsány, a mimo to staré věci jsou lidem cizí a jsou znešvařeny zločinnými obviněními. Co dovedeš vypravovati, bude dost dobře zapsáno, a přinese to veliké požehnání, kterého nepochopíš. To mě potěšilo, neboť poslední dni byla jsem zase unavena a tonula jsem v pochybnostech. — Z této nešťastné země byla jsem odvedena přes moře směrem skoro půlnočním na ostrov, kde žil svatý Patrik. Byli tam téměř sami katolíci, ale byli velmi utiskováni, měli spojení s papežem, avšak velmi tajné. Bylo tam ještě mnoho dobrého, poněvadž drželi spolu. Tam také dostalo se mi poučení, jak v Církvi všechno souvisí. Tam jsem spatřila svatého Patrika a mnohonásobnou jeho působnost. Viděla jsem mnoho obrazů z jeho života, a mimo jiné spatřila jsem také několik obrazů jeho velikých vidění očištky, která měl v jeskyni, a jak poznal mnoho lidí v očištky a vysvobodil je, a jak svatá Panna se mu zjevila a poradila mu, co učiniti.

»S ostrova svatého Patrika přišla jsem přes úzký pruh mořský na jiný, veliký ostrov. Byl celý temný, mlhou zastřený a chladný. Tam onde jsem spatřila nějakou hrstku příslušníků zbožné sekty, ale ostatně celý ostrov byl u velikém vření. Veškeren téměř lid byl rozdělen ve dvě strany, a měli v úmyslu špinavý, škaredý obchod. Největší strana byla nejhorší; menší strana získala vojsko, ani ona nestála za mnoho, ale přec byla lepší. Viděla jsem, že nastává veliký zmatek a boj, a viděla jsem menší stranu vítězíti.

»Bylo tam učiněné peklo, každý zradil svého druha, a druh číhal na druha a stopovali se, a každý, jak se zdálo, byl vyzvědačem všech. A nad touto zemí spatřila jsem tolik přátel Božích z dávných dob, tolik svatých králů, biskupů, špičků křesťanství, jejichž působnost sahala až k nám, do Německa. Spatřila jsem svatou Valburgu a krále Eduarda a Edgara a také svatou Voršilku, a také jsem spatřila, že historie o jedenácti tisících panen tak, jak se vypravuje, že to byl totiž voj panen, není pravdivá, nýbrž že to byla jakási společnost, cosi jako bratrstvo, cosi podobného, jako jsou dnes dobročinné spolky žen a dívek. A také se neubíraly společně ke Kolínu. Bydlely široko daleko rozptýleny, některé také bydlely společně. Ve studené, mlhami zastřené zemi spatřila jsem mnoho bíd, bohatství, nepravostí a lodí.

»Tamodtud brala jsem se na východ přes moře do studené země, kde jsem spatřila svatou Brigittu a svatého Kanuta a Ericha. V této zemi byl větší klid a chudoba než v předešlé, ale také tam bylo chladno, ml-

havo a temno. Bylo tam mnoho železa, ale nebylo tam úrodné půdy. Nevím, co vše jsem tam dělala a viděla. Byli to samí protestanti. Tamodtud přišla jsem do nesmírné země, úplně temné a bující zlobou, tam vznikaly nesmírné bouře. Tamější obyvatelé byli neobyčejně pyšní, stavěli veliké kostely, a domnívali se, že jsou v právu. I viděla jsem, jak na všech stranách se zbrojí a brojí, a všechno bylo temno a brožilo nebezpečím. Tam jsem spatřila svatého Vasilu a ještě jiné. Tam také jsem spatřila chlapa, an číhá na slidovém paláci. Po té cestovala jsem dále, stále na jih a na východ . . . »

Po té přibude dle jejího popisu do Číny, uží první křesťanské věro-zvěsty v Číně a umučené řádové kněze, uží, jak tam v těch končinách přece zase něco dobrého se podniká, a to od Dominikánů. Uží krajiny, ve kterých působili svatý Tomáš a Xaver, projde všechny ostrovy, na kterých se káže křesťanství, zvláště uží veliký ostrov, na kterém se dobro velmi rozmáhá, lidé jsou tam prý neobyčejně dobří a přijímají učení tak radostně. Na tom ostrově jsou protestanté i katolíci. Protestanté jsou velmi hodní, a jak se zdá, kloní se k Církvi, a vskutku všichni lidé chodí do kostela. V městě už není ani mistečka, proto si stavějí chaty kolkolem, jsou to velmi hodní lidé. Lidé jsou snědí a mnozí úplně černí, byli téměř úplně nazi, ale všechno přijímali tak rádi a oblékali si šaty, jak jim bylo ukázáno. Spatřila také jejich modly a popsala je. Zdá se, že to byl ten ostrov, za který se modlíla na veliké pouti zvláště o Vánocích. Po té prošla Indií a shledala, že lidé, kteří kdysi čerpali posvátnou vodu Gangy, a potom o samotě klekali před křížem, jsou lepšími. Měli někoho, jenž je poučoval, i zamýšleli společně se někam odebrat a utvořit obec. Viděla kraj, ve kterém žil svatý Tomáš, a spatřila veškeru jeho činnost, a spatřila činnost Xaverovu a všech jeho druhů. Byla také na blízkou Hory proroků a prošla zemí Semiramidinou, ve které spatřila Tadeáše, Šimona a jiné, ostatek zatopeno temnotou. Spatřila veliké sloupy rozbořeného města, spatřila krajinu, ve které kázal Jan Křtitel, a ve které Jan Evandělita psal své evandélium. Prošla Zaslíbenou zemí, spatřila všechno zpusťeno, nepoznávajíc už téměř ani jediného posvátného místa, než přece tam onde vidouc ještě milost a působení. Tam spatřila obecné obrazy, jak spása se rozlévala do nekonečna a jak byla mařena zlobou lidskou. Byla na Karmelu a viděla obraz svatého Bertholda a jak v Antiochii bylo nalezeno svaté Kópi, a spatřila tam nahoře ještě několik zbožných mnichů a mnišek.

• Viděla jsem, že svatý ostatek křížáka, který mám, jest z Bertholda. Poustevník Petr z Provence pohnul ho, že se přidal ke křížovému tažení. S Petrem a s křesťanským vojskem byl uzavřen v Antiochii. Když nouze byla největší, pomyslí si: Kdybychom měli Kopí, kterým byl náš Spasitel proboden, zvítězili bychom najisto. A on a Petr a ještě jeden modlili se, každý zvlášť, druh nevěda o druhu, k Bohu o pomoc ve veliké tísní. A svatá Panna zjevila se všem třem a řekla jim, že Kopí Longinovo je zazděno v kostele za oltářem, a řekla všem třem, aby se sešli a pověděli si to. To také učinili, a druh vyhledal druhu, ačkoliv se dříve nezualí všichni, a rozhlásili, jaké měli zjevení, i našli za oltářem ve skřínce zazděné svaté Kopí, totiž železnou špici, která nebyla ani příliš veliká, a držadlo, které bylo zlámáno na několik kusů, načež nesouce Kopí před vojskem, dobyli vítězství. V této modlitbě učinil Berthold slib, že bude na hoře Karmelu sloužiti svaté Panně, bude-li město zachráněno, a vskutku se po té stal poustevníkem, a později založil řád Karmelitanů a stal se generálem řádu.«

Spatřila ještě několik svatých mnichů a poustevníků, kteří žili tam na Karmelu a jinde po Svaté Zemi, a co všecko dělali. Spatřila také mnohé, kteří tam putovali u vytržení. Po té brala se do země, ve které bydleli synové Izraelští. Všecko bylo temné a pusté, hrstka nevědomých řeholníků jakési sekty, byli zbožní. Spatřila některé pyramidy polorozpadlé, pyramidy a nesmírné zdi z prvních dob. Tam spatřila Sabbu a mnoho jiných poustevníků. Po té přibyla do krajiny, kde žil svatý Augustin, Perpetua a jiní, brala se strašlivou temnotou daleko na poledne, navštívila Juditu, zastihla ji v její jizbě, pohrouženu v myšlenkách. Uvažuje, jak uniknouti, aby se dala vyučiti ve víře křesťanské. Ve vnitru jest už hotovou křesťankou, jest třeba se modliti, aby jí Bůh pomohl. Po té se odebrala do Brasilie, spatří také tam svaté, navštíví ostrovy Tichého Oceánu, spatří mnoho mladých stonků křesťanství. Projde Amerikou, shledá, že také tam se křesťanství probouzí, spatří svatou Růženu a jiné. Navrátí se přes moře, přijde do Sardinie, zastihne stigmatizovanou Růženu Marii Serra v Ozieri ještě na živu, staříčkou a na lůžko připoutanou, a vidí, jak kde kdo žasne nad tím, jak může ještě žiti. V Cagliari na Sicilii uzří stigmatizovanou, již nedávno spatřila v jižním přímořském městě. Shledá, že lidé v tamějším kraji ještě tak ujdou. Vráti se do Říma, uzří tam ještě mnoho věcí, a bere se do Švýcarska. Uzří poustevníky a staré poustevny, Mikuláše a jiného, mnohem staršího poustevníka

v krajině skoro liduprázdné. S cesty spatřila také svatého Františka Saleského, a klášter svatě Jany de Chantal a nynější temnotu. Přišla do Německa, spatřila Valburgu a Kiliana a císaře Jindřicha a Bonifáce, poznala Frankfurt, spatřila chlapečka-mučedníka* a starého kupce v jeho brobě, přešla Rýn, spatřila svatého Bonifáce, Goara, Hildegardu, o níž měla vidění. Bylo jí řečeno, že Hildegarda měla od Duchy Svatého dar zapisovati všechno, ačkoliv neuměla ani čísti ani psát. Ona prý byla tou osobou, již byly vnuknuty kárné řeči a proroctví na říši zlé ženy Babylonské. Jí se prý dostalo nejvíce milostí, mnohá z jejích zjevení se prý teď naplňují. Spatřila Alžbětu Šenavskou, přišla do Francie, spatřila Genovefu, Diviše, Martina a mnoho svatých, ale spatřila nesmírnou zkázu a bídu a nad hlavním městem ohavnost. Zdálo se, že hlavní město se propadá, prý jí bylo, jako by kámen neměl zůstat na kameni. Přišla do Lutychu, spatřila Julianu, Odelianu, v Brabantu spatřila Lidvinu a několik obrazů z jejího života, jak totiž ničeho nevěděla o svém snulém těle, o bídném lůžku, o přimrzávajících slzách, jak Maria stávala u jejího lůžka a přikrývala ji pláštěm. Spatřila Marii Oignezskou a ještě velmi mnoho zbožných lidí v té zemi. Posléze vrátila se do krajiny Bockholtské, shledala na holandských hranicích mnoho zbožných lidí. Na počátku své cesty Saskem spatřila také Gertrudu a Mechtildu, a zvláště, kolik darů a milostí se jim dostalo, a co vykonaly pro Církev. V tom kraji, kde žil chlapeček-mučedník, vyplašila několik lidí, kteří se chystali zavraždit chudého, poctivého listonoše, aby se zmocnili jeho papírů.

Z této cesty jest všechna ohromena a téměř blízka smrti. V její duši burácí moře truchlivých obrazů celku i jednotlivostí. Práví, že bez milosti Boží jest nemožno spatřiti jen setinu toho, co spatřila. Současně spatřila na tisíce svatých, a těch, z jejichž života spatřila jednotlivé úryvky a vidění, bylo na sta. Spatřila dvanácte příštích apoštolů, každého ještě v jeho rodišti nebo bydlišti. Dnes nespatriła ni jediného náměsíčníka, nikdy, jak viděla, ani jediný neměl kalého úmyslu, všichni byli velmi podezřelí a jednou je spatřila v průvodu ohavné nevěsty ve svatebním domě. Svaté, jejichž kosti má, ty všechny spatřila jasněji, a tuší, že má mezi ostatky také ostatky apoštolů a mučedníků, které ještě objeví.

Do těchto poutí vplétala se také utrpení na usmíření za nejrozmanitější zneuctění jejího Božského Ženicha v jeho Nejsvětější Svátosti Oltářní, neboť její Vůdce vodil ji nejen do kostelů její vlasti, nýbrž do ko-

*O něm bude později řeč zevrubněji.

stelů celého katolického světa, aby svým utrpením a svými modlitbami napravovala nesčíslné křivdy, kterými jeho svátostnou Přítomnost zahrnují vlažnost, lhotejnost a nevěra jak při přinášení nekrvavé Oběti, tak i při svatém Přijímání. První zmínka o tom, kterou Poutník od Anny Kateřiny zaslechl, týkala se jejího slavení Božího Těla roku 1819. Vypravovala:

• Celičkou noc obcházel jsem mnoho bídnych a zarmoucených lidí, které jsem znala i neznala, prosíc Boha, aby na mne ráčil složit bříme všech těch, kteří nemohou s lehkým, radostným srdcem jít ke svatému Přijímání. I užířela jsem jejich utrpení, která byla na mne složena, i nesla jsem je na svém pravém rameni. Bylo to bříme tak těžké, že jsem se pravým bokem skroutila skoro až k zemi. Ode všech jsem vzala část utrpení nebo všecko, dle toho, kolik jsem mohla obdržeti. Spatřila jsem lidi, jak mi byli předváděni v obrazech, a v prsou jednoho každého jsem poznala, čím trpěl, i vynímala jsem jim to z prsou v podobě chvějícího se, tenounkého svítku. Každý svitek zdál mi se lehounkým jako tenký, měkký proutek; ale bylo jich tolik, že z nich byla pořádná otep. Teď jsem vzala svou vlastní strast, která byla jako dlouhý, na dlaň široký, bílý pás kožený s červenými pruhy, a svázala jsem všechny ony svitky, přehnula jsem je v prostředku na polovinu, a převázala jsem tento veliký a těžký balík oběma konci svého trpitelného pasu na kříž. Svitky byly rozličných barev podle utrpení jednoho každého; vzpomenu-li si, snad ještě určím barvy leckterého ze svých známých. Teď jsem vzala balík na rameno a navštěvovala jsem Nejsvětější Svátost, abych před touto Svátostí obětovala utrpení ubohých lidí, kteří jsouce zaslepeni, nepoznávají živě nekonečného pokladu útěchy. Nejprve přišla jsem do nedostavěné, nevyzdobené kaple; ale přece už byl na oltáři přítomen Bůh, i obětovala jsem svůj balík a poklonila jsem se Nejsvětější Svátosti. Bylo mi, jako by se mi byla tato kaple ukázala na mé posílení; neboť už div jsem nevypustila duše pod svým břemenem. Nesla jsem je zvláště ráda na pravém rameni, jsouc pamětliva Kříže našeho Pána a rány, kterou mu vyryl Kříž do ramene. Častokrát jsem spatřila tuto ránu, byla nejbolestnější ze všech, co jich měl na svém svatém těle. Tak jsem přišla posléze na místo, kde bylo procesí, a současně jsem viděla na rozličných místech ještě jiná taková procesí. V procesí, k němuž jsem se přidružila, byla většina těch, jichž utrpení jsem nesla ve svém balíku; a ke svému úžasu viděla jsem, že z jejich pějících úst proudí tytéž bar-

vy, které měly jejich svítky, jež jsem nesla. Nejsvětější Svátost, jak jsem zřela, obletovali andělé a duchové u veliké slávy a lesku; Svátost sama měla podobu děťátka, skrz na skrz zářícího, uprostřed skvoucího slunce. Co jsem spatřila, nelze vypraviti, a kdyby ti, kteří Svátost provázeli a nesli, byli by ji mohli spatřiti tak jako já, byli by padli na tváře a z bázně a z úžasu nebyli by ji mohli nésti dále. Já jsem se klaněla a obětovala jsem svůj uzel. Teď se mi zdálo, že procesí vchází do kostela, který obklopen zabradou nebo hřbitovem, jako by se byl vynořil ze vzduchu. Na hrobech byly všelike podivné květiny, také lilie, červené a bílé růže, a bílé jiriny. Z východního boku kostela vystoupila v nekonečném lesku kněžská postava; bylo to, jako by to byl Pán. Brzy seskupilo se kolem něho dvanácte zářících mužů, a kolem nich zase mnoho jiných. Já sama jsem měla dobré místo, viděla jsem dobře. Ale tu z úst Páně vyšlo zářící tělisko, jež vyšedši se žvětšovalo a utvářelo, a pak zase se zmenšujíc, vcházelo v podobě zářícího děčka do úst kolem stojících dvanácte a po té do úst ostatních. Nebyl to obraz historický, jak jej vidávám na Zelený Čtvrtek, kdy Pán s učedníky seděl za stolem; ale přece mi jej připomínalo. Tam stáli všichni, stkvoucí a zářící, byly to bohoslužby, byla to jako církevní slavnost. Kostel byl přeplněn nesmírnými zástupy, které seděly nebo stály nebo poletovaly v povětří nebo se tísnily na sedadlech a stupních, které vystupovaly schodovitě, a o kterých nemohu říci, že by byly skutečné z nějaké látky, neboť každý mohl viděti všecko. Ale teď užela jsem v rukou Páně jakýsi tvar, a světlé tělíčko, vyšedši z jeho úst, vešlo do tohoto tvaru. I viděla jsem, že tento tvar nabýval určité, ohraničující, zářící podoby, a že byl jakoby zachycen domkem, duchovně zdobeným. Byla to Svátost Oltární v monstranci, které jest se klaněti; a Pán bez přestání promlouval své živé slovo, a světlé tělíčko vcházelo nescíslněkráté, zůstávajíc věčně týmě a jedním tělem, do úst všech přítomných.

»Poodložila jsem na chvíličku svůj uzel a také jsem přijala svatý Pokrm; a vloživši si zase uzel na ramena, spatřila jsem zástup lidí, jejichž uzly byly tak špinavé, že jsem od nich nechtěla ničeho vzíti. Řekli mi, že nezbyvá, než tyto lidi řádně potrestati a potom dle jejich pokání je souditi. Neměla jsem s nimi soucitu. Viděla jsem, že církevní slavnost se rozchází, i bylo mi, jako bych byla spatřila také takové lidi, kteří byli na slavnosti, aby tu znovu zburcovali svůj velmi otupělý pocit pro podivuhodné tajemství udržování Přítomnosti Boží na zemi. Ona kaple, ve

které jsem s uzlem odpočívala po prvé, byla v hoře, asi tak, jak jsem v dětství vidala první oltáře a svatostánky křesťanů. Obraz měl význam Svátosti v dobách pronásledování. Hřbitov znamenal, že oltáře nekrvavé Oběti stály nad hroby a ostatky mučedníků, a že později byly i kostely stavěny nad těmito hroby. Kostel, jak jsem viděla, vypadal jako duchovní, nebeský kostel slavnosti. Naproti oltáři stál také mnohoramenný svícen. Viděla jsem, že slavnost Svátosti Oltářní, kterou konal Ježíš, a po té Svátost sama, jest pokladem Církve. Viděla jsem slavnost dávných, nynějších a mnohých budoucích křesťanů, i byla jsem ujištěna, že procitne v Církvi novým životem.

»O svátku svatého sedláka Isidora bylo mi mnoho ukázáno o ceně sloužení a slyšení Mše svaté, a při tom mi bylo řečeno, že je to veliké štěstí, že se slouží tolik Mši svatých, třeba od nevědomých a nehodných kněží, neboť tím se prý odvracejí od lidí všeliká nebezpečí, tresty a navštívení. Jest prý dobře, že mnozí kněží při tom nevědí, co činí, neboť kdyby to prý věděli, hrůzou by prý ani nemohli dokonati nejsvětější Oběti. Viděla jsem, jaké podivuhodné požehnání přináší slyšení Mše svaté, jak se podporuje veškerá práce a všechno dobré, a jak ničeho se nezamešká, jak častokrát jediný úd domácnosti, slyšev Mši svatou, přinese toho dne požehnání celému domu. Viděla jsem, oč více požehnání dostává se lidem, kteří jsou na Mši svaté, než těm, kteří dávají na Mši svatou nebo jiné na Mši svatou posílají. Viděla jsem, jak chyby, při sloužení Mše svaté spáchané, bývají napravovány nadpřirozenou pomocí.«

V týdnu před Hodem Božím Svatodušním r. 1820 trpěla Anna Kateřina neobyčejná muka, která, ježto pocítila vnitřní opuštěnost, stala se jí téměř nesnesitelnými.

»Dnes (17. května 1820), vypravuje Poutník, zastal jsem ji v slzách. Söntgenová chtěla k ní přivésti několik cizích žen, kterých však nemohla přijmouti. Plakala usedavě. „Myslím, že už už umírám, jak je mi zle, tak hořekovala, a přec mne nenechají na pokoji!“ Její nemoc (zádech a dusivý kašel) se zhoršila až k nesnesitelnosti. V ráně v boku má převeliké bolesti a pichání; při tom prahne po Nejsvětější Svátosti, jest nevýslovně zarmoucená a rozplývá se v slzách. Její utrpení jak na těle, tak na duši jest stejně veliké. Opravdu, nelze nemíti s ní soustrasti. Poprosila děvčátko (neter), aby se pomodlila tři Otčenáše, aby ji Bůh dal síly k životu, není-li jí souzeno zemřít. Děvčátko se modlilo a ona s ním; a po té se uklidnila. (18. května) Její hlad po Svátosti jest stále dravější. Po-

zbyla všech sil. Naříká, že nemůže denně přijímati, a přicházejíc v extasi, hlasitě žaluje svému nebeskému Ženichu: „Proč dopouštíš, abych tak hladověla po Tobě? Vždyť bez Tebe najisto zemru! Jedině Ty mně můžeš pomoci. Dej mi tedy život, je-li mi souzeno žiti!“ Procitnuvši, pravila: „Můj Pán mi řekl: Teď prý uvidím, čím jsem bez něho. Teď prý je to jinak: teď prý já budu jeho pokrmem, a všechno maso, co je ho ještě na mně, musí se strávit touhou po něm.“ — Teď také mívá tolik truchlívých vidění, kterých nechce vypravovati. Vidí tolik bídy a trápení a tolik skutků temnot, kterými Bůh v této posvátné době svatodušní tolik bývá urážen.*

Boží Hod Svatodušní, dne 21. května. Tu, jež včera večer měla vzeření osoby hladem umírající, a jež plakala touhou, sledal Poutník posilenou a veselou, byla jako omlazena, zářící jako nevěsta Kristova. Kdokoliv se na ni podíval, byl potěšen a povznesen. »Byla jsem s apoštoly v sni, tak vypravovala. Dostalo se mi posílnění, kterého nevypravím. Pokrm jako zářící proud tekł do mých úst. Ochutnala jsem ho; než nevěděla jsem, kde se tu vzal, nevidouc rukou, které by jej podávaly, chutnal neobyčejně sladce, a já jsem měla ještě starost, že teď už snad nejsem lačna, abych mohla ráno přijmouti Nejsvětější Svátost. Nebyla jsem tu a přece jsem slyšela zcela jasně zvon úder po úderu odbíjet dvanáct a počítala jsem každý úder. Spatřila jsem, jak Duch Svatý sestoupil na učedníky, a jak tohoto výročního dne Duch Svatý ještě všude po světě se rozlévá, kde je nádoba čistá a žádostivá toho jej přijmouti. Nedovedu tohoto vidění popsati jinak, než že tam onde v temnotách užřím, jak nenadále obec, kostel, město, člověk nebo i několik lidí, měst, kostelů, obcí jest osvíceno, a vidím to tak, jako by celičký svět byl před mýma očima jako na dlani, a jako bych v pruzích světla, linoucích z nějaké lampy, spatřila, jak uprostřed temnot brzy tam, brzy onde s nebe jest ozářen nebo spíše prozářen záhonek květin, strom, křovíčko, jedna nebo několik květin, studna, ostrůvek v rybníčku. Ale všechno, co jsem dnes v noci spatřila, bylo z dobrotivosti Boží dobré, kdežto skutky temnot a temnota sama nebyly mi ukázány. Viděla jsem, jak mnohonásobně vylévá se Duch Svatý na celý svět; brzy sjel na některý kostel jako blesk, i spatřila jsem obec shromážděnou v kostele, i spatřila jsem ty, kteří přijali milost, nebo jsem spatřila, jak těm, kteří se o samotě modlili ve svých příbytcích nebo v kostelích, dostalo se milosti světla a síly. I procitla ve mně veliká radost a důvěra, že přes všechno soužení

stále ještě setak rozmáhající, Církev přece přemožena nebude, když jsem viděla, jak ve všech končinách světa Duch Svatý probouzí její nástroje. Ano cítila jsem, že z vnějšího soužení, pocházejícího od světské moci, čerpá stále větší a větší vnitřní sílu. Ve svatopetrském kostele v Římě viděla jsem velikou slavnost, o které byl celý kostel osvětlen, a že svatému Otci a mnohým jiným osobám dostalo se posily od Ducha Svatého. Dnes v noci nespátřila jsem tam temného (protestantského) kostela, který je mi vždycky obavností. Také jsem uzřela na rozličných místech světa ozářeno dvanácte mužů, kteří jsou, jak tak často vidávám, jako dvanácte nových apoštolů či proroků Církve. Mám ještě pocít, jako bych znala jednoho z nich, a jako by byl blízko mne. Také v našem kraji, jak jsem spatřila, byli někteří posíleni. Pokud mám vidění, znám všechny ty muže, ale procitnu-li, zřídka kdy je mohu jmenovati. Myslím, že jsem spatřila milostpána. Jsem živě přesvědčena, že utiskováním získá také Církev v našem kraji, ale že strasti ještě porostou.«

V pondělí Svatodušní byl jí ohlášén těžký úkol pro Nejsvětější Svátost. Samotínká, jen můj Vůdce byl u mne, klečela jsem ve velikém kostele před Nejsvětější Svátostí, která byla obklopena nevýslovnou slávou. Ve Svátosti spatřila jsem zářící postavu Ježíška, před nímž jsem ulevovala svému srdci, a jemuž jsem požalovala všechno, co mne od mládež potkalo. Na každý stesk přišla mi odpověď ze Svátosti v podobě paprsku, do mne vešedšího, i dostalo se mi mnoho útěchy, ale také mírného pokárání za mé chyby. Téměř celou noc, majíc svého anděla po boku, strávila jsem před Nejsvětější Svátostí. Její pokora nechťela vypravovati zevrubněji, co tehdy zažila; ale hned po té zjevil se jí svatý Augustin, jakož i její řádové sestry, svatá Rita z Cassie a Klára z Montefalka, které jí připravovaly na podobné strastiplné úkony, jež samy kdysi musily vykonati pro Svátost oltářní. Neboť sotvaže Anna Kateřina dokončila své krátké vypravování o obraze Svátosti, upadla do extaze, a zatím co v siní Poutník byl zabrán do rozmluvy se zpovědníkem, zdvihla se nenadále v posteli, majíc obličej prozářený radostí. Stála pevně na těch nohou, na kterých jí nikdo neviděl státi už čtyři roky. Zdvihla ruce, a klidně a vroucně říkala v tomto podivném postoji celé Te Deum, jsouc znavena a pleti poněkud nažloutlé, než tváří zardělých a rysů nadšených. Její hlas byl měkký a libý, zcela jiný než obyčejně; bylo v něm cosi něžného a vroucího, asi jako v hlase milujícího dítěte, které svému otci přednáší báseň, ve které je veleben. Při určitých slovech spínala ruce a skláněla

hlavu prosebněji. Stála pevně a jistě, nevrávorajíc. Její široká sukně, která jí splývala až po kotníky, dodávala jí velmi vážného vzezření. Její hlasitá modlitba byla uchvacující, nutíc posluchače ke zbožnosti, díkům, důvěře, její posunky byly slavnostní a její obličej zářil nadšením. »Svatý Augustin, tak vypravovala druhého dne, stál u mne ve svém celém biskupském ornatě a byl velmi přívětivý. Jeho přítomnost tak mě dojala a tak rozradovala, že jsem se obviňovala, že jsem ho nikdy zvláště neuctívala. Ale řekl mi: Já tě přece znám a ty jsi přece mou dcerou! A když jsem ho poprosila o úlevu ve své nemoci, podržel mi u nosu keříček, na kterém byl modrý kvítek. A vskutku ihned jsem cosi pocítila v těle, a síla a libý pocit rozlily se mi po celém těle. Ale řekl mi: Úplně se neuzdravíš nikdy, neboť tvá cesta je cestou utrpení; ale kdykoliv zaprosíš o útěchu a pomoc, vzpomeň si na mne, vždycky ti jich poskytnu. Ale teď vstaň a pomodli se Te Deum na poděkování Nejsvětější Trojici za své uzdravení. I vstala jsem a modlila jsem se. Byla jsem dokonale posílena a moje radost byla převeliká. Ale po té spatřila jsem svatého Augustina v jeho nebeské slávě. Nejprve spatřila jsem Nejsvětější Trojici a svatou Pannu; jest mi těžko říci jak. Zdálo mi se, jako bych viděla obraz starce na trůně. Z čela, prsou a života tryskaly paprsky a tvořily před ním kříž, od něhož zase se řinuly paprsky nespočetnými směry ke kůrům a k řádům svatých a andělů. V jisté vzdálenosti, mezi četnými kůry svatých, spatřila jsem nebeskou slávu svatého Augustina. Viděla jsem ho sedět na trůně, a jak z kříže svaté Trojice přijímal určité proudy světla a zase je vyléval na četné kůry a zjevy, kolem něho se kupící. Spatřila jsem kolem něho obrazy duchovních, přerozmanitě oděných, a stranou dole, jako s hory, spatřila jsem velikou sílu kostelů vznášeti se v nebi, jako je vidati mráčky na nebi za sebou, tyto kostely všechny byly jeho dílem. Tato sláva byla obrazem jeho nebeské slávy. Světlo, které přijímal od svaté Trojice, bylo jeho osobním osvícením a nadáním, a jeho kůry byly rozličné nádoby, rozličné duše, které přijímaly světlo skrze něho, ale jsouce samy prostředníky, rozlévaly je na jiné, ale právě proto, že vdechovaly život, přijímaly světlo také samy přímo od Boha. Spatří-li to člověk, jest to nevýslovně krásné a potěšující a tak přirozené, ano přirozenější a pochopitelnější, než vidíme-li na zemi strom, květinu. V kůrech kolem něho spatřila jsem všechny kněze a učitele a svaté řády a obce, které z něho vzešly, pokud jsou arci blaženy, pokud se staly živoucími nádobami Božími, pokud jsou štědrými studnicemi pramene živoucí vody,

která v něm vytryskla na světlo Boží. Později jsem ho spatřila v nebeské
 zahradě. Tento obraz stál níže. Onen byl obrazem jeho slávy, jeho oblasti
 na hvězdném nebi svaté Trojice; tento byl spíše obrazem jeho ustavič-
 ných, účinných styků, jeho pomoci, kterou poskytuje Církvi ještě bojující,
 lidem žijícím. Všecky obrazy nebeských zahrad bývají níže než obrazy
 svatých v Bohu, ve slávě. Zase jsem ho spatřila v krásné zahradě, ve
 které rostlo plno přepodivných stromů, keřů a květů, a viděla jsem
 mnoho jiných svatých s ním, z nichž si vzpomínám zvláště na svatého
 Františka Xaverského a Saleského. Ale tu, jak jsem viděla, neseděli
 ani nebyli přichystáni na nějakou slavnost, nýbrž jednali a pracovali a
 rozdávali a rozšiřovali ovoce a květiny z té zahrady, kteréž vesměs byly
 obrazem milosti a působení jejich života. Ale v této zahradě jsem spatřila
 také velmi mnoho lidí žijících, a mezi nimi mnohé, kteréž znám, a kte-
 rým se dostalo rozmanitých darů rozmanitě. Toto zjevení žijících v této
 zahradě jest docela zvláštní a pravým opakem zjevení svatých na zemi;
 neboť žijící lidi vidám zjevití se v zahradě svatých jako duchy a jistou
 měrou nezřetelně, a vidám, že tam dostávají rozličné květiny a ovoce.
 Ale vidám tam některé, kteří jako by modlitbou byli pozdvíženi do této
 oblasti, ve které se jim dostávalo milosti; jiným zase, jak se zdá, dostává
 se jich zcela nevědomky, poněvadž jsou povolánými, schopnými nádo-
 bami. Jest mezi nimi ten rozdíl, jako mezi člověkem, jenž usiluje dostatí
 se do zahrady, aby si tam nasbíral ovoce, a mezi tím, jemuž padne zrovna
 pod nohy, když kráčí mimo, nebo jemuž podle vůle Boží je podá ten neb
 onen světec.

»Po té doprovodil mě můj Vůdce na mou vlastní cestu do nebeského
 Jerusalema. Viděla jsem, že jsem už ušla hodný kus cesty za ono místo,
 kde jsem jednou spatřila četné lístky s výstrahami.* Bylo mi slézti horu,
 i přišla jsem do zahrady, ve které byla Klára z Montefalka zahradnicí.
 Spatřila jsem na jejích rukou zářící rány a také kolem hlavy zářící ko-
 runu trnovou. Třebaže neměla vnějších ran, přece cítila jejich bolesti.
 Pravila mi, že to byla její zahrada, a ježto také mám radost ze zahrad-
 nictví, se mi později ukáže, jak jest zahradu vzdělávati. Ale tato zahrada
 byla ohrazena jakousi zdí, která však byla pouhým symbolickým pojmem,
 neboť jsi skrze ni prošel i viděl. Vystavěna byla ze samých kulatých,
 pestrých, zářících kamenů, na sebe složených. Zahrada byla rozdělena
 v osm pravidelných, hezoučkových políček, která se všech stran se sbíhala

* viz str. 88.

ke středu; stálo v ní několik velikých, krásných stromů v květu. Byla tam studna, kterou bylo lze zařídit tak, že svými paprsky pokropila celičkou zahradu. Podél celé zdi vinula se vinná réva. Téměř celou noc chodil jsem se svatou Klárou po zahradě, a ona mě poučovala o významu každé byliny, nač jest, a jak a co jest mi s kterou dělati. Při tom chodila od záhonu k záhonu, a už nevím dobře, kde brala sazeničky. Zdálo mi se, že je dostávala nadpřirozeným způsobem ze vzduchu nebo od nějakého zjevení. U jednoho fíkovníku měla jsem s ní mnoho činiti, nevím už co. Jen se pamatuji, že na záhoncích rostlo také mnoho řeřišnice a kerblíku. Pravila mi, kdybych pocítila příliš mnoho sladkosti, abych si jen nabrala plná ústa řeřišnice, a kdybych pocítila příliš mnoho hořkosti, abych si nabrala plná ústa kerblíku. Už v dětských letech měla jsem tyto byliny velmi ráda a žvýkala jsem je, ano, byla bych si přála jen jimi se živiti. Dlouho a dlouho jsem nechápala, když mi vykládala, co a jak dělati s vinnou revou, jak ji uvazovati a větve rozváděti a prořezávati; hned na to, hned na ono jsem se dotazovala. To také byla poslední věc, o které mě v zahradě poučovala. Za práce obletovalo nás mnoho ptactva a pousedalo mi na ramena a tulilo se ke mně, jako kdysi v klášterní zahradě. Také mi ukázala, že měla na srdci otištěny mučednické nástroje z Utrpení Páně, a že po její smrti byly nalezeny ve žluči tři kaménky. Vykládala mi o milostech, kterých se jí dostávalo o svátku Nejsvětější Trojice, a že na tento svátek jest mi se přichystati na novou práci. Svatá Klára zdála mi se velmi vyhublou, pobledlou, zrovna kost a kůže. Spatřila jsem také Ritu z Cassie. Z pokory prosila před křížem o jediný jen trn z Trnové koruny Kristovy. I vyšel z koruny zářící paprsek, který poranil její čelo. Celý svůj život trpěla od této rány nevýslovné bolesti. Ustavičně vytékal z ní hnis, že lidé se jí stranili. Také jsem viděla, jakou konala pobožnost k Nejsvětější Svátosti. Rozmlouvala se mnou mnoho.«

V předvečer svátku Nejsvětější Trojice začala se nová práce, kterou ohlásila Klára z Montefalka.

• Zpozorovavši, tak vypravovala Anna Kateřina, že tak mnozí chodí ke svatě zpovědi po špatné přípravě, obnovila jsem svou modlitbu k Bohu, aby ráčil na mne dopustiti nějaké utrpení pro jejich polepšení. I počalo se mé utrpení z venčí. Bylo to, jako by na mne šípy dopadaly je-mné paprsky bolesti, a to trvalo stále bez přestání. Posléze v noci vznítila se ve mně muka tak zlá, jakých jsem jak živa nepocítila. Začínala

se kolem srdce, o kterém jsem měla pocit, jako by to bylo sešněrované klubko bolesti, ponořené do plamene. Od tohoto ohně, který byl jedinou řezavou a bodavou bolestí, rozlévaly se paprsky bolesti všemi částmi mého těla až do kostí a až do špiček prstů, nehtů a vlasů. Pociťovala jsem jaksí, že tyto bolesti vycházejí z určitého ohniska a zase se tam vrací. Nejprve jsem pociťovala, že vycházejí od srdce do rukou a nohou a obíhají kolem hlavy, a odtud zas že se vrací k srdci, že tyto jizvy byly jejich hlavními hnízdy. A až do dvanácti v noci přibývalo těchto muk stále větší silou. Bděla jsem při tom a byla jsem všechna zalita potem a nemohla jsem se ani hnouti. Měla jsem tu jedinou útěchu, že totiž z hlavních hnízd bolesti, které mě všechnu drtily, čerpala jsem temný pocit, že jimi jest naznačena podoba Kříže. O dvanáctě nebyla jsem už s to, abych to snášela déle, neboť jsouc zmámena, nevěděla jsem už, proč to trpím, i obrátila jsem se jako pravá dcera na svého svatého otce Augustina, úpějí k němu prostými slovy: Ach, milý otče Augustine, slíbil jsi mi úlevu, kdykoliv tě budu vzývat; ach, shlédni přec na mou velkou bídu! A vskutku, světec nenechal mne bez vyslyšení; v tu chvíli stál u mne, překypuje láskou, a řekl mi, proč trpím, a že mi nemůže odejmouti těchto bolestí, poněvadž je trpím prožívajíc Utrpení Ježíšovo; ale útěchy že mi se dostane, a že jest mi trpěti ještě do tří hodin. Teď jsem trpěla svá muka nepřetržitě, ale měla jsem v nich velkou vnitřní útěchu, pociťujíc totiž, že jsem trpěla z lásky k Utrpení Ježíšovu, a trpíc takto, že jsem činila zadost Boží spravedlnosti za své bližní. Cítila jsem, že jsem pomáhala; a pociťujíc to, uzavřela jsem do utrpení vše, co jsem měla na srdci, a tak jsem rozmnožovala a používala milostí náměstného utrpení, důvěřujíc oddaně milosrdenství nebeského Otce. Ale svatý Augustin mi ještě řekl, abych si vzpomněla, že před třemi roky ráno na svatou Trojici už už jsem umírala, tu že se mi zjevil můj nebeský Ženich, že mi ponechal na vůli, chci-li umřítí a trpěti ještě v očistci, či chci-li, ještě dále žít v bolestech, a jak jsem mu řekla: V očistci, o Pane, nic bych nepomohla svými bolestmi, není-li to tedy proti tvé Vůli, dovol mi abych všechna muka ještě jednou znovu prožívala, jen když tak aspoň jedné duši nějak pomohu; a že tehdy, když poprvé jsem úpěnlivě volala o smrt, Spasitel mi splnil druhou mou prosbu, abych totiž dále žila v mukách. Po tomto napomenutí mého svatého řádového otce rozpočetla jsem se určitě na onen slib, a klidně a s díky na rtech trpěla jsem nejstrašlivější muka po ten čas, který ještě zbýval do tří hodin.

„Po té měla jsem vidění o Nejsvětější Trojici. Spatřila jsem na trůně postavu zářícího starce. Z jeho čela vylévalo se nevýslovně jasné, úplně bezbarvé světlo, z jeho úst vyléval se proud světla, které bylo už poněkud zbarveno, do žluta a do žhava, zprostřed prsou, ze srdečního důlku, vyzařovalo světlo barevné. Všecky tyto světelné paprsky, křížující se, tvořily světelný kříž, jako by trčící ve vzduchu před prsou starcovým, třpytící se jako duha. I zdálo se, jako by stařec kladl obě ruce na ramena kříže. Ale zřela jsem, jak od tohoto kříže nesčetné paprsky letí ke všem nebeským kůrům a na zem a jak všechno naplňují a všemu vlévají nový život. Vpravo poněkud níže spatřila jsem trůn přesvaté Panny Marie, i spatřila jsem, jak od starce sletěl paprsek na ni a zase z ní paprsek sletěl na kříž. To vše je zcela nevýslovné, ale ve vidění, třebaže to oslepuje a světlem takorba zaplavuje, právě proto je vše svrchované srozumitelné a jest to jedno a trojí a oživuje, osvěcuje všechno a všemu také postačuje nekonečně. Anděly spatřila jsem pod trůnem ve světelném světě, zcela bezbarvém. Výše spatřila jsem čtyřiaadvacet starců s bělo-skvoucími vlasy, kteří stáli kolem Nejsvětější Trojice. Všechn ostatní nekonečný prostor, jak jsem viděla, vyplňovali rozliční světci, z nichž každý zase byl obklopen svými kůry, ja jejich středem. Augustina spatřila jsem vpravo od svaté Trojice, mnohem níže než byla Maria, se všemi jeho svatými kůry. Mezi těmito kůry všemi směry se prostírají zahrady a zářící obce a obrazy kostelů. Jest to, jako bys se procházel mezi hvězdami nebes blízkými i vzdálenými, a přece, nechť tvary a obrazy nádob Božích jsou sebe rozmanitější, všechny naplnil Ježíš Kristus vším, všude jest týž zákon, týž obsah, a přece jiný tvar, ale každou vede přímá cesta do Světla Otcova skrze Kříž Synův. Viděla jsem seděti dlouhou řadu ženských, královských postav, která se počínala u Matky Boží. Byly to panny, a měly koruny a žezla, ale zdálo mi se, že to nejsou královny pozemské, nýbrž zvěčnělé ženy nebo duše, které snažily se ji následovati, nebo byly jejími předchůdkyněmi. Jak se zdálo, sloužily ji, jako čtyřiaadvacet starců slouží svaté Trojici. Ale to vše oslavovalo svátek, zázračně a slavnostně se proplétajíc a sblížujíc, a mohu to přirovnati pouze ke krásné hudbě. Ale co se to slavnostně pohybovalo, viděla jsem všechny světce a blahoslavence, ani jako v procesí nebo v četných procesích se ubírají pod trůnem Nejsvětější Trojice. Bylo to, jako když hvězdy na nebi kolotají kolem slunce; a pohlédla-li jsem pak na zem, spatřila jsem zase nesčetné slavnosti a procesí, konané toho

dne a úplně zase souhlasící se slavností nebeskou. Ale všechno to bylo tak bídné a temné a rozkouskované a mezerovité, a bylo to, jako bys se díval do hlubokého bláta, když jsi se díval shora. Než přece tam onde bylo ještě mnoho dobrého. Tamodtud spatřila jsem také procesi zde v Dülmenu, a v něm jsem zpozorovala chudičky, bídně oblečené dítě, a jeho obydlí. Obleču je.« *

V sobotu večer před svatou Trojicí byla v přední části domu muzika. Druhého dne na to vypravovala: »Dnes v noci měla jsem přezalostnou podívanou, dívajíc se totiž na nevázaný tanec a hluk v našem domě od začátku do konce. Za takových vidění spatřím zprvu jen klubko lidí a mezi nimi pokaždé samého ďábla, a po té zpozoruji jednotlivé lidi, jak na ně nepřítel naléhá a jim vnuká rozličné žádosti, a jak jejich anděl strážný je volá daleko tamodtud a jak se obracejí ke zlému. Vidám, že z toho nevzchází ničeho dobrého, ba nespatřím ni jedinkého, jenž by odešel beze škody. Vidám, že je provázejí rozličná zvířata, a vidám, že jejich nitro jest samá černá skvrna. Dnes v noci musila jsem také několikrát mezi ně přestrašiti je, abych zabránila zlu. Ke své útěše spatřila jsem obrazy ze života obou světců, svatého Františka Saleského a svaté Františky ze Chantal, a zvláště obrazy znázorňující jejich duchovní spojení. I spatřila jsem, jak František Saleský často nalezl u ni útěchy a rady. Když jednou troušila se o něm ničemná pomluva, která jej velice bolela, spatřila jsem Františku, jak jej těší a jak mu zarmoucena domlouvá, že se dává příliš unášeti hněvem. Ukázali mi založení, rozšíření a úpadek řádu Navštívení, a rozmlouvali se mnou o obnovení řádové rodiny. Jejich slova slyšela jsem jako zdálky zaznívati. Pravili, teď že je žalostná doba, ale po mnohých bédách že zase se vrátí milostný a zbožný čas, ve kterém bude mezi lidmi mnoho vřelosti a lásky, a pak že zase vzkvete mnoho klášterů v pravém smyslu toho slova. Také jsem spatřila obraz z této vzdálené doby, kterého nelze po-

* Jest neobyčejně dojemno, poznamenává Pontník ke svým zápiskám, jak po všech těch tížasně velikých dojmech její milosrdenství obrací oči duše na toto chudičky, špatně oblečené dítě, a také bez meškání je vyhledává v jeho příbytku. Spatřila je, ano šlo mimo její dům. „Ach, jak ráda bych byla to ubožátko, v hadříčkách oblečené, ihned odvedla z procesí sem nahoru do své komůrky a tady je oblekla, kráčelo tak smutně mezi nastrojenými dětními“ Když člověk za takových okolností tak na to pohlíží a tak cítí, jak veliký asi je soucit andělů, našich svatých bratrů v nebi a soucit Marie a Ježíše a Boha samého, kteří mocněji žijí a jasněji vidí! Kdo by tedy pozbýval důvěry, když z víry ždá?

psati, vidouc totiž, jak po celé zemi prchá noc a probouzí se světlo a láska. Při tom jsem zřela rozličné obrazy obrození řádů.* Doba Antikristova není tak blízka, jak mnozí soudí. Přijdou ještě jeho předchůdci. Asi ve dvou třech městech spatřila jsem učitele, z jichž škol by mohli vyjítí takoví předchůdci.»

Dne 30. května, v předvečer Božího Těla, začala seznovu tatáž muka jako na Nejsvětější Trojici.

»Žase jsem cítila, jak bolesti tenounkými šípý na mne dopadají. Ale uvnitř probodávaly mě všemi směry jako tenounké stříbrné drátky. Při tom bylo mi nésti a vléci tolik lidí, že jsem všecka jako rozlámána, a není v mém těle kůstky, která by nebyla jako rozdrčena. Kdykoliv procitnu, jsou obě dlaně u prostředních prstů pokaždě úplně ochrnuté, ztuhlé a prohnuté; a po celou noc mám neobyčejně prudké bolesti v ranách. Spatřila jsem mnoho obrazů, jak lidé si pramálo váží a chladně uctívají Velebnou Svátost a jak špatně ji přijímají z pouhého návyku; také jsem spatřila mnoho lidí, ani chodili ke zpovědi prabídně připraveni. Kdykoliv mi byl ukázán některý obraz, pokaždě jsem úpěla k Nejsvětější Svátosti o milosrdenství a osvětlení pro tytolidi. Můj Vůdce zavedl mě také do všech farních kostelů v mé vlasti, a všude jsem spatřila, jak se tam uctívá Velebná Svátost. V Münsterském kostele »Za vodou« bylo to ještě nejlepší. Často jsem spatřila, jako by kolem kostelů bylo mnoho bláta a bahna, ve kterém jsem spatřila vězeti lidi, i bylo mým úkolem, abych je vytahovala a omývala a pak ještě kolikrát je na zádech přinášela ke zpovědnici. Můj Vůdce přinášel mi stále novou a no-

*Není bez zajímavosti vyslechnouti, jak také blahoslavená Hildegarda, kreslic zcela případnými rysy naší přítomnosti, prorokuje obnovení církevního života, které bude po ní následovati. Vylitvši ztroskotání německého císařství a jak světlí vladai stále větším a větším nepřátelstvím budou zahrnovati blavu Církve, praví: »V oné době udrží papež pod svou duchovní vládou jeu Řím a některé kraje svého území u samého Říma. Ale takto oloupen bude jednak válečnými vpády, jednak vzájemnou dohodou a se souhlasem národů... Po té bude bezbožnost na nějaký čas udušena; sice časem bude se chtítí pozdvihnouti, než spravedlnost bude tak utvrzena, že lidé v oněch dnech počestně se vrátí ke starým obyčejům a ke kázni starých dob, a budou ji tak zachovávat i ostříhati, jak ji zachovávali a ostříhali lidé od pradávna. Ano, dokonce knížata a vladai, jako biskupové a představení církevní, budou druh druhu si bráti za příklad, vidouce, jak druzí plai spravedlnost a počestný život vedou; také bude národ národu k polepšení, neboť uslyší, jak v tom či v onom národě procitá zbožnost a spravedlnost.« Liber divinorum op. p. III. visio X cap. 25 et 26.

vou bídu, říká: Nuže, trp ještě za toho a za toho...! Zatím se mi přitížilo tak, že jsem se kolikrát rozplakala jako dítě. Ale nebyla jsem ani bez útěchy. Spatřila jsem rozmanité zázračné působení milosti Nejsvětější Svátosti, jak se šířilo světlo na všechny její ctitelé, ano jak dokonce i těm, kteří na Svátost nevzdychli, dostalo se požehnání, oclili se jí na blízkou. Posléze přišla jsem do zdejšího kostela, a tu jsem spatřila Poutníka, an krácel po hřbitově a vzpomínal zemřelých. To mne potěšilo i pomyslela jsem si: Ten jde přece kemně! František Saleský, Františka de Chantal, Augustin a jiní světci mě těšili, i v skutku jsem viděla, že se mi ulehčovalo a že jsem se pozdravovala a že jsem trpěla v utrpení Ježíšovu.

»Měla jsem také obraz o abbé Lambertovi, jehož 67. narozeniny dnes připadají. Viděla jsem ho, an ve své jizbě se vláčel se svou bolavou nohou, a viděla jsem, že byl pořád menší a menší. Po té jsem jej spatřila, že už nemohl vůbec ani vstáti a že musil stále ležeti v posteli, a při tom se stále ještě zmenšoval, že jsem ho kolikrát dočista ztratila s očí. Ale bylo mi řečeno, že nestane-li se úplně malým, nevinným dítětem, že nemůže vejít do nebe, a tato nemoc že mu k tomu pomáhá. Ale když jsem myslela, že už jest velmi maličký, spatřila jsem znenadání vedle něho státi zářící, krásné dítě, jež jako by se s ním měřilo. Ale byl pořád ještě větší, než to dítě. I zvěděla jsem, že jest nezbytno, aby byl právě tak veliký jako toto dítě, aby byl spasen.«

Za ustavičných bolestí měla o Božím Těle velmi bohatá vidění o tom, jak byla Nejsvětější Svátost ustanovena a jak uctívána od prvopočátku až do doby přítomné, ale jsouc úplně zmořena, nemohla z toho vypravovati než toto:

»Viděla jsem obraz ustanovení Nejsvětější Svátosti. Pán seděl uprostřed dlouhé strany stolu, po jeho pravici seděl Jan, po jeho levici štihlý, lepý apoštol, který se velmi podobal Janovi, vedle něho seděl Petr, jenž se často přes něj nakláněl. Viděla jsem, že s počátku Pán seděl ještě nějakou chvíli učil. Po té vstal a všichni s ním; teď hleděli naň všichni mlčky a žádostivě, co as učiní. I viděla jsem, že pozdvihl misky s chlebem, očima vzhledl vzhůru a nazezávaje chleba kostěným nožem podle čar, lámal jej v sousta. Po té jsem ho viděla, an pravici pohybuje nad chlebem, jako by jej žehnal. Když to učinil, vyšel od něho jas, chléb zá-

*Bylo to kolem šesté hodiny ranní, kdy Poutník v skutku šel na Mši sv. Proč by její ostatní vidění bylo méně pravdivo než tato událost, o níž nelze pochybovati?

řil, Kristus sám zazářil a taková se rozplýval ve světle, a toto světlo přecházelo na všechny ty, kteří byli přítomni, a jako by do nich vcháze-
lo. A všichni ještě více ztichli a zvroucněli; jen Jidáš, jak jsem viděla,
byl temný a odpuzoval toto světlo. Ježíš pozdvihl také kalich a oči a
rovněž jej požebral. Pro to, co se s ním, jak jsem viděla, za tohoto sva-
tého úkonu událo, nenalézám jiného výrazu, než ten, že jsem viděla a
cítila, že se proměnil. Po té byl chleba a kalich světlem. Ale viděla jsem,
že sousta měl položena na mělkém talířku, podobném pateně, a že tato
sousta pravici kladl každému do úst; nejprve, jak myslím, Matce Boží,
jež přistoupila ke stolu mezi apoštoly proti němu stojícími. Spatři-
la jsem, jak při tom vycházelo mu z úst světlo. Viděla jsem, že chle-
ba zářil a že vcházel do úst apoštolů v podobě svítícího lidského těla.
Viděla jsem, že všichni jsou jako by prozářeni světlem, jen Jidáše jsem
viděla tmavého a temného. Také kalich vzal Pán do ruky, a dával jim
z něho pít. Vzal jej za nohu. Po tomto úkonu viděla jsem je všechny je-
ště nějakou chvíli pohnuté, a potom mizeti celý obraz. Sousta, která Pán
podával, byla složena po širce ze dvou kousků chleba, že uprostřed měly
rýhu.◀

Na to měla dlouhou řadu obrazů, jak se rozmanitě utvářela, rozdá-
vala a uctívala Velebná Svátost. Bohužel byla únavou a nočními bo-
lestmi tak vysílena, že mohla z toho vypravovati pouze toto:

»Viděla jsem, jak svatá Hostie stávala se pořád bělejší a tenčí. Viděla
jsem, že už za dob apoštolských v Jerusalemě se zmenšovala, že Petr,
ježto jich přicházelo mnoho k sv. Přijímání, podával svatou Hostii zvíci
sousta. Když byla ustanovena, byla to sousta dvě spolu spojená. Poz-
ději, jak jsem viděla, byla čtyřhranná, a později posléze kulatá. Viděla
jsem, když apoštolové se už rozešli na vzdálená místa, a křesťané ne-
měli ještě kostelů, nýbrž jen síně, ve kterých se shromažďovali, že apo-
štolové mívali Velebnou Svátost doma, a když ji nesli do kostela, že
lidé chodili za nimi uctivě, což, jak mi bylo ukázáno, bylo počátkem
procesí a veřejného uctívání. Viděla jsem, že zprvu byly kostely jen pra-
prostými sbory. Později dostávalo se křesťanům velikých chrámů také
od pohanů, které byly svěceny; tu už zůstávala Velebná Svátost v chrá-
mech. Také jsem viděla, že křesťané brali svaté Hostie do rukou a pak
požívali. Viděla jsem, že ženám bylo je bráti do šátečků. Viděla jsem,
že jeden čas bylo křesťanům dovoleno bráti si Velebnou Svátost také
domů, a že ji nosili na krku ve schránce nebo skřínce se závlačkou

kdež byla zaobalena v šátečku. Viděla jsem, když tento obyčej obecně upadal v zapomnutí, že přece ještě dlouho tam onde jednotlivým zbožným osobám to bývalo dovolováno. Tak měla jsem po sobě přemnoho o. brazů o Nejsvětější Svátosti, o jejím přijímání a uctívání, také o přijímání pod oběma způsoby. Viděla jsem, že s počátku a v jednotlivých dobách křesťané měli velikou víru, prostotu a osvětlení, jindy zase, že byli sváděni a mateni a pronásledováni. Viděla jsem, že Církev, když zbožnost a úcta k Nejsvětější Svátosti upadala, na podnět Ducha Svatého zaváděla rozličné změny v jejím užívání; u těch, kteří od Církve odpadávali, přestávala, jak jsem viděla, Svátost Oltářní sama. Také mi bylo vysvětleno, proč ta či ona změna zavedena. Viděla jsem, že slavnost Božího Těla a veřejné uctívání bylo zavedeno za velikého úpadku, a že z toho vzešly nevýslovné milosti na obce i celou Církev. V četných obrazech spatřila jsem také velikou slavnost ve městě, mně povědomém, tuším, že v Lutychu. Po té jsem spatřila, jak v dalekém, horkém kraji, kde rostly plody podobné datlím, v kterémsi městě křesťané byli shromážděni v kostele a u oltáře byl kněz, ale před kostelem byl pekelný povyk. Pánovitý, divoký muž jel na šemíku a celé klubko lidí se tam tahalo se zvířetem strašně rozkaceným, které téměř zuřilo a všem lidem nahánělo děsné hrůzy. Zdálo se, jako by tyran pro posměch chtěl dáti zahrnati zvíře do kostela. A zaslechla jsem, jako by pravil, aby teď křesťané ukázali, zda jejich chlebový Pánbíček je vskutku Bohem. Lidé v kostele trnuli hrůzou; ale spatřila jsem, že kněz udělil požehnání Velebnou Svátostí v tu stranu, s které přicházel tyran s bestií. V tu chvíli se zuřící zvíře zastavilo jako přimrazeno. Na to kráčel kněz s Velebnou Svátostí ke dveřím, a sotvaže z kostela udělal několik kroků ke zvířeti, přišlo zvíře k němu pokorně a padlo na kolena; načež jsem spatřila, že tyran a jeho průvodčí jsou zcela proměněni. Také poklekli a vešli do kostela zcela pokořeni a zaraženi a obrátili se. — Také této noci měla jsem nevýslovně prudká, vnitřní muka, že často div jsem nevykřikla hlasitě. Tato muka probíhají mi všemi údy, a já mezitím vidím obrazy rozličných událostí i osob, pro které trpím tyto bolesti. Jest to za poklesky a chyby, kterých se dopouštějí údy, obce, Církev požívající a uctívající Nejsvětější Svátost. Také jsem viděla obraz, kterého nedovedu vysloviti, jak totiž Pán sám v oněch obcích, kde jsou špatní kněží, chrání věřících zázračným vedením a probouzí jednotlivé údy.◀

Dne 2. června zastal ji Poutník sice veselou v tváři, než bolestmi a

mukami všecku zdrcenou. Skoro ani pohnouti se nemohla, a o všech obrazech nevěděla pranic, leda že celý ten čas ležela v mukách, která se stále rozmáhala, a která bodajíc a mučíc rozbíhala se do všech údů těla až do špiček prstů. Tyto bolesti měly pokaždé určitý význam a byly určeny na usmíření té neb oné viny, na odvrácení toho neb onoho trestu. Také věděla ustavičně, zač trpěla, a na počátku noci měla zase vidění o zahradě Kláry z Montefalka, která ji vysvětlovala, že osm políček této zahrady značí osm dní oslavování Nejsvětější Svátosti, a že právě opatřila tři políčka. Zase se jí dostalo mystického vysvětlení, jaký význam mají byliny pro bolesti.

3. června. Opět jsem ji shledal opravdu nevýslovně zmučenu. Dnes v noci trpěla nevýslovnou trýzní, také spatřila mnoho jednotlivých béd: obrazy lidí, kteří se poroučejí do jejích modliteb. Mluví jen pramálo a prosí mne, abych v modlitbách byl pamětliv dvou hlavních zel. Jednou prý spatřila na venkově rodinu, jež se soužila starostmi a obavami před hrožícím neštěstím. Druhým zlem jest prý bída a zármutek, který hrozí rodině v městě z hříchu. Tyto věci prý jí byly vniterně zvláště doporučeny. V neděli v oktávě Božího Těla zastihl ji Poutník, ana od nešpor toho svátku byla, je-li možno, ještě více zdrcena mukami, která snášela na rozmanitá dosti učinění za jednotlivé hříšníky i za Církev. Pravila: »Probdím noc při plném vědomí v nevýslovných mukách, a mé bolesti jsou přerušovány jedině obrazy jednotlivých chudáků a nuzáků, kteří poroučejíce se do mých modliteb a svou bídu mi slovy žalující nebo ukazující, přicházejí k mému lůžku jako lidé, kteří mě navštěvují za dne.« Jest tak unavena prací, že zprvu se domnívá, že neměla vůbec žádných obrazů, než později vypravovala: »Byla jsem ve velikém kostele. Viděla jsem, jak tam chystali na svatě Přijímání mřížky, které byly nevýslovně dlouhé. Ale venku stálo mnoho domů a paláců, a viděla jsem, jak kněží i laici se rozešli po domech a zvali lidi k svatému Přijímání, i viděla jsem, jak se všelijak omlouvali, a každý měl něco jiného; tak v jednom domě spatřila jsem mladé lidičky žertovati a láskovati... Ale po té spatřila jsem služebníky, ani vyšli po druhé a po cestách sezvali všeliké mrzáky, chudé, chromé a slepé. I spatřila jsem pak, jak vchází veliká síla takových mrzáků, ale slepé vedli a chromé nesli ti, kteří se za ně modlili. Já jsem pracovala do úmoru. Pozнала jsem mnohé z těchto mrzáků, o kterých přece, bdím-li, vím, že jsou docela zdraví. Kteréhož slepého občana jsem se otázala, čím oslepl, že jsem přec myslila, že

vidí. Ale přel se se mnou do krve, že přece není slepý. Také jsem našla ženu, kterou jsem znala, když byla ještě děvčátkem, ale které jsem od té doby už neviděla, i tázala jsem se jí, zda se snad v manželství zmrzačila; ale také ona minula, že není přece mrzákem. Ale kostel ještě daleko nebyl plný. « Odpoledne zavolala si jednoho měšťana, aby ho napomenula, aby byl laskavý ke své ženě, kterou ztrýznil. Dlouho plakal; také žena přijde. Učinila to na vnitřní napomenutí. — Také děti, které oblekla na svátek, byly u ní a děkovaly s pláčem. Po té ji zase popadly její duševní bolesti, třásla se na celém těle, ano jest skoro slabým slovo, že se jí údy tetelily bolestí. Při tom se jí zase zafaly prostřední prsty, rány se jí začervenaly. Při tom byl její obličej pořád ještě jasný a přívětivý, ano zářil radostí, že trpí s Ježíšem; ale její bolesti záhy přibývalo prudkosti a síly. Pravila v extasi, že teď je jí velice zle, že už před polednem přišla k fíku v zahradě a že okusila jednoho z jeho fíků, že jsou přeplněny mukami. Teď že jest jí opatřiti ještě čtyři záhonky (tj 4 dni oktávy). U studně že roste také ještě růže osypaná růžemi, která jest kolkoolem zarostlá hustým trním. Nemá prý kosti svaté Kláry z Montefalka, sama prý přišla k ní, jsouc z téhož řádu, co ona, a poněvadž také tolik trpěla a posléze, aby jí ulehčila práci v zahradě, což jest jí, Anně Kateřině, uloženo v této oktávě. Utrpení přibývá. (Kéž by byly ty čtyři dni za námi ! povzdychl si Poutník).

Tato utrpení trvala bez přestání až do večera dne 7. června. Nebyly to bolesti místně omezené, nýbrž byla to muka, probíhající všechny kosti a nervy, při čemž se potila strašlivě, a nastudivší se z toho, utrzila si často chrchlání krve. Jazyk byl kolikráte celé hodiny křečovitě zkriven a do jícnu vtažen. Klára z Montefalka byla jí stále po boku při její práci v duchovní zahradě. Bližilo-li se ráno, pohlédla přece toužebně na uplynulou noc a na muka, která v ní přestála, a která vířila jí v kostech jako blesky, krupobití, vánice a požár; neboť ve dne bylo jí snášeti také všeliká vnější vyrušování, která podrobovala její trpělivost nejkrušnějším zkouškám. Dne 5. června měla vidění o svatém Bonifaciově :

»Byla jsem v kostele před Nejsvětější Svátostí, vypravovala, střed kostela zdvihaly se vysoké stupně, na kterých jsem spatřila svatého biskupa. Na stupních seděli a stáli lidé obojího pohlaví a každého věku, kteří byli oblečeni starými kroji a dokonce i kožemi. Naslouchali s otevřenými ústy jako nevinné děti; i viděla jsem kolem hlavy svatého biskupa světlo, které bylo jako paprsky Ducha Svatého, a které padalo

na lidi v rozličné síle. Bonifác byl silný, velký muž, který jen jen hořel nadšením. Také jsem slyšela, že vypravoval, jak Pán si volí své vyznavače a už záhy jim dává své milosti a svého Ducha Svatého; ale že jest nezbytno, aby lidé s milostmi spolupracovali, aby je zachovali živými a aby jich užívali; neboť jsou prý uděleny každému, aby se stal nástrojem v obci Boží. Každému z jejich údů dostává se prý síly a schopnosti, aby pracoval nejen pro sebe, nýbrž také pro celé tělo. Pán prý dává už dětem jejich povolání, a kdo nepracuje k oživení milosti a jí v sobě nevzdělává, nebo ani v jiných lidech ji neoživuje, ten prý olupuje tělo o pomoc, kterou mu poskytnouti jest jeho povinností, a tak se prý stává zlodějem společnosti. Proto ať prý každý hledí, koho jest mu v bližním milovati a podporovati, totiž úd jednoho těla, nástroj Ducha Svatého, který si volí Pán. Proto nechť prý především rodiče toto uváží o svých dětech a nechť neničí nástrojů, které si z nich volí Pán pro své tělo, pro Církev, nýbrž naopak nechť je oživují a přivádějí k rozvoji a navádějí ke spolupůsobení; nedovedou prý odhadnouti, jak veliké loupeže na obci by se dopustili, kdyby si vedli naopak. — Dostalo se mi také ještě vnitřního poučení, jak přes zlobu lidskou a náboženský úpadek přece nikdy nechybělo Církvi živých, pracujících údů, které si vzbudil Duch Svátý, aby se modlili za nedostatky celé obce a trpěli v lásce. A v dobách, kdy takovi živi údové nejsou známi, pracovali prý v skrytu tím živěji, a tak to jest prý také teď. A teď jsem spatřila na všech stranách světa mezi temnými krajinami jednotlivé scény ze života zbožných, modlících se, učících a trpících lidí, kteří pracovali pro Církev. Mezi všemi těmito obrazy, které mě v mých bolestech povyrazely a posilovaly, potěšily mě zvláště tyto.

»V přímořském městě, daleko odtud na poledne, spatřila jsem v domě činné, zbožné vdovy nemocnou řeholnici. Bylo mi ukázáno, že je to zbožná osoba, Bohem vyvolená, aby trpěla za Církev a všelikou bídu. Viděla jsem, že měla jizvy, což však nebylo známo. Byla veliká a jen kost a kůže, a přišedši tam z jiného města ze zrušeného kláštera, našla útulek u vdovy, jež se s ní a s několika kněžími o všecko dělila. Zbožnost ostatních lidí v městě se mi nelíbila. Dělali mnoho pobožností na oko, a přes to přece byli neméně horliví v hříších a v bezuzdnostech.

»Daleko od toho města, více na západ, spatřila jsem ve starém, zrušeném klášteře staříckého, vetchého bratra-laika, který jen tak že se ještě chvílemi šoural po jizbě. Také on byl mi ukázán jako nástroj mod-

litby a utrpení za bližní a za Církev. Viděla jsem, jak mnoho lidí, kteří se něčím soužili, také nemocní a chudáci nalézali u něho útěchy a pomoci. Bylo mi řečeno, že takové nástroje Církvi Boží nikdy nechyběly a nikdy nebudou chybět, a že Prozřetelnost stavi je vždycky tam, kde jest jich nejvíce potřebí, totiž vedle samé zkázy.«

Ve středu dne 7. června o deváté hodině večerní, když nouze dostoupila vrcholu, bolesti polevovaly a znatelně odcházely z jejího těla. V posledních dnech, když všechno v ní bylo zachvácené mukami, byla to zvláště ještě kůže, jejíž každá částka se rozbolela nesnesitelnými mukami. Ale když bolesti polevovaly, dostavovala se smrtelná únava. Nepohnula jediným údem, nevydala jediné známky, jediného hlásku, jediného posunku. To dělalo zpovědníku nemálo starosti i dával jí mnoho otázek; rozuměla mu dobře, ale až za několik hodin mohla mu, prolévajíc slzy, tichounkým, zajikáním přerývaným hláskem odvětit, že nemůže odpovídati, že jest jako mrtva, ale že už má po bolestech. Druhého dne, ve čtvrtek ráno, zastal ji Poutník smrtelně bledou, ale sprostěnou muk. Dle jeho slov klesla cestou, dosáhnuvši cíle, mohlo se sice říci, že nezemřela v mukách, ale okřeje-li po následcích těchto stavů, toho nevěděl nikdo. Později řekla, že lékař mluvil o chininové kůře; ale dala mu na srozuměnou, že nemá teď horečky, v takových bolestech že je vždycky studená. Jenom Bůh jí může pomoci. * Pravila, že pomohl jí jedině Ježíš, její nebeský Ženich, že pocítila jeho blízkosti, toho, co jí udělil, útěchy, které jí poskytl. Byl prý nevýslovně sladký a dobrotivý. Také Klára z Montefalka byla prý u ní a řekla prý jí, že teď je práce vykonána, zahrada to že byla tato její muka, réva že jest Krev Kristova, vodotrysk že je Svátost, a že jest třeba, aby víno a voda se smísily. Na růžový keř u studně, který má tolik trnů, nedojde prý až zcela naposled. Jest příliš slába, aby vypravovala podrobnosti, než přiznává se, že za svtání pomodlila se na poděkování Te Deum, kající žalmy a své litanie; ale teď je nezbytno, aby měla čtyři dni klid, vše od sebe vzdalovala, jedině Bohu se odevzdala, jinak by nájisto zemřela následkem přestálých muk. Vzpomene-li svých bolestí, tu vzpomínka na jejich prudkost a na milosrdenství, které měl s ní Bůh, vynucuje jí slzy. Spatří-li jí její přátelé, jak je strašně přepadlá, neubrání se soucitu.

Nedostalo se jí pokoje, po kterém tak snažně toužila. Nikomu z jejich

* Nikdy žádný lék nemohl zméniti úmysl, které Bůh měl s ní. Tak jsme my lidé ve všem slepi, a každá věda zdá se býti jediné specifickou slepotou. — Poutník.

nejbližších přátel, ani Poutníku, nepřišlo na mysl, aby její slova brali do slova, ačkoliv mu bylo dne 9. června zaznamenati: »Zastihl jsem ji smrtelně bledou a slabou. Nenalézá pokoje, nikdo neodobude dotěrných návštěv. Právila, že jako vytrpěla muka ve spojení s Utrpením Ježíšovým, tak že jest žádoucno, aby teď její tělo také tři dni odpočívalo, jako tělo Ježíšovo odpočívalo v hrobě. Neví, zda se z toho vykresá. Lékař chtěl ji namazati libem; než zpovědník, jenž čekal její smrt, osmělil se tomu odporovati, i bylo od toho upuštěno«, — přece stěží se ubránila jeho otázkám a vyptávání, neboť »z jejího vnitřního stavu a z neustávajících vidění měl, jak se domníval, právo dovozovati, že ještě nenastává konec, třebaže zpovědník pochybuje o jejím zotavení.« Zpovědník stál u jejího lůžka a pomyslí si, že jí posílí, podaje jí posvěcené prsty; sotvaže se v něm zrodila tato myšlenka, zdvihla znenadání blavu a sunula ji k jeho ruce.

Když byla takto opuštěna, přišla jí pomoc od Kláry z Montefalka, od Juliany Lutyšské, od svatého Antonína Paduanského a Ignáce z Loyoly. Klára se jí ukázala a pravila: »Ty jsi arci obdělala zahradu Velebné Svátosti a tvá práce jest teď dokončena. Ale zchradla jsi velice, abych ti tedy přinesla něco na posílení.« »Po té, vypravovala Anna Kateřina, spatřila jsem světici, ona v tu chvíli všechna záříc, sestupuje ke mně s hůry, i přinesla mi trojhranné sousto, na jehož obou stranách bylo vytlačeno po obraze; potom zmizela. Požití tohoto sousta obcerstвило mě velice; jsem si jista, že jsem si několikrát ukousla notný kus, chutnal sladounce a velmi mě posílil. Zase byl mi darován život; mám jej jen z milosti Boží. Žiji ještě, mohu tedy ještě milovati svého Spasitele, trpěti s ním, děkovati mu a velebiti ho ... Také jsem spatřila těch osm záhonků, které mi bylo v zahradě svatě Kláry v těchto dnech obdělati, což bez milosti Boží byla by bývala práce dočista nemožná. Fikovník znamenal hledání útěchy, slabou povolnost, úmyslnou shovívavost. Kdykoliv bylo mi v zahradě pracovati na vinné révě, byla jsem na ní připoutána s pažema, na způsob kříže rozpiatýma ... Také jsem spatřila, čeho jsem se za těch osm dní dopracovala, za které viny jsem učinila zadost, a které tresty jsem odpykala. To jsem spatřila při procesi s Nejsvětější Svátostí. Byla to církevní slavnost duchů, na které blahoslavenci oslavovali poklady milostí, které v tomto roce Církvi získali ti, kdo se klaněli Nejsvětější Svátosti. Tyto milosti byly vystaveny v podobě převzácných nádob kostelních, drahých kamenů, perel, květin, hroznů,

plodů. V čele procesí ubíraly se bíle oděné děti, za nimi braly se řeholnice všech řádů, které se vyznamenávaly zvláštní pobožností k Velebné Svátosti. Každá měla na svém hábitu vyšitý zvláštní odznak, podobný obrazu Velebné Svátosti. Juliana z Lutychu kráčela jim v čele; také Norberta jsem spatřila s jeho řeholníky, k nimž se přidružili nesčíslní účastníci ze všech řádů i ze světského kněžstva. Nevýslovná rozkoš, sladkost a jednomyslnost byla ve všem, co se tam dalo...

„Měla jsem také obraz nedostatků v pozemských bohoslužbách a jejich nadpřirozeného doplňování. Ale jest mi těžko, ano nemožno říci, jak to vše vidím, a jak obrazy do sebe zasahují a spolu se shodují a jak obraz prochází obrazem, a jak obraz v obraze totéž vysvětluje. Zvláště jest pamětihodno, jak nedostatky a opomenutí v pozemských bohoslužbách rozmnožují vinu jedině těm, kdož se jich dopouštějí, kdežto služba, jež náleží Pánu, nahrazuje se mu vyšším řádem. Tak mimo jiné vidávám roztržitost kněží při svatých úkonech, na př. při Mši svaté, zcela bytně, vidouc totiž jeho osobu vskutku tam, kde právě jsou jeho myšlenky, a mezitím místo něho u oltáře nějakého svatého zástupce. Tyto obrazy ukazují strašlivým způsobem velikost viny toho, kdo tak nepobožně koná božská Tajemství. Tak na př. spatřím kněze v mešních rouchách vycházeti ze sakristie; ale nekráčí k oltáři, nýbrž vyběhne z kostela do vinárny, do zahrady, k myslivci, k panně, ke knize, do společnosti, i spatřím jej hned tam, hned onde, dle toho, jak jeho myšlenky tékají, jako by tam byl osobně, což je opravdu žalostná a hanebná podívaná. Ale je opravdu neobyčejně dojemná podívaná, jak zatím svatý kněz místo něho koná službu u oltáře. Často arcí vidám, že co se slouží Mše svatá, několikrát se vrátí k oltáři, ale pak z čista jasna odběhne na nějaké nepatřičné místo. Kolikrát vidím, že toto tékání trvá nepřetržitě nějakou dobu. Polepšení, která vidám, jeví se pak jako zbožné setrvání a usebrání při bohoslužbě... V několika obcích jsem spatřila, jak byly celé vrstvy prachu a bláta smyty s posvátných nádob a jak se všechno lesklo jako nové.“

V noci s dvanáctého na třináctého června dostalo se jí potěšujících obrazů ze života svatého Antonína. „Spatřila jsem, tak vypravovala, že tento milý světec měl velmi jemné a ušlechtilé vzdělání. Byl velmi obratný a hbitý a připomínal mi Xavera. Měl černé vlasy, jemný ostrý nos, tmavé mírné oči a na své jemné bradě krátké, rozdělené vousy. Jeho plet byla velmi bílá a bledá. Oblek jeho byl hnědý, také nosil plášť,

než nikoliv právě takový, jako dnešní Františkáni. Byl velmi rychlý, plný ohně a přece plný mírnosti.

• Spatřila jsem svatého Antonína, an po mořském břehu kráčet velmi rázně do houštiny; přišel tam, vylezl na strom, jehož větve se rozkládaly velmi nizounko. Viděla jsem ho, an lezl vzhůru s větve na větev; neboť sotvaže vlezl na strom, zaplavilo moře houštinu a všechny stromy stály ve vodě. Ale spatřila jsem, jak nesčetná hejna velikých i malých ryb nejrozmanitějších podob a rozličných mořských zvířat připlavala tam s vodou a zcela klidně pohlížeje z vody na světce naslouchala mu. Za nějakou chvíli požehnal je rukou a moře s rybami zase ustoupilo. Ale množství ryb zůstalo ležeti na souši, které světec, slez se stromu, strkal do ustupujících vln. Při tom jsem měla pocit, jako bych ležela v této houštině na lůžku z jemného mechu, a jako by vedle mne na lůžku zůstalo ležeti podivné mořské zvíře, ploské a široké, s hlavou tak kulatou jako sekýrka, s hubou dolů obrácenou, na zádech zelené se zlatým pruhem, se zlatýma očima, se zlatýma skvrnami na břiše. Mrskalo sebou s boku na bok; chtěla jsem je zabnat kapesníkem a uhodila jsem po něm. Také velikého pavouka spatřila jsem běžeti za ním, kterého jsem zabnala. Vše, co se dalo v háječku, bylo jakoby zatopeno nocí, všechno tam kolkolem bylo temné; jen kam vkročil Antonín a kolem něho bylo světlo.*

• Spatřila jsem svatého Antonína, an vyšel z háječku kráčet po mořském břehu. Pokleknuv, obrátil se ke kostelu velmi vzdálenému, kdež jeho duše se poklonila Nejsvětější Svátosti. Současně jsem spatřila ve veliké vzdálenosti tento kostel a Velebnou Svátost ve schráně na oltáři, a viděla jsem, jak jeho modlitba tam spěje. Ale spatřila jsem malého, hrbatého stařečka s ošklivým obličejem, jenž přiběhl za Antonínem. Měl pěkný, kulatý koš, upletený z bílých proutků, na jehož spodním i svrchním okraji byla připletena široká obruba z proutků jiné barvy, tuším že z proutků hnědých. Koš byl pln krásných, hezky urovnaných květin. Chtěl je podati světcí, šfouchl jej; než světec neslyšel a neviděl, a klečel dále nepohnutě na modlitbách, s očima obrácenýma k Nejsvětější Svátosti. I spatřila jsem, že stařec postavil před něj koš s květinami a odešel. Ale viděla jsem, jako by vzdálený kostel se blížil k modlicímu se Antonínovi, i viděla jsem, jak z Velebné Svátosti vyšlo cosi jako menší monstrance, a jak přitahována jsouc světlem, jenž se modlil u vy-

* Tato temnota znamená nevěru, zatvrzelost nebo kacířství.

tržení, sunula se k němu jakoby proudem světla, a jak se několik kroků před ním zastavila, vznášejíc se ve vzduchu. Po té jsem spatřila, jak z této monstrance vyšlo malinké, oslnivě stkvoucí, rozkošné Jezulátko, a jak sednuvši si světci na ramena k němu se tulilo. Za nějakou chvíli vrátilo se Dítě do monstrance, a monstrance do Velebné Svátosti na oltáři kostela, který byl tak daleko, ale teď byl blízko. Ale viděla jsem, že světec nechal květiny květinami, a jakoby znenadání byl ve městě, u kterého stál onen kostel.

»Spatřila jsem svatého Antonína zabraného učeným hovorem s mnohými lidmi kdesi jako na zápasišti za městem, které leželo u moře. Ale byl tam mezi nimi zvláště zlostný prchlivec, jenž prudkými slovy dorážel na světce. Tu jsem viděla, jako by obadva spolu něco ujednali, a že Antonín, vzplanuv svatou horlivostí, vyjel prudce oběma pažema zpod pláštíku, jako by ho o něčem ujišťoval, a že raze si cestu ze shromáždění, odcházel s toho místa. Toto se událo na louce, osázené stromy a obehnané zdí, táhnoucí se podél moře za městem. Bylo tam plno lidí, kteří se tam procházeli nebo naslouchali světci. Po té měla jsem jiný obraz. Spatřila jsem Antonína v kostele sloužiti Mši svatou, a viděla jsem, že od kostela až k městské bráně se vine široká cesta, na které se tisnily zástupy zvědavců. I spatřila jsem onoho muže, jenž tak prudce se přel s Antonínem, an vedl do města velikého vola s dlouhými rohy. Mezi tím světec dosloužil Mši svatou, a kráčel slavnostně s posvěcenou Hostií z kostelních dveří. Jakmile vyšel ze dveří, nebylo lze živou mocí udržeti vola u městské brány, nýbrž vůl se náhle vytrhl svému vůdci z rukou, a pádil co nejrychleji ulicemi ke kostelu. Muž a četní lidé hnali se za volem, až ženy a děti klopýtaly přes sebe, ale nedobohli ho, a když k němu doběhli, vůl už ležel na zemi na všech čtyřech a natahoval krk, hluboko a pokorně skloněný, po Nejsvětější Svátosti, kterou mu Antonín, stoje před kostelem nastavoval. Muž, přiběhnuv za ním, dával mu pici, než vůl nedotkl se ničeho a nehnul se z místa. Po té muž a všecken lid padli před Nejsvětější Svátostí na kolena a klanějíce se jí vyznávali víru v ni. Teď zase Antonín vešel s Velebnou Svátostí do kostela a zástupy s ním, a teď teprve jsem spatřila, že vůl se zdvihl a odveden zpět do brány, žral pici, kterou mu dali.

»Uviděla jsem, jak nějaký člověk žaloval na sebe Antoninovi, že svou matku kopl. Po té spatřila jsem tohoto člověka v jiném obraze, an po napomenutí svatého Antonína byl jat takovou zkroušeností, že si chtěl

useknouti nohu, kterou kopl matku ; i spatřila jsem, jak Antonín v téže chvíli se mu ukázal a ruku mu zadržel.«

15. června. »Modlic se, obrátila jsem se k Velebné Svátosti, i byla jsem v duchu přenesena do toho kostela, ve kterém se po prvé konala slavnost Božího Těla na zemi. Kostel byl po starodávnu a byl vyzdoben starými obrazy, než nevypadal ještě starý a sešlý, a byl hezky světlý. Poklekla jsem před hlavním oltářem. Velebná Svátost nebyla v monstranci, nýbrž stála v tabernakulu ve vysokém pouzdru, na kterém byl kříž. V tomto pouzdru byl podstaveček o třech odděleních, který se vyťahoval. V nejhořejším oddělení bylo několik nádobek se svatým olejem ; v prostředním byla nádoba, ve které bylo několik posvěcených Hostií, a ve spodním byla lahvička, třpytící se jako by byla z perleti, i zdálo se mi, že jest v ní víno. U tohoto kostela byla křížová chodba, ve které žilo několik zbožných panen. Ale k jednomu boku kostela byl přistavěn domeček, ve kterém žila paňna velmi zbožná, jménem Eva. V komůrce měla okénko, které bylo zavřeno zastrkávací okenicí a kterým, otevřela-li je, ve dne v noci viděla právě na Velebnou Svátost na hlavním oltáři. Byla velmi zbožná vůči Velebné Svátosti, i viděla jsem, že jest všechna proniknuta touto zbožností. Byla pěkné postavy, a nebyla oblečena úplně tak jako řeholnice, nýbrž spíše jako poutnice. Nepocházela z toho města, nýbrž byla ze zámožné třídy a přistěhovala se tam odjinud jedině proto, aby tam u kostela zbožně žila. Po té spatřila jsem také klášter na vrchu u tohoto města. Nebyl vystavěn, jako se stavívají kláštery, nýbrž bylo to několik domků, které ponenáhlu byly přistavovány. Tam také spatřila jsem blahoslavenou Julianu, řeholnici, jež dala podnět ke slavnosti Božího Těla. Viděla jsem ji, jak oděna šedým habitem řeholním, a nevianá jako lilie, prochází se po zahradě a rozjímá nad květinami. Spatřila jsem ji, jak poklekla u lilie a pohrouzila se do duchovního rozjímání o čistotě. Viděla jsem ji také, ana se modlila strany rozkazu, aby byl zaveden svátek Božího Těla. Byla velmi skličena, i viděla jsem, jak ji byl ukázán jiný duchovní s tím rozkazem, aby jemu oznámila svá zjevení, ježto dřívější kněz nepřikládal jejímu vypravování víry. Po té zároveň, co ona se modlila, spatřila jsem v dále obraz modlíciho se papeže, vedle něhož stála číslice IV, i viděla jsem, že papež, pohnut viděním a zvláštní milostí, které se dostalo jinému člověku skrze Velebnou Svátost, si předsevzal, zavést svátek v Církvi. Mezi těmito obrazy shledávala jsem opět a opět, že klečím v kostele před

oltářem a před Velebnou Svátostí, i viděla jsem, jak ze Svátosti nejprve vystoupil zářící prst, z něhož pak byla ruka, a po té spatřila jsem před sebou státi celou postavu zářícího člověka, jenž všecek od hlavy po patu byl pokryt perlami, i pravil mi : Hle všechny tyto perly jsou tu, ani jedna se neztratila, a všichni je mohou sbírat! Paprsky tohoto jinocha osvitily celý svět. I děkovala jsem dále a poznala jsem z toho obrazu, jak Nejsvětější Svátost se všemi svými milostmi ponenáhlu si podrobovala věřící, že se jí klaněli.«

Téhož dne také vypravovala : »O dvanácté v poledne jsem spatřila, jak na obzoru krásné, úrodné krajiny pět širokých zlatoskvoucích pruhů světla tvoří velikou kopuli. Tyto světelné pruhy vystupovaly po modrém nebi jako poloviční duhy z pěti vzdálených, velikých měst, a sbíhaly se v nadhlavníku krásné krajiny, tvořice kopuli, na které se zjevila v nepopsatelném lesku Nejsvětější Svátost, stojíc na trůně a jsouc zasažena do monstrance, podivuhodně ozdobené. Viděla jsem, jak po oněch obloucích nahoru i dolů se míhají nesčetní andělé, jako by se brali z oněch měst ke Svátosti a zase od Svátosti se vraceli do měst. Ani nevypovím slavnosti, útěchy a zbožnosti, které byly skryty v tomto obraze.«

17. června. »Když touhou po Nejsvětější Svátosti jsem už téměř umírala, byla mi ukázána umírající jeptiška (Juliana Falkonieri), jež nemohla přijmouti Velebné Svátosti, stále zvracejíc. I žádala kněze, aby ji na útěchu dával svatou Hostii, zaobalenou v korporalu, na prsa, a pokaždé byla takto velmi posílena. Když tedy nastávala její smrt, viděla jsem zase, že k ní přinesli z kostela Nejsvětější Svátost, i prosila kněze, aby ji jí položil na prsa nikoliv v tuhém korporalu, nýbrž pouze v šátečku. Učinil to ; ostatní jeptišky klečely kolem ní. Viděla jsem, jak umírající se sladce pousmála, jak její obličej se mile začervenál a rozzářil, a byla mrtva. Když kněz chtěl vzít Velebnou Svátost se šátečkem, byl šátek prázdný ; hledal a shledal, že Svátost vešla do ní, a že na prsou, kde vešla, zůstává kruh, ve kterém byl rudě vykreslen kříž spásajícím Spasitelem. Viděla jsem, jak se sbíhá mnoho lidí a dívá se na ten zázrak. Zatoužila jsem po podobné pomoci, ale mně se jí nedostane.

»Také jsem spatřila malý kosteliček státi na vinném keři. Kosteliček tam vyrostl. Réva jej obrůstala a její větvičky zalézaly do něho. Střed kostela vyrostl kmen, na kterém stáli Ježíš, Maria a Josef, a kolem nich kupily se všechny stigmatizované světice, klanějící se jim. Z nich

vynikala zvláště jedna terciářka z řádu svatého Dominika, jménem Osanna. Nebyla v klášteře, žila doma.

»Také jsem spatřila malou osůbku, a slyšela jsem její jméno: slula Maria z Oigneu. Žila nedaleko Lutycha; toto město, ve kterém žila Juliana, spatřila jsem totiž na blízku. S počátku viděla jsem u ní muže, nevědouc, že byla vdána. Viděla jsem, že v noci léhala na tvrdých prknech; později jsem ji spatřila v jiném městě, kde byla řada domků k sobě přistavených, ona obsluhovala nemocné. Po té spatřila jsem ji zase v jiném městě, ona samotinká klečela v noci v kostele před Nejsvětější Svátostí, a viděla jsem ji velmi dlouho stonati, a kolem ní množství lidí, kteří nerozuměli její podivné nemoci a jejím změnám, a zvláště mnoho rokovali o tom, že neji, a dělali si z toho posměch.

»Také mi bylo ukázáno, kolik trpěla pro jiné, a kolika duším v očistci pomohla; a po té jsem spatřila obraz její nebeské slávy. Tohoto vidění se mi dostalo na útěchu v mém trápení, že Církev vždycky měla takové lidi.«

18. června. Útěcha a pomoc od svatého Ignáce.

»Ve svých bolestech měla jsem při sobě svatý ostatek, který mi poslal Overberg. Viděla jsem jej zářiti, a ježto jsem se modlila, abych jej poznala, viděla jsem, jak sestupuje s hůry ke mně světec, zářící a obklopen běloskvoucí slávou, a jako vždycky také tentokráte jsem viděla, jak světlo z jeho kostí tryskající se sloučilo se světlem zjevení, i pocítila jsem nebo zaslechla jsem v duši slova: To jest z mých kostí. Jsem Ignác. Po té měla jsem zase dlouhotánskou noc, a celičkou noc trápila mě děsná muka, ale v podobě bolesti na usmířenou. Bylo to, jako by mi někdo ponenáhlu vrážel do prsou nůž, řezal jím podél i napříč a štáral mi v prsou; zároveň měla jsem strašlivé bolesti v ranách. Nemohla jsem potlačit hlasitého stenání a nářikání, a posléze jala jsem se hlasitě volati o slitování, i prosila jsem, aby Pán přec neráčil dopustiti, abych trpěla více, než mohu snést. Obávala jsem se, že jsem se snad stala netrpělivou. Ale na mé ždání zjevil se mi Pán v podobě jinocha, můj Ženich, i dostalo mi se nevýslovné útěchy. Řekl mi několika málo slovy, kterých nedovedu tak opakovati: Položil jsem tě na své svatební lůžko utrpení, a zahrnul jsem tě milostmi utrpení a poklady usmíření a klenoty působení. Nezbyvá ti než trpěti. Neopustím tě. Jsí přivázána k vinnému kmeni, bohda nezahyneš. To asi bylo to, co jsem pocítila s tak velikou útěchou, když ke mně přicházel Pán, a teď trpěla jsem ostatek noci

s klidnou odevzdaností, až zase k ránu dostalo se mi ještě jednoho vidění o svatém Ignáci. Spatřila jsem jeho kost zase zářiti, i vyzývala jsem milého světce, jehož jsem už znala, a s úctou a láskou držela jsem jeho kost. Volala jsem k němu skrze sladké Srdce Ježíšovo, i spatřila jsem jako po prvé sestupovati zjevení světcovo, světlo se spojovati, a slyšela jsem slova: To jest z kostí mých! Také se mi dostalo útěchy od něho, vypravoval mi, jak všecko přijímal z Ježíše, a slíbil mi, že bude mým přítelem, že mi bude pomáhati při práci, a že mi bude ulebčovati mé tělesné nemoci, a poručil mi, abych příští měsíc konala k němu pobožnost. Po tomto potěšlivém zjevení zmizel světec, vystoupiv zase do nebe, a já jsem spatřila některé obrazy z jeho života.

»Zdalo mi se, že ležím v postýlce u vchodu do kostela; kněžiště bylo od lodi odděleno mřížkou. V kostele viděla jsem něco lidí, než nikoliv mnoho, v kněžišti viděla jsem dvanácte mužů, druhů to Ignacioových, mezi nimiž jsem jmenovitě znala Xavera a Fabera. Bylo, jako by byli připraveni na cestu, jako by se chtěli záhy někam vydati. Viděla jsem, že ještě nejsou všichni kněžími; sice se oblékali podobně jako Ignác, než jejich oblek nebyl ještě dočista stejný. Zdalo se, že je ještě velmi časně, byla ještě tma, na oltáři hořely svíce. Viděla jsem, že Ignác nebyl ještě úplně oblečen ke Mši svaté, že však máje štolu přehozenou přes ramena a jsa provázen člověkem, jenž nesl svčenu vodu, prošel mezi svými druhy, a kráčeje kostelem, kropáčem rozléval požehnání. Také jsem se chystala, přijmouti požehnání, a vskutku přišel až k mé postýlce a pokropil mě hojně, a v té chvíli sladkost a osvěžení rozlily se mým tělem, bolestmi zemdleným. Vrátiv se zase do sakristie, vyšel po té, oblečen mešním rouchem, a přistoupil k oltáři sloužiti Mši svatou. Tato Mše trvala mnohem déle než naše obyčejné Mše, i dostalo mi se vnitřního poučení, že Ignác skoro pokaždé potřeboval na Mši svatou hodinu. Jednou jsem spatřila, jak náhle nad jeho hlavou vyrazil plamen jako hustý keř, i viděla jsem, jak jeden ze dvanácti přiskočil k němu s rozpiatýma pažema, jako by ho chtěl popadnouti nebo mu pomoci. Přišed však k němu, spatřil jeho obličej zářiti a vrátil se uctivě na své místo. Ale viděla jsem, že Ignác, všecek politý slzami, byl odváděn svými druhy od oltáře, ježto zdál se býti tak rozechvěn, že sotva krácel.

»Po té jsem viděla, jak mužové, které jsem užela v přímořském městě, jsou uvedeni k papeži. Papež seděl v rozsáhlé síni na nádherném křesle u stolu, s kterého splývaly okraje pokrývky, a na kterém ležely knihy

a psací náčiní. Měl přehozený přes ramena plášť, myslím, že červený; že měl červenou čepičku, vím určitě. U dveří stáli jiní duchovní, a druhové Ignáciovi vešli a padli před papežem na kolena. Jeden mluvil jménem všech; nevím už, byl-li tam Ignác s nimi. Také jsem viděla, že papež je požehnal a podal jim papíry. Spatřila jsem ještě jiné obrazy ze života svatého Ignáce. Viděla jsem ho, jak u jakéhosi špatného kněze vykonával životní zpověď za uplynulá léta tak kajicně, že onen kněz se rozplýval v slzách a polepšil se. Viděla jsem jej, jak cestou náhle opustil své druhy a zašel do domu, ve kterém jakýsi člověk hověl zlým vášním. Viděla jsem, jak tento člověk vylítl z domu, a jak Ignác za ním běžel a jak objav jeho kolena, prosil ho o spásu jeho duše. Viděla jsem, jak tento člověk se polepšil a následoval ho. Viděla jsem ho, jak oděn žebročnými hadry, samotinký kráčel tmavým, pustým, horským krajem, a jak mu zastoupil cestu ďábel, který měl tenké dračí tělo, ale tlustou, zježenou hlavu. Ignác vrazil mu do krku svou hůl, i vyšlehl oheň; po té jej pevně přibil tyčkou z plotu, a vytáhnuv svou hůl, šel klidně svou cestou dále.«

Večer téhož dne zastal Poutník nemocnou, ana se polohlasitě modlí officium svatého Ignáce latině, a to bez knihy. Domodlivší se je, vypravovala mu: »Přijala jsem od Ignáce takovou úlevu a lásku, a viděla jsem, že jest proniknut takovou láskou k Ježíši, že jsem se obrátila k němu, abych ho vřele uctila. Tu znenadání snesl se s výše ve světelné dráze jeho obraz přede mne; z jeho srdce sluncem zářilo nejsvětější jméno Ježíš. Když tedy jsem se chystala k modlitbě k němu, línula se na mne z obrazu všechna slova a antifony, i pocítila jsem velikou sladkost v tomto daru modlitby.« Svou pobožnost ukončila známou modlitbou, která se říká před obrazem svatého Ignáce. Když pak v nastalé noci dostavila se muka v jejím srdci s novou prudkostí, vzala opětně útočiště k Ignáciovi, jenž ji posílil, aby bolesti snášela trpělivě. Dostalo se jí také vidění, z něhož druhého dne vypravovala Poutníku toto: »Spatřila jsem Ignáce a Xavera, jak vřelým přátelstvím jsou spojeni v Ježíši Kristu. Viděla jsem, že všude šíří útěchu a ulehčení, viděla jsem je, ani ucí a pomáhají a posluhují zoufajícím nemocným. A vidouc tuto jejich činnost a jejich tak požehnané působení mezi národy, obrátila jsem se k nim srdcem i řekla jsem: Jestliže za svého života, dokud jste byli ještě křesťany, z Boží síly jste tak milovali a pomáhali, tož teď, když celičci jste pobrouzeni ve světle a lásce, budete nepochybně tím mocněji pomáhati!

Hleďte, tu jest jedna z vašich kostí, které na zemi se tolik napracovaly pro vaše bližní. Nuže, pomáhejte také teď! pracujte a rozlévejte milost, vy dokonalé nádoby u studnice milosti! Teď mi zmizely jejich pozemské obrazy, i spatřila jsem oba světce vedle sebe státi na výsostech vestkvoucím světě. Ignác měl bělostkvoucí slávu, Xaver měl načervenalou svatozář, měl něco ze světla mučedníků. Ale zatím, co jsem na ně patřila, a co skrze ně na mne proudily světlo a život, má duše všechna víc a více oživovala, i zdálo mi se, že ve veliké a vroucí plnosti modlitby jim vracím světlo a útěchu, kterou mě skrápěli z Boha. Neboť jako včera jsem přijala modlitbu k Ignáciovi, právě tak hrnula se mi v duchu slova lásky a radosti, i vyzývala jsem všechno tvorstvo ke chvále a vzývání; a mé srdce se šířilo a otevíralo na všechny strany, i vzývala jsem a chválila všechny kůry svatých po řadě, a kůry se blížily i vzdalovaly, a přece celá má modlitba stoupala k Bohu skrze našeho Pána Ježíše Krista, a k Pánu našemu Ježíši Kristu skrze Matku Boží, a k svatě Matce Boží skrze všechny svaté, a ke všem svatým skrze Ignáce a Xavera. Ale nebylo tomu jináče, než jako kdybych věděla, které květy, vůně a barvy a drahé kameny a perly a plody jsou mému Bohu nejmilejší a nejčistší, a jako bych z těchto tvorů, kterých mi pod rukama přibývalo stále bez konce, robila věnec, pyramidu, trůn a ty podávala Bohu, a jako by mi to vše přitékalo shůry, a to ve světle, které jsem přijímala z obou světců. (Když odpoledne předčítal jí Poutník starou píseň k oběma světcům, ve které věškeré tvorstvo bylo vybízeno k jejich chvále, pravila: »Ano, právě takovou modlitbu jsem vysílala k nim.«)

»Za tohoto jásotu modlitby a chvály a vzývání vidění v mé duši se stále víc a více rozvínovalo. Ale nikoliv, tak tomu nebylo, bylo to, jako bych zjevením obou světců vcházela do nebeského Jerusalema. Ale nevypovím radosti a slasti a slávy, kterou jsem tam spatřila. Nebylo to tam, jako když spatřím nebeský Jerusalem s jeho zdmi a branami, jako město položené na vrcholu cesty životní, nýbrž byla jsem přímo v něm, jako ve velikém světě lesku a jasu. Tam není vidění nebe nad hlavou, nýbrž všemi směry se rozbíhají ulice sem i tam opravdu do nekonečna; a přece všechno je pravidelné a spořádané a v nekonečném souhlasu a lásce. Ve středu nahoře vidím v nepochopitelném světle Nejsvětější Trojici a kolem ní čtyřia dvacet starců, a pod ní, ve zvláštním světě jasu, kůry andělské. A dále vidím všechny svaté dle jejich uspořádání, řádů a společností v jejich palácích a na trůnech, které jsou jim přiděleny, a ve vztazích,

kteří je vzájemně spojují, a ty z nich, kterými se právě zabývám, které totiž uctívám, nebo jichž kosti mám u sebe, ty vidím jasněji, nebo spíše, jsem jim blíže, skrze ně chodím k ostatním. Také jsem podivuhodně spatřila působení světců. Vyzývají je totiž, viděla jsem, že se obraceli k Nejsvětější Trojici, a že od Nejsvětější Trojice tryskaly paprsky na ně; i viděla jsem, že světci se pak rozcházelí k některým podivuhodným stromům a keřům, které rostly porůznu mezi paláci, a že s těchto stromů a keřů sesílali na mne ovoce a rosu a med. Ale viděla jsem, že jsou při tom súčasťně andělé, byli rychlí jako blesk, mžiknutím oka byli hned tam, hned onde, i zdálo se, že přinášejí na zem požehnání, a že rozmnožují to, co světci vyprosili. Viděla jsem Ignáce a Xavera, ani do mého kraje a vůbec všude tam, kde jsem je za to vyzývala, sesílají s nebe dobro. Také jsem je viděla, ani do velmi vzdálených krajín posílají neobyčejně mnoho rosy a medu. Dále vidím jednotlivé obrazy chudáků, kteří se zotavují, kteří zvroucnějí, vidím lidi, kteří náhle dotčeni vcházejí do sebe, v temných dalekých krajinách vidím problesknouti světlo, a to světlo se šíří; vidím; jak ti, kdož se modlí, se shromažďují k tomuto světlu. Vidím, že světci sice stále prokazují dobrodiní, zvláště tam, kde odpočívají jejich kosti, které září tímž světlem a touž barvou, jako světci sami, a které vždycky se jeví býti jejich částí, ale zvláště prokazují dobrodiní tam, kde je vyzývají.

»Ale kolem Ignáce viděla jsem mnoho svatých mužů: Františka Borghiáše, Karla Borromejského, Aloise, Stanislava Kostku, Františka Regis; viděla jsem jich velmi mnoho. Spatřila jsem také tam toho. (Mluví tato slova, ukázala Anna Kateřina přímo před sebe, jako by ukazovala na nějaký zjev, znenadání před ní se vynořivší. V první chvíli jí Poutník nerozuměl i soudil, že asi myslí svatého Františka z Assisi; ale ona spatřila před sebou svatého Františka Saleského, k čemuž podnětem jí byl ostatek, který měla blízko sebe.)* Ale neviděla jsem ho u Ignáce, nýbrž zase v jiném kůru, mezi biskupy. Spatřila jsem svatých bez počtu, které jsem znala, a k četným jsem přicházela s modlitbou. S počátku, patříc především na Ignáce, viděla jsem je ve větší dálce, než přece všechny mile pohnuté a přívětivé, ale posléze jsem chodila světec od světce.

»Cesty mezi paláci byly vysázeny perlami, skládanými v rozličné obrazce a vzorce a hvězdice, a tu jsem si já hloupá — neboť tu myšlenku mi

* Vypravující s očima otevřenými, poznamenává Poutník, zapomněla, že posluchač, co se týče této stránky života, jest slepcem, a za vypravování přešla, nevědouc ani o tom, do vidění.

vnuklo hloupé tělo — pomyslí: I hledíme, to jsou hvězdičky, které jest viděti na zemi. — Spatřila jsem Augustina, a všechny oblasti jeho řádu, a také biskupa Ludgera, ten držel na dlani kostel, jak se zobrazuje. Tak jsem spatřila mnohé, a všechny s četnými odznaky, které jsem dílem znala, dílem neznala. Také jsem spatřila svatého Joachima a svatou Annu, nepochybně proto, že je dnes úterý, v kterýžto den vždycky uctívám svatou bábu Annu. Oba dva drželi v rukou zelenající se ratolest, a ježto jsem nevěděla, co by to znamenalo, dostalo se mi vnitřním vnuknutím poučení, že to znamená jejich touhu po Messiáši, a to proto, že podle těla vypučel z jejich kmene. Také jsem viděla obraz jejich roztoužení, dokud dleli na zemi, jejich lkání a jejich sebemrtvení a očišťování.

»Tak celou noc jsem snášela své bolesti, jsouc posilována útěchou tohoto patření. Nepovím, jak nádherné věci jsem spatřila, a jakou pravdu a jasnost ve všem tom; podoba a zjevy nebyly seskupeny nahodile, všechno to bylo jednotné a jako vyrostlé z jednoho kořene, a zjev vysvětloval zjev, a zjev žil a miloval ve zjevu. Celou tu dobu, co trval tento obraz, překypovalo mi srdce radostí a ústa chvalozpěvem.« Vypravujíc to, byla všechna pohnuta a dojata až k slzám radosti, kdežto její tělo bylo na smrt zesláblé.

Dne 21. června shledal ji Poutník tak vysílenou, že zpovědník už nevěřil v další prodloužení jejího bolestného života; než ona překypovala radostí nad svatým Aloisem, jehož svátek slavila v nebeském kostele. Vypravovala o tom: »Byla jsem v duchovním poutním kostele. Byla to velická slavnost s četnými procesími. Bíle oblečené družičky s liliemi v rukou nesly na trůně Matku Boží; chlapci, rovněž stejně odění, nesli svatého Aloisia, jenž na svém černém řádovém rouchu měl oblečenu bílou rochetu se zlatými třásněmi; a jako ostatní chlapci také on držel v ruce lilii. V procesi nesli sílu bílých korouhví se zlatými třásněmi.

»Alois byl posazen na trůn na oltáři a nad ním byl trůn Matky Boží; zasnoubil se s ní. Viděla jsem, jak kostel na výsostech se naplňoval svatými kůry; kolem Aloisia jsem spatřila: Ignáce, Xavera, Borgiáše, Borromejského, Stanislava, Františka z Regis, a ještě velmi mnoho jiných svatých Jesuitů, a výše ještě zástupy jiných svatých řeholníků. Kromě nich tísnilo se v kostele plno duší jiných a panen a dětí, kteří příkladem svatého Aloisia rozníceni, našli milost u Pána. V kostele byli všemřs jen blahoslavení.

»Byv počtěn věnci a korunami a rozličnou jinou poctou, sloužil Alois

zase jiným, neboť tak se to dělá pokaždé o takových slavnostech. Každý poctěný, přijav poctu, stává se služebníkem. Nepopíši velkoleposti této slavnosti, byla to církevní oslava čistoty a nevinnosti, pokory a lásky. — Viděla jsem také jeho život. Tak jsem ho spatřila, an jsa ještě malíčkým chlapečkem byl sám a sám ve veliké síni, kde byly po stěnách rozvěšeny rozličné zbraně, a také vojenská brašna. Viděla jsem, že hošík zaměřil k této brašně, rozepial na ní nějakou přezku, a dobyl z ní širokou, dlouhou pušku. Byl při tom bojácný; zdálo se, že ta věc jest ke střelení. Viděla jsem ho, že s tím odešel, ale záhy se vrátil a hořce pláče, zastrčil pušku zase do kapsy, jako by lítoval, že ji ukradl. Plakal usedavě a opřel se o stěnu pod brašnou. Po té jsem spatřila, jak tam vešla vysoká paní, jež, jak se zdálo, ho těšila. Odvedla ho, ale on plakal bez ustání, i když ho přivedli k jeho otci a matce, kteří seděli v krásné komnatě. Vypravoval jim o svém poklesku, a plakal ustavičně pořád. Viděla jsem, že později mu ustanovili za druhá člověka, který se nehnul od něho ani na chvílečku. — Viděla jsem ho, jak v dětských letech byl dlouhou nemocí upoután na lůžku, a jak byl nevýslovně trpěliv, a jak všichni služebníci ho milovali. Viděla jsem, jak nemocného chlapečka nosili na rukou, a jak on, bled a roztrášen horečkou, stále se roztomile usmíval. — Viděla jsem ho v jiném městě, ale zase ve vznešeném domě. Byl to mírný, vážný hoch. Viděla jsem, že se kolem něho kupilo mnoho duchovních, a že on sedě uprostřed nich hovořil, a všichni mu naslouchali s velikou radostí. Dle všeho se zdálo, že je připravován na svatě Přijímání, a že osvěcen Bohem, poučuje zase je. Viděla jsem, že v této době jest uchvácen kromobyčejnou zbožností a touhou. Ať byl kde byl, ať šel kam šel, všude, jak jsem viděla, obracel se v tu stranu, kde v kostele stála Nejsvětější Svátost Oltární. Viděla jsem, že kolikráte si namaloval na stěnu kalich s Hostií nebo monstranci, a že se před tím obrázkem modlil s nevýslovnou zbožností, ale přišel-li někdo, honem to smazal. Vidouc to, vzpomněla jsem si na svatou Barboru, která, jak jsem viděla, to také tak dělala ve vězení. Po té jsem ho viděla, jak přijal v kostele Velebnou Svátost, i viděla jsem, jak svatá Hostie zářila před jeho obličejem a jak takorůžka mu vletěla do úst. Viděla jsem ho, když byl v klášteře, i viděla jsem, že jeho cela byla malinká, že vedle postele zbývalo pramálo místa. Viděla jsem ho, jak se bičoval, modlil, a viděla jsem ho, že zářil. Vidouc ho v jeho jízbě na modlitbách, byla jsem poučena, že jeho největším hříchem bylo, že po modlitbě, kterou konal celé dni, byl

roztržít as tak dlouho, co bys se pomodlil jeden Zdravas. Nepouštěl k sobě žádného ze svých druhů. Viděla jsem, že ho velmi milovali, že chodili s ním až ke dveřím, a jak jich nepouštěl k sobě, aby nevynášeli jeho chudoby.

»Viděla jsem, že od mládí stále měl oči sklopeny, a že jakživ se nepodíval žádné ženské do obličeje. Nebylo to pokrytecké svaťoušství, nýbrž byl to sebezápor, který ho zachoval čistým. Z milosti Boží jsem jakživa nezkusila, že by to bylo nutno. Čítávajíc dříve o tom v životopisech svatých, často jsem se tomu divívala.« Oplakává svou nedokonalost, když Poutník ji vypravuje, že otec svatého Aloise nechtěl mu dovoliti, aby vstoupil do duchovního stavu.

Dne 27. června 1822. »Měla jsem těžkou práci v kostele, ve kterém z bázně zazdili Velebnou Svátost do piliře, a kde byla tajně sloužena Mše svatá ve sklepení pod sakristií. Nepovím, kde to bylo; kostel byl velmi starý, a já jsem měla hrozitánský strach, že Velebná Svátost snad se ocitne v nebezpečí. Také teď zase mě napomínal můj Vůdce, abych se modlila, a abych všechny své známé prosila za obrácení hříšníků, a zvláště za víru a stálost kněžstva; neboť nastává prý těžká doba, a nekatolíci napínají všechny síly, aby Církev o všechno oloupili a jí všechno upřeli. Zmatek bude prý stále větší a větší.« Jsouc drásána prudkými bolestmi v ranách a jevíc všechny příznaky vodnatelnosti, kterou převzala od jakési ženy z Francie, byla několik dní zaujata účinnou modlitbou, která jí byla uložena, a z které vypravovala: »Můj Vůdce vedl mě po nějakých, nekonečně vysokých schodech, i viděla jsem na jiných místech ještě některé jiné lidi, kteří se rovněž modlili, a kteří byli přiváděni na ony schody jako po nitkách. Stála jsem nahoře, majíc ještě asi pět stupňů do velikého, podivuhodně zářícího města nebo světa. Někaká nevýslovně veliká, modrá záclona rozhrnula se přede mnou na obě strany, a tak se mi otevřel pohled do skvoucího města. Všecky řady paláců a květinových zahrad sbíhaly se do středu, ve kterém všechno vydávalo ještě větší jas, že jsi tam nemohl pohlednouti. Necht kamkoliv jsem obrátila své žádostivé zraky, vynořovaly se mi před očima stále nové a nové řady světců a andělů, i vzývala jsem po řadě všechny sbory svatých o přimluvu a všechny kúry andělské. Viděla jsem, že panny a mučedníci skládali první své přimluvy před trůnem Božím, a že po té kúrové jako by předstupovali, a Nejsvětější Trojice zdála se přibližovati, jako když slunce se vynoří z mraků. Po té jsem spatřila tyto kúry jako

světélka, jako zářící anděly ve světle malinké a překrásné a velmi vysoko. Spatřila jsem cherubíny a serafíny, anděly okřídlené: jejich křídla byla z paprsků, které se ustavičně kmitaly. Spatřila jsem také jiné kůry andělů a andělů strážných. Mezi svatými pannami spatřila jsem také takové, které žily v manželsví, na př. svatou Annu a mnohé jiné z prvních let křesťanských, také Kunhutu a jiné cudné ženy; ale nikoliv Magdalenu. V zahradách jsem nespatrišla žádných ptáků ani zvířat. Pohledla-li jsem pod sebe, spatřila jsem schody, na kterých jsem stála; v pravo a v levo, mezi mnou a oponou, bylo šedavo a modravo; obrátivši se spatřila jsem dole rozličná města a země a zahrady, rozseté jako ostrovy. Byly to pozemské krajiny, které se vynořovaly dle toho, jak se má duše po nich obracela. Tam jsem spatřila lidi, kteří se o všelicos modlili, i viděla jsem, jak jejich modlitby sunou se vzhůru jako svítky, popsané písmenami, jako listky, a jak tyto listky vcházely do prsou světců a andělů a jak zase z jejich obličejů stkvěleji vyzařovaly ke trůnu Božimu. Také jsem spatřila, že tu onde některá modlitba zčernala a spadla; a zase, jak jsem viděla, modlitbu, které ten neb onen nemohl dokončiti, druzí podporovali a posunovali vzhůru. Viděla jsem, že takto navzájem si pomáhají lidé a také andělé a svatí. Viděla jsem, že zvláště andělé čile poletovali nahoru a dolů; také svatí se hýbali. Viděla jsem, jak v nejedné nouzi bylo pomozeno, na př. ohroženým lodím. Dnes v noci donesl mě tam nahoru můj Vůdce nemocnou. Bylo to zvláštní, že jsem byla pořád tak zvědavá, co asi vězí na straně za záclonou. Myslím, že Horu Proroků měla jsem po levici, lezouc vzhůru.« Dne 1. července řekla ještě dodatečně: »Myslím, že mi krvácela hlava, když jsem měla to veliké vidění o přimluvě svatých, neboť tehdy jsem spatřila mnohé události z přehořkého Utrpení. Zatím co každý svatý obětoval u trůnu Božího část své účasti za hříšníky, viděla jsem všechna tato utrpení a všechnen soucit s trpícím Spasitelem, a také všechny trny z koruny a jiné nástroje Utrpení.«

V poslední polovičce měsíce srpna 1820 mívala opět několikrát celé dni vidění o vlažnosti a lhostejnosti, kterou kněží i laikové zahrnují Nejsvětější Svátost, kterážto vidění byla provázena nevýslovnými mukami. Při tom jí byli ukazováni pobané, spásy žádostiví, na zahanbení líných křesťanů.

»Všude, vypravovala, všude vidám kněze, že tonou v milostech církevních, v pokladech zásluh Ježíše a svatých, ale že mrtvě a vlažně uči

a kází a obětují. A byl mi ukázán pohan, jenž stojí na sloupu, tak vřele mluvil o novém Bohu, jenž jest nade všechny bohy, a jehož má jiný národ, že všechen lid i s ním byl stržen touhou. Tato vidění hrnou se na mne ve dne v noci, že si nevím rady ni pomoci. Nynější bída a zkaženost bývají mi pokaždé ukazovány u přirovnání k bývalým lepším časům, i jest mi modlití se bez ustání. Špatné sloužení Mše jest cosi strašlivého. Ach, není to lhostejno, jak se slouží! ... Měla jsem nesmírný obraz o tajemstvích Mše svaté, a jak všechno svaté od počátku světa se na ni vztahuje. Viděla jsem A a Ω a jak vše jest zahrnuto v Ω ; viděla jsem, co znamená kruhovitý tvar, co značí kulatý tvar země, nebeských těles, svatozáře, která svítí kolem každého zjevení a Hostie. Viděla jsem, jak spolu souvisí tajemství Vtělení, Vykoupení a Mše svaté, a jak Maria pojala vše, čeho ani nebe nemohlo samo pojmouti. Tyto obrazy se vinuly celým Starým Zákonem. Viděla jsem obět od těch dob, kdy po prvé byla přinesena, a podivuhodný význam svatých ostatků. Viděla jsem význam ostatků v oltáři, na kterém se slouží Mše svatá. Viděla jsem tělesné pozůstatky Adamovy odpočívati v Kalvarii, a to malounko nad hladinou mořskou kolmo pod místem, kde byl vztyčen kříž Ježíše Krista. Dívala jsem se do jeskyně s boku, i viděla jsem, že tam leží kostra Adamova úplná, až na pravou ruku a nohu a pravou půlku hrudního koše, že jsem viděla vnitro levé půlky hrudníku, a na pravém prázdném boku viděla jsem ležeti hlavu Evinu, právě na tom místě, z něhož ji Pán vyňal. Také mi bylo ukázáno, že o tom bylo mnoho sporů, že však nicméně tam byl hrob Adama a Evy odedávna, že jejich kosti tam odpočívají dosud. Před potopou nebylo tam prý hory, potopa prý nanesla vrch na jejich hrob. Viděla jsem, že tento hrob nebyl poškozen potopou, a že Noe měl v arše některé z jejich kostí, že také při své první oběti tyto kosti položil na oltář tak, jak je později kladl Abraham, a že kosti, které kladl na oltář Abraham, byly kosti Adamovy, které zdědil po Semovi. A tak obět smrti Ježíšovy, vykonaná na Kalvarii nad kostmi Adamovými, jest v pravdě předzvěstí Oběti Mše svaté, při které jsou relikvie pod oltářním kamenem; a oběti praotců jsou přípravou na ni. Také oni, obětující, měli svaté kosti, kterými připomínali Bohu jeho příslibení, která směřovala k vykoupení. Noe měl kosti Adamovy v arše, ve které bylo pět otvorů, které se vztahovaly na Spasitele a jeho Církev. V době potopy řádilo se na zemi strašlivě. Lidé páchali všeliké neřesti, každý si bral a loupil, co se mu líbilo, a pustošil druhému domy a zahrady. Unášeli a hanobili ženy

i dívky. Co stojí psáno v Písmě svatém: „Synové Boží viděli, že dcery lidské byly krásné“, tato slova znamenají, že čisté rody, které totiž byly zplodeny z Boha, a nikoliv z těla, z krve, ani z vůle mužovy, smísily se s rody nečistými, a zplodily lidi, silné lidské smyslnosti a pozemského smýšlení, a tak zkazily rod, z něhož vyjítí měl Messiaš. Dokonce i příbuzní Noemovi, až na jeho ženu, syny a snachy, byli pokaženi. Bydlili vůkol něho. Tenkrát zdvihalo se tam onde rozsáhlé slavení kamenné, a kolem něho byly roztroušeny chyše z lehkého pletiva nebo stany. Čím dále byli vzdáleni příbuzní od Noema, tím byli ničemnější a tím zkaženější byly jejich mravy, a také jej olupovali a zlobili. Ale takovými nebyli ti lidé snad ze surovosti a divokosti, nýbrž z neřestnosti, měli největší pohodli a všude pěkný pořádek. Byli oddáni všeliké ohavné modloslužbě, a bůžky dělali si z toho, co se jim k tomu nejvíce hodilo.

• Viděla jsem Noema, dětinského starce, an oblečen v dlouhou bílou řizu, chodil po sadu, ořezáváje kostěným křivákem stromy; i spatřila jsem, že se před něj sneslo cosi jako mrak, ve kterém byla lidská postava. Poklekl, i spatřila jsem, jak vyrozuměl, že Bůh zamýšlí všechno vyhubiti, a on, Noe, aby stavěl archu. Viděla jsem, že se proto velice truí, a že se modlí o smilování. Nedal se do práce ihned; ještě dvakrát se zjevil Pán a řekl mu, aby se už pustil do stavby, nebo že také on bude zahuben. Po té jsem ho viděla, že se svou rodinou se odstěhoval z té krajiny jinam, do kraje lesnatého a osamělejšího. Vzal s sebou hodně lidí; ti se tam usadili ve stanech, a také měli oltář, na kterém obětovali; před prací a po ní se modlili. Nějaký čas stavěli archu, ale nestihali se právě. Noe kolikrát zanechal stavby na léta. Třikrát byl od Boha znovu upomenut, a tu si zase vzal pomocníky, ale zase zastavil práci, doufaje, že Bůh se slituje.

• Také jsem byla poučena, že jako Kříž také archa byla vystavěna z rozličného dříví: z palmového, olivového, cedrového a cypřišového. Viděla jsem je, jak stromy poráželi a hned na místě osekávali, a viděla jsem, jak Noe sám na vlastních ramenou odnesl všechno dříví na staveniště, jako Ježíš nesl svůj Kříž. Staveništěm byl pahorek, osaměle se zdvihající v údolí. Nejprve byl na zemi sestaven spodek, který byl na zádi zaokrouhlen; byl jako necky a byl vysmolen. Archa měla dvě poschodí, žebra stála nad sebou dvěma řadama, byla dutá. Byly to oválné kmeny, které uvnitř měly bílou dřev, složenou z příčných vláken. Kmeny měly prstence nebo kolínka; veliké listy vyrůstaly přímo na kmeni kolkolem jako rákos. Viděla jsem, že dřev vyráželi razítky. Z jiných kmenů řezali tenká

prkna. — Všecko tam snes a uspořádav, dal se Noe do stavby. Spodek byl položen a vysmolen, první řada žeber byla vztyčena, a díry, do kterých byla zasazena, byly vysmoleny. Na to byla položena druhá podlaha, na ní pak zase řada žeber; na to třetí podlaha a střecha. Mezery mezi žebry byly křížem zapleteny tenkými prkny z nahnědlého nebo nažloutlého dřeva a všechny trhliny a díry byly ucpány vlnou ze stromů a rostlin a bílým mechem, který rostl hojně okolo jiných stromů, a po té uvnitř i zevně potřeny smolou. Nahoře byla archa rovněž sklenuta do kulata; v druhé polovičce výšky uprostřed boku byly dvěře, v pravo i v levo po okně, střed střechy byl čtyřhranný otvor. Když archa byla celá vysmolena, leskla se na slunci jako zrcadlo. Po té pracoval Noe sám a sám ještě dlouho, odděluje zvířatům jejich stání. Každé mělo své zvláštní, od druhého zvířete oddělené místo, a středem archy vedly dvě chodby. Vzadu, v zaokrouhlené její části, stál dřevěný oltář. Oltář byl oddělen od ostatní prostory koberci, kolem něho zavěšenými. Několik kroků před oltářem stála pánev s uhlím. Upánve začínaly sezástěny, postavené mezi lůžky. Do archy také nanesli rozličné nářadí a truhlice a množství semen, také byliny a keře, které byly nasázeny do země podél stěn archy, která se od nich všechna zazelenala. Viděla jsem, že tam přinesli také révu, s velikými žlutými hrozny, zdělí ramene. Nelze vypovědět, co hoře zažil Noe za stavby ze zloby a potměšilosti dělníků, kterým platil dobyt看. Opovrhovali jím a posmívali se mu, kdy a jak mohli, a spílali mu bláznů. Pracovali za dobrý plat, a přece za práce kleli a spílali. Nikdo nevěděl, proč Noe staví archu, a proto sklízel hojně posměchu. Viděla jsem, jak dokončil archu a děkoval, a jak Bůh se mu zjevil a řekl mu, aby svolal zvířata, zapískaje na rákosovou píšťalku na čtyři světové strany. Čím více se blížila hodina soudu, tím více se nebe zatemňovalo. Na zem dolehla jakási strašlivá úzkost; slunce už ani nevysvítilo a temný rachot hromu hučel bez ustání. Viděla jsem Noema, an s rákosovou píšťalkou zašel vždy kousek cesty na každou stranu světovou a zapískal, a po té jsem spatřila, jak zvířata, v pořádku a po dvou, sameček a samička, vcházela do archy po mostě, který byl položen ke dveřím a po té byl vtažen dovnitř; veliká zvířata, jako bílí sloni a velbloudi, šla napřed. Všecka zvířata byla postrašena, jako bývají před bouří, a přicházela kolik dní. Ptáci ustavičně přiletovali do archy otevřeným vikýřem; vodní ptáci vcházeli dolů do lodního trupu; zvířata do střední prostory; ptáci byli nahoře pod střechou, každý na svém místě. Dobytek jatečný přicházel po sedmi

párech. Pomodliv se ještě vroucně k Bohu za smilování, vešel Noe do archy se ženou, třemi syny a jejich třemi ženami; vtáhli za sebou můstek a zavřeli dveře. Všecko nechal venku, dokonce i blízké příbuzné a jejich malé děti. Dokončivše stavbu, všichni se vzdálili od něho. Teď se strhla strašlivá bouře; blesky šlehaly s nebe plamennými sloupy a dešť padal proudy tak hustými, jako když z konve se leje. Pahorek, v jehož středu stála archa, záhy se proměnil v ostrov. Trápení bylo tak veliké, že doufám, že přec ještě mnoho lidí se obrátilo. Viděla jsem černého, ohavného ďábla, jenž lítal bouří sem a tam a popouzel lidi k zoufalství. Ropuchy a hadi¹zalezli do ²nejaké skryše³ v arše; much a hmyzu jsem⁴ nespatri⁵la ty vzešly později na trápení lidí.

»Viděla jsem Noema, an konal v arše oběti zápalné; jeho oltář byl také pokryt červenou a bílou pokrývkou, a kdykoliv se modlil a obětoval, kladl naň kosti Adamovy. Tyto kosti přešly později na Abrahama, jenž, jak jsem viděla, položil je na oltář Melchisedecha, o němž věděl a po němž toužil. Viděla jsem ho, an obětoval Isaka na hoře Kalvarii. Zadní stěna oltáře byla obrácena na půlnoc; praotci vždycky oltáře stavěli takto, poněvadž od půlnoci přišlo zlo.

»Také Mojžíše jsem viděla modlití se před oltářem, na nějž položil kosti Jakobovy, které nosíval s sebou zavěšeny ve schránce. Když vyhlí něco na oltář, vyšlehl plamen, do kterého naházel kuřidel. Ve své modlitbě zapřisahal Boha při příslibeníh, která on dával těmto kostem. Modlil se tak dlouho, až padl na zem, a ráno povstal k nové modlitbě. Tyto kosti byly dány do archy úmluvy. Mojžíš se modlíval s pažema na kříž rozpiatýma. Této modlitbě Bůh neodolá, neboť jeho vlastní Syn vytrval takto v modlitbě věrně až do smrti. Viděla jsem, že také Josue se modlil jako Mojžíš, když slunce se na jeho rozkaz zastávilo.

»Viděla jsem také rybník Bethesda, a jak jeho pět vchodů se vztahovalo na pět ran Kristových. Měla jsem mnoho obrazů o něm z rozličných dob. Spatřila jsem pahorek, který byl hezký kousek cesty od prvního chrámu, a na kterém v dobách nebezpečí vykopali jámu a ukryli do ní posvátné nádoby, totiž svícny a hromadu uhelníků s dvěma držadly; doprostřed mezi to dali svatý oheň s oltáře. Na jámu položili všelijaké trámy; i viděla jsem, že mezi nimi se nalézal také trám, z něhož bylo utesáno kolmé břevno Kříže. Na tyto krycí trámy nahrnuli hlíny, že nikdo ničeho nepozoroval. Kmen Kříže stál dříve u potoka Cedronu, nad který naklonil se tak hluboko, že lidé po něm chodili jako po lávce, ačkoliv se zelenal

dále. Když byl odklizen s pahorku, používali ho k leččemus. Viděla jsem Nehemiáše, jak přišel ze zajetí a vybral jámu, ve které byl oheň ukryt. Nalezli tam jakousi černou kaši ze slatiny, a vyňali nádoby. Kaši potřel Nehemiáš obětní dříví, které se vzňalo.»

Po té přešly obrazy do doby křesťanské, i bylo jí ukazováno, jak nositelé nejvyšších duchovních i světských důstojenství druh druhu předstihoval v tom, aby Velebné Svátosti vzdávali náležitou poctu a úctu.

»Viděla jsem svatého papeže Zefyrina, jenž pro svou horlivost o důstojnost kněžství mnoho vytrpěl od křesťanů i kacířů. Viděla jsem, že byl velmi přísný přijímaje ty, kteří se mu hlásili ke svěcením; zkoušel je důkladně a mnoho jich odmítal. Viděla jsem, že jednou z velikého počtu těch, kteří chtěli býti kněžími, odmítl všechny až na pět. Také jsem ho viděla, jak se hádával s kacíři, kteří otevírali svítky a na něj se osopovali, dokonce mu i trhali jeho knihy. Od kněží žádal poslušnost, a posílal je tam i onam, ale oněm, kteří neposlouchali, odmítal jejich úřady. Viděla jsem ho také, an poslal muže, jenž nebyl ještě knězem, tuším do Afriky, kdež stal se biskupem a velikým světcem. Byl přítelem Zefyrinovým, a jest to proslulý muž. Viděla jsem, jak Zefyrin žádal na křesťanech, aby přinesli všecko stříbro, které mají doma, a že odstranil z kostelů dřevěné kalichy, a pořídil místo nich stříbrné. Také jsem viděla, že mešní konvíčky byly skleněné a průhledné. On sám osobně používal jenom dřevěných nádob, ale vida, že se mnozí tím pohoršují, dal některé pozlatiti; všecko ostatní rozdál chudým. Viděla jsem, že se sám zadlužil, aby pomohl z bídy chudé rodině, která nebyla s ním spřízněna. Viděla jsem, že k němu přišla žena z jeho blízkého příbuzenstva a dělala výčitky, proč dělá dluhy, a proč to aspoň neposkytne svým chudým příbuzným; a jak jí odpověděl, že si vydlužil na Ježíše Krista, a jak ona od něho odešla rozhořčena. Ale dostalo se mu poučení, že tato žena by se pokazila, kdyby jí něčeho poskytl. Viděla jsem, že poručil, aby kněží byli zkoušeni a svěceni před obcí, a že obnovil přísné předpisy o tom, jak jest se duchovním chovati při bohoslužbách biskupů; také vymezil přesně postup jejich hodností. Viděla jsem, že vydal zákon, aby křesťané v určitém věku dospělosti bezpodmínečně přijímali Velebnou Svátost o Velikonocích v kostele, a že už jim nedovoloval, aby si ji nosili domů ve schráně na krku zavěšené, poněvadž si ji často brali s sebou na místa nepoctivá k hodům a tancům. Viděla jsem, že měl velikou, velmi vřelou úctu k Matce Boží, a že měl několik vidění o jejím životě

a její smrti, a že si proto pořídil lůžko na vlas takové, jako bylo její lůžko, na kterém skonala, a pokaždé s hlubokou zbožností k ní uložil se ke spánku tak, jak ji viděl ve vidění umírat. Toto své lůžko měl ukryté za záclonou. Ke cti jejího azurového oděvu nosil stále tajně pod svými šaty azurové roucho. Viděla jsem, že ty, kteří pro smilstvo a cizoložství byli z obce vyobcováni, zase přijímal do obce, když si odpykali církevní pokání, a že měl o tom spor s učeným knězem (Tertullianem), jenž byl příliš přísný a stal se kacířem.

»Také byl mi ukázán svatý Ludvik Francouzský, jak jsa sedmiletým chlapcem, připravoval se na své první svaté Přijímání tuhým postem. Přiznal se k tomu své matce, jež jsouc s ním v kostele, prosila vroucně Matku Boží o osvícení, smí-li její dítě přijmouti Velebnou Svátost. Viděla jsem, že Maria se jí zjevila a řekla, aby Ludvik se připravoval sedm dní a šel k svatému Přijímání; ať ona jde s ním k svatému Přijímání, a ji, Marii Panně, ať ho obětuje, že bude pak stále jeho ochránkyní. Viděla jsem, že matka Ludvikova učinila, jak jí bylo poručeno, a při tom jsem byla poučena, že v oněch dobách náboženství se vyučovalo i učilo jinak a živěji, než dnes. Viděla jsem, že Ludvik později na všech svých výpravách měl s sebou Velebnou Svátost, a kde se zastavil, že dával sloužití Mši svatou. Viděla jsem také jeho křížácké výpravy, a jak jednou na moři v bouři volali naň jeho lidé a také z druhých lodí, aby pomohl, a na Bohu vymodlil, aby nezahynuli. Viděla jsem, že zbožný král, nemaje po ruce Svátosti Oltářní, vzal pokřtěné novorozeně, jež se na lodi narodilo, vyšel s ním na palubu lodi, podržel dítě v bouři na rukou a prosil Boha, aby k vůli tomuto nevinnému dítěti jich ušetřil; a jak s tímto dítětem dělal znamení kříže na všechny strany, bouře ihned se utišila, a jak později vybízel své lidi k úctě k Velebné Svátosti, pravě jim, aby přemýšleli o tom, když Bůh k vůli nevinnému, pokřtěnému dítěti projevil jim tolik a takovou lásku, cože teprve pro nás vykoná k vůli svému jednorozrozenému Synu.«

Do těchto historických obrazů vstupovaly jako protějšky obrazy z přítomnosti, propadlé vlažnosti a nevěře, obrazy, ve kterých na určitých osobnostech byly ukazovány příčiny a následky zneuctívání Velebné Svátosti.

»Nadspolečností, tak vypravovala, nad společností duchovních, laiků i žen, kteří seděli pohromadě hodující a lehkovážně žertující, spatřila jsem temnou mlhu, která se končila mrakem, černým jako noc. Upro-

střed mlhy nahoře viděla jsem seděti satana ohavné podoby, a kolkolem něho právě tolik čertů, kolik účastníků sedělo dole ve společnosti. Tito duchové byli ustavičně činní, vykonávajíce vliv na to, co tropili ti lidé tam dole. Našeptávali jim a vykonávali na ně všeliký vliv. Ti lidé tropili velmi nebezpečné, ke smilstvu ponoukající věci, a vedli urážlivé, prostopášné řeči. Duchovní byli z těch, kteří mají zásadu: Užívej a utrácej! Za našich duší nehraj si na podivína nebo na tmáře! Vesel se s veselými! A jsouce takovými sloužili denně Mši svatou. V této společnosti spatřila jsem velmi mladou ženu, jež jediné byla ještě hodná, a měla ještě jakousi zbožnost ke svému patronu. Byl to světec velmi známého jména, jehož obyčejně vzývala. Viděla jsem, že ostatní ji šádli i také sváděli; nad její hlavou byl černý mrak roztržen, i viděla jsem, že tento světec zahnal zlé duchy, kteří seděli v mraku ji nad hlavou a že na ni vyhlíel s nebe světlo. Po té jsem spatřila, že ďábel, sedící uprostřed nočních duchů, dal se do řeči se světlem a otázel se ho, cože tu chce a jak se opovažuje zasáhnouti do jeho práv. Potupně se chechtaje, chlubil se, že všichni tihle kněží jsou jeho, ježto jsouce tak zkažení slouží denně Mši svatou a tak že se stále víc a více zamotávají do jeho léčky. Světec ho odbyl řka mu, že pro zásluby Ježíše Krista nemá už žádného práva na tuto osobu, ať tedy k ní nepřistupuje. I jal se ďábel chvástati a řekl, že ji přec dostane do drápů; že přivede z dálné krajiny člověka, jenž kdysi učinil na ni dojem, a ten ji prý přivede k pádu. Postava ďáblova byla děsná. Měl krátká ramena s drápy, jeho noby byly dlouhé a kolena obrácená. Nemohl pokleknouti. Jeho obličej byl lidský, než chladný, zlověstný a děsný. Měl cosi z kůže jako křídla; byl černý a dělal tmou; vycházela od něho noc. Ježto mluvil o svém právu a já jsem se tomu divila, dostalo mi se poučení, že vskutku nabude znamenitého práva, jestliže člověk pokřtěný, jemuž skrze Ježíše Krista dostalo se moci, aby přemohl ďábla, přes to přece zhřešiv vydává se dobrovolně v jeho moc. Tento obraz měl do sebe cosi velmi vážného a poknutého. Zнала jsem ty lidi i tu osobu, již zachránil její patron.

»Také jsem byla u mnoha umírajících. Jeden případ dojal mě velice. Fintivá a velmi prostopášná žena ležela na smrtelném loži a nechtěla se obrátiti. Neměla víry a opovrhovala Svátostmi. Spolu s několika dušemi konala jsem za ni křížovou cestu i ležely jsme před Koesfeldským křížem a úpěly jsme tak dlouho k Bohu, až Spasitel odtrhl ruku od kříže a slezl s něho. V tom jsem se ocitla u ní a spatřila jsem, jak stanul před ní oděn

pláštěm, a jak rozhaliv plášť, ukázal jí rány. Ona se ulekla, vešla do sebe, kajicně se vyzpovídala a zemřela. . .

»Byla jsem s andělem strážným v sedmi kostelích před Velebnou Svátostí, abych se modlila a obětovala Utrpení Kristovo za potupení a zneuctění, kterého se Velebné Svátosti dostává od špatných kněží. V každém kostele přidružil se k nám patron toho kostela, a on i anděl strážný konali pobožnost se mnou. Modlitby byly ve formě litanií. Dva z těch kostelů byly daleko; bylo mi se bráti přes velikou vodu. Měla jsem za to, že tamější obyvatelé jsou Angličané.«

V neděli dne 28. srpna 1820 zastihl ji Poutník, ana ještě o polednách s rozpiatýma pažema se modlila u vytržení. Procitnuvši, nepoznávala bned, kde jest a kolik jest hodin, a později vypravovala: »Dnes dopoledne bylo mi vykonati modlitby, které mi byly předešlou noc uloženy. Nejprve byla jsem na Mši svaté ve zdejším kostele, po níž viděla jsem Poutníka jíti ke svatému Přijímání. Po ní bylo ještě několik Mší. Při tom spatřila jsem všechny chyby i nedostatky u kněží i laiků, a ustavičně trpěla jsem za to rozličné bolesti a obětovala je Bohu za chybní, zakrývajíc mu tyto vady jeho ukřižovaným Synem, kdykoliv kněz ho pozdvihl při Mši svaté, prosíc úpěnlivě a obětujíc. To jsem učinila nejen zde u nás, nýbrž zázračně rychle přenášena z kostela do kostela, snad v tisíci kostelích; neboť byla jsem ve všech katolických kostelích v Evropě i v drubých dílech světa, ve kterých jsem vůbec kdy byla. Co vše jsem spatřila, toho nelze vypsati ve dvou tlustých knihách. Tam onde, také u nás na venkově, spatřila jsem ještě také lidi opravdu pobožné, než většinou bylo viděti jen vlažnost; tak v Nizozemí pruh podél moře; ve Švýcarsku několik obcí, než ty byly jen ostrůvky mezi zlými; poté zas nahoře na severu Německa na polských hranicích, kde bydlí duchovní, které zhusta vídám. V Itálii spatřila jsem mnohé, kteří byli opravdu horliví a zachovávali staré svaté zvyky, a jiné, kteří byli naskrz zkažení a drzí. Ke konci této přerozmanité účinné modlitby měla jsem v poledne ještě obraz Svatopeterského chrámu, jako by se vznášel nad zemí a jako by spěchalo množství lidí, aby se pod něj postavili a jej podpírali. Viděla jsem malé i velké, kněze i laiky, ženy i děti, ano i staré mrzáky, ani jej podpírají. Ten pohled naplňoval mě velikou úzkostí, neboť viděla jsem, že kostel na všech stranách hrozil sesutím. Základní zdi a celý spodek se, jak se zdálo, rozpadávaly. Ale tu lidé všude nastavili svá ramena, a učinivše to, byli všichni stejně velcí. Každý byl na svém místě, kněží stáli pod

oltáři, laici pod piliři a ženy pod vchodem. Všichni nesli taková nesmírná břemena, že jsem myslila, že budou najisto rozdrčení. Ale nad kostelem byla nebesa otevřena, i viděla jsem kůry světců, ani svými modlitbami a zásluhami drželi kostel vzpříma, a pomáhali těm, kteří jej dole podpírali. Vznášejíc se ve vzduchu byla jsem mezi oběma a vroucně jsem se modlila. Ale viděla jsem, že ti, co kostel podpírali, odnesli jej kus ku předu, a že celá řada domů a paláců byla před ním sklácena na zem, jako se sklátí klasné pole před tím, jenž po něm kráčí, a že kostel byl tam složen na zem. Tam jsem spatřila zase jiný obraz. Spatřila jsem nad kostelem svatou Pannu a kolem ní apoštoly a biskupy. Dole jsem spatřila veliká procesí a slavnosti. Viděla jsem, že byli zahrnutí všichni špatní biskupové, kteří se domnívali, že dokáží něco sami od sebe, a kteří ke svým pracím nebrali si síly Kristovy z nádob svých svatých předchůdců a Církve, a že byli přijati jiní. Viděla jsem, že shůry přicházela veliká požehnání a mnoho změn. Také jsem spatřila papeže, jenž to vše zařídil. Viděla jsem, jak se povznesli muži zcela chudí, prostí, a také mladíci. Mnozí staří duchovní, kteří sloužíce špatným biskupům, ztratili Církev s očí, byli jako chromí a dnou zlámaní o berlách přiváděni od dvou vůdců i docházeli usmíření.«

Když se skončila tato modlitba, která jí byla uložena proto, aby se hodně slavila nekrvavá Obět, dostalo se Anně Kateřině ještě jednou velmi obsáhlého vidění, ve kterém jí bylo ukázáno, že tato Obět jest onou mezí, u které se cesty lidí rozcházejí pro čas i pro věčnost. Viděla také, že Obět přestane v době Antikristově. »Měla jsem, vypravovala, veliký obraz o Církvi, ale už toho všeho nesvedu. Viděla jsem Svatopeterský kostel a kolem něho množství polí, zahrad, krajín, lesů. Viděla jsem zástupy vrstevníků ze všech koutů světa, a zástupy těch, které znám jednak osobně, jednak z vidění, kteří dílem vcházejí do kostela, dílem lhotejně kostel míjejíce leckam se rozcházejí. V kostele byla veliká slavnost, a nad ním se vznášel světlý oblak, po kterém sestupovali do kostela apoštolové a svatí biskupové a shromažďovali se v kůrech nad oltářem. Mezi nimi spatřila jsem Augustina a Ambrože a všechny ty, kteří mnoho pracovali o zvelebení Církve. Byla veliká slavnost, konala se Mše svatá. A střed kostela spatřila jsem velikou rozevřenou knihu, k níž byly přivěšeny na široké straně tři pečeti, a na každé úzké straně po pečetech dvou. Kniha byla rozevřena nikoliv v prostředku, nýbrž více v předu. Nahoře spatřila jsem také Jana Evandělistu, a že jest to

kníha zjevení, která viděl na Patmu. Kníha ležela na pultu v kněžišti. Než tato kníha byla rozevřena, přihodilo se něco, což jsem zapomněla. Je to škoda, tady je mezera. Papeže nebylo v kostele. Byl ukryt. Myslím, že lidé v kostele nevěděli, kde. Ani už nevím, zda se modlil, či byl mrtev. Ale viděla jsem, že všem lidem, kněžím i laikům, bylo poručeno, aby položili ruku na určité místo v evandelistáři, a že na mnohého z nich sestoupilo světlo, kterým byli jako poznamenaní, a které bylo od svatých apoštolů a biskupů; ale také jsem viděla, že mnozí tam položili ruku jen tak ledabylo. Viděla jsem, jak venku se všech stran přicházeli ke kostelu židé, kteří chtěli dovnitř, ale ještě nemohli. Posléze přihnulo se všechno to množství, kteří s počátku nechťeli vejíti, nepřehledný to dav; ale v tom jsem spatřila, jak veliká kníha byla znenadání jako nadpřirozenou silou sklapnuta a zavřena. Ještě jsem si vzpomněla, jak v klášteře mi ďábel jednou zhasil světlo a zavřel knihu. Kolem v dálce spatřila jsem lité krvavý boj, a zvláště na půlnoci a na západě viděla jsem nesmírný boj. Byl to veliký, velmi vážný obraz. Jest mi líto, že jsem zapomněla místo kníhy, kam bylo jim klásti prsty.«

STYKY S DUŠEMI V OČISTCI ANDĚLÉ. POHLEDY DO PŘÍBYTKŮ NEBESKÉHO JERUSALEMA.

V dosavadním vypravování už při nejedné příležitosti jsme se zmínili o hlubokém soucitu k duším v očistci, který Annu Kateřinu bez ustání unášel, že se za ně modlila a konala všeliké oběti a dobročinné skutky; ale jest na čase, abychom v této kapitole sestavili její obsáhlá vidění o rozličném utrpení zesnulých, a její jednotlivé práce, které podnikala jim na pomoc, aby čtenář nabyt, pokud lze, nejúplnějšího obrazu o její nezměrné činnosti. Když Poutník strávil u ní první svátek Všechny Svatých a Dušiček, a ona ho viděla, že jest vůči zemřelým právě tak lhostejným jako většina lidí, kteří se tak snadno uklidňují představou, že zemřelí nepotřebují už naší pomoci vůbec, nebo aspoň ne tou měrou, jak vskutku ji potřebují, tu častokrát se nařkala: »Jest to smutné, jak teď tak pramálo se pomáhá duším v očistci. A přec tak veliká jest jejich bída, samy si ani nemohou pomoci. Ale jestliže někdo se za ně pomodlí, něco za ně vytrpí, udělí za ně almužnu, to jim ihned prospěje. Tu jsou tak ve-

sely, tak blaženy, jako člověk, prahnoucí žizní, jemuž podáš doušek čerstvé vody.«

A zpozovala-li, že její slova učinila na Poutníka dojem, upozorňovala ho také na to, jaká síla útěchy a pomoci jest nahromaděna v záslužných skutcích, které z čistého úmyslu se obětují za duše v očištění, jako na př. ve cvičení opravdového sebezáporu, v umrtvování svévole, v překonávání zvrácených náklonností a vášní, v úkonech trpělivosti, mírnosti, opravdového pokořování, srdečného odpouštění, upřímné přízně a podobné. »Ach, říkávala, duším v očištění jest toliko trpěti pro jejich nedbalost, pro pohodlnou zbožnost, pro nedostatek horlivosti pro Boha a spásu bližního. Jak jim pomoci, ne-li láskou, jež za ně dosti učiní, obětujíc za ně úkony oněch ctností, kterých samy v životě zvláště zanedbávaly. Svati v nebi nemohou se už za ně káti a dostičiníti; toho jest jim očekávatí od dětí Církve bojující. A jak velice po tom touží! Vědí, že ani jediná dobrá myšlenka, ani jediné opravdové přání, které se zrodí v živém člověku k vůli nim, nemine se účinku; a přec jak málokdo se o ně stará! Kněz, jenž se modlí brevíř zbožně s tím úmyslem, aby napravil, co duše v očištění promeškaly, a zač jest jim se ještě káti, dovede jim poskytnouti neuvěřitelné útěchy. Ano, síla kněžského požehnání proniká až do očiště, a jako rosa nebes občerstvuje ty duše, jímž tolo požehnání v silné víře se posílá. Kdo by to vše tak viděl jako já, jistě že by pomáhal, jak by mohl.«

Nejvíce litovala oněch zemřelých, které pozůstali nad míru vychvalují a pro jejich přirozené vlastnosti a přednosti do nebes vynášejí; nebo těch, jejichž pozůstalým z rozmazlené, přehnané lásky jest nesnesitelným už pouhé pomýšlení, že jejich příbuzní snad se ještě trápí a očišťují; neboť viděla, že takové duše bývají nejubožejší a nejopuštěnější. »Vždycky vidám, říkávala často, že nemírná chvála bývá podstatným olupováním a snižováním toho, jemuž se nezasloužená chvála vzdává.«

Když jednou Anna Kateřina rozhovořila se s Poutníkem, jehož tato poučování hluboce dojímal, zevrubněji o poměru, který jest mezi živícími a jejich zemřelými příbuznými, sestavil po té ony z jejich projevů, které se mu zdály nejvíce hodny zaznamenání, tak, jak tuto následují.

»Vše, co člověk myslí, mluví nebo koná, má v sobě cosi živoucího, co dále pracuje k dobru nebo ke zlu. Kdo udělal zlé, nechť si pospíší, aby smyl svou vinu lítostí a vyznáním ve Svátosti Pokání, jinak jen stěží zabrání následkům zlého v celém jejich rozvoji, nebo jim nezabrání

ní už vůbec. To jsem pocítila nejednou na své vlastní kůži, u nejednoho člověka, jehož stíhaly nemoce a utrpení, a v nejedné obci, na níž nebylo požehnání, a vždycky mi bylo ukázáno, že za neodpykanou a nesmířenou vinou vlekou se účinky neodhadnutelné. Viděla jsem, že trestání některých hříchů až na pozdních potomcích jest cosi přirozeně nezbytného, právě tak jako působení kletby, která leží na nespravedlivém statku, nebo bezděčná ošklivost před místy, na kterých byly spáchány velké zločiny. Všecko to vidám tak přirozeným a nezbytným, jako že požehnání žehná a svaté posvěcuje. Pokud se pamatuji, mám živý pocit pro požehnané a nepožehnané, pro svaté a nesváte. Sváté mě přitahuje a já jdu za ním neodolatelně, kdežto nesváte mě odpuzuje, znepokojuje mě, nahání mi hrůzy, ano nezbývá mi než vírou a modlitbou to potírat. Zvláště jasným a živým býval mi tento pocit, kdykoliv jsem měla blízko sebe lidské kosti, ano pramalinký prášek z těla, které bylo kdysi schránou duše. Sila tohoto mého pocitu vnukala mi vždycky neodbytnou domněnku, že jest jistý vztah mezi všemi dušemi a jejich těly; neboť jsem cítila a viděla přec nad slunce jasněji, že kosti ve hrobech a na hřbitovech jsou přerozmanité a také velmi rozmanitě působí. U jednotlivých kostí měla jsem pocit světla, hojného požehnání a spásy; u jiných pocítovala jsem větší nebo menší chudobu a nouzi, i cítila jsem, že jsem žádána o pomoc modlitbou, postem i almužnou. Ale u mnohých hrobů pojímala mě také hrůza a zděšení. Když mi bylo uloženo modlití se v noci na hřbitově, tu na takových hrobech pocítovala jsem tmu ještě hlubší než byla sama noc, tam bylo ještě černěji než černo, bylo to, jako když v černém šátku vystřihne se díra, která se zdá pak ještě tmavší. Kolikrát viděla jsem z takových hrobů vylézati jako černý kouř, z kterého mě jímalo zděšení. Také se mi stávalo, když jsem byla unesena touhou pomoci a vniknouti do této temnoty, že jsem cítila, jak se cosi vzpírá mé nabízené pomoci. Živé přesvědčení o nejsvětější přirozenosti Boží bývalo mi v takových chvílích jako andělem, který mě zase vyvedl z hrůz takového hrobu. Na jiných hrobech spatřila jsem šedivý stinný sloup, světlejší nebo tmavší, na jiných sloup světlý, nebo silnější či slabší paprsek; ale na četných nespatriila jsem vůbec žádného zjevení, což mě vždycky nejvíce zarmucovalo. Vnitřním vnuknutím byla jsem přesvědčena, že jasnější nebo tmavší paprsky z hrobů tryskající, jsou projevem duší v očistci o tom, jaké potřebují pomoci, že ony duše, jež nemohou dáti ani nejmenšího znamení, jsou v nejzazších končinách očistce

a beze vši pomoci, že nikdo jich nevzpomíná, že jsou zbaveny veškeré schopnosti působiti, a že v obcování s tělem Církve jsou nejposlednější z posledních. Když jsem ležela na takových hrobech modlíc se, zaslechla jsem nejednou temný hlas, který se z hlubin prodíral ke mně vzdychaje: Pomoz mi odtud! a cítila jsem úzkost člověka, veškeré pomoci zbaveného, jasně sama v sobě. Za tyto duše opuštěné, zapomenuté modlívala jsem se vždy horlivěji a vytrvaleji než za jiné, a často jsem viděla, že z takových prázdných němých hrobů ponenáhlu vylézají šedé stinné sloupy, a když jsem neustala pomáhati modlitbou, že se stále víc a více vyjasňují. Bylo mi vysvětleno, že hroby, na kterých vidám světlejší neb tmavší stinné sloupy, jsou hroby oněch zemřelých, jejichž duše v očistci nejsou dočista zapomenuty, dočista upoutány, a které buď stupeň jejich očistných muk nebo pomoc a modlitba žijících přátel uvedla ve více méně potěšlivý poměr k Církvi bojující na zemi. Mají ještě milost, že dávají o sobě v obci znamení, vyrůstají ku světlu a blaženosti, prosí nás o přímluvu, neboť samy nemohou si pomoci, a co pro ně učiníme, to obětuji zase našemu Pánu Ježíši za nás. Stále se mi jeví jako ubozí zajatci, kteří ještě výkřikem, prosbou, rukou, kterou vystrčí ze žaláře, mohou vzbuditi soucit svých bližních. Když jsem si prohlížela takový hřbitov, a před duši se mi vynořovaly tyto zjevy v různém stupni světla a tmy, bylo to všecko jako zahrada, která není všude stejně vzdělávána a nebo dokonce je dílem úplně pustá; a dala-li jsem se pak řádně do modlitby i do práce, a pobídla-li jsem k tomu také jiné, bylo to, jako by se rostlinky vzpřimovaly, jako bychom kypřili a zalévali půdu, jako by vzcházelo símě dočista ukryté, a jako by na zahradu padala rosa a déšť. Ach, kdyby všichni lidé to viděli tak jako já, jistě by v této zahradě pracovali ještě pilněji než já. Vzkročim-li na hřbitovech do takových vidění, přesvědčím se o křesťanské pili a lásce té které obce právě tak dobře, jako z toho, jak jsou vzdělané polnosti a zahrady, kolem osady se rozkládající, lze usuzovati, jaká jest píle a vezdejší podnikavost jejího obyvatelstva. Bůh propůjčil mi častokrát v životě tu milost, že jsem spatřila četné duše, any před mýma očima s nekonečnou radostí vystupovaly z očistce do nebe. Ale jako žádná práce, žádná pomoc v bidě neobejde se bez námahy, bez boje a bez trápení, tak pekelníci, ano i sám ďábel, častokrát mě velmi zle vyrušovali, děsili a týrali, když jako mladé zdravé děvčátko nebo statná paní jsem se modlíla na hrobech nebo na hřbitovech. Kolem mne to hřmo-

tilo a tlouklo a rojily se děsné zjevy, častokrátě mě to povalilo na broby, častokrátě mě to sem tam smýkalo, ano kolikrátě mě to násilím strkalo se hřbitova. Ale měla jsem od Boha milost, že jakživa jsem se nebála a že jsem jakživa ďáblu neustoupila ani o vlasek, a když mě vyrušoval, zdvojnásobila jsem svou modlitbu. Ach, co díky jsem sklídila od drahých duší v očistci; ach, kéž by všichni lidé chtěli mítí tuto radost jako já! Jaký nadbytek milostí jest na zemi! Ale jak bývají zapomínány a rozhazovány, kdežto duše v očistci tak po nich vzdychají! Ve svých rozmanitých prostorách s rozličnými mukami trnou úzkostí a prahnou touhou, dychtíce po pomoci a vykoupení. A nechť jejich hoře je sebe větší, přece chválí našeho Pána a Spasitele. Ze všeho, co pro ně činíme, pryští jim nekonečná slast.«

Všech Svatých a Dušiček 1819.

• Vykonala jsem se svým Vůdcem velikou cestu. Nelze vysloviti, jaké jest takové cestování. Tu nemyslim na to, kdo jsem a jaká jsem. Klidně se s ním ubírám obcemi a dívám se a jsem spokojena. Tážu-li se, dostane se mi odpovědi, a nedostane-li se, jsem také spokojena. Prošli jsme město, ve kterém bylo umučeno tolik křesťanů (Řím), přešli jsme moře, prošli pustými krajinami až tam, kde stál domek Annin a Mariin; a tam jsem se vznesla od země do výše. Viděla jsem nesčetné zástupy křesťanů v nekonečné rozmanitosti. A přece ve vnitřní duši a v citění bylo všecko jedno. Všichni žili a hýbali se životem radosti, a druh druhá pronikal a druh v druhu se zrcadlil. Prostora byla jako nekonečná kopule, která byla samý trůn, samá zahrada, samý palác, samý oblouk, samý věnec, samý strom, a všecko to bylo spojeno drahami a cestami, které se třpytily jako zlato a drahé kamení. Nahoře uprostřed byl nekonečný jas, sídlo to Božství. Svati byli seskupeni dle svých duchovních svazků. Všichni řádovi duchovní byli seskupeni dle svých řádů, a v těchto skupinách byli zase sestaveni dle svých osobních zápasů, výše nebo níže stojíce. Ti, kteří byli mučeni společně, stáli pospolu, zase také uspořádání podle toho, jakého dobyli vítězství. Ale stavové, jimž se na zemi nedostalo žádného duchovního posvěcení, ti byli uspořádáni dle svého vnitřního duchovního snažení. Byl to jakoby řád, v němž byli příslušníci všech stavů, uspořádání dle svého posvěcujícího snažení.

Dle podivuhodného řádu byli rozděleni do zabrad a příbytků. Zahrady byly nevýslovně zářící a milé. Viděla jsem stromy s malými, žlutými, zářícími plody. Ti, které podobnost posvěcujícího snažení svedla do jednoho společenstva, měli stejnou slavozář, která jim byla jaksi nadpřirozeným šatem řádovým; jinak se lišily od sebe jednotlivými odznaky vítězství. Na hlavách měli koruny a věnce, v rukou ratolesti, a byli mezi nimi lidé, ze všech stavů a krajin. Spatřila jsem také kuže, jenž mi byl povědomý a řekl mi: Nemáš ještě vše odbyto! Také jsem viděla veliké zástupy vojáků, po římsku oblečených, a mnoho svých známých. Všichni zpívali společně, a já jsem zpívala s nimi sladkou píseň. Také jsem pohledla dolů na zem, a užřela jsem malinký kousíček pevniny uprostřed vod, kdežto kolem mne všechno se vinulo do nekonečna. Ach život jest tak křafoučký, jen jen se mihne; a člověk může tolik získati, že nesmím truchliti! S největší radostí přijmu od Boha všechno utrpení.«

2. listopadu. »Přišla jsem s Vůdcem na místo, kde byly zavřeny duše, bylo to ponuré místo. Chodíc tam, zašla jsem daleko a těšila jsem. Z duší viděla jsem některé po pás ponořené v temnotě, jiné po krk, vůbec vězely v ní všechny více méně. Byly vedle sebe, ale každá jako by byla ve zvláštním vězení. Některé trpěly žizní, jiné zimou, jiné horkem, nemohly si pomoci a strádaly nekonečnou trýzní a touhou. Viděla jsem, že jich přemnoho bylo vykoupeno; jejich radost jest nevýslovná. Když u velikém počtu vzlethly, jsouce pouhými šedavými stíny, dostalo se jim za krátkého přechodu na vyšší místo na kratičký čas oděvu a odznaků toho stavu, který měly kdysi na zemi. Místo, kde se shromáždily, byla rozsáhlá proslora nad očištěm, která byla ohrazena jakýmsi plotem z trní. Tam jsem teď spatřila mnoho lékařů vykoupených, které uvítali a odvedli vzhůru jejich druhové v povolání, seřazení v jakémsi procesí. Užřela jsem, že také množství vojáků bylo vyvedeno z očiště, čemuž jsem se velmi radovala vzhledem k těm ubohým, zabíjeným lidem. Viděla jsem málo řeholnic, ještě méně soudců; ale mnoho panen, jež majíce příležitost, byly by se oddaly stavu řeholnímu, a viděla jsem je, any byly odváděny blaženými jeptiškami. Spatřila jsem také několik králů z dávných dob a něco duší z královské rodiny, několik duchovních, také mnoho sedláků. Mezi všemi těmi dušemi bylo, jak jsem viděla, mnoho z mých známých, a mnoho, soudě dle oděvu, z cizích končin. Každý stav byl veden vzhůru různými směry dušemi téhož stavu, a jsouce vedeny vzhůru, pozbývaly zase svých pozemských odznaků, a dostávaly stkvoucí oděv

nebešťanů. V očistci jsem poznávala nejen své známé, nýbrž i příbuzné svých známých, kterých jsem jakživa nespatriila. Viděla jsem, že nejopuštěnější jsou ony ubohé dušičky, které nemají, kdo by na ně pamatoval, a těch zapomněnlivých je tolik mezi našimi souvěrci, kteří nekonají modlitby. Za takové se modlívám nejvíce. — Po té přišla jsem do jiného vidění. Z čista jasna stála jsem tu oblečena jako selské děvče, jak jsem se nosila dříve. Na čele měla jsem stužku a na hlavě čepici. Můj Vůdce vedl mě k zástupu, který záře přicházel s nebe. Byly to vesměs postavy korunované, nad nimiž se vznášel Spasitel, drže v ruce bílou hůl s křížkem a s praporečkem. Bylo jich na sto, většinou panny, jen asi třetina byli muži. Všichni byli oděni stkvoucimi královskými rouchy, rozličných, měňavých barev svatozáře, čímž nabývalo zjevení krásy vpravdě zázračné. Na hlavách měli jednak korunky obroučkovité, jednak koruny nahoře zavřené na způsob čepce. Mezi nimi byli mnozí, kteří, jak bylo viděti, byli poznamenáni ranami, které kolem jizev šířily červený lesk. Můj Vůdce přivedl mě k nim, ale já jsem se strašlivě styděla, nevědouc, selské děvče, jak se k těmto králům zachovati. Můj Vůdce řekl: Tim vším také ještě můžeš býti! i oblekli mi bílý šat řeholnice místo šatů selských. Tu jsem spatřila kolem sebe všecky, kteří byli při mé obléčce v klášteře, a zvláště blažené jeptišky z našeho kláštera. Viděla jsem, jak mnozí, které jsem znala v životě a s nimiž jsem měla činiti, vzhlíželi ke mně z očistce. Poznávala jsem právě a ličené účastenství. Mnozí smutně se za mnou ohlíželi a leccéhoš litovali, když jsem zase od nich musila. Byli to občané z městečka.«

Svátek andělů strážných 1820

• Viděla jsem pozemský kostel a v něm mnoho mně povědomých lidí. Nad kostelem viděla jsem mnoho jiných kostelů, do kterých jsi se díval jako do vyšších poschodí nějaké věže. Všecky tyto kostely byly plny kůrů andělských, a to v každém kostele byli jiní. V nejvyšších výšinách spatřila jsem před trůnem nejsvětější Trojice přesvatou Pannu, obklopenou nejvyšším řádem. Dole viděla jsem kostel; a pohledl-lis vzhůru, zdálo se ti, jako by nebe stálo nad nebem a všechna jen jen se hemžila anděly. Nahoře všechno bylo uspořádáno a činno, že nelze toho ani vysloviti, kdežto dole v kostele všechno bylo nad pomýšlení ospalé a nedbalé; to's

cítil zvláště proto, že byl svátek Andělů, a že andělé každé slovo, které kněží při Mši svaté pronesli lenivě a roztržitě, tak nevýslovně rychle přinášeli k Bohu a napravovali všechny vady ke cti Boží. Viděla jsem v kostele neobyčejnou činnost andělů strážných vedle lidí. Viděla jsem, jak zapuzovali od nich jiné duchy, budíce v nich lepší myšlenky, předvádějice jim dojemné obrazy. Andělé strážní prahnou po Božím rozkaze; modlitba jejich chráněnců pobádá je k horlivosti ještě větší. Viděla jsem, že každému člověku při narození přidělí se duchové dva, duch dobrý a duch zlý. Dobrý duch je z nebesťanů, než z nejnižšího řádu, duch zlý není ještě ďáblem, není ještě uvržen do muk, ale jest vyloučen z patření na Boha. Vidám stále v jistém kruhu kolem země devět těles nebo prostor, devět světů, podobných vzdáleným hvězdám, a vidám, že na nich bydlí duchové rozličné povahy, a vidám, že od nich vycházejí svazky paprsků, v nichž se rozezná dobře každý paprsek, a které dopadají na některý bod země; vždycky jsem myslívala, že těmi paprsky souvisejí se zemí. Vždy nad třemi a třemi těmito duchovými světy vidám po jednom velikém andělu, jenž sedí na trůně; jeden z nich drží žezlo, druhý metlu, třetí meč. Na hlavách mají koruny, oděni jsou dlouhými rouchy, a na prsou jsou ozdobeni mnoha šňůrami. Na těchto světech přebývají zlí duchové, kteří ke každému člověku při jeho narození se přivínou vnitřním poutem, které sice jasně vidám a obdivuji se mu, kterého však teď nedovedu vysvětliti. Tito duchové nejsou průhlední a milí jako andělé; sice také svítí, ale to jest pouze matný vnější lesk, jako odlesk. Buď jsou liní, mdlí, sniví, zasmušilí, nebo prchlíví, hněviví, divocí, příkří, tvrdošíjní, nebo se lehce kolisají atd. Zdá se, že to jsou vášně. Jsou barevní, i pozorovala jsem na nich tytéž barvy, které, jak vidám, rozlévají se v lidech při utrpení nebo prudkém hnutí myslí, a které, jak vidám, v slavozářích mučedníků byvše zjemněny, linou se z nich a oblévají je svým jasnem. Zdá se, že vášně, bolestmi z nich vypuzené, jsou jim barvou vítězství. Tito duchové mají v obličeji cosi bystrého, pronikavého, vznětlivého, živého; jsou zrovna posedlí na lidskou duši, jako hmyz na jisté vůně a byliny. Budi v lidech rozličné žádosti a myšlenky. Na celé postavě jsou pokryti jakýmsi jemnými ostny, totiž paprsky, dráždidly; sami sice nepřimějí člověka k žádnému hříchu, k žádnému skutku, ale odlučují ho od božských vlivů, kleslí světu přístup k němu, opájejí ho jím samým, poutají ho, tisknou na zem rozličným způsobem, a povolí-li jim, zabloudí do temnot, a teď přijde ďábel a, ať tak dim, přitiskne pečet: a čin, hřích jest

dokonán, téměř jako by se zrodil — odtržení od božího zákona jest dovršeno. Viděla jsem, jak zvláště umrtvování a půst velmi zeslabuje vliv těchto duchů a jak naopak posiluje blízkost a činnost anděla strážného, a jak zvláště přijímání svatých Svátostí jest oněm duchům na odpor. Viděla jsem, že jisté náklonnosti a nechuti člověkovy, chťiče a bezděčná ošklivost souvisejí s těmito vlivy, a že zvláště ošklivost před jistými zvířaty, zvláště před hmyzem a podobnou havětí, nabývá od nich tajemného významu; a že ony druhy hmyzu, které jsou nám zvláště protivny, jsou obrazy hříchů a vášní, ke kterým jsme nejvíce nakloněni pro svůj vztah k těmto duchům. Bylo mi také dáno na srozuměnou, aby člověk, kdykoliv nějaký hmyz v něm vzbudí ošklivost, vzpomněl si jen na své hříchy a špatné vlastnosti, které jsou oním hmyzem zobrazeny. Viděla jsem, že takoví duchové nejednomu člověku v kostele blýskali před očima všelijakými šperky a tretky, a odváděli jejich pozornost ke všelikým žádostem; tu jsem viděla, že anděl strážný vrazil mezi ně a člověka pamatoval, kde jest. Ani vypověděti nedovedu nekonečné rozmanitosti takových obrazů. Viděla jsem, že pozemští velmoži mají také mocnější duchy tohoto druhu, a vidám, že proti nim vystupují také andělé s velikou mocí. Bylo mi popřáno, pohlédnouti na Švýcary, i spatřila jsem, jak tam ďábel v četných vládách tropí rejdy proti Církvi. — Viděla jsem také anděly, kteří podporují vzrůst pozemských bylin a něco sypou na ovoce a stromy. Také jsem viděla anděly, ani zemí a měst chrání a brání, nebo je také opouštějí. — Nevypovím, jak nesčetné duchy jsem spatřila. Vzduch by se zatměl, kdyby měli těla. Kdekoliv tito duchové mají veliký vliv na lidi, tam také vidám mlhu a noc. — Vidám, že člověku je přidělen jiný anděl strážný, potřebuje-li jiné ochrany. Několikrát měla jsem jiného Vůdce. Vypravujíc to, přišla Anna Kateřina znenadání do vytržení; za chvíličku si povzdychla: »Tak daleko, tak daleko je to místo, odkud přicházejí tito popudliví, tvrdošíjní, ukrutní duchové, kteří tuto sestupují.« Procitnuvši zase, vypravovala: »Byla jsem vynesena nekonečně vysoko, a s jednoho z oněch těles, které z těch devíti jest nejvzdálenější, spatřila jsem mnohopopudlivých, tvrdošíjných, nepodajných duchů, ani sestupují do onoho kraje, ve kterém teď propukávají nepokoje a vojna. Tito duchové přicházejí k velmožům a nepouštíjí k nim skoro ani človíčka. Ale viděla jsem také přesvatou Pannu, ona úpěnlivými prosbami svolávala na zem celé vojsko andělů, a vskutku přiletěli na zem; a na ony tvrdošíjné, nepodajné duchy vyšel veliký

ohnivý anděl s plamenným mečem. Právě tyto duchové téměř nadobro znemožňují lidem, aby se přiblížili k velmožům.

»Jsou také duše, které nejsou ani v očištění ani v pekle ani v nebi, nýbrž jsou odsouzeny, aby pronásledovány úzkostí a starostmi bloudily po zemi a hledaly něco, co jsou povinny vykonati. Přebývají na místech pustých, na hrobech, na zbořenístích, a zvláště na místech svých zločinů. Jsou to strašidla.«

Za několik hodin po té pravila u vytržení: »Ach, to byla podivná! Veliký, ohnivý anděl přiletěl od trůnu Božího nad město Palermo, ve kterém jest pozdvižení, a mocným hlasem, který pronikal až do kostí, zabřměl slova trestu, i spatřila jsem, jak dole ve městě lidé se kácejí mrtvi.«

Při jiné pozdější příležitosti vypravovala: »Už v dětských letech a ve zralejším věku, vídala jsem často, že tři celí kúrové andělských, kteří byli výše než archandělé, padli, ale že nesletěli všichni do pekla, nýbrž že někteří z nich, kteří měli jakousi lítost, zůstali venku. To jsou ti duchové na planetách, kteří přicházejí na zem, aby sváděli lidi. Na konci světa půjdou na soud a budou zavrženi. Vždycky jsem vídala, že ďáblové nikdy nemohou z pekla ani na chvíličku. Také jsem vídala, že mnozí zavrženci nejdou hned do pekla, nýbrž že prodlévají ještě na zemi, na osamělých místech muk.

»Jak selidé vyvinují duševně, bývají jim přidělováni andělé strážní vyššího a vyššího řádu. Také králové a knížata mají anděly strážné vyššího řádu. — Oni čtyři okřídlení andělé, zvaní Elohim, kteří rozdávají božské milosti, slují Rafiel, Etofiel, Selathiel, Emmanuel. Dokonce i mezi zlými duchy a ďábly vládne větší pořádek než na zemi. Odkud odejde anděl, tam na to místo bez meškání vstoupí ďábel se svým působením. Dokonce i mezi duchy na planetách jest veliký pořádek. Také oni jsou padlými duchy, ale nikoliv ještě ďábly; téměř každý z nich jest jiný a přicházejí nazem a odcházejí. Na jednom z oněch těles jsou úplně zasmušilí a smutní, na jiném jsou horkokrevní a prudcí, na jiném jsou lehkomyslní, na jiném přesní a opatrní. Působí na všechno, co žije na zemi, a na lidi v hodině narození. Duchové žijí v jistých řádech, sdruženích. Na jejich planetách vidám cosi jako rostliny a stromy; než všechno je lehoučké a jako houba. Jsou na nich také vody, některé čisté jako křišťál, jiné kalné a jakoby jedovaté. Také se mi zdá, jako by každé z oněch těles mělo něco kovo-
vého. Tito duchové požívají plodů, které se vztahují na jejich bytost.

Mnozí působí také dobro, pokud totiž člověk jejich pobídek používá k dobru. — Nejsou všechna tělesa nebeská obydlena; některá jsou jen zbraňmi, nádobami pro určitá působení a ovoce. — Také vidám místa, na kterých přebývají duše lidí, kteří nebyli křesťany, a přece žili dobře. Tráví tam život ponurý, a mají pocit, že se to ještě najisto změni. Jsou bez radosti a bez bolesti, a požívají také určitých plodů.

»Měsíc jest chladný a kamenitý, samá vysoká hora, samá hluboká jeskyně a propast. Zemi přitahuje a tísni. Vody na měsíci velmi stoupají a opadávají, brzy přitahují se země množství výparů, a tu se zdá, jako by veliké mraky se ploužily do jeskyní, a potom se zase zdá, jako by všechno přetékało, a tu tísni zem tak mocně, že lidé se stávají melancholickými. Vidám tam mnoho postav lidem podobných, které před světlem vždycky uprchnou do stínu; jsou poschovávány, jako by se styděly; také se zdá, jako by měly zlé svědomí. Tyto bytosti vidám blíže u středu měsíce. Ale na jeho nejzazších okrajích vidám rozkládati se krajiny, zarostlé křovinami, ve kterých se zdržují zvířata. Bohoslužby na měsíci nevidám. Půda je žlutá, než větším dílem je kamenitá, a stromy a rostliny jsou lehoučké jako dřev, houba nebo mech. Mezi měsícem a mezi zemí s veškerou její přírodou jest úžasná souvislost. Že lidé tak žádostivě k němu vzhlížejí, to jest proto, že člověk dívá se za tím, co jest jeho. Měsíc přitahuje mnohé z nás a zase nás tísni. Často vidám, že s měsíce přicházejí veliké mraky jako jedovaté, obyčejně se rozloží nad mořem. Ale vidám dobré duchy a anděly, kteří zase mračna rozhánějí a činí je neškodnými. Na zemi vidám nížiny, prokleté pro hříchy, kde se sbírá jed a mlha a temnota. Také vidám, že ušlechtilější lidské rody jsou vždy na místech požehnanějších.

»Duše, které vidám stále se ukrývají ve stínech, jsou tam, jak se zdá, bez bolesti a bez radosti jako z trestu až k soudu. — Světlo měsíce jest mrtvé, modrobílé; zjasní se poněkud až v určité vzdálenosti od měsíce.

»Vlasatice jsou samý jed, jsou to takoví tažní ptáci; kdyby jim nebránily tak ohromné bouře a jiná působení duchů, snadno by velice poškodily zemi. Na nich přebývají duchové hněvu. Ocas, toť jejich dílo, jako se kouř objeví všude, kde jest oheň.

»Mléčná dráha jest množství malých jezírek, jako křišťál průhledných. Zdá mi se, jako by se v nich koupali dobří duchové, jako by se ponořovali a vynořovali, jako by vylévali rozličnou rosu a požehnání jako křest. — Slunce jde vejčitou drahou. Jest to těleso oživené svatými duchy, rozseávající dobrodiní. Na slunci samém není horko; světlo a teplo vzniká

až v určitém okruhu kolem něho. Jest bílé a rozkošně protkáno žilkami rozličných barev.

»Mnohé nebeské těleso jest ještě neobydleným, krásným místem, které čeká na příští obyvatelstvo. Mnohá z nich jsou zahrádami a nádržkami jednotlivých plodů. Celý vesmír pochopíme jen tehdy, představíme-li si dokonalý stát, město, nebo veliké podivuhodně zařízené hospodářství, kde ničeho nechybí. Ani jedno ze všech těchto těles nemá důstojnosti a vnitřní síly země; kdežto země obsahuje všechno, obsahují ostatní spíše jen jednotlivé vlastnosti. Poslední z blaženců má vyšší důstojnost než první anděl. Hřích Evin přivedl nás k pádu, ale za to můžeme býti také vítězi.«

Všecky tylo věci vypravovala jako nevinné dítě, které, řekneme, popisuje své zahrádky. »Když jsouc ještě malou holčičkou, pravila, v noci jsem klečivala ve sněhu v polích a radovala jsem se ze všech těch krásných hvězdiček, modlivala jsem se k Bohu: Ty's přece mým skutečným otcem a máš doma takové krásné věci, tedy mi je také ukaž! A vskutku, všecky mi je ukázal: vzal mě za ruku a vodil mě všude a na tom nebylo dočista nic divného, neboť na všechno jsem se dívala s takovou srdečnou radostí a na jiné věci jsem se ani nepodívala.«

Dne 2. září 1822 vypravovala: »Po příkrých svazích přišla jsem do visuté zahrady. Tam jsem spatřila, jak mezi půlnocí a východem vystupuje jako slunce na obzoru muž s dlouhým, bledým obličejem. Jeho hlava, jak se zdálo, byla pokryta špičatou čepicí. Kolem těla měl ovinuty stuhy a na prsou měl štít, jehož nápis jsem zapomněla. V ruce třímal meč, ovinutý pestrými stuhami, a vznášel se pomalým letem holubím nad zemí, odmotával si stuhy, máchal mečem na všechny strany, a házel stuhy na spící města. A stuhy se zamotávaly kolem nich jako smyčky. V Rusku, v Itálii a ve Španělsku padaly od něho neštovice a boule. Berlín byl omotán rudou smyčkou, tamodtud přišlo to k nám. Teď byl jeho meč obnažen, od jilce visely krvavé stuhy, krev kanula na náš kraj; poletoval sem tam, stuhy byly jako droby.«

11. září: »Mezi východem a polednem vystupuje anděl s mečem, a u jilce meče má jakousi pošvičku, naplněnou krví, kterou tam onde vylévá, a přijde až sem, a vylévá krev v Münsteru na kapitulní náměstí.«

Archanděla Michaela.

Dne 29. září 1820. » Měla jsem mnoho podivuhodných vidění o zjevení a svátcích svatého Michaela archanděla. Byla jsem ve světě na mnoha místech, a viděla jsem jeho kostel ve Francii na skalním útesu v moři, a viděla jsem ho patronem Francie. Viděla jsem, jak pomáhal vítěziti zbožnému králi Ludvíkovi, jenž byv poučen Matkou Boží obrátil se k Michaelovi a na jedné své korouhvi nosil jeho obraz. Král založil ke cti svatého archanděla rytířský řád. Spatřila jsem, jak teď z tamtoho svého kostela vzal svatostánek a odnesl jej do nebe. Také jsem spatřila jeho zjevení v Cařihradě a mnohá jiná, kterých už nevím. Také jsem spatřila celý zázrak s kostelem svatého Michaela na hoře Gargano, a viděla jsem tam velikou slavnost, kam jsem viděla putovati zástupy cizích poutníků, opásaných a knoflíky na bolicích. Tam posluhoval Anděl u oltáře s jinými. (Vypravovala zázrak Garganský celkem tak, jak se obvyčejně vypravuje; jen to pravila, že místo, kde se měl postavit kostel, bylo naznačeno na skále obrazem postavy, jež v ruce držela kalich.)

» Po té byla jsem s ním v Římě, kdež pro jeho zjevení byl rovněž vystaven kostel, myslím od papeže Bonifáce, a to na zjevení Matky Boží. Šla jsem za Andělem všude: vznášel se nade mnou veliký a krásný. Třímal meč, a byl mnohonásobně opásán jakoby šňůrami. U tohoto svatomichalského kostela přelo se velmi mnoho lidí; v největším zástupu byli katolíci, kteří nestáli za mnoho, a také sektáři a protestanté. Zdálo se, jako by se přeli o bohoslužby; Anděl sestoupil s nebe a svým mečem odehnal veliký zástup, i zůstalo tam pouze jen asi čtyřicet lidí, i byly konány bohoslužby zcela prostinké. Po té uchopil Anděl svatostánek s Nejsvětějším nahoře za knoflík a odletěl s ním. Můj Vůdce poručil mi, abych šla za ním, i pustila jsem se na východ, stále se držíc pod letícím Andělem. Přišla jsem také až ke Gangu, a tam jsem se obrátila směrem více půlnočním; spatřila jsem také Horu Proroků ležeti stranou, a teď šlo to stále víc a více s kopce, a krajina byla stále víc a více chladnější a pustší a ponuřejší, až jsme přišli na nekonečnou plochu ledovou. Bylo mi velmi úzko v této pustině; ale přišly tam ke mně ještě jiné duše, aby mi dodaly mysl, jako má matka, Ančenko, starý Söntgen a jiné. — Tu jsme přišli k velikému mlýnu, kterým bylo nám projíti. Ale když jsem tam dorazila, duše mých přátel mě opustily. Led se prolamoval pode mnou při každém kroku a z vody se valila pára a já jsem měla strach a můj

Vůdce často mi podal ruku. Voda, kterou byl mlýn hnán, přitékala zpod ledu; byla horká. Tento mlýn se hemžil vladaři a jinými vysokými pány ze všech dob a zemí. Bylo jim uloženo, aby rozmilali celé hromady ropuch, hadů a jiných ohavných, jedovatých zvířat a zlata a stříbra a rozličných šperků, které pak padaly do vody a neškodny připlavaly zpět na pevninu. Tato zvířata a tyto věci plavaly k nim bez ustání od pevniny. Ve mlýně pracovali jako mlynářští a bez přestání metli košťaty tu havěť pod mlýnský kámen, neboť jinak by je byla vehnala do nesnáží. V práci se střídali. Zdálo se mi, že ten mlýn jest jakýmsi místem pokání takových knížat, kteří zosnovali mnoho pletich a nastrojili ve světě křivd a bezpráví, pod nimiž lidé ještě upějí zde na zemi, a kteří proto nemohou býti dříve blaženi, dokud následky jejich činů nebudou se světa shlazeny. Tyto následky přibíhaly k nim v podobě tak ohavných zvířat, a knížatům bylo poručeno hubiti je, aby se už nerozmnožovaly. Voda, do které to vše rozemleto padalo, byla teplá a tekla zpět do světa a byla dočista neškodná. — Nám bylo projítí mlýnem, a jeden z nich přišel k nám a rychle smetal havěť pod mlýnský kámen, abychom mohli projítí. Dal se se mnou do řeči a vysvětloval mi, co to tam vše znamená, a řekl, jakou mají radost, že tamtudy jdeme, a rozšlapeme aspoň něco z té obrovné spousty ledové, kterou přejdeme, neboť budou tam prý mlít tak dlouho, dokud neroztaje ten led všechnen. Ubírajíce se dále, kráčeli jsme po zamrzlém moři jako nějakým úvozem, neboť v ledu byly hluboké trhliny, potom jsme stoupali po ledovci dlouho vzhůru, radujíce se, že jsme zanechávali přece dosti zřetelnou stopu těm ubožákům, kteří pracovali ve mlýně.

»Lezouc vzhůru, viděla jsem archanděla Michaele, an stále se vznášel nade mnou, nebe nabývalo stále jasnější a krásnější modré barvy, a slunce a ostatní tělesa nebeská jevila mi se jako obličej. Archanděl provedl mě kolem celé země a všemi nebeskými světy. Na nich spatřila jsem se mihati nesčíslné zahrady a spatřila jsem plody a jejich význam. Doufám, že ještě jednou mi budou otevřeny, a pak si vyprosím některé léky a některá tajemství, abych léčila zbožné lidi. Viděla jsem kůry světců a často jsem spatřila tam onde některého světce, an stojí ve svém světě se svými zvláštními odznaky. Letíce stále výš a výše, přibyli jsme posléze do světa zázračné krásy a nevidané nádhery, že nelze toho ani vysloviti, do světa, který se klenul jako kopule. Jevil se nám, jako modrá deska, kolem níž se vinul světelný prstenec, a na tomto prstenci bylo

zase devět světelných prstenců a na každém z těchto prstenců stálo po trůně. Všecky tyto prstence se hemžily anděly rozličných druhů, a od trůnů, které stály na oněch devíti prstencích, vystupovaly do výše oblouky rozličných barev, které nesly plody, drahé kameny a vzácné dary Boží, a které tvořily kopuli, na které stála zase tři křesla či trůny andělské, z nichž prostřední trůn byl Michaelův, a tam přiletěl se svato- stánkem, který vzal z kostela, a postavil jej na kopuli. Každý z těch tří andělů: totiž Michael, Gabriel, Rafael, stál na oblouku působnosti, který vycházel vždy od tří kůrů andělských, jichž bylo devět dole pod nimi. Mimo to kroužili kolem těchto tří bez ustání čtyři velcí, zářící, od hlavy po patu křídly odění andělé. To jsou Elohimové a služi: Rafiel, Etofiel, Emmanuel a Salathiel, a jsou správci nebo rozdávající přebytkůných milostí Božích, a rozsévají je v Církvi na všechny čtyři strany světové. Dostávají je od tří kůrů andělů. — Rafael a Gabriel byli oblečeni v dlouhé, bílé řízy, podobající se takto velice kněžím. Michael měl na hlavě přílbu se hřebenem z paprsků. Prsa jako by byla chráněna pancířem a přepásána šňůrami; až po kolena sahal mu oděv, jakási to řasnatá zástěra. V jedné ruce třímал dlouhou hůl s křížem, pod křížem byl upevněn praporeček s heránkem; v druhé ruce třímал plamenný meč. Jeho nohy byly také ovínuty šňůrami.

»Nad touto kopulí spatřila jsem svět ještě vyšší. V něm spatřila jsem Nejvyšší Trojici jako tři bytosti: Otce jako velekněze-kmeta, jak podával zeměkouli Synu, jenž byl mu po pravici; Syn držel kříž v druhé ruce. Po levici Otcově stála okřídlená, stkvoucí bytost. Kolem ní byl kruh čtyřiašest seti starců, kteří seděli na křeslech: Cherubíni a Serafíni ještě s mnoha jinými anděly obstupují trůn Boží, pějíce ustavičné chvály.

»Ve středu nad Michaelem stála Maria, jež kolem sebe měla nesčetné kruhy bílých duší, andělů a panen. Milost, z Ježíše vycházející, přichází skrze Marii na ony tři archanděly. Ale každý z archandělů vyzařuje po trojích darech Božích na tři kůry andělské z devíti dolejších kůrů; a tito kůrové zase vyzařují dary Boží na celou přírodu i na lidi.

»Když svato stánek tam stál, viděla jsem, jak vyrůstá pod vlivy, přicházejícími shůry od Marie Panny, a rozmanitým působením, vycházejícím ze všech nebes, a účinnou prací všech andělských kůrů, a jak se šíří nejprve v kostel a dále ve veliké stkvoucí město, které pozvolna klesalo. Zdálo se, jako by obloukem klesalo na zem, a nevím, jak to bylo; ale spatřila jsem celé zástupy lidí, ani se blížili ke mně s hlavou napřed,

jako by se točila země, na které stáli, a pak z čista jasna stáli oběma nohama v novém Jerusalemě, tím bylo totiž toto nové město, které se sneslo na starý Jerusalema, kdežto mně se zdálo, že přichází na zem.

»Když jsem spatřila sestoupení nový Jerusalema, uzavřelo se toto vidění a já jsem klesala stále hlouběji a hlouběji do temnot a spěla jsem domů. Ještě jsem spatřila obraz nesmírné bitvy. Celé pole bylo zahaleno kouřem; střeleli z kde jakého křoviska, která se jen jen hemžila vojáky. Bojiště bylo v nížině, v dálce se rozkládala veliká města. Spatřila jsem svatého Michaele, an sestoupil s velikým zástupem andělů a rozehnal bojující. Ale to se stane, až všechno už bude zdánlivě ztraceno. Vůdce bude vzývati svatého Michaele, a tu se skloní k němu vítězství.«

Nevěděla, kdy ta bitva se strhne. Jednou pravila, že se strhne v Itálii, nedaleko Říma, kdež mnoho starých věcí bude zničeno, a mnoho nových (to jest dosud neznámých), posvátných věcí vyjde na světlo Boží.

Vypravovala také toto: »Když jednou jsem myslí klesala a div si nezoufala z toho trápení, ve kterém jsem vězela, a z neustálých muk a z ustavičného vyrušování, povzdychnuvši si, aby mi Bůh ráčil popřítí aspoň jedinkého klidného dne, že žiji přece jako v pekle, utřila jsem si přisnou dŮtku od svého Vůdce, jenž pravil: Abys už nikdy nesrovnávala svého položení s peklem, ukáži ti peklo. Vedl mě na půlnoc, v onu stranu, kde se země přikře sklání. Nejprve jsme vystoupili vysoko od země. Horu Proroků cítila jsem vpravo na východě; a ještě dále na východ za ní spatřila jsem Ráj. Teď jsem byla vedena stále na sever, slézajíc po příkrých stezkách, vedoucích ledovou pouští, a přibyla jsem do strašlivého kraje. Na této cestě zdálo mi se, jako bych letěla ve vyšší oblasti kolem země, i měla jsem určitý pocit, že sestupuji k příkré severní straně země. Cesta byla pustá, a jak se skláněla k peklu, byla stále temnější a mrazivější. Když jsem přicházela na místo hrůzy, zdálo mi se, jako bych sestupovala odkudsi shůry. Spatřila jsem totiž kulatou desku (úseč kulovou). Vzpomenu-li si, co jsem spatřila, třesu se ještě na celém těle. Když jsem tam přicházela, bylo mi, jako bych letěla nad zemí. Spatřila jsem všechno, ale jen bromadně: tam černou skvrnu, onde plameny, tamo kouř, onde noc. Obzor byl pokaždé pohlcován nocí. Blížíc se tam, poznávala jsem, že jest to země nekonečných muk.«

Dne 24. září 1820: »Měla jsem ve svatebním domě těžkou práci, které jsem nemohla a nemohla dodělati. Bylo mi totiž uloženo, abych ometeným, dočista už nepotřebným koštětem vymetla spoustu neřádu;

ale nic jsem tím nedokázala. Tu přišla ke mně má matka a pomohla, a také přítelkyně, již jsem před smrtí darovala obrázek svaté Kateřiny, kterého se mi zázračně dostalo (v I. dílu str. 129). Obrázek měla zavěšený na prsou, a dlouho se mnou rozprávěla. Nejsou ještě v nebi, nýbrž na velmi dobrém místě, na kterém byl Abraham a dobrý Lazar. Toto místo jest velmi příjemné, jest jako rosa, jako med, velmi milé a sladké. Na všem jest jakoby rozlit měsíční svit, bílý, mlékový jas. Měla jsem tam obraz ubohého Lazara, a to výslovně proto, abych věděla, kde jsem. Ráj, který jsem zase uzřela jako Horu Proroků, jest radostnější, blaženější než lůno Abrahamovo, a jest v něm plno překrásných tvorů. Matka zavedla mě na četná místa, přibytky to duši, i vzpomínám si, že mě přivedla také na jakousi horu, kdež mi zastoupil cestu duch, jenž se leskl jako měď a vlekl za sebou řetěz, k němuž byl připoután. Byl tam dlouhá léta, zůstaven beze vší pomoci. Nikdo naň nevzdychl, nikdo mu nepomáhal a nemodlil se zaň. Řekl pouze několik slov, a přece jsem zvěděla vše, proč a zač tam byl, z čehož si ještě něco pamatuji. Za kteréhosi anglického krále, jenž měl válku s Francií, byl velitelem anglického vojska ve Francii, kdež děsně řádl a páchal všeliké ukrutnosti. Byl vychován tak špatně, i zdálo se mi, že vinou své matky; než stále uctíval potají Marii Pannu. Rozbijel kde jaký obraz, a jda jednou mimo překrásnou sochu Matky Boží, chtěl ji také rozbít; ale pojalo ho vnitřní pohnutí, i neučinil toho. Po té upadl do prudké horečky a rád by se byl vyzpovídal, ale pozbyl smyslů; než zemřel s dravou lítostí. Tak našel milosrdenství a nebyl zatracen. Mohlo mu ještě býti pomoheno, ale byl zapomenut načisto. Právil, že by se mu mohlo pomoci zvláště Mšemi svatými; ano že by stačily dvě, tři Mše svaté, aby byl vysvobozen drabně dříve. Toto místo není prý očištěm; v očištcích netrápí ďáblové; to místo jest prý jiným místem očisty. Viděla jsem ho, jak psi stále se naň vrhali štekajíce a kousajíce, a to proto, že lidi tak trýznil. Často ležel spoután rozličně, také jako do kozelce, a lili do něho vřelou krev, která se mu hnala všemi žilami. Právil, že naděje vykoupení jest mu velikou útěchou. Domluviv se mnou, propadl se zase jakoby do hory. Místo, na kterém stál, bylo pokryto jakoby plamennou travou. Mluvil se mnou už dříve; dues bylo to po třetí.

»Po té byla jsem s četnými dušemi, které Pán vysvobodil pro mou modlitbu, u vytržení přenesena do Františkánského kláštera, ve kterém bratr laik zápasil se smrtí za hrozných pokušení. Byla noc. Klášter stál

v hornaté krajině. Nebylo v něm mnoho mnichů; ale byli tam také svě-
šti lidé. Umírající žil tam už tři roky. Po zpustlém svátáckém životě
vstoupil do řádu jako kajcník. Když jsem tam přibyla, tropili zli du-
chové kolem domu ohlušující povyk. V domě vylo jako od vichřice,
tašky se sypaly se střechy, větve stromů tloukly do oken, a viděla jsem
zlé duchy, ani v podobě krkavců a jiných ohyzdných ptáků a tvorů se
proháněli kolem domu a kolem cely umírajícího. Mimo jiné byl u něho
velmi zbožný, staříčkový mnich, a kolem mnicha několik duší, které vy-
koupil svou modlitbou. Když povyk byl až k ohlušení, ostatní mniši se
odplížili umírajíce úzkostí; ale zbožný mnich vyšel za dveře, a ve jménu
Ježíšovu otázel se zlých duchů, cože tam chtějí. I slyšela jsem hlas,
jenž se tázal, proč prý jim chce vyrvati tuto duši, která jim sloužila tři-
cet let. Ale mnich a já a všechny přítomné duše, my všichni jsme odpí-
rali ďáblu, a když mu nezbývalo než se odkliditi, slyšela jsem ho, an
pravil: Teď tedy vejdu do ženy, s níž umírající dlouho hřešil, a budu ji
trápiti až do jejího skonání. A vskutku, jak jsem viděla, odletěl. Ale ne-
mocný zemřel blaženě.«

Dne 27. září 1820: »Dnes v noci mnoho jsem se modlila za duše v o-
čistci, a viděla jsem mnoho podivuhodných trestů, kterými byly posti-
ženy, a viděla jsem milosrdenství Boží opravdu nepochopitelné. Zase
jsem také spatřila nešťastného anglického válečníka, a modlila jsem se
za něj. Viděla jsem nekonečnou slitovnost a spravedlnost Boží, a že nic
z toho, co je v člověku opravdu dobrého a co v něm ještě žůstalo, nepříjde
na zmar. Viděla jsem, že dobré nebo zlé skutky lidí dávno mrtvých pů-
sobí dále v jejich potomcích, a že jejich vůlí a jejich přičiněním přísou-
dí se jim ke spáse nebo ke zkáze. Viděla jsem, jak z pokladů Církve a
z lásky údů Církve se zázračně pomáhá duším. A to vše bylo oprav-
dovým napravením a doplněním jejich nedostatků. Slitovnost neukřivdila
spravedlnosti a spravedlnost slitovnosti, a přec obě jsou nekonečně ve-
líké. Viděla jsem rozličné způsoby očišťování, zvláště jsem viděla, že
jsou trestáni oni pohodlní, za pecí sedící kněží, kteří říkají: Spokojím
se s malým místečkem v nebi, modlím se, sloužím Mši svatou, zpoví-
dám... Za to jsou odsouzeni, aby cítili nevýslovná muka a touhu po
dobročinných skutcích, a aby viděli před sebou všechny duše, jež byly
bez jejich pomoci, a aby seděli nečinně s drásající touhou pomáhati a
pracovati. Veškerá jejich lenost změní se v duševní muka, jejich klid
v netrpělivost, jejich nečinnost v okovy, a žádný z těchto trestů není

pouze pocíťován, nýbrž všechny mají jako nemoc zlo kořenem, což jest nejen pochopitelno, ale i obdivuhodno.

»Také jsem spatřila duši ženy, asi před 20 či 30 lety zemřelé. Nebyla v očistci, nýbrž jinde, kde byly krutější tresty; proti ostatním duším, jimž bylo snášeti jen prostý trest vězení, byla jako káranec, jenž mimo to jest bičován. Viděla jsem tuto ženu, ona se souží nevýslovnou tesknoutou a mukou. V náručí chovala snědé dítě, jež bez přestání zas a zase utrácela, a jež zase znovu ožívalo. Jest odsouzena, aby je vlastními slzami omývala, až zběli. Žadonila na mně modlitbu. Také duše mohou prolévat slzy, jinak nemohl by nikdo na světě plakati. Teď mi vypravovala svou vinu, nebo spíše viděla jsem ji v řadě obrazů. Pocházela z polského města, byla ženou řádného muže. Měla hospodu, kam chodili duchovní a vůbec jen tiší lidé. Byla to žena od srdce zbožná a dobrá; měla příbuzného kněze, velmi zbožného, jenž byl členem missijního řádu Redemptoristů. Když jednou její muž na několik dní odcestoval, přišel k ní na hospodu cizinec, padouch, jenž ji násilím svedl. Pro svou vinu div si nezoufala; zapuzovala padoucha od sebe, ale on se nedal vyhnati z domu, ani tehdy ne, když očekávala návrat mužův každé chvíle. Trnula nejstrašlivější úzkostí; tu ji ďábel vnukl, aby otráвила svůdce. Poslechla; ale vražda div ji nepřipravila o rozum, a ze zoufalství utratila později i svůj plod. Trýzněna v duši mukami téměř pekelnými, pídila se po cizím knězi, aby se mu vyzpovídala, a ježto zavítal k ní na hospodu jakýsi pobuda, přestrojený za kněze, vyzpovídala se mu s nevýslovnou zkroušeností a za usedavého štkání. Za několik dní po té skonala; ale Bůh byl tak dobrotiv, že pohleděl na její velikou lítost, a ačkoliv nebyla rozřešena a zemřela bez Svátostí, poslal ji na ono trestní místo, kde jsem ji našla. Tam jest odsouzena k tomu, aby dostiučiněním naplnila všechna léta svého dítěte, která mu podle předzvědění Božího byla určena, až dítě bude takto schopno vejíti do světa; neboť takové děti také na onom světě dospívají. Za pět let po smrti zjevila se za Mše svaté svému příbuznému knězi. Znala jsem ho, zbožného stařečka, modlil se se mnou.

»Za tohoto vidění zřela jsem nejeden obraz očistce, ale zvláště, co jest s dětmi, které byly utraceny před narozením a po narození, ale těchto vidění nelze mi dosti jasně opakovati a proto je pomíjím. Potud jsem si byla vždycky jista, že vše dobré, ať v duši ať na těle, dere se na světlo, tak jako všechno zlé, nebylo-li smířeno a smazáno, tihne k temnotě, že

spravedlnost a milosrdenství jsou zahrnuty v Boží dokonalosti, a že z Božího milosrdenství činí se zadost Boží spravedlnosti z nevyčerpatelných zásluh Ježíše Krista, a že zásluh svatých, s Kristem spojených, kterýžto poklad v Církvi uložený se rozmnožuje spolupůsobením a prací věřících, doufajících a milujících údů duchovního těla Kristova. Vždycky jsem vidala, že nic nepříjde na zmar, co se děje v Církvi ve spojení s Ježíšem; že každé zbožné přání, že každá dobrá myšlenka, každý dobrý skutek, vykonaný pro Ježíše, prospěje dovršení těla Církve, a že člověk, jenž nedělá ničeho, než že z nejčistší lásky se modlí k Bohu za své bratry, koná velikou, spasitelnou práci.«

12. dubna 1820. Selské děvče z bázně před přísnými rodiči porodilo tajně. Neopatrností matčinou zemřelo dítě brzy po porodu, a matka je schovala v trublici, kde bylo objeveno. Z toho pojal naši trpitelku veliký zármutek, trpěla a modlila se bez přestání za vinnici, aby ji pohнула k opravdovému pokání. Vypravovala: »Znám to děvče; před rokem bylo u mne. Od Vánoc vídala jsem ji často ve vidění, ona zahalená pláštěm, zachvívala se vždycky tajemnou hrůzou, jako by cosi zlého zrál v ní. Posledně jsem ji spatřila v době velikonoční Zpovědi, byla jaksi nesvá, modlila jsem se za ni, a upozornila jsem na ni zpovědníka, ale nepřišla k němu. Také dnes v noci měla jsem s ní činiti, i viděla jsem, že jest všechna velmi utrápěna. Ačkoliv jest hloupá, není přece úplně bez viny na smrti dítěte. Viděla jsem, jak se vše sběhlo, a velmi jsem se při tom modlila. A tu mi přišli na mysl oba bývalí Jesuité, jimž jsem se v mladých letech zpovíдалa; pomyslíla jsem si, jak zbožné žili, co vykonali, a že za oněch dob něco podobného nikdy nebylo slýcháno. Zatím, co jsem na ně vzpomínala, zjevili mi se oba muži jsouce dosti šťastni, a jeden z nich uvedl mě ke své sestře, u níž žil a již jsem znala. Byla na místě opravdu neobyčejném, a jakživa bych si nebyla ani pomyslíla, že osobě tak zbožné jest se ještě káti. Byla na místě ponurém, kde bylo ještě mnoho jiných duší, vězic jako zazděna v těsné, čtyřhranné díře, ve které mohla pouze stát; ale byla spokojena a trpěliva a právě se dostala do nádrže prostornější, která jest před touto děrou. Pravila mi, abych ji navštívila ještě častěji. Dlouho ještě jsem rozmlouvala se starými, blaženými kněžími, a také jsem jich ještě o některé věci požádala... Již dlouho se mi dostávalo vnitřních poučení o tom, kde jsou děti, umírající před Křtem svatým, i vidala jsem, jakého nevýslovného statku, jakého pokladu pozbývají se Křtem svatým. Nevypřavím,

co, jak vídám, ztrácejí, ale jejich ztráta dojmá mne tak, že kdykoliv se dovím o takové smrti, nabízím Bohu svou modlitbu a své utrpení na dostiučinění za to, čeho jiní na ubožátkách zameškali, aby od obce, ode mne, totiž od jiného údu bylo nabrazeno smýšlení lásky, které jiní zameškali. Tak jsem měla také zármutek pro ubohé, před Křtem svatým zemřevší dítě této nešťastnice, a nabídla jsem se Bohu na dostiučinění.«

10. dubna 1820: »Dnes v noci měla jsem namáhavé, těžké vidění a zaměstnání. Z čista jasna stála přede mnou kmitavá blažená duše zemřelé, dobré ženy z Koesfeldu, jež vroucně milovala svého muže, jehož jsem také pokládala za dobrého, ježto se vždycky jevil velmi zbožným. Už dávno jsem si na tyto lidi ani nevzdychla. Muž se zase oženil, ale druhé ženy neznám. Duše mi pravila: Konečně jsem si na Bohu vyprosila, že mohu přijít k tobě. Jsem teď šťastna, ale mého muže jest mně tak líto; ještě když jsem žila churavějíc, už tenkrát žil ve velmi bříšném poměru s nynější svou manželkou, a pořád ještě nežije s ní v manželství jako křesťan. Mám takovou lítost nad jeho duší; také nad duší ženinou mám lítost. Když mi to duše vypravovala, podívala jsem se nemálo tomu, jakým podle její řeči ten člověk byl, o němž jsem se vždycky domnívala, že jest velmi hodný. Ale vypravovala mi mnoho o něm, prosíc mne, abych napomenula jejího muže, jenž chce ke mně zavítati. Uprosila mne také, že jsem šla s ní do Koesfeldu. Celou cestu jsem viděla jako za bílého dne, zářila totiž jako slunce; měla jsem z toho nekonečnou radost. Poznávala jsem každé místečko cesty, a shledala jsem, že na mnohých místech bylo vše dočista jiné. Zavedla mě do domu těch lidí, ve kterém jsem takto bývala často, a ve kterém jsem také shledala mnoho změn. Byla jsem s ní u lože manželů, jež jsem zastihla spící. Žena, jak se zdálo, nás učila, i vzpřímila se, i rozmlouvala jsem s ní dlouho, řkouc jí, aby se vzpamatovala a také muži otevřela oči. A vskutku to slíbila. Není skoro ani pochyby, muž bude se snažiti, aby se ke mně dostal, a duše prosila mne tak důtklivě, abych se zaň modlila a jemu poradila, že se poněkud ostýchám, jak mu tu věc vysvětliti, jestliže sám o tom nezačne.«

Práce pro dva vladaře.

6. října 1820: »Viděla jsem v obraze zbožného Tyrolského františkána. Viděla jsem, že měl výstražné vidění o velikém nebezpečí, které hrozilo Církvi z politického spolku, který byl už téměř hotovou událostí. Bylo mu poručeno, aby se modlil za Církev bez ustání; i viděla jsem ho, an se modlil u svého kláštera, který nebyl veliký a stál blízko jakéhosi městečka. Klečel v noci před zázračným obrazem Matky Boží, i viděla jsem, že ďábel, aby ho rušil, tropil v kostele veliký hřmot, bije totiž v podobě černých krkavců do oken, která řinčela a strašlivě rachotila. Ale zbožný řeholník se tím nevyrušoval a modlil se dále s rozepiatýma pažema. Vymodlil to, že, jak jsem viděla, přistoupily po té k mému lůžku tři bytosti. Jedna z nich se podobala mému Vůdci; přistoupila ke mně blíže; druhé dvě byly duše, jež žádaly modlitby. Dověděla jsem se, že jsou to duše katolického knížete Braniborského a zbožného císaře Rakouského, a že modlitba františkána, jenž viděl totéž nebezpečí jako já, přivedla je ke mně, abych se modlila za odvrácení zlého. Prosili úpěnlivě, aby se jim dostalo povýšení, aby mohli působiti na nynější své nástupce na zemi. Dověděla jsem se, že takové duše mají mocnější vliv na pozemšťany než jiné. Podivným mi bylo, že duch, jenž je vedl, vzal mé ruce a pozdvihl je. Jeho ruka byla na omak měkká a vzdušná, jako by byla prachová; ale kdykoliv mi ruce klesly, zase je pozdvihl řka: Jen se modli ještě dále. Toť vše, nač se pamatuji.«

8. října: »Vracejíc se z Říma, přišla jsem s Vůdcem opětně do Tyrol ke zbožnému františkánovi, jenž byl příčinou, že nedávno přišly ke mně duše vladařů, které jsem už dříve spatřila ve mlýně (viz str. 309). Jest to týž mnich, jenž nedávno při smrti spolubratrově ďáblu tak vytřel zrak. Stále se ještě modlil s pažema rozpiatýma za odvrácení nebezpečí, hrozícího Církvi. V jedné ruce drží při tom růženec, a jde-li spat, pověsí si jej kolem krku. Odcházejíc od něho a jsouc provázena svým Vůdcem a krásnou zářící paní, byla to myslím Maria, kráčela jsem na krásnou, povlovně vystupující horu. Zrálo tam všeliké ovoce a mezi křovisky hrála si pěkná, bílá zvířátka. Vylezše na vrchol, přibyli jsme k zahradě, ve které bylo plno nejkrásnějších plodů, růží a květín. V zahradě se procházelo mnoho bytostí. Spatřila jsem tam duše obou vladařů, byly tam povýšeny, přišly ke dveřím, neboť já jsem k nim nikterak nemohla, a žádaly ještě modlitby, aby přišly ještě výše, a mohly působiti na své

potomky ke blahu Církve. Tak ráda byla bych měla něco růží ze zahrady, přála jsem si jich plnou zástěru, zamýšlela jsem Lambertovu nohu celičkou do nich zavinit, i myslila jsem, že mu to udělá dobře. Ale můj Vůdce utrl mi jich jen několik, a tím mi nebylo pomoheno.* (Prosíc o růže, žádá si tolik náměstných bolestí, aby noha Lambertova se zahojila. Chce trpět za něj, ale není jí toho popřáno dostatečně, a jest proto přesvědčena, že Lambert se neuzdraví, převezme-li jeho utrpení.)

Všech Svatých a Dušiček 1820.

Už dávno před tím, než nastal tento svátek, trpěla ustavičně za dušičky v očistci. Bolely ji všechny údy a noci proseděla vzpříma v posteli, počítajíc každou hodinu. Měla ustavičně pocit, že jest malým dítětem, jež nemůže si pomoci a nemůže se hnouti. Umírala žízni a nemohla se napít, byla nadobro zmučena div neomdlela, prahla touhou pomoci a zatím byla všechna jako spoutána. Jestliže na chvíli bolesti polevily, hned v zápětí zesilely tak, že div nevypustila duše. Při tom byla vtělená trpělivost, a zůstávala klidnou, ať ji vyrušil kdokoliv.

Dne 1. listopadu vypravovala: »Viděla jsem velmi zřetelně nevýslovně veliký, nádherný obraz, ale nejsem s to, abych to vylicila. Spatřila jsem stůl, jehož konce jsi nedohleděl, a který byl prostřen červenou a přes ni průhlednou bílou látkou, a na kterém byly roztaveny nejrozmanitější pokrmy. Nádoby byly jako zlaté, a na okrajích měly modré písmeny. Byly to rozmanité, seskupené plody a květiny; ale nebyly odumřelé a utržené, byly živé a rostly; neboť byly tam přece věčně požívány. Jejich pouhý zjev byl požíváním toho, co obsahovaly.* U stolu dohlíželi a posluhovali biskupové a mezi nimi rozliční duchovní správcové. Kolem stolu jednak seděli na trůnech, jednak stáli v polokruzích všechny zástupy svatých, seskupených v kůrech rozmanitým pořádkem. Stála-li jsem u velikého stolu, spatřila jsem kolem něho všechny tyto nesčetné kůry, a viděla jsem všechno jako v zahradě. Ale blížila-li jsem se k některému kůru neb pohleděla-li jsem naň, spatřila jsem tento kůr ve zvláštní zahradě, a v této zahradě jsem uzřela zvláštní stůl, i viděla jsem, že na tento stůl přicházely pokrmy s onoho velikého, společného stolu.

* tj. byvše zpozorovány, byly požívány; ale jejich požívání bylo pozorování jejich významu, obsahu, pojmu či podstaty.

A na všech těchto zahradách a polích a záhonech a bylinách a větvích a květech a plodech zase vše ožívalo, co žilo na onom stole. Požívání plodů nebylo vlastně jedením, nýbrž pozorováním jich. Ale každý z těch svatých měl svůj odznak. Mnozí biskupové drželi na rukou kostely, poněvadž zakládali církve; jiní drželi jen berly, poněvadž byli pouze pastýři. Vedle světců stálo také množství stromů, olitých ovocem, a tak jsem byla žádostiva ubohým lidem něco z toho nadělití, že jsem zatřásla stromy* a vskutku jsem spatřila, jak se sypalo ovoce na jednotlivé kraje země. Také jsem viděla, jak všichni svatí společně, ale každý kůr dle své povahy a moci, snášeli rozličné trámce, ozdoby, květiny a věnce, aby konec stolu vztyčili trůn. A všechno to se dalo nevýslovným pořádkem; dalo se to jako ve světě, ve kterém není chyb, hříchu ani smrti. Trůn vyrůstal z jejich bytosti a konání, aniž se dříve o tom umluvili; a zatím stolu střežili strážci a duchovní vojíní.

»Po té jsem spatřila čtyřia dvacet starců, ani usedli na nádherná křesla kolem trůnu; někteří z nich měli harfy, někteří kaditelnice, i zpívali chvály a okušovali. V tom už měla jsem zjev, podobný kmetu s trojí korunou na hlavě a s pláštěm široko vlajícím, an snesl se s výše šikmo na trůn. Na jeho čele hořelo trojhranné světlo, a v tomto světle obrazy se všechno, co bylo kolkolem. Bylo to asi tak, jako by kde co vysílalo tam svůj obraz, nebo naopak tamodtud jej mělo. Z jeho úst vycházel proud světla, ve kterém jsem zřela množství slov. Rozeznávala jsem písmena a číslice, divajíc se na ně jako hloupá školačka; zapomněla jsem to. Poněkud níže pod jeho prsou viděla jsem ukřižovaného jinocha, jenž zářil nevýslovně, a z jehož ran, velikých to svatozáří, tryskaly proudy paprsků, dubovitě zbarvených. Tyto paprsky slévaly se kolem všech svatých u veliký prstenec, a rozličné slavožáře světců, dle toho, jaké byla která barvy, splývaly s těmito výrony světla, a v nich jistým řádem, a přece svobodně měnily barvy, že žádnými slovy nelze toho vylicítí. Ale viděla jsem, že z těchto proudů paprsků, tryskajících z ran, padá na zem cosi jako déšť, skládající se z různobarevných kapek, a bylo to samé drahé kamení. A v tom všem byly skryty rozličné smysly a pravdy, neboť vidouc to, poznávala jsem cenu, sílu, tajemství a barvy drahých kamenů a vůbec všech barev. Ale mezi křížem a mezi okem na čele viděla jsem Ducha Svatého v podobě okřídlené bytosti, i viděla jsem, že s oka a s kříže proudily paprsky na tuto bytost. Poněkud níže pod křížem viděla jsem pře-

* tj. její úpěnlivá prosba strhla ovoce na zem.

svatou Pannu a mnoho panen kolem ní. Viděla jsem papeže, apoštoly a panny seřaděné v kruhu kolem kříže asi v jeho polovině. Všecky tyto zjevy a všichni svatí a všichni nesčetní andělé v dalších kruzích ustavičně se pohybovali, scházely a rozcházejí se, i byla v tom naprostá jednota a přece rozmanitost. To divadlo bylo ostatně mnohem bohatší a velkolepější než obloha, posetá hvězdami, a přece bylo vše dočista jasné a zřetelné; ale já ubohá nedovedu tolo popsati.«

Byla všecka pohroužena v utrpení za duše v očistci, spalována plamenem horečky, zmírala žízni, avšak nepila, aby zmírnila muka dušičkám. Prahla touhou pomoci, a ve svých bolestech byla tichá a trpělivá, ani si nezanášela. Velmi zesláblá vypravovala toto: »Můj Vůdce odvedl mne vzhůru. Neměla jsem určitého pocitu, že směřujeme na tu nebo onu stranu světovou; ale byla to cesta velmi klopotná. Vedla stále vzhůru a byla uzounká a vedla jako světelná lávka příkrě vzhůru do nesmírné výše. Obapol cesty byla noc; nemohla jsem jíti jinak, než stále bokem, tak uzounká to byla stezka. Pod nohama spatřila jsem zemi, která byla všecka zavalena nocí a mlhou, a lidi, přehrabující se ve psotě a bahně. Téměř celou noc jsem byla zabavena tímto svízelným lezením; nejednou jsem upadla i myslila jsem, že sletím, ale můj Vůdce napřed kráčející podal mi pokaždé ruku a převedl mě přes taková místa. Možná, že jsem cestovala na některou stranu světovou, neboť můj Vůdce ukázal mi několikrát v levo i v pravo na zemi pustiny, kde se dovršila jistá tajemství, týkající se vedení lidu Božího. Spatřila jsem rozličná místa, kudy se brali patriarchové a později synové Israelští. Zdálo mi se, jako by tato místa, když na ně můj Vůdce ukázal, zasvítily v noci a v dálce a letěla proti mně. Byly to pustiny, rozvalené objemné věže, močály, veliké ohnuté stromy. Právil mi, až všecka tato místa budou zase vzdělána a obydlena křesťany, potom že bude poslední čas. Na této stezce vynořovala se z noci letící proti nám síla šedivých postav, duší to, provázených svými vůdci. Zdálo mi se, jako by ze širé noci přiletovaly k této uzounké, světlé stezce, po které jsem ležla s takovou bídou, za ustavičného úpění a modlení. Nepřilétaly až na samu stezku, nýbrž vznášely se obapol stezky vedle mne i za mnou, vězice po pás v temnotách. Byly to duše lidí, kteří zemřeli těchto dní, a za něž trpěli a se modliti byla jsem povolána, neboť před několika dny zjeví se mi svatá Terezie, svatý Augustin, Ignác a Xaver, vybízejíce mne k modlitbě a práci, a dnes prý zvím proč. Má stezka nevedla do vlastního očistce; očistec rozkládal se pod stezkou,

i viděla jsem, že tyto duše vcházely tam na týden i na dobu delší, podporovány jsou mou modlitbou, kterou bylo mi dále konati. Viděla jsem padlé, avšak ještě nezavržené duchy s planet, ani tyto ubohé duše trápili výčitkami a dráždili je a vyrušovali je z jejich odevzdanosti a z jejich touhy. Místo, kam jsem vešla, byla širošířá krajina, kde nebylo viděti nebe; bylo to, jako by nahoře bylo všechno srostlé, jakoby překlenuté klenbou, loubím. Byly tam arci stromy, ovoce a květiny, ale všechno bylo jaksi zakaleno, nepůsobící ani žalosti ani radosti. Bylo tam jiných oddělení bez počtu, z nichž každé bylo zase od ostatních odděleno zvláštním výparem, mlhou, mrakem nebo stěnou, a každé bylo zvláště upraveno, aby nejen oddělovalo, ale i zkracovalo; a v těchto komůrkách viděla jsem v některých méně, v jiných více duší přebývatí pospolu. Byl to příbytek mezi nebem a očistcem. Přibývši tam, viděla jsem sílu duší, z nichž vždy tři a tři, provázeny andělem, odletěly kamsi a pak vzlétly, kde s nesmírné výše blyskoťalo světlo. Byly neobyčejně veselé. Viděla jsem, že tyto duše všechny už se třpytily barvami; a když vycházely, barva jejich slavožáře se zjasňovala. Také se mi dostalo poučení o významu jejich barev: ohnivá láska, které na zemi nekonali čistě, plála *rudě* a trápila je; *bíle* plála čistota smýšlení, kterého z lenosti zanedbávali; *zeleně* trpělivost, kterou kalily hněvem; významu žluté a modré jsem zapoměla. Duše vycházely po třech, pozdravovaly mě a děkovaly. Mezinimi bylo jich mnoho, jež jsem znala, větším dílem lidí selského stavu a sedlákův. Spatřila jsem také lidi lepších tříd, než jen pořádku. Třebaže tam není rozdílu, přece se jen pozná jemnější vzdělání. Jest podstatný rozdíl mezi kmeny, a rozeznají se dobře ve zjevení. Pohlaví se pozná dle síly, přisnosti, rozhodnosti povahy, což shledávám u duší mužů, kdežto duše ženské mají do sebe cosi měkkého, oddaného, vnímavého, nelze toho popsatí. V těchto prostorách přebývají andělé, kteří živí duše plody tam zrajícími; duše, které tam přebývají, vykonávají už vliv na očistec i na zem, také mají vědomí, že uspokojily nebe, a jejich toužení a čekání jest posledním trápením. Šla jsem tamodtud dále až konec té krajiny, a otvorem, který byl stále světlejším, dívala jsem se do prostoru, která byla jasnější a byla zdobena krásnějšími stromy. Viděla jsem, jako by se tam hýbali andělé; bylo mi řečeno, že tam byli praotcové před Kristovým sestoupením do pekel, i bylo mi ukázáno, kde byl Adam, kde Abraham, kde Jan. Tamodtud vrátila jsem se domů, dávši se v levo svízelnou cestou. Přišla jsem na horu, kde jsem byla spatřila muže, štvaného psy, už ho tam nebylo, byl v očistci.«

3. listopadu: »Dnes v noci vzývala jsem směle všechny svaté, jichž kostí mám u sebe, a zvláště jsem zvala své milé blažené sestry, Madlenku Hadamarskou, Kolumbu Bamberskou, Julianu Lutyšskou a Lidvinu, aby šly se mnou do očiště a pomohly tamodtud oněm duším, jež jsou Ježíšovi a Marii nejmilejší. A vskutku jsem měla potěšení, že jsem spatřila nejednu z nich, že přišla výše, nebo byla vykoupena.«

4. listopadu: »Dnes v noci prošla jsem skoro celou diecesi, a zvláště jsem byla ve stoličním chrámu, ve kterém jsem spatřila vše, co kněží obměškali a zanedbali, v podobě jámy, naplněné blátem a uměle přikryté. Všechn ten neřád bylo mi odnésti do vody, která jej odplavila. Celé šaty sem si utahala. Za této práce přišla ke mně duše dcery kteréśi mé krajanky, a pravila, abych šla na pomoc její matce v očištcí. Také mě tam doprovodila. Spatřila jsem matku, jež bývala velikou klepnou a mlsalkou, ana samotinká, bez společnosti, sedíc v malé jakési místnosti, nepodobné kuchyni, trápí se dlouhou chvílí a bez ustání žmoulá ústy, jako by mlsala a žvýkala. Velice mne prosila abych zůstala u ní dnešní noci. Vskutku přišla do vyšší, lepší prostory, která byla před její dosavadní, a já jsem byla u ní, těšíc ji.

»V očištcí jsou činni duchové s planet, vyčítajíce trpícím jejich hříchy. Dušičky jsou poučovány o tom, co se v nebi a na zemi koná pro jejich spásu, jsou poučovány od andělů; navštěvují je také duše z lůna Abrahama. Tam na př. byla duše dceřina, jež mne povolala do očiště ke své matce. Těšila jsem tuto ženu. Tyto duše nemohou pranic působiti. V očištcí není nic z naší přírody, ani stromečku, ani jablíčka. Všecko je bez barvy, jen jasnější nebo tmavší, dle stupně očišťování. Jednotlivé příbytky duší jsou také jistým řádem uspořádány, a nejsou jako v lůně Abrahamově, kde jsou všechny dočista stejné, jsouce položeny jako v jedné krajině. Duše v lůně Abrahamově má už matné barvy své příští slavozáře, které, když vejde duše do blaženosti, nabudou čistého lesku.

»Duše, jak vidám, je souzena bez meškání nad tím místem, na kterém člověk zemře. Vidávám při tom Ježíše, Marii, křestního patrona a Anděla strážného toho člověka; na soudu protestantů vidám také Marii. Tento soud odbude se za kratinkou chvíli.«

6. listopadu: »Večer jsem si pomyslíla, že duše v očištcí jsou si přece jisty svou nadějí, a zlí lidé že jsou v nebezpečí, že přijdou do horoucího pekla, proto se budu za ně modlíti. Tu vynořil se před mýma očima svatý Ignác, maje po jednom boku pyšného, svobodného, zdravého člověka,

jehož jsem znala, a po druhém boku člověka, jenž věze v bahně až po krk, křičel, až bylo žalno poslouchati, a nemohl si pomoci; vystřkoval z bahna špičky prstů jedné ruky. Byl to zemřelý duchovní, jehož jsem neznala. Ignác se mne teď otázel: Komu chceš vymodlití pomoci, pyšnému zlosynovi, jenž, bude-li chtíti, může konati pokání, nebo zde to-muto ubožákovi, jenž si nemůže pomoci? Hrůzou jsem se trásla na všech údech a hoře jsem se rozplakala. A brzy po té byla jsem zavedena po svízelné cestě do očištnice a modlila jsem se za dušičky. Po té byla jsem ještě zavedena do veliké káznice a robotárny. Zpozorovala jsem nejednoho, jenž sveden nebo z bídy dopustil se zločinu, a ty jsem pohnula k litosti, kdežto zlosynů jsi nepohnul. Ta káznice byla v mé vlasti. Byla jsem ještě na četných podobných místech, také v podzemních žalářích, kdež byli přikováni bradatí lidé. Jejich duše se neuzavíraly milosti Boží i káli se; potěšila jsem je. Viděla jsem, že všechna tato místa jsou očištěním na zemi. — Po té bylo mi ještě zajít k několika biskupům. Jednoho, jenž byl učiněným světákem, zastihla jsem při hodech, na které byly pozvány také ženy. Spočítala jsem, co stála ta hostina, a kolik chudáků mohlo se tím uživit. To jsem mu vyčítla, a ježto se na mne proto velice rozkatil, řekla jsem mu, že to všechno zapíše anděl, jenž stojí za ním s knihou a s metlou. Ale odbyl mě, to že nic není, že jinde se tropí ještě jiné věci. A vskutku jsem to také spatřila, ale všude jsem spatřila také trestního anděla.»

Do těchto účinných modliteb za duše v očištnici, spojených s mukami tak velikými, vstoupil na konec oktávy potěšný obraz, ve kterém spatřila účinek všech skutků, které od dětství vykonala z lásky za dušičky. »Shledala jsem se v otcovské chatě, i bylo to, jako bych měla být provdána. Všecky duše, za které jsem se kdy pomodlila, se tam scházely, a přinášely mi rozličné dary, které nakládaly na svatební vůz. Nemohla jsem se ani dočkat, kdy už vyjedeme, a zastyděvši se pro tolik věcí, nechťela jsem ani sedět na svatebním voze. Proklouzla jsem pod vozem a běžela jsem napřed do svatebního domu. Ale lezouc pod vozem, zamazala jsem si bílé svatební šaty dehtem; byla jsem už na rohu u Märtensových, když jsem k velikému žalu skvrnu zpozorovala. Nevěděla jsem si rady, ale v tom přišel mi do cesty blažený bratr Mikeš, a pomohl mi lžičkou másla; i byly šaty zase čisté. Ale svatebním domem byla škola, do které jsem chodila za dětských let; jenže byla teď mnohem krásnější a větší. Dvě starické svaté jeptišky byly mými družičkami.

Teď přibyl také můj Ženich a svatební vůz. Ve škole jsem si ještě pomyslíla: Tak jsem zde už po třetí; po prvé, když mne vedli do školy, malou dívčinu, a cestou se mi zjevila Matka Boží s Pachoříčkem, řkouc, že bude mým ženichem, budu-li se dobře učit. Po druhé, když jsem šla do kláštera, a ve škole byla jsem u vidění zasnoubena, a teď po třetí, kdy mám slavit svačku. Teď byl všude samý fábory, samé ovoce; a dům i zahrada vznesly se do výše nad zem, a já jsem hleděla na pustou zesmutnělou zem. — Poznala jsem, že podlezení vozu znamená zemřítí neřepelivostí dříve, než jest vykonána úloha života, a tak býti odstrčenu.»

9. listopadu: »Bylo mi bez oddechu pracovat na několika vinicích, na kterých byly révy tak špatně opatřeny před mrazem, že bylo žalno na to pohledět. Přišla jsem také do Koblence, a strašně jsem se nadřela v tamějším okolí na třech vinicích. A když jsem pak zamýšlela, že se odeberu k duším v očistci, obklopilo mne devět postav, které nesly na zádech balíky. Desátá postava složila svůj balík a odběhla; i nezbývalo, než že sama jsem si naložila její těžký dlouhý balík na ramena, a přidržujíc si jeho spodní konec rukou, stoupala jsem stále na východ, obklopena devíti ostatními postavami. Nebyla to cesta, jako jsou cesty na zemi; přímo jako šňůra vedla na východ a trpytila se, kdežto obapol ní byla noc a mlha. Kdykoliv jsem pod svým břemenem poklesla a nemohla už s místa, ukázala se vedle cesty lavička, na kterou jsem své břímě odkládala. V balíku byla dlouhatánská lidská postava, a to ona, kterou mi před několika dny svatý Ignác ukázal, ona vězela v bahně; i zvěděla jsem, že jest to jeden z posledních kurfiřtů Kolínských. Měl také na rameni uvázaný kurfiřtský klobouk. Ostatních devět byli jacísi běžci, jaké mívala knížata. Bylo to, jako by sám nemohl chodit, jako druzí lidé, a jako by ho kdosi, jenž ho dosud vlekl, nechal na holičkách, a teď bylo mně převzítí jeho úkol. Stále vystupující, přibýli jsme posléze na místo, opravdu podivuhodné. Přišli jsme ke bráně, kde stáli duchové jakoby na stráž. Těch devět vešlo rovnou do brány, ale mně byl balík sňat a vzat v uschování, kdežto mně samé bylo ukázáno v pravo na vysoký val. Tam, kam jsem přišla, rostly stromy. S valu viděla jsem široko daleko; ale nespátřila jsem ničeho, než ohromnou hladinu vodní, rozdělenou rozličnými náspy a pahorky, na kterých pracovaly nesčetné postavy. Byli to králové, knížata, biskupové, a vůbec lidé všech stavů, zvláště služebnictvo. Některá knížata měla koruny uvázané na rameni, jiná, ještě horší, na nohou. Ti všichni byli odsouzeni, aby pra-

covali na náspech, aby kopali, vozili na kolečkách, lezli nahoru a podobně. Spatřila jsem nejednoho, jenž padal s valů, a přece zase byl nucen drápati se tam. Duším služebníků bylo uloženo, aby popoháněly duše svých bývalých pánů. Kam až jsem dohlédla, všude jsem viděla jen samu vodu, jen samý násep, jenom tam, kde jsem stála, rostlo několik stromů, ale bez ovoce. Toho, jehož jsem přinesla, viděla jsem rovněž robotovati na bradbách; myslím, že mu bylo stále kutati v zemi. Těch devět druhů rozmlouvalo se mnou; pomohla jsem jim na jejich prosbu, nevím už v čem. Tam nebylo duší ženských. Tento příbytek zdál se býti lepším místem než očištěc; neboť byl tam pobyt a byla tam činnost; také se zdálo, že úkolem duší jest něco tam srovnati a něco vyplniti. Ke svému podivení neviděla jsem nikde hranicobzoru, viděla jsem jen nebe nad hlavou, a pod nohama v pravo i v levo pracující, dvě to nekonečné hladiny, vodní a vzdušnou.

»Po té byl mi daleko za tím ukázán jiný prostor nebo svět, ve kterém byly jen ženy. Můj Vůdce řekl, abych přešla na druhou stranu. Ježto jsem zprvu nevěděla jak, řekl: Na své víře! I rozvazovala jsem si plenu, abych si prostřela na vodu a po ní se převezla, ale v tom už, kde se vzal tu se vzal, byl tu malý vor, na kterém jsem se přepravila neveslujíc. Můj Vůdce šinul se po mém boku po hladině. Na onom světě spatřila jsem cosi jako veliký příbytek do čtyř hran, a nic než ženské duše ze všech stavů, také jeptišky a jiné duše, jež jsem znala. Jejich úkolem bylo vzdělávání spoustu zahrad, také tam bylo povinností služek poroučeti bývalým paním. Bydlely v besídkách. Na čtyřech rozích tohoto příbytku vznášeli se čtyři strážní duchové. Měli jakési malé strážnice, zavěšené na větvích vysokých stromů. Tam pěstovaly duše rozličné ovoce, ale ovoce to nikdy úplně nedozrálo, neboť byla tam skoro ustavičná mlha, a nízké, zatažené nebe. Cosklidily, toho dostávalo se od nich jiným duším, které jsem viděla jinde, any se procházejí. malé a velmi nepatrné, mezi vysokými ledovci. Ovoce nakládaly na vozy, a ty příplávaly koněm lidem, kteří ovoce znovu probírali, a nejlepší posílali zase do jiných příbytků duší. Tyto duše na ledovcích byly duše nepokřtěných, ještě polodivokých národů. Ženy se mne ptaly, který rok je teď, a jak a co je teď na zemi. Řekla jsem jim to, míníc, že teď přichází tam mezi ně asi málokdy někdo, kdyžť se páše tolik hříchů. Už se nepamatuji, co jsem tam ještě mimo to dělala.

»Vracejíce se, slézali jsme po úzké stezce, stále se sklánějící. Proto také jsem spatřila Horu Proroků; zdálo se mi, že všechno na ní bylo zelenější

a mohutnější. Pod stanem byly dvě postavy zaměstnány knihami. Jedna z nich kladla na stůl nové svítky, druhá v knihách vymazávala. Teď také užřela jsem horské vrcholky země vyčnívati, viděla jsem řeky jako stříbrné nitky a moře jako zrcadla, poznávala jsem lesy a města, a u Gangu jsem posléze sestoupila na zem. Když jsem se ohlédla po své cestě, jevila se mi tenounkým paprskem, který se plaménkem ztrácel v slunci. Dobří Indové, které jsem nedávno spatřila, ani se modlili u kříže, vystavěli si z pletiva kostelík, který byl jako zelenající se besídka a byl opravdu hezounký. Několik se jich shromáždilo a konali bohoslužby. Pustivši se tamodtud Persií, přišla jsem do onoho městečka, ve kterém Ježíš učil tento čas před svým ukřižováním; nebylo tam po onom městečku už ani památky, jenom krásné ovocné stromy tam rostly a byly tam zbytky vinice, kterou tam Kristus Pán založil. Tamodtud brala jsem se do Egypta a po té jsem prošla zemí, ve které bydlí Judita, spatřila jsem její zámek a vycítila jsem o ní, že stále víc a více touží po křesťanství. Vykonala jsem ještě jednu opravdu zázračnou cestu, i přišla jsem přes vodu do Sicílie, kdež spatřila jsem sílu městeček i vsí zpustošených a opuštěných. Po té jsem přešla pohoří nedaleko Říma. Později spatřila jsem na písčité rovině nedaleko jedlového lesa tlupulupičů, kteří chtěli přepadnouti blízký mlýn. Když jsme k nim přicházeli, můj Vůdce a já, popadl jednoho z nich veliký strach; řekl k ostatním: Obchází mě taková hrůza! Zdá mi se, jako by nám byli na stopě! a po té dali se všichni na útěk. Z této cesty, zvláště od vláčení těžké duše jsem unavena tak, že mě bolí kde co. Cestou jsem užřela i vykonala nesmírně mnoho věcí, což jsem zapomněla. »

31. prosince: »Sama sobě jsem činila počet z uplynulého roku. Viděla jsem, co jsem promeškala, co mám správek. Byla jsem opravdu k politování, div jsem si oči nevyplakala do červena. Měla jsem také přecetné obrazy duší v očištcí a umírajících. Spatřila jsem kněze, jenž zemřel včera večer o deváté a byl velmi zbožný a dobročinný. Ale přece přišel na tři hodiny do očištcy, poněvadž promařil čas rozličnými žertý. Měl tam vlastně přijíti na několik let, ale jeho vysvobození bylo tak urychleno důvěrnou modlitbou a mnoha Mšemi svatými. Dívala jsem se jeho mukám tři hodiny, a když byl jich zbaven, slyšela jsem, což mi bylo k smíchu, jako by pravil andělu: Teď vidím očiť, že i andělé oklamou člověka, byl jsem sem odsouzen pouze na tři hodiny, a teď jsem tu byl tak dlouho, tak dlouho! Tento duchovní byl mi velmi povědom. «

Dne 29. června 1821 zabalil Poutník do úzkého papírku vlasy kteréši

zemřelé ženy a obou jejích dětí, z nichž jedno zemřelo dvě tři hodiny po porodu beze Křtu svatého, druhé pak zemřelo pokřtěno, když mu byly dva měsíce, a přišpendlil baliček na její kazajku, aniž o tom věděla. Druhého dne vypravovala: »Viděla jsem život svatého Petra a obrazy ze života Marie Markovny, ale při tom ustavičně jsem zřela v obraze duše v očistci, k nimž mě cosi táhlo, avšak živou mocí nemohla jsem k nim. Chtěla jsem je potěšiti, ale nemohla jsem k nim. Byla to matka se dvěma dětmi. Matka byla hluboko. Nepřiblížila jsem se k ní. Mluvila se mnou zhluboka a temně; bylo tomu těžko rozuměti. Děti byly v jiném kruhu; k nim jsem mohla. Jedno bylo pokřtěno. S ním jsem rozmlouvala; bylo tam jen jako návštěvou, náleželo do vyššího kruhu. Chtěla-li jsem k matce, zdálo mi se, jako bych se propadala, jako bych byla příliš těžkou. Zkoušela jsem tak i onak jí pomoci, obětovala jsem za ni modlitby i bolesti, ale přece jsem se k ní nedostala. Dívala jsem se do temné, širé říše, do světa mlh, ve kterém se vinulo mnoho kruhů. Tam jsou duše v poměrech, ve strádání a mukách, které nezbytně vyplývají z jejich pozemských nedokonalostí a provinění. Některé jsou ve společnosti, jiné samotny. Přibytky, ve kterých jsou, jsou tmavé a jako zamžené, brzy temnější brzy světlejší, vlhké, suché, studené, parné, teplé, také rozmanitě osvětlené a obarvené. A přece jsem tam spatřila už zákmit bleďoučkého svítání. Děti byly blíže u kraje. Některěňátka trpí spíše tím, že jsou jaksi spiata s hříchem a nečistotou rodiců, pokřtěné děti jsou zbaveny všelikých pout a jsou čisty. K duším se nedostaneš leč milostí, prostředkováním, modlitbou, dobrými skutky, záslubami svatých, jakýmkoliv plodem některé dobré vlastnosti těchto duší samých, ať už to byla vlastnost vrozená nebo získaná životem. Nelze si o tom učiniti jasnější představy, než myslíme-li si na zemi dokonalé, spravedlivé káznice a polepšovny, ve kterých všechny tresty a všechny nápravy byly by na vlas přiměřeny vadám trestanců. Odmyslíme-li si při tom tělesné oddělení lidí a že druh v druhu a pro druhu může pracovati, pak jest to jaký taký obraz dosti učinění a vykoupění. Vězeň nemůže nic než trpěti, jest jako churavý nebo uskrípnutý úd těla. Ale nejsou-li dočista odumřelé nejbližší žily a nervy, které se od něho rozbíhají do ostatního těla, pak soucitem, soutrpěním sděluje se jeho bolest ostatnímu tělu, které se snaží jej osvoboditi. Jako do pozemských trestnic dostaneš se také jen tehdy, máš-li prostředníky a přátele, a to ještě abys žebronil, pracoval, vymáhal milosti, napravoval zlo, splácel dluhy, nebo o velikých dnech, kdy se uděluje obecná

milost, jako s oněmi vězni, kteří jsou v podzemních kobkách, můžeš mluvit jen z dálky, na př. oknem nebo přes zeď, tak jest to do jisté míry také v očistci. Ale jako ve vězeních je všechno promícháno hříchem a lží a nespravedlností, tak zas naproti tomu v očistci vládne dokonalá spravedlnost, ať cokoliv vykonáš nebo podnikneš na útěchu a pomoc. Jest to as podobný rozdíl, jako se liší pozemské peníze od toho, co platí a smiňuje před Bohem. Zkoušela jsem leccos, abych porozuměla té duši a pomohla jí i dětem, a kdykoliv jsem si myslila, že jsem ji vytáhla, naskytla se vždycky zase nějaká překážka. Posléze pohnula jsem svatou Marii Markovnu, že mě tam doprovodila; neboť tento obraz duši byl stále promítán viděním svátku svatého Petra a Marie Markovny. A vskutkušla se mnou, a pro její zásluhy dostala jsem se k dušičkám blíže. Také jsem byla poučena a spatřila jsem v obraze mrtvé dítě, které nemůže přijít do země, abych prý je dala pochovatí, a Poutník aby prý přispěl. I zvěděla jsem, že duše oné ženy nezbytně si žádá zásluhy tohoto dobrého skutku. Mimo to mi pravila, co kromě ustavičné modlitby pro ni ještě konati. A to povím Poutníku v příhodný čas.«

Druhého dne přišla jakási nuzačka z Dülmenu, prosíc o peníze na pohřeb svého tříletého děcka. Bylo to právě to dítě, jež spatřila nemocná v noci. Poutník dal něco peněz, kdežto ona dala nějaké plátno. Bylo to vykonáno, aby zásluha tohoto skutku byla připočtena oné duši.

1. července : » Zase jsem byla s tou duší. Měla jsem činití s malým děťátkem, jež jsem oblékala. Dítě nemělo ještě pražádné síly, stále padalo. Oblékala jsem mu šatečky, ty šaty mi dala jakás paní. Myslím, že to byla Matka Boží. Šaty byly bílé a průhledné, ale přece byly protkány proužky jako háčkovanými. Tak jsem se styděla, ani nevím proč, snad k vůli lidem, jimž to náleželo. Dříve se děťátko ani nepostavilo. Teď jsem viděla, že šlo na slavnost, na které si hrály celé zástupy dětí. Místnost, ve které se to dalo, a ve které teď byla také matka, byla lepší, byla světlejší. (Tento obraz měla po pohřbu dítěte). Duše matčina mi děkovala, ne arci slovy, jako zde na zemi, ale člověk to cítí. Zabere mnoho námahy dostatí se k takové duši, neboť samy nemohou učiniti praničeho. Kdyby taková duše mohla jen čtvrt hodinky pobýti na zemi, odpykala by si mnoho let trestu.«

3. července 1821. » V křížové chodbě Münsterského stolíčního chrámu lopotila jsem se práním kostelního prádla, které mi se všech stran snášeli duchovní našeho kraje. Při tom byly mi ku pomoci Klára Monte-

falcká, Františka Římská, Ludvíka, a několik blažených jeptišek z našeho kláštera. Zvláště jsem byla zaměstnána škrobením a modřením. Práce to byla ohromná, a já jsem chtěla stále vědět, kolik jest hodin, i chodila jsem divat se na hodiny. Tu přišla ke mně duše z očiště, již Poutník poručil do mých modliteb, i podávala mi malé přesýpací hodiny, pravíc o nich, že ji tak strašlivě tíží. Vytáhla je z boku. Vzala jsem je, a duši se tím nevýslovně ulehčilo, a byla ráda, že se hodin zbavila. Mne hodiny tak netížily, i vrátila jsem se ke své práci, myslíc si, že hodiny prodám ve prospěch chudých. Teď jsem shledala, že všechna práce jest zkažena; už už se o mne pokoušela netrpělivost. I přiletěla ta duše znovu ke mně a šeptala: Uklidni se! Uklidni se! jest ještě času dost! a velmi úpěnlivě mne prosila, abych jen klidně pracovala dále, jako by mou netrpělivostí se jí přitížilo. Odešla ode mne, a já jsem zase všechno šťastně vyprala a zase jsem si spravila pokažený škrob, a dobře jsem jím škrobila. Ještě jednou se mi zachtělo podívat se na hodiny, ale vyčetla jsem si svou netrpělivost. V tom vidění byly hodiny obrazem času a trpělivosti; že jsem trpělivě setrvala při práci, to pomohlo duši v očištění, a když jsem od ní vzala hodiny, nebyl ji čas už tak těžkým. <

V prvním týdnu červencovém roku 1821 měla jakási žena v Dülmenu těžký porod. Požádala Anny Kateřiny o pomoc modlitby, a Anna Kateřina, jež ustavičně viděla, co jest se šestinedělkou, prosila bez ustání, aby dítěti dostalo se Křtu z nouze v životě matčině. Porodní babička, jež dosud byla na vahách, udělila dítěti Křest z nouze; ještě žilo, ale druhého dne přišlo na svět mrtvé. Šestinedělka žila až do 13. července; ale mrtvé narozené dítě ukázalo se dne 8. Anně Kateřině, štihlé a světlé, a jako by bylo starý známý, děkovalo jí za Křest, řkouc: Nebýti toho, bylo bych přišlo mezi pohany. <

13. července 1821. > Viděla jsem život svaté Markéty. Otec byl z nej přednějších pohanských kněží v Antiochii. Viděla jsem ho v krásném domě, skoro takovém, jako byl dům svatě Anežky. S narozením Markétčiným se pojila nějaká milost, dítě zářilo. Její matka asi něco zaslechla o křesťanství, neboť viděla jsem ji, ana zemřela po porodu, toužíc po Křtu svatém a přejíc si, aby její dítě stalo se křesťankou. Otec dal dítě na venkov chůvě. Chůva byla svobodna, ale její dítě zemřelo, a ona byla tajnou křesťankou. Viděla jsem ji, že neobyčejnými mravy dítěte byla velmi dojata, že se stávala ctnostnější a zbožnou, a že dítě vychovávala zcela po křesťansku. Často jsem viděla, že duch malčín a také

andělé se sklánějí nad kolébkou Markétčinou. Viděla jsem, jak chůva odnesla děvčátko k jejímu otci do města, a jak otec je podzvihl, obětuje je svým modlám, a jak dítě se jím vzpíralo, a jak otec se proto zlobil. Viděla jsem, že otec, když bylo dcerušce šest let, vzal si ji do města a dal ji do domu, ve kterém byl dozorcem pohanský učitel. Bylo tam mnoho chlapců a děvčat a také učitelky. Ještě častěji spatřila jsem v obrazech, že kolem Markětky byli andělé, a že Bůh ji vedl. Viděla jsem, že se učila všelikému háčkování, také robila vycpávané loutky. Viděla jsem, že když byla starší, poslal ji pohanský učitel do domu otcova. Chtěl, aby obětovala v jeho domě. Ale zpěchovala se i byla velmi ztýrána. Ale přivábila mnoho panen. Viděla jsem, že pro svou náklonnost ke křesťanství byla často potrestána, ano i zbičována. Když jí bylo dvanáct let, viděla jsem ji zavřenu s jinými, kteří ji měli svěsti; ale stále měla Boží pomoc. Jednou bylo jí také poručeno, aby obětovala v chrámě; ale protivila se tomu, a otec ji proto strašně ztýral. Po té viděla jsem ji s jinými děvčaty pásti ovce; to bylo jako za trest. Viděla jsem, že vznesený soudce z Antiochie, bera se mimo, uzřel ji, a požádal otce o její ruku. Byla tedy odvedena do města, a ježto se přiznala, že jest křesťankou, byla často vyslýchána a mučena. Jednou jsem ji spatřila v žaláři, ona všechna rozdrásána se modlila, a viděla jsem, jak k ní přišli její matka a anděl a vyléčili ji. Viděla jsem také v žaláři ve vidění studnu s křížem, což věstilo příští muka a Křest. Naleznuvše ji dočista uzdravenou, přičítali to bohům. Ale ona proklela bohy, i viděla jsem, jak v mučirně ji pálili pochodněmi a jak ji po té vhodili do jámy s vodou, aby ji utopili. S několika jinými byla přivázána o kůly tak hluboko, že ji voda šla až nad hlavu. Tu jsem spatřila, že sestoupila do vody s tou vroucí žádostí, aby to byl její Křest, a že se nad ní snesl bílý obláček podoby kříže, a že se zjevil anděl s korunou. To spatřili mnozí z diváků a vyznali Krista, i byli schytáni a zmučeni. Ale vzniklo veliké zemětřesení, pouta panny se přetrhala a ona vylezla z vody živa a zdráva. Viděla jsem, že za velikého shonu a povyku ji odvádějí zase do žaláře, a jak stála modlic se, a jak velikánský drak se lví hlavou vyřítil se na ni, a jak ona, udělavši kříž nad jeho tlamou, vstrčila mu ruku do tlamy a přitiskla jeho hlavu na zem. V tu chvíli spatřila jsem dva muže vejíti do žaláře, aby ji zprznili; ale dali se na útěk a země se zatřásla. Po té vyvedli Markětu do areny, ve které bylo lidí bez počtu. Aby ji odstrášili, postavili kolem ní mnoho panen. Poprosila kata, aby jí dovolil promlu-

viti, a tak dojímavě mluvila k těmto dívkám, že všechny hlasitými výkřiky vyznaly Krista a při jejím stěží zároveň byly usmrceny. Viděla jsem, že světlíci vyzývají ženy, pracující ku porodu, poněvadž její matka ji porodila, chystajíc se obrátiti, ale zemřela, než se obrátila, a poněvadž ona sama za velikých muk duchovně porodila Pánu tolik dcer.

»Po té měla jsem ještě děsné vidění. S počátku jsem nevěděla, jak to souviselo s touto světlicí. Spatřila jsem velikánskou, opravdu strašlivou svini, která vylezla z hlubokého bahna. Trásla jsem se jako osyka. Byla to duše vznešené Pařížanky, jež mi pravila, že se nemohu za ni modliti, jí že není pomoci, že se bude váleť v této stoce až do konce světa; ale abych se modlila za její dceru, aby ta se obrátila a nenatropila také tolik zla jako ona, matka. Vidění o svaté Markétě měla jsem v Paříži v kapličce, která ještě zůstala ze zbořeného opatství. Tam se chová kus ramene a lebky světičiny. Uctívajíc tyto kosti, spatřila jsem duši oné dámy a obraz jejího života. Její hrob jest nedaleko kaple. Byla stavu velmi vznešeného a za revoluce napáchala mnoho zlého; jejím působením síla kněží přišlo o život. Přes všecku svou prostopášnost uctívala od mládí svatou Markétu, a také zabránila, že kaple světičky nebyla zbořena; proto na její přimluvu dostalo se jí milosti, aby žebrała o modlitbu za svou dceru a tak bránila, aby její vlastní břichy se v dceři nerozmáhaly. Tuto dceru jsem spatřila, ona vede vznešený život a udržuje styky s nejhodnějšími a nejnebezpečnějšími stranami té země.«

28. srpna: »Přicházeli ke mně rozliční, dávno zemřelí lidé, jež jsem znala, prosíce úpěnlivě, abych jim pomohla, a vodili mě po řadě po malých, tmavých políčkách a do komor, kdež jim bylo konati rozličnou práci, které nemohli dokončiti, poněvadž jim scházelo brzy to brzy ono nářadí. Všichni volali ke mně o pomoc, i nezbývalo mi, než to nebo ono s velikou námahou jim udělati, čímž jim bylo ulehčeno. Větším dílem byly to práce polní. Po každé práci vrátila jsem se domů a na každou práci bylo mi odejiti zvláště. Bylo mi pracovati také na vinici. To bylo za kněze, a mimo jiné bylo na jednom místě hrůza špičatých kůlů, a tam neudělali lidé ani krůčku, aby se neporanili. V těchto místech jsem klopýtla a píchla jsem se kůlem do stehna i vyteklo mi hrůza krve.« Na tomto místě utřžila si velikou, trojhrannou, červenou skvrnu. Těchto dní cítila muka, jako by její nebeský Ženich na některá místa jí přikládal šrouby a jako by ji lisoval.

30. srpna 1821: »Tuto noc měla jsem přetěžkou práci s dušemi v o-

čistci, zvláště se židy, živými i mrtvými. Zprvu měla jsem veliké trápení. Volala mě na pomoc duše mé krajanky, jež měla zbožnou, přiblouplou dceru, kterou na zemi bez ustání příkře peskovala a bila. Živou mocí nemohla jsem se k této duši dostat, ale slyšela jsem její křik a viděla jsem, že jest strašlivě bita a trýzněna. Dlouho jsem se kolem ní pachtila a nezbyvá mi než nějak vybidnouti její žijící dceru, aby byla pamětliva duše matčiny.

»Včera zřela jsem obraz židovské svatby, ale už nevím z toho nic. (V městě byla svatba.) A dnes v noci navštívila měduše ubohé židovky a vodila mě kolkolem, abych je napomínala, aby se obrátili a polepšili.« Teď vypravovala, čeho všeho zažila se žijícími, známými i neznámými židy. Navštívila židy v nejzazších koncích, dokonce až v Asii a na hoře Sinai. Zašla také do židovského krámku v Koesfeldu, který zná. Židovka byla zaměstnána tím, že rozličné špatné zboží, krajky a plátno, ovinovala zbožím dobrým, hezky to upravujíc na ošálení očí, ačkoliv to nestálo ani za třetinu. Všelijak ji bránila, aby nenalézala, co právě chtěla. Žena nemohla otevřítí příhrad, nemohla nalézt zboží. Mimo to ji popadla strašlivá úzkost, běžela k muži a dala se do nářku. Muž jí řekl, že se asi prohřešila, snad špatnými myšlenkami, aby dělala pokání. Viděla, jak žena odchází do kajícího koutku. Tam posléze měla ženu v rukou a mluvila k ní všelicos, a naháněla ji hrůzy a zahňala ji tak do úzkých, že žena volala muže na pomoc. Ten přišel a řekl: Tak vidíš, že jsi se prohřešila? Po té se žena rozhodla, že na usmíření podvodu rozdá chudým křesťanům několik stůček starého plátna, a ustanovení, které plátno a nač, jakož i ostatní almužny, to vlivem zjevující se židovky stalo se usmířením rozličných hříchů této židovky.

»Duše staré židovky uvedla mě také do příbytku židovských duší, a tam jsem radila a pomáhala některým ubohým židům Koesfeldským, jež jsem dilem znala, dilem neznala. Viděla jsem, že toto místo bylo zcela odděleno, a že bylo jako by přivěšeno na očistec křesťanů. Byla jsem velmi pohnuta, vidouc, že nejsou ztraceni na věky. Každý skoro, jak jsem viděla, měl jiné trápení, a na mnohé bylo opravdu žalno pohleděti. Viděla jsem chudobnou, ale opravdu zbožnou rodinu židovskou, která u nás obchodovala starým stříbrem a rozličnými křížky, aua byla v jakési stříbrnické dílně, kdež ustavičně tavili a vážili a pilovali, a stále jim chyběl ten neb onen nástroj, a nikdy nic nedodělali, pokaždé se jim něco pokazilo, i nezbyvalo jim, než zase začítí znovu. Pamatuji se,

že jsem jim udělala měch. Těm všem jsem vypravovala o Messiáši... a co jsem konala, k tomu mi radila a to mi napovídala stará židovka. Spatřila jsem také židy, kteří až po hlavu byli ponořeni v krvi a rozličných vnitřnostech a trápili se stálou ošklivostí, zase jiné, kteří bez oddechu běhali, vláčeli těžké baliky, které rozbalovali a sbalovali. Jiní zase měli rozličné trápení od včel, vosku a medu. Nelze toho popsat. Byla jsem také u všech zdejších židů. Chodila jsem po jejich příbytcích v noci. Rabin byl nehybný jako sloup a zatvrzelý jako kámen, neměl ani zdání milosti; ať jsem dělala co dělala, nedostala jsem se k němu. Paní P. jest jako uhranuta zásadou, od níž se neodchýlí ani o vlas: Jest hříchem na křesťanské věci třeba jen pomyslit, takové myšlenky si bez odkladu vyžeň z hlavy! Nejblíže tomu, státi se křesťankou, jest tlustá židovka, obchodnice masem; kdyby nebyla tak náchylna k podvodu, měla by ještě více milosti. A kdyby se aspoň někdo nad těmi lidmi ustrnul! Stála jsem u lůžka té ženy, působící na ni. Řekla jsem jí mnoho věcí, i viděla jsem, že procitla a polekána běžela k muži, a povídala mu, že myslí, že se jí ukázal duch její matky. Zmírala strachy i rozhodla se, že nadělí něco chudým křesťanům. Navštívila jsem také židy v dlouhé ulici židovské, bylo mezi nimi mnoho zbožných. Byli tam bohatí židé, kteří pod podlahou svých příbytků měli poschovánu sílu zlata a šperků. Byla jsem u židů, kteří byli z nejprednějších a z nejbohatších; ale na ně nebylo lze nikterak působiti. Byla jsem také v Soluni. Ve velikém městě židovském, ve kterém jsem pohnula mnoho zbožných židů, scházeli se později, jak jsem viděla, ti, kteří byli dojatí, a hovořili o tom, že snad už Messiáš přišel. Vypravovali si rozličné dojmy a domněnky. Byla jsem také u židů, kteří bydlili v řadě starých loupežnických peleší na hoře Sinai a v okolí páchali mnoho loupeží a ukrutností. Nejspíše jsem tam byla proto, abych je přestrašila, aby nechali na pokoji tamější poutníky a křesťany.«

18. září 1821: »Viděla jsem selku, jež se vrátila s posvícení. Přiblížila se k ní duše, šedá, trdnomyslná postava, jež jí něco pošeptala do ucha. Žena se vyjevila, ale rozmrzela se, domnívající se, že to je pouhý klam a mam, i odešla do komory promluvit se služkou. Ale duše se od ženy nehnula, nýbrž bez ustání mluvila do ní; než žena druhého dne zase odešla na posvícení. Šedá, trdnomyslná postava přistoupila teď ke mně, mluvila ke mně dutě a zhluboka, jakoby z nějaké studně, stručnou řečí, kterou málo slovy vyjádří se veliké pojmy. Z její řeči jsem pochopila, že

jest jaksi zachmuřena, spoutána, poněvadž se narodila v ovčárně, kdež ovce nebyly honěny na řádnou pastvu, a proto solva znaly svého pastýře a ničeho od něho nedostávaly. Jest prý strašlivě pro chyby předků žiti v bezpráví a slepotě, a poznávati to až po smrti. Bůh prý jí přikázal, aby oně selce domluvila a na ni naléhala, neboť licoměrnými přáteli poštována jest prý v nebezpečí, že se pustí do sporu, ve kterém přijde o všechno a všechny své dcery ozebračí. Svěho syna prý oženila se sestrou jisté vdovy, a s touto vdovou zaplella se do takových spolků, že vdova ji ponouká, aby začala při, která selku najisto připraví o jmění i důvěru. Ona, totiž duše, jest prý mužem této selky, a nebude prý míti pokoje, dokud žena nepřijde na jiné myšlenky; ale bohužel jest prý spoután tak, že nemůže nic více, než vnitřními výčitkami ženu znepokojovali a přiváděti ji na lepší myšlenky. A také prý nepovolí; ale dosud bylo to naěisto marno; neboť žena prý stále myslí, že jest to jen klam, nikomu se s tím nesvěří, rozptyluje se na svalbách, křtinách a posvíceních, dá jen na licoměrné pacholky a děvky, kteří ji pomáhají ještě dál do záhuby, ale nic nedá na rozšafné sousedy. A také na domě a na hospodářství není prý žádného pozehnání, poněvadž žena se nezpovídá ze starých hříchů, a stále potlačuje vnitřní napomínání; ale nikde přece není milosti než na cestě pokání. Už dávno, pravil duch mužův, znepokojují svou nešťastnou ženu, ale ona se stále víc a více zaplétá s onou vdovou a pak arcí hyne všechno hospodářství; mne neposlechne, a když strachy neví už kudy kam, odběhne do stáje nebo na pastvíska, a prohlíží dobytek a pole, nebo honí čeládku do práce. Ty jsi se nedávno modlila za mou ubohou ženu; modlila jsi se tak důtklivě, že Bůh tě vyslyšel; ty jsi obětovala Bohu těžká utrpení denní za mou ženu, a proto bylo mi popřáno, abych zašel k tobě a vzal si tě na pomoc. Odvedu tě tedy ke svému synu, promluv s ním; já jsem příliš spoután, já nemohu. Můj syn snad otevře své matce oči; jest dobrý a prostý a spíše nám uvěří. I šla jsem tedy s duchem nejprve na posvícení, kdež žena seděla v kroužku s jinými ženami. Viděla jsem, že se duch zase přiblížil k ženě a šeptal jí do ucha, aby se přece už jednou zbavila té vdovy, a aby v nespravedlivé při nepozbyla všeho majetku a neztratila těla a duše. Viděla jsem, že vskutku žena znepokojena odešla ze společnosti a vyhledala si jinou besedu. Duch mi také řekl, že poštilá žena se chystá až teď začít spor, jak náleží, ale on ženeustane, neboť jeho bída a odloučení od světla na onom světě se ještě přituzují zvráteností ženinou, poněvadž vlastní vinou leccos v hospodářství zameškal.

Po té mě vedl k svému synu. Cesta k němu byla dlouhá a pustá, i bylo mi jíti přes široký rybník, který se vlnil. Bylo tam velmi nebezpečno; napínala jsem všechny síly a strachovala jsem se. Ponurá, šedá duše po mém boku mluvila tak dutě a zdaleka; a všude bylo plno úzkosti a nebezpečí. Cestou u každého políčka, u každé chaloupky pravila mi duše, jaké nebezpečí v budoucnosti, jaký hřích tu lpí, jak se tu modlití, jak tu jednati. Když jsme přešli vodu, vedla cesta ponurým krajem na sever. Přišli jsme k veliké osadě; duše vedla mě do chalupy přes pole; byli jsme v komoře synově. Polekal se, myslím, že spatřil ducha otcova; ale přec se sebral. Dlouho jsem mu vykládala i pravila jsem mu, že jest nezbytno, aby se lépe modlil, chce-li dojít spásy, a co jest mu činiti vzhledem k matce, jež přijde o všechno, zaplete-li se do pře švekrušiny. Duše otcova, jež se nemůže dostat k matce, doporučuje prý mu, aby matky varoval a řekl jí, z čeho jest ten její nepokoj. Pověděla jsem mu ještě jiné důležité věci, kterých už nevím. Viděla jsem, že tento syn jest prostý, dobrý, pokojný; má kulatý obličej, nos poněkud ohrnutý, nezná zloby, byl velmi pohnut, velmi si přál, aby byl na pravé cestě, matky bylo mu velice líto. Prostota tohoto mladého sedláka byla velmi dojemná. A teď v jakémsi vidění na dálku spatřila jsem účinek svých slov. Viděla jsem syna, an vyvolal svou ženu ze světnice, osvětlené dračkami, ve které předla. Vyšla ven velmi nerada a napřáhla proti němu kužel. Ale on s ní hovořil o tom, co se mu přihodilo, a prosil za svou matku, aby ji propustily ze pře. Slyšela jsem ženu, ona mimo jiné pravila: Tvé matce se musí stáhnouti sukně s těla. Viděla jsem, že muž na kolenou prosil za svou matku, aby jí zůstaly aspoň dvě pole nebo dva dvorce, které jsem spatřila ve vzduchu jako ostrovy. Také jsem viděla a slyšela, že žena pravila: Poněvadž ty jsi tak poctivý a dobrý, vrátím tvé matce jednu sukni, budu-li moci. Zdálo se, jako by pře vdovina se hatila, jako by její spor se klonil na temnou, srážnou stranu, a jako by selka nebyla už v jejím sporu zapletena. Viděla jsem, že selka jest sice chudší, ale že se kloní k oněm sedlákům v obci, proti nimž vdova začala falešný proces. Nejspíš bude mi ještě častěji provázeti ubohou duší. Byla to svízelná cesta, zvláště po vodě. Ale v bídě a práci té duše bylo něco nevýslovně dojemného. Kdykoliv jsem se chtěla k selce přiblížiti, pokaždé byla jako by obklopena jezerem, nemohla jsem k ní; ona stála a kývala se uprostřed.«

V prvním říjnovém týdnu r. 1821 majíc veliké bolesti v životě pracovala velmi namáhavě pro duše v očištění. »Byla jsem, tak vypravo-

vala, na tmavém místě u duší, jež nebyly katolíky. Chybělo jim něco, i bylo mým úkolem zjednatí jim to. Žádaly, abych rozličným chudým ušila sama i dala ušili kusy oděvu, a potřebných látek abych nakoupila z almužen. Ukázaly mi všechny kusy oděvu, i poradily, kde dostanu látky. S počátku jsem úkol odmítala, ale dušičky naléhaly na mne tak, že jsem přece přivolila; ale bylo mi to velmi obtížno. « Mučena bolestmi, šila tedy několik dní košile chudým, a v tomto krejčování jí velmi překážely jak návštěvy příbuzných, tak netrpělivost Poutníka, jenž hartusil na nastalé vyrušení; než všeliké dráždění k netrpělivosti přemohla tak, že ani Poutník dne 4. října nemohl nevyznat: »Třebaže velmi těžce nemocna bolestmi v životě, přece byla dnes veselá, trpělivá, roztomilá. Nové návštěvy cizinců, kterých nesměla odmítnouti, unavovaly ji velice, ale nemohly porušiti jejího klidu a její dobré vůle. Mluví velmi laskavě o všech, kteří jí působí těžkosti. « Také vypravovala: »Měla jsem opětne mnoho činiti s dušemi v očištcí a teď vím, které kusy oděvu musím ušiti chudým. Znáám také střih, velikost a šířku a látku; ale neznám dosud chudých, jimž jsou určeny. A zase jsem byla poučena, abych na poutnicích požadovala také almužny na tyto obleky. Berouc se do svatebního domu, přicházím k duším v očištcí; a při tom jest mi na poli vypleti ladem ležící, trním zarostlý úhor. Ve svatebním domě samotném zastala jsem tlustou kuchařku. Kolem těla měla železný pás, na kterém měla zavěšeny své lzíce, naběračky a všecko své náčiní. Ježto jsem měla v životě takové bolesli, poručil mi zpovědník, abych těm bolestem odpírala. Chovala jsem se klidně; ale k půlnoci byly ještě horší, i viděla jsem je, jak v podobě obludy na mne dotírají. Ale sebrala jsem se a řekla jsem v prostotě víry: Klid se! Co chceš u mne? Nepotřebuji tě! Můj zpovědník mi to přikázal! A té chvíle byla bolest ta tam, i měla jsem pokoj až do rána. « Do 10. října byly ušity kusy oděvu, kterých požadovaly duše v očištcí, a tu jí byla ohlášena chudá žena, jež prosila o takové věci na své děti, a dušičky samy jmenovaly jí jiné chudé, jimž by rozdala ostatní obleky. Ještě dne 7. října poznamenal Poutník: »Už obstarala všechny ty věci, kterých na ni požadovaly duše v očištcí, ale neví komu. V noci sbledala po krámech látku, věděla, kde co bylo a nebylo. «

Koncem října 1821. Ježto se blíží Památka všech věrných zemřelých, má už po několik nocí stálou, těžkou práci s dušemi v očištcí, jež dílem zná, dílem nezná, a někdy se jí zjeví některá dušička nebo její

anděl strážný, a vybidne ji k tomu nebo onomu destinčinění. Jest jejím úkolem povzbudit žijící lidi k nějaké práci, k nějaké náhradě. Tak ji těchto nocí několikrát navštívila duše kteréśi zemřelé ženy a vypravovala ji o nespravedlivém statku, který zdědila od svých předků a nyní její žijící dcera od ní. I bylo jejím úkolem napomenouti dceru a vykonati dlouhou cestu ohromnými závějemi, i vzpomněla si také na podivuhodný, duchovní kostel, ve kterém bylo ji posluhovat při Mši svaté a podati několika duším Svátost Oltární. »Jímala mě veliká hrůza, pravila, třebaže mi bylo vzíti Svátost do šátku. Citila jsem, že jsouc žena, nesmím toho učiniti. Dokonce i přisluhování konala jsem s ustavičným strachem, až kněz, obrátiv se ke mně, mi to poručil, a to velmi vážně, že jest toho třeba. Ale v knězi jsem poznávala nebožtíka Lamberta, jenž všecek zářil. Tohoto obrazu nemám už docela dobře v paměti a nerozumím mu.«

Ráno 27. října zastal ji Poutník hrůzou všecku ztrnulou a rozechvělou. Vypravovala: »Dnes v noci měla jsem strašlivý obraz, který, ať dělám co dělám, stále mi nejde s očí. Včera večer jsem se modlila za umírající, i byla jsem zavedena k zámožné paní a na vlastní oči jsem viděla, že zahynula. Zápolila jsem s ďáblem u její postele a nemohla jsem k ní, ďábel mě odstrčil, bylo příliš pozdě. Nevypovím, jaký žal jsem pocítovala, když si odváděl její duši, a její tělo zůstalo v posteli, skroucené a odporné mému citu jako zdechlinu. Ani jsem se k ní nemohla přiblížiti, jen svrchu poněkud, a to ještě zdaleka, kde také andělé přihlíželi. Tato žena měla muže a děti. Byla pokládána za vtělenou dobrosrdečnost, a ona žila, jak kázal svět a obyčej. Měla nedovolené styky s knězem, a byl to starý hřích z návyku, který vždycky zamlčela. Přijala všechny svaté Svátosti, i mluvilo se o její krásné usebranosti a přípravě. Ale přec měla ještě strach pro zamlčený hřích. Tu poslal k ní ďábel protivnou babiznu, její to přítelkyni, již se svěřila se svým nepokojem. Ale babizna ji domlouvala, aby si to pustila z hlavy, a nedělala pohoršení, člověku prý už nelze nežli mlčeti o tom, co se stalo, teď ať už si tím neláme hlavy, přijala svaté Svátosti, a kde koho tím potěšila, ať neuvaluje na sebe podezření a klidně odejde k Bohu. A teď poručila babizna, aby nemocnou nechali samotnou a na pokoji. Ale majíc už duši na jazyku a blouzníc, žádala nešťastnice kněze, s nímž hřešila. Já přišedši k ní, zastihla jsem ďábla, an máje podobu tohoto kněze modlil se u ní. Ona sama se nemodlila s ním, umírajíc ve zlých myšlenkách. Proklatec předříkával jí

staré žalmy, na př. žalm „Dousej, Israeli, v Hospodina, neboť u něho jest milost a nadbytečné vykoupení...“ Mne div vztekem nerozsápal. Řekla jsem mu, aby ji udělal kříž na ústa, ale toho nedokázal. Veškera má námaha byla marna; bylo příliš pozdě, nebylo možno dostati se k ní, zemřela. Byla to hrůza hrůzoucí, když ďábel odváděl její duši. Plakala a křičela jsem. Neblahá babizna se vrátila a těšila přítomné příbuzné a hovořila o její krásné smrti. Odcházejíc po mostě ve měslě, potkávala jsem ještě některé lidi, kteří chtěli k ní. Pomyslila jsem si: Ach, kdybyste byli tak spatřili, co jsem spatřila já, prchali byste před ní. Jsem z toho ještě všechna nemocna a třesu se na všech údech.«

Sotva to dopověděla, prosila Poutníka, aby od ní odešel, že ji někdo volá, že také něco vidí, že jest jí se modlití. Poutník pozoroval na její tváři onu povědomou mu nepřítomnost, kdežto ona ještě úplně bděla. Zatáhnuv záclonu jejího lůžka, odešel od ní. Odpoledne vypravovala: »Dnes ráno, požádavši vás, abyste odešel, spatřila jsem umírající řeholnici, jež byla v nebezpečí, že nepřijme svaté Svátosti, poněvadž se ztratil klíč od sakristie. Byl to zrušený klášter, bydlily v něm sice ještě churavé a některé jiné sestry, ale ve světských šatech. Několik jeptišek bydlilo v městě. V kostele se ještě konaly bohoslužby a chovala se Velebná Svátost. V městě byli také protestanté. Viděla jsem, že navštěvují nemocnou. Přišly také vypuzené jeptišky z města, a klábosily a popíjely u ní kávu. Měla úbytek, už umírala a žádala svaté Svátosti. Když kněz přišel, nenalezli nikde klíče od sakristie. Nepořádná jeptiška položila jej do malé skulinky ve zdi vedle ohniště a pro samu zábavu zapomněla, kam jej dala. Všecko prohledaly a zpřeházely, a pobíhaly po celém domě a žvanily a nevěděly, co si počítí. Duchovní zase odešel. To všecko jsem viděla i to, že jeptiška už už umírala, čehož nikdo ani netušil. Můj Vůdce mi poručil, abych se modlíla, i nevím už, jak a kým byl klíč nalezen. Kněz byl zavolán po druhé a nemocná přijala Velebnou Svátost. Neznala jsem této jeptišky, také už ani nevím, kde to bylo.

»V témž městě, kde zemřela nešťastná paní, přišla jsem ke smrtelnému lůžku spisovatele. Tento dobrý muž napsal nechtě několik článků, které nebyly správné, a na které zapomněl jako na smrt. Vyzpovídal se a přijal Tělo Páně, a na radu cizích lidí, které popíchl nepřítel duši, nechali ho samotného. Teď mu ďábel předváděl rozličné obrazy a naháněl mu největší strach. Vykouzlil kolem umírajícího obrazy několika lidí, kteří mu vytýkali nesprávnost oněch spisů, i upadl do hrozné trýzně.

Tak by byl, aspoň dle přání ďáblova, tento ubožák opuštěn zemřel. Tu mě můj Vůdce přivedl k němu, a poručil mi, abych modlitbou vznítila v jistém duchovním nepokoj, že k němu přispěchal. Nemocný ho poznal i požádal ho, aby ho nevyrušoval, že má jakési jednání s přítomnými pány. Kněz pozoroval, že blouzní, pokropil ho svčcenou vodou, a podal mu k políbení něco, co měl zavěšeno na krku, načež se vzpamatoval a pověděl knězi, co ho tak znenadáni skličilo. Tady se ďábel sám napálil, kdyby mu nebyl nahnal tolik strachu, tomu člověku nebylo by nic přišlo na mysl. I spatřila jsem, že si poslal pro papíry a že kněz s jinými svědky uvedl spisy do pořádku, načež muž klidně skonál.

»Měla jsem také činiti se smrtí mladých lidí, kteří se zahubili tancem. Šlo to také dobře.«

Dne 21. září 1822 zemřel v Dülmenu náhlou smrtí z opilosti kořalečník. Viděla ho celičkou noc v děsném položení a pravila: »Ďáblové leželi u něho ssajíce ho jako štěňata.«

28. října 1821: »Dnes v noci viděla jsem svatou pannu Ermelindu. Když jí bylo dvanáct let, měla nevinné styky s jinochem, s nímž jí chtěli její rodiče zasnoubiti. Viděla jsem ji, dceru to vznešené a bohaté rodiny, ve velikém domě, a jak jednou šla vstříc jinochu za dveře. V tom se jí ukázal Ježíš a řekl: Nemiluješ mne více než onoho? S tisícírou radostí řekla: Ano! I šel s ní Ježíš do její komůrky a podal jí prsten, zasnubuje se s ní. Viděla jsem, že bez meškání si ustříhla vlasy, a rodičům a jinochu pravila, že se zasnoubila Bohu. Požádala jsem světice, aby mě vedla k umírajícím a k duším v očistci, i zdálo mi se, jako bych s ní cestovala po Holandsku. I bylo mi se klopotně brodití vodou, prolézati rozličné dolíky a rašeliniště a jámy velmi namáhavě a svízelně. Byla jsem u ubožáků, kteří nemohli dostati kněze, poněvadž bylo k němu daleko přes vodu. Těšila jsem, pomáhala, modlila jsem se za všelikých okolností. Tamodtud ubírala jsem se pořád dále na půlnoc. Nedovedu si náležitě představití, ve které krajině vlastně jest očistec. Větším dílem chodívám na půlnoc; ale pak ztrácím pevnou půdu i bývá mi projítí tmavým přechodem a překonati mnoho obtíží, překážek, útrap, způsobených vodou, sněhem, trním, blátem a podobně. K vůli dušičkám se tím proderu; a potom zase často mi se zdá, jako bych po tmavých bezedných cestách sestupovala jakoby pod zem, a přicházela pak do příbytků, které se liší od sebe ponurostí, mlhou, chladem, a všelikou příšerností, a tam chodila příbytek od příbytku, navštěvující duše, jež jsou výše nebo níže, na

místech více méně přístupných. Také dnešní noci šla jsem příbytek od příbytku a těšila jsem, a při tom dostalo mi se příkazů k rozličným pracím. Tak bylo mi se pomodlití Litanie ke všem svatým a sedm kajících žalmů. Můj Vůdce mi řekl, ať jen se mám na pozor, ať se nezlobím a obětuji dušičkám veškeru mrzutost. Druhého dne ráno jsem už nepamatovala na toto napomenutí a už už mě jímala zlost pro nějakou věc, ale potlačila jsem ji a jsem tomu velice ráda a děkuji svému strážnému andělíčkovi, jenž mi k tomu pomohl. Nelze říci, jaké útěchy se dostává duším v očištcí, jestliže někdo nějakou maličkost jim obětuje nebo sobě odepre.«

2. listopadu 1821. Už čtrnáct dní byla bez přestání zabavena dušemi v očištcí, konajíc pro ně rozličné modlitby, sebezapírání, almužny a duchovní práce, aby dokonala, čeho se ještě nedostávalo k vykoupení trpících duší. Bylo to, jako by mnohým chystala výbavu, aby je v jejich výroční den předvedla dokonalými. Cokoliv trpěla a konala, všechno obětovala za ně bez ustání s největší trpělivostí a láskou. Vypravovala: »Zase jsem konala se svatými cesty do očištcce. Káznice duší nejsou na jediném místě; shledávám je velmi rozdílnými, i bývá mi cestovati místo od místa. Cesta pak bývá často taková, že vídáš pod sebou moře, ledovce, snih, mraky. Často bývá to tak, jako by mi bylo podléztí zem. Svatí berou se lehce vedle mne, majíce pod nohama podložku jako obláček, která pluje s nimi. Tyto chodníčky jsou u toho tak, u druhého jinak zbarveny, dle toho, jaký jest zdroj útěchy a pomoci, který otevřeli svou životní prací. Při tom jest mi stále putovati po svízelných, mlhami zastřených cestách, které konám jako práci za duše v očištcí za ustavičné modlitby. Shledávám, že příbytky duší jsou rozličné dle toho, jaké jsou duše, než vždycky dělají dojem, jako by byly kulaté a jako koule. Nemohu jich přirovnati k ničemu jinému než k oněm místům, které nazývám zahradami, vidouc, že v nich jsou chovány určité milosti a působení jako ovoce. Podobně také rozličné příbytky duší jsou jaksi nejrozmanitějšími zahradami, nádržkami, světynemilosti, nedostatku, strádání, utrpení, strasti, úzkosti a podobně; jsou mezi nimi také menší. Přijdu-li k nim, spatřím zřetelně kolem nich kulatý okraj, a ovšem také paprsek světla, padající na jeden bod, nebo šero, ohraničující obzor. Tato místa jsou lepší. Nikde nevidíš modré oblohy, všude je více méně mlhavo a temno. V četných příbytcích se duše velmi tísní, a tam je jímá velký strach. Některé příbytky jsou hlouběji a tmavší, jiné výše a jas-

nější. Příbytky, ve kterých jsou uzavřeny a odděleny, jsou také rozmanité podoby, některé jsou na příklad jako peci. Ti, kteří na zemi byli spojeni, jsou jenom tehdy pohromadě, potřebují-li očisty téhož stupně. Na mnohých místech jest světlo zbarveno, jest na př. ohnivé, kalné, krvavé. Jsou tam místa, kde zlí duchové trápí, děsí a mučí duše. To jsou nejstrašlivější místa, a soudil bys, že tam je peklo, kdyby nevýslovně dojemná trpělivost duší tě nepřesvědčovala o opaku. Nelze říci, jakou radostí, jakou útěchou bývá pozůstavším, když duše jsou vykoupeny. Jsou také příbytky, kde duše pracují v pokání, jako jsem kdysi spatřila ony, kteří úložili a dělali náspy, a ostrov, na kterém byly ženy a pěstovaly ovoce, které se odváželo na člunech. To jsou takové duše, jež mohou něco vykonati pro jiné, nižší duše, ty jsou na lepším stupni. Snad jest to obrazné; ale přec jest tomu tak skutečně. Ale jest tam slabá, povadlá příroda bez síly, a ovoce jest také takové; než přece jest útěchou duším ještě ubožejším. Často bývají králové a páni u těch, jež soužili, a slouží jim v utrpení pokorně. Spatřila jsem v očistci protestanty, kteří v nevědomosti jsou zbožní. Jsou velmi opuštěni, nemajíce, kdo by se za ně modlil. Viděla jsem, že byly-li některé duše vysvobozeny, jiné postoupily s nižších stupňů na vyšší. Mnohé se mohou pohybovati, i nabývají útěchy. Jest velikou milostí, může-li se některá zjevití, aby si vyžádala pomoci a přimluvy. Také jsem spatřila místa, kde se očišťovaly duše, jež na zemi byly prohlášeny za svaté, ale odcházejíce se světa své svatosti ještě nedokonaly. Byla jsem také na četných místech v četných kostelích a u kněží a obstarávala jsem Mše svaté a pobožnosti. Byla jsem v Římě, v kostele svatopeterském, u vznešených kněží, myslím u kardinálů. Bylo nutno, aby tam bylo slouženo sedm Mší svatých za jisté duše, a nevím už, proč se nesloužily. Když se sloužily, viděla jsem, jak k oltáři přiletují duše celé temné, ponuré, opuštěné. Mluvily jako hladovějící: Tak dávno nebylo nám podáno pokrmu. Myslím, že to byly fundace, na které se zapomnělo. Zrušení fundačních Mší svatých jest, jak já to vidám, nevyličitelnou krutostí a okradením nejchudších chudáků. Viděla jsem, že po mých cestách kráčí pramálo žijících osob nebo vůbec nikdo; než potkávaly mne duše, andělé a svaťi, a také jsem uzřela nejeden účinek modlitby. Těchto dní přivlekla jsem také ke svaté Zpovědi a do kostela mnoho lidí, kteří nebýti toho nebyli by přišli. «

Po té celý ten den byla zabavena modlitbou za duše v očistci, modlila se za ně hodinky zemřelých, a z rány v boku a z prsou prýštilo se tolik

krve, že prosakovala skrze šaty. — Vrátil se večer, zaštlhl ji Poutník ztrnulou v modlitbě. Ležela tak asi půl hodinky, když do jizby vešel zpovědník; v tom se z čista jasna zdvihla modlící se sestra, kráčela jistým, pevným krokem, jako zdravá osoba, k užaslému zpovědníku, vrhla se tváří na zem a snažila se polibiti mu nohy, které plaše schovával. Posléze jí toho dopustil; polibivši je, zdvihla se na kolena a prosila sobě a všem duším, jež jsou prý s ní, o požehnání. Poklečela ještě několik minut modlíc se, požádala ještě jednou o požehnání duším, pak vstavši, vrátila se spěšnými kroky na své lůžko. Čelo bylo zalito potem, a obličej byl rozzářen velikou veselostí. Po celý ten výstup i později byla ustavičně v hluboké extasi. Když druhého dne ji Poutník vypravoval, co se sběhlo, skoro ani nevěřila, že všechno se tak vskutku přihodilo, ale jasně se pamatovala, že zemřeli kající P. Limberga jí žádali, aby mu políbila nohy a vyprosila jeho požehnání. »Bylo mi to, vypravovala velmi těžko, ježto hned nechtěl a dobře mi neporozuměl. Také požehnání neudělil v pevné víře, proto bylo mi v noci ještě něco vykonati pro duše.«

2. listopadu 1822: »Dnešní noci měla jsem mnoho činiti v očistci. Cestovala jsem stále rovnou na půlnoc, i zdá mi se, že očištěc jest nahoře, tam, kde je vrcholzeměkoule. Jsem-li tam, mívám ledovce jaksi nad hlavou, a přece nikdy se mi nezdálo, že bych byla pod zemí, neboť vídala jsem měsíc, a obíhající vězení, pokoušela jsem se udělati v nich otvor, abych některým vpustila něco měsíčního světla. Zvenčí zdá mi se očištěc srpovitým, černým, třpytivým náspem; uvnitř jsou chodby a příbytky bez počtu, vysoké i nízké, sklánějící se i vystupující. Na okraji to ještě ujde, tam duše obcházejí a těkají vůkol, ale dále, tam jsou upoutanější. Tam onde jest některá v jeskyni, v jámě; někdy také bývá jich několik pobromadě v jediném příbytku, některé nahoře, jiné dole ležíce nebo stojíce. Někdy sedí některá vysoko jako na kameni. Dále v očistci dozadu jest větší hrůza, tam mají ďáblové moc a jest to dočasné peklo. Duše jsou tam mučeny a děsná strašidla a pekelné příšery se tam mihají a mučí a děsí duše.

»V očistci vidám také místo, na kterém se konají pobožnosti, jakýsi kostel, ve kterém časem nalézají útěchy. Ohlížejí se po onom místě, jako my po kostele. S nebe nemají duše žádné přímé pomoci, všechno přijímají se země a od živících lidí, kteří za jejich vinu obětují Soudci modlitbu a dobré skutky, umrtvování a odříkání a zvláště Oběť Mše svaté.

Vydám-li se odtud na půlnoc a přeju-li led, kde okruh země je prauzoučký*, spatřím očištěc, jako když slunce nebo měsíc stojí nízoučko; potom překročíš jakousi vyvýšeninu, úvoz, prstenec (nenalézáš pravého slova) a už leží očištěc před tebou jako poloviční kruh. V levo, dále ku předu, jest mlýn, v pravo jest spousta prací a valů. Jsem-li v očištěci, nevidám tam mimo svého Vůdce nikoho, jenž by jej navštívil, ale za to vidám tam onde v dálce na zemi jednotlivé poustevníky, řeholníky, žebráky, animodlčise a umrtvující, pracují pro duše v očištěci. Tento očištěc jest očištěcem katolické Církve, sekty jsou tam odděleny tak jako zde, a trpí mnohem více, nemajíce na zemi nikoho, kdo by se za ně modlil a kdo by za ně dával na Mši svatou. Které jsou duše mužů a které žen, to poznáš až tehdy, když vnikneš hlouběji do jejich poměrů. Vidíš jasnější a ponuřejší postavy, s obličejem neuvěřitelně usouzeným, bolestným, ale trpělivým. Nelze říci, jak jsou dojemny, když se zjeví. Nic tak nepotěší, jako jejich trpělivost a jak družka se raduje vykoupení družky, a jak oplakává utrpení ostatních družek a nově přicházejících. Také děti jsem tam spatřila.

»Nejvíce lidí přichází do očištěce z lehkomyšlnosti, z které páší tak řečené malé hříchy, z které opomíjejí malé laskavosti, dobrodiní a sebe-přemáhání. — Vztahy duší v očištěci k zemi jsou tak jemné, že již pouhá touha a žádost lidí žijících poskytnouti jim pomoci a úlevy přináší jim velikou úlevu. Jakým dobrodincem jim bývá ten, jenž stále se přemáhá k vůli nim, stále touží jim pomáhat!« Těchto dní a nocí velmi se trápila žízni a přemáhala se, jak mohla.

3. listopadu: »Byla jsem u mlýna, který stojí v ledovém pásnu, rozprostírajícím se na straně před očištěcem, v kterémžto mlýně bylo mnoho knízať a králů a vladařek, jimž jest poručeno mlít, jako na zemi melou koně a lidé. Mleli led, a ženy přinášely do mlýna všechny zbytečné pokrmy a šperky a mlely to, a kousek dále byli psi, kteří tím byli krmení. Jejich někdejší sluhové byli teď jejich pány a popoháněli je.« Vypravovala také ještě o cestě do očištěce, kterou vykonala, a zmínila se o mnohých krajích, popisujíc je, že se zdálo, jako by byla Asií cestovala na severní pol. Prošla původní zemí Džemšidovou, také přišla do krajiny s rozsáhlým pohořím, které se hemžilo opicemi, velkými a malými;

* Dne 15. července vypravovala: »V noci vidám zemi spíše jako vejce než jako kouli. K půlnoci sklání se nejpříkřejí, kdežto na jih zdá se nejdelší. Příkrý sklon jest vždycky obrácen na půlnoc.«

když na jedné straně se ochladilo, přeběhly prý na druhou. Po té přišla do země, ve které se lidé zabalují v kůže, nosí dlouhé vlasy a jsou šerední, bídne bydlí, jezdí se psy, ano kde psi, neřízení lidmi, rozvážejí zboží na sáňkách a zase se vrací. Jsou tam prý bílí a černí lidé, ale bezpochyby jen tak se tam sešli. Lidé honí malá, dlouhá zvířátka s kožesinou. Ta mají dlouhé uši, krátké nožky a nejsou tak roztomilá jako zvířátka na úpatí Hory Proroků. Ale tato zvířata běhají tamodtud ještě dále na sever. Tam jest země, samé bláto, samá pustina, ale poněkud teplejší; jest to, jako by tam někdy zasvitlo ranní slunce. Tam vidám běhati taková zvířata, a tam onde bydlí ubozí trpaslíci se smáčknutými nosy a roste tam nízký, zakrnlý podrost. Dále nemluví už o žádné obydlené zemi, všechno jest tam mlhavé a ponuré, v dálce černé. Po té překročí výše vzpomenutý úvoz (prstenec), který dle jejího popisu jest z rudy nebo z kovu, a pak už stojí před očištěm, pod nímž rozevírá se peklo hluboko ke středu země a daleko dozadu. »Na takových cestách vidám měsíc velmi veliký a všecek posetý děrami a horami, oheň sopcími. Všecko jest jako zkamenělé, jako stromy z koralů. Na měsíc se táhnou a z něho odcházejí celé mraky výparů, i jest to, jako by vssával a zase vystřikoval spousty tekutin. Ani na měsíci ani na ostatních hvězdách nespátřila jsem lidí, jako jsou zde na zemi; mnoho jest jich jako vyhořelá a vyžilá těla. Na měsíci sice vidám přibylky duší a duchů, než žádných lidí, podobných nám.«

4. listopadu: »Nevím, kde jsem byla, a proč jsem vstoupila do toho obrazu. Byla jsem uvedena do krásného domu, jakási žena ukazovala mi kamenné sochy svého muže, byly to velmi krásné pohanské obrazy. Bylo mi jíti stále dál a dál úzkými dveřmi, a div že jsem nelezla po čtyřech. Sochy byly pořád ošklivější, a posléze až běda odporné. Tu přišel muž a vodil mě po obrazových komorách, které byly pořád krásnější a krásnější. Často jsem si pomyslila: Ach, kdyby to tak viděl Poutník! Čím déle stál ten muž před některým obrazem, prohlížeje jej, tím se obraz stával krásnějším. Posléze jsem zase vyšla. Po té měla jsem jiný obraz. Spatřila jsem protestanta, jenž svou katolickou ženu vodil po rozličných kabinetech s uměleckými předměty, a ukazoval jí celá skladiště obrazů a vzácností, z čehož měl velikou radost, i slyšela jsem ženu, ana děla, že jest zrovna modlářstvím, jak se k těm věcem chová, ale ty konce! Ať pamatuje na Boha a na kostel! Ale odpověděl, že, jak myslí, Bohu je milý každý pořádný člověk, a všechno ostatní prý je vedlejší. Odpo-

rovala mu, přiznávajíc se, že po jeho boku málem také nezlehkomyslnila ve víře, ale že jí toho uchránilo poučení učitelovo, a pravila, které. Také jsem spatřila, jak ji zavedl do krypty, ve které byli pohřbeni předkové; z čista jasna zavzněl z hrobu, ve kterém byl promíšen prach s popelem, hlas předka, jenž mluvil k muži. Hlas ten zavzněl dutě a vysoko, a dlouho mluvil k muži přerývanou řečí: Jemu prý jest možno napravit mnohé, co on sám zkazil. Má prý dary a jest také s to. Dlouho mluvil o vládě, kterou na sebe strhl, o odpadnutí od Církve, o mnohých, jež svedl, o strasti a zmatku. Nesejde prý na uměleckých tretkách, plesech a radovánkách; jeho příslušníky prý drásají a vysávají vlci. Tady at prý pomáhá, jemu jest to prý dáno, at prý obnoví víru, at vrátí Církvi, což jejího jest, nebo neučiní-li toho, že mu nezůstane ničeho než tento prach a pole, a že všeho pozbude. Za této dlouhé, přerývané řeči, v níž byly naznačeny celé dějiny této rodiny, přicházely na toho člověka bez ustání mdloby, také se několikráté dával na útěk; ale žena držela ho něžně v náručí, domlouvajíc mu, aby zůstal a vyslechl to do konce. Zapomněla jsem, jaký měla ta řeč účinek, a nevím, co bylo platno to napomenutí. Otec tohoto muže, jenž, jak myslím, měl už několik dětí, ještě žil; ale zeslábl mu rozum, a mladý muž měl brzy převzítí hospodářství. On i jeho žena se milovali, a ona měla nad ním velikou moc. Tento obraz měla jsem ráno, za bílého dne, bdíc.«

Duše sektářů v očistci.

19. října 1823: »Byla jsem v očistci a spatřila jsem několik lidí ze sekty paní von Krüdener, z nichž nedávno se někteří umučili. Tito lidé nebyli v očistci katolíků, byli pod ním nebo kolem něho v příbytcích, jamám podobných, někteří byli v jamách, jiní na jejich okraji. Byli to ti, kteří ze slepoty byli do toho zamotáni. Rozmlouvali s dušičkami katolíků, žádajíc jich pro Boha, by jejich ještě žijících přátel dobrotivě varovaly, aby poznali svůj blud a vrátili se do Církve. Duše vypravovaly, že samy ničeho nezmohou, že jest nutno, aby žijící se za ně modlil a pracoval a dával na Mše svaté. (To, jak se zdálo, Anna Kateřina převzala sama, neboť všem, které podělila obleky, poroučela, aby slyšeli Mši svatou a také sama dala na Mše svaté.) Tam jsem také slyšela, jak ďábel šťval ty lidi k oněm vraždám a křižováním, a jak je při tom učinil

bezcitnými a jak mnozí z nich byli na věky ztraceni. Také jsem slyšela, že se tvoří zchytralejší sekta. (Popisuje Hennhöferské.) Také jsem spatřila, že z ďáblů, které Kristus, sestoupiv do pekla, spoutal, někteří se nedávno utrhlí a spískali tuto sektu. Viděla jsem, že vždy po dvou generacích utrhnou se jiní.«

Příbytky v nebeském Jerusalemu.

Dne 8. ledna 1820 odevzdal Overberg v Münsteru Dülmskému kaplanu Niesingovi pro Annu Kateřinu věžovitý relikvíár, který nesl kaplan cestou z Münsteru do Dülmenu pod paždí. Nevědouc vůbec ničeho o úmyslu Overbergově, že jí pošle tu schránu, přece viděla kaplana, vracejícího se do Dülmenu, an celou cestu nesl pod paždí bílý plamen.

»Nevycházela jsem z údivu, vypravovala, že se nespálí, a zdálo mi se bezmála směšným, že tak kráčel cestou, ani dost málo nepozoruje záření; a přece to byly pestré plameny jako duha. Zprvu jsem viděla jen toto pestré záření; když přicházel blíže, poznávala jsem také schránu. Ale ten člověk nesl to mimo můj příbytek a celým městečkem. Toho jsem nechápala; byla jsem téměř zarmoucená, domnívajíce se, že druhou branou to zase odnese. Ostatky ve schráně působily mi nemalé nesnáze. Pociťovala jsem, že jsou v ní ostatky z doby velmi dávné a také z doby novější, které za dob novokřtěnců byly přineseny z kostelů, ve kterých byly uloženy.« — Když druhého dne Niesing jí odevzdal schránu, zardovala se velice, a dne 12. ledna vypravovala Poutníku o jednom ostatku, který byl ve schráně, toto vidění: »Spatřila jsem, že ke mně přistoupila duše jinochova zářící podoby, bez zvláštního označení, oděna asi tak, jako můj Vůdce. Zářil bílou svatozáří, a pravil mi, že si dobyl spásy újmou a vítězstvím nad přírodou. Dokonce i to mu pomohlo, že neutrlh růží, jichž se mu zachtělo. Zatemnilo se mi vědomí a pohroužila jsem se do jiného obrazu. Spatřila jsem tuto duši, ana v podobě třináctiletého hochy procházela se s jinými ještě druhy v krásném, velikém parku; měl řasnatý klobouk, žlutou, přiléhavou kamizolu, která sahající až přes kalhoty, zapínala se po celé délce, a od jejichž rukávů blízko zápěstí viselo po cípečku. Kalhoty a punčochy byly z jednoho kusu a byly po stranách velmi těsně ušněrovány. Šněrovadlo bylo jiné barvy. Kolena byla podvázána, stěvice byly těsné, s pentlemi. V zahradě byly hezky stři-

hané živé ploty a četné řezané besídky a letohrádky, které namnoze byly řezány tak, že zvenčí byly čtyřhranné, uvnitř pak kulaté. Byla tam také pole, na kterých rostlo množství stromů a pracovali lidé. Tito dělníci byli oblečeni tak, jak oblékám pastýře pro kostelní jesličky. Ta zahrada byla vznešených lidí z nedalekého znamenitého města, odkud pocházel onen jinoch. Bylo dovoleno se v ní procházeti. Viděla jsem, jak hoši vesele skotačí a na četných růžových keřích si trhají červené a bílé růže; ale blažený jinoch přemohl svou žádostivost, a druží dávali mu, škádlice ho, pod nos veliké kytice růží. Tu mi pravil blažený duch: Tomuto přemáhání naučil jsem se od jiného, mnohem užitečnějšího a těžšího přemáhání, které jsem dokázal. Mezi otcovými sousedy měl jsem družkou děvče veliké krásy, jež jsem miloval velikou, nevinnou láskou. Moji zbožní rodiče dali mnoho na kázání, a jednou v kostele slyšel jsem varovati před takovými styky, a od té, čině si veliké násilí, vyhýbal jsem se stykům s tím děvčetem; a z tohoto přemáhání vzešlo zřeknutí se růží. Když to dopověděl, pohroužila jsem se opět, i viděla jsem, jak toto děvče, velmi půvabné a kvetoucí jako růžička se prochází městem, a na velikém, čtyřhranném náměstí viděla jsem stát krásný dům rodičů hochových. Všecky domy měly dole podlouhí. Jeho otec byl bohatý kupec. Vešla jsem do domu, spatřila jsem otce a matku a ještě několik dětí. Byla to dobrá, zbožná, křesťansky spořádaná domácnost. Otec kupčil sukem a vínem; byl nádherně oblečen, a po boku mu visela kožená taška na peníze. Byl to veliký, tlustý muž; matka, také silná žena, měla podivný, bohatý účes. Vlasy byly spleteny do vrkočů, které složeny nad čelem, byly přišpendleny stříbrnou jehlicí, na nich měla posazenu špičatou čepici, která byla ovinuta širokým lemem, a od níž vzadu visely široké stupy. Šaty byly červené a hnědé. Jinoch byl nejstarším dítětem těchto hodných lidí. Před domem stály vozy s kupeckým zbožím. Střed náměstí byla kašna, která byla ohrazena krásnou, železnou, uměleckou mříží se sochami zvýši muže; uprostřed nádržky vodní stála také socha, která vypouštěla vodu. Ve čtyřech rozích náměstí stálo po domečku, podobnému strážní budce. Město samo bylo položeno v úrodné krajině; na jedné straně byl vykopán jakýsi příkop, mimo bránu, ale ta byla jinde, tekla dosti značná řeka. Město mělo asi sedm kostelů, než žádné značnější věže. Nelze mi určití, v které to bylo krajině, zdálo se mi, že jest to německé město, než jistě to nevím. Střechy byly sice příkré, ale domovní štítů byly čtyřhranné. — Po té viděla jsem ještě, že jinoch

šel do kláštera o samotě stojícího na studie. Klášter se rozkládal asi dvanáct hodin od jeho rodného města na pahorku, na kterém rostlo víno. Byl velmi pilný, a tak horlivě důvěřoval Matce Boží, že, neporozuměl-li něčemu v knihách, říkával svému Mariánskému obrazu: Tys učila své Dítě, jsi také mou matkou, uč mne také! A po té se mu zjevovala Maria osobně a učila ho, a on rozmlouval s ní prostince a bez ostychu. Z pokory nechtěl se ještě státi knězem, ale pro jeho zbožnost vážil si ho kde kdo. Tři léta byl v klášteře a rok byl těžce nemocen a zemřel, maje 23 let věku svého, a tam byl také pohřben. Byl jeden z jeho známých, jenž nedovedl krotiti svých vášní a přechasto upadl do hříchu. Maje k zemřelému velikou důvěru, modlil se na jeho hrobě několik let po jeho smrti, a blažený se mu ukázal, poučil ho a řekl, aby si povšíml na jeho prstu znamení, které bylo as jako prsten, a kterého mu se dostalo při jeho zasnoubení s Ježíšem a Marií, a aby ohlásil, aby hledali takového znamení na jeho mrtvole, aby se tak přesvědčili, že se mu vskutku zjevil. Jeho přítel byl asi třicetiletý, i ohlásil to. Vyzdvihli mrtvolu, našli znamení, a rozdělili se o ostatky. Nebyl prohlášen za svatého. Leccos v jeho bytosti připomínalo mi svatého Aloisia.

»Duše tohoto jinocha uvedla mě na místo, které jako by bylo v nebeském Jerusalemu. Tam bylo všechno stkvoucí a průhledné. Přišla jsem na veliké, okrouhlé náměstí, kolkolem něho stály blyskotající, krásné paláce, a středem náměstí táhla se dlouhá, prostřená tabule s pokrmy, jichž nelze vůbec ani popsat. Ze čtyř paláců, uzavírajících náměstí, vyrůstaly ke středu stolu květinové oblouky, spojující se nad stolem v ozdobné koruně, kolem níž viděla jsem zářiti jména JEŽÍŠ a MARIA. Nebylo na tom ničeho umělého, všechno vyrůstalo a bylo plodem z jedné podstaty. Květinové oblouky byly z nejrozmanitějších květů, plodů a stkvoucích postav. Tam jsem poznávala význam kde čeho, vidouc, co to jest; a vlastně to nebyl ani význam něčeho, byla tu jen podstata, která ti zaskvíla v očích jako sluneční paprsek rozličných barev, a která tě zároveň poučila. Zde dole nelze toho vyjádřiti slovy. Na jedné straně náměstí, malý kousek za linií, kterou tvořily paláce, stály dva kostely, jeden z nich, bližší, byl zasvěcen Marii Panně, druhý Jezulátku. Byly osmiboké. Když jsem tam přišla, vítaly mě celé zástupy duší blažených dětí obého pohlaví a každého původu, které se slétaly ke mně se všech stran, vylézající stěnami ze všech místností blyskotavých paláců. Zprvu byly jako všechny duše; ale později jsem poznávala, že jsou na vlas tak oděny, jak bývaly

za živa, i poznala jsem mnohé ze svých dříve zemřelých druhů a družek. Ale přede všemi jsem poznala Kašpárka, bratříčka Dierickova, čtveračivého, ale jinak nikterak zlého hochu, jenž zemřel v jedenácti letech po dlouhé, velmi bolestné nemoci. Tento hoch přišel ke mně a vodil mě a všechno mi vysvětloval. Divila jsem se, vidouc nezpůsobného Kašpárka tak krásným a slušným. Když jsem vyjádřila svůj podiv nad tím, že jsem tam, odpověděl: Sem arcí nevstoupíš nohama, sem přicházíš pro svůj dobrý život. Tato řeč mě velice rozradovala. Když s počátku jsem ho hned nepoznávala, pravil mi: Což už nevíš, jak jsem ti nabrousil tvou kudlu? Tenkrát jsem se překonal a to mi také prospělo. Tvá matka ti dala něco rozpárati, a tvá kudla byla tak tupá, pranic jsi tím nesvedla a plakala jsi a bála jsi se, že bude matka hubovati. Viděl jsem to, i myslil jsem si: Rád bych viděl, jak se matka do ní dá. Ale po té jsem se přemohl i pomyslíl jsem si: Nabrousím kudlu té ubohé děvečce. A nabrousil jsem a pomohl jsem ti, a to prospělo mé duši. Víš ještě, když děti si tak nezpůsobně hrávaly, tehdy jsi říkávala, že je to ošklivá hra, aby toho nečinily, a odcházela jsi a sedávala jsi někde v příkopě a tam jsi plakávala. Tu jsem přicházel k tobě, tázaje se, proč si nechceš s námi hráti. I říkávala jsi, že někdo tě odvedl za ruku. O tom jsem uvažoval i přemáhal jsem se, abych už nehrál takových her. To mi udělovalo dobře. A víš ještě, jak nás chodívalo hejno dětí na padánky? Ty jsi říkávala: Toho nedělejme! Já zase: Nesesbíráme-li jich my, seberou je jiní. Ty jsi říkávala: Nesmíme nikomu dávatí příležitosti, aby se nad námi pohoršoval. A nevzala jsi ani jablíčka. Také to jsem si zapamatoval a těžil jsem z toho. — Jednou hodil jsem po tobě kosti, i spatřil jsem, že kdosi tě odtáhl stranou, že se tě rána minula. Také to jsem si zabral. A tak mi Kašpárek zase všechno připamatoval. A teď jsem spatřila, že za každé odříkání, za každé dobro bylo nám předloženo zvláštní jídlo, které jsme požívali tím, že jsme je pochopili, že nás osvětilo. Nelze toho vysloviti. Neseděli jsme za stolem, nýbrž šínuli jsme se od konce ke konci, a každému za odříkání dostalo se určitého požitku. S počátku ozval se hlas: Jen ten porozumí těmto pokrmům, kdo jich požije. Ale pokrmby byly větším dilem podivuhodné květiny, ovoce, blyskavé kamínky, obrazce a byliny, a to dočista jiné, duchovnější podstaty, než jsou tyto věci zde na zemi. Byly na skvoucích, průhledných talířích narovnány tak krásně, že nelze toho ani popsatí, a vycházela z nich zázračná síla k těm, kdož zřeknuvše se něčeho na zemi, nabyli určitého vztahu k tomu či onomu

pokrmu. Celý stůl byl také posázen takovými skleničkami, ve kterých mi přinášeli medicínu, křišťálovými totíž a podoby hruškovité; z nich jsme pili. Jeden z prvních pokrmů byl z myrrhy, která byla podivuhodně upravena. Se zlaté misky vyrůstal kališek, na jehož víčku byl knoflík, na kterém ležel umně vyřezávaný malý křížek s Ukřížovaným. Na okraji misky byla fialověmodrá, skvoucí písmena; ale nepochopila jsem, co jest písmeny těmi vyjádřeno, to pochopím až budoucně. S misky vyrůstaly, dosahující až ke kupě kališku, překrásné jehlancovité, žluté a zelené, trsy myrrhy. Byly to kadeřavé lističky s kvítečky, jako má hřebíček, neobyčejné krásy; nahoře červenalo se poupátko, kolem něhož byla nejkrásnější fialová modř. Hořkost této myrrhy chutnala v duchu podivuhodně kořeněnou, posilující sladkostí. Mně se dostalo tohoto pokrmu, poněvadž už dříve jsem tiše snesla tolik hořkostí srdce. Za nesebíraná jablka dostalo mi se požitku stkvoucích jablek; bylo jich několik pohromadě na jedné větévce. Dostalo mi se také pokrmu za to, že jsem rozdala chudým tolik tvrdého chleba. Ten pokrm byla vlas takový, jako byl tento okoralý chleba, ale byl jako křišťál, měnící se všemi barvami, podaný na křišťálovém talíři. Za to, že jsem se stranila nezpůsobných her, dostalo mi se bílých šatů. Všecko to mi vysvětloval Kašpárek. Pak jsme postupovali okolo stolu, pořád blíž a blíž ke konci. Také jsem spatřila na talířku, na kterém nic jiného nebylo, kamínek, který byl určen mně, a který byl mi darován kdysi v klášteře. Také jsem tam slyšela, že před smrtí se mi dostane bílých šatů a bílého kamene, na kterém bude vyryto jméno, které přečtu jedině já sama. Konec tabule byla odměňována láska k bližnímu. Touto odměnou byly bílé šaty, bílé plody, bohaté bílé růže, a rozličné bílé, záračné pokrmy a tvary. Není mi možno toho popsati. Ale Kašpárek mi pravil: Teď také uvidíš, jaké tu máme jesličky. Vždycky sis tak ráda hrávala na jesličky. A teď jsme se všichni odebrali do kostelů; nejprve do kostela Matky Boží, ve kterém se pělo bez ustání. Stál tam také oltář, na kterém se objevovaly obraz za obrazem z celého života Marie Panny; a kolkolem byly výš a výše kůry jejích ctitelů. Tímto kostelem chodilo se k jesličkám do druhého kostela. Také v tomto kostele stál oltář, a na oltáři byl obraz Narození Páně a mimo to střídavě se tam objevovaly všechny obrazy jeho života až do Ustanovení Nejsvětější Svátosti na vlas tak, jak je já vidávám ve vidění.«

Tu ustala ve vypravování, napomínajíc Poutníka, aby horlivěji pracoval o své spáse, aby vše vykonal dnes a ničeho neodkládal na zítřek.

Život jest prý tak krátký a vydání počtů tak přísné. Po té vykládala dále: • Teď jsem přišla na vyšší místo. U kostela jsem vystoupila do zahrady, ve které byly nádherné plody a četné, bohatě ozdobené stoly a podstavce s dary. Se všech stran viděla jsem tam přilétati duše, které na zemi svými studii a pracemi mnoho vykonaly a jiným pomáhaly k dokonalosti. Rozptýlily se po zabradě; tam u toho stolu stála jedna, kolem jiného kupilo se jich několik, aby přijaly, co každé z nich náleželo. Ale střed zahrady zdvihalo se polokruhovitě, schodovitě lešeníčko, celičké zarovnané nejchutnějšími požitky; v předu a po obou stranách trčela ramena, která podávala knihy. Zdálo se, jako by tato zahrada, ze které bylo viděti vycházeti cestu, měla krásnou bránu. Od jedné brány viděla jsem přicházeti krásný průvod, a všechny přítomné duše hrnuly se proti nim a stavěly se do dvou řad, aby uvítaly přichozí. Byly to četné duše, které přinášely nebožtíka Stolberga. Kráčely spořádaným procesím, nesouce korouhve a věnce z květín. Čtyři nesly na ramenou nosítka, která však netížila, a ve kterých, polo leže, polo sedě, byl Stolberg. Ostatní následovaly, a ty, které je vítaly, měly květiny a věnce. Na hlavě měl posazenou korunu, zvláště z bílých růží a z blyštících se kamínků a hvězdíček. Tato koruna neseděla mu přímo na hlavě, nýbrž stále se vznášela nad ní. Zprvu jevíly mi se všechny tyto duše stejnými, jako dříve také v dolejších nebi děti; ale po té jevíla mi se každá oděna tak, jak to bylo přiměřeno jejímu stavu, i viděla jsem, že to byly samé takové duše, jež prací a učením vedly jiné ke spáse. Ale viděla jsem, jak Stolberg se snesl se svých nosítek a jak nosítka zmizela, i spatřila jsem ho, an přistoupil k darům, kterými byl podělen. Viděla jsem, že za obloukovitým, stupňovitým polokruhem zjevil se anděl; na třech stranách tohoto podstavce, který byl plničký rozkošných plodů, nádob a květín, trčelo po rameni, které drželo okolostojícím otevřenou knihu. Ale anděl bral od duchů, kteří stáli kolem něho, knihy, ve kterých leccos škrtal a kreslil, a stavěl je do dvou polic, které stály vedle něho. A sami také zas přijímali od něho knihy, veliké a malé, které si podávali z ruky do ruky. Viděla jsem, že zvlášť jedním směrem šířila se spousta drobných knížeček, procházejících rukama Stolbergovými. Zdálo mi se, že takto působí s nebe takové duše dále na své pozemské dílo. Teď jsem viděla, že se stolu na stupních se snesl před blaženého Stolberga veliký, průhledný talíř, uprostřed něhož se ukázal krásný, zlatý kališek, kolem kterého byly narovnány hrozny, chlebičky, drahé kamení a křišťálové lahvičky.

Kališek nebyl přidělán, jako na talíři myrrhy, pili z něho a z lahviček a požíli všeho. Všecko rozdával i šlo to z ruky do ruky. Nejednou jsem viděla, že některé duše, podávající si to, podaly si ruce. Když to se skončilo, vznesly se všechny výše, aby vzdaly díky. — Po tomto vidění pravil mi Vůdce, abych šla do Říma k papeži a pohnula ho modlitbou „poví mi prý všecko, co mi bude při tom činiti.“

OBSAH DRUHÉHO DÍLU

Dvoje schválení	XI
Předmluva	XIII
I. Návrat Poutníka do Dülmenu. Předzvěsti nového zkoumání	1
II. Anna Kateřina jest zavlčena do žaláře. Její předzvěstná vidění o tom. Co to mělo v zápětí	18
III. Jak se zachoval vikariát	34
IV. V zajetí	41
V. Další utrpení do konce církevního roku	76
VI. Zázračný účinek stroupků ze stigmat na rukou i nohou opadlých 28. prosince 1818	97
VII. Advent a vánoce roku 1819. Cesty ve vidění do židovské- ho města v Abessinii a za Tibet na horu řečenou Proroků. Práce na chudé děti. Slavení posvátné doby. Mystická utrpení	105
VIII. Modlitby a utrpení za Církev. Svatební dům. Činnost ve vidění, její povaha a účinek	147
Poznávání cizích myšlenek	163
IX. Způsoby účinné modlitby nebo práce ve svatebním domě	187
Ukončení církevního roku	209
Podstata rationalismu	238
Tělo církve. Žně	240
Obraz její účinné modlitby jí na útěchu ukázaný	242
X. Putování do svatebního domu. Utrpení na usmíření zne- uctění Nejsvětější Svátosti Oltární	243
XI. Styky s dušemi v očištění. Andělé. Pohledy do přibýtků ne- beského Jerusalema	297
Všech Svatých a Dušiček 1819	301
Svátek andělů strážných 1820	303
Archanděla Michaela	309

Práce pro dva vladaře	318
Všech Svatých a Dušiček 1820	319
Duše sektářů v očistci	346
Příbytky v nebeském Jerusalemu	347

**S POMOCÍ BOŽÍ
A PŘÁTEL DOBRÉHO DÍLA**

V lednu léta Páně 1921.

Vytiskl

František Obzina ve Vyškově.

Sklad Stanislavy Jílovské v Praze II,

Štěpánská ulice 41

a Marty Florianové

ve Staré Říši na Moravě.

Úpravu řídil Jaroslav Benda

v Praze.